

**EUTROPII HISTORIAE
ROMANAE
BREVIARIUM AB URBE
CONDITA USQUE AD
VALENTINIANUM ET...**

Eutropius, Anne Dacier

77

15

312

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

76

4

32

P

9-5-A-1

EUTROPII

HISTORIÆ ROMANÆ

BREVIARIUM

AB URBE CONDITA USQUE AD VALENTINIANUM

ET VALENTEM AUGUSTOS,

NOTIS ET EMENDATIONIBUS

ILLUSTRAVIT

ANNA TANAQUILLI FABRI FILIA,

IUSSU CHRISTIANISSIMI

REGIS.

IN USUM SERENISSIMI

DELPHINI.

*Bibliothèque
Coll. Rom.*

*Lev.
Sci. Reg.*

PARISIIS,

Apud Viduam ANTONII CELLIER, via Citharæa.

M. DC. LXXXIII. 7

CVM PRIVILEGIO REGIS.

SERENISSIMO DELPHINO

S. P. D.

ANNA TANAQUILLI FABRI FILIA.

P V D *Antiquos cum
quis arti, quam profite-
batur, valedicere vellet,
solebat ille omnia artis
suae instrumenta Deo, qui
eidem presidebat, dedicare, eaque ejus
templo apponere. Simili ratione nunc*

ā iij

EPISTOLA.

Tecum agere decrevi, DELPHINE SERENISSIME: hic Tibi Musa nostra Latina desinet, quæ à Te principium sumpsit, quaque propter Te solum sese hominibus ostendere non verita est. Olim quidem quasi lusoriam operam literis navavi nulla cupiditate scriptum aliquod edere, & sic in ora hominum pervenire; sed postquam ab Inviçtissimo tuo Parente, institutionem tuam quoquo modo juvare, & studiola mea in usum tuum convertere jussa sum, mihimet deesse non potui quin munus illud mihi honorificentissimum sustinere conarer. Cæpi itaque rem seriam aggredi, & primo quidem Historicum Florum sub auspiciis tuis emisi, deinde Diçtyn Cretensem, postea Sextum Aurelium Viçtorem, & nunc tandem Eutropium. Fateor, DELPHINE SERENISSIME, ea spe me diu oble-

EPISTOLA.

*Etare non potui, fore ut hæc Commen-
tationes Tibi multum prodesse possent.
Mibi eam laudem præripuit industria
tua & ingenii tui celeritas, quippe
dum altiora petis, humiliora ista cito
pervolasti. Neque tamen ea omnia,
qualiacumque sint, perdita duco,*

DELPHINE SERENISSIME.

*Eveniet tempus illud cum ea usum
aliquem præstent Regio Infanti, qui
VICTORIÆ Matris e gremio tene-
ras porrigens manus, ad Te dulse risit
semibiante labello; Divino, inquam,
illi puero quem, ut olim tibi Musa
nostra cecinit, e thesauris suis eduxit*

*Deus Optimus Maximus, ut ostendat
se genti Borboniæ nec metas rerum
nec tempora ponere. Omnia virtu-
tum semina Borboniis ingenerantur,*

DELPHINE SERENISSIME, *sed
ea rectis cultibus & augenda & cor-
roboranda: quare Musæ junctæque*

EPISTOLA.

*Musis Gratia a Te illud expectant, ut
 Aluum tuum Burgundiæ Ducem eis
 educandum mandes, donec postquam
 earum ope felices auctus ceperit, tute
 eum exemplis tuis instruas, veramque
 Virtutis viam edoceas, qua & Te &
 Avum suum sequendo ad summum
 gloria fastigium evehatur. Faxit Deus,
 ut non solum Tibi & Inviçtissimo Avo
 suo similis sit, sed etiam ut Vobis simi-
 lem progeniem det, ita, dum reliquæ
 omnes Nationes hominum imperata
 facere videbuntur, soli Galliarum po-
 puli, se non hominibus parere, sed
 veris Regibus, qui Deum in terris imi-
 tentur, obtemperare & fatebuntur
 & sentient. Vale, DELPHINE
 SERENISSIME, & vive.*

Lutetiæ Parisiorum Idibus
 Decemb. 1682.

PRAEFATIO.

PRÆFATIO.

UT studia optatos fructus ferant, Historia Romana apprime tenenda est, adeoque legendi in Latinis quidem Titus Livius, Tacitus, Ammianus; & in Græcis Dionysius Halicarnassicus, Polybius, Dion Cassius: Sed quia illud tantæ molis est, ut vix post multos annos explicari possit, compendiosa quædam via sequenda est. Præsto sunt igitur Florus, Aurelius Victor, Eutropius, quos minores Historicos vulgo vocant. Florum quidem juventutis aptum arbitror, quippe qui non tam Historicus quam Orator sive Panegyrista. Aurelius Victor Historicus quidem optimus, sed qui firmiter ætatem poscit. Vix enim ab iis intelligi poterit qui non aliquam Historiæ Romanæ notitiam præ se ferant. Eutropius reliquis præstantior tenetæque puerorum ætati convenientior: nam præterquam stilo plano est & facili, etsi quandoque minus puro, tempora omnia accurate ponit, quæ si in Historiis negligantur, reliqua omnia ruere & retro sublapsa referri necesse est. Quare primo legendus Eutropius, post eum Aurelius Victor,

P R Æ F A T I O.

post Aurelium Florus. Eos omnes nunc per me in usum SERENISSIMI DELPHINI notis & emendationibus illustratos habebis, Lector, in Floro quidem & Aurelio mihi viam munivere Viri Doctissimi eodem labore defuncti. In Eutropio vero nullum mihi auxilium fuit, nemo enim in hunc Scriptorem aliquid exaravit quod mihi videre contigerit. Cur autem ita neglectus fuerit Eutropius divinare non possum, neque enim ita contemptus olim fuit. Eum Græce vertit Pœanius, homo quidem non satis doctus in Latinis, ut in notis patebit. Capito genere Lycius hunc Scriptorem etiam Græcè verterat, sed ex illo opere nihil hodie superest, quod sciam. Leguntur apud Suidam incerti Scriptoris fragmenta ex Eutropio conversa, multa denique ex Eutropio in scripta sua transtulerat Joannes Antiochenus, sed an ex Latino Eutropii exemplari, an ex Græca Capitonis, vel alterius qui apud Suidam citatur, versione hausta illa sint haud quidem affirmari posse arbitror. Vale.

ELIAS VINETUS

DE EUTROPIO.

Bundanter de rebus & copiose scripserant Græci Latiniq̃ue auctores permulti, quorum libros fuerunt qui statim contraherent. Eutropius contra, res Romanas ab Urbe condita ad suam usque ætatem brevissime explicuit, quo sic Valentem, qui omnium literarum ignarus ad imperium pervenisset, ad superiorum ducum principumque Romanorum res gestas percurrendas alliceret. Invenit vero ille, qui ex L. Annæo Floro, Eusebio, Sexto Victore, Hieronymo, Rufino, Orosio & aliis, tam multa infercirent, ut exemplar Basileense anno Christi M. D. XXXII, maius sit decuplo, quam quod ab auctore ipso editum fuerat. Illorum epitomas conqueruntur literarum studiosi causam fuisse, cur Polybii, Trogi, Victoris, Ulpiani & aliorum Jurisconsultorum præclara scripta interciderint: sed qui Eutropii Breviarium ita labefactaverant, quanto sint de literis melius meriti, tuum esto iudicium. Ego cæte boni auctoris vicem diu & multum dolui, donec incidi tandem in antiquum illum Dominicalium Burdegalsium librum, ex cujus fide tam integrum domus id opus, ut nunc primum editum **videri possit**. Si quisquam est autem ex elegantiae studiosis, cui titulus à nobis repositus insolens, atque adeo barbarus, propter vulgarem Breviarii significationem, esse videatur, is sciat scriptum librum, cujus antiquitati vel hoc loco primum tribuimus, ita habuisse, nec esse cur rejiciamus, postquam Plinius & Suetonius Breviarium pro commentario, & ut nunc vulgo dicitur, epitome, multis locis usurpant, quumvis scribat Seneca in ea epistola, quæ suarum XXXIX inscribitur, suo tempore vulgo Breviarium dici cæptum, quod ante, cum Latine loquerentur Romani, Summarium vocabatur.

De auctore solum hoc comperimus, Breviarium hoc rerum Romanarum ad Flavium Valentem Augustum conscripsisse, qui cum Valentiniano fratre imperare cæpit, ut putat Hieronymus, A. Christi CCCLXVII: in cujus Breviarii libro ultimo obiter hoc de se atagit, militasse sub Juliano Augusto, ejusque in Persis expeditioni interfuisse. Quod si præstitisset, quæ in extremo eodem libro X pollicetur, illic fortasse plura de se memorie prodidisset. Christianum, sunt, fuisse: coniciant ex his de eodem Juliano: **NIMIS RELIGIONIS CHRISTIANÆ INSECTOR, PERINDE**

TAMEN, UT CRUORE ABSTINERET; scripseruntque quidam nuper, quod monachus fuerit, & D. Augustini discipulus: sed non ego credulus illis, qui nihil probant. Nam neque unus apud Ammanium, Prosperum, Gennadium, & alios etiam eodem tempore, Eutropius: neque in iis auctoribus quidquam, quod ad hunc pertinere Eutropium asseverare possis. Hoc tantum addiderim, Constantinopolitanum, seu, quem se memorat Ammianus Marcellinus in extremo libro XXXI, Græcum & militarem fuisse, ex his posse conjici: primum, quod ejus nomen unicum sit, & Græcanicum: deinde quod oratio non admodum Romana, nisi id sæculo illi malis adscribere: tum quod bella sit secutus, quæ in eo orbe sunt gesta: postremo quod ad eum scripsit, qui apud Constantinopolin, partem imperii Romani Orientalem administrabat. Vale. Burdegala XV Kal. Jun. M. D. LIII.

DE EUTROPIO

•GER. JOANNES VOSSIUS.

EUTROPIUS, sophista Italus, ut eum vocat Suidas, cum alia quædam, eodem teste, tum Breviarium scripsit rerum Romanarum ab V. C. usque ad Flavium Valentem Augustum, cui & opus suum dicavit. Militasse se ait sub Juliano, atque expeditioni ejus in Persas interfuisse. Quo & pertinent verba Georgii Codini in Selectis de Originibus Constantinopolitanis, ubi sic scribit: *Εὐτρόπιος ὁ πατριάρχης τῆς Ἀλίας συνταξάμενος ἐκ τῆς Περσίδος*. Laudat vero eum testem in rebus Constantini Magni, quæ oculis suis vidisse eum ait. Atque ex his patet error Ptolemæi, & hujus se auctoritate tuentis Raphaëlis Volaterrani, qui Eutropium hunc fuisse putarunt discipulum B. Augustini. Quæ & sententia est Gelsneri, & Eisingerii, & Theodori Zuingeri, Theatri sui volumine VI Lib. II: ad hæc Possevinus in Apparatu sacro, atque aliorum. In errorem omnes eos impulit, quod Gennadius in illustrium Virorum catalogo Eutropium quendam referat, de quo hunc in modum apud eum legitur: „Eutropius presbyter scripsit ad duas sorores, ancillas Christi, quæ ob „devotionem pudicitæ, & amorem religionis exheredatæ sunt a parentibus, epistolas in modum libellorum consolatorias, eleganti & apertosemone duas, non solum ratione, sed etiam testimoniis Scripturarum „munitas. Meminit autem ejus Gennadius post Augustinum, Orosium, & alios. Hunc illi esse Breviarii scriptorem crediderunt. Sed tempora repugnant, cum auctor Breviarii, Constantini, ejus liberorum, Juliani, Joviani, & Valentis temporibus vixerit: at non item Gratiani, aut Theodosii; saltem non Arcadii, & Honorii, ut Augustino esse junior non possit. Adhuc ille Gennadio memoratus presbyter erat: at hic an Christianus

fuerit, merito ambigitur, cum reticeat Christianorum persecutiones, & ac in Joviano aperte suadeat perfidiam. Scio esse, qui Christianum fuisse colligant exinde, quod de Juliano scribat: RELIGIONIS CHRISTIANÆ INSECTOR, PERINDE TAMEN, UT CRUORE ABSTINERET. Sed ita quoque scribere potuit gentilis, saltem qui in confinio tenebrarum ac lucis constitutus, nec gentilem religionem probaret, nec Christianæ tamen nomen dedisset: quales sæculum illud habuit multos. Sed utcumque hoc est, tempora, ut vidimus, eos refellunt, qui Augustino Eutropium faciunt juniorem. Stylum si spectes, parum est concinnus: sed hoc ætati, qua vixit, tribuamus. Res vero ipsas compendio satis commode constrinxit. Sane quanti a Græcis fieri soleat, vel argumento ilud erit, quod Capito historicus Lycius, epitomes Eutropii *μνηστές* scripterit Græce: ut Suidas docet in *καμνι*. Imo & Simlerus, in Appendice bibliothecæ Gesneri, testatur, in bibliotheca P. Pichæi exstare *μνηστές* Romanæ Eutropij historiæ. Ac video quædam ex Pæanio hoc citari a Scalligero. Compendio Eutropii Paulus Diaconus, malo sane exemplo, sua inferfit; ut liquet ex undecim primis Historiæ Miscellæ libris: de quibus dicemus, cum ad Paulum Diaconum deventum erit. Meminit & Eutropii Beda Hist. Angl. Lib. I. cap. XI. &, qui sæculo toto Beda junior est. Hincmarus Rhemensis, opusculo ad Hincmarum Laudunensem cap. XVI: ubi de castello Lauduno loquens ait: „Quod sicut Eutropius, antiquus historiographus, dicit, auctore Marcobrio prætoris conditum, ab exordio sui in paganismo inter civitates, vel provinciales sedes, non: n & locum non habuit. Facit & mentio nem Flooardus Pontif. Rom. lib. I. cap. I. & Leo Ostiensis (qui Alexii & Henrici Imp. temporibus fuit) Chronici Casinensis lib. I. cap. XVII. De Eutropio hoc satis: a quo diversus est Eutropius grammaticus, quem de literis testem laudat Priscianus lib. I. item Eutropius medicus, memoratus Marcellus Empirico præsit. operis de medicamentis

CAROLUS SIGONIUS

DE EUTROPIO.

Flavii * Eutropius sub Valentiniano majore vixit: minus quidem elegans; sed cum ex Livio, & Sallustio res, nobis nunc ignotas, decerpserit, & omnem Historiam Romanam breviter ab V. C. usque ad Juliani Principis mortem libris decem persequatur; magni a nobis fieri debet.

* Unde hoc Flavii prænomen sit, non facile apparet. Nullus enim ex eorum librorum, neque manuscripti, quos Vinius & Sylburgius versarunt, hoc nomen habere

---

BALTHASAR * BONIFACIUS

DE EUTROPIO.

Flavio Eutropio decem brevissimis libris Romanam historiam strictim complexus, Pauli Diaconi injuria productus, ac ex conferto dilutior effectus, omnem pene dignitatem amisit; donec fideli opera Antonii Schonovii restitutus in integrum, & quodam quasi postliminio reversus, pristinum locum recuperaret. Diaconus ille, monitu Adilbergæ, Desiderii Langobardorum Regis filix, non solum auctoris hujus historiam interpollem facerat, sed ipsam pene totam inverterat, dum multa de suo infarciret, multaque passim adimeret, aut transferret. Militavit Eutropius sub Juliano parabata ac desertore, librumque suum dedicavit Valenti. Nec satis liquet, cujus ille fuerit religionis; quippe qui, in colliminio tenebrarum ac lucis constitutus, nec Paganorum ritus probaret, nec CHRISTO tamen dedidit nomen. Sophistam Italum vocat Suidas, eodemque nomine censetur in originibus Constantinopolitanis. Quamquam non desunt, qui hunc Eutropium historicum eundem esse contendunt cum Eutropio presbytero Africano, Augustini discipulo, qui duas ad sorores consolationes conscripsit, cujus meminere Ptolemæus Lucensis, & Raphaël Volaterranus. Stylum ejus improbat Vossius, ut parum concinnum; fatetur tamen, res ipsas compendio satis commode ab Eutropio constitutas. Doctissimum fuisse Eutropium, & multa eloquentia scripsisse putat Jacobus Philippus. Antiquum historiographum appellat Hincmarus Rhemensis. At Schonovius non eum inter antiquos recenset; sed licet scripsit posterius, neque tamen, inquit, minor eloquentia, & judicio etiam superioribus fuit eminentior. Sane quam cum Græci fecerint, vel argumento illud crit, quod Capiton, & Pætanus, Eutropiani compendii metaphrasin Græcè scripserint. Dux sunt autem omnino res, quæ famam, & gloriam scriptoribus conciliare soleant, si in alienas transferantur linguæ, sique interpretationibus illustrentur.

* Bonifacii hujus de Romana Historia scripturibus Excerpta, Venetiis parce excusa, & in Germania fere introita, ex Anglicana b. bibliotheca prostrata, & Melissiadis imprimi domo curavit Cl. Buzmannus.

HENRICUS VALESIUS

DE BREVIARII EUTROPIANI METAPHRASIB.

* *Ad Excerpta Peiresc. ex lo. Antiocheno.*

Ὅτι δὲ μὲν τις τὴν] Hæc verba citat Suidas in *μὲν τις* absque auctore, ut solet. Sunt autem ad verbum hæc cuncta translata ex Eutropii Epitome seu Breviario Hist. Rom. cujus hæc sunt verba: *L. Valerius fatali sermone est: . . . . annum luxerunt.* Neque vero hic duntaxat locus, sed pleraque ex sequentibus; ex eodem Eutropii Breviario conversa sunt, ubi & nos ipsa Eutropii verba interpretationis loco adhibuimus. Ceterum hæc Eutropii versio, qua utitur Joannes Antiochenus, & antiquior est, & longe elegantior ea, cujus auctor fuit Pzanius. Ac, mi fallor, ejus auctor est Capito Lycius, scriptor vetustus, qui paulo ante tempora Justiniani vixit. Laudatur enim a Stephano Byzantio in *ψαλδα*. Vixit autem Stephanus temporibus Justiniani Aug. quod multis argumētis compertum habeo. Ab hoc Capitone Eutropii Breviarium Græce conversum, testis est Suidas his verbis: *κατὰ τὸν Λύκιον Ἰσχυρίδην, ὁ τὸν ἑξα-
λφον ἰσχυρὸς βιβλία ἡ* (lege *ἡ* nam apud Stephanum loco citato laudatur Capitonis Isauricorum lib. XV.) *ἀνέγραψεν τὸν ἐπιτομὴν Εὐτρόπιου.* Proinde non possum assentiri Cujacio, qui Pzanium auctorem ejus versionis Eutropii, quæ exstat, unum & eundem facit cum Capitone.

Extrait du Privilege du Roy.

PAR grace & Privilege du Roy, il est permis à Mademoiselle LE FEBVRE de faire imprimer les Livres intitulez *Aurelius Victor & Europe*, qu'elle a commentez & expliquez, par tel Libraire ou Imprimeur, en tel volume, marge, caractère, & autant de fois que bon luy semblera, pendant le temps de six années consecutives, à commencer du jour qu'ils seront achevez d'imprimer, iceux vendre & disttibuier par tout le Royaume; Et défenses sont faites à tous Libraires, Imprimeurs, & autres, de faire imprimer, vendre & disttibuier lesdits Livres & Commentaires, sous quelque pretexte que ce soit, mesme d'impression étrangere, ou autrement, sans le consentement de ladite Damoiselle le Febvre, ou de ses ayans cause, à peine de confiscation des Exemplaires contrefaits, amende arbitraire, dépens, dommages & interests, ainsi qu'il est plus au long porté par les Lettres dudit Privilege, DONNE' à Versailles le quinzième jour de Juin mil six cens quatre-vingt-un, & du regne de Sa Majesté le trente-neuvième. Signé, Par le Roy en son Conseil, LE ROUGE. Et scellé du grand Sceau de cire jaune.

Registré sur le Livre de la Communauté des Marchands Libraires & Imprimeurs de Paris, le 23. Juillet 1681.

Signé, C. ANGOT, Syndic,

Achevé d'imprimer pour la premiere fois le dernier
jour de Decembre 1682.

Les Exemplaires ont esté fournis.

Ladite Damoiselle LE FEBVRE a cédé son droit de Privilege pour *Europe* à la veuve A. Cellier, suivant l'accord fait entr'elles.

EUTROPII
BREVARIUM

HISTORIÆ ROMANÆ,

AB URBE CONDITA

AD ANNUM EJUSDEM URBIS M. C. XIX.

DOMINO
VALENTI,
GOTHICO,
MAXIMO, PERPETUO
AUGUSTO.

Es Romanas ex voluntate * Mansuetudinis tue ab Vrbe condita ad nostram memoriam, quæ in negociis, vel bellicis, vel civilibus eminebant, per ordinem temporum brevi narratione collegi, strictim additis etiam iis, quæ in Principum vitis egregia exstiterunt: ut Tranquillitatis tue possit mens divini lætari, prius se illustrium virorum sælla in administrando imperio sequentem, quam cognosceret lætione.

NOTÆ.

* *Mansuetudinis.*] Hic *mansuetudinem* dicit & infra *tranquillitatem*. Ut illa tempestare vera illa Romani sanguinis nobilitas pœne exaruerat, ita & sermonem Latinum incessebat turpis illa barbaries, & vere Gothica, quæ postea invaluit magis, ut cum ad Principes scriberent, eos *severitatis, tranquillitatis, mansuetudinis, clementia, & aternitatis* titulo, cohonestarent, quarum appellationum nullum apud antiquos vestigium. Ex eodem fonte ma-

narunt quæ hodieque vigent, & cum honore personarum; nam piaculum sit nisi ita loquaris, *Excellentia vestra, Celsitudo, Eminentia, Reverentia vestra*; & ne quid ineptiarum absit, *Dominatio vestra*, quo nihil apud finitimos nostros frequentius, si vel agasem aliquem aut sulfuratorem propolam alloquantur; & tamen *ô seculum insipiens!* Nino, Cyro, Alexandro & Karolo Magno hujus nominis ferculum satis efficit. *Pater meus.*

EUTROPII BREVIARIUM HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER PRIMUS.

ROMANUM imperium, quo neque ab exordio ¹ ullum fere minus, neque incrementis toto orbe amplius humana potest memoria recordari, a **ROMULO** exordium habet, qui ² Vestalis virginis, & ³ (quantum putatus est) Martis, cum Remo fratre, ⁴ uno partu editus est. Is cum inter pastores ⁵ latrocinaretur, ⁶ octodecim annos natus, ⁷ urbem exiguam in Palatino monte constituit, xi. Kal.

NOTÆ.

1. *Vllum fere minus.*] Ideo addit fere quia noverat alia fuisse imperia, ab exordio, Romano etiam imperio minora.

2. *Vestali virginis filius.*] Rhez Sylviæ, quam alii Iliam dicunt.

3. *Quantum putatus est.*] Innuit creditum illud tantum fuisse, & nullis argumentis confirmatum. Hoc de se mater tantum confessâ erat. Vide Florum cap. i. lib. i.

4. *Vno partu.*] *Vno partu cum Remo fratre*, ita enim verba ordinanda sunt.

5. *Latrocinaretur.*] Latrocinari non est quod vulgo dicimus *volar*, brigander: si ita esset, contrarium plane scriberet Plutarchus qui ait Romulum & Remum in

raptores & viarum obsessores impetum fecisse, & eorum injuriam finitimus arcuisse. Nimirum *latrocinari* nihil aliud est quam militare, vitam in armis degere. Plaut. in Mil. Glor. act. ii. sc. ult.

An quia latrocinamini, arbitramini, Quid vis licere facere vobis, verbero? & Græchus in Nonium: *qui apud regem in latrocinio fuisse.*

6. *Octodecim annos natus.*] Idem Solinus *Qui (Romulus) auspicio fundamenta*

murorum jecit duodeviginti natus annos, 7. Urbem exiguam.] Romam quadratam intelligit, quæ tamen proprie urbs non erat, sed arx.

Maili Olympiadis sexta anno tertio, post Troie excidium, ut qui plurimum minimumque tradunt, trecentesimo nonagesimo quarto.

- II. Conditā civitate, quam ex nomine suo Romam vocavit, hæc fere egit. Multitudinem finitimorum in civitatem recepit: centum ex senioribus elegit; quorum consilio omnia ageret: quos Senatores nominavit propter senectutem. Tunc, cum uxores ipse & populus non haberent, invitavit ad spectaculum ludorum vicinas Urbis nationes, atque earum virgines rapuit. Commotis bellis propter raptarum injuriam, Caninenſes vicit, Antemnates, Crustuminos, Sabinos, Fidenates, Veientes: hæc omnia oppida Urbem cingunt: Et cum orta subito tempestate non comparuisset, anno

NOTÆ.

1. Olympiadis sexta anno tertio. Id est paulo plulve minus ante Christum natum DCCII. alii hoc referunt ad annum 1. olympiadis v. 11. alii etiam aliter: audi Solinum: Cincio Romam duodecima Olympiade placet conditam: Piſtori ostensa: Nepoti & Lutatia opinionem Eratosthenis & Apollodori comprobantibus, olympiadis septima secundo anno: Pomponio Attico & M. Tullio, olympiadis sexta anno tertio. Collatis igitur nostris & Græcorum temporibus, invenimus incipiente olympiade septima Romam conditam, &c.

2. Post Troie excidium, &c. trecentesimo nonagesimo quarto. Error est, nam numerus aliquot decadibus amplior esse debet. Sed prisca illa tempora subtiliter & exacte constitui non semper possunt, quod & Eutropius ostendisse videtur, qui dicat (ut qui plurimum minimumque tradunt) sunt enim qui plures, sunt etiam qui pauciores, vere tamen Solinus Romam conditam dicit anno post Ilium captum quadringentesimo trigesimo tertio. Quod solidis argumentis comprobavit.

3. Vt qui plurimum minimumque tradunt. Scio hæc verba multis negotium facessere. Subintelligendum est ut eos præteream qui, &c. mediam viam ingreditur Eutrop. inter eos qui plurimum, & eos qui minimum tradunt.

4. Quam ex nomine suo Romam. De Romæ appellatione, vide Festum in Roma, & Plutarchum in vita Romuli.

5. Multitudinem finitimorum. Lucum enim inter arcem & Capitolium Asylum fecit, & statim mira vis hominum, Latini Tusque patres, quidam etiam trans-

marini, Phryges, qui sub Ænea Arcades, qui sub Evandro ducē influxerant. Ita ex variis quasi elementis congregavit corpus unum. Florus cap. 1.

6. Quos Senatores nominavit propter senectutem. Consilium Reipublica penes senes esset, qui ex auctoritate patres, ob statem Senatores vocabantur. Idem Florus ibidem.

7. Ludorum. Equestre Neptuni certamen fuit. Consilia vocavit. eaque ætate sua celebrata dicit Strabo.

8. Caninenſes. Qui Caninam urbem incolunt in Latio.

9. Antemnates. In Sabinis 40. stad. ab urbe Roma.

10. Crustuminos. In Latio.

11. Fidenates. In Latio v. 1. ab urbe miliario.

12. Veientes. Item in Latio xix. mill. ab urbe.

13. Hæc omnia oppida urbem cingunt. Tunc oppida, nunc pagi xxx. aut x. à Roma stadiis. Et hunc tradunt eo tempore finem agri Romani fuisse, & hodieque ibi aliisque in locis qui limites sint Sacerdotes sacrificium peragunt, quod Amburbalia dicitur. Strabo lib. v.

14. Et cum orta subito tempesta. Quum ad exercitum recensendum concionem in campo ad capra paludem haberet, subito coorta tempesta cum magno fragore tonitribusque, tam denso regem operuit nimbo, ut conspectum ejus concioni abstulerit, nec deinde in terris Romulus fuit. Liv. lib. 1. cap. 16.

15. Anno regni trigesimo septimo. Solinus idem. Romulus regnavit annos 50.

regni trigesimo-septimo, ad deos transisse creditus, ¹ consecratus est. Deinde ² Romæ per quinos dies Senatores imperaverunt; & his regnantibus annus unus completus est.

Postea ³ Numa Pompilius rex creatus est: qui bellum nullum quidem gessit, sed non minus civitati quam Romulus profuit. ⁴ Nam & leges Romanis, moresque constituit, qui consuetudine prætorum jam latrones ac semibarbari putabantur. ⁵ Annum descripsit in x. menses, prius sine aliqua computatione consulum: & ⁶ infinita Romæ sacra ac templa constituit. Morbo decessit quadragesimo - tertio imperii anno.

Huic successit ⁷ Tullus Hostilius. Hic ⁸ bella reparavit, Albanos vicit, qui ab urbe Roma xix. milliario sunt: ⁹ Veientes & Fidenates, ¹⁰ quorum alii sexto milliario absunt ab urbe Romana, ¹¹ alii octavo - decimo, bello superavit. Urhem ampliavit, ¹² adjecto Cælio monte: ¹³ Cum triginta duobus annis regnasset, fulmine ictus, cum domo sua arsit.

N O T Æ.

item & triginta.

1. Consecratus est.] Id est, inter Deos relatus, eique templa constructa.

2. Roma per quinos dies Senatores.] Patres decem decurias fecere singulosque in singulas decurias creare, qui summæ rei præessent. Decem simul imperitabant. Unus cum insignibus imperii & historiæ erat. Quinque dierum spatio finiebatur imperium ac per omnes in urbem ibat, annumque intervallum regni fuit. Liv. lib. 1. c. 17.

3. Numa Pompilius.] E Curibus Sabinis oriundus imperium suscepit anno V. C. 38. Ante C. N. 712.

4. Nam & leges Romanis.] Romulus tamen civibus suis leges posuerat; sed illæ fere omnes eo tantum spectabant, ut Romani pleno sinu manubias domum reportarent; modo bellatores præmiatorumque strenui forent, bene erat: Sed si verum agnoscere volumus, proprium id munus Numæ deus est; Virgil. de illo.

— Primus qui legibus urbem
Fundabit, Curibus parvis, & pauperes terra

Missus in Imperium magnum. Pater meus.

5. Annum descripsit in x. menses.] Florus ait annum in xii. menses descriptum. Idem & Livius lib. 1. cap. xix. Atque om-

nium primum ad cursum Luna in duodecim menses describit annum, quem (quia tricenoties dies singulis mensibus Luna non explet, desuntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe) intercalariis mensibus interponendus ita dispensavit, ut quarto & vigesimo anno ad metam eandem Solis, unde orsi essent, plenius annorum omnium spatium, dies congruerent.

6. Infinita Roma sacra.] Ille sacra & ceremonias omnemque cultum Deorum immortalium docuit. Flor. lib. 1. cap. 11.

7. Tullus Hostilius.] Anno V. C. 81.

8. Bella reparavit.] A Romulo incepta, & à Numa intermissa.

9. Veientes & Fidenates.] Illi jam antea à Romulo victi, ut supra vidimus, sed postea à Romanis desciverant. Vide Liv. lib. 1. cap. xxvii.

10. Quorum alii.] Fidenates.

11. Alii.] Veientes.

12. Adjecto Cælio monte.] Liv. lib. 1. cap. xxx. Cælius additus urbi mons, quo frequentius habitaretur, eam sedem Tullius regia caput, ibique deinde habitavit.

13. Fulmine ictus.] Aurelius Victor: Es dum Numam Pompilius sacrificiis imitatur, Jovi Elicio litare non potuit, fulmine ictus cum regia confragavit. Ubi vide à me annotata editionis meæ pag. 32.

- V. Post hunc Ancus Marcius, ¹ Numæ ex filia nepos, ² suscepit imperium. ³ Contra Latinos dimicavit: ⁴ Aventinum montem civitati adjecit, & Janiculum: ⁵ Ostiam civitatem supra mare sexdecimo milliario ab urbe Roma condidit, vigesimo-quarto anno imperii morbo perit.
- VI. Deinde regnum ⁶ Priscus Tarquinius accepit. Hic ⁷ numerum Senatorum duplicavit; ⁸ Circum Romæ ædificavit; ⁹ ludos Romanos instituit, qui ad nostram memoriam permanent. ¹⁰ Vicit idem etiam Sabinos; ¹¹ & non parum agrorum, sublatum iisdem, urbis Romæ ¹⁰ territorio adjunxit; ¹² primusque triumphans Urbem intravit: ¹³ muros fecit, & ¹⁴ cloacas: Capitolium inchoavit. Trigesimo-octavo imperii anno ¹⁵ per Anci filios occisus est, regis ejus cui ipse succederat.
- VII. Post hunc Servius Tullius ¹⁶ suscepit imperium, genitus ¹⁷ ex nobili femina, captiva tamen, & ancilla. Hic quoque ¹⁸ Sabinos subegit: ¹⁵ montes tres, ¹⁹ Quirinalem, Viminalem, Esquilinum Urbi adjunxit.

NOTÆ.

1. *Numa ex filia nepos.*] Ita Livius, Florus, & alii. Plutarch. ex sorore Numæ natum Marcium dicit.

2. *Suscepit imperium.*] An. mundi 3311. ante Ch. nat. 637. ab U. C. 113.

3. *Contra Latinos dimicavit.*] Politorium urbem cepit, eamque postea diruit. eos acie vicit & ingenti præda potius Romam rediit. Liv. l. c. 33.

4. *Aventinum montem, &c. & Janiculum.*] Aventinum & Janiculum montes urbi addidit. Victor. Aventinum, propter novam civium multitudinem. Janiculum, non inopia loci, sed nequando ea arx hostium esset. Id non muro solum, sed etiam ob commoditatem itineris, ponte sublicio tum primum in Tiberi factio congiungi urbi placuit. Liv.

5. *Ostiam civitatem.*] Ostiam coloniam, maritimis commentibus opportunam in ostia Tiberis deduxit. Victor.

6. *Priscus Tarquinius accepit.*] An. mundi 3331. ante Ch. n. 613. ab U. C. 138.

7. *Num tum Senatorum duplicavit.*] Centum in patres legit, qui deinde minorum gentium sunt appellati. Livius.

8. *Circum Romæ ædificavit.*] Circum maximum.

9. *Ludos Romanos.*] Ludi Romani magni dicti quod magnus Deus Jovi, Junoni & Minervæ fierent.

10. *Vicit idem Sabinos.*] Tribus prælis cum illis pugnavit. Vide Liv. l. 36.

& 37.

11. *Et non parum agrorum.*] Collatia & quiddam circa Collatiam agri erat, Sabinis ademptum. Liv.

12. *Primusque triumphans urbem intravit.*] Atqui jam tertio Romulus triumphaverat. Non potuit igitur primus triumphare Tarquinius, sed hoc ita intelligendum est, nempe Romulum ovantem urbem ingressum. Et Tarquinius vere triumphantem, & quadrigis instructum, quæ optime Florus: *Inde, inquit, quod aureo curru quatuor equis triumphavit.*

13. *Muros fecit.*] Muro lapideo, cujus exordium bello Sabino turbatum fuerat, post devictos Sabinos urbem cinxit.

14. *Cloacas.*] Opus vere regium, in quo naves grandiores ultero citroque libero cursu commcare poterat. Bene illas descripsit Viginereus ad Livium.

15. *Per Anci filios occisus est.*] Ejus sceleris ministri duo pastores. Vid. Liv. l. 40.

16. *Suscepit imperium.*] An. mundi 3373. ante Ch. nat. 575. ab U. C. 176.

17. *Ex nobili femina captiva.*] Ex Ocristia, quæ in hostium potestatem devenerat capto Corniculo. Vide quæ apud Florum olim dicta sunt pag. 13.

18. *Sabinos subegit.*] Cum Vejentibus tamen & Etruscis pugnasse Ser. Tullium tradit Livius.

19. *Quirinalem, Viminalem & Esqui-*

⁴ fossas circum murum duxit. ⁵ Primus omnium censum ordinavit, qui adhuc per orbem terrarum incognitus erat. Sub eo Roma, omnibus in censum delatis, ⁶ habuit capitum LXXXIV. millia civium Romanorum, cum his qui in agris erant. Occisus est XLV. imperii anno, sceleris generi sui Tarquinij Superbi, filii ejus regis cui ipse successerat; ⁷ & filiz suæ, quam Tarquinius habebat uxorem.

⁸ Lucius Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, VIII. Volcos, (quæ gens ad Campaniam euntibus non longe ab Urbe est) vicit; ⁹ Gabios, civitatem, & ⁷ Sueffam Pometiam subegit; cum 10. Thulcis pacem fecit; & ⁸ templum Jovi in Capitolio ædificavit. Postea ⁹ Ardeam oppugnans, in octavo-decimo milliarium ab Urbe positam civitatem, imperium perdidit. Nam cum filius ejus, ¹⁰ & ipse Tarquinius Junior, nobilissimi Collatini uxorem stuprasset, eaque de injuria marito & patri & ¹¹ amicis quæsta fuisset, in omnium conspectu se occidit: propter quam causam ¹² Brutus parens & ipse Collatinus populum concitavit, & Tarquinio ademuit imperium. Mox exercitus quoque eum, qui civitatem Ardeam cum ipso rege oppugnabat, reliquit, venientique ad urbem rex portis clausis exclusus est.

NOTÆ.

linum.] Victor; collem Quirinalem & Viminalem & Esquilium urbi addidit. Vide ibi notata pag. 37.

1. Fossas circum murum duxit.] Aggre-
re & fossis & muro circumdat urbem.
Liv.

2. Primus omnium censum ordina-
vit.] Censum dicebatur æstimatio bono-
rum secundum quam tributa solvebantur.
Quare Liv. Censum, inquit, instituit, rem
saluberrimam tanto futuro imperio, ex
quo belli pacisque munia, non viriis, ut
ante, sed pro habitis pecuniarum fierent.

3. Habuit capitum LXXXIV.] Li-
vius LXXX. civium millia censâ dicit.

4. Et filia sua.] Tullia quæ supra cruen-
tem patrem currum egit, cum in regis
domus possessionem acceleraret. Postquam
virum suum regem salutarerat. Vide Vi-
ctorem pag. 38. & Florum pag. 14. ubi
vere me legisse arbitror salutarat pro sa-
lutarat; quod à Victore ita plane expli-
catur & à Festo comprobatur duobus lo-
cis in voce orbis civium & in sceleratus
vicum.

5. Lucius Tarquinius Superbus.] Impe-
rium suscepit anno mundi 3417. ante Ch-
nat. 531.

6. Gabios civitatem.] Inter Latinam

viam & Valeriam in via Prænestina ad xx.
ab urbe milliarium.

7. Sueffam Pometiam.] Volcorum ca-
put.

8. Templum Jovi in Capitolio ædi-
ficavit.] supra cap. vi. ait Priscum Tar-
quinium Capitolium inchoasse. Hic igitur
legendum est exædificavit. Ut opti-
me pater meus, nisi hæc ædificavit in-
terpreteris, absolvit, perfecit. De eodem
Livius. 1. 55. Tarquinius reges ambos, pa-
trem vocasse, filium perfecisse. Nam &
idem Livius cap. 53. ædificationem, pro
exædificatione, posuit de eodem loquens;
captivam pecuniam in ædificationem ejus
templi seposuit.

9. Ardeam.] Rutulorum urbem c. lx.
stad. ab urbe.

10. Et ipse Tarquinius Junior.] Nempe
dictum. Nam cum filius ejus, qui & ipse
Tarquinius dicebatur, &c. Sextum Tarqui-
nium vocat Livius.

11. Amicum.] Pub. Valerio Volesi filio
& L. Junio Bruto. Vide Liv. 1. 58.

12. Brutus parens & ipse Collatinus.]
Sic scribe, a Idita virgula, Brutus, parens,
& ipse Collatinus; atque ita tres erunt.
qui autem parens dicitur, ille est Spurius
Lucretius Tricipitinus.

Cumque imperasset annos viginti quinque, cum uxore & liberis suis fugit. Ita Romæ regnatum est per septem reges ¹ annis ducentis quadraginta tribus, cum adhuc Roma, ubi plurimum, ² vix usque ad quintum decimum milliariū possideret.

- IX. Hinc ³ Consules capere pro uno rege duo hac causâ creati: ut
 5. si unus malus esse voluisset, alter eum, habens potestatem similem, coerceret. Et placuit, ne imperium longius, quam annum haberent,
⁴ ne per diuturnitatem potestatis insolentiores redderentur, ⁵ sed civiles semper essent, qui se post annum scirent futuros esse privatos: fuerunt igitur anno primo, expulsis regibus, Consules Lucius Julius
 10. Brutus, qui maxime egerat, ut Tarquinius pelleretur, & Tarquinius Collatinus, maritus Lucretiæ. Sed Tarquinio Collatino statim sublata dignitas est: ⁶ Placuerat enim, ne quisquam in urbe maneret, qui Tarquinius vocaretur. Qui, accepto omni patrimonio suo,
⁷ ex urbe migravit, & loco ipsius factus est Valerius Publicola Cons.
 15. sul. Commovit tamen bellum urbi Romæ rex Tarquinius, qui fuerat expulsus, ⁸ & collectis multis gentibus, ut in regnum posset restitui, dimicavit.
- X. In prima pugna Brutus & Aruns Tarquini filius ⁹ invicem se occiderunt. ¹⁰ Romani tamen ex ea pugna victores recesserunt. Brutum
 20. Romanæ matronæ defensores pudicitæ suæ, ¹¹ quasi communem

N O T Æ.

1. *Annis ducentis quadraginta tribus.*] Ita Solinus. Unum tantum annum addit Livius.

2. *Vix usque ad quintum decimum.*] Veientes tamen subegerant qui decimo octavo ab urbe milliario positi, sed ij tunc Tarquinatorum partes sequebantur.

3. *Consules capere.*] Anno mundi 3442. ante Ch. nat. 106. ab V. C. 245.

4. *Ne per diuturnitatem.*] *Quippe ex perpetuo annuum placuit, ne potestas solitudine vel mora corrumpitur.* Flor.

5. *Sed civiles semper essent.*] Civilis, & civilitas, non est id quod Gallice sonat. Princeps civilis est, qui non tyrannus, non ferox, non impotens est. Contra *incivilis*, ille dicitur qui cives & populos suos pro bellis habet, &c. quales olim Caligula, Nero, Domitianus, & alia id genus seculi sui deonestantia, pestes, Alaflores. *Civilis* autem princeps, est in quo Vespasianum, Titum, & M. Aurelium Antoninum agnoscas. Pater meus.

6. *Placuerat enim ne quisquam.*] Consul enim alterius quum nihil aliud

offenderit, nomen inuisum civitati fuit. Liv. alij non propter nomen tantum civitati inuisum, sed quod pro filis sororis Tarquinos in urbem reducere tentantibus deprecatus esset. Plutarch. in Poplicola.

7. *Ex urbe migravit.*] Seque Lavinium transtulit. Liv.

8. *Collectis multis gentibus.*] Veientibus & Tarquiniensibus.

9. *Invicem se occiderunt.*] Eorum pugnam lege apud Livium 2. 6.

10. *Romani tamen ex ea pugna.*] Nartrat Livius aequo Marte pugnatum esse, & dextra utriusque cornua vicisse, sed silentio proximæ noctis ex Sylva Ardia ingentem editam vocem Sylvani eam vocem creditam, hæc dicta uno plus Etruscorum cecidisse in acie, vincere bello Romanam. Ita inde abuisse Romanos ut victores, Etruscos vero pro victis. Idem Plutarch. in Poplicola.

11. *Quasi communem parentem per annum.*] Livius: *sed multo majus moris decus publica fuit castitia, eo ut omnia insignia, quia matronarum annum ut parentem,*

patrem, per annum luxerunt. Valerius Publicola Spurium Lucretium Tricipitinum collegam sibi fecit, Lucretiæ patrem : quo morbo mortuo, iterum Horatium Pulvillum collegam sibi sumpsit. ¹ Ita primus annus quinque Consules habuit : cum Tarquinius Collatinus
 5. Urbe cessisset propter nomen, Brutus prælio periisset, Spurius Lucretius morbo mortuus esset.

Secundo quoque anno iterum Tarquinius, ut reciperetur in regnum, bellum Romanis intulit, auxilium ei ferente Porfena Thuscæ Rege, ² & Romam pene cepit. Verum tum quoque victus est.
 10. Tercio anno post reges exactos, Tarquinius cum suscipi non posset in regnum, neque ei Porfena, qui pacem cum Romanis fecerat, auxilium præstaret, Tusculum se contulit, quæ civitas non longe ab Urbe est : ³ atque ibi per quatuordecim annos privatus cum uxore persequitur. ⁴ Quarto anno post reges exactos, cum Sabini Romanis
 15. bellum intulissent, victi sunt ; & de his est triumphatum. ⁵ Quinto anno Lucius Valerius ille Bruti collega, & quartum Consul, ⁶ fataliter mortuus est, adeo pauper ut, collatis à populo nummis, sumptum habuerit sepulcræ, ⁷ quem matronæ, sicut Brutum, annum luxerunt.

20. Nono anno post reges exactos, cum gener Tarquinij, ad injuriam foceri vindicandam, ingentem collegisset exercitum, ⁸ nova Romæ dignitas est creata, quæ ⁹ Dictatura appellatur, major quam Consu-

XI.

XII.

NOTÆ.

teum enim luxerunt.

1. Ita primus annus quinque Consules.] Alii tamen Consulatum Pulvilli in sequentem annum deducunt.

2. Et Romam pene cepit.] Quippe Janiculum primo impetu cepit, & Romam quoque cepisset nisi cum Horatius pro ponte sublicio moratus esset.

3. Atque ibi per quatuordecim annos.] Livium potius sequor, qui scribit Tarquinium anno exilij decimo quarto Cumis mortuum, quo se ad Aristodemum Tyrannum contulerat.

4. Quarto anno.] Consules deinde Marc. Valerius Volupus & P. Postumius Tubertus, eo anno bene pugnatum cum Sabinis, Consules triumpharunt. Liv. 2. 16.

5. Quinto anno Lucius Valerius.] Lucium vocat quem alij Publium. Neque verum est cum in Consulatu decessisse, sed anno sequenti, nempe sexto a pulsus regibus : Liv. 2. 16. Publius Valerius omnium consensu princeps belli pacisque artibus anno post, Agrippa Menenio, P. Postumio Consulibus, mortuus gloria ingenti, copijs familiaribus adeo exiguis, ut funcri sum-

ptus deesset. De publico est elatus.

6. Fataliter.] Id est fato suo, non propter mortem.

7. Quem matrona sicut Brutum.] Luxere matronæ ut Brutum. Liv. Vide apud Victorem pag. 44.

8. Nova dignitas est creata.] Liv. an. octavo a pulsus regibus Dictatoris creandi mentionem factam dicit, sed nec quo anno, nec quibus Consulibus, nec quis primus creatus sit satis constare, se tamen apud veterimos Auctores T. Lartium Dictatorem primum, Spurium Cassium Magistrum equitum creatos invenisse. Eosdem nominat Dionysius, sed eos anno undecimo creatos significat Coll. T. Lartio Flavio II. & Q. Cloelio.

9. Dictatura appellatur, major quam Consulatus.] Dictator enim omnia suo arbitrio gerebat, nullaque ab ipso provocatio. Dictum enim apud veteres illos Lartius summum imperium significabat. Virgil. vi. Æneid.

Hic ego, namque tuas sortes arcanaeque fata

Dicta mea genti ponam.

B

latus. Eodem anno etiam Magister Equitum factus est, qui Dictatori obsequeretur, neque quidquam similis potest dici, quam Dictatura antiqua, huic imperij potestati, quam nunc Tranquillitas vestra habet, maxime cum Augustus quoque Octavianus, de quo postea dicemus, & ante eum, Caius Cæsar, sub Dictaturæ nomine atque honore regnaverint. Dictator autem Romæ primus fuit Lartius: Magister Equitum primus, Spurius Cassius.

XIII.

¹ Sexto decimo anno post reges exactos, seditionem populus Romanæ fecit, ² tanquam à Senatu atque Consulibus premeretur. Tum ³ & ipse sibi Tribunos plebis, quasi proprios iudices & defensores creavit, per quos contra Senatum & Consules totus esse posset.

XIV.

⁴ Sequenti anno Volsci contra Romanos bellum reparaverunt: & victi acie, etiam Coriolos civitatem, quam habebant optimam, perdiderunt.

XV.

⁵ Octavo-decimo anno postquam Reges eiectioni erant, ⁶ expulsus ex Urbe Quintus Marcius dux Romanorum, qui Coriolos cepit Volsorum civitatem, ⁷ ad ipsos Volscos contendit iratus, & auxilia contra Romanos accepit. Romanos sæpe vicit: ⁸ usque ad quintum milliarium Urbis accessit, ⁹ oppugnatus etiam patriam suam, ¹⁰ legatis, qui pacem petebant, repudiatis, nisi ad eum mater Verturia, ¹¹ & uxor Volumnia ex Urbe venissent: quarum fletu & deprecatione superatus ¹² removit exercitum: Atque hic secundus post Tarquinium fuit, qui dux contra patriam suam esset.

O R Æ.

1. *Sexto decimo anno.*] Idem Livius qui scribit per secessionem plebis Spurius Cassium & Postumium Cominium Consulatum inisse.

2. *Tanquam à Senatu atque Consulibus.*] Querebatur Plebes se tributis & militiæ premi.

3. *Tribunos Plebis.*] C. Licinius & L. Albinus, quibus auxilii latro adversus consules erat.

4. *Sequenti anno.*] Alii tamen Coriolos captos scribunt anno superiori. Et ita Livius 2. 33.

5. *Octavo decimo anno.*] M. Minucius & A. Sempromio Coss. Livius. 11. 34.

6. *Expulsus ex urbe.*] Quod Plebem colere agros juberet, eique post gravissimam annonam frumentum magno pretio curaret, & ut eo malo domita patribus restitueret, quod vi & seditione extorserat, nempe Tribunos suos. Vide Liv. 2. 34. & notata ad Florum pag. 42.

7. *Ad ipsos Volscos contendit.*] Damianus absens in Volscos exulatum abiit, minitans patria, hostisque jam tum spiritus gerens. Liv. 2. 35.

8. *Usque ad quintum milliarium Urbis accessit.*] Multis oppidis castris postremum a Peto ad Urbem ducit, & ad fossas Cluilias quinque ab Urbe millia passuum castris positus, populatur inde agrum Romanum. Liv. 11. 39.

9. *Legatis qui pacem petebant repudiatis.*] Legati primo atrox responsum retulere. Iterum iidem missi non recipiuntur in castra, missi deinde Sacerdotes cum insulis & aliis insignibus, sed nihilo magis quam Legati animum flexere. Livius ibid.

10. *Et uxor Volumnia.*] Duos parvos ex Marcio ferens filios secum, & matronarum numero comitata. Vide apud Victorium p. 46.

11. *Removit exercitum.*] Annus tantum induciis factus.

1. *Casone Fabio & Tito Virginio Consulibus* 2 trecenti nobiles XVI.
homines, qui 3 ex Fabia familia erant, contra Veientes bellum soli
susceperunt, promittentes Senatui & populo per se omne certamen
implendum. Itaque profecti 4 omnes nobiles, & qui singuli magno-
rum exercituum duces esse deberent, in praelio conciderunt. 5 Unus
omnino superstit ex tanta familia, 6 qui propter aetatem puerilem
duci non poterat ad pugnam. Post hæc census in Urbe habitus est,
& inventa sunt civium capitum cxix. millia.
- 7 Sequenti anno, cum 8 in Algidio monte, ab Urbe duodecimo XVII.
10. ferme miliario, Romanus obsideretur exercitus, Lucius Quintius
Cincinnatus Dictator est factus: 9 qui agrum quatuor iugerum pos-
sicens, inanibus suis colebat. Is, cum in opere & arans esset in-
ventus, 10 sudore deteriso, 11 togam prætextam accepit: &, 12 cæ-
si hostibus, liberavit exercitum.
13. Anno ccc. & altero ab Urbe condita, imperium Consulare XVIII.
cessavit, & pro duobus Consulibus decem facti sunt, 14 qui sum-

NOTÆ.

1. *Casone Fabio.*] Casio Fabius tunc
tertio Consul fuit, anno mundi 3474.
ant. Ch. Nat. 476. ab U. C. 275. Vide
Florum. pag. 24.

2. *Trecenti nobiles.*] Sex & trecenti
tos ponit Livius.

3. *Ex Fabia familia erant.*] Ibani
unius familia viribus Veienti populo p-
stem minitantes. Sed hic Liv. ut Eutro-
p. familiam dicit pro genere.

4. *Omnes nobiles & qui singuli.*] E
Livio: Omnes Patricii, omnes unius gen-
tis, quorum nemini duces sperneret
agrigus quibuscumque temporibus Senatus.

5. *Unus omnino.*] Hoc, etiam si ab
aliis omnibus (apud positum fuerit, fal-
sum est tamen.

6. *Qui propter aetatem puerilem duci
non poterat.*] Fabij casii ad unum om-
nes, praesidiumque expugnatum. cccvi.
perisso satis convenit, unum prope pue-
rem aetate relicto stirpem genti Fabia,
dubisque rebus Populi Romani saepe do-
mi bellicque vel maximum futurum au-
xilium. Liv. 11. 50. Is erat Fabius Quin-
tus. Liv. 3. 1.

7. *Sequenti anno.*] Certe hic gravis-
sime in tempore peccat Eutrop. Falsum
est enim Quintium Cincinnatum Dicta-
tor. m creatum sequenti anno post inter-
fectos Fabios: quippe Romanis ea clades
accepta anno mundi 3474. Cincinnatus

vero cum Volscis & Sabinis pugnavit an-
no mundi 3493. ante Ch. Nat. 455. ab
U. C. 296. Coss. L. Minucio & C. Nau-
tium. Vide Liv. 111. 25.

8. *In Algidio.*] Algidum Æquorum
oppidum & mons.

9. *Qui agrum quatuor iugerum.*]

10. *Quintius trans Tiberim, contra eum
sum locum, ubi nunc Navalium sunt.*
11. *Sudore deteriso.*] Algidum Æquorum, qua
prata Quintia vocantur. Liv. 111. 26.

12. *Sudore deteriso.*] Abterso pulve-
re & sudore, toga velatus processit. Liv.
ibid.

13. *Togam prætextam.*] Cui prætex-
ta erat purpura.

14. *Cassi hostibus.*] Intra decimum-
sexturn diem. Vide apud Victorum pag.
45.

15. *Anno ccc. & altero ab Urbe con-
dita.*] Liv. 3. 33. Anno trecentesimo,
altero quam condita Roma erat, iterum
mutatur forma Civitatis, ab Consulibus
ad Decemvires, quem admodum ab Re-
gibus ad Consules venerat, translatum
imperio. Romæ regnatum a Regibus an-
nis 243. a Consulibus annis 18. qui anni
superiorem summam efficiunt. Tunc
Consules fuere C. Menenius & P. Se-
stius. Vide Liv. 111. 33. & 34.

16. *Qui summam potestatem.*] De-
cimo quoque die jus populo singuli red-

B ij

mam potestatem haberent, Decemviri nominati. Sed cum primo anno bene egissent, ¹ secundo unus ex iis Appius Claudius, Virginij cujusdam, ² qui honestis jam stipendiis contra Latinos in monte Algidio militabat, filiam virginem corrumpere voluit: ³ quam pater occidit, ne stuprum a Decemviro sustineret: & regressus ad milites, movit tumultum. Sublata est Decemviris potestas, ⁴ ipsique damnati sunt.

XIX.

⁵ Anno trecentesimo decimo. quinto ab Urbe condita, Fidenates contra Romanos rebellaverunt. Auxilium præstabant his Vejentes, ¹⁰ & rex Vejentium Tolumnius: quæ ambæ civitates tam vicinæ Urbis sunt, ⁶ ut Fidenæ vji; Vejentes xviii milliario absint. Conjunxerunt se his & Volsci; ⁷ Sed M. Emilio Dictatore, Lucio Quintio Cincinnato ⁸ Magistro equitum victi, etiam regem perdidērunt: ⁹ Fidenæ captæ & excisæ. ¹⁰ Post xx. inde annos, Vejentani rebellaverunt. Dictator contra ipsos missus est Furius Camillus, qui primum eos vicit acie; mox etiam ¹¹ civitatem diu obsidens cepit, an-

NOTE

debant. Eo die penes Præfectum juris fasces duodecim erant, Collegis novem singuli accensi apparebant. Liv. ibid.

1. *Secundo unus ex iis.*] Vide Liv. 111. 35. & 36. Vide & apud Victorem pag. 48.

2. *Qui honestis jam stipendiis.*] Certe legendum tum pro jam. Tunc enim in Algidio militabat Virginijus, & honestum ordinem ducebat. Liv. 4. 44.

3. *Quam pater occidit.*] Quum Virginijus nihil usquam auxilij videret, desertaque præda injuriæ puella staret, secretum & ultimum alloquium ab Appio petivit, tanquam coram ea nutrice percontari vellet quid hoc rei esset, eaque impetrata venia seducit filiam ac nutricem prope Cloacinæ ad Tabernas, quibus nunc Novis est nomen, atque ibi ab lanio cultro arrepto: *Hoc te uno, quo possum, ait, modo, filia, in libertatem vindico.* Pectus deinde puellæ transfigit. Liv. 3. 43.

4. *Ipsique damnati sunt.*] Eos aut morte aut exilio punierunt, Appius Claudius in carcere necatus. Victor.

5. *Anno trecentesimo decimo. quinto.*] A Livio diversus abit. Livius enim Fidenas contra Romanos rebellasse dicit Coll. Mamercus Emilio, L. Quintio, & L. Julio Iulo. anno ab Urbe condita 317.

6. *Vs Fidenæ vii.*] Error numerici. Le-

ge vi. ut supra cap. xv.

7. *Sed M. Emilio Dictatore, &c.*] Senatus Dictatorem dici Mamercum Emiliū jussit. Is Magistrum equitum ex collegio prioris anni, qui simul Tribuni militum Consulari potestate fuerant, L. Quintium Cincinnatum dignum parente juvenem dixit. Liv. 4. 17.

8. *Magistro equitum.*] Maître de la Cavalerie.

9. *Fidenæ captæ & excisæ.*] Cave credas Fidenas excisas fuisse eodem anno quo Tolumnius victus. Verum est quidem eas excisas Mamercus Emilio Dictatore, & L. Quintio Cincinnato Magistro equitum. Sed illud utique factum est xi. annis post primam ejus Dictaturam, & tunc tertio Dictator creatus Emilius an. mundi 3126. ante Ch. Nat. 422. ab Urbe condita 429. Vide Livium 4. 32.

10. *Post xx. inde annos.*] Verum est post vigesimum annum a Fidenis captis Vejentes rebellasse. Sed falsum est post vigesimum annum Camillum Dictatorem creatum, qui creatus fuit annis xxx. post Fidenas captas, & cum jam Romani Vejos per decennium obsidissent.

11. *Civitatem diu obsidens.*] Falsum est Camillum diu Vejos obsidisse. Sed post Vejos diu obsessos accessit Camillus Dictator, & civitatem cepit, &c. Vide Livium v. xix. xx. & xxi.

tiquissimam, ¹ Italiaeque ditissimam. ² Post eam cepit & ³ Faliscos, non minus nobilem civitatem. Sed commota est ei ⁴ invidia, ⁵ quasi pradam male divisisset, damnatusque ob eam causam, & ⁶ expulsus Civitate est.

5. ⁷ Statim Galli Senones ad Urbem venerunt; & victos Romanos X X. xi. milliariorum ab urbe Roma, ⁸ apud flumen Alliam sequuti, etiam Urbem occupaverunt; ⁹ neque defendi quidquam nisi Capitolium potuit: quod cum diu obsedissent, & jam Romani fame laborarent, Camillo, qui ¹⁰ in vicina civitate exsulabat, Gallis superventum 10. est, gravissimeque victi sunt; postea tamen, ¹¹ accepto etiam auro, ne Capitolium obsiderent, recesserunt: sed sequutus eos Camillus, ita cecidit, ut & aurum, quod his datum fuerat, & omnia quae ceperant militaria signa, revocaret. Ita tertium triumphans Urbem ingressus est, ¹² & appellatus Secundus Romulus, quasi & ipse pa- 15. triae conditor.

NOTÆ.

1. Italiaeque ditissimam.] *Veientium quanta res fueris, indicat decemnis obsequio.* Florus. Livius etiam urbem opulentissimam vocat.

2. Post eam cepit.] Biennio post.

3. Faliscos.] Quidquid dicant quidam e Veteribus, *Falisci* non urbem significat, sed populum. Urbs dicebatur *Falerij* seu *Falerij*, unde *Falisci*.

4. Invidia.] Id est odium.

5. Quasi pradam male divisisset.] Postmodum est crimini datum, quod alibi equis triumphasset, & pradam inique divisisset. Victor. pag. 50. Illud accidit xvi. an. post captos Veios.

6. Expulsus Civitate est.] Ardeam exulatum abiit.

7. Statim Galli Senones ad Urbem venerunt.] Anno post expulsam Camillum.

Galli Senones.] Ab Ucente flumine usque ad Æsim fines habuere. Supra Umbros.

8. Apud flumen Alliam.] Ad undecimum ab Urbe miliarium Crustuminiis e montibus ad Tiberim defluit. Livius v. xxxvii.

9. Neque defendi quidquam.] Vide Liv. v. xxxix & xi. & Victorium pag. 50.

10. In vicina civitate.] Ardea.

11. Accepto etiam auro.] Mille pondi auri. Liv. v. 48.

12. Et appellatus Secundus Romulus.] Dictator, recuperata ex hostibus patria, triumphans in Urbem redit: interque jocos militares, quos inconditos jaciunt, Romulus ac parens patria, conditorque alter Urbis, haud vanis laudibus appellatur. Liv. v. 49.

EUTROPII
BREVIARIUM
HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER SECUNDUS.

ANNO CCCLXV. ab Urbe condita, post captam autem primo, dignitates mutatae sunt: ¹ & pro duobus Consulibus facti Tribuni Militares consulari potestate. Hinc jam coepit Romana res crescere. Nam Camillus eo anno Volscorum civitatem, ² quæ per LXX. annos bellum gesserat, vicit, & ³ Aequorum urbem, ⁴ & Sutrinorum: atque omnes, delectis eorum exercitibus, occupavit; ⁵ Et tres simul triumphos egit.

Titus etiam Quintius Cincinnatus ⁶ Prænestinos, qui ⁷ usque ad

NOTÆ.

1. *Et pro duobus Consulibus facti.*] Certe hic errat Eutropius, Tribuni enim Militares consulari potestate creati multo ante, ut patet ex Livio & Fastis. Neque etiam annus Urbis 365. post captam Urbem a Gallis primus fuit, Galli enim eam ceperunt anno 366.

2. *Qua per LXX. annos bellum gesserat.*] Liv. vi. 2. *Quum omnem Volscorum agrum depopulatus esset, ad deditionem Volscos LXX. demum anno subegit.* Sed ut ibi optime notavit eruditissimus Sigonius, cum Volsci bellum renovarint anno Urbis 259. Consulibus Claudio & Servilio, & hoc anno qui est 367. a Camillo devicti sint, inde sequitur eos per annos centum & septem bel-

lum gessisse, ita ut pro LXX. scribendum videatur CVII.

3. *Aequorum urbem.*] *Victor ex Volscis in Aequos transfuit, & ipsos bellum molientes: exercitum eorum ad Bolsas oppressit.* Liv. vi. 2. Aequi supra Volscos & Hernicos.

4. *Et Sutrinorum.*] Cave credas Camillum adversus Sutrinios bellasse. Nam contra, Sutrinis opem ferebat, eorumque urbem Sutrium ab Etruscis captam recepit, eisque restituit. Vide Livium vi. 3.

5. *Tres simul triumphos egit.*] Trium bellorum victor triumphavit.

6. *Prænestinos.*] *Præneste urbs Latij XVIII. mil. ab Urbe.*

7. *Usque ad urbis portas.*] Ad por-

- urbis Romæ portas bello venerant, persequutus, ¹ ad flumen Alliam vicit: ² & civitates, quæ sub ipsis agebant, Romanis adjunxit; ipsius Præneste aggressus, in dedicationem accepit: quæ omnia ab eo gesta sunt: viginti diebus, triumphusque ipsi decretus.
- III. 5. Verum dignitas Tribunorum Militarium ⁴ non diu perseveravit. Nam post aliquantum nullos placuit fieri: ⁵ & quadriennium ita in Urbe fluxit, ut potestates ibi majores non essent. Resumpserunt tamen Tribuni Militares consulari potestate iterum dignitatem, & ⁶ triennio perseveraverunt. Rursus Consules facti.
- IV. 10. ⁷ Lucio Genucio, & Quinto Servilio Consulibus mortuus est Camillus: ⁸ honor ei secundus post Romulum delatus est.
- V. ⁹ Titus Quintius Dictator adversus Gallos, qui in Italiam venerant, missus est. ¹⁰ Hi ab Urbe quarto milliario trans Anienem fluvium confederant. Nobilissimus de Senatoribus Titus Manlius provocantem Gallum ad singulare certamen, congressus occidit: & sublato torque aureo, colloque suo imposito, in perpetuum Torquati sibi & posteris cognomen accepit. Galli fugati sunt: ¹¹ mox per Caium Sulpicium Dictatorem etiam victi. ¹² Non multo post

NOTÆ.

tam Collinam signa intulere. Livius vi. 28.

1. *Ad flumen Alliam.*] *Castra hostium haud procul Allia flumine posita. Inde agrum lato populantes fatalem se urbi Romana locum cepisse inter se jactabant.* Idem ibid.

2. *Ercivitates quæ sub ipsis agebant.*] T. Quintius semel acie victor, binis castris hostium, novem oppidis vi captis, Præneste in ditionem accepto, Romam revertit. Idem. Id accidit an. mundi 3573. ante Ch. Nat. 365. ab U. C. 376.

3. *Viginti diebus.*] Liv. *Die vigesima quam creatus erat, Dictatura se abdicavit.* Alij duo de vigesimo. Alij duo de vicefimo. Quod mihi sane non placet.

4. *Non diu perseveravit.*] Nam tertio anno post captum Præneste, creati Tribuni Plebis.

5. *Et quadriennium ita in Urbe fluxit ut.*] Ista multam lucem capere arbitror ex verbis Livij vi. 35. *Comitia, præter Aedilium, Tribunorumque Plebis, nulla sunt habita. Licinius Sextiusque Tribuni Plebis reelecti, nullos Curules Magistratus creati passi sunt, eaque solitudo Magistratum, & Plebis vesicien-*

te duos Tribunos, & his Comitia Tribunorum militum collentibus, per quinquennium Urbem tenuit. Ubi Livius quinquennium recte ponit, male Noster quadriennium.

6. *Triennio perseveraverunt.*] Verum est. Neque tamen statim Consules creati, ad Tribunos Plebis res rediit, anno post creati iterum Tribuni Militares. Anno sequenti Consules facti.

7. *Lucio Genucio.*] Anno mundi 3588. ante Ch. Nat. 360.

8. *Honor ei secundus.*] *Dignusque habitus quem secundum a Romulo conditorem urbis Romana ferrent.* Livius vii. 1.

9. *T. Quintius.*] Hic est T. Quintius Pennus Dictator creatus anno mundi 3593. ante Ch. Nat. 355.

10. *Hi ab Urbe quarto milliario.*] *Eo certe anno Galli ad tertium lapidem Salaria via trans pontem Anienis castra habuere.* Liv. vii. x.

11. *Mox per C. Sulpicium.*] Anno mundi 3596. ante Ch. Nat. 352. Vide Livium. vii. xii.

12. *Non multo post a C. Marcio.*] Biennio post C. Marcius Rutulus adversus Etrurcos Dictator creatus.

2 Caio Marcio Thufci victi sunt; 3 VII. millia captivorum ex his in triumphum ducti.

Census iterum habitus est; 4 Et cum Latini, qui a Romanis subacti erant, milites prestare nollent, ex Romanis tantum tirones lecti sunt, 5 factaeque legiones decem, qui modus sexaginta vel amplius armatorum millia efficiebat, 6 parvis adhuc Romanis rebus tanta tamen in se militari virtus erat. Quae cum profectae essent adversus Gallos duce Lucio Furio Camillo, quidam ex Gallis unum e Romanis, qui esset optimus, provocavit. 7 Tum se Marcus Valerius Tribunus Militum obtulit: & cum processisset armatus, 8 corvus ei supra dextrum brachium sedit; mox commissa adversus Gallum pugna, idem corvus 9 alis & unguibus Galli oculos verberavit, ne rectum posset aspicere: ita ut a Tribuno Valerio interfectus, non solum victoriam ei, sed etiam nomen dederit. 10. Nam postea idem, Corvinus est dictus, ac propter hoc meritum,

VI.

NOTE.

1. VII. Millia.] Octo millia ponit Livius VII. XVII. Castra quoque nec opinato aggressus (Marcius) cepit, & octo millibus hostium captis, ceteris aut castris, aut ex agro Romano fugatis, sine auctoritate Patrum, populi jussu triumphavit.

2. Et cum Latini prestare nollent.] Livius VII. XXV. Concilia Latinorum ad lucum Ferentina habita, responsumque haud ambiguum imperantibus milibus Romanis datum, abisterent imperare iis quorum auxilio egerent. Latinos pro sua libertate potius quam pro alieno imperio laturos arma.

3. Factaeque legiones decem.] Fallitur, nondum enim ea tempestate legio Romana sex millibus hominum constabat; sed miror ita errasse Eutropium, cum expresse Livius ita de eadem re. VII. XXV. Vbi ne non urbana tantum, sed etiam agresti juventute decem legiones scripta dicuntur, quaternum millium & ducentorum pedum, equitumque trecentorum.

4. Parvis adhuc Romanis rebus.] Miratur tam parvis rebus Romanis tam magnum tamen exercitum colligi potuisse. Ita etiam Livius qui superioribus verbis a me allatis subiungit, quem nunc novum exercitum, si qua externa vis ingruat, haec vires populi Romani, quae vix terrarum capis orbis, contracta in unum

haud facile efficiant, adeo in qua laboramus sola crevimus, divitiis, luxuriamque.

5. Tum se Marcus Valerius.] Marcum vocant Livius & Victor. Lucium Florus.

6. Corvus ei supra dextrum brachium sedit.] Atque ei in pugna dextro brachio maxime opus erat. Verisimilius Livius & Victor qui corvum illum in Valerii galea confestim dicunt. Liv. VII. XXVI. Victor pag. 55.

7. Alis & unguibus Galli oculos.] Sic Noctua Turni cum Aenea dimicantibus & ora & clypeum verberavit. Virgil. XII. Aeneid.

Turni se pesti ad ora
Fertique referique sonans clypeumque
evulberat.

8. Nam postea idem Corvinus.] Dictator (Manlius Torquatus) Consularia Comitia habuit, amulumque decoris sui absentem Marcum Valerium Corvum, (id enim illi deinde cognominis fuit) summo favore populi, tres & viginti natum annos Consulem renuntiavit. Livius VII. XXVI. Ubi, ut vides, ipse Valerius non Corvinus, sed Corvus dictus recte, & ita in tabulis Capitolinis. Ut enim Albus, Rufus, Crassus, Luscus, Longus, cognomina primum inventa sunt, postea autem Albini, Rufini, Crassini, Luscini, Longini subsecuta. Sic qui primus cognomen

C

annorum trium & viginti, Consul est factus.

VII.

Latini, qui noluerant milites dare, hoc quoque a Romanis exigere cœperunt, ¹ ut unus Consul, ex eorum; alter, ex Romanorum populo crearetur. Quod cum esset negatum, bellum contra eos susceptum est, & ² ingenti pugna superati sunt: ac de his perdomitis triumphatum est. ³ Statuæ Consulibus ob meritum victoriæ in Rostris positæ sunt.

VIII.

Jam Romani potentes esse cœperant; bellum enim in centesimo & tricesimo fere milliaro ab Urbe & apud Samnites gerebatur, ⁴ qui medijs sunt inter Picenum, Campaniam & Apuliam, ⁵ Lucius Papirius Curfor cum honore Dictatoris ad id bellum profectus est, qui, ⁶ cum Romam rediisset, Q. Fabio Maximo Magistro Equitum, quem apud exercitum reliquit, præcepit, ne se absente pugnaret. Ille, occasione reperta, felicissime dimicavit, & ⁷ Samnites delevit, ⁸ ob quam rem a Dictatore capitis damnatus, quod se vetante pugnasset, ⁹ ingenti favore militum & populi liberatus est: tanta Papirio seditione commota, ut pene ipse interficeretur.

IX.

¹⁰ Postea Samnites, Romanos, Tito Veturio & Spurio Posthumio Consulibus, ¹¹ ingenti dedecore vicerunt, & ¹² sub jugum miserunt. ¹³ Pax tamen a Senatu & populo soluta est, quæ cum ipsis propter

NOTÆ.

men hoc tulit *Corvus*, posteri *Corvini* appellati.

1. *Ut unus Consul.*] Hoc petierunt Latini an. mundi 3614. ante Ch. Nat. 334. ab U. C. 417. Coll. T. Manlio Torquato III. & P. Decio Mure. Vide Liv. viii. 4. §. & Florum lib. 1. cap. 14.

2. *Ingenti pugna superati sunt.*] Ad radices Vesuvij montis.

3. *Statua Consulibus.*] Hic mihi Eutropij fides suspecta.

4. *Apud Samnites gerebatur.*] Cum Samnitibus enim bellum geri cœptum est an. mundi 3611. ante Ch. Nat. 337. ab U. C. 414. Vide Florum lib. 1. cap. 16.

5. *Qui medijs inter Picenum, Campaniam.*] Nota situm, in hodiernis enim nostris tabulis aliter paulo res est, quippe Samnium inter Apuliam & Campaniam interjacet, sed Picenum longe distitum. Videlicet tunc temporis alij fines regionibus illis constituti, ut ex Strabone notum est; & ipsum etiam Samnium latius. Samnites a Sabinis orti.

6. *L. Papirius Curfor.*] Anno mundi 3628. ante Ch. Nat. 320. ab U. C. 431. Coll. L. Furio Camillo III. & D. Junio

Bruto. Longe clarissimus bello ea tempestate Dictator creatus. L. Papirius Curfor, a quo Q. Fabius Maximus Rullianus Magister equitum est dictus. Livius viii. xxxix.

7. *Cum Romam rediisset.*] Ad auspicia repetenda.

8. *Samnites delevit.*] Viginti millia hostium caesa ea die traduntur. Livius.

9. *Ingenti favore militum & populi.*] Bene, res enim a militibus ad populum delata, & quod Dictator militum precibus negaverat, Fabij veniam populo Romano concessit.

10. *Postea.*] Triennio post. Livius ix. 1.

11. *Ingenti dedecore vicerunt.*] Ad farcas Caudinas juxta Ausidum fluvium, in Apulia.

12. *Sub jugum miserunt.*] Jugum fiebat hastis duabus humi defixis, & super eas una deligata, sub quam transibant victi. Primi itaque Consules prope Seminudi sub jugum missi, tum deinceps singule legiones. Livius.

13. *Pax tamen a Senatu.*] Deditioe Consulium, qui injussu populi pacem fe-

necessitatem facta fuerat. Postea Samnites victi sunt ¹ a L. Papirio Consule : ² septem millia eorum sub jugum missa. Papirius de Samnitibus triumphavit. ³ Eo tempore Appius Claudius Censor ⁴ aquam Claudiam induxit, & viam Appiam stravit. Samnites, reparato bello, ⁵ Quintum Fabium Maximum vicerunt, tribus millibus occisis : postea cum pater ejus Fabius Maximus legatus datus fuisset, & Samnites vicit, & plurima eorum oppida cepit. ⁶ Deinde Publius Cornelius Rufinus, Manius Curius Dentatus, ambo Consules contra Samnites missi, ingentibus praeliis eos confecere. Tum bellum cum Samnitibus ⁷ per annos novem & quadraginta actum sustulerunt, neque ullus hostis fuit intra Italiam, qui Romanam virtutem magis fatigaverit.

⁸ Interjectis aliquot annis, iterum se Gallorum copiaz contra Romanos Thufcis Samnitibusque junxerunt : sed cum Romam tenderent, ⁹ a Cn. Cornelio Dolabella Consule deletæ sunt.

X.

NOTÆ.

cerant. Adi Liv. ix. 7. & 8.

1. *A L. Papirio Consule.*] Scribit Livius obscure esse Papirius ne Cursore anno Consul fuerit, an Magister equitum, Lucio Cornelio Dictatore. Adi illum ix. xv.

2. *Septem millia sub jugum.*] Septem millia militum sub jugum missi, prædæque ingens Luceriæ capta, receptis omnibus signis armisque, quæ ad Claudium amiserant, & quod omnia superabat gaudia, equitibus recuperatis, quos pignora pacis custodiens Luceriam Samnites derant. Ipse Pontius Herennij filius Samnitium imperator, ut expiaret Consulatum ignominiam, sub jugum cum cæteris est missus. Livius. Ibidem.

3. Eo tempore.] viii. annis post Papirij de Samnitibus triumphum. Coss. M. Valerio Maximo & Decio Mure.

4. *Aquam Claudiam induxit.*] Censura clara eo anno Appij Claudij & C. Plantij fuit. Memoria tamen felicioris ad posterum nomen Appij, quod viam munivit & aquam in Urbem induxit eaque nunc perficit. Liv. ix. xxi. Via à porta Capena usque ad Capuam munita. Aqua ab Aniene in Urbem deducta.

5. *Quintum Fabium Maximum vicerunt.*] Hoc fortasse referendum ad annum mundi 3637. ante Ch. Nat. 311. Coss. L. Papirio Cursore IV. & Q. Publio Philone IV. Tunc enim ad Lautulas accipiti

prælio dimicatum scribit Livius. Non eadem, non fugam alterius partis, sed noctem incertos victi victoresque essent, diremisse, additque idem Livius se invenisse apud quosdam adversam eam pugnam Romanis fuisse, atque in ea cecidisse Q. Aulium Magistrum equitum, & eos Austores hic sequens Eutropius. Verum ex Livij Epitome, & ex tabulis Capitolinis invenio Quintum Fabium Maximum Gurgitem male cum Samnitibus pugnasse 21. anno post, nempe anno mundi 3618. & cum Senatus de renouendo eo ab exercitu cogitaret, Fabius Maximus patet hanc ignominiam sibi & filio deprecatur, seque filio legatum iterum pollicitus est, & postea ejus Consulis opera filius adjuvatus, cæsis Samnitibus triumphavit.

6. *Deinde P. Cornelius Rufinus, &c.*] Anno mundi 3660. ante Ch. Nat. 288. ab U. C. 463.

7. *Per annos novem & quadraginta.*] Bellum enim Samniticum exaruit anno mundi 3611. Coss. M. Valerio Corvo III. & A. Cornelio Cosso. Liv. x. 31. Vide Florum lib. 1. cap. 16.

8. *Interjectis aliquot annis.*] vii. anno post confectum Samniticum bellum.

9. *A Cn. Cornelio Dolabella.*] Flor. lib. 1. cap. 13. Omnes reliquias eorum in Etruria ad lacum Vadimonis Dolabella deleuit, ne quis extaret in ea gente qui incensam a se Romanam urbem gloriaretur.

Cij

XI.

¹ Eodem tempore Tarentinis, qui jam in ultima Italia sunt, bellum indictum est; ² quia legati Romanorum injuriam fecissent. Hi Pyrrum Epiri regem contra Romanos in auxilium poposcerunt, ³ qui ex genere Achillis originem trahebat; is mox ad Italiam venit, tum-
⁵ geret, elephantorum auxilio vicit: ⁷ quos incognitos Romani expa-
¹⁰ verunt, sed nox prælio finem dedit. Lævinus tamen per noctem fugit, Pyrrhus Romanos mille octingentos cepit, eosque summo honore tractavit; occisos sepelivit. Quos cum adverso vulnere & truci vultu, etiam mortuos jacere vidisset, tulisse ad cælum manus
¹⁵ dicitur, cum hac voce: ⁸ Se totius orbis dominum esse potuisse, si tales sibi milites contigissent.

XII.

Postea Pyrrhus, junctis sibi Samnitibus, ⁹ Lucanis, Brutisque Romanam perrexit; omnia ferro igneque vastavit, Campaniam depulatus est, atque ad Præneste venit, milliario ab Urbe octavo-
²⁰ decimo. Mox terrore exercitus, qui cum ¹⁰ cum Consule sequebatur, in Campaniam se recepit. Legati ad Pyrrhum de redimendis captivi missi, ab eo honorifice suscepti sunt, captivos sine pretio Romam misit. Unum ex legatis Romanorum ¹¹ Fabricium sic admiratus est, ut cum eum pauperem esse cognovisset, ¹² quarta par-
²⁵ te regni promissa sollicitare voluerit, ut ad se transiret: con-

NOTE.

1. *Eodem tempore.*] Secundo anno post deletos Gallos. Coll. L. Emilio Barbula & Q. Martio Philippo.

2. *Quia legati Romanorum.*] L. Valerius cum classe applicabat Tarentum tanquam ad sociam urbem & amicam. Tarentini hostem rati emicant, Valerium occidunt. Romani Posthumium legatum mittunt, ut injuriam Valerio factam expostularet, Tarentini legatum irrideant, lotio aspergunt. Vide Florum lib. 1. cap. XVIII.

3. *Qui ex genere Achillis.*] Paterno genere ab Achille, materno ab Hercule oriundus. Victor. p. 60. Pyrrhus Eacida & Phthia filius. Phthia ejus mater e Menone Thessalo nata. Vide Plutarch. in Pyrrho.

4. *P. Valerius Lævinus.* Anno mundi 3670. ante Ch. nar. 278.

5. *Iussit per castra duci.* Plutarchus & alij narrant Pyrrhum non per explorato-

res suos quæ in castris Romanorum agerent cognovisse, sed illum ipsum & ripa fluminis Siris omnia oculis suis hausisse.

6. *Commisa mox pugna.*] Apud Heracleam & Campaniæ fluvium Sirim. Vide Florum p. 37. & Victorem p. 61.

7. *Quos incognitos.*] Elephantorum novitate turbati Romani. Victor.

8. *Se totius orbis.*] Ego, inquit, talibus viris brevi orbem terrarum subigere potuissem. Victor.

9. *Lucanis, Brutisque.*] Lucani & Brutij a Samnitibus orti a Silari fluvio usque ad fretum Siculum siti.

10. *Cum Consule.*] Consulem hic Lævinum intelligendum puto.

11. *Fabricium.*] Qui sequenti anno Consul fuit.

12. *Quarta parte regni promissa.*] Quarta regni parte promissa sollicitari non poterat. Victor.

temptusque a Fabricio est. Quare cum Pyrrhus ingenti Romanorum admiratione teneretur, legatum misit, qui pacem æquis conditionibus peteret, præcipuum virum ¹ Cineam nomine; ita ut Pyrrus ² partem Italiæ, quam jam armis occupaverat, obtineret. ³ Pax displicuit; remandatumque Pyrrho a Senatu est, eum cum Romanis, nisi ex Italia recessisset, pacem habere non posse. ⁴ Tum Romani iusserunt captivos omnes, quos Pyrrhus reddiderat, infames haberi, qui se armis defendere potuissent; nec ante eos ⁵ ad veterem statum reverti, quam sibi notorum hostium occisorum spolia retulissent. Ita legatus Pyrrhi reversus est: a quo cum quæreret Pyrrhus, qualem Romam comperisset, Cineas dixit, ⁶ regum se patriam vidisse: scilicet tales illic esse omnes, qualis unus Pyrrhus apud Epirum & reliquam Græciam putaretur. Missi sunt contra Pyrrhum duces ⁷ P. Sulpicius & Decius Mus Consules. Certamine ⁸ commisso, ⁹ Pyrrhus vulneratus est, elephantis interfecti, xx. millia cæsa hostium; & ex Romanis tantum quinque millia. ¹⁰ Pyrrhus Tarentum fugatus.

XIII.

Interjecto anno, contra Pyrrhum Fabricius est missus; qui prius inter legatos sollicitari non potuerat, quarta parte regni promissa. ²⁰ Tum, cum vicina castra ipse & rex haberent, ¹⁰ medicus Pyrrhi

XIV.

NOTÆ

1. *Cineam.*] Thessalum hominem in aula Pyrrhi præcipuum eloquentia præcipue valebat, ita ut sæpe diceret Pyrrhus Cineam plures eloquentia sua urbes cepisse, quam ipse armis ceperat. *Plutarchus* hanc Cineæ legationem recte ante Fabricij legationem ponit. Sed monendum est hoc nomen per *y* scribi debere, ita enim *Pausanias*: & origo vocis notissima a *galea* scilicet, quam Græci *cyneen* dicunt.

2. *Partem Italia*] Nescio unde istæ *Eutropius*. Reliqui enim Scriptores tradunt Cineam a Romanis tantum petiisse, ut captivos absque pretio recipere, Pyrrhi opera ad subigendam totam Italiam uterentur, & Tarentinis ignoscerent.

3. *Pax displicuit.*] In eam inclinabant multi Senatores, sed dissuasit *Appius Claudius*.

4. *Tum Romani iusserunt captivos.*] Huius Edicti nullum alibi vestigium video. Narrat enim *Plutarchus* Pyrrhum ea conditione captivos Romam misisse, ut, si pax non conveniret, ad se peractis Saturnalibus redirent. Et statim omnes rediisse curi Senatus mortem indixisset si quis aliter faceret. Sed fortasse hic loqui-

tur *Eutropius* de captivis quos Pyrrhus reddidit postquam ei insidias a medico structas *Fabricius* patefecit.

5. *Ad veterem statum.*] Civium Romanorum scilicet.

6. *Regum se patriam vidisse.*] Aliter *Florus* p. 39. *urbem templum sub visam, Senatum regum confessum.*

7. *P. Sulpicius, &c.*] Secundam cum Pyrrho pugnam his Consulibus tribuunt *Cicero*, *Zonaras*, *Epitome Livij*: ex *Plutarcho*, *Floro* & aliis certum est, his Consulibus tantum legationes ulro citroque missas, & secundam pugnam anno sequenti ad *Asculum* commissam. *Coff. C. Fabricio II. & Quinto Emilio Papo* II. anno mundi 3673. ante Ch. Nat. 276.

8. *Pyrrhus vulneratus.*] *Humero* *Janicius*. *Florus*, *Plutarch.* brachio vulneratum dicit, qui hanc pugnam aliter narrat.

9. *Pyrrhus Tarentum fugatus.*] Hæc & sequentia ad verbum *Victor*. p. 61. & 62.

10. *Medicus Pyrrhi ad eum nocte venit.*] Ita *Florus* & *Victor*. *Plutarchus* vero narrat medicum cum *Fabricio* per *epistolam* egisse.

C iij

ad eum nocte venit, promittens veneno Pyrrhum occisurum, si sibi aliquid polliceretur; quem Fabricius vincum reduci iussit ad dominum, Pyrrhoque dici, quæ contra caput ejus medicus spondidisset. Tum rex admirans eum, dixisse fertur: Ille est Fabricius, qui dissilius ab honestate quam sol a cursu suo averti potest. ¹ Tum rex in Siciliam profectus est. Fabricius, victis Sannitibus & Lucanis, triumphavit. Consules deinde Manius Curius Dentatus, & Cornelius Lentulus adversum Pyrrhum missi sunt, & ² Curius contra eum pugnavit: exercitum ejus cecidit; ipsum Tarentum fugavit, castra cepit. Ea die cæsa sunt hostium ³xxiii. millia. Curius Dentatus in Consulatu triumphavit. ⁴ Primus Romam elephantos quatuor duxit. Pyrrhus etiam a Tarento mox recessit, & apud Argos Græciæ civitatem occisus est.

XV. ⁶ Caio Fabricio Lucino, C. Claudio Cinna Consulibus, anno 15. Urbis conditæ cccclxi. Legati Alexandrini a Ptolemæo missi Romam venire, & a Romanis amicitiam, quam petierant, obtinuerunt.

XVI. ⁷ Quintio Gulone, C. Fabio Pictore Consulibus, ⁸ Picentes bellum commovere; & ab insequentibus Consulibus Publ. Sempronio, ¹⁰ Appio Claudio victi sunt: & de his triumphatum est. Conditæ a Romanis civitates, ⁹ Ariminum in Gallia, & ¹⁰ Beneventum in Samnio.

XVII. ¹¹ Marco Attilio Regulo, ¹² Lucio Junio Libone Consulibus,

N O T Æ.

1. *Tum rex in Siciliam profectus est.*] Ilemæo Ægypti rege societatem junctam scribit Epitome Livij.
2. *Consules deinde.*] Tertio anno post pugnam ad Asculum.
3. *Curius contra eum pugnavit.*] In Lucania.
4. *Primus Romam elephantos.*] Florus de triumpho Curij: *Sed nihil libens Populus Romanus aspexit quam illas quas timuerat cum turribus suis bellum, quæ non sine sensu civitatis summissis cervicibus victores equos sequebantur.*
5. *Et apud Argos.*] Saxo de muris a femina, cujus filium occisurus erat, jactato occisus est. Vide apud Plutarch. Argos in Peloponeso.
6. *C. Fabricio Lucino, C. Claudio Cinna.*] Falsum est annum ab Urbe condita cccclxi. hos Consules habuisse. Hic gravissimum errorem esse existimo qui sic corrigendus. *Caio Fabio Lucino, C. Claudio Canina Consulibus anno Urbis condita cccclxxx.* Ita enim ex Fastis verum est. Et circa illa tempora cum Ptolemæo Ægypti rege societatem junctam scribit Epitome Livij.
7. *Quintio Gulone.*] Hunc Q. Ogulnium vocant Fasti, ejusque Consulatum notant an. mundi 3681. ante Ch. Nat. 267 ab U. C. 484.
8. *Picentes.*] Eorum regio Picenum intra Umbriam & litus Adriaticum, hodie la Marche d'Ancone est, & alterum Picenum post Campanos ad mare Tyrhrenum, avulsa particula quardam eorum qui ad mare Adriaticum incolunt a Romanis illuc traducta ad Perstianum sinum. De prioribus hic loquitur Eutropius. Vide Flor. pag. 40.
9. *Ariminum.*] Supra Umbriam ad litus Adriaticum.
10. *Beneventum.*] Prius dictum *Maleventum*, sed ob obœcinitatem nomen immutatum.
11. *Marco Attilio Regulo.*] Anno sequenti post devictos Picentes. Vide Florum pag. 41.
12. *L. Junio Libone.*] Julium vocant Fasti.

¹ Salentinis in Apulia bellum indictum est: captique sunt cum civitate ² simul Brundusini, & de his triumphatum est.

³ Anno CCCCLXXVII. cum jam clarum urbis Romæ nomen esset, XVII. arma tamen extra Italiam mota non fuerant. Ut igitur cognoscere-
⁵ tur, quæ copiarum Romanorum essent, census est habitus; tum ⁴ inventa sunt civium capita CCXII. millia CCCXXXIII. quarum a condita Urbe nunquam bella cessassent. Et contra Afros bellum susceptum est primum, Appio Claudio & Quinto Fulvio Consulibus. In Sicilia contra eos pugnatum est, & Appius Claudius de Afris ⁵ &
¹⁰ rege Siciliæ Hierone triumphavit.

Insequenti anno, Valerio Marco & Octavio Consulibus in Sicilia a Romanis res magnæ gestæ sunt. ⁶ Taurominitani, Catanenses, & præterea ⁷ quinquaginta civitates in fidem acceptæ sunt. ⁸ Tercio anno in Sicilia contra Hieronem bellum paratum est. Is cum
¹⁵ omni nobilitate Syracusanorum pacem a Romanis impetravit, ⁹ deditque argenti talenta ducenta, Afri in Sicilia victi sunt, & de his secundo Romæ triumphatum est.

¹⁰ Quinto anno belli Punici, quod contra Afros gerebatur, primum Romani, ¹¹ C. Duilio & Cn. Cornelio Asino Consulibus, in
²⁰ mari dimicaverunt, paratis navibus rostratis, ¹² quas Liburnas vocant. Consul Cornelius ¹³ fraude deceptus est. Duilius, commisso prælio, ¹⁴ Carthaginensium ducem vicit, ¹⁵ XXXI. naves cepit, XIII. merisit, VIII. millia hostium cepit, III. millia occidit: neque ulla victoria Romanis gratior fuit, quod invicta terra, jam etiam mari

NOTÆ.

1. *Salentinis.*] Ad Japigium promontorium. Salentini Cretensium coloni.

2. *Simul Brundusini.*] Brundusinos a Salentinis diversos facit, quippe eos Calabria tribuit. Brundisium tamen Salentinorum caput vocat Florus.

3. *Anno CCCCLXXVII.*] In numero erratur: esse oportet. Primus annus belli Punici fuit CCCCLXXXIX. Coll. Appio Claudio & Q. Fulvio.

4. *Inventa sunt civium capita.*] Desunt CX. Ex tabulis Capitolinis quæ 292224. ponunt. Tunc conditum lustrum est.

5. *Et rege Sicilia Hierone.*] Syracusis regnabat. Primo anno belli victus. Vide Florum 48.

6. *Taurominitani, Catanenses.*] Taurominium & Catana Siciliæ urbes in litore Eoo.

7. *Quinquaginta civitates.*] Civitates plulquam sexaginta, alij.

8. *Tercio anno.*] Imo hoc superiori-

bus Consulibus factum Scriptores consentiunt.

9. *Deditque argenti talenta ducenta.*] Mira locutio, subintelligendum pondo. Ita enim loquebantur. Ducenta talenta efficiunt 120000. aureos.

10. *Quinto anno belli Punici.*] Hunc ab incepto bello quartum potius dicas.

11. *C. Duilio.*] Duilio, Cornelioque Consulibus, etiam mari congressi auxus est. Florus.

12. *Quas Liburnas vocant.*] A Liburnis populis in Illyrico.

13. *Fraude deceptus.*] Ab Annibale seniore evocatus tanquam in colloquium per fraudem capitur.

14. *Carthaginensium ducem.*] Annibalem.

15. *XXXI. naves cepit.*] Victor. XXX. naves cepit, XIII. merisit. Columna rostrata a Ciaconio suppleta. TRIGINTAQUE NAVES CEPIT CUM SOCIIS SEPTEM,

plurimum possent. ¹ C. Aquilio Floro, L. Scipione Consulibus; Scipio Corsicam & Sardiniam vastavit, multa millia inde captivorum abduxit, triumphum egir.

XXI.

- ² Lucio Manlio Volsone, M. Attilio Consulibus, bellum in Africam translatum est contra Hamilcarem Carthagenensium ducem, in mari pugnatum, victusque est. Nam perditis ³ LXIV. navibus, retro se recepit: Romani ⁴ XXII. amiserunt; sed cum in Africam transissent, ⁵ primam Clypeam Africae civitatem in deditionem acceperunt. Consules usque ad Carthaginem processerunt, multisque vastatis oppidis, Manlius victor Romam rediit, & XXVII. millia captivorum reduxit, Attilius Regulus in Africa remansit. Is contra Afros aciem instruxit, contra ⁶ tres Carthagenensium duces dimicans, victor fuit, XVIII. millia hostium cecidit, quinque millia ⁷ cum VIIII. elephantis cepit, LXXIV. civitates in fidem accepit. Tum victi ⁸ Carthagenenses, ⁹ pacem a Romanis petierunt: quam cum Regulus nolle nisi durissimis conditionibus dare, Afri auxilium a Lacedæmoniis petierunt: & duce Xantippo, qui a Lacedæmoniis missus fuerat, Romanorum dux Regulus victus est ultima pernicie: nam duo millia hominum tantum ex omni Romano exercitu remiserunt, ¹⁰ quindecim millia cum imperatore Regulo capta sunt, XXX. millia occisa, Regulus ipse in catenas conjectus.

XXII.

- ¹ M. Emilio Paulo, Serv. Fulvio Nobiliore Consulibus, ambo Consules Romani Africam profecti sunt, cum trecentorum navium classe Clypeam petunt, & contra Carthagenenses venerunt, primum ² Afros navali certamine superant, Ænilius Consul ¹⁰ centum & quatuor naves hostium demersit, triginta cum pugnatoribus cepit, quindecim millia hostium aut occidit, aut cepit, militem suum ingenti præda ditavit: Et subacta Africa tum fuisset, nisi tanta fames fuisset.

N O T Æ.

REMOSQUE DUCIS QUINREMOSQUE TRIREMOSQUE, NAVES XX. DEPRESSIT. Ita edidit Ciaconius Polybium secutus qui omnes naves quas hoc prælio Carthagenenses amiserunt quinquaginta fuisse, atque ex ipsis XXX. captas tradit: unde suspicatur etiam vir doctissimus, & hic & apud Victorem pro XII. sive XIV. scriptum fuisse XII.

1. *Caio Aquilio Floro.*] Anno mundi 3691. ante Ch. Nat. 257. ab U. C. 493.
2. *L. Manlio Volsone & M. Attilio Regulo.*] Marco Attilio Regulo jam in Africam navigabat bellum. Flor. an. ab U. C. 496.
3. *LXIV. navibus.*] Sexaginta tres ponit tantum Polyb.

4. *XXII.*] Polyb. XXIV.

5. *Primam Clypeam.*] *Prima belli præmium fuit civitas Clypea.* Flor. Clypea hodie Zafaran.

6. *Tres Carthagenensium duces*] Hannibalem, Hannonem & Amilcarem vel Asdrubalem.

7. *Cum VIII. elephantis.*] Alij XVIII.

8. *Pacem a Romanis petierunt.*] Quidam aiunt ab ipso Regulo pacem eis oblatam, ne alius in ejus belli gloriam veniret, sed ob duriores condiciones repudiatam.

9. *Marco Emilio Paulo.*] Anno mundi 3696. ante Ch. Nat. 152. ab U. C. 493.

10. *Centum & quatuor naves hostium demersit.*] Quidam tradunt cum centum quatuordecim naves cepisse. Vide infra. fct

set, ut diutius expectare exercitus non posset. Consules cum victrici classe redeunt, circa Siciliam naufragium passi sunt: & tanta tempestas fuit, ¹ ut ex quadringentis sexaginta quatuor navibus, octoginta servari vix potuerint: neque ullo tempore tanta maritima tempestas audita est. ² Romani tamen statim ducentas naves reparaverunt, neque in aliquo aninus ³ his infractus fuit.

⁴ Cnaeus Servilius Cæpio & C. Sempronius Blaesus Consules cum XXXII. ducentis sexaginta navibus ad Africam profecti sunt, aliquot civitates ceperunt: prædam ingentem reducentes, naufragium passi sunt. 10. Itaque cum continuæ calamitates Romanis displicerent, decrevit Senatus ut a maritimis præliis discederetur, & tantum sexaginta naves ad præsidium Italiæ salvæ essent.

⁵ Lucio Cæcilio Metello, C. Furio Pacillo Consulibus, Metellus XXIV. in Sicilia Asforum ducem cum cxxx. elephantis, & magnis copiis 15. venientem superavit, xx. millia hostium cecidit, sex & viginti elephantos cepit, reliquos errantes ⁶ per Numidas, quos in auxilium habebat, collegit, & Romam deduxit ingenti pompa, cum cxxx. elephantorum numero omnia itinera compleret. Post hæc mala Carthaginenses Regulum ducem, quem ceperant, petierunt, ut Romam 20. proficisceretur, & pacem a Romanis obtineret, ac permutationem captivorum faceret.

Ille Romam cum venisset, inductus in Senatum, ⁷ nihil quasi Romanus egit; dixitque se ex illa die, qua in potestatem Asforum venisset, ⁸ Romanum esse desivisse. Itaque & uxorem ⁹ a complexu 25. removit, & Romanis suasit, ne pax cum Pœnis fieret: Illos enim ¹⁰ fractos tot casibus, spem nullam habere; se tanti non esse, ut

NOTÆ.

¹ *Vt ex quadringentis sexaginta.*] Supra dicit Consules cum trecentarum navium classe in Africam navigasse, & in pugna 30. tantum cepisse: unde igitur hic in reditu quadringentæ illæ sexaginta quatuor?

² *Romani tamen statim.*] Eodem anno, etiam aliis Consulibus.

³ *Infractus fuit.*] Hic *infractus* nihil aliud significat quam *fractus*, ut apud Virgilium.

Torpent infracta ad prælia vires.

Et alibi, quod notandum.

⁴ *Cnaeus Servilius Cæpio.*] Anno ab U. C. 499.

⁵ *Lucio Cæcilio Metello.*] Hi Consules in Siciliam proficiscuntur anno U. C. 592. verum nihil eo anno ausi sunt, sed anno sequenti Metellus Proconsul Afrubalem

superavit.

⁶ *Per Numidas.*] Per Numidarum ordines, quos in castris suis habebat Metellus.

⁷ *Nihil quasi Romanus egit.*] Quasi Carthaginis potius quam Romæ civis fuisset.

⁸ *Romanum esse desivisse.*] Capitis certe diminutionem passus erat, de qua & ejus speciebus vide præter ceteros Sigonium.

⁹ *Uxorem a complexu removit.*] Hoc graphice depingit Horatius Od. v lib. III.

Fertur pudica conjugu osculum,

Parvosque natos, ut capitis minor,

A se removisse, &c.

¹⁰ *Fractos tot casibus.*] Hic *fractos*

est idem quod supra *infractus*, & sic Virgilius.

———— *Fracti bello, &c.*

D

tot millia captivorum propter unum se & senem & paucos, qui ex Romanis capti fuerant, redderentur: itaque obtinuit. Nam Afros pacem petentes nullus admisit, ipse Carthaginem rediit; offerentibusque Romanis, ut eum Romæ tenerent, negavit se in ea Urbe mansurum, in qua, postquam Afri servierat, dignitatem honesti civis habere non posset. Regressus igitur ad Africam, ¹ omnibus suppliciiis extinctus est.

XXVI.

² P. Claudio Pulchro, C. Junio Consulibus, Claudius ³ contra auspicia pugnavit, & a Carthaginensibus victus est. Nam ex ducentis & viginti navibus, cum triginta fugit: xc. cum pugnatoribus captæ sunt, demersæ cæteræ, viginti millia capta. Alius quoque Consul classem naufragio amisit, exercitum tamen salvum habuit; quia vicina littora erant.

XXVII.

⁴ Caio Luctatio Catulo, Aulo Posthumio Albino Consulibus, anno belli Punici xxiii. Catulo bellum contra Afros commissum est. Profectus est ⁵ cum ccc. navibus in Siciliam. Afri ⁶ contra ipsum cccc. paraverunt. Luctatius Catulus navem æger ascendit: ⁷ vulneratus enim in pugna superiore fuerat. ⁸ Contra Lilybæum civitatem Siciliæ pugnatum est ingenti virtute Romanorum; nam lxxiii. Carthaginensium naves captæ sunt, cxv. demersæ; xxxii. millia hostium ²⁰ capta, xlii. occisa: infinitum auri argentique pondus in potestatem Romanorum redactum. Ex classe Romana duodecim naves demersæ; pugnatum est ⁹ vi. Idus Martias. Statim Carthaginenses pa-

NOTÆ.

1. *Omnibus suppliciiis extinctus est.*] Refectis palpebris soli expositus, & deinde angusta arca inclusus, clavis acutissimis undique introforatus actis, ut se in nullam ejus partem sine poenis atrocissimis inclinare, vigiliis & dolore perimitur.

2. *Pub. Claudio Pulchro.*] Anno ab U. C. 504.

3. *Contra auspicia.*] Non solum contra auspicia, sed contemptis & irrisis auspiciis. Cicero 2. de nat. Deorum. *Nihil nos P. Claudij bello Punico primo temeritatem movebit, qui etiam per jocum Deos irrident, cum cavem liberati pulli non pascere, mergi eos in aquam jussit, ut biberent, quoniam esse nolent: qui visus, classe devicta, multas illi lacrymas, magnam Populo Romano cladem attulit.*

4. *Caio Luctatio.*] Anno mundi 3707. ante Ch. nat. 241. ab U. C. 510. Sed quinque annorum res gestas præterit Eutropius.

5. *Cum ccc. navibus.*] Ita etiam Victor.

6. *Contra ipsum cccc. paraverunt.*] Victor tamen scribit sexcentas a Romanis Carthaginensium naves vel captas, vel depressas: sed ibi monui pro dc. legi debere cd. Ad locum pag. 65.

7. *Vulneratus enim in superiori pugna.*] Errat Eutropius si de pugna ab Appio commissâ intelligit de qua superiori capite.

8. *Contra Lilybæum.*] *Contra* apud bonos Latinitatis autores est *exadverso*, *vis-a-vis*. Pugnatum est enim ad Ægates insulas, quæ Virgilio Aræ dictæ, quod ibi Carthaginensium fœdus ictum. Lilybæum urbs & promontorium Siciliæ in littore occiduo.

9. *vii. Idus Martias.*] Id est die 10. Martis. Romani, ut hoc obiter in tyronum gratiam dicatur, dies mensum numerabant per Calendas, Nonas & Idus. Calendæ dicebantur primi dies mensum, Nonæ erant vel quintanæ vel septimanæ, hoc est, vel quinti vel septimi dies mensum; Idus, nonus dies a Nonis. Ita cum Nonæ erant quinto die, Idus erant decimo-

cem petierunt, ¹ tributaque iis pax: captivi Romanorum, qui tenebantur a Carthagenensibus, redditi sunt. Etiam Carthagenenses petierunt, ut redinii eos captivosliceret, quos ex Afris Romani tenebant. Senatus iussit sine pretio dari eos, qui in publica custodia essent: qui autem a privatis tenerentur, ut, pretio dominis red-
 5. dito, Carthaginem redirent; atque id pretium ² ex fisco magis quam a Carthagenensibus solveretur.

³ Quintus Lutatius, Aulus Manlius Consules creati bellum Fa-
 lense intulerunt: quæ civitas Italiæ opulenta quondam fuit: quod
 10. ambo Consules ⁴ intra sex dies quam venerant, ⁵ transegerunt, xv. millibus hostium cæsis, cæteris pace concessa, ⁶ agro tamen ex medietate sublato.

NOTÆ.

tertio: cum septimo die, Idus erant decimo- quinto die. Sed retrogrado ordine numerabant, nempe ante Nonas, Idus, Calendas, ita ut numerus mensium notarent, non prout in mense sequebantur, sed prout Nonas vel Idus antecede- bant, vel Calendas mensis sequentis, exempli gratia: mense Martio Nonæ sunt septimo die: Idus decimo-quinto. Igitur secundus dies Martis erit vi. Nonas Mart. Octavus dies Martis erit viii. Idus: dies qui proxime Idus sequitur, nempe xvi. erit 17. Calendas, hoc est dies decimus-septimus ante Calendas mensis sequentis, nempe Aprilis. Dies ante Nonas, Idus & Calendas, dicebant pridie Idus, Nonas & Calendas.

1. *Tributaque eis pax.*] Hac conditione Sicilia, Sardinia & cæteris insulis intra Italiam Africanque, Hispania citra Iberum fluvium ut abstinerent, & pro impensis bellicis argenti puri tria millia talentorum Euboicorum æquis pensionibus

per annos xx. penderent. Vide notata apud Victorem. pag. 68.

2. *Ex fisco.*] Debit dicere ex æratio. Aliud enim *fiscus*, aliud *æarium*. *Fiscus* est Principis, *æarium* populi. Sed ita illis temporibus vulgo loquebantur.

3. *Quintus Lutatius.*] Anno U. C. 512. eodem anno quo Caius Lutatius, de quo capite superiori. Nimirum hi Consules Magistratum inierunt circa finem Maij.

4. *Intra sex dies.*] Epitome Livij: *Falisci cum rebellassent sexuo die perdomiti in deditionem venerunt.*

~~5. *Transegerunt.*] Id est hauserunt.~~ Sic cap. 1. lib. sequentis: *Inter enim fuerat pugna transacta.*

6. *Agro tamen ex medietate sublato.*] Innuit Romanos Faliscos ademisse agrum qui medius erat inter Falerios & Romam, vel etiam innuit Faliscos nuncipes factos, ita ut non sui, ut antea, sed Romani iuris essent.

E U T R O P I I B R E V I A R I U M H I S T O R I Æ R O M A N Æ

L I B E R T E R T I U S.

FINITO igitur Punico bello, ¹ quod per xxii. annos contractum est, Romani jam clarissima gloria noti, legatos ad ² Ptolemæum Ægypti regem miserunt, auxilia promittentes: quia rex Syriæ Antiochus ei bellum intulerat. Ille gratias Romanis egit, auxilia non accepit: jam enim fuerat pugna transacta. ³ Eodem tempore potentissimus rex Siciliæ Hiero Romanam venit ad ludos spectandos, & ducenta millia ⁴ modiorum tritici populo dono dedit.

Lucio Cornelio Lentulo, Fulvio Flacco Consulibus, quibus Hiero Romanam venerat, etiam ⁵ contra Ligures intra Italiam bellum gestum est, & de his triumphatum. Carthaginenses tum bella reparare tentabant, ⁶ Sardinienſes, qui ex conditione pacis Romanis parere debebant, ad rebellandum impellentes. Venit tamen legatio Carthaginensium Romanam, & pacem impetravit.

N O T Æ.

1. *Quod per xxii. annos.*] Supra jam annos xxx. notavit, ergo hic error est, lege quod per xxiv. annos, & verum est. *Pater meus.*

2. *Ptolemaum.*] Ptolemæum Evergetem.

3. *Eodem tempore.*] Anno mundi 3713. ante Ch. nat. 235. ab U. C. 516.

4. *Modiorum.*] Modius continebat li-

bras viginti sex cum besse, id est cum octo unciiis.

5. *Contra Ligures intra Italiam.*] Liguria Italiæ portio in ipsis Appenninis montibus inter Alpes & Etruriam. De hoc bello Ligustico vide Flor. p. 52.

6. *Sardinienſes qui ex conditione*] Ex fœdere enim Pœni Sardinia, Sicilia cæterisque insulis abstinere debebant.

III.

¹ Tito Manlio Torquato, Caio Attilio Balbo Consulibus, de Sardis triumphatum est: & pace omnibus locis facta, Romani nullum bellum habuerunt, ² quod his post Romam conditam semel tantum Numa Pompilio regnante contigerat.

IV.

³ Lucius Posthumius Albinus, Cnæus Fulvius Centumalus Consules bellum contra ⁴ Illyrios gesserunt: & multis civitatibus captis, etiam ⁵ reges in deditionem acceperunt; tum primum de Illyriis triumphatum est.

V.

⁶ Lucio Æmilio Consule ⁷ ingentes Gallorum copiarum Alpes transierunt: sed pro Romanis tota Italia consensit; traditumque est ⁸ Fabio Historico, qui ei bello interfuit, ⁹ dccc. millia hominum parata ad id bellum fuisse: sed res per Consules tantum prospere gesta est: ¹⁰ xl. millia hostium interfecta sunt, & triumphus Æmilio decretus.

VI.

¹¹ Aliquot deinde annis post, contra Gallos intra Italiam pugnatum est: finitumque est bellum Marco Claudio Marcello, Cnæo Cornelio Scipione Consulibus. ¹² Tunc Marcellus cum parva manu equitum dimicavit, & regem Gallorum, ¹³ Viridomarum nomine, manu sua occidit. Postea cum collega suo ingentes copias Gallorum ¹⁴ peremit, ¹⁵ Mediolanum expugnavit; grandem prædam Romam per tulit: ac triumphans Marcellus spolia Galli ¹⁶ stipiti imposta humeris suis vexit.

NOTÆ.

1. *Tito Manlio.*] Anno Urbis conditæ 518.

2. *Quod his post Romam conditam.*] Florus de ea re loquens pag. 52. *Argumentumque pacis & bona fide cessantium armorum tunc primum post Numam, clausa porta Jani fuit, sed statim ac sine mora patuit.* Sed hoc ille ante bellum Ligusticum factum dicit.

3. *L. Posthumius Albinus.*] Anno Urbis conditæ 524. De hoc bello vide Florum cap. v. lib. ii. pag. 54. Tunc Posthumius Albinus secundo Consul fuit.

4. *Illyrios.*] Illyrij sub extremis Alpium radicibus inter Arsiam Titiumque flumen, per totum Adriani maris litus effusi.

5. *Reges in deditionem.*] Atqui Illyricis mulierem tantum imperasse dicit Florus, nempe Teutam.

6. *L. Æmilio Consule.*] Quatuor annis post bellum Illyricum, de quo supra De hoc bello vide Florum cap. iv. lib. ii. pag. 53.

7. *Ingentes Gallorum copia.*] Eorum

exercitus fuit ducentorum millium.

8. *Fabio Historico.*] Dicebatur Fabius Pictor, quem veteres minus diligentem fuisse testantur.

9. *dccc. millia hominum.*] *Ex bello Populus Romanus sui Latineque nominis trecentia millia armatorum habuisse dicitur.* Epit. Livij, Polyb. ad Eutropij numerum propius accedit.

10. *xl. millia hostium.*] Trucidata Gallorum 40. millia, capta x. millia. Polyb.

11. *Aliquot deinde.*] Quatuor annis. Tot enim duravit bellum Gallicum.

12. *Tunc Marcellus parva manu.*] Pugnata est ea pugna ad Clastidium ad Padum.

13. *Viridomarum manu sua.*] Quo occiso Marcellus tertio post Romam Fecretio Jovi, sive potius Jano Quirino, opima spolia suspendit.

14. *Mediolanum.*] Trans Padum Gallorum Insurbium metropolis.

15. *Stipiti imposta.*] Ita enim trophaea fiebant.

- ¹ M. Minucio, P. Cornelio Consulibus, ² Isthri bellum illatum est, ³ quia latrocinati naves Romanorum fuerant, quæ frumenta exhibebant: perdonitque sunt omnes. ⁴ Eodem anno bellum Punicum secundum Romanis illatum est per Annibalem Carthaginensium ducem, qui ⁵ Saguntum Hispaniæ civitatem, Romanis amicam, ⁶ oppugnare aggressus est, ⁷ agens viceſimum ætatis annum; copiis congregatis ⁸ cl. millibus peditum, & xx. millibus equitum. Huic Romani ⁹ per legatos denuntiaverunt, ut bello abſtineret. ¹⁰ Is legatos admittere noluit. ¹¹ Romani etiam Carthaginem miſerunt, ut mandaretur Annibali, ne bellum contra ſocios populi Romani gereret: ¹² ſed dura reſponſa a Carthaginſibus reddita. Saguntini interea fame victi; ¹³ captique ab Annibale, ultimis pœnis afficiuntur.
- ¹⁴ Tum Publius Cornelius Scipio cum exercitu in Hispaniam proſectus eſt, Tiberius Sempronius in Siciliam: ¹⁵ bellum Carthaginſibus indictum eſt. Annibal ¹⁶ relicto in Hispania fratre Aſdrubale,

VII.

VIII.

NOTÆ.

1. *M. Minucio.*] Anno ſequenti poſt triumphum Marcelli. an. ab U. C. 132.
2. *Iſthri.*] Primi in Illyrici ora maritima, contermini Italiæ & Cænis. Tota ora Iſtriæ ſtadiorum mccc. *Strab.*
3. *Quia latrocinati.*] Romanorum naves frumento onuſtas interceptant.
4. *Eodem anno.*] Imo potius anno poſt Iſtricum ſecundo. Bellum enim Punicum ſecundum incepit an. mundi 3702. ante Ch. nat. 217. ab Urbe condita 134. Vide Flor. lib. 11. cap. vi. pag. 55.
5. *Saguntum.*] Hispaniæ Tarraconenſis civitas ultra Iberum ſita, paſſus mille ferme a mari, hodie *Morvedre.*
6. *Oppugnare aggreſſus eſt.*] Contra ſœdus, quo cautum erat Carthaginſes Hispania abſtinerent.
7. *Agens viceſimum ætatis annum.*] Certe tunc natus erat annis xvii. Natus enim an. mundi 3704.
8. *cl. millibus.*] *Ad centum quadraginta milia habuiſſe creditur.* Livius.
9. *Per legatos.*] Legati miſſi P. Valerius Flaccus & Q. Bæbius Tamphilus. Hanc legationem Livius miſſam anno ſecurius, Coſſ. P. Cornelio Scipione & T. Sempronio Longo. Vide tamen lib. xxi. cap. xv.
10. *Is legatos admittere noluit.*] Iis obviam ad mare miſſi ab Annibale, qui dicerent nec tuto eos adituros inter tot effrænatarum gentium arma: nec Annibali tanto diſcrimine rerum operæ eſſe legationes audire. Livius lib. xxi. cap. 1x.
11. *Romani etiam.*] Legati qui Saguntum miſſi, iidem Carthaginem inde petierunt.
12. *Sed dura reſponſa.*] Reſponſum legatis: *Bellum ortum a Saguntinis, non ab Annibale eſſe, Populum Romanum iuſte facere, ſi Saguntinos vetuſtiſſima Carthaginſium ſocietate præponas.*
13. *Captique ab Annibale ultimi pœnis.*] Saguntinorum primores ſe ſe ſuæque omnia igni ſuo concremarunt, puberes omnes interfecti, reliqui militum præda fuerunt.
14. *Tum Publius Cornelius Scipio.*] Liv. xxi. xvii. *Nominata jam antea Conſulibus Provincia erant, tum ſortiri juſſi, Cornelio Hispania, Sempronio Africa cum Sicilia evenit.* Neque tamen in Hispaniam ivit Pub. Scipio, ſed eo miſit Cn. Scipionem fratrem.
15. *Bellum Carthaginſibus indictum.*] Per legatos Q. Fabium, M. Livium, L. Emiliū, C. Licinium, Q. Bæbium. Livius xxi. xviii.
16. *Relicto in Hispania fratre Aſdrubale.*] Neque Hispaniam negligendam ratus, & Aſdrubali fratri viro impigro eam Provinciam deſtinat. Liv. xxi. xviii.

¹ Pyrenæum transiit: ² Alpes, adhuc in ea parte invias, sibi patefecit. ³ Traditur ad Italiam lxxx. millia peditum, & xx. millia equitum, septem & triginta elephantes adduxisse. Interea multi Ligures & Galli Annibali se junxerunt. ⁴ Sempronius Gracchus, cognito ad Italiam Annibalis adventu, e Sicilia exercitum 5 Ariminum trajecit.

IX.

Publius Cornelius Scipio Annibali primus occurrit: ⁶ commissio prælio, fugatis suis, ipse vulneratus in castra rediit. ⁷ Sempronius Gracchus & ipse conflixit apud ⁸ Trebiam amnem: is quoque vincitur. Annibali multi se in Italia dederunt. Inde ad Tusciam veniens Annibal, ⁹ Flaminio Consuli occurrit: ¹⁰ ipsum Flaminium interemit: ¹¹ Romanorum viginti quinque millia cæsa sunt: cæteri diffugerunt. Missus adversus Annibalem postea a Romanis ¹² Quintus Fabius Maximus: is eum, differendo pugnam, ab impetu fregit: ¹³ mox inventa occasione vicit.

X.

¹⁴ Quingentesimo & quadagesimo anno a condita Urbe, Lucius Æmilius, P. Terentius Varro contra Annibalem mittuntur, Fabioque succedunt: ¹⁵ qui Fabius ambos Consules monuit, ut Annibalem

NOTÆ.

1. *Pyrenæum transiit.*] Pyrenæum transgreditur, & ad oppidum Ilybiri castra locat.

2. *Alpes adhuc in ea parte invias.*] Quinto-decimo die Alpes superavit: sed qua parte ambigitur. Livius nullum dubitandi locum dicit cum ex descensu statim in Taurinos incurret. Illud vide xxi. 38.

3. *Traditur ad Italiam.*] Quanta copia transgresso in Italiam Annibali fuerint, nequaquam inter auctores constat: qui plurimum, centum millia peditum, viginti equitum fuisse scribunt: qui minimum, viginti millia peditum, sex equitum. L. Cincius Alimentus, qui captum se ab Annibale scribit, maxime auctor moveret me, nisi confunderet numerum, Gallus Liguriusque additis: cum his scribit octoginta millia peditum, decem equitum adducto in Italiam. Idem.

4. *Sempronius Gracchus.*] Imo Tib. Sempronius Longus Consul: & hic etiam in eo peccat Eutrop. quod Sempronius post priorem Scipionis cum Annibale pugnam, exercitum Ariminum trajecit. Vide Liv. xx. 11.

5. *Ariminum.*] Supra Umbriam, ad litus maris superi.

6. *Commissio prælio.*] Inter Padum & Ticinum.

7. *Sempronius Gracchus & ipse conflixit apud.*] Vicino Trebia successit, hic secunda belli Punici procella defecit, Sempronio Consule. Flor. pag. 57. Adi Liv. xxi. 51. & 56.

8. *Trebiam.*] Gallie Cisalpinæ fluvius Trebia ad Placentiam.

9. *Flaminio Consuli.*] Ad Trasimenum lacum.

10. *Ipsam Flaminium interemit.*] Interemptus Flaminius ab equite Insubri, cui Ducario nomen erat. Liv.

11. *Romanorum viginti quinque millia.*] Quindecim millia Romanorum in acie cæsa sunt, decem millia sparsa fuga per omnem Etruriam, diversis itineribus Urbem petiere.

12. *Quintus Fabius Maximus.*] Dictator anno U. C. 536. Secundi belli Punici 2.

13. *Mox inventa occasione vicit.*] Cum Minucio Magistro equitum: suppetias tulit. Vide Liv. xxii. 21. & Plut. in Fab.

14. *Quingentesimo & quadagesimo anno.*] Falsum est. Hic annus tantum fuit ab U. C. 537.

15. *Qui Fabius ambos Consules monuit.*] callidum

callidum & impatientem ducem non aliter vincerent, quam prælium differendo. Verum cum impatientia Varronis Consulis contradicente Consule altero, apud vicum, qui Cannæ appellatur, in Apulia pugnatum esset, ambo Consules ab Annibale vincuntur. In ea pugna tria millia Afrorum pereunt; magna pars de exercitu Annibalis sauciatur: nullo tamen Punico bello Romani gravius accepti sunt: periit enim in eo Æmilius Paulus Consul: Consulares & Prætorij xx. Senatores capti aut occisi xxx. nobiliores viri ccc. militum xl. millia; Equitum tria millia & quingenti; in quibus nemo tamen Romanorum pacis mentionem habere dignatus est. Servus, quod nunquam ante, manumissi, & milites facti sunt.

Post eam pugnam multæ Italiæ civitates, quæ Romanis paruerant, se ad Annibalem transfulerunt. Annibal Romanis obtulit, ut captivos redimerent: responsumque est a Senatu, eos cives non esse necessarios, qui, cum armati essent, capi potuissent. Ille omnes postea variis suppliciis interfecit, & tres modios aureorum annulorum Carthaginem misit; quos e manibus Equitum Romanorum, Senatorum, & militum detraxerat. Interea in Hispania, ubi frater

XI.

NOTÆ.

Non ambos, sed Æmilius Paulum; Varro enim ita jam furebat & plenus minarum erat, ut Fabij consilia admittere non posset. Æmilius igitur allocutus est Fabium, præclaram ejus orationem lege apud Livium xxii. xxxix.

1. *Quam prælium differendo.*] Vna, inquit, ratio belli gerendi adversus Annibalem, qua ego gessi. nempe cunctatio, unde & Cunctator dictus est.

2. *Verum cum impatientia.*] Varro postero die, cui fors ejus diei imperij erat, nihil consulto collega signum pugnae proposuit, instructaque copias humen traduxit, sequente Paulo, quia magis non probare, quam non adjuvare consilium poterat. Liv. xxii. xlv.

3. *Qui Cannæ.*] Ad Aufidum fluvium.

4. *Tria millia.*] Livius scribit octo millia fortissimorum virorum trucidata.

5. *Consulares & Prætorij viginti.*] Vnus & viginti Tribuni militum, Consulares quidam, Prætorijque & Ædilitij. Livius.

6. *Senatores capti aut occisi xxx.*] Octoginta præterea aut Senatores, aut qui eos Magistratus gessissent, unde in Senatu legi deberent. Liv.

7. *Nobiliores viri ccc.*] Nobiliores Equites, opinor, intelligit, vel ex eorum

numero, qui nullos Magistratus gessissent, sed ex antiqua prosapia.

8. *Militum xl. millia.*] Quadraginta millia peditum, duo millia septingenti Equites. Livius.

9. *Servi.*] In sacramentum militia liberata servitia. Flor. Liv. xxii. 57. Aliam formam noni delectus in opus liberorum capitum, ac necessitas dedit. Octo millia juvenum validorum ex servitio, prius seiscitantes singulos vellent ne militare, emptæ publice armaverunt.

10. *Multa Italiæ civitates.*] Defecere autem ad Pænos hi populi Atellani, Calatini, Hirpini, Appulorum pars, Samnites præter Pentros, Brutij omnes, Lucani, præter hos Surrentini, & Græcorum omnium fere ora, Tarentini, Metapontini, Crotonienses, Locricæ, & Cusalpini omnes Galli. Liv. xxii. xvi.

11. *Responsum est a Senatu.*] Vide Liv. xxii. lx. & lxi.

12. *Tres modios.*] Plin. lib. 33. cap. 50. Annulorum aureorum promiscui usus fuit secundo bello Punico: neque enim aliter potuissent trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale miseri. Livius tres modios & dimidium ponit lib. xvi. cap. xii. Florus duos. Quidam unum tantum.

E

Annibalis Afrubal remanserat cum magno exercitu, ut eam totam Afris subigeret, ¹ a duobus Scipionibus Romanis ducibus vincitur; perdique in pugna xxxv. millia hominum, ex his capiuntur x. millia, occiduntur xxv. ² Mittuntur ei a Carthagenensibus ad reparandas vires xii. millia peditum, iv. millia equitum, xx. elephantum.

XII.

³ Anno quarto postquam in Italiam Annibal venit, Marcus Claudius Marcellus Consul apud Nolam, civitatem Campaniae, contra Annibalem bene pugnavit. Annibal multas civitates Romanorum per Apuliam, Calabriam & Brutios occupavit: quo tempore etiam rex ¹⁰ Macedoniae Philippus ad eum legatos misit, ⁴ promittens auxilia contra Romanos, sub hac conditione, ut delevis Romanis, ipse quoque contra Graecos ab Annibale auxilia acciperet. ⁵ Captis igitur legatis Philippi, & re cognita, Romani in Macedonia Marcum Valerium Laevinum ire iusserunt; ⁶ in Sardiniam Titum Manlium Proconsulem: ¹⁵ nam etiam ea sollicitata ab Annibale Romanos deferuerat.

XIII.

⁷ Ita uno tempore quatuor locis pugnabatur; in Italia, contra Annibalem; in Hispania, contra fratrem ejus Afrubalem; in Macedonia, contra Philippum; in Sardinia, contra Sardos, & ⁸ alterum Afrubalem Carthagenensem. ⁹ Is a Tito Manlio Proconsule, qui ²⁰ ad Sardiniam missus fuerat, vivus est captus; ¹⁰ occisa cum eo xii. millia, capti mille quingenti; & a Romanis Sardinia subacta. Man-

NOTÆ.

1. *A duobus Scipionibus.*] Cnæo & Publio.

2. *Mittuntur ei a Carthagenensibus.*] Mago frater Annibalis xii. millia peditum, mille quingentos equites, xx. elephantos, mille argenti talenta in Italiam transmissurus erat cum praesidio sexaginta navium longarum: sed ubi rem in Hispania male gestam audiunt Pœni, cum in Hispaniam mittunt. Liv. xxiii. 32.

3. *Anno quarto postquam.*] Tunc Marcellus secundo Consul fuit: sed cito se abdicavit, quia vitio creatus videbatur; contra Annibalem tamen pugnavit.

4. *Promittens auxilia.*] Fœderis leges: Ut Philippus rex quam maxima classe (ducentas autem naves viabatur effecturus) in Italiam trajiceret, & vastaret maritimam oram: bellum pro parte sua terra marique gereret. Vbi debellata esset, Italia omnis cum ipsa urbe Roma Carthagenensium atque Annibalum esset, praeque omnis Annibali cederet: perdomita Italia navigarent in Graciam, bellumque, cum quibus regibus placeret,

gererent: qua civitates continentis, quæ insula ad Macedoniae vergunt, ea Philippi regnique ejus essent. Livius xxiii. xxxiii.

5. *Captis.*] Vide Livium ibidem. 6. *In Sardiniam T. Manlium Torquatum.*] Ad eam rem missus T. Manlius Torquatus, qui bu Consul Censorque fuerat, subegerat atque in Consulatu Sardos. Livius.

7. *Ita uno tempore.*] Hæc eo anno in Italia, in Africa, in Sicilia, in Hispania vario eventu acta.

8. *Alterum Afrubalem.*] Cui Calvo cognomen erat.

9. *Is a Tito Manlio Proconsule.*] Ante omnia clavam & memorabilem pugnam fecit Afrubal imperator captus, & Hanno & Mago nobiles Carthagenenses. Livius.

10. *Occisa cum eo.*] Duodecim millia hostium caesa, Sardonum simul Pœnorumque ferme tria millia & sexcenti capti, & signa militaria septem & viginti. Livius.

lius victor captivos & Asdrubalem Romam reportavit. Interea etiam Philippus a Lævino in Macedonia vincitur, & in Hispania a Scipionibus Asdrubal, & Mago tertius frater Annibalis.

- 2 Decimo anno postquam Annibal in Italiam venerat, P. Sulpicio, Cnæo Fulvio Consulibus, 3 Annibal usque ad quartum miliarium Urbis accessit, 4 equites ejus usque ad portas, 5 mox Consulatum metu, cum exercitu venientium; Annibal ad Campaniam se recepit. 6 In Hispania a fratre Asdrubale ambo Scipiones, qui per multos annos victores fuerant, interficiuntur: exercitus tamen integer remansit; 7 casu enim magis quam virtute erant decepti, quo tempore etiam a Consule Marcello Siciliæ magna pars capta est, quam tenere Afri ceperant: &, ex nobilissima urbe Syracusana præda ingens prælata est. 9 Lævinus in Macedonia cum Philippo & multis Græciæ populis, & rege Asiæ Attalo, amicitiam fecit: & ad Siciliam profectus, 11 Annonem quemdam Afriarum ducem apud 12 Agrigentum civitatem cum ipso oppido cepit, eumque Romam cum captivis nobilibus misit; 13 XL civitates in dedi-

XIV.

N O T Æ.

1. Et Mago tertius.] Primo a Cnæo Scipione victus, & castris exutus & iterum victus postquam Publius Scipio Cnæo fratri se se conjunxit. Liv.

2. Decimo anno.] P. Sulpitius Galba & Cnæus Fulvius Centumalus Consules fuerunt anno mundi 3739. ante Ch. nat. 209. ab U. C. 142. Et si bene rationem ineas, sic octavus annus est postquam Annibal in Italiam venit.

3. Annibal usque ad quartum miliarium.] Ad tertium Florus, cui consensit Livius xxvi. x. Inter hac Annibal ad Anienem fluvium tria milia passuum ab Urbe castra admovit.

4. Equites ejus.] Imo ipse. Liv. ibid. Ibi (ad Anienem) statim positis ipse cum duobus milibus equitum ad portam Collinam usque ad Herculis templum est progressus, atque unde proxime poterat, mœnia situmque Urbis obsequians, contemplantur.

5. Mox Consulatum metu cum exercitu venientium.] Imo uno & altero die eductæ acies, & prælium commissum, sed tempestate dirempti. Vide Liv. xxvi. ii.

6. In Hispania a fratre Asdrubale ambo Scipiones.] Scipiones trucidati anno fere antequam Annibal Urbem accederet. Vide Liv. xxv. 36.

7. Casu enim magis quam virtute erant decepti.] Asdrubal enim pecunie vi Celtiberorum principes, qui in auxilium Romanorum, corrupti, qui signo dato Romanos deseruere. Vide Liv. ibid. 33.

8. Præda ingens.] Ornamenta urbis, signa tabulæque quibus abundabant Syracusæ, Romam deiecit. Liv.

9. Lævinus in Macedonia cum Philippo.] Hic certe errare Eutropium puto, neque enim in Historia me legisse memini cum Philippo amicitiam fecisse Lævinum: a Livio certe diversus abit, cujus aliqui vestigia legere amat. Tunc Lævinus Consul fuit anno Urbis conditæ 143.

10. Et multius Græciæ populus & rege Asiæ Attalo.] Verum est Lævinum societatem & amicitiam misisse cum Attalo rege, cum Eleis, Lacedæmonis, Thracum & Illyriorum regibus, & adi Liv. xxvi. 24.

11. Annonem quemdam.] Hanno erat Imperator Carthaginensium. Liv.

12. Agrigentum.] Siciliæ urbs in medio littore, ad meridiem, hodie Grigento.

13. XL civitates.] Hæc fere ex Livio xxvi. xl. Proditæ brevi sunt viginti oppida: sex vi capta: voluntaria deditione in fidem venerunt ad quadraginta.

E ij

tionem accepit, xxvi. expugnavit. Ita omni Sicilia recepta, Macedonia fracta, cum ingenti gloria Romam regressus est. Annibal in Italia ¹ Cnaeum Fulvium Consulem subito aggressus, ² cum octo millibus hominum interfecit.

- XV. 5. Interea ad Hispanias, ubi occisis duobus Scipionibus nullus Romanus dux erat, ³ Publius Cornelius Scipio mittitur, filius Publii Scipionis, qui ibidem bellum gesserat, annos natus quatuor & viginti, vir Romanorum omnium & sua aetate, & posteriori tempore fere primus. ⁴ Is Carthaginem Hispaniae capit; in qua omne aurum ¹⁰ & argentum, & belli apparatus Afri habebant: nobilissimos quoque obsides, quos ab Hispanis acceperat: ⁵ Magonem etiam fratrem Annibalis ibidem capit; quem Romam cum aliis mittit. Romae ingens laetitia post hunc nuntium fuit. Scipio ⁶ Hispanorum obsides parentibus reddidit. Qua re omnes fere Hispani ad eum uno ¹⁵ animo transferunt. Postque ⁷ Asdrubalem Annibalis fratrem victum fugat, & ⁸ praedam maximam capit.

- XVI. Interea in Italia ⁹ Consul Q. Fabius Maximus Tarentum recepit; in qua ingentes copiae Annibalis erant: & ibi etiam ducem Annibalis ¹⁰ Carthalonem occidit, ¹¹ xxv. millia captivorum vendidit: praedam

NOTÆ.

1. *Cnaeum Fulvium Consulem.*] Fulvum est tunc Consulem fuisse Fulvium. Proconsul erat. Livius xxvii. f.

2. *Cum octo millibus.*] Ibi Cn. Fulvius cum undecim Tribuni militum cecidit. Romanorum sociorumque quot cassis in eo praelio milia sint, quis pro certo asserat? quum tredecim milia alibi, alibi haud plusquam septem inveniam. Liv. ibid. Pugnatum est ad Herdoneam urbem Apulie.

3. *Pub. Cornelius Scipio mittitur.*] Cum nemo auderet in Hispaniam imperium accipere, subito Pub. Cornelius, Fabij, qui in Hispania ceciderat, filius, quatuor & viginti ferme annos natus, processit se petere, in superiore, unde conspici posset, loco constitit. Liv.

4. *Is Carthaginem.*] Carthaginem novam interim oppugnare statuit, urbem cum ipsam opulentiam suam opibus, tum hostium omni bellico apparatu plenam: ibi arma, ibi pecunia, ibi totius Hispaniae obsides erant. Liv. xxvi. 42. capta est eodem die quo obsessa.

5. *Magonem etiam fratrem Annibalis.*] Liv. xxv. 11. Data quinquereme, captivisque Magonem & quindecim fere Senatoribus, qui simul cum eo capti erant, in

navem impositis, nuntium victoriae Romam mittit. Sed hunc Magonem Annibalis fratrem tunc captum fuisse apud omnes non constat, & ex historica serie plane contrarium apparet.

6. *Hispanorum obsides parentibus.*] Livius tantum, eorum, perinde ac si sociorum liberi fuissent, curam habitam. Quosdam restitutos, reliquos C. Flaminio Quaestori traditos, ut benigne haberentur.

7. *Asdrubalem victum fugat.*] Octo milia hominum cecidit. Pugnatum est ad Bæcylam circa Castaloeam. Livius xxvii. xviii.

8. *Praedam maximam.*] Scipio castris hostium potius, quum præter libera capita omnem praedam militibus concessisset in recensendis captivis, decem milia petidum, duo nullia equitum invenit. Liv. ib.

9. *Consul Q. Fabius Maximus.*] Tunc quinto Consul fuit Fabius. Collega Q. Fulvio Flacco, anno Urbis conditæ 544. Vide Livium xxvii. 11. & 16.

10. *Carthalonem occidit.*] Carthalonem Praefectum Punici praesidij cum commoratione paterni hospitij politis armis venientem ad Consulum miles inivus obtruncat. Liv.

11. *xxv. milia captivorum.*] Milia

militibus dispertivit, pecuniam hominum venditorum * ad fiscum re-
tulit. Tum multæ civitates Romanorum, quæ ad Annibalem tran-
sierant prius, rursus se Fabio Maximo reddiderunt. * Insequenti an-
no Scipio in Hispania egregias res egit, & per se, & per fratrem
5. suum Lucium Scipionem: LXX. civitates recepit. In Italia tamen ma-
le pugnatum est. * Nam Claudius Marcellus Consul ab Annibale
occisus est.

* Tercio anno postquam Scipio ad Hispaniam profectus fuerat, XVII.
rursus res inclytas gerit: * regem Hispaniarum magno prælio victum
10. in amicitiam accepit, & primus omnium a victo obfides non po-
poscit.

Desperans Annibal Hispanias contra Scipionem diutius posse reti-
neri, fratrem suum Asdrubalem ad Italiam cum omnibus copiis * e-
vogavit. Is veniens eodem itinere quo etiam Annibal venerat, 7 a
15. Consulibus Appio Claudio Nerone, & Marco Livio Salinatore,
* apud Senam Piceni civitatem, * in insidias compositas incidit:
* strenue tamen pugnans occisus est: * ingentes ejus copiarum capte
aut interfectæ sunt, magnum pondus auri atque argenti Romani re-
latum. * Post hæc Annibal diffidere jam de belli cœpit eventum
20. & Romanis ingens animus accessit. * Itaque & ipsi evocaverunt

N O T A E.

triginta servilium capitum dicuntur capti, ut ipse Asdrubal Gisgonis cum exercitu in
ingens argenti vis facti signatique, auri Lusitaniam abiret, & Mago ad conducen-
octogenta septem millia pondo, signa ta- merce auxilia cum grandi pecunia in
bularque, prope ut Syracusanorum orna- Baleares trajiceret. Illum vide XCVII.
menta æquaverint. 10.

1. *Ad fiscum.*] pro *ad ararium.* jam
supra.

2. *Insequenti anno.*] An. ab U. C. 545.
Bellum Punicum secundum XI.

3. *Nam Claudius Marcellus Consul ab
Annibale.*] Marcellus Consul speculandi
causa castris egressus cum collega Quintio
Crispino, insidiis circumventus, lancea
transfixus, vulneratus Quintius, &c. Vide
Liv. XXVII. 27.

4. *Anno tertio.*] Eodem quo supe-
riori.

5. *Regem Hispaniarum.*] Vereor ne
hic Eutropius tempora confuderit, neque
enim invenio Scipionem regem Hispania-
rum vicisse anno III. postquam ad His-
paniam profectus fuit: neque etiam, quis
iste rex Hispaniarum fuerit, forte vel In-
dibilem vel Mandonium intelligit, quos
omnis Hispaniarum Principes vocat Livius.

6. *Evocavit.*] Liv. narrat Asdrubalem
a Scipione victum & fugatum ad Pyrenæos
ivisse, ubi cum Asdrubale Gisgonis filio
& Magone inito consilio ita statutum est,

7. *A Consulibus Appio Claudio.*] An-
no Urbis conditæ 546. Bellum Punicum secun-
dum XII.

8. *Apud Senam Piceni civitatem.*] Pi-
ceno Senam tribuit, Strabo tamen eam in
Umbria ponit. Est in Piceni & Umbria fe-
re confinis ad litus Adriaticum. In Um-
bria tamen.

9. *In insidiis compositas.* Adi Livium
XXVII. 47. & 48.

10. *Strenue tamen pugnans.*] *Ibi ut pa-
tere Asdrubal & Annibale fraire dignum
erat, pugnans cecidit.* Livius.

11. *Ingentes ejus copiarum capte, &c.*]
Quinquaginta sex millia hostium occisa,
capta quinque millia & quadringenti: præ-
ter alia magnatum omnis generis, tum auri
argentique. Idem.

12. *Post hæc Annibal.*] Viso enim capi-
te Asdrubalis, quod C. Claudius ante ejus
castra projecit jussit: *Agnoſco,* inquit,
insalutitatem Carthaginiam.

13. *Itaque & ipsi.*] Anno post devictum
Asdrubalem.

ex Hispania Publium Cornelium Scipionem. Is Romam cum ingenti gloria venit.

XIX.

¹ Quinto Cæcilio, Lucio Valerio Consulibus, omnes civitates, ² quæ in Brutiis ab Annibale tenebantur, Romanis se tradiderunt.

XX.

Anno xiv. postquam in Italiam Annibal venerat, Scipio, qui multa bene in Hispania egerat, ³ Consul est factus, & in Africam missus: cui viro divinum quiddam inesse existimabatur: ⁴ adeo ut putaretur cum Numinibus habere sermonem. ⁵ Is in Africa contra Annonem ducem Afrorum pugnat, exercitum ejus interficit. ⁶ Secundo prælio castra cepit, cum quatuor millibus & quingentis militibus: ⁷ xi. millibus occisis. ⁸ Syphacem Numidiæ regem, qui se Afris conjunxerat, ⁹ capit, & ¹⁰ castra ejus invadit. ¹¹ Syphax cum nobilissimis Numidis, & infinitis spoliis, a Scipione Romam mittitur; qua re audita, omnis fere Italia Annibalem deserit; ipse a Carthaginensibus in Africam ¹² redire jubetur, quam Scipio vastabat.

NOTÆ.

1. *Q. Cæcilio, Lucio Valerio Consulibus*] Nescio certe quos Annales hic sequitur Eutropius: falsum est enim Lucium Valerium cum Q. Cæcilio eo anno Consulibus fuisse. Fortasse corrigendum *Q. Cæcilio, Lucio Veturio*. Nam verum est an. ab U. C. 547. belli Punici secundi xiiii. Consulibus fuisse Q. Cæcilium Metellum & L. Veturium Philonem. Vide Liv. xxviii.

2. *Quæ in Brutiis.*] Ex Historia falsum est tunc omnes civitates Brutorum se Romanis tradidisse, sed de Lucanis verum est totam gentem in dedicationem populi Romani dedisse. Livius.

3. *Consul est factus.*] Cum P. Licinio Crasso. Vide Liv. 28. 38.

4. *Adeo ut putaretur etiam cum Numinibus.*] Quam de se famam de industria auxit, quum nihil quidquam prius inciperet, quam in cella Jovis diutissime sedisset, quasi mentem divinam acciperet. Adi Victorium pag. 72.

5. *Is in Africa contra Annonem.*] Præfectum quoque Hannonem nobilem juvenem occiderunt. Liv. 29. 29. Sed de Hannone illo non videtur accipiendus iste locus Eutropij: De Hannone Amilcaris filio intelligendus, quem Carthaginenses altero Hannone cum ala equitum amisso, novo equitatu comparato præfecerant, eum Scipio idem interfecit prope Saleram urbem.

Livius 29. 34. Tamen hic de duobus præliis loqui videtur Eutropius, cum dicat secundo castra capta. Scipio enim secundo prælio Saleram cepit, eique firmum præsidium imposuit. Eutropius duos illos Hannones confundit tanquam unus tantum Hannō fuerit. Idem & alij Scriptores fecerunt, ut patet ex Livio, qui postquam duo illa prælia exsecutus est, subiungit. *Duos eodem nomine Carthaginiensium duces duobus equestribus præliis interfecit, non omnes Auctores sunt: veriti, credo, ne falleret his relata eadem res.* Plutarch. unius tantum Hannonis meminit, & unius tantum prælii.

6. *xi. millibus occisis.*] Livius duo milia equitum capta aut occidit.

7. *Syphacem.*] Qui Sophonisba Asdrubalis filia ducta uxore Romanorum partes deferuerat.

8. *Capit.*] Per C. Lælium & Massinissam. Sed post eos devictos & capta castra. & vide Liv. 6. 7.

9. *Castra ejus invadit.*] Certissima conjectura patris mei, *castra ejus incendit.* Idem Historia testatur.

10. *Syphax cum nobilissimis Numidis.*] Scipio C. Lælium cum Syphace alisque captivis Romam misit. Liv.

11. *Redire jubetur.*] Ad eum legati ab Carthagine vocantes in Africam isdem fere diebus venerunt.

1. Ita anno xvii. ab Annibale Italia liberata est, 2 quam flens dicitur reliquisse. Legati Carthaginiensium 3 pacem a Scipione petierunt: ab eo ad Senatum Romanum missi sunt: xlv. dies his induciæ datae sunt, quousque Romam ire & regredi possent: xxx. millia pondi 4 do argenti ab his accepta sunt. 5 Senatus ex arbitrio Scipionis pacem iussit cum Carthaginiensibus fieri. Scipio his conditionibus dedit, 6 ne amplius quam xxx. naves haberent, 7 quingenta millia pondo argenti darent, captivos & perfugas redderent.
- Interim Annibale veniente ad Africam, pax turbata est; multa 10. hostilia ab Afris facta sunt; legati tamen eorum ex Urbe venientes, a Romanis capti sunt, & iubente Scipione dimissi. Annibal quoque, frequentibus praeliis victus a Scipione, petiit etiam ipse pacem. 7 Cum ventum esset ad colloquium, 8 iisdem conditionibus data est, quibus prius: 9 addita quingentis millibus pondo argenti, 15. c. millia librarum propter novam perditionem. Carthaginiensibus conditiones displicuerunt, iusseruntque Annibalem pugnare: Infertur a Scipione, & Massinissa alio rege Numidarum, qui amicitiam cum Scipione fecerat, Carthagini bellum. 10 Annibal tres exploratores ad Scipionis castra misit: quos captos Scipio circumduci per castra 20. iussit, ostendique eis totum exercitum; mox etiam prandium dari, dimittitque, ut renuntiarent Annibali quæ apud Romanos viderent.
- Interea 11 prælium ab utroque duce instructum est, quale vix ulla XXIII.

NOTÆ.

1. Ita anno. xvii.] Coss. Tib. Claudio Nerone & M. Servilio Gemino. an. mundi 3748. ante Ch. nat. 100. ab U. C. vii.

2. Quam flens dicitur reliquisse.] *Frendens gemensque ac vix lachrymis semperans dicitur legatorum verba audisse.* Livius.

3. Pacem a Scipione petierunt.] Hæc facta sunt antequam Annibal Italia decederet, nempe anno belli xvi.

4. Senatus ex arbitrio Scipionis.] Carthaginienses bis Romam miserunt ad pacem petendam. Semel ante discessum Annibalis, & iterum post eundem in Africa victum. Primi legati pace infecta, ac prope sine responso dimissi: secundi ex arbitrio Scipionis pacem faciendam. Eutropius aliam viam iniecit: nam per primos legatos pacem factam dicit, neque de eare amplius Romam missos, sed post devictum Annibalem legibus pacis caput aliquod additum. Quare hic caute legendus Eutropius.

5. Ne amplius quam triginta naves.] Leges pacis has dixisse Scipionem refert

Livius: captivos & perfugas & fugitivos restituerent: exercitus ex Italia & Gallia deducerent: ~~Itinamenta abstinere~~: insulis omnibus, quæ inter Italiam & Africam sunt, discederent: naves longas præter viginti, omnes traderent: tritici quingenta, hordei trecenta millia modium.

6. Quingenta millia pondo argenti.] Pecuniæ summam quantum imperaverunt parum convenit, inquit Livius: alij quinque millia pondo argenti, alij duplex stipendium imperatum militibus tradunt. 7. Cum ventum esset ad colloquium.] Vide Liv. 30. 30.

8. Iisdem conditionibus data pax.] Falsum est in colloquio datam pacem. Nam infecta pace ex colloquio discessere, & falsum est etiam eam iisdem conditionibus postea datam.

9. Addita quingentis millibus.] Nescio unde ista Eutropius, vide notata capite sequenti.

10. Annibal tres exploratores.] Nescio unde hæc Eutropius.

11. Prælium ab utroque duce instructum

memoria fuit: ¹ quum peritissimi viri copias suas ad bellum edu-
rent. Scipio victor recedit, pene ipso Annibale capto: qui pri-
mum cum multis equitibus, ² deinde cum xx. postremo cum qua-
tuor evasit. Inventa in castris Annibalis argenti pondo xx. millia,
j. auri octingenta, cætera suppellectili copiosa. Post id certamen ³ pax
cum Carthagenensibus facta est. Scipio Romam rediit, & ⁴ ingenti
gloria triumphavit, atque ⁵ Africanus ex eo appellari cæptus est.
Finem accepit secundum Punicum bellum, ⁶ post annum nonum de-
cimum quam ceperat.

NOTÆ.

est.] Prope Zamam, vide Livium 30. 33. & 34.

1. Quum peritissimi duces.] Ad hoc discrimen procedunt postero die duorum opul-
lentissimorum fortissimi duces, duo for-
tissimi exercitus, multa ante porta deco-
ra aut cumulaturs eo die, aut eversuri.
Livius.

2. Deinde cum xx. &c.] Annibal cum
paucis equitibus inter tumultum elapsus,
Adrumetum perfugit. Livius.

3. Pax cum Carthagenensibus facta.]
Conditiones pacis aliquantum a superiori-
bus diversæ: Perfugas fugitivosque &
captivos omnes redderent Romanis, &
naves rostratas, præter decem trivemes
traderent, elephantosque quos haberent
domitos, neque domarent alios: bellum
neve in Africa, neve extra Africam,
injussu populi Romani gererent: Massi-
missa res redderent, sædusque cum eo

facerent: decem millia talentum argenti
descripta pensionibus aquis in annos quin-
quaginta solverent: obsides centum arbi-
tratu Scipionis darent, ne minores xiv.
annis, neve xxx. majores, &c. Livius
30. 37.

4. Ingenti gloria triumphavit.] Trium-
pho omnium clarissimo Urbem est inve-
nit. Livius.

5. Africanus ex eo appellari cæptus est.]
Africanum cognomen militaris primus fa-
vor, an popularis aura celebraverit, an
sicuti Felicis Sulla, Magnique Pompeij
patrum memoria, captum ab assentatio-
ne familiari sis, parum compertum ha-
beo. Primus certe hic Imperator, victa ab
se gentis est nobilitas. Livius.

6. Post annum nonum decimum.] Imo
decimo-octavo, Coll. Cn. Cornelio Len-
tulo, & P. Ælio Pato, anno ab U. C.
552.

EUTROPII BREVIARIUM HISTORIÆ ROMANÆ

LIBER QUARTUS.

TRANSACTO Punico bello, ¹ sequutum est Macedonicum contra Philippum regem.
² Quingentesimo & quinquagesimo primo anno ab Urbe condita, ³ T. Quintius Flamininus adversus Philippum regem mittitur: res prospere gessit: pax ei data est his legibus, ⁴ ne Græciæ civitatibus, quas Romani contra eum defenderent, bellum inferret, ut captivos & transfugas redderet: quinquaginta solum naves haberet, reliquas Romanis redderet: ⁵ per annos de-

I.

II.

NOTÆ.

1. *Sequitum est Macedonicum contra Philippum.*] Coeptum quidem est tredecim ante annis, Coss. Quinto Fabio Maximo IV. & M. Claudio Marcello, quinto anno post inceptum secundum bellum Punicum. Vide Flor. lib. II. cap. VII. p. 65.

2. *Quingentesimo & quinquagesimo primo.*] Anno quingentesimo & quinquagesimo ab Urbe condita, P. Sulpitius Galba, C. Aurelio Consulibus bellum cum rege Philippo initum est, paucis mensibus post pacem Carthagenensibus datam. Livius 31. 5.

3. *T. Quintius Flamininus.*] Falsum est tunc nullum Flaminium: priori anno, missus Sulpitius Galba Consul: secundo, P. Vellius Tappulus: tertio, nempe, 555.

ab U. C. Q. Flamininus.

4. *Ne Græcia.*] Pacis leges sic Liv. 33. 30. *Omnes Græcorum civitates quæ in Europa, quæque in Asia essent libertatem ac suas leges haberent: quæ earum sub ditione Philippi fuissent, præsidia ex his Philippus deduceret: quæ in Asia essent, & eas quoque enim placere liberæ esse, & captivos transfugasque reddere Philippum Romanis, & naves omnes telas traderet: ne plus quingentis armatorum haberet, neve elephantum unum. Bellum extra Macedonia fines ne injussu Senatus gereret: mille talentum daret Populo Romano, dimidium præsens, dimidium pensionibus decem annorum.*

5. *Per annos decem quaterna.*] Aliter

F

cem quaterna millia pondo argenti praeſtaret, & ¹ obſidem daret filium ſuum Demetrium. Titus Quintius etiam ² Lacedaemoniis intulit bellum; ³ ducem eorum Nabidem vicit; &, ⁴ quibus voluit conditionibus, in fidem accepit: ⁵ ingenti gloria duxit ante currum nobiliſſimos obſides, Demetrium Philippi filium, & Armenem Nabidis.

III.

Transaſto bello Macedonico, ſequuntur eſt ⁶ Syriacum contra ⁷ Antiochum regem, ⁸ P. Cornelio Scipione, M. Acilio Glabrione Conſulibus. ⁹ Huic Antiocho Annibal ſe junxerat, Carthaginem ¹⁰ patriam ſuam, ¹¹ ne Romanis traderetur, relinquens. M. Acilius Glabrio ¹² in Achaia pugnavit bene. Caſtra regis Antiochi nocturna pugna capta ſunt: ipſe fugatur. ¹³ Philippo, quia contra Antiochum Romanis auxilio fuiſſet, filius Demetrius redditus eſt.

IV.

¹⁴ L. Cornelio Scipione, C. Laelio Conſulibus, ¹⁵ Scipio Africanus fratri ſuo L. Cornelio Scipioni Conſuli legatus contra Antio-

NOTÆ.

Livius ſupra, qui tamen addit ex Valerio Antiate quaternum millium pondo argenti veſtigal in decem annos imperatum.

1. *Obſidem daret filium Demetrium.*] In hac obſides accepti, inter quos Demetrius Philippi filius. Liv.

2. *Lacedaemoniis intulit bellum.*] Graſſantem ſub Nabide ſuo Lacedaemona compeſcuit. Florus. Lacedaemonij in Peloponneſo. Eorum urbs Sparta, Lacedaemon. hodie Miſitra.

3. *Ducem eorum Nabidem vicit.*] Nabis tertius ſive quartus Lacedaemoniorum tyrannus.

Vicit.] Anno mundi 3755. ante Ch. nat. 193. ab U. C. 558.

4. *Quibus voluit conditionibus.*] Quas lege apud Livium 34. 35.

5. *Ingenti gloria duxit ante currum.*] Ante currum multi nobiles captivi obſidesque, inter quos Demetrius regis Philippi filius fuit, & Armenes Nabidis tyranni filius. Liv. 34. 52. Tertio die, nam triduum triumphavit, tranſveſti capivi & obſides, coronæ aureæ, dona civitatum, &c. Locum adi.

6. *Syriacum.*] Syria ad litus Eoum maris Mediteranei, e regione Cypri. hodie Soria.

7. *Antiochum regem.*] Is eſt Antiochus III. cognomento Magnus.

8. *P. Cornelio Scipione.*] Anno mundi

3758. ante Ch. nat. 190. ab U. C. 561. Vide Flor. 11. viii. p. 67.

9. *Huic Antiocho Annibal.*] Annibal ſe ſe fuga ad Antiochum regem ſubripuit. Liv. 30. 37. & 34. 60.

10. *Ne Romanis traderetur.*] Poſtulat enim Scipio ut Annibal ſibi traderetur, ſed reſponſum eſt Annibalem in Africa non eſſe.

11. *In Achaia.*] Ad Thermopylas pugnavit, quæ Achaiae potius vicina dici poſſunt, quam in ipſa Achaia eſſe. Sed hic Achaiam Eutrop. pro tota Graecia ponit, quam Thermopylis Mediam dividi ſicut Apennino Italiam tradit Livius lib. 36. 15.

12. *Philippo.*] Philippi quoque filius Demetrius, qui obſes Roma erat ad patrem reduendus legatus, datus erat. Liv. 36. 35.

13. *L. Cornelio Scipione.*] Anno ab U. C. 563.

14. *Scipio Africanus.*] Tum Conſule Scipione, cui frater, ille modo victor Carthaginis Africanus, voluntaria legatione aderat, debellari regem placeret. Flor. p. 69. Cum in Senatu ageretur utri Conſuli Graecia mandaretur, & in Laetum Senatus inclinare videretur, P. Africanus dixit: Si L. Scipioni fratri ſuo provinciam Graeciam decreviſſent, ſe legatum iturum.

chum profectus est. Annibal, qui cum Antiocho erat, ¹ navali praelio victus est. Ipse postea Antiochus ² circa Sipylum & Magnesium Asiae civitatem, a Consule Cornelio Scipione ingenti praelio fufus est. Auxilio fuit Romanis in ea pugna ³ Eumenes, Attali ⁵ regis frater, ⁴ qui Eumeniam in Phrygia condidit. ⁵ Quinquaginta millia peditum, iv. millia equitum eo certamine ex parte regis occisi sunt. Tum rex Antiochus pacem petit, ⁶ quae iisdem conditionibus datur a Senatu, quamquam victo, quibus ante offerbatur, ⁷ ut ex Europa & Asia recederet, atque intra Taurum se contineret; ⁸ x. millia talentorum, & ⁹ xx. obfides praeberet; ¹⁰ Annibalem concitatore belli dederet. ¹¹ Eumeni regi donatae sunt omnes Asiae civitates, quas Antiochus bello perdidit: & ¹² Rhodii, qui auxilium Romanis contra regem Antiochum tulerant, multae urbes concessae sunt. Scipio Romam rediit, ingenti gloria ¹³ triumphavit; nomen & ipse, ¹⁴ ad imitationem fratris, Asiatici

NOTÆ.

3. *Navali praelio victus est.*] Ad Myonnesum a L. Emilio Regillo, cui navalis provincia demandata. Vide Liv. 37. 28. 29.

2. *Circa Sipylum & Magnesium.*] Circa Magnesium, quae ad Sipylum est, posuit castra. Magnesium autem ad Sipylum, ut distinguatur ab altera Magnesia, quae ad Maandrum amnem. Utramque recte distinguit Livius 37. 32. & 44. Utraque in Caria.

3. *Eumenes Attali regis frater.*] Attali Philadelphi frater fuit, filius vero Attali I. qui adversus Philippum cum Romanis belli societatem inivit.

4. *Qui Eumeniam in Phrygia condidit.*] In Phrygia maiore.

5. *Quinquaginta millia peditum.*] Ad quinquaginta millia peditum, equitum quatuor milia, mille & quadringenti capiti, & quindecim cum rectoribus elephantis. Liv. 37. 44.

6. *Qua iisdem conditionibus.*] Legatus ita respondisse fertur Scipio: Priusquam castra regia, priusquam aciem videremus, quum communis Mars & incertus belli eventus esset, de pace vobis agentibus quas paces paribus ferebamur conditiones, easdem nunc victores vultis ferimus, &c. Liv. ibid.

7. *Vt ex Europa & Asia.*] Europa abstinere; Asiaeque omni, quae cis Taurum, decedere.

8. *xx. millia talentorum.*] Pro im-

penfis in bellum factis xv. millia talentorum Euboicorum darent. Quingenta praesentia, duo millia & quingenta cum Senatus Populusque Romanus pacem comprobasset, millia deinde talentum per duodecim annos. Liv.

9. *xx. obfides.*] Viginti obfides Scipionis arbitratu darent. Liv.

10. *Annibalem concitatore belli.*] Annibalem: ante omnia darent, quia nunquam satis liqueret, ibi pacem esse Populo Romano ubi esset Annibal.

11. *Eumeni regi, &c.*] Cis Taurum quae intra regni Antiochi fines fuissent, Eumeni attributa, praeter Lyciam Cariamque usque ad Maandrum amnem. Ceterae civitates Asiae quae Attali stipendiarie fuissent, eadem Eumeni vectigal pendere iussae.

12. *Rhodii, &c.*] Rhodii Lycia data, Telmessum & castra Telmessum, & agrum qui Ptolemai Telmissi fuisset, hac ab Eumene & ab Rhodiis excepta: ea quoque huius pars data Caria, quae propior Rhodum insulam trans Maandrum amnem est, oppida, vici, castra, agri, qui ad Pisidiam vergunt, nisi quae eorum oppida in libertate fuissent prius quam cum Antiocho rege pugnatum est. Liv. xxxvii. 56.

13. *Triumphavit.*] Prius Calendae Martias anno postquam Consul fuit.

14. *Ad imitationem fratris.*] Ne cognomine fratri cederet, Asiaticum se appellari voluit.

accepit, quia Asiam vicerat: sicuti frater ipsius, propter Africam donitam, Africanus appellabatur.

V.

¹ Spurio Posthumo Albino, Q. Marcio Philippo Consulibus, M. Fulvius de ² Aetolis triumphavit. Annibal, qui victo Antiocho, ne

³ Romanis traderetur, ad ⁴ Prusiam ⁵ Bithyniae regem fugerat, ⁶ repetitus etiam ab eo est per Titum Quintium Flaminium: & cum tradendus esset Romanis, ⁷ venenum bibit, & ⁸ apud Libysiam in finibus Nicomediensium sepultus est.

VI.]

⁹ Philippo rege Macedoniae mortuo, qui & adversum Romanos bellum gesserat, ¹⁰ & postea Romanis contra Antiochum auxilium tulerat, filius ejus ¹¹ Perseus ¹² in Macedonia rebellavit, ingentibus copiis ad bellum paratis. Nam adjuutores habebat ¹³ Cotyn Thraciae regem, & ¹⁴ Illyrici regem, Gentium nomine. Romanis autem in auxilium erant ¹⁵ Eumenes Asiae rex, ¹⁶ Ariarathes

NOTAE.

1. *Spurio Posthumo Albino, &c.*] Bellum Aetolicum Fulvio demandatum est anno U. C. 164. sed Fulvius de iis triumphavit tertio anno ante diem decimum Calendas Januarii, quibus Consularum inituri erant Spurius Posthumus Albinus, & Q. Martius Philippus. Adi Livium 39. 25.

2. *Aetolia.*] Aetolia Achaiae regio intra Acheloum fluvium & Corinthiacum sinum.

3. *Prusiam.*] Nicomedis Magni filium.

4. *Bithynia.*] Bithynia Asiae regio ad Sangarium fluvium e regione Propontidis.

5. *Repetitus per T. Quintium.*] Ad Prusiam regem legatus T. Quintius Flamininus ad repetendum Annibalem an. U. C. 170. Coss. Q. Fabio Labcone, & M. Claudio Marcello.

6. *Venenum bibit.*] Prius elabi & fugere tentavit, sed postquam omnes domus suae aditus militibus obseptos sensit, & omnia circa clausula dispositis custodiis, venenum, quod multo ante preparatum ad tales habebat casus, poposcit, & execratus in caput regnumque Prusiae, & hospitales deos violatæ ab eo fidei testes invocans, poculum exhaustit. Livius 39. 11.

7. *Apud Libysiam.*] Positus apud Libysiam in arca lapidea, in qua hodieque scriptum est: HANNIBAL. HIC. SITUS. 167. Aurel. Victor. pag. 66. Libysia Bi-

thyniae vicus.

8. *Philippo rege Macedonia mortuo.*] Anno ab U. C. 174.

9. *Et postea Romanis.*] Verum est Philippum Romanis affuisse contra Antiochum. Sed Athamanum regno a Romanis exutus, iterum implacabile contra eos odium concepit, & eos bello petiisset nisi morte praeventus per macrotem, quod Demetrium filium falso accusatum Persei scelere necari iussisset.

10. *Perseus.*] *Perseus* vocat Florus.

11. *In Macedonia rebellavit.*] Hoc est secundum bellum Macedonicum an. mundi 3779. ante Ch. nat. 169. ab U. C. 181. Coss. P. Licinio Crasso, & C. Cassio Longone. Vide Flor. 11. 12. pag. 72. ubi duobus annis serius illud inceptum dicit.

12. *Cotyn Thraciae regem.*] *Cotys Thraciae, Odrysarum rex* evidentius Macedonum partem erat. Liv. 42. 29.

13. *Illyrici regem Gentium.*] Patre Pleurato rege Illyriorum & matre Euridica genitum. Vide Liv. 44. 30.

14. *Eumenes Asiae rex.*] Idem qui adversus Antiochum Romanes adjuvit: & tunc cum quum vetus odium simulabat, tum recens ira quod scelere Persei prope ut victima mactatus Delphis esset.

15. *Ariarathes.*] Ariarathes Cappadocum rex praeter quam quod Romanis suo nomine auxilia pollicitus erat, ex quo est junctus Eumeni affinitate, in omnia belli pacisque se consociaverat consilia. Liv. 1.

¹ Cappadociæ, ² Antiochus Syriæ, ³ Ptolemæus Ægypti, ⁴ Massinissa Numidiæ. ⁵ Prusias autem rex Bithyniæ, quamquam sororem Persei uxorem haberet, utrisque se æquum præbuit. Dux Romanorum ⁶ P. Licinius Consul est a rege gravi prælio victus: neque tamen Romani, quamquam superati, regi petenti pacem præstare voluerunt, nisi his conditionibus, ⁷ ut se & suos Senatui & Populo Romano dederet. ⁸ Mox missus contra eum Lucius Æmilius Paulus Consul, ⁹ & in Illyricum C. Ancius Prætor, contra Gentium. Sed Gentius facile uno prælio victus, mox se dedit. ¹⁰ Mater ejus & uxor, & duo filij, frater quoque ejus, simul in potestatem Romanorum venerunt. ¹¹ Ita bello intra dies xxx. perfectò, ¹² ante cognitum est Gentium victum, quam cæptum bellum nunciaretur.

Cum Perseo autem Æmilius Paulus Consul tertio Nonas Septembris ¹³ dimicavit, vicitque eum; ¹⁴ xx. millibus peditum ejus occisis: equitatus cum rege fugit integer, Romanorum c. milites amissi sunt: urbes Macedoniæ omnes, quas rex tenuerat, Romanis se dederunt: ipse rex, cum desereretur ab amicis, ¹⁵ venit

VII.

NOTÆ.

1. *Cappadocia.*] Cappadocia Asiæ regio mediterranea inter Armeniam & Phrygiam.

2. *Antiochus Syria.*] Qui omnia & per suos legatos Senatui, & ipse legatis eorum eximie pollicitus erat.

3. *Ptolemæi Ægypti.*] Ptolemæus Philometor propter avaritiam alieni etiam cum arbitrij erat: sed tutores & bellum adversus Antiochum parabant, quo vindicarent Cælefyriam, & Romanis omnia pollicebantur ad Macedonicum bellum. Liv.

4. *Massinissa.*] Massinissa & frumento juvabat Romanos, & auxilia cum elephantis, Misaginenque filium mittere ad bellum parabat. Idem.

5. *Prusias autem rex Bithynia.*] Prusias Bithyniæ rex statuit abstinere armis, eventumque expectare: nam neque pro Romanis se æquum censere adversus fratrem uxoris arma ferre, & apud Persea victorem veniam per sororem impetrabile fore. Idem.

6. *P. Licinius Consul est a rege.*] In Thessalia cecidere eo die ab Romanis ducenti equites, duo millia haud minus peditum, capti ferme ducenti equites. Liv. 62. 18. 19. 60.

7. *Vt se.*] Respondum est: Ita pacem dari, si de summa rerum liberum Sena-

tui permittat rex, de se, deque universa Macedonia statueret.

8. *Mox missus.*] Tertio anno post victum P. Licinium.

9. *Et in Illyricum C. Ancius Prætor.*] Eum omnes uno consensu C. Ancium vocant, & ita legendum.

10. *Mater ejus.*] Eheva uxor cum filiis duobus Scerdilero Pleuratoque, & Caravantius frater in castra Scodram per Perennam adducta. Liv. 44. 32.

11. *Ita bello.*] Ancius bello Illyrio intra triginta dies perfectò nuncium victoriæ Perennam Romam misit. Liv.

12. *Ante cognitum est.*] Ex Livio: Hoc unum bellum prius perpetratum, quam cæptum, Roma auditum est.

13. *Dimicavit.*] Ad Enipeum Thessaliæ fluvium.

14. *xx. millibus.*] Cæsa ad viginti millia hominum sunt: ad sex millia, qui Pydnam ex acie profugerant, vivi in potestatem pervenerunt; & vagi e fuga quinque millia hominum capta, ex vicioribus occiderunt non plus centum. Liv.

15. *Venit in Pauli potestatem.*] Samothracem fugit, eo Paulus classem misit cum Cn. Octavio, cui se tandem Perseus tradidit cum Philippo, qui major natu erat & filius.

F iij

- in Pauli potestatem, sed honorem ei Æmilius non quasi victo habuit: ¹ nam & volentem sibi ad pedes cadere non permisit; sed juxta se in sella collocavit. ² Macedonibus & Illyriis hæc leges datæ sunt: ut liberi essent, ³ & dimidium eorum tributorum præstarent, quæ regibus præstitissent, ut appareret Populum Romanum pro æquitate magis quam pro avaritia dimicare, atque in conventu infinitorum populorum Paulus hæc pronuntiavit, ⁴ & legationes multarum gentium, quæ ad eum venerant, magnificentissimo pavit convivio, dicens: ⁵ Ejusdem hominis esse debere & bello vincere, ¹⁰ & convivij apparatu elegantem esse.
- III. ⁶ Mox septuaginta civitates Epiri, quæ rebellarant, cepit: prædam militibus distribuit. Romam cum ingenti pompa rediit ⁷ in nave Persei, quæ insolitæ magnitudinis fuisse traditur, adeo ut xvi. ordines habuisse dicatur remorum. Triumphavit autem magnificentissime in curru aureo, ⁸ cum duobus filiis utroque latere assistantibus. Ducti sunt ante currum ⁹ duo regis filij, & ipse Perseus, xlv. annos natus. ¹⁰ Post eum etiam C. Anicius de Illyriis triumphavit: Gentius cum fratre & filiis ante currum ductus est. Ad hoc specta-

NOTÆ.

1. *Nam & volentem.*] *Consurrexit Consul, & iussit sedere alium, progressusque Paulum, introeunti regi dextram porrexit, summittentemque ad pedes sustulit, nec attingere genua passus introductum in tabernaculum, adversus advocatos in consilium considere iussit.* Liv. 45. 7. Ad Florum pag. 74.

2. *Macedonibus & Illyriis.*] Liv. 45. 18. Omnium primum, liberos esse placebat Macedonas atque Illyrios, ut omnibus gentibus appareret arma Populi Romani, non liberis servitutem, sed contra servientibus libertatem asserre.

3. *Et dimidium.*] Placuit & dimidium tributi, quam quod regibus ferre soliti erant, Populo Romano pendere. Idem ibid. 18. & 19.

4. *Et legationes multarum gentium.*] Omnia ludicrum quod magno apparatu Amphipoli fecit. De quo Livius 45. 32. qui subiungit: *Epula quoque legationibus paratæ & opulentia & cura eadem.*

5. *Ejusdem hominis.*] Ex Liv. hoc quoque: *Vulgo dictum ipsius ferebant, & convivium instruere, & ludos parare ejusdem esse qui vincere bello sciret.*

6. *Mox septuaginta.*] Civitates omnes quæ ad Persea delececrant diripiendas militibus dedit, earum muros diruit, ea fue-

re oppida circa septuaginta. Liv. 45. 34.

7. *In nave Persei.*] Paulus ipse post dies paucos regia nave ingentis magnitudinis quam sexdecim versus remorum agebant, ornata Macedonicis spoliis non insignium tantum armorum, sed etiam regionum textilium, adverso Tiberi ad Urbem est subvectus. Liv.

8. *Cum duobus filiis.*] Quatuor filios habebat Paulus, duos in adoptionem in Corneliæ & Fabiæ gentem dederat. Duorum quos domi hæredes alebat, minor ferme duodecim annos natus quinque diebus ante triumphum decessit, major xiv. annorum triduo post triumphum. Quare de filiis in adoptionem datis hic locus intelligendus est, & ita Liv. post *Pauli currum*, inquit, *inter alios illustres viros filij duo Q. Maximus & P. Scipio.* Plutarch. nullos Pauli filios ejus triumpho comites referit.

9. *Duo regis filij.*] Filiam iis addit Plutarchus, & verum est.

10. *Post eum etiam.*] Cneci Octavij triumphum præterit, quia de Octavio nihil. Post Paulum Cn. Octavius Calendis Decembribus de rege Perseo navalem triumphum egit, sine captivis, sine spoliis. Post Octavianum triumphavit Anicius.

culum multarum gentium reges Romani venerunt : inter alios etiam venit ¹ Attalus atque Eumenes Asiae reges, atque Prusias Bithyniae, magno honore accepti sunt, & permittente Senatu, ² dona quae attulerant, in Capitolio posuerunt. Prusias etiam ³ filium suum Nicomedem Senatui commendavit.

5. Insequenti anno ⁴ Lucius Memmius in Hispania bene pugnavit. Marcellus postea Consul res ibidem prospere gessit. Tertium deinde bellum contra Carthaginem suscipitur, ⁶ d. c. & altero anno ab Urbe condita, ⁷ L. Manlio Censorino, & ⁸ Mar-
10. co Manilio Consulibus, anno 11. postquam secundum Punicum bel-
lum transactum erat. Hi profecti, Carthaginem oppugnaverunt. Contra eos Asdrubal dux Carthaginensium dimicabat; ⁹ Famaea dux
alius equitatu praerat Carthaginensium. ¹⁰ Scipio tunc, ¹¹ Scipionis Africani nepos, ¹² Tribunus ibi militabat, cujus apud omnes
15. ingens metus & reverentia erat. Nam & paratissimus ad dimican-
dum, & consultissimus habebatur. Itaque per eum multa prospere
gesta sunt : neque quidquam magis vel Asdrubal vel Famaea vitabant,

IX.

X.

NOTÆ.

1. *Attalus atque Eumenes atque Prusias.*] Prusias & Eumenes non ad spectandum spectaculum Romam venerunt, sed peracto spectaculo Prusias quidem amice receptus : sed propter Eumenem, quem in Urbem nolebant admittere, quia bello Macedonico se medium egerat, in commune lex lata, *ne cui regi Romanum venire liceret.* De Attalo nil memini.

2. *Dona qua attulerant.*] Solus Prusias votum in Capitolio solvit decem majores hostias.

3. *Filium suum Nicomedem.*] *Filium postremo Nicomedem Senatui commendavit.* Livius.

4. *Insequenti anno.*] Certe hic temporis conturbat Eutropius. Anno enim postquam Prusias Romam petivit, Marcellus Consul fuit cum C. Sulpitio Gallo. an. ab U. C. 187.

5. *Lucius Memmius.*] Nullum Memmium eo tempore in Hispania rem gessisse invenio.

6. *d. c. & altero anno ab Urbe condita.*] Certe hic annus fuit ab U. C. 604. & ita scripsisse debui Eutrop. ut 11. illi anni, quos a finito secundo bello Punico praeteritos dicit, inveniantur.

7. *Lucio Manlio Censorino.*] Hunc *Martium*, non *Manium* vocatum inve-

nio.

8. *Marco Manlio.*] Hunc non *Marcum*, sed *Manium* dictum indicat Capitolinus ejus Consulatus. Marcus tamen vocatur a Cicerone, Valerio & aliis. Dicebatur igitur *Marcus Manius Manilius*. Saepe tamen in prae nominibus illis peccatur nam cum *Manius* scriberetur per *M.* Marcus vero per *M.* utrumque pro *Marco* saepius acceptum.

9. *Famaea.*] Scribendum *Phamaea*. *Φαμαία* vocat Appianus, at *Φαμαία* Suidas. Himilconis filius fuit, Praefectus equitum Carthaginensium, vir fortis, & cujus praecipua opera Pœni utebantur. Epitom. Liv.
10. *Scipio.*] Pauli Æmilij Macedonici filius.

11. *Scipionis Africani nepos.*] Per adoptionem. Adoptatus enim fuerat a filio Scipionis Africani. El. lib. 11. cap. 15. Hunc [Scipionem] Paulo Macedonico procreatum Africani illius Magni filius in decus gentis assumpserat. Adi Victor. pag. 79.

12. *Tribunus ibi militabat.*] *Tribunus in Africa sub M. Manlio imperatore cohortes octo obsidione vallatus consilio & virtute servavit.* Victor. p. 80. Tribunus militum dicebatur qui mille pedibus praerat.

quam contra eam Romanorum partem pugnam committere, ubi Scipio dimicabat.

XI. Per idem tempus Massinissa rex Numidarum, per annos sexaginta fere amicus Populi Romani, ¹ anno vitæ suæ xcvii. mortuus est, ² xlii. filiis relictis, ³ Scipionem diviso rem regni inter filios esse iussit.

XII. Cum igitur clarum Scipionis nomen esset, ⁴ juvenis adhuc Consul est factus, & contra Carthaginem missus. ⁵ Is eam cepit, ac diruit, spolia ibi inventa, quæ de variarum civitatum excidiis Carthago collegerat, & ornamenta urbium ⁶ civitatibus Siciliæ, Italiæ & Africæ reddidit, quæ sua recognoscebant. Ita Carthago, ⁷ septingentesimo anno postquam condita erat, deleta est. Scipio nomen quod avus ejus acceperat, meruit: scilicet ut propter virtutem etiam ipse Africanus Junior vocaretur.

XIII. ⁸ Interim in Macedonia quidam ⁹ Pseudo-philippus arma movit, & Romanum Præto rem Publium Juvencium contra se missum ¹⁰ ad internecionem vicit. Post eum ¹¹ Q. Cæcilius Metellus dux a Romanis contra Pseudo-philippum missus est, & viginti-quinque milibus ex militibus ejus occisis, Macedoniam recepit. Ipsum etiam ¹² Philippum in potestatem suam redegit.

XIV. ¹³ Corinthiis quoque bellum indictum est, ¹⁴ nobilissimæ Græciæ

N O T Æ.

1. Anno vitæ suæ xcvii.] Alij majorem 90. annis denatum dicunt, alij cum annum centesimum attingisset, in tabulis invenio cum decessisse anno ætatis 94. Mortuus enim anno ab Urbe condita 605.

2. xlii. filiis relictis.] Valerius ei 54. filios dat, ex eis tantum tres legitimi, Micipsa, Gulussa, Manastabales: inter quos Scipionem diviso rem regni esse iussit.

3. Scipionem diviso rem regni.] Scipio Æmilianus (cum commune ei pater regnum reliquisset, & dividere eos arbitro Scipione iussisset) partes administrandi regni suscepit. Liv. Appianus narrat eum ita divisisse, ut Micipsæ primo Cirtam & Regiam daret; Gulussæ viro strenuo, belli pacisque munia; Manastabali natu minimo, iustitiæque studio, ut jura subditis daret.

4. Juvenis adhuc Consul est factus.] Anno U. C. 606. ætatis suæ xxxviii. & sic ante annos Consul factus est: nam lege Villia cavebatur, ne quis ante annum ætatis xlii. Consulatum capere posset.

5. Is eam cepit ac diruit.] Intra sex menses. Adi Florum 11. 11. pag. 76. & Vitiorem pag. 80.

6. Civitatibus Sicilia.] Inter cætera

Taurum Phalaridis Agrigentinis reddidit.

7. Septingentesimo anno.] Ita Epitome Livij. Sed invenio eam dirutam septingentesimo trigesimo octavo: condita enim an. mundi 3066. ante Ch. nat. 881. diruta an. mundi 3804. ante Ch. 144. ab U. C. 607.

8. Interim in Macedonia, &c.] Hoc est tertium bellum Macedonicum quod motum est an. ab U. C. 601. & confectum an. ab U. C. 605. anno antequam Scipio in Africam Consul mitteretur. Vide notata ad Florum 11. 11. pag. 71.

9. Pseudo-philippus.] Id est falsus Philippus. Ejus nomen Andronicus, ultimæ fortis hominem vocant Epitome Livij & Florus.

10. Ad internecionem vicit.] Et ipsum Præto rem occidit.

11. Q. Cæcilius Metellus.] Qui inde Macedonicus dictus.

12. Corinthiis.] Hoc est bellum Achaicum, de quo Florus 11. 16. pag. 79. Eodem anno quo Carthago diruta.

13. Nobilissimæ Græciæ civitati.] Corintho Achaicæ in Peloponneso, Corinthiacum inter & Saronicum sinum.

civitati,

civitati, ¹ propter injuriam legatorum Romanorum. Hanc ² Mummius Consul cepit ac diruit. Tres igitur Romæ simul celeberrimi triumphi fuerunt: Africani, ex Africa, ante cuius curram ductus est Afrubal: Metelli, ex Macedonia, cuius curram præcessit Andiscus, qui & Pseudo-philippus dicitur: Mummius, ex Corintho, ante quem ³ signa ænea & pictæ tabulæ, & alia urbis clarissimæ ornamenta prælata sunt.

Iterum in Macedonia ⁴ Pseudo-perseus, qui se Persei filium esse dicebat, collectis servis, rebellavit; & cum septemdecim armatorum millia haberet, a Tremellio Quæstore superatus est. ⁵ His diebus Androgynus Romæ visus, iussu aruspicum in maremersus est.

⁶ Eodem tempore ⁷ Metellus in Celtiberia apud Hispanos ⁸ egregias res gessit. Successit ei ⁹ Quintus Pompeius. Nec multo post ¹⁰ Quintus quoque Cæpio ad idem bellum missus, quod ¹¹ quidam ¹² Viriatus contra Romanos in ¹³ Lusitania gerebat. Quo metu Viriatus a suis interfectus est; ¹⁴ cum quatuordecim annos Hispanias adversum Romanos movisset. ¹⁵ Pastor primo fuit; mox latronum dux: postremo tantos ad bellum populos concitavit, ¹⁶ ut assertor

XV.

XVI.

NOTÆ.

1. *Propter injuriam legatorum.*] Qui primo ludibrio habiti, deinde iterum militi, pulsati fuerant.

2. *Mummius Consul.*] Qui inde Achaicus dictus est.

3. *Signa ænea.*] Quibus abundabat Corinthus: adi Florum.

4. *Pseudo-perseus.*] Hunc alterum Pseudo-philippum vocat Epitom. Livij, eumque cum exercitu a L. Tremellio Quæstore casum dicit, Consulibus Appio Claudio, Q. Cæcilio Metello. an. U. C. 610.

5. *Hi diebus Androgynus.*] Infandum & horrendum prodigium vulgo Romæ putabatur, quare in mare deportabatur quod natum erat. Livius xxxi. 12. *Iam animalium obsceni sætus pluribus locis nuntiabantur, in Sabinis incertis infans natus, masculus an fœmina esset. Alter sexdecim jam annorum item ambiguo sexu inventus. Trusinone agnus cum suillo capite, Sinnessa porcus cum capite humano natus: Lucanis in agro publico equuleus cum quinque pedibus. Fœda omnia & deformia, errantique in alienos sætus natura visa. Ante omnia abominati Semimares, jussique in mare extemplo deportari, sicut proxime C. Claudio, M.*

Livio Consulibus deportatus similis prodigij sætus erat. Hunc Androgynum alij sequente anno natum dicunt, gravemque pestilentiam insecutam.

6. *Eodem tempore.*] An. U. C. 610.

7. *Metellus.*] Q. Cæcilius Metellus Mædonicus.

8. *Egregias res gessit.*] Arbachos domuit, & apud Contrebiani Celtiberorum urbem cohortes loco pulsas redire, locum recipere, & vincere cogit. Victor. 83.

9. *Quintus Pompeius.*] Q. Pompeius Rufus. an. ab U. C. 612.

10. *Quintus quoque Cæpio.*] Q. Servilius Cæpio Consul. an. U. C. 613.

11. *Quidam Viriatus.*] Adi Florum pag. 83. & Victorem pag. 90.

12. *Lusitania.*] Ad Durium fluvium. hodie Portugal.

13. *Cum quatuordecim annos.*] Per quatuordecim annos omnia citra ultraque Iberum & Tagum igni ferroque populatus. Flor.

14. *Pastor primo fuit.*] Primum ex pastore venator, & venatore latro, mox iusti quoque exercitus dux factus, Epic. Livij.

15. *Assertor.*] Verbum juris, & ita dicitur qui in libertatem vindicat.

G.

contra Romanos Hispaniæ putaretur; & cum interfectores ejus præmium a Cæpione Consule peterent, responsum est: Nunquam Romanis placuisse, imperatorem a suis militibus interfici.

XVII.

- ¹ Quintus Pompeius deinde Consul a ² Numantinis, quæ Hispaniæ civitas fuit opulentissima, superatus, ³ pacem ignobilem fecit. ⁴ Post eum Caius Hostilius Mancinus Consul ⁵ iterum cum Numantinis pacem fecit infamem, ⁶ quam Populus & Senatus iussit infringi, ⁷ atque ipsum Mancinum hostibus tradi: ut in illo, quem auctorem fœderis habebant, injuriam soluti fœderis vindicarent. Post tantam igitur ignominiam, qua a Numantinis bis Romanis exercitus fuerant subjugari, Publius Scipio Africanus ⁸ secundum Consul factus, & ad Numantiam missus est. ⁹ Is primum militem vitiosum & ignavum exercendo magis quam puniendo, sine aliqua acerbitate correxerat. Tum multas Hispaniæ civitates partim bello cepit, partim in deditionem accepit. Postremo ipsam Numantiam diu obessum, fame confecit, & a solo evertit: reliquam provinciam in fidem accepit.

XVIII.

Eo tempore ¹⁰ Attalus rex Asiæ, frater Eumenis, mortuus est; hæredemque Populum Romanum reliquit. Ita Imperio Romano per testamentum Asia accessit.

XIX.

- ²⁰ Mox etiam Decimus Junius Brutus de ¹¹ Gallaciis & Lusitanis triumphavit magna gloria: & Publius Scipio Africanus ¹² de Numantinis secundum triumphum egit, ¹⁴ xiv. anno postquam priorem de Africa egerat.

NOTÆ.

1. *Q. Pompeius deinde Consul.*] Q. Pompeius Rufus, de quo cap. xvi. Consul an. ab U. C. 612.

2. *Numantinis.*] Numantia in Hispania Tartacensis ad flumen Durium sita.

3. *Pacem ignobilem fecit.*] Pacem ab infirmitate fecit. Epitom. Liv. id est ob infirmitatem, quia scilicet fere deletus ejus exercitus.

4. *Post eum C. Hostilius Mancinus Consul.*] Cum M. Æmilio Lepido an. U. C. 616.

5. *Iterum cum Numantinis.*] Victus a Numantinis & castris exutus cum spes nulla servandi exercitus esset, pacem cum eis fecit ignominiosam, quam ratam esse Senatus vetuit. Triginta milia Romanorum a Numantinorum milibus quatuor victi erant. Epitome Liv.

6. *Quam Populus.*] Ut & priorem cum Pompeio factam iussit infringi.

7. *Atque ipsum Mancinum hostibus tradi.*] Ut religione liberaretur Populus. Vide quæ notata sunt lib. 11. cap. viiii. & apud Florum pag. 85.

8. *Secundum Consul.*] Collega C. Fulvio Flacco, an. ab U. C. 619.

9. *Is primum militem.*] Numantiam in Hispania, correcta prius militum disciplina, fame vicit. Victor. Vide Flor. 85. & Epitom. Liv. lviii.

10. *Attalus rex Asia frater Eumenis.*] Hic est Attalus III. cognomento Philometor, quare errat Eutropius, cum eum Eumenis fratrem dicit, qui revera ejus filius, & ita optime Epitom. Liv. Hæredem Populum Romanum reliquerat Attalus rex Pergami, Eumenis filius. Sed hic Attalum II. posuit Eutropius pro Attalo III. Attalus enim II. cognomento Philadelphus, frater fuit Eumenis II. qui ex Stratonice Attalum III. suscepit.

11. *Gallaciis.*] Gallæcia supra flumen Durium sita. Hodie etiam Gallæciæ nomen retinet.

12. *Triumphavit.*] An. U. C. 617.

13. *De Numantinis secundum triumphum egit.*] An. ab U. C. 621.

14. *xiv. anno postquam.*] Primum

Motum interim in Asia bellum est ab ¹ Aristonico Eumenes filio, qui ex concubina susceptus fuerat. ² Is Eumenes frater Attali fuerat. Adversus eum missus est ³ P. Licinius Crassus: habuit infinita regum auxilia: nam & Bithyniæ rex ⁴ Nicomedes Romanos juvit, & Mithridates Ponticus, ⁵ cum quo postea bellum gravissimum fuit: & ⁶ Ariarathes Cappadox, & ⁷ Pylæmenes Paphlagon. Victus est tamen Crassus, ⁸ & in prælio interfectus, caput ejus Aristonico oblatum est; corpus ⁹ Smyrnæ sepultum. Postea ¹⁰ Perpenna Consul Romanus, qui successor Crasso veniebat, audita belli fortuna, ad ¹¹ Asiam celeravit: & acie victum Aristonicum, apud ¹² Stratonicem civitatem, quo fugerat, fame ad deditionem compulit. Aristonicus jussu Senatus Romæ in carcere strangulatus: triumphari enim de eo non poterat, ¹³ quia Perpenna apud Pergamum, rediens, diem obierat.

¹⁴ Lucio Cæcilio Metello, & Tito Quintio Flaminio Consulibus, Carthago in Africa ¹⁵ jussu Senatus reparata est, quæ nunc manet; ¹⁶ annis duobus & viginti postquam a Scipione fuerat everfa. De ducti eo sunt cives Romani.

NOTE.

enim de Carthagine triumphum egit an. ab U. C. 607.

1. *Aristonico Eumenes filio.*] Eumenes II. frater Attali II. ex Stratonice legitima uxore Attalum III. genuit: ex concubina Ephesia anonyma Aristonicum.

2. *Is Eumenes frater Attali.*] Attali II. scilicet, non vero III. ~~cujus frater Non~~ retinetur.

3. *P. Licinius Crassus.*] Consul cum L. Valerio Flacco an. ab U. C. 622. Erat & Pontifex maximus.

4. *Nicomedes.*] Prusiæ filius.

5. *Cum quo postea.*] Errare hic Eutropium puto, Mithridates enim qui Romanis adversus Aristonicum auxilia præbuit, diversus est a Mithridate, cum quo postea bellum gravissimum fuit, quique a Pompejo Magno devictus. Prior Mithridates VI. cognomento *Evergetes*, posterior prioris filius Mithridates VII. cognomento *Eupator* & *Dionysius*. Et ita optime Justinus xxxvii. 1.

6. *Ariarathes.*] Eo nomine dicebantur reges Cappadocum. Hic Ariarathes eo bello occidit, ejus filius in præmium Lycania & Cilicia datus.

7. *Pylæmenes Paphlagon.*] Hunc Pylæmencem, ex antiqua Paphlagonum stirpe genitum puto. Paphlagonia Asiæ regio sub

Ponto Euxino ad fluvium Halym.

8. *Et in prælio interfectus.*] Imo captus. Sed cum barbarum custodiendi virgula excœcasset, ita in exitum sui, quod volebat, excitavit, a barbaro enim interemptus. Adi Flor. 89.

9. *Smyrna.*] In Ionia. Hodie nomen

10. *Perpenna Consul.*] An. U. C. 623. Adi Florum.

11. *Stratonicen.*] In Caria.

12. *Quia Perpenna.*] Mortuo Perpenna, Manius Aquilius Consul belli reliquias confecit, & Aristonicum Romam deduxit, de quo non triumphatum est, quia triumphus ad ducem qui eum cepit, pertinebat.

13. *Lucio Cæcilio Metello.*] An. ab U. C. 630.

14. *Jussu Senatus.*] Imo invito Senatu: nam tum C. Gracchus Tribunus Plebis inter alias leges hanc tulit, ut coloniæ Carthaginem deducerentur. Et cum has leges perire non posset repugnante Senatu, in annum sequentem Tribunus creatus, leges perduxit, & ipse coloniam Carthaginem duxit an. ab U. C. 631. Carthaginemque restituit.

15. *Annis duobus & viginti.*] Si pr. m. & ult. m. numeres erunt anni 24.

XXII.

¹ Anno DCXXVII, ab Urbe condita, Caius Cassius Longinus, & Sextus Domitius Calvinus Consules, Gallis Transalpinis bellum intulerunt, & ² Arvernorum nobilissimæ tum civitati, atque eorum regi Bituito: infinitamque multitudinem juxta Rhodanum fluvium interfecerunt. Præda ex torquibus Gallorum ingens Romam perlata est. ³ Bituitus se Domitio dedit, atque ab eo Romam ductus est, ⁴ magnaque gloria Consules ambo triumpharunt.

XXIII.

Marco Porcio Catone, & Quinto Marcio Rege Consulibus; ⁵ DCXXX. anno & tertio ab Urbe condita, ⁶ Narbona in Gallia colonica deducta est. ⁷ Post a L. Metello & Quinto Mucio Scaevola Consulibus, ⁸ de Dalmatia triumphatum est.

XXIV.

⁹ Ab Urbe condita anno DCXXXV. C. Cato Consul ¹⁰ Scordiscis intulit bellum, ignominioseque pugnavit.

XXV.

¹¹ C. Cæcilio Metello & Cnato Carbone Consulibus, ¹² duo Metelli fratres eodem die alterum ex Thracia, ex Sardinia alterum triumphum egerunt. Nuntiatumque Romæ est, ¹³ Cimbrorum & Gallia in Italiam transisse.

XXVI.

¹⁴ P. Scipione Nasica, & L. Calpurnio Bestia Consulibus, Jugurthæ Numidarum regi bellum illatum est, quod Adherbalem & ¹⁵ Hiempisalem, ¹⁶ Micipsæ filios, fratres suos, reges & Populi Romani amicos interemisset. Missus adversus eum Consul Calpurnius

N O T Æ.

1. DCXXVII. ab Urbe condita.] Consulatus C. Cassij Longini & Domitij Calvini incidit in annum ab U. C. 629.

2. Arvernorum nobilissima civitati.] Arverni, hodie Auvergne.

3. Bituitus se Domitio dedit.] Domitius Enobarbus Proconsul Gallos ad oppidum Vindalium vicit anno ab U. C. 632. Sed falsum est ei Bituitum se dedisse, qui anno sequenti a Q. Fabio Emilio victus, cum ad satisfaciendum Senatui Romam profectus esset, in custodia detentus est, decrevitque ut Congentius filius ejus comprehensus, Romam mitteretur. Vide Epitom. Liv. & Flor. III. 1. pag. 93.

4. Magnaque gloria Consules ambo.] Hoc certe ex Historia falsum videtur.

DCXXX. anno & tertio.] Duo addendi. Sunt enim DCXXXII.

6. Narbona in Gallia.] Narbona recentioribus, Narbo veteribus, hodie Narbone. Quod autem his Coll. deducta sit nummi testantur, ubi semper Narbo Mart. legitur, ob Q. Martium.

7. A. L. Metello.] An. ab U. C. 636. Hic est Lucius Cæcilius Metellus, qui inde Dalmaticus dictus.

8. Dalmatia.] In Illyrico prope Savum fluvium.

9. Ab Urbe condita DCXXIV.] Imo DCXXXIX.

10. Scordiscis.] Cato Consul in Thracia male adversus Scordiscos pugnavit. Epitom. Liv. Hos Scordiscos Strabo trans Istrum ponit.

11. Cnato Cæcilio Metello.] An. ab U. C. 640.

12. Duo Metelli fratres.] Marcus Metellus ex Sardinia, ubi toto biennio Proconsul bellum gesserat. C. Cæcilius Metellus Consul de Thracia.

13. Cimbrorum.] Cimabri ad mare Germanicum. Epitom. Liv. XIII. Cimbrigeni vaga, populabundi in Illyricum venerunt, ab iis Papirius Carbo Consul cum exercitu fusus est. Hujus stragis meminit Strabo lib. v. atque Carbone cum Cimbris ad Noricam urbem confixisse.

14. P. Scipione Nasica.] An. mundi 3839. ante Ch. nat. 109. ab U. C. 642. Vide Florum III. 1. pag. 90.

15. Micipsæ filios, fratres suos.] Mastinissa moriens tres liberos reliquit, Micipsam, Gulussam, Manastabalem. Micipsa

Bestia, ¹ corruptus regis pecunia pacem cum eo flagitiosissimam fecit, ² quæ a Senatu reprobata est. Postea contra eundem insequenti anno ³ Spurius Albinus Posthumius profectus est. ⁴ Is quoque per fratrem ignominiose contra Numidas pugnavit.

5. Tercio missus Quintus Cæcilius Metellus Consul, exercitum ingenti severitate & moderatione correctum, ⁵ cum nihil in quemquam cruentum faceret, ad disciplinam Romanam reduxit. Jugurtham variis præliis vicit, elephantos ejus occidit, vel cepit. Et cum jam bello finem impositurus esset, ⁶ successum est ei a C. Mario. Is 10. Jugurtham & 7 Bocchum Mauritanæ regem, qui auxilium Jugurthæ ferre cœperat, pariter superavit. ⁸ Aliquanta ⁹ & ipse oppida Numidiæ cepit: belloque terminum posuit, capto Jugurtha per Quæstorem suum ¹⁰ Cornelium Syllam, ingentem virum, tradente Boccho Jugurtham, qui pro eo ante pugnaverant.
15. ¹¹ A Marco Junio Silano collega Quinti Metelli Cimbri in Gallia, & ¹² a Minutio Rufo ¹³ in Macedonia Scordisci & Triballi; & ¹⁴ a Servilio Cæpione in Hispania Lusitani victi sunt: & duo triumphi de Jugurtha, primus per Metellum, secundus per Marium acti sunt; ante curram tamen Marij Jugurtha cum duobus filiis ductus est 20. catenatus, & mox jussu Consulis in carcere strangulatus.

XXVII.

XXVIII.

NOTÆ.

post mortem fratrum solus regnum obtinuit. Is Adherbalem & Hiempsalem ex se genuit, Jugurthamque filium Manastabalis fratris ex concubina adoptavit, eodemque cultu quo liberos suos domi habuit. Sed mortuo Micipsa, Jugurtha fratrem alterum nempe Hiempsalem interemit, alterum Adherbalem fugavit, regno exiit, & postea etiam interfecit.

1. *Corruptus regis pecunia.*] Flor. *Primus in Numidiâ Calpurnius Bestia Consul immittitur, sed rex peritus fortis adversus Romanos aurum esse, quam ferrum, pacem emit.*

2. *Quæ a Senatu reprobata.*] Et ipse Jugurtha Romam jussu venire ut factum purgaret. Salust. Flor.

3. *Spurius Albinus.*] Igitur sequens ultio mandatur Albino. Florus.

4. *Is quoque per fratrem ignominiose.*] Nam relicto in castris fratre suo Aulo Posthumio Albino, qui cum legatus secutus erat, ipse Romam discessit. Aulus igitur pro Prætoris relictus, a Jugurtha in insidias deductus, victus est, & exercitus sub

jugum missus. Salust. Flor.

5. *Cum nihil in quemquam cruentum.*] *Prohibendo a delictu magis quam vindicando exercitum brevi confirmavit.* Salust.

6. *Successum est ei a C. Mario.*] Qui ejus legatus erat, quique Consul creatus, ita ei in ea provincia successit. an. ab U. C. 645.

7. *Bocchum.*] Sôcerum Jugurthæ.

8. *Aliquanta.*] Capfam, Mulucham, &c.

9. *Et ipse.*] Ut Metellus cepit.

10. *Cornelium Syllam.*] Bocchus enim Jugurtham Cornelio Syllæ tradidit.

11. *A Marco Julio Silano.*] An. U. C. 644.

12. *A Minutio Rufo.*] Qui eo anno Proconsul fuit.

13. *In Macedonia Scordisci.*] Hic Scordiscos in Macedonia ponit, Strabo in Thracia, & supra eos juxta Istrum Triballos.

14. *A Servilio Cæpione.*] In tabulis invenio Q. Servilium Proprætorem de Hispania triumphasse. an. ab U. C. 645.

EUTROPII BREVIARIUM HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER QUINTUS.

DUM bellum in Numidia contra Jugurtham geritur, ¹ Romani Consules Marcus Manilius & Quintus Cæpio a Cimbris & ² Teutonibus & ³ Tigurinīs & ⁴ Ambronibus, quæ erant Germanorum & ⁵ Gallorum gentes, victi sunt juxta flumen Rhodanum; & ⁶ ingenti internecione attriti, etiam castra sua, & magnam partem exercitus perdiderunt. Timor Romæ grandis fuit, quantus vix Annibalis tempore Punici bellis, ne iterum Galli Romanam venissent. Ergo Marius post victoriam Jugurthinam ⁷ secundum Consul est factus, bellumque ei contra Cimbroſ & Teutones

I.

NOTÆ.

1. *Romani Consules M. Manilius & Q. Cæpio.*] Numquam legas hos Consules eodem anno. Sed hic de duobus annis loquitur Eutropius. Quintus enim Servilius Cæpio Consul fuit an. Urbis conditæ 647. anno sequenti M. Manilius, sive ut alij legunt Cn. Mallius, quare cum Manilius, sive Mallius Consul fuit, tunc Cæpio Proconsul: & hoc ita optime distinxit Epit. Liv. LXVII. *Ab iisdem hostibus Cn. Mallius Consul & Q. Servilius Cæpio Proconsul victi pralio castrisque binis exuti sunt.* Salustius non satis hoc extricavit, cum dicit: *per idem tempus adversum Gallos ab duobus nostris Q. Cæpione & M. Mallio*

malepugnatum. Adi Flor. III. 3. pag. 94.

2. *Teutonibus.*] Teutones Cimbris ad mare Germanicum contermini.

3. *Tigurinīs.*] Helvetiorum populus a Tigurino pago sic dictus, hodie Zurich.

4. *Ambronibus.*] Galliarum populis, ubi nunc Ambrun.

5. *Gallorum.*] Sic eos Gallos dixit Salust. supra, & Flor. *ab extremis Gallia profuges.*

6. *Ingenti internecione attriti.*] Cæsa sunt militum millia octingenta, calonum ac lixarum quadraginta.

7. *Secundum Consul est factus.*] An. ab U. C. 649.

decretum est. ¹ Tertio quoque ei & quarto delatus est Consulatus: quia bellum cum Cimbris protrahabatur; sed in quarto Consulatu collegam habuit Quintum Lucatium Catulum. Cum Cimbris itaque conflixit, & ² duobus praeliis cc. millia cepit, ³ & ducem eorum Teutobodum; propter quod meritum absens quintum Consul esse factus.

II.

Interea Cimbri & Teutones, quorum copia adhuc infinita erat, ad Italiam transferunt. ⁴ Iterum a Caio Mario & Quinto Catulo contra eos dimicatum est: ⁵ sed a Catuli parte felicius. Nam eo ¹⁰ praelio, quod simul ambo gesserunt, cxi. millia aut in pugna aut in fuga caesa sunt; & lx. millia capta. Romani milites ex utroque exercitu trecenti perierunt. Tria & triginta signa Cimbris sublata sunt; ex his exercitus Marij duo reportavit, Catuli exercitus xxx. & unum. Is belli finis fuit: ⁶ triumphus utrique decretus est.

III.

⁷ Sexto Julio Caesare, & L. Marcio Philippo Consulibus, sexcentesimo quinquagesimo-nono anno ab Urbe condita, cum prope alia omnia bella cessassent, in Italia ⁸ gravissimum bellum Picentes, ⁹ Marfi, ¹⁰ Pelignique moverunt: qui, cum annis numerosis jam Populo Romano obedirent, ¹¹ tum libertatem sibi æquam asserere cœperunt. ¹² Perniciosum admodum hoc bellum fuit. ¹³ P. Rutilius

NOTÆ.

1. *Tertio quoque, &c.*] Eique propter Cimbrici belli metum, continuatus per complures annos Magistratus est. Epit. Liv.

2. *Duobus praeliis.*] Duobus deinde praeliis circa Aquas-Sextias eos hostes delevit, in quibus caesa traduntur hostium ducenta millia, capti nonaginta. Epitom. Liv.

3. *Et ducem eorum Teutobodum.*] Teutobochum vocat Florus. Certe rex ipse Teutobochus quaternos senosque equos transilire solitus, vix unum quum fugeres ascendit, proximoque in saltu comprehensus, insigne spectaculum triumphi fuit, quippe vir proceritatis eximia super tropæa ipsa eminebat.

4. *Iterum a C. Mario.*] C. Marius tunc Consul, quanto fuit Catulus Proconsul.

5. *Sed a Catuli parte felicius.*] Solus enim fere exercitus hostes fudit, ejus rei argumentum infra ponit, quod ex triginta-tribus signis quæ Cimbris sublata fuerant, Catuli exercitus triginta & unum, exercitus Marij duo tantum reportavit. Vide locum insignem Plutarchi,

qui ad hunc locum unice facit in Mario. Pugnatum est autem ad Vercellas apud Insubres, hodie Vercelli.

6. *Triumphus utrique decretus est.*] Triumphum tantum Mario decernebant; sed eum cum Catulo conjungere voluit Marius.

7. *Sexto Julio Caesare.*] Hic est ab U. C. 662. Primum fuit belli in Albano monte consilium, ut festo die Latinarum Julius Cæsar & Martius Philippus Consules inter sacra & aras immolarentur. Florus

8. *Gravissimum bellum.*] Quod Sociale dictum est, de quo vide Flor. 3. 13. 127.

9. *Marfi.*] In Latio ad lacum Fucinum, inter Vestinos & Hernicos.

10. *Peligni.*] Juxta Marfos.

11. *Tum libertatem sibi æquam.*] Jus civitatis quam viribus suis auxerant, postulabant.

12. *Perniciosum admodum.*] Quippe Marfi & Peligni se Vestini, Marrucini, Lucani, Samnites conjunxerant.

13. *P. Rutilius Consul in eo occisus est.*] Quum P. Rutilius Consul parvus Consul

Consul in eo occisus est: ¹ Cæpio nobilis juvenis, ² & Porcius Cato alius Consul. Dñces autem adversus Romanos Picentibus & Marfis fuerunt, ³ Titus Victus, ⁴ Hierus Asinius, Titus Herennius, Aulus Cluentius. A Romanis bene contra eos pugnatum est. ⁵ a Caio Mario, qui sexies Consul fuerat; & ⁶ a Cnæo Pompeio, maxime tamen ⁷ a Lucio Cornelio Sylla, qui inter alia facta egregia, ita Cluentium hostium ducem cum magnis copiis fudit, ut ex suis nec unum amitteret. Quadriennio, cum gravi tamen calamitate, hoc bellum tractum est. ⁸ Quinto denum anno finem accepit, per Lucium Cornelium Syllam Consulem, cum antea in eodem bello ipse multa strenue Prætor gessisset.

⁹ Anno Urbis conditæ DCCLXII. primum Romæ ¹⁰ bellum Civile ¹¹ C. Marius sexies Consul dedit. Nam cum Sylla Consul contra ¹² Mithridatem gesturus bellum, qui Asiam & Achaïam occupaverat, mitteretur: isque exercitum in Campania paulisper teneret, ut belli Socialis, de quo diximus quod intra Italiam gestum fuerat, reliquæ tollerentur, ¹³ Marius affectavit, ut ipse ad bellum Mithridaticum mitteretur. Qua re Sylla commotus, ¹⁴ cum exercitu ad

IV.

NOTÆ.

prosperè contra Marfos pugnasset, & in eo prælio cecidisset. Epitom. Liv.

1. Cæpio nobilis juvenis.] Q. Cæpio legatus Rutilij quum obfessus prosperè in hostes erupisset, & ob eum successum æquarum ei cum C. Mario esset imperium, remerarius factus, & circumventus insidiis, fuso exercitu cecidit. Epitom.

2. Et Porcius Cato alius Consul.] Qui scilicet post Consulatum P. Rutilij Consul fuit, nempe an. ab Urbe condita 664.

3. Titus Vietius.] Florus alios duces ponit. Popedius Marfos & Latinos, Afranius Umbros, Vellius Cato Samnium, Lucaniam Telesinum. Ubi nullum ducem nominat eorum, quos hic Eutropius, & Eutrop. etiam Marium Egnatium præterit, quem Samnitibus præfuisse narrat Epitom. Liv. LXXV. Victor cum Floro Marforum ducem Q. Popedium Silonem vocat pag. 101.

4. Hierus Asinius.] Scribendum Herius Asinius. Ex Epitom. Liv. Herio Asinio Pratore Marrucinorum occiso, &c.

5. A C. Mario.] Qui Marfos fudit.

6. A Cn. Pompeio.] Cn Pompeii Magni patre, qui Consul an. ab Urbe condita 664. Picentes & Marfos vicit. Sequenti anno Proconsul Vestinos & Peliguos in dedicationem accepit, Asculum c-

vertit. Adi Flor. 129.

7. A L. Cornelio Sylla.] Legatus Samnites prælio vicit, sua castra eorum expugnavit, Hirpinos domuit, Samnites multis præliis fudit. Telesinum Lucanorum Principem apud portam Collinam vicit.

8. Quinto denum anno.] An. ab Urbe condita 666.

9. Anno Urbis conditæ DCCLXII.] Imo ab Urbe condita 665. Tunc enim Consul Sylla.

10. Bellum Civile.] De quo Flor. 111. 21. 136.

11. C. Marius sexies Consul.] Id est qui sexies Consul fuerat. Et ita cum designat, quia nemini ante contigerat, Consul: designari per sex annos continuos.

12. Mithridatem.] Hic est Mithridates VII. cognomento Eupator, filius illius Mithridatis qui Romanos adversus Antiochum adjuvit.

13. Marius affectavit.] Decretam Sylla provinciam Sulpitia lege sollicitat. Florus.

14. Cum exercitu ad Urbem venit.] Impatiens injuria statim Sylla legiones circumiegit, dilatoque Mithridate, Esquilina Collinaque porta geminum agmen Urbis insudit. Idem.

H

Urbem venit: Illic contra Marium & ¹ Sulpicium dimicavit, ² primus urbem Romam ingressus est, ³ Sulpicium interfecit, Marium fugavit: atque ita Consulibus ordinatis in futurum annum, Cnæo Octavio & L. Cornelio Cinna, ad Asiam profectus est.

- V. 5. Mithridates enim, qui Ponti rex erat, atque ⁴ Armeniam Minorem, & totum Ponticum mare in circuitu ⁵ cum Bosporo tenebat, primo ⁶ Nicomedem Populi Romani Bithynia voluit expellere; Senatuique mandavit, bellum se ei ⁷ propter injurias quas passus fuerat, illaturum. A Senatu responsum est Mithridati, 10. si id faceret, ⁸ quod & ipse bellum a Romanis pateretur. Qua re iratus, ⁹ Cappadociam statim occupavit, & ex ea Ariobarzanem regem & amicum Populi Romani fugavit. Mox etiam Bithyniam invasit, & Paphlagoniam, pulsus ex ea regibus; amicis Populi Romani, Pylæmene & Nicomede. Inde ad ¹⁰ Ephesum contendit: & 15. ¹¹ per omnem Asiam litteras misit, ut ubicunque inventi essent cives Romani, uno die occiderentur.

NOTÆ.

1. *Sulpicium.*] Tribunum Plebis, flagitiosissimum hominem, qui in Marij gratiam perniciosas leges tulerat, ut exules revocarentur, & novi cives libertinique distribuerentur in Tribus, & Marius adversus Mithridatem Ponti regem dux crearetur.

2. *Primus urbem Romam ingressus est.*] Hæc mihi inconcinna videntur: neque satis conjicere possum quid Eutropius velit, si enim ante Urbem cum Mario Sylla dimicasset, & post pugnam ante Marium primus Sylla ingredi tentasset, res utique ferri posset, sed in urbe media, in foro pugnatum est. Quod igitur: Existimo ab Eutropio scriptum fuisse: *Primus civis urbem Romam armatus ingressus est.* Ante eum Tarquinius, Coriolanus, &c. contra patriam arma sumpserunt, sed Tarquinius Janiculum tantum occupavit, Coriolanus ad iv. tantum miliarium accessit, &c. Primus Marius Urbem ingressus est. Possunt etiam & illa ipsa e glossema te in textum irrepsisse. Nam fortasse auctor codicis ab studioso aliquo adnotata fuerant.

3. *Sulpicium interfecit.*] Hic Sulpicius cum in quadam villa lateret, indicio servi sui retractus & occisus est.

4. *Armeniam Minorem.*] Armeniam in Majorem & Minorem distinguebatur.

Major trans Euphratem, Minor Euxino propior.

5. *Cum Bosporo.*] Bosporo Thracio e Propontide in pontum Euxinum. Sic dictus, quod lo in vaccam conversa per eum in mare Ionium permeavit. *Bosporos*, vaccæ transitus.

6. *Nicomedem.*] Hic est Nicomedes III. cognomento *Philopator*, Nicomedis II. filius, Prusæ nepos.

7. *Propter injurias quas passus fuerat.*] Causam quidem illius belli præstenderat apud Cassium legatum *astretuati terminos suos a Nicomede Bithynico.* Florus 100.

8. *Quod & ipse bellum.*] Nota loquendi modum: *responsum est quod ipse bellum pateretur*, pro: *responsum est illum passurum.* Sic aliquoties locuti Auctores, Florus, Phædrus, Cicero, Plautus. Est autem imitatio Græcæ. Vide apud Florum lib. 1. cap. xxiij.

9. *Cappadociam statim.*] *Nicomedem Bithynia, Ariobarzanem Cappadocia expulit.* Victor.

10. *Ephesum.*] Ioniz urbem, hodie *Epheso*.

11. *Et per omnem Asiam.*] *Litteras per totam Asiam misit, ut quicumque Romanus esset, certa die interficeretur, & factum est.* Victor.

- Interea etiam ¹ Athenæ civitas Achaia ² ab Aristone Atheniensi Mithridati tradita est. Miserat enim jam ad Achaiam Mithridates ³ Archelaum ducem suum, cum cxx. millibus equitum ac peditum: per quem etiam ⁴ reliqua Græcia occupata est. Sylla Archelaum apud ⁵ Piræum non longe ab Athenis obsedit, ipsamque urbem cepit; ⁶ postea commisso prælio contra Archelaum, ita cum vicit, ut ex cxx. millibus vix decem superessent Archelao, & ex Syllæ exercitu xlv. tantum homines interficerentur. Hac pugna Mithridates cognita, lxx. millia lectissima ex Asia Archelao misit, ^{10.7} contra quem Sylla iterum commisit. Primo prælio viginti millia hostium interfecta sunt, filiusque Archelai Diogenes: secundo omnes Mithridatis copiae extinctæ sunt: ⁸ Archelaus ipse triduo nudas in paludibus latuit. Hac re cognita Mithridates cum Sylla de pace agere cœpit.
- ^{15.} Interim eo tempore Sylla etiam Dardanos, Scordiscos, Dalmatas & Mæsos partim vicit, alios in fidem accepit. Sed cum legati a rege Mithridate, qui pacem petebant, venissent, non aliter se daturum Sylla esse respondit, nisi rex, relictis his quæ occupaverat, ad regnum suum rediisset. Postea tamen ad colloquium ambo ^{20.} venerunt, ⁹ pax inter eos ordinata est; ut Sylla ad bellum Civile festinans, a tergo periculum non haberet. Nam dum Sylla in Achaia atque Asia Mithridatem vicit, Marius qui fugatus erat, & ¹⁰ Cornelius Cinna unus ex Consulibus, bellum in Italia repararunt: & ingressi urbem Romam, ¹¹ nobilissimos ex Senatu & Consulares ^{25.} viros interfecerunt, multos proscripserunt: ipsius Syllæ domo ever-
sa, filios & uxorem ad fugam compulerunt: universus reliquus Senatus ex Urbe fugiens, ad Syllam in Græciam venit, orans ut patriæ subveniret. Ille in Italiam trajecit, bellum Civile gesturus ad-

N O T Æ.

1. *Athena civitas Achaia.*] Achaia civitatem dicit, quia tunc Achaia dicebatur, quæ veteribus erat *Hellus*, Græcia, ut jam supra dictum est. *Athena* hodie *Satine*.

2. *Ab Aristone Atheniensi.*] Hunc Athenarum Tyrannum vocat Plutarch. in Sylla.

3. *Archelaum ducem suum.*] Archelaum Præfectum regis vocant Liv. Epit. & Florus.

4. *Reliqua Græcia.*] Et insulæ Cyclades, Delos, Eubœa, excepta Rhodo.

5. *Piræum.*] Athenarum portum.

6. *Postea commisso prælio.*] Apud Chæroneam Bœotia urbem.

7. *Contra quem Sylla iterum.*] Apud Orchomenon.

8. *Archelaus ipse triduo nudus.*] Epit. tom. Liv. & Victor narrant Archelaum cum classe regia Syllæ se tradidisse.

9. *Pax inter eos ordinata.*] Iis conditionibus ut Mithridates Asia, Bithynia, Cappadocia cederet.

10. *Cornelius Cinna unus ex Consulibus.*] Anno ab U. C. 666. Sed Roma pulsus per collegam Octavium, et substitutus Cn. Cornelius Merula.

11. *Nobilissimos ex Senatu.*] Ipsum Octavium Cinnæ collegam, Antonium Consulem, Merulam, &c. Adi Flor. III. 21. pag. 138. inde Victor de Mario. *Mox Cinnana dominatione revocatus, ruptis egastulis exercitum fecit, casisque inimicis injuriam ultus, &c.*

versus ¹ Norbanum & Scipionem Consules, & ² primo prælio contra Norbanum dimicavit, non longe a Capua; tum vii. millia se ad Scipionem convertit, ³ & ante prælium totum ejus exercitum sine sanguine in deditionem accepit.

VIII.

Sed cum Romæ mutati Consules essent, & ⁴ Marius Marij filius, ac Papirius Carbo Consulatum accepissent, ⁵ Sylla tamen contra Marium Juniores ⁶ dimicavit: & xv. millibus ejus occisis, cecit de suis perdidit. Mox etiam & Urbem ingressus est. Martium Marij filium, ⁷ Præneste persequutus, obsedit, & ad mortem compulit. Rursus pugnam gravissimam habuit ⁸ contra Lamponium & Carinatem duces partis Marianæ ad portam Collinam. lxxix. millia hostium in eo prælio contra Syllam fuisse dicuntur. ⁹ xii. millia se Syllæ dederunt: cæteri in acie, in castris, in fuga, infatigabili ira victorum consumpti sunt. Cnæus quoque Carbo Consul alter, ab Arimino ad Siciliam fugit; ¹⁰ & ibi per Cnæum Pompeium interfectus est: quem adolescentem Sylla annos unum & xx. natum, cognita ejus ¹¹ industria, traditis ejus exercitibus præfecerat, ut secundus a Sylla haberetur.

IX.

Occiso ergo Carbone Pompeius Siciliam recepit. Transgressus inde ad Africam, ¹² Domitium Marianæ partis ducem, & ¹³ Hiabam regem Mauritanie, qui Domitio auxilium ferebat, occidit.

NOTÆ.

1. *Norbanum & Scipionem Consules.*] C. Norbanum Flaccum & L. Cornelium Scipionem Asiaticum: an ab U. C. 670.

2. *Primo prælio contra Norbanum.*] Flor. pag. 139. *Primum apud Capuam sub amne Vulturno signa concurrunt, & statim Norbani super exercitus.*

3. *Et ante prælium.*] Et quum L. Scipionis alterius Consulis, cum quo per omnia id egerat, ut pacem jungeret, nec potuerat, castra oppugnaturus esset universus exercitus Consulis, sollicitatus per emissos ab Sylla milites, signa ad Syllam transtulit, Scipio cum interim posset dimissus est. Epitoni. Liv.

4. *Marius Marij filius.*] Qui viginti sex annis natus per vim Consul creatus est cum Cn. Papirio Carbone.

5. *Sylla tamen.*] Quasi dicat: sed mutatis Consulibus, non animi tamen commutati, eadem odia eos in arma præcipitant. Sed illud tamen mihi frigidum videtur.

6. *Dimicavit.*] Ad Sacripotum.

7. *Præneste persequutus.*] *Præneste enim*

refugerat, ubi per Lucretium Offellam obsessus, tentata per cuniculum fuga, cum omnia septa intelligeret, jugulandum se Pontio Telesino præbuit. Victor. Vide ibi notata pag. 89. Vide & Liv. Epitom. lxxxviii.

8. *Contra Lamponium & Carinatem.*] Hunc Carinatem Florus & Victor Telesinum vocant. Et ita Plutarch.

9. *xii. millia.*] Plutarch. vi. millia. Flor. iv. Victor ix.

10. *Et ibi per Cn. Pompeium.*] Cn. Pompeius in Siciliam cum imperio a Senatu missus, Cn. Carbonem, qui fens muliebriter mortem tulit, captum occidit. Epitom. lxxxix.

11. *Industria.*] Id est, virtute.

12. *Domitium Marianæ partis ducem.*] Cn. Pompeius in Africa Cn. Domitium, & Hiabam regem Numidiæ, bellum molientes, victos interemit. Epitoni. ibidem.

13. *Hiabam.*] Gaudæ filium. Alij Hiartam vocant. Vide quæ notavi ad Victorem pag. 97.

Post hæc Sylla de Mithridate ingenti gloria triumphavit. Cnæus etiam Pompeius, ¹ quod nulli Romanorum tributum erat, quantum & xx. annum agens, de Africa triumphavit. Hunc finem habuerunt duo bella funestissima; Italicum, quod & Sociale dictum, ² & Civile: quæ ambo tractata sunt per annos decem, consumperunt ultra cl. millia hominum, viros Consulares xxiv. Prætorios vii. Edilitios lx. Senatores fere ccc.

NOTÆ.

1. *Quod nulli Romanorum.*] Quatuor triumphi honore decorabatur, qui nullo & viginti annos natus adhuc Eques Romanus, quod nulli contigerat, ex Africa triumphavit. Epitom. Nimirum nemo Magistratu functus esset.

2. *Et Civile.*] Quod & Civile Mariæ num dictum.

EUTROPII BREVIARIUM HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER SEXTVS.

Marco Æmilio Lepido, Quinto Catulo Consulibus, cum Sylla Rempubicam composuisset, bella nova exarserunt :
 I. unum, in Hispania; aliud, in ² Pamphilia & ³ Cilicia; tertium, in Macedonia; quartum, in Dalmatia. ⁴ Nam Sertorius, qui partium Marianarum fuerat, timens fortunam cætorum, qui interempti erant, ad bellum commovit Hispanias. Missi sunt contra eum duces, ⁵ Quintus Cæcilius Metellus, filius ejus qui Jugurtham regem vicit, & ⁶ Lucius Domitius Prætor. ⁷ A Sertorij duce Hirtuleio Domitius occisus est: Metellus vario successu con-

NOTÆ.

1. *M. Æmilio Lepido.*] An. mundi 3872. ante Ch. nat. 76. ab U. C. 675.

2. *Pamphilia.*] Afiz Minoris regio ad mare Mediterraneum, hodie *Sebilis*

3. *Cilicia.*] Vicina Pamphiliz ad Orientem. In Tracheam dividitur & Campeslem. Trachea, id est aspera, alteri nomen dedit. Trachea enim proprie *Cilicia*, dicta est ab asperitate, hodie *Turcomania*.

4. *Nam Sertorius.*] Quintus Sertorius proscriptus in ulteriore Hispania ingens bellum excitavit. Epitom. xc.

5. *Q. Cæcilius Metellus.*] Cognomento *Pius*, tunc Proconsul.

6. *Lucius Domitius.*] Hunc Marcum

vocat Epitom. Lucium Plutarch. qui & cum Proconsulem dicit, ut & Salustius in fragmentis historiarum lib. 1. *Domitium Proconsulem ex citeriore Hispania eum omnibus copiis quas paraverat, a Metello arcesitum.*

7. *A Sertorij duce Hirtuleio.*] Hunc *Herculeium* vocant alij. Et *M. Domitius* legatus ab *Herculeio* *Quasore* pralio victi sunt. Epitom. ibid. Et Salustius histor. lib. 11. *Ogguere duci, & pralium accendere, adeo uti Metello in sagum, Herculeio in brachium tela venirent.* Hunc *Herculeium* postea *Q. Metellus* occidit cum omni exercitu.

tra Sertorium dimicavit. Postea cum impar pugnae solus Metellus putaretur, Cnaeus Pompeius ad Hispanias missus est. Ita duobus ducibus adversis, Sertorius¹ fortuna varia saepe pugnavit. ² Octavo demum anno a suis occisus est, & finis ei bello datus per Cn. Pompeium adolescentem, & Quintum Metellum Pium; atque omnes prope Hispaniae in ditionem Populi Romani redactae sunt.

II.

³ Ad Macedoniam missus est ⁴ Appius Claudius post Consulatum. Levia praelia habuit contra varias gentes, quae ⁵ Rhodopam provinciam incolabant; atque ibi morbo mortuus est. Missus ei successor ¹⁰ Cnaeus Scribonius Curio ⁷ post Consulatum: is ⁸ Dardanos vicit, & usque ad Danubium penetravit, triumphumque meruit, & intra triennium finem bello dedit.

III.

Ad Ciliciam & Pamphiliam missus est ⁹ P. Servilius ex Consule, vir strenuus. Is Ciliciam subegit, Lyciae urbes clarissimas oppugnavit, & cepit, in his ¹⁰ Phaselidem, ¹¹ Olympum, ¹² Coricum Ciliciae. ¹³ Isauri quoque aggressus, in deditionem redegit, atque intra triennium bello finem dedit. Primus omnium Romanorum ¹⁴ in Tauro iter fecit. Revertens triumphum accepit, & nomen Isaurici meruit.

NOTAE.

1. *Fortuna varia.*] *Adversus duos Imperatores saepe par, vel frequentius victor.* Epitom. xcvi.

2. *Octavo demum anno a suis occisus est.*] Sertorius a Mario, Antonio & M. Perperna, & aliis Conjuratis in convivio interfecit. Adi Plutarch. in fine Sertorij.

3. *Ad Macedoniam.*] Nota: Macedoniam pro Thracia dicit, Thracen enim in Macedonia, quod ex Strabone cognoscere est.

4. *Appius Claudius post Consulatum.*] *Appius Claudius Proconsul Thracas pluribus praeliis vicit.* Epitom. Liv.

5. *Rhodopam provinciam.*] Ad Melam fluvium supra Hellepontum juxta Propontidem.

6. *Cnaeus Scribonius Curio.*] Praeterea ab Curione Proconsule in Thracia res gestas adversus Dardanos, &c. Epitom.

7. *Post Consulatum.*] Anno post Consulatum fuit, an. ab U. C. 677.

8. *Dardanos.*] Illyricos eos accensit Strabo, & in mediterraneis ponit. Sunt juxta Daciam.

9. *P. Servilius ex Consule.*] P. Servilius Proconsul in Cilicia Isauri domuit, & aliquot urbes Piratarum expugnavit. Epitom. xciii. Hoc bellum di-

ctum *Piraticum*. De quo vide Florum 3. 6. 103.

10. *Phaselidem.*] Phaselis urbs memorabilis tres habuit portus. Lyciae est in confinio Pamphiliae sita & per se constat, neque communis Lyciorum est. Strabo.

11. *Olympum.*] Olympus urbs magna cum monte ejusdem nominis, Zeniceti praedonis arx, qui se ne caperetur cum tota domo cremavit. Strabo.

12. *Corycum Ciliciae.*] Corycum oppidulum vocat Strabo, sed illud Pamphiliae, non Ciliciae vindicat. In Cilicia tantum promontorium quoddam *Corycum* & antrum Corycium. Phaselis autem Olympus & Corycus Zeniceti praedonis fuerunt, & alia multa Pamphiliae loca, quae omnia cepit Isauricus. Strabo.

13. *Isauri.*] Isauria inter Pamphiliam & Ciliciam, duos habebat pagos cognomines, quibus suberant alij complures pagi, praedonum omnium domicilia. Exhibuerunt hi Romanis negotium & Isaurico Publio Servilio, quem nos vidimus. Is & Isauriam Romanis subegit, & plerasque Piratarum munitiones excidit quae ad mare erant. Strabo.

14. *In Tauro iter fecit.*] Id est, cum copiis militibus penetravit Taurum: id enim significat *iter facere*.

Ad

Ad Illyricum missus est ¹ Cnæus Cosconius pro Consule: multam partem Dalmatiz subegit, ² Salonas cepit: &, composito bello, Romam post biennium rediit.

Iisdem temporibus, Consul Marcus Æmilius Lepidus, Catuli collega, ³ bellum Civile voluit commovere: ⁴ intra tamen unam æstatem motus ejus oppressus est. Ita uno tempore multi simul triumphi fuerunt: Metelli, ex Hispania: Pompeij, secundus ex Hispania: Curionis, ex Macedonia: Servilij, ex Isauria.

⁵ Anno Urbis conditæ DCCLXXVI. L. Licinio Lucullo, & Marco Aurelio Cotta Consulibus, mortuus est Nicomedes rex Bithyniz, ⁶ & per testamentum Populum Romanum fecit hæredem, Mithridates, pace rupta, Bithyniam & Asiam rursus voluit invadere. Adversus eum ambo Consules missi variam habuere fortunam. ⁷ Cotta apud ⁸ Chalcedonem victus ab eo acie, etiam intra oppidum ⁹ coactus est, & obsessus. Sed cum se inde Mithridates ⁹ Cyzicum transtulisset, ut, Cyzico capto, totam Asiam invaderet, Lucullus ¹⁰ alter Consul occurrit: ac dum Mithridates in obsidione Cyzici commoraretur, ipse a tergo obsedit, ¹¹ fameque consumpsit, & multis

V.

VI:

NOTÆ.

1. *Cn. Cosconius pro Consule.*] Proconsules proprie dicti qui ex Consulatu in provincias cum imperio mittebantur. At hic Cn. Cosconius nondum opinor Consul fuerat, sed tamen in Illyricum pro Consule missus, quia nonnumquam extra ordinem tum Propætores, tum Proconsules in provincias mitti solebant, eorumque imperium extraordinarium appellabatur.

2. *Salonas cepit.*] Salona Dalmatarum navale.

3. *Bellum civile voluit commovere.*] Acta Syllæ rescindere nitabatur, & qui prosercriptionibus supererant revocare: qui si revocati fuissent, gravissimum bellum incenderatur: quum enim eorum bona, addicte Syllæ, quamvis male capta, jure tamen retinerentur, repetitio eorum proculdubio labefactasset compositam civitatem. Vide elegantissimum Caput Flori III. 23. pag. 144.

4. *Intra tamen unam.*] Cum ab Etruria Lepidus arma & exercitum Urbem admovent, jam Mulvium pontem, collemque Janiculum Lutatius Catulus ejus collega, Cnæusque Pompeius alio exercitu infederant, a quibus primo statim impetu retro pulsus, hostisque a Senatu

judicatus incruenta fuga Etruriam, inde Sardiniam recessit, ibique morbo & penitentia interit. Flor.

5. *Anno Urbis conditæ DCCLXXVI.*] Hic vere fuit annus U. C. 670.

6. *Et per testamentum.*] Nicomedes Bithyniz rex moriens Populum Romanum fecit hæredem, regnumque ejus in provinciz formam redactum. Epitom. Livij XCIII.

7. *Cotta apud Chalcedonem victus.*] Ipse Mithridates in epistola ad regem Arsacem, ita scribit: Rursus tamen bellum capi, Marcusque Cottam Romanum ducentem apud Chalcedona terra fudi, mari exui classe pulcherrima.

8. *Chalcedonem.*] Chalcedon, sive ut alij Calchedon, Bithyniz urbs ad Bosporum Thracicum.

9. *Cyzicum.*] Cyzicum nobilis civitatis arce, mœnibus, portu, turribusque marmoreis Asiatica plaga littora illustrat. Flor. III. s. 1. Cyzicum sive Cyzicus, peninsula & urbs Asia ad Propontidem.

10. *Fameque consumpsit.*] Ipse Mithridates in eadem epistola ad Arsacem: Apud Cyzicum magno cum exercitu in obsidione moranti frumentum desuit, nullo circumadnente, simul hiemis mari prohibi-

præliis vicit. Postremo * Byzantium (quæ nunc Constantinopolis est) fugavit, navali quoque prælio duces ejus Lucullus oppressit. Ita una hieme & æstate, a Lucullo ad centum fere millia hominum ex parte regis extincta sunt.

- VII. 5. Anno urbis Romæ dclxxviii. Macedoniam provinciam * M. Licinius Lucullus accepit, consobrinus Luculli, qui contra Mithridatem bellum gerebat. Et in Italia novum bellum subito commotum est. 4 lxxx. enim & quatuor gladiatores ducibus Spartaco, Chryso & Oenomao, effracto Capuæ ludo, effugerunt: & per Italiam vagantes, pæne non levius bellum in ea, quam Annibal moverat, paraverunt: nam 5 multis ducibus, & 6 duobus simul Romanorum Consulibus victis, sexaginta fere millium armatorum exercitum congregaverunt: victique sunt 7 in Apulia a M. Licinio Crasso 8 Proconsule, & post multas calamitates Italiæ, tertio anno, bello huic finis imponitur.

- VIII. 9 Sexcentesimo octogesimo-primo Urbis conditæ anno, P. Cornelio Lentulo & Cnæo Aufidio Orestæ Consulibus, duo tantum gravia bella in Imperio Romano erant, Mithridaticum & Macædonicum; hæc duo Luculli agebant, L. Lucullus, & M. Lucullus. 10 L. ergo Lucullus post pugnam Cyzicenam, qua vicerat Mithryda-

NOTÆ.

bebat. Ita sine vi hostium regredi cunctum in patrium Regnum, naufragio apud Parum & Heracleam militum optimos cum classibus amisit.

1. Byzantium.] Ad Bosporum Thracicum e regione Chalcedonis.

2. Anno urbis Romæ dclxxviii.] Vere est dclxxx.

3. Marcus Licinius Lucullus.] Marcus Terentius Varro Lucullus tunc Consul cum Caio Cassio Varo.

4. lxxx. enim & quatuor gladiatores.] Quatuor & septuaginta gladiatores Capuæ ex ludo Lentuli profugerant. Epitom. Liv. Florus xxx. ponit. Spartacum, inquit, Chrysus, Oenomao, effracto Lentuli ludo cum matrigina haud amplius ejusdem fortuna viri eruperunt Capuæ, &c. Ad illud lxx. xx. pag. 133.

5. Multis ducibus.] Claudio Pulchro Legato, & P. Vareno, & Cassio Prætoribus.

6. Duobus simul Romanorum Consulibus.] L. Gellio Poplicola & Cn. Cornelio Lentulo Clodiano. an. U. C. 681. Flor. Inde jam Censuales quoque ag-

gressus, in Apennino Lentuli exercitum percedit: apud Mutinam Caij Cassij castra delevit.

7. In Apulia.] Marcus Crassus primum cum parte fugitivorum quæ ex Gallis Germanisque constabat, feliciter pugnavit, cassi hostium triginta quinque millibus, & duce eorum Granico (Canicium vocat Plutarch.) Cum Spartaco deinde pugnavit, cassi cum ipso millibus quadraginta. Epitom. xcvi. quæ omnia lucem capiunt ex Plutarch. qui in Crasso scribit, Crassum primo cum Gallis & Germanis, qui Spartaco deseruerant, pugnas in Lucania: deinde cum ipso Spartaco totis viribus manum conferuisse, in Bruttis non longe a Petilia. Idem fere Florus pag. 131. Sed nullibi legas, Crassum cum Spartaco in Apulia pugnas.

8. Proconsule.] Revera tunc Proconsul erat qui superiori anno Consul fuerat. Prætores tamen vocat Epitom. quia scilicet Prætores vocabant eum, qui exercitui præerat.

9. Sexcentesimo octogesimo-primo.] Potius octogesimo-secundo.

tem; & navalem, qua duces ejus opreſſerat, perſecutus eſt eum: & recepta Paphlagonia atque Bythynia, etiam regnum ejus invaſit. ² Sino- pen & Amilum civitates Ponti nobiliſſimas cepit: ſecundo prælio apud ³ Cabira civitatem, quo ingentes copias ex omni regno addu- xerat Mithridates, ⁴ cum triginta millia leſiſſima regis a quinque Ro- manorum nullibus vaſtata eſſent, Mithridates fugatus, & caſtra ejus direpta. ⁵ Armenia quoque Minor, quam tenebat, eidem ſublata eſt. Suſceptus tamen eſt Mithridates poſt fugam a ⁶ Tigrane Armenia 10. rege; qui tum ingenti gloria imperabat, ⁷ Perſas ſæpe vicerat, ⁸ Meſo- potamiam occupaverat, & Syriam, & Phænices partem. IX.

Ergo Lucullus ⁹ repetens hoſtem fugatum, etiam regnum Tigranis, qui Armeniis imperabat, ingreſſus eſt. ¹⁰ Tigranocerta civitatem Ar- menie nobiliſſimam cepit; ipſum regem, cum ſexcentis millibus cli- banariorum & centum millibus ſagittariorum & armatorum venientem, octodecim millia militum habens, ita vicit, ut magnam partem Arme- niorum deleverit. Inde ¹¹ Niſibin profeſſus, eam quoque civitatem 15. cum regis fratre cepit. Sed hi, quos in Ponto Lucullus reliquerat

NOTÆ,

1. *Sinopen & Amilum.*] Sinope & Ami- ſuſin Paphlagonia, non in Ponto. Sed quia regnum Mithridatis Paphlagonie partes contempendebat, ideo eas Ponto vindicat Eutrop. De regno autem Mithridatis Strabonem legere operæ- pretium eſt. Ponti rex fuit, inquit, Mithrida- tis cognomento Eupator: poſſedit autem regnum qua Halyſ fluvio determinatur uſque ad Tiharenos & Armenos, atque inter Halin uſque ad Amaſtrā ac Paphlagonia quaſdam partes: adſecit autem ditioni ſuæ etiam oram maritimam verſus Oceaſum uſque ad Hera- cleam, &c.

2. *Cabira.*] Cabira civitas Ponti: ibi Mithridatis regia.

3. *Cum triginta millia leſiſſima.*] Plu- tarch, quadraginta millia peditum, qua- tuor equitum eum tunc habuiſſe dicit.

4. *Armenia quoque Minor quam tenebat.*] Ponto enim adſecerat uſque ad Colchi- dem & Armeniam Minorem. Strabo.

5. *Tigrane.*] Hic eſt Tigranes I. cogno- mento Magnus.

6. *Perſas vicerat.*] Perſas dicit quos Parthos Strab. Ab Artavio, inquit, pro- genitus Tigranes, poſſeditque eam quæ proprie dicitur Armeniam contiguam Mediæ, Albanie, Iberiæ, & pertinentem uſque ad Colchidem & Cappadociam ad Euxinum mare ſitam, &c. Igitur obſes

apud Parthos fuit, deinde ab iis in pa- tiam teſtitutus, cum mercedis loco ſep- tuaginta convalles Armenie accipiſſent, viribus auſtus, cum iſtas recuperavit, tum Parthorum ditionem populatus eſt, quæ circa Ninum eſt & Arbela.

7. *Meſopotamiam occupaverat.*] Subditos etiam ſibi habuit Autopatzenos & Gorda- rios, cum quibus & Meſopotamiam & Syriam etiam tranſmiſſo Euphrate ac Phœnicen vi occupavit. Idem Strabo.

8. *Repetens hoſtem.*] Ad Tigranem enim Appium miſit, qui Mithridatem repe- tet, Plutarch.

9. *Tigranocerta.*] Inter Iberiam & Zeugma, quod eſt ad Euphratem. Hanc urbem conſiderat ipſe Tigranes, qui in eam conduxerat homines & xii. urbibus Græcænicis a ſæpopulatis: ſed ſupervenit Lucullus, qui opus ſemperfectum ſub- vertit, exiguumque pagum reliquit. Stra- bo.

10. *Clibanariorum*] Clibanarii ſunt quos vulgo vocamus *Cuirasſiers*. Res eſt Perſica, non vox quæ mere Græca. Vid. Salm. in Alexand. Lamprid.

11. *Niſibin.*] Græci Antiochia, n Myg- donie vocant, quia in Mygdonibus ſita eſt prope montem Niphatem.

12. *Cum regis fratre.*] Qui *Guras* voca- batur.

cum exercitus parte, ut regiones victas, etiam Romanos, tuerentur, negligenter se & avare agentes, occasionem iterum Mithridati in Pontum irrumpendi dederunt, atque ita bellum renovatum est. Lucullo paranti, capta Nisibi, contra Persas expeditionem, successor est missus.

- X. Alter Lucullus, qui Macedoniam administrabat, Bessis Romano-rum primus intulit bellum, atque eos ingenti prælio in Æmo monte superavit: oppidum 4 Uscudamam, quod Bessi habitabant, eodem die quo aggressus est, vicit: 5 Cabylen cepit; usque ad Danubium pene-travit. Inde multas super Pontum positas civitates aggressus est. Illic 6 Apolloniam evertit, 7 Calatin, 8 Parthenopolin, 9 Tomos, 10 Istrum, 11 Byziam omnem cepit: belloque confecto, Romam rediit: 12 ambo tamen triumphaverunt; Lucullus qui contra Mithridatem 13 pugnaverat, majori gloria, cum tantorum regnorum victor rediisset.
- XI. Confecto bello Macedonico, manente Mithridatico, quod, recedente Lucullo, rex collectis auxiliis reparaverat, 14 bellum Creticum ortum est; ad id missus Cæcilius Metellus, ingentibus præliis in-

NOTÆ.

1. *Negligenter & avare agentes, &c.*] Clodius Luculli uxoris frater, ut milites a Lucullo seduceret, seditiosa verba per exercitum ferebat, eis promittens si se sequi vellent, omnes divites continuo factum iri, &c. Adi Plutarch. in fine Luculli; inde enim hæc multam lucem capient.

2. *Successor est missus.*] Cn. Pompeius.

3. *Bessi.*] Bessi majorem Æmi montis partem tenent, iidem *Lesse* vocantur ob latrocinia; tuguria incolunt, vitamque duram degunt, ad Rhodopen pertingunt & Pannones, & Illyriorum Autorias & Dardanot. Strab.

4. *Uscudamam.*] Quæ Hadrianopolis & Ælia, & Orestia. ad Hebrum & Taurum fluvios.

5. *Calyen.*] Bessorum urbem ad Taurum fluvium, ut volunt: sed ego nullam hoc nomine in eo tractu possum invenire. Fortasse hic Eutrop. Calyben dixit urbem Astorum supra Byzantium, in qua Philippus Amyntæ filius pessimos homines collocavit, ut refert Strab. Cabylen sive Calyben habent tabulæ supra Rhodopen.

6. *Apolloniam.*] Apollonia Milefiorum colonia, urbs majore sui parte condita in parva quadam insula in Ponti Euxini litore, ubi sanum est Apollinis, unde

M. Lucullus Colosium Apollinis, opus Calamidis, sublatum in Capitolio dedicavit. Strab.

7. *Calat n.*] Quæ Callantia & Acer-velis, Heracleotarum colonia in litore Euxini, distans ab Apollonia millec. stadiis ad Septentrionem.

8. *Parthenopolin.*] Hujus situs vix certo notari posse arbitror, in Mæcia inferiori fortasse.

9. *Tomos.*] Tomi oppidum in litore Euxini cclxxx. stadiis distans a Calati, ad Septentrionem. Ovidij exilio famosum.

10. *Istrum.*] Ister oppidum a Milefii conditum, a Tomis distans stadiis ccl. dicitur & Istria & Istrópolis.

11. *Byziam.*] Bizye, five Bizua Regia Nerei Thraciæ regis in Asia regione contra Halmnydesum.

12. *Ambo tamen.*] Malim: *ambo tandem*: nisi malis tamen hic interpretari tandem.

13. *Bellum Creticum.*] Romani Cre-tam, quod Mithridati fuisse videbatur, aggressi sunt an. ab. U. C. 630. Primo missus Marcus Antonius Triumviri pater, sexennio post Q. Cæcilius Metellus, qui intra triennium bellum confecit. Vide Flor. 111. 7. pag. 108.

14. *Cæcilius Metellus.*] Post Consulatum,

tra triennium omnem provinciam cepit, appellatusque est Creticus; atque ex insula triumphavit. ¹ Quo tempore ² Libya quoque Romano imperio per testamentum ³ Apionis, qui rex ejus fuerat, accessit, in qua inclytæ civitates erant, ⁴ Berenice, Ptolemais & Cyrene.

5. Dum hæc geruntur, ⁵ Piratæ omnia maria infestabant; Ita ut navigatio Romanis, toto orbe victoribus, sola tuta non esset. Quare id bellum Cæso Pompeio decretum est: quod ⁶ intra paucos menses ingenti felicitate & celeritate confecit. Mox ei delatum bellum etiam contra regem Mithridatem & Tigranem: quo suscepto, Mithridatem in Armenia Minore, ⁷ nocturno prælio vicit, castra diripuit: quadraginta millibus ejus occisis, viginti tantum de exercitu suo perdidit, & duos Centuriones. Mithridates ⁸ cum uxore fugit, duobus comitibus; neque multo post, cum in suos sæviret, ⁹ Pharnacis filij sui seditione apud milites, ad mortem coactus, venenum hausit. Hunc finem habuit Mithridates: periit autem apud Bosporum, vir ingentis industriz consiliique. Regnavit annos sexaginta: vixit septuaginta duos: contra Romanos bellum habuit ¹⁰ annos quadraginta.

20. Tigrani deinde Pompeius bellum intulit; ¹¹ ille se ei dedit, in

XII.

XIII.

NOTÆ.

1. *Quo tempore.*] Hic errare Eutropium puto, quippe Apion mortuus est, & ex testamento Populum Romanum heredem reliquit an. ab U. C. 657. viginti octo annis antequam Cæcilius Metellus in Cretam mitteretur.

2. *Libya.*] Libyam Cyrenaicam intelligit, prope Syrtim Majorem.

3. *Apionis.*] Ptolemæi cognomen Apionis, Cyrenarum regis. Filius erat Ptolemæi Philconis e concubina Irene.

4. *Berenice, Ptolemais & Cyrene.*] Cyrenaica oppida in ipso littore maris.

5. *Piratæ maria infestabant.*] Supra vidimus contra Piratas bellasse Servilium Isauricum an. U. C. 674. Nunc eodem reliquias confecit Cn. Pompeius an. U. C. 687. Utrumque bellum Piraticum dictum uno capite amplexus est Florus 11. 6.

6. *Intra paucos menses.*] Intra quadragessimam diem Flor. *Quid prius in hac mirare victoria, inquit, velocitatem, quod quadragesimo die parva est? An felicitatem, quod ne una quidem navis amissa sit? An vero perpetuitatem, quod amplius Piratæ non fuerunt?*

7. *Nocturno prælio.*] *Regem fugientem media nocte Armenia? quanta felicitas viri! uno prælio confecit. Nocturnum ea dimicatio fuit, & Luna in partibus.* Flor. Prælium factum est an. ab U. C. 687.

8. *Cum uxore.*] Uxorem dicit quam Plutarch. ejus concubinam vocat, nempe *Hysperatiam*, quæ Mithridatem in prælia sequebatur, quare eam Mithridates *Hysperatem* vocabat.

9. *Pharnacis filij sui seditione.*] Per seditionem popularum a Pharnace filio in turre obfessus venenum sumpsit, quod cum tardius subiret, quia multis antea medicaminibus corpus firmarat, immisissimum percussorem Gallum Sithocum auctoritate vultus terribitum revocavit, & in eadem suam manum trepidantis adjuvit. *Victor.*

10. *Annos quadraginta.*] Alij annos 30. alij 42. alij 46. Moritur an. ab U. C. 690.

11. *Ille se ei dedit.*] Sed hoc ante mortem Mithridatis factum est, eodem anno quo Pompeius in Asiam contra Mithridatem profectus.

- castra Pompeij sexto decimo milliaro ab ¹ Artaxata venit : ac diadema suum, cum procubuisse ad genua Pompeij, in manibus ejus collocavit : quod ei Pompeius reposuit, honorificeque eum habitum, regni tamen parte multavit, ² & grandi pecunia ; ³ adempta est ei Syria, Phœnice, ⁴ Sophene : ⁵ sex millia præterea talentorum argenti, ⁶ quæ Populo Romano daret, quia bellum sine causâ Romanis commovisset.

XIV.

- Pompeius ⁷ mox etiam ⁸ Albanis bellum intulit, & eorum regem ⁹ Orodem ter vicit : postremo per epistolas & munera rogatus, veniam ei ac pacem dedit. ¹⁰ Iberiæ quoque regem ¹¹ Arthacem vicit acie, & in deditiorem accepit. Armeniam Minorem ¹² Dejotaro ¹³ Galatiæ regi donavit, quia socius belli Mithridatici fuerat. ¹⁴ Attalo & Pilamēni Paphlagoniam reddidit, Aristarchum Colchis regem imposuit. Mox ¹⁵ Ituræos & Arabes vicit : & cum venisset

NOTÆ.

1. *Artaxata.*] Armeniæ urbe ad Araxem fluvium, juxta mare Hircanum sive Caspium.

2. *Et grandi pecunia.*] Nusquam invenio Pompeium Tigrani grandem pecuniam imperasse præter eam quam infra exponit.

3. *Adempta est ei Syria.*] Etque ademptis Syria, Phœnice, Cilicia regnum Armenia restituit. Epitom. Aliter tamen Plutarch. & verius, quippe Tigrani Syriam, Phœnicem, Ciliciam, Galatiam, Sophenam ademērat Lucullus. Pompeius igitur quod poterat ei Armeniam reliquit. Sophenam præterea ejus filio Tigrani dono dedit.

4. *Sophene.*] Armeniæ Majoris regio, inter Masiū & Aulitaunū montes. Ejus regia Carcathiocerta, eam Tigranis filio dedit Pompeius. Plutarch.

5. *Sex millia præterea talentorum.*] Id est 3600000. aurei. *trōis millions six cent mille écus.*

6. *Qua populo Romano daret.*] Ut ita damnū sarciret. Plutarch.

7. *Mox.*] Eodem anno quo contra Mithridatem missus.

8. *Albanis.*] Inter Iberos, mare Caspium, Caucasum montem & Armeniam.

9. *Orodem.*] Colchos cecidit, ignovit Iberia, pepercit Albanis. Regem Colchorum Orodem, positus sub ipso Caucaſo castris, jussit in plana descendere. Flor. 111. v. Ubi cur Orodem Colchorum re-

gem vocet, qui fuit Albanis, non video. Fortasse scripserat Florus regem eorum Orodem, nempe Albanorum : nam de rege Iberorum mox pergit, imo & continuo eundem Orodem Albanis regem dicit : *Orodem etiam remuneratus est, ultro ab Albania sua, lectulum aureum, & alia dona mittentem.* Hult. Orodem quidam Orasem vocant. Superiorem meam conjecturam de Floro nunc video etiam in mentem venisse eruditissimo & politissima Georgio Grævio, qui legendum dicit regem horum.

10. *Iberia.*] Inter Pontum Euxinum & Albaniam.

11. *Arthacem.*] Varie hujus regis nomen scribitur : sed vere Florus *Arthocem*, qui Iberis imperabat, & obsides liberos dava (coegit.)

12. *Dejotaro.*] Hic est Dejotarus I. quem descendit Cicero.

13. *Galatia.*] Galatæ Paphlagonibus versus meridiem sunt. Dicta autem Galatia, quod eam regionem Galli, qui Galatæ dicuntur, occupaverunt. Vide Strab. lib. 12.

14. *Attalo & Pilamēni.*] Quis iste fuerit Attalus ignorare me fateor. Attalus enim ultimus rex Pergami multo ante mortuus. Igitur quidam e Paphlagonum regum familia ; ut & Pilamenes, qui Nicomēdis III. filius fuit.

15. *Ituræos.*] Ituraci & Arabes ad Libanum montanam regionem incolunt. Strab.

in Syriam, ¹ Seleuciam, vicinam Antiochiæ civitatem, libertate donavit; eo quod regem Tigranem non recepiſſet. Antiochenſibus obſides reddidit, aliquantum agrorum ² Daphnenſibus dedit, ³ quo lucus ibi ſpatioſior heret; delectatus amenitate loci, & aquarum
 5. abundantia. Inde ad Judæam tranſgreſſus, ⁴ Hieroſolymam caput gentis tertio menſe cepit; duodecim millibus Judæorum occiſis, cæteris in fidem acceptis. His geſtis, in Aſiam ſe recepit, & ſinem antiquiſſimo bello dedit.

Marco Tullio Cicerone, Caio Antonio Conſulibus, ⁵ anno ab X V.
 10. Urbe condita DCLXXXIX. ⁶ Lucius Sergius Catilina, nobiliſſimi generis vir, ſed ingenij praviſſimi, ad defendendam patriam conjuravit, cum quibuſdam 7 clariſ quidem, ſed audacibus viris. A Cicerone Urbe expulſus eſt: ſocij ejus deprehenſi, in carcere ſtrangulati ſunt.
⁷ Ab Antonio altero Conſule Catilina ipſe in prælio victus eſt, &
 15. interfectus.

⁹ Sexcentefimo nonageſimo anno ab Urbe condita, D. Junio XVI.
 Silano, & L. Muræna Conſulibus, Metellus de Creta triumphavit: ¹⁰ Pompeius de bello Piratico & Mithridatico. Nulla unquam triumphi pompa ſimilis fuit; ducti ſunt ante ejus currum ¹¹ filius

NOTÆ.

1. *Seleuciam.*] In Syria ad littus e regione Cyprî.

2. *Daphnenſibus.*] Qui Daphnem incolunt vicum Syriæ, nobiliſſimum Antiochiæ ſuburbium, Apollinis & Dianæ cultu longe celeberrimum.

3. *Quo lucus.*] Hunc locum deſcribit Strab. lib. xvi. *Veterius eſt Daphne medicis vicum, & lucus ingens & opacus fontanis aquis irriguus, in cujus medio eſt ſanum Apollinis ac Dianæ & aſylum. Eo Antiochenſes aliique finitimi ad feſta celebranda de more conveniunt. Luci ambitus eſt ſtadiorum lxxx.*

4. *Hieroſolymam.*] Eam cepit Pompeius jejuni die, quo ab omni opere Judæi abſtinent, impleta foſſa qua vallabatur ſexaginta pedum profunditate, latitudine ccl. juſſitque mcenia dirui, eodem anno quo mortuus Mithridates. ab U. C. 690.

5. *Anno ab Urbe condita DCLXXXIX.*] DCLXXXIX. Eſt enim annus quo capta Hieroſolyma.

6. *Lucius Sergius Catilina nobiliſſimi generis vir.*] L. Catilina nobili genere natus, fuit magna vi animi & corporis, ſed ingenio malo pravoque. Saluſt. Pa-

tricium fuiſſe conſtat ex Cicerone & Afconio, ex Sergia familia oriundus, cujus antiquitate ostendit Virgilius, cum ait:

Sergeſtuſque domus tenet a quo Sergia nomen.

Hujus familiæ ultimus fuit Catilina.

7. *Clariſ quidem.*] Inter eos quidam Senatorij ordinis, quidam Equeſtris, multi ex coloniis & municipiis domi nobiles. Ad Saluſt. 17. vide & Florum iv. 1.

8. *Ab Antonio altero Conſule.*] Sed tunc Proconſul erat, cum Catilinam viciſ.

9. *Sexcentefimo nonageſimo anno.*] Sexcentefimo nonageſimo-primo.

10. *Pompeius.*] Pompeius triumphavit anno poſt Metellum, nempe an. U. C. 691.

11. *Filius Mithridatis.*] Pompeius de liberis Mithridatis, & Tigrane Tigranæ filio triumphavit. Epitome. Plutarch. ante currum ductos fuiſſe dicit Piratarum duces, filium Tigranis cum uxore & nata, item uxorem Tigranis regis Zorymen. Ariſtobolus Judæorum ducem, Mithridatis ſororem cum ejus liberis, quinque nobiles quidam fæminas Scythicas, & obſides Iberorum, Albanorum & Comagenæ.

Mithridatis, filius Tigranis, Aristobulus rex Iudæorum: ¹ prælata ingens pecunia, auri atque argenti infinitum pondus. Hoc tempore nullum per orbem terrarum grave bellum erat.

XVII.

- ² Anno Urbis conditæ dcccxi. Caius Julius Cæsar, qui postea imperavit, cum L. Bibulo Consul est factus; ³ decreta ei Gallia, & Illyrium cum legionibus decem. Is primo vicit ⁴ Helvetios, qui nunc Sequani appellantur; deinde vincendo per bella gravissima, usque ad Oceanum Britannicum processit, ⁵ Domuit autem ⁶ annis fere ix. omnem Galliam, quæ inter Alpes, flumen Rhodanum, Rhenum & Oceanum est, & circuitu pater ad bis & tricies centena millia passuum. ⁷ Britannis mox bellum intulit, quibus ante eum ne nomen quidem Romanorum cognitum erat; & eos quoque victos, obsidibus acceptis, stipendiarios fecit. Gallia autem tributi nomine annuum imperavit ⁸ sestertium quadringentis: ⁹ Germanos. ¹⁵ que trans Rhenum aggressus, immanissimis præliis vicit. Inter tot

NOTÆ.

1. *Prælata ingens pecunia.*] Ad decem milliones auri.

2. *Anno Urbis conditæ.*] Sexcentesimo nonagesimo-quarto ante Ch. nat. 57.

3. *Decreta est ei Gallia & Illyricum.*] Initio quidem Galliam Cisalpinam, Illyricum adjecto lege Vatinia accepit, mox per Senatum Comatam quoque, veritis Patribus ne si ipsi negassent, Populus & hanc daret. Sueton. in Cæsare 12. Hic Vatinius Tribunus Plebis legem tulerat, ut Cæsari Gallia Cisalpina cum Illyrico in quinquennium sine Senatus decreto, & extra sortem mandaretur: ut ij, quæ in lege nominabat, legati sine Senatus decreto cum Cæsare proficiscerentur, & ut eidem pecunia ex ærario ad exercitum attribueretur.

4. *Helvetios.*] Hi olim Gallia populi, nunc inter Germanos: inter Juram montem, Rhenum & Rhodanum flumina; vulgo *Suisse*, divisi in Transjuranos & Cisjuranos. Posteriores hic intelligi putat Ortelius, circa Basileam. De hoc bello Gallico vide Florum 111. 10.

5. *Domuit autem annis fere novem.*] Hæc omnia ex Suetonio ad verbum: sic enim ille in Cæsare cap. 25. *Gessit autem novem annis quibus in imperio fuit hæc fere: omnem Galliam qua a saltu Pirenaei Alpibusque & monte Gebenna, fluminibusque Rheno & Rhodano continetur, patetque circumit ad bis & tricies centum millia passuum, præter socios ac*

bene meritis civitates in provincia formam redegit.

6. *Annis fere novem.*] Sueton. *annis novem*, Appianus *decem*, quod verum est, si sex menses demas. Cæsar enim Gallis præfuit geminato quinquennio, sex mensibus minus qui ei adempti sunt vitio belli civilis.

7. *Britannis mox bellum intulit.*] Aggressus est & Britannos ignotos antea, superatisque pecuniis & obsides imperavit. Sueton. an. ab U. C. 698.

8. *Sestertium quadringentis.*] Eique quadringentis in singulos annos stipendij nomine imposuit. Sueton. Ubi quadringentis absolute dicit quod Noster sestertium quadringentis, quod idem est, & ita Veteres loquebantur: nota illa H.S. id est sestertium, vel suppressa, vel expressa; cum dicebant autem decies, vicies, tricies, &c. subintelligebant centena millia, decies centena millia, vicies centena millia, &c. Hic igitur quadringentis est quadringentis centena millia sestertium: quæ summa efficit unum millionem nummum. Liplius hanc summam minorem putavit, quam par erat Gallias in tributum dare, quare affirmat Suetonium scripsisse 00 00 00 00, id est, quater milles, nempe decem milliones nummum. Quod si in Suetonio verum est, in Eutropio citum verum erit.

9. *Germanosque trans Rhenum.*] Germanos qui trans Rhenum incolunt, primis successus

successus ¹ ter male pugnavit: ² apud Arvenos semel præfens, & absens in Germania ³ bis: nam legati ejus duo, Titurius & Aurunculeius, per insidias cæsi sunt.

- Circa eadem tempora, ⁴ anno Urbis conditæ dcccvii. Marcus XVIII.
⁵ Licinius Crassus, collega Cnzi Pompeij Magni in Consulatu secundo, contra Parthos missus est: & cum circa ⁶ Carras ⁷ contra omnia & auspicia dimicasset, a ⁸ Surena ⁹ Orodis regis duce victus, ad postremum interfectus est, cum filio clarissimo & præstantissimo juvene. Reliquiæ exercitus ¹⁰ per C. Cassium Quæstorem servatæ sunt, qui singulari animo perditas res tanta virtute restituit, ut Persas, rediens, trans Euphratem crebris præliis vinceret.

- Hinc jam ¹⁰ bellum Civile successit, execrandum & lacrymabile; quo, præter calamitates quæ præliis acciderunt, XIX.
¹¹ etiam Romani nominis fortuna mutata est. Cæsar enim, rediens e Gallia victor, ¹² cæpit deposcere alterum Consulatum; atque, cum sine dubietate aliqua ¹³ deferretur, contradictum est a Marcello Consule, a Bibu-

NOTÆ.

mus: Romanorum, ponte fabricato aggressus, maximè affectis cladibus. Sueton.

1. *Ter male pugnavit.*] In Sueton. Sed tres illas vices aliter disponit. *Per tot successus ter, nec amplius adversum casum expertus: in Britannia classe vi tempestatis prope absumpta, & in Gallia ad Gergoniam legione fusa, & in Germanorum finibus Tiberio & Aurunculeio legato per insidias cæsi. Et optime Suetonius.*

2. *Apud Arvenos.*] Circa Gergoviam Hodie Clermont in Auvergne.

3. *Bis.*] Imo semel, & supra ex Suetonio. Eutropius fortasse in errorem induxit, quod alicubi legisset Cottam & Titurium legatos Cæsaris insidiis circumventos cum exercitu cæsos. Item alibi Aurunculeium legatum Cæsaris insidiis circumventum perisse, & ita duobus præliis tres legatos Cæsaris trucidatos putavit, Cottam, Titurium & Aurunculeium. Verum Aurunculeius & Cotta unus homo est, dicebatur enim *Cotta, L. Cotta Aurunculeius*. Cotta vero & Titurium simul insidiis Eburonum circumventi sunt an ab U.C. 699.

4. *Anno Urbis condita dcccvii.*] Imo an. U.C. dcccix. Superiore anno Consul fuerat Crassus cum Cn. Pompeio anibo 11.

5. *Carras*] Mesopotamiæ oppidum.

6. *Contra omnia & auspicia.*] Omina

sunt quæ ex ore veniunt. *Auspicia* quæ ex avibus. Utraque hic conjungit Eutropius, quia aquila cum a signifero evelleretur ut iter facerent, retro cessit. Et ipse vocem emisit: pontem, quem supra Euphratem construxerat ad exercitum trajiciendum, disjiciendum esse ut nullus militum effugium haberet, & ita nemo rediret. Ad Plutarch. in Crasso.

7. *Surena.*] A Sillace & Surena. Florus. Surena, nomen dignitatis.

8. *Orodis.*] Olim putaveram hunc Orotodem Artabani filium fuisse, sed nunc sententiam demuto, invenio enim eum a Phraate II. genitum. Corrige igitur apud Florum meum pag. 117.

9. *Per C. Cassium Quæstorem.*] Epitomi. Liv. cviii. C. Cassius Quæstor M. Crassi, Parthos, qui in Syriam transcederant, occidit.

10. *Bellum Civile.*] Bellum Cæsaris & Pompeij. De quo vide Flor. iv. 2.

11. *Etiam Romani nominis fortuna.*] Roma uni parere rursus cæpit.

12. *Cæpit deposcere alterum Consulatum.*] Cum Senatus de imperio Cæsari abrogando, & successore in ejus locum mittendo decrevisset, Cæsar poposcit ut sibi Consulatum proximis Comitibus darent, &c. Vide Flor. pag. 151. & Sueton. c. 18.

13. *Deferretur.*] Faventibus decem Tribunis Plebis.

lo, ¹ a Pompeio, a Catone; iussusque dimissis exercitibus ² ad Urbem redire: propter quam injuriam ³ ab Arimino, ubi milites congregatos habebat, adversum patriam cum exercitu venit. ⁴ Consules cum Pompeio, ⁵ Senatusque omnis, atque universa nobilitas ex

XX.

Urbe fugit, & in Græciam transivit: apud ⁶ Epirum, Macedoniam, Achaiam, Pompeio duce, contra Cæsarem bellum paravit. Cæsar, vacuum Urbem ingressus, ⁷ Dictatorem se fecit, inde Hispanias petiit. ⁸ Ibi Pompeij exercitus validissimos & fortissimos, cum tribus ducibus, L. Afranio, M. Petreio, M. Varrone ⁹ superavit. Inde reversus, in Græciam transivit; adversum Pompeium dimicavit, ¹⁰ primo prælio victus est, & fugatus: evasit tamen, quia nocte interveniente Pompeius sequi noluit; dixitque Cæsar, ¹¹ nec Pompeium scire vincere, & illo tantum die se potuisse superare. Deinde ¹² in Thessalia apud Palæophasalum productis utrinque ingentibus copiis dimicaverunt. Pompeij acies habuit ¹³ xl.

NOTÆ.

1. *A Pompeio.* Pompeius quidem legem tulerat, ne quis absens Magistratum petere posset, lege jam in æs incisa recordatus loceri sui C. Cæsaris, eum legi exemit, & errorem suum correxit; sed Marcellus id nullo modo locum habere posse contendit, cum Pompeius per se errorem suum correxisset sine populi auctoritate, qua tamen æque opus erat, veluti si lex nova de integro rogata fuisset. Primum igitur Cæsar favebat Pompeius: sed postea obnitente Marcello, & Consulatum negante, dissimulavit Pompeius.

2. *Ad Urbem redire.* Ut Consulatum more Majorum peteret.

3. *Ab Arimino.* Prima Arimino signa cecinerunt, Florus.

4. *Consules cum Pompeio.* Eleganter pro Consulibus & Pompeius. Sic apud Virgil. 1. *Æneid.*

Rem cum fratre Quirinus jura dabunt.

Hoc est, Remus & Quirinus jura dabunt, ut apud Florum notavit crudelissimus Grævius lib. 111. cap. 10. De fuga Consulatum & Pompeij Sueton. 34. *Brundisium retendit quo Consules Pompeiusque confugerant, quamprimum transireturi.*

5. *Senatusque omnis.* Contra Historiæ fidem hoc dicit Eutropius; neque enim Senatus omnis, sed ejus magna pars. Plutarch.

6. *Epirum.* Littoralis Græciæ regio est Epirus ad mare Ionium e regione Tarenti.

7. *Dictatorem se fecit.* Hic etiam errat Eutrop. Senatus enim Cæsarem Dictatorem fecit, & non antequam Hispanias peteret, sed postquam ex iis rediisset. Tunc Cæsar per xl. tantum dies Dictatura usus se ipsum Consulem creavit, collegamque Servilium Isauricum. Plutarch.

8. *Ibi Pompeij exercitus validissimos.] Validissimas Pompeij copias, qua sub tribus legatis M. Petreio, & L. Afranio, & M. Varrone in Hispania erant, invasit.* Sueton.

9. *Superavit.]* Sine sanguine & sudore, ut aiunt, eos enim in deditionem apud Ilerdam accepit.

10. *Primo prælio victus est, & fugatus.]* Dum Pompeium apud Dyrrachium obideret, eruptione ab hostibus facta, fugatus Cæsaris exercitus, triginta duo signa amisit. Plutarch.

11. *Nec Pompeium scire vincere.] Semel ad Dyrrachium, ubi pulsus, non instante Pompeio, negavit cum vincere scire.* Sueton. Idem Plutarch. & alij.

12. *In Thessalia apud Palæophasalum.]* Palæophasalus, id est antiqua Pharsalus in Phthiotidæ, intra Peneum & Enipeum fluvios, ubi Philippici campi. 13. *xl. millia pedum.]* Plut. 45. millia.

millia peditum, equitum in sinistro cornu ⁵ VII. millia, in dextro D.
² præterea totius Orientis auxilia, totamque nobilitatem, innume-
 ros Senatores, Prætorios, Consulares, & qui magnorum jam po-
 pulorum victores fuissent. Cæsar in acie sua habuit peditum ³ non
⁵ integra xxx. millia, equites mille.
⁴ Nunquam adhuc Romanæ copiarum in unum neque majores, ne-
 que melioribus ducibus convenerant, totum terrarum orbem facile
 subacturæ, si contra Barbaros ⁵ ducerentur: Pugnatum tamen est
 ingenti contentione, victusque ad postremum Pompeius, & castra
¹⁰ ejus direpta sunt: ipse fugatus, Alexandriam petiit, ut ⁶ a rege
 Egypti, cui tutor a Senatu datus fuerat propter juvenilem ejus æta-
 tem, acciperet auxilia: qui fortunam magis quam amicitiam sequen-
 tus, ⁷ occidit Pompeium, caput ejus & anulum Cæsari misit: quo
 confpecto, Cæsar etiam lacrymas fudisse dicitur, tanti viri intuens
¹⁵ caput, & ⁸ generi quondam sui.

XXI.

Mox Cæsar Alexandriam venit, ⁹ ipsi quoque Ptolemæus parare
 voluit insidias; qua causa regi bellum illatum est: victus ¹⁰ in Nilo
 periiit, inventumque est corpus ejus cum lorica aurea. Cæsar Ale-
 xandria potitus, ¹¹ regnum Cleopatrarum dedit, Ptolemæi sorori, cum
²⁰ qua consuetudinem stupri habuerat. Rediens inde Cæsar, ¹² Phar-
 nacem Mithridatis Magni filium, qui Pompeio in auxilium apud

NOTÆ.

1. VII. millia.] Omnes equites erant no-
 biles adolescentes ex equestri genere.

2. Præterea totius Orientis auxilia.]
 Nam inter eas copias regum auxilia re-
 censet Florus. Sed vereor ne illud contra
 Historiam sit.

3. Non integra xxx. millia.] XXII.
 millia tantum ponit Plutarch.

4. Nunquam adhuc Romana copia.]
 Imitatio Flori: Nunquam uno loco tan-
 tum virium Populi Romani, tantum di-
 gnitatis fortuna vidit. Trecenta amplius
 millia hinc vel illinc, præter auxilia re-
 gum & sociorum. Sed hoc utique in Flo-
 ro ferendum est, qui cum trecenta millia
 Romanorum posuerit, jure potuit dicere
 nunquam tantum virium populi Romani
 fortunam vidisse. Eutropius vero qui
 hinc & illinc fixit lxxx. Romanorum mil-
 lia numerat, ridicule facit cum subiunxit,
 nunquam majores Romanorum copiarum
 unum convenisse. Illud enim vel ex in-
 quæ in superioribus libris scripta sunt,
 facile refelli potest. Porro, ut hoc obi-
 ter addam, hic Eutropii locus unice pro-
 bat superiorem Flori locum ita legi de-

bere, ut cum ex fide codicis Rychiani
 refinxit eruditissimus Grævius, quod ego
 hic dico, quia olim putaveram illa ver-
 ba Populi Romani esse delenda.

5. Ducerentur.] Pro ducta fuissent.

6. A rege Egypti.] Ptolemæo Diony-
 so.

7. Occidit Pompeium.] Per Achillam
 & Pothinum satellites suos.

8. Generi quondam sui.] Juliam enim
 Cæsaris filiam duxerat.

9. Ipsi quoque Ptolemæus.] Cum Pto-
 lemæo rege, a quo sibi quoque insidias
 ferendi videbat, bellum sane difficilissimum
 gessit. Sueton.

10. In Nilo periiit.] Nave a fugien-
 tium multitudine submersa.

11. Regnum Cleopatrarum dedit.] Fratri-
 que ejus minori. Sueton.

12. Pharnacem.] Ab Alexandria in
 Syriam & inde Pontum transit, urgen-
 tibus de Pharnace nuntii, quem Mi-
 thridatis Magni filium, ac tunc occasio-
 ne temporum bellantem, jamque multi-
 plici successu præferocem, intra quintum
 quam adfuerat diem, quatuor quibus in

K ij

XXIII.

Theſſaliam fuerat, rebellantem in Ponto, & multas Populi Romani provincias occupantem, vicit acie: ¹ poſtea ad mortem coëgit.

- Inde Romam reſſeſſus, ² tertio ſe Conſulem fecit cum M. Emilio Lepido, ³ qui ei Magiſter equitum Dictatori ante annum fuerat.
4. Inde in Africam proſectus eſt, ubi infinita nobilitas cum Juba Mauritaniz rege bellum reparaverat. Duces autem Romani erant, ⁵ P. Cornelius Scipio, ex genere antiſſimo Scipionis Africani: (⁶ hic etiam ſocer Magni Pompeij fuerat,) M. Petreius, Q. Varus, M. Porcius Cato, L. Cornelius Fuſtus, Syllæ Dictatoris filius.
10. Contra hos 7 commiſſo prælio, poſt multas dimicationes victor fuit. Cato, Scipio, Petreius, Juba, ipſi ſe occiderunt: ⁸ Fuſtus Pompeij gener a Cæſare interfectus eſt.

XXIV.

- Poſt annum Cæſar Romam reſſeſſus, ⁹ quartum ſe Conſulem fecit; & ſtatim ad Hiſpanias eſt proſectus, ubi Pompeij filij, Cnæus ¹⁵ & Sextus, ingens bellum reparaverant. Multa prælia fuerunt; ¹⁰ ultimum prælium apud Mundam civitatem, in quo adeo Cæſar pæne victus eſt, ¹¹ ut fugientibus ſuis, ſe voluerit occidere; ne poſt tantam rei militaris gloriam, in poteſtatem adoleſcentium, ¹² natus annos ſex & quinquaginta, veniret. Denique reparatis ſuis, vicit, ²⁰ & Pompeij filius ¹³ major occiſus eſt, minor fugit.

NOTÆ.

conſpectum venit, horis, una proſtigavit acie. Sueton. Ubi ex hoc Eutropij loco patet legendum eſſe *rebellantem*. Hoc factum an. ab U. C. 706.

1. *Poſtea ad mortem coëgit.*] Neſcio unde hoc Eutrop. invenio enim Phraatem cum a Zela, ubi victus fuerat, Boſporum iret, ab Alexandro quodam interfectum.

2. *Tertio ſe Conſulem fecit.*] An. U. C. 707.

3. *Qui ei Magiſter equitum ante annum fuerat.*] Id eſt, qui ei Magiſter equitum ſuperiori anno fuerat, nempe anno ab U. C. 706. Eo enim anno Cæſar Dictator ſecundo creatus fuerat.

4. *Inde in Africam proſectus.*] *Dehinc Scipionem ac Jubam reliquias partium in Africa reſequentes, devicit.* Sueton. Eodem anno.

5. *Pub. Cornelius Scipio.*] Pub. Cornelius Scipio Metellus.

6. *Hic etiam ſocer.*] Filiam enim Corneliam Pompeio in matrimonium dedit. Hæc Cornelia ante Publio Craſſo filio a Parthis cum patre occiſo, nupta fuerat.

7. *Commiſſo prælio.*] Ad Thapſou,

8. *Fuſtus Pompeij gener.*] Syllæ filius. Flor. pag. 164. Nemo caſus imperio præter Afranium, ſatis ignoverat ſemel, & Fuſtum Syllam, didicerat generos timere, ſiliamque Pompeij cum Paſtruelibus ex Syllæ. Sed ne hos quidem voluntate ipſius interfectos tradit Sueton.

9. *Quartum ſe Conſulem fecit.*] An. U. C. 708.

10. *Ultimum prælium apud Mundam.*] Flor. Omnium poſtrema certaminum Munda. Et Lucanus:

Vltima funeſta concurrunt prælia Munda.

Munda Bæticæ urbs in inferiori Hiſpania; non longe a freto Gaditano.

11. *Ut fugientibus ſuis ſe voluerit occidere.*] Florus: Dicitur in illa perturbatione, & de extremis agiſſe ſecum, & ita maniſeſto vultu fuiſſe, quaſi occupare manu mortem vellet. Et Sueton. In Hiſpania ultimo prælio, cum deſperatis rebus etiam deſconſciſcenda nece cogitavit.

12. *Natus annos ſex & quinquaginta.*] Cum ad Mundam pugnatum eſt, tunc Cæſar natus annos 14.

13. *Major.*] Cnæus Pompeius.

Inde Cæsar, bellis Civilibus toto orbe compositis, Romam rediit; agere insolentius cepit, & contra consuetudinem Romanæ libertatis. Cum ergo & honores ex sua voluntate præstaret, qui a Populo antea deferebantur, ¹ nec Senatui ad se venienti assurgeret, ² aliaque regia ac pæne tyrannica faceret, conjuratum est in eum a LX. vel amplius Senatoribus Equitibusque Romanis. Præcipui fuerunt inter conjuratos duo ³ Bruti, ex eo genere Bruti qui primus Romæ Consul est factus, & reges expulerat: C. Cassius, & Servilius Cæsa. Ergo Cæsar, cum Senatus ⁴ die quadam inter cæteros venisset ad curiam, tribus & viginti vulneribus confossus est.

X XV.

NOTÆ.

1. Nec Senatui ad se venienti assurgeret.] Verum præcipuam & expiabilem sibi invidiam hinc maxime movit: ad- euntes se cum plurimis honorificentissimisque decretis universos Patres Conscriptos sedens pro ade Veneris Genitricis ex-	cepit. Sueton. 78. 2. Duo Bruti.] Marcus Brutus, & Decimus Brutus Albinus. 3. Die quadam.] Idibus Martiis, id est die xv. mensis Martis an. ab U. C. 709.

EUTROPII BREVARIUM HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER SEPTIMVS.

NONO Urbis MCC. fere ac nono, interfecto Cæsare, bella Civilia reparata sunt, ¹ percussoribus enim Cæsaris Senatus favebat : Antonius Consul, partium Cæsaris, Civili bello opprimere eos conabatur. Ergo turbata Republica, multa Antonius scelera committens, ² a Senatu hostis judicatus est; ³ missi ad eum *persequendum* ⁴ duo Consules Panfa & Hirrius, ⁵ & Octavianus, adolescens ⁶ annos XVIII. natus, ⁷ Cæsaris nepos, quem ille testamento hæredem reliquerat, ⁸ & nomen suum ferre jussit: hic est qui postea ⁹ Augustus est dictus, & rerum potitus. Quare ¹⁰ profecti contra Antonium tres duces, ¹¹ vicerunt eum. Evenit ta-

I.

NOTÆ.

1. *Percussoribus enim Cæsaris Senatus favebat.*] Senatus-consultum factum est de abolitione sancienda, & provinciæ percussoribus decretæ.

2. *Duo Consules.*] An. ab U. C. 610.

3. *Et Octavianus.*] Cujus opes a Cæsare relictas dilacerabat Antonius, dolens eum sibi a Cæsare fuisse prælatum. Vide Flor. IV. 4.

4. *Annos XVIII. natus.*] Tunc jam fere annum XIX. impleverat.

5. *Cæsaris nepos.*] Ex sorore. Attia enim mater Octavij, filia fuit Julæ, quæ

Cæsaris soror. Sic Cæsar Octavij magnus avunculus.

6. *Et nomen suum ferre jussit.*] Jussit enim testator adoptatus nomen suum ferre. Sueton. in Cæsare 83. C. *Octavianum etiam in familiam nomenque adoptavit.*

7. *Augustus est dictus.*] Ut eo nomine significaretur cum super humanam conditionem evectum esse: nam *augere* est vox sacrorum, unde *Augustus*.

8. *Vicerunt eum.*] Ad Mutinam intra Padum, hodie *Modena*.

men ut victores Consules ambo morerentur : quare tres exercitus uni Cæsari paruerunt.

II.

- Fugatus Antonius, amisso exercitu, ¹ confugit ad Lepidum, qui Cæsari Magister equitum fuerat, & tum copias militum grandes habebat, ² a quo susceptus est. ³ Mox Lepido operam dante, Cæsar cum Antonio pacem fecit : & quasi vindicaturus patris sui mortem, a quo per testamentum fuerat adoptatus, Romam cum exercitu profectus est; extorsitque ⁴ ut sibi xx. anno Consulatus daretur. ⁵ Senatum proscripsit cum Antonio & Lepido, & Rempublicam armis tenere cepit; per hos etiam Cicero orator occisus est, multique alij nobiles.

III.

- Interea Brutus & Cassius, interfectores Cæsaris, ingens bellum moverunt; ⁶ erant enim per Macedoniam & Orientem multi exercitus, quos occupaverunt. Profecti igitur contra eos Cæsar Octavianus Augustus, & M. Antonius, (⁷ remanserant enim ad defendendam Italiam Lepidus) ⁸ apud Philippos Macedoniæ urbem, contra eos pugnaverunt. ⁹ Primo prælio victi sunt Antonius & Cæsar: periiit tamen dux nobilitatis Cassius; secundo, Brutus & infinita nobilitas, quæ cum illis bellum gesserat : ac sic inter eos divisa est Respublica, ut Augustus Hispanias, Gallias, Italiam teneret; Antonius Asiam, Pontum, Orientem. Sed intra Italiam ¹⁰ L. Antonius

NOTÆ.

1. *Confugit ad Lepidum.*] Qui trans Alpes legionibus quibusdam præerat.

2. *A quo susceptus est.*] Potius ab ejus militibus receptus est, eo nolente. Vide Plutarch.

3. *Mox Lepido operam dante.*] Postquam Antonius se Lepido conjunxit, ambo cum xvii. legionibus Alpes regressi Bononiam perrexerunt, ubi eos Cæsar convenit, ibique in insula quadam, quam facit Lavinus Bononiensis fluvius, inita nefanda illa Triumviratus societas.

4. *Ut sibi xx. anno.*] Optime Velleius : *Consulatum inquit Cæsar pridie quam xx. annos impleret. x. Calendæ Octobris collega Q. Pedio.*

5. *Senatum proscripsit.*] Facta a Triumviris proscriptionis tabula, ubi plurimi Equites Romani, cxxx. Senatorum nomina fuerunt, & inter eos L. Pauli fratris M. Lepidi, & Lucij Cæsaris Antonij avunculi, & M. Ciceronis. Epitom. cxx. Proscribere autem, est publice posita tabula aliquem interficiendum proponere. Vide Florum iv. 6.

6. *Erant enim per Macedoniam & O-*

rientem.] Omnibus transmarinis provincis exercitibusque in potestatem Bruti & Caij Cassij redactis, coierunt Smyrnæ; uterque ad ordinanda belli futuri consilia. Epitom. In Syria tres exercitus tunc erant. Ibid.

7. *Remanserant enim.*] Relicto ad Urbem præsidium Lepido. Florus.

8. *Apud Philippos.*] Prope Pharsalum urbem in Phthiotide.

9. *Primo prælio.*] C. Cæsar & Antonius apud Philippos vario eventu contra Brutum & Cassium pugnaverunt, ita ut dextra utriusque cornua vincerent, & castra quoque utrinque ab iis qui vicerant, expugnarentur. Sed inæqualem fortunam partium mors Cassij fecit, qui cum in cornu fuisset, quod pulsus erat, totum exercitum suum ratus, mortem sibi conscivit. Altero deinde prælio victus, M. Brutus, & ipse vitam finivit, exorato Strathone fugæ comite, ut sibi gladium adigeret. Epitom.

10. *Lucius Antonius Consul.*] L. Antonius Consul, Marci Antonij frater, Fulvia fratris uxore consiliante, bellum Cæsari

Consul

Consul bellum Civile commovit, frater ejus qui cum Cæsare contra Brutum & Cassium dimicaverat, is apud Perusiam Tusciae civitatem victus & captus est, neque occisus.

² Interim a Sexto Pompeio, Cnæi Pompeij Magni filio, ingens bellum in Sicilia commotum est, his qui superfuerant ex partibus Bruti Cassique ad eum confluentibus. ³ Bellatum per Cæsarem Augustum Octavianum, & M. Antonium, adversus Sextum Pompeium: pax postremo venit.

Eo tempore M. Agrippa in ⁴ Aquitania rem prospere gessit, & L. Ventidius Bassus irumpentes in Syriam Persas tribus præliis vicit, Pacorum ⁵ regis Orodii filium ⁶ interfecit, eo ipso die quo olim Orodes Persarum rex, per ducem Surenam, Crassum occiderat. Hic primus de Parthis justissimum triumphum Romæ egit.

Interim Pompeius pacem rupit: ⁷ & navali prælio victus, fugiens ad Asiam, interfectus est. Antonius, qui Asiam & Orientem tenebat, repudiata ⁸ sorore Cæsaris Augusti Octaviani, Cleopatram reginam Ægypti duxit uxorem. ⁹ Contra Persas ipse etiam pugnavit: primis eos præliis vicit; regrediens tamen, fame & pestilentia laboravit: & cum instarent Parthi fugienti, ¹⁰ ipse pro victo recessit.

^{20.} Hic quoque ingens bellum Civile commovit, cogente uxore Cleo-

NOTÆ.

intulit, receptis in partes suas populis, quorum agri veteranis assignati erant, & M. Lepido, qui custodiæ Urbis cum exercitu præerat, fuso hostiliter in Urbem irrupit. An. U. C. 712.

^{1.} *Is apud Perusiam.*] An. U. C. 713. Epitom. Cæsar cum esset annorum xiiii. obsessum in oppido Perusiæ L. Antonium, conatumque aliquoties erumpere & repulsum, fame coëgit in deditionem venire: ipsique & omnibus militibus ejus ignovit. Perusiam diruit. Perusia intra Trasymentum lacum & Tiberim, hodie non tenet. Inde autem hoc bellum dictum Perusinum, de quo Florus iv. 5.

^{2.} *Interim.*] Eodem anno quo Perusia capta.

^{3.} *Bellatum per Cæsarem Augustum.*] Sed pax constituta antequam pugnaretur.

^{4.} *Aquitania.*] Nomen retinet, Guyenne.

^{5.} *Regis Orodii.*] Orodii I. de quo supra. De bello hoc Parthico vide Flor. iv. 11.

^{6.} *Interfecit.*] Inter Orontem & Euphratem.

^{7.} *Et navali prælio victus.*] Quum Sextus Pompeius rursus mare latrocinii infestum redderet, nec pacem quam acceperat præstare, Cæsar necessario adversus eum bello suscepto, duobus navalibus præliis, dubio eventu pugnavit an. U. C. 716. Deinde an. 717. inter Mylas & Nau-lachum pugna commissa, eundem superavit, fugavit. Vide Sueton. 16. Pompeius dum in Asiam fugit deprehenus occiditur.

^{8.} *Sorore Cæsaris.*] Octavia.

^{9.} *Contra Persas.*] Sic semper Parthos vocat. De hoc bello Parthico cum Antonio vide Flor. iv. x.

^{10.} *Ipse pro victo recessit.*] In aliis editionibus scriptum fuit: *Ipse pro victoria cessit.* Ego hunc locum in mendo cubare arbitror, neque enim mirum est eum pro victo recedere, qui vix tertia parte de sexdecim legionibus reliqua evasisit. Existimo Eutropium scripsisse, *ipse pro victore cessit.* Nimirum hic Florum imitatur Eutropius: Florus enim de hac fuga Antonij iv. 10. *Tandem per fugam in Syriam, ibi incredibili quadam mentis vecordia,*

patra regina *Ægypti*; ¹ dum cupiditate muliebri optat etiam in Urbe regnare. ² Victus est ab Augusto, navali pugna clara & illustri; apud ³ Actium, qui locus in Epiro est: ex qua fugit in *Ægyptum*, & desperatis rebus, cum omnes ad Augustum transirent, ⁴ ipse se interemit. Cleopatra sibi ⁵ aspidem admisit, & veneno ejus extincta est. *Ægyptus* per Octavianum Augustum Imperio Romano adjecta est: præpositusque ejus factus est Cnæus Cornelius Gallus: ⁶ hunc primum *Ægyptus* Romanum judicem habuit.

VIII.

Ita bellis toto orbe confectis, Octavianus Augustus Romam re-
 10. diit xii. anno postquam Consul fuerat. ⁷ Ex eo Rempublicam per xlii. annos solus obtinuit, ante enim xii. annis cum Antonio & Lepido tenuerat. Ita ab initio principatus ejus usque ad finem lvi. anni fuerunt. ⁸ Obiit autem lxxvi. anno, morte communi ⁹ in oppido Campaniæ Atella. Romæ in Campo Martio sepelitur; vir
 15. qui non immerito ex maxima parte Deo similis est putatus; neque enim facile ullus eo aut in bellis felicior fuit, aut in pace moderatior. xlii. annis, quibus solus gessit imperium, ¹⁰ civilissime vixit:

NOTÆ.

ferocior aliquanto factus est: quasi vixisset qui evaserat. Fodem modo Eutropius, Antonium fugientem tamen se pro victore gessisse, & ita recessisse quasi vicisset. De hoc elegantiores homines judicabunt.

1. *Dum cupiditate muliebri.*] *Hæc mulier Ægyptiæ ab ebrio Imperatore pretium libidinum Romanum imperium petiit.* Flor. iv. 11.

2. *Viditque est ab Augusto.*] An. U. C. 722.

3. *Actium.*] In inferiori parte Epiri ad Ambracium sinum.

4. *Ipse se interemit.*] Et Antonium quidem feræ conditiones patis tentantem, ad mortem adegit, viditque mortuum. Sueton.

5. *Aspidem*] Aspidem somniculosam, quæ somnum infundit, & ita uocat. Quare Florus de morte Cleopatræ: *Admoti sunt ad venas serpentes, sic morte quasi somno soluta est.*

6. *Hunc primum Ægyptus Romanum judicem habuit.*] De Ægypto postquam provincia facta est sic optime Strab. lib. ult. Ægyptus nunc provincia est, & tributa maxima pendit, atque ab hominibus modestis administratur, qui in eam mittuntur, qui nuntius regis loco est, ei

subest *dux indigne*, id est *judez*, qui judicia exercendi pleraque potestatem habet. Tum alius *dux assyrie*, id est, *rationalis*, qui peculiares rationes curat. Is in ea inquit quæ seorsum ad Cæsarem recidunt: hos comitantur Cæsaris liberti & administratores. Ita Strab. Præfectus, erat fere ut apud nos ille quem vulgo dicimus *Gouverneur*. *Judez* pro eo quem dicimus *Intendant*: *Judices* enim pro Præsidibus provinciarum sæpe occurrunt.

7. *Ex eo Rempublicam.*] Primum cum M. Antonio, Marcoque Lepido, dein tantum cum Antonio per xii. fere annos, novissime per quatuor & quadraginta solus Rempublicam tenuit. Sueton.

8. *Obiit autem lxxvi. anno.*] Scribe lxxvi. Sueton. *Obiit in cubiculo quo pater Octavius, duobus Sextis Pompeio & Apuleio Coss. xiiii. Kal. Septembri, hora diei nona, septuagesimo & sexto ætatis anno, diebus quinque & triginta minis.*

9. *In oppido Campaniæ Atella.*] In Campania mortuum omnes consentiunt, sed Nolz Sueton. & Victor. Nola vicina Neapoli, Atella vicina Capuz, utraque in Campaniâ.

10. *Civilissime vixit.*] Vide quæ notata sunt lib. 1. cap. 10. *Vt civiles semper,*

in cunctos liberalissimus, in amicos fidissimus: quos tantis evehit honoribus, ut pæne æquaret fastigio suo.

1. Nullo tempore ante eum res Romana magis floruit; nam exceptis Civilibus bellis, in quibus invictus fuit, Romano adject imperio Ægyptum, Cantabrian, Dalmatiam sæpe ante victam, sed penitus tunc subactam: 4 Pannoniam, Aquitaniam, 5 Illyricum, 6 Rhætiam, 7 Vindelicos, & 8 Salassos in Alpibus, omnes Ponti maritimas civitates: in his nobilissimas, 9 Bosporum & Panticæpæon. Vicit autem præliis 10 Dacos, Germanorum ingentes copias, 10. cecidit: 11 ipsos quoque trans 12 Albim fluvium submovit, qui 13 in Barbarico longe ultra Rhenum est; hoc tamen bellum 14 per Drusum privignum suum administravit; sicut per privignum Tiberium alterum, 15 Pannonicum, quo bello cccc millia captivorum ex Germania transtulit, & super ripam Rheni in Gallia collocavit. 16 Armeniam a Parthis recepit, 17 obsides, quod nulli antea, Persæ ei de-

IX.

NOTÆ.

essent. Vide & Sueton. 11. *Clementia civilitatisque ejus multa & magna documenta sunt.*

1. In cunctos liberalissimus.] Liberalitatem omnibus ordinibus per occasiones frequenter exhibuit. Sueton. 41.

2. In amicos fidissimus.] Amicitias neque facile admisit, & constantissime retinuit. Idem

3. Cantabrian.] Ex Suetonio hoc quoque 61. Cantabria proprie est *Disenaye*.

4. Pannoniam.] Supra Illyricum.

5. Illyricum.] Cujus pars Dalmatia, quam supra posuit. Illyricum est Sclavonia.

6. Rhætiam.] Supra Tridentinos. Rhæti hodie, ut volunt, *les Grisons*.

7. Vindelicos.] Supra Rhætos, quorum & ipsi pars sunt. Vindelicum enim dicitur Rhæti secunda.

8. Salassos.] Supra Segusinos. Ibi Terentius Varro urbem tunc condidit, quam Augustam Pictoriam vocavit.

9. Bosporum & Panticæpæon.] In Taurica Cherfoneo ad Bosporum Cimmericum.

10. Dacos.] Ad Istrum & Tyrum fluvios, *Transilvanie, Valachie & Moldavie*.

11. Ipsos quoque trans Albim.] Sueton. 21. Germanosque ultra Albim fluvium summovit.

12. Albim.] Hodie Elbe, supra Rhe-

num, ad quadringentesimum miliarium.

13. In Barbarico.] S. c. vocat interio-rem Germaniam.

14. Per Drusum privignum suum.] Drusus & Tiberius Neronis Augusti privigni ex Livia, quam Augustus & ante eam & gravidam duxit.

15. Pannonicum, quo bello.] Sueton. de Germanico bello hoc narrat. Dissentit etiam ab Eutropio, quippe sic scribit: *Germanico, quadraginta milia diditionum trajecit in Galliam, juxtaque ripam Rhens sedibus assignatis collocavit.* Tiber. ix. & in Augusto xxi. Ex quibus Germani Vbios & Sigambros dedentes se traduxit in Galliam. Igitur in Eutrop. pro cccc. rescribendum xxxx.

16. Armenia.] De Armenia, de signis & oblidibus sic Sueton. *Parthi quoque & Armeniam vindicanti facile cessarunt, & signa militaria que M. Crasso & Marco Antonio ademerant reposciti tradiderunt, obsidesque insuper invulerunt.*

17. Obsides, quod nulli antea, Persæ ei dederunt.] Persæ hic idem sunt quos superiori versu Parthos dicit. De Parthis enim verum est, ut supra Sueton. & expressius Strabo oculus testis: *Parthi autem, inquit, tametsi & ditiores Romani habent conterminam, & maxima pollent potentia, tamen Romanorum, ne-straque atatu principum maiestati ita concesserunt, ut non spolia modo qua de*

L ij

derunt: reddiderunt etiam signa Romana, quæ Crasso victo ademerant.

X.

¹ Scythæ & Indi, quibus antea Romanorum nomen incognitum fuerat, munera & legatos ad eum miserunt. ² Galatia quoque sub hoc provincia facta est, cum antea regnum fuisset; primusque eam M. Lollius ³ pro Prætorè administravit. Tanto autem amore etiam apud Barbaros fuit, ut reges Populi Romani amici, in honorem ejus conderent civitates, quas Cæsareas nominarent: sicut ⁴ in Mauritania a rege Juba, ⁵ & in Palæstina, quæ nunc est urbs clarissima. ⁶ Multi autem reges ex regnis suis venerunt, & habitu Romano, togati scilicet, ad vehiculum vel equum ipsius cucurrerunt. Moriens Divus appellatus est. Reipublicam beatissimam Tiberio successori reliquit; ⁷ qui privignus ejus, mox gener, ⁸ postremo adoptione filius fuerat.

XI.

¹⁵. Tiberius ingenti focordia imperium gessit, gravi crudelitate, scelerata avaritia, turpi libidine: nam ⁹ nusquam ipse pugnavit; ¹⁰ bella per legatos suos gessit; ¹¹ quosdam reges ad se per blanditias evoca-

NOTÆ.

Romanis aliquando retulerant Romam miserint: sed & filios Phraates Augusto Cæsari nepotique crediderit, amicitiamque datis obsequiis emereri officiose voluerit.

¹. *Scythæ & Indi.*] Scythæ omnes Septentrionales populi. Hic Sarmatas præcipue & Seras intelligit. Indi ad Gangem, sub rege Porø.

². *Galatiam.*] De qua sic Strabo: *Nunc Romani & hanc qua Amynta suis tenens provinciam.* Facta est provincia an U. C. 728.

³. *Pro Pratore.*] In provinciis quotannis missi Prætores, qui provinciales Prætores dicti sunt. Cum post Præturam commissi, eas pro Pratore administrabant, quamvis eo nomine aliquando abutuntur veteres, & pro Pratore aliquem in provinciam mitti dicunt, qui nec Prator est, nec Prator fuit. Provinciæ autem dividebantur in Consulares & Prætorias; in illas Consules, in has Prætores mittebantur.

⁴. *In Mauritania a rege Juba.*] Strab. *In hac ora fuit urbs quadam, nomine sol, quam Juba Ptolemæi pater a se instauratam mutato nomine Cæsaream vocavit.* Est in litore maris Mediterranei, & utroque nomine dicitur *Iulia Cæsarea*, quali *sol Cæsarea*.

⁵. *Et in Palæstina.*] In litore maris Mediterranei: sed mirum est duas tantum urbes Cæsareas commemorari, cum dicat reges populi Romani amicos singulos ædicasse, &c. ut & Sueton. 60. *Reges amici atque socij, & singuli in suo quisque regno Cæsareas urbes condiderunt.*

⁶. *Multi autem reges.*] Ac sæpe regnis relictis, non Romæ modo, sed provincias peragranti quotidiana officia togati, ac sine regio insigni, more clientium præstiterunt.

⁷. *Qui privignus ejus, mox gener.*] Privignus propter Juliam matrem: gener, quia Juliam Augusti filiam duxit.

⁸. *Postremo adoptione.*] *In Augusti liberos & privigno reductis arrogatione.* Victor. Ubi optime Suetonium interpretatur: *Simulque privignum Tiberium adoptavit in foro, lege Curiata.*

⁹. *Nusquam ipse pugnavit.*] Postquam imperium adeptus est scilicet: nam antea multa & industria & virtutis documenta ediderat.

¹⁰. *Bella per legatos suos gessit.*] *Hostiles motus, nulla postea expeditione suscepta, per legatos compescuit; nec per eos quidem, nisi cunctantur & necessario.* Sueton. 37.

¹¹. *Quosdam reges.*] Ex Sueton. ibid,

- tos nunquam remisit, in quibus Archelaum Cappadocem, cuius etiam regnum in provinciæ formam redegit, ¹ & maximam civitatem ap-
pellari suo nomine iussit; quæ nunc Cæsarea dicitur, cum Mazaca
antea vocaretur. ² Hic tertio & vigesimo imperij anno, ætatis
5. LXXXIII. ingenti omnium gaudio mortuus est in Campania.
³ Successit ei Caius Cæsar, cognomento ⁴ Caligula, ⁵ Drusi XII
privigni Augusti, & ipsius Tiberij nepos: sceleratissimus, ac fune-
stissimus, ⁶ & qui etiam Tiberij dedecora purgaverit. ⁷ Bellum
contra Germanos suscepit: & ingressus Sueviam, nihil strenue fe-
10. cit. Stupra ⁸ fororibus intulit, ex una etiam natam filiam cogno-
vit. Cum adversum cunctos ingenti avaritia, libidine, crudelitate
fæveret, interfectus in Palatio est, ⁹ anno ætatis suæ XXXIX. impe-
rij III. mensē x. dieque VII.
¹⁰ Post hunc Claudius fuit ¹¹ patruus Caligulæ, Drusi, ¹² qui XIII
15. apud Moguntiacum monumentum habet, filius: ¹³ cuius & Caligula
nepos erat. ¹⁴ Hic medicè imperavit, multa gerens tranquille at-
que moderate, quædam crudeliter atque insulse. ¹⁵ Britanniz intu-

NOTÆ.

Quædam (reges) per blanditias atque promissâ extractos ad se non remisit, ut Marabaudum Germanum, Thrasypolin Thracem, Archelaum Cappadocem, cuius etiam regnum in formam provinciæ redegit.

1. *Et maximam civitatem.*] Mazaca sive Cæsarea Cappadociæ Metropolis, in medio regionis. Strab.

2. *Hic tertio & vigesimo Imperij, anno ætatis 83.*] Scribendum ætatis 78. Sueton. Obiit in villa Luculliana octavo & septuagesimo ætatis anno tertio, & vigesimo Imperij, decimo Kalend. Aprilis, Cn. Acerronio Proculo, C. Pontio Nigro Coss. Vide notata in Epitom. Victoris in Tiberio.
3. *Successit ei.*] Anno mundi 3986. post Ch. nat. 37. ab U. C. 789.

4. *Caligula.*] Cognomento e calciamento militari tracto, quod caliga dicitur, quod eo calciamento ad demerendos milites uteretur.

5. *Drusi privigni Augusti, &c.*] Hic aliquid desse videtur: vel tò nepos duas habet significationes, significabit enim quod nos dicimus *petit-fili*, & *petit-neveu*. Nam Tiberius & Drusus fratres ambo privigni Augusti, ex Druso & Antonia minore Octaviæ sororis Augusti filia, Germanicus: ex Germanico & Agrippina C. Cæsar Caligula. Vide apud Victorem

in Cæsariis.

6. *Et qui etiam Tiberij dedecora purgaverit.*] Ita flagitiose vixit ut dedecora Tiberij ludus joculique videantur præ dedecoribus Caligulæ. Hoc enim est quod vocat *purgare dedecora*, nempe ca majoribus dedecoribus delere, inducere.

7. *Bellum contra Germanos suscepit.*] De ridicula illa expeditione vide Sueton. 43.

8. *Sororibus.*] Agrippinæ, Drusillæ, Livillæ.

9. *Anno ætatis XXXIX.*] Scribe XXIX. Sueton. Vixit annis XXIX. imperavit triennio & decem mensibus, diebus VIII.

10. *Post hunc Claudius.*] An. mundi 3990. post Ch. nat. 41. ab U. C. 793.

11. *Patruus Caligulæ.*] Quippe Germanici frater, qui Germanicus pater Caligulæ fuit.

12. *Moguntiacum.*] In Gallia Transpadana supra Mediolanum.

13. *Cuius & Caligula nepos fuit.*] Drusus enim avus Caligulæ.

14. *Hic medicè imperavit.*] Nove dictum *medicè imperare* pro *imperare æquæ moderatione & crudelitate, tranquillitate & stultitia.*

15. *Britannia intulit bellum.*] Britanniam potissimum elegit, neque tentatum illi post Divum Iulium, & tunc sumul-

- lie bellum, quam nullus Romanorum post Julium Cæsarem attingerat: ¹ eaque devicta per Cnæum Sentium & Aulum Plautium, illustres & nobiles viros, triumphum celebem egit. Quosdam insulas etiam ultra Britanniam in Oceano positas, Romano imperio addidit;
5. quæ appellantur ² Orcades: ³ filioque suo Britannici nomen imposuit. Tam civilis autem circa quosdam amicos exstitit, ut etiam Plautium nobilem virum, qui in expeditione Britannica multa ac egregia fecerat, triumphantem ipse prosequeretur, & conscendenti Capitolium ⁴ laevis incederet. ⁵ Is vixit annos LXIV. imperavit XIV.
10. ⁶ post mortem consecratus est, Divusque appellatus.
- XIV. ⁷ Successit huic Nero, ⁸ Caligulae avunculo suo simillimus: qui imperium Romanum & deformavit & diminuit: inusitatae luxuriae sumptuumque, ut qui exemplo Caii Caligulae, calidis & frigidis se lavaret unguentis, retibus aureis piscaretur, ⁹ quæ blateis funibus
15. extrahebat. ¹⁰ Infinitam partem Senatus interfecit, bonis omnibus hostis fuit; ad postremum se tanto dedecore prostituit, ut saltaret & cantaret in scena ¹¹ citharædico habitu & tragico: patricidia multa commisit, ¹² fratre, ¹³ uxore, matre interfectis, urbem Romanam incendit, ¹⁴ ut spectaculi ejus imaginem cineret, quasi olim
20. Troia capta arserat. In re militari nihil omnino ausus,

NOTÆ.

ruantem ab non redditos transfugas. Suetonius.

1. *Eaque devicta per Cnæum Sentium.*] Imo ipse Britanniam devicit, insulas Orcades per duces suos. Vide Victorium in Cæsariis 115.

2. *Orcades.*] Supra Scotiam. De earum numero non convenit: alij tres tantum esse dicunt, alij XXXIII. alij XXX. alij XI.

3. *Filioque suo.*] Germanico quem ex Messalina susceperat.

4. *Laevus incederet.*] Ut Plautius ei ad dextram esset, qui locus dignior, ut hodie apud nos.

5. *Is vixit annos.*] Excessit tertio Idus Obobrii, Asinio Marcello, Aelio Aviola Coss. LXIV. ætatis, imperij XIV. anno. Sed revera vixit an. 63. mens. 3. regnavit an. 13. mens. 8. dies 20. veneno per Agrippinam uxorem: interemptus.

6. *Post mortem consecratus.*] Id est, in Deorum numerum relatus.

7. *Successit huic Nero.*] Anno ab U. C. 806.

8. *Caligula avunculo suo.*] Avunculus est matris frater. Nero natus ex Agrippina Germanici filia, & Caligula frater fuit

Germanici, non igitur fuit avunculus Neronis, sed magnus avunculus.

9. *Quæ blateis funibus extrahebat.*] Blateus est purpureus, non autem coccineus. Erravit itaque Xiphilinus & Joannes Antiochenus. Sæpe apud Anastasium, qui vitas Pontificum Maximorum scripsit, legere est *de blattis*, quod nihil aliud est quam de purpura. *Pater meum.* Hic optime Suetonium interpretatur Eutrop. Scripsit enim Sueton. *Piscatus est reti aurato, purpureo, coccoque funibus nexis.*

10. *Infinitam partem.*] Vix quemquam ita locutum arbitror. *Infinita pars pro majori parti.*

11. *Citharædico habitu & tragico.*] Citharædico, cum ad cantum citharam pulsabat: Tragico, cum Tragedias canebat. Vide Sueton. in Nerone 21.

12. *Fratre.*] Germanico.

13. *Uxore.*] Imo *uxoribus.* Vide Sueton. 35.

14. *Ut spectaculi ejus imaginem.*] Et hoc incendium e curri Mæcenatiana profectans, latiusque flamma, ut aerebat, pulchritudine, Halasini Ilij in illo suo scenico habitu decantavit. Vide Sueton. 38.

1. Britanniam pene amisit. Nam duo sub hoc nobilissima oppida capta illic atque eversa sunt: Armeniam Parthi sustulerunt, 2. legionemque Romanas sub jugum miserunt. Duæ tamen provincie sub eo actæ sunt; 3. Pontus Polemoniacus, concedente rege 4. Polemone; 5. & 5. Alpes Cottie Cottio rege defuncto.

Propter hoc Romanæ urbi execrabilis, ab omnibus simul destitutus, 6. & a Senatu hostis judicatus, quum quaereretur ad pœnam (7. quæ pœna erat talis, ut nudus per publicum ductus, furca capiti ejus inserta, virgis usque ad mortem caderetur, atque ita precipitaretur 8. de saxo) e palatio fugit, & 9. in suburbano se liberti sui, quod est inter 10. Salariam & 11. Nomentanam viam, ad quartum Urbis miliarium, interfecit. Is ædificavit Romæ thermas, quæ ante Neronianæ dictæ, 12. nunc Alexandrinæ appellantur. 13. Obiit trigesimo & altero ætatis anno, imperij xiv. 14. atque in eo omnis familia Augusti consumpta est.

15. Huic Servius Galba successit, 16. antiquissimæ nobilitatis Se-

XV.

XVI.

N O T Æ.

1. *Britanniam pene amisit.*] Camalodunum colonia excisa, & ad septuaginta millia civium ac fociorum occisa. Vide Tacit. lib. ac. annal. cap. 29.

2. *Legionesque Romanas sub jugum miserunt.*] Tunc legionibus præerat Cefennius Pærus, cui Nero tamen ignovit. Tacit. 15. 25.

3. *Pontus Polemoniacus.*] Ponti modo regnum concedente Polemone, item Alpium defuncto Cottio, in provinciarum formam redegit. Sueton.

4. *Polemone.*] Hic est Polemon II. filius illius Polemonis, qui ex Zenone Oratore Laodicensis natus erat.

5. *Alpes Cottie.*] Supra Alpes maritimas, in Pedemontana regione: ab his rex dictus Cottius.

6. *Et a Senatu hostis judicatus.*] Legit in codicillis a Phaonte perlatis se hostem a Senatu judicatum, & quaeri ut puniatur more majorum. Sueton. 49.

7. *Quæ pœna erat talis.*] Interrogavit Nero quale id genus esset pœnæ, & cum comperisset nudi hominis cervicem inferi furcæ, corpus virgis ad necem cædi, cœnterius duos pugiones arripuit.

8. *De saxo.*] De saxo Tarpeio.

9. *In suburbano liberti sui.*] Phaontis. Sueton. *Offendisse Phaonte liberto subur-*

banum suum inter Salariam & Nomentanam viam, circa quartum miliarium.

10. *Salariam.*] A sale dictam, quia per eam sal in Sabinos vehabatur.

11. *Nomentanam.*] Qua a Viminali porta itur. Nomentum Sabinorum oppidum, in Salariam viam incidebat supra Heretum.

12. *Nunc Alexandrina.*] De nomine Alexandri Imperatoris, cujus vitam inferius habebis. P. Victor regione Urbis nomina: *Therma Neroniana, quæ postea Alexandrina.*

13. *Obiit trigesimo & altero ætatis anno.*] Obiit secundo & trigesimo ætatis anno. Sueton. Regnavit an. 13. mens. viiij. demptis duobus diebus.

14. *Atque in eo.*] *Progenies Casarum in Nerone defecit.* Sueton.

15. *Huic Servius Galba successit.*] An. U. C. 820.

Galba.] Hoc illi nomen datum, quod in modum Galbei vel armillæ remedia lana involuta gestaret. Nam Galbeum sive Galbum a Græco γαλβος detortum, armillam significat.

16. *Antiquissima nobilitatū Senator.*] *Haud dubie nobilissimus magnæque veteris prosapiæ.* Sueton. Erat ex gente Sulpiciorum.

nator, cum LXXIII. annum ageret ætatis, ¹ ab Hispanis & Gallis Imperator electus, mox ab universo exercitu libenter acceptus est. Nam privata ejus vita insignis fuerat ² militaribus & civilibus rebus: ³ Sæpe Consul, sæpe Proconsul, frequenter dux in gravissimis bellis. Hujus breve imperium fuit, & quod bona haberet exordia, ⁴ nisi ad severitatem propensior videretur. Insidiis tamen Othonis occisus est, imperij mense septimo, jugulatus ⁵ in foro Romæ, sepultusque in hortis suis, qui sunt ⁶ Aurelia via, non longe ab urbe Roma.

- XVII. ¹⁰. 7 Otho, occiso Galba, invasit imperium: ⁸ materno genere nobilior quam paterno, ⁹ neutro tamen obscuro: in privata vita molli, in imperio documentum sui non potuit ostendere. Nam cum iisdem temporibus quibus Otho Galbæm occiderat, etiam Vitellius factus esset ¹⁰ a Germanicianis exercitibus Imperator, bello contra ¹⁵ eum suscepto, cum ¹¹ apud Bebricum in Italia levi prælio victus esset, ingentes tamen copias haberet, sponte ¹² semetipsum occidit, petentibus militibus, ne tam cito de belli desperaret eventu, cum tanti non esse dixisset, ut propter eum Civile bellum commoveretur, voluntaria morte obiit, ¹³ trigésimo & octavo ætatis anno, nonagesimo & quinto imperij die.

XVIII. Dein Vitellius imperio potitus est, ¹⁴ familia honorata magis quam

NOTÆ.

1. *Ab Hispanis & Gallis.*] Tunc Hispaniam regebat Galba, & aderat legatus Aquitaniz. Adi Sueton. 9.

2. *Militaribus.*] Ob res & in Africa & in Germania gestas triumphalia ornamenta acceperat.

3. *Sæpe Consul.*] Bis tantum Consul fuit.

4. *Nisi ad severitatem propensior.*] *Præcesserat de eo fama severitas & avaritia.* Sueton.

5. *In foro Romæ.*] Ad lacum Curtium.

6. *Aurelia via.*] Itinerarium: via Aurelia a Roma per Tuscaniam & Alpes maritimas Arelatum usque sic:

Loria M. P. XII.

Ad turres M. P. X.

7. *Otho.*] M. Salvius Otho. Imperium invasit an. U. C. 821.

8. *Materno genere nobilior quam paterno.*] Filius enim Albæ Tereuntæ splendide fecerunt.

9. *Neutro tamen obscuro.*] Nam patrum Majores Othonis orti Forentino familia vetere & honorata, atque ex principalibus Etruriz. Proavus ejus Eques fuit,

avus M. Salvius Senator, pater L. Otho urbanos honores, Proconsulatum Africæ & extraordinaria imperia administravit.

10. *A Germanicianis exercitibus.*] Vitellius enim in inferiorem Germaniam a Galba missus fuerat.

11. *Apud Bebricum.*] Seu *Bebricum*, seu *Bedricum*, seu denique *Berriacum* scribas perinde est: situs autem loci Cremonam inter & Veronam fuit. Tacit.

12. *Semetipsum occidit.*] Uno se trajecit ictu infra lævam papillam. Sueton.

13. *Trigésimo & octavo ætatis anno.*] XXXVIII. ætatis anno & xcv. imperij die. Sueton. Sed valde confusa sunt initia horum trium Imperatorum Galbæ, Othonis, & Vitellij, quia alius alij statim non successit. Certum est tamen illis tribus unum annum assignandum esse cum diebus XII.

14. *Familia magis honorata quam nobili.*] Ex familia nobili ortum dicit Victoris Epitom. sed de Vitellij Majoribus multa fuit controversia, aliis aliunde natum tradentibus. Certum est ejus avum P. Vitellium Equitem Romanum fuisse, & nobili:

nobili: nam pater ejus non admodum clarescens, ¹ tres tamen ordinarios gesserat Consulatus. Hic cum multo dedecore imperavit, & ² gravi scævitia notabilis, præcipue ingluvie & voracitate: ³ quippe cum de die sæpe quarto vel quinto feratur epulatus. Notissima certe cœna memoriæ mandata est, ⁴ quam ei Vitellius frater exhibuit: ⁵ in qua super cæteros sumptus, duo millia piscium, septem avium millia apposita traduntur. ⁶ Hic cum Neroni similis esse vellet, arque id adeo præ se ferret, ut etiam ⁷ exequias Neronis, quæ humiliter sepultæ fuerant, honoraret, a Vespasiani ducibus occisus est, ¹⁰ interfecto prius Sabino Vespasiani Imperatoris fratre, ⁹ quem cum Capitolio incendit. Interfectus autem, ¹⁰ & cum magno dedecore tractus per urbem Romam publice, nudus, erecta coma & capite, subiecto ad mentum gladio, stercore in vultum & pectus ab omnibus obvis appetitus: postremo jugulatus, ¹¹ & in Tiberim de-

NOTÆ.

rectum Augusti procuratorem: patrem Lucium Vitellium ex Consulatu Syriæ præpositum fuisse.

1. Tres tamen ordinarios gesserat Consulatus.] Lucium Vitellium A. Vitellij Imperatoris patrem primo Consulem fuisse invenio cum Paulo Fabio Persico an. U. C. 786. Ex eo Consulatu in Syriam missus. 11. cum Imperatore Claudio an. U. C. 795. 111. cum eodem Imperatore Claudio an. U. C. 799.

Ordinarios.] Cum quis in locum alterius non sufficiebatur in reliquam anni partem, sed Kalendis Januariis honorem inibat, & anno nomen dabat, is ordinarius Consulatus dicebatur.

2. Gravi scævitia notabilis.] Mente crudelium vocat Epitom. Victor. Propterea ad cupidum & quicumque de causâ necem arque supplicium. Sueton.

3. Quippe cum de die.] Sed vel præcipue luxuria scævitiæque deditus, epulas trifariam, interdum quadrifariam distribuebat, in jentacula & prandia & cœnas comestationesque facile omnibus sufficiens, vomitandi consuetudine.

4. Quam ei Vitellius frater exhibuit.] Cœna adventitia hæc fuit. Imperatore aliunde Romam redeunte: quippe veteres solebant amicos peregre advenientes convivio excipere.

5. In qua super cæteros sumptus.] Famossissima super cæteras fuit cœna ei data adventitia a fratre, in qua duo millia leucissimorum piscium, septem avium appo-

sita traduntur.

6. Hic cum Neroni similis esse vellet.] Ex Sueton. xi. Et ne cui dubium foret, quod exemplar regenda Reipub. eligeret, medio Martio campo adhibita publicorum Sacerdotum frequentia inferis Neroni dedit.

7. Exequias Neronis.] Infra etiam sic locutus est Eutrop. Exequias revexit, sed utrobique errorem esse arbitror scribendumque reliquias. Sunt autem reliquias ossa seu cineres; & exequia longe aliud. Neque ita loqui mos est. Pater meus.

8. Interfecto prius Sabino.] Id est, cum prius Sabinum interfecisset Vitellius. Sabinumque & reliquos Flavianos, nihil jam metuentes, vi subita in Capitolium compulsi, successuque Templo Jovis Op. Max. oppressi. Sueton.

9. Quem cum Capitolio.] Ita Sueton. supra Victor. In Gemoniis trucidandum dicit Epitom. Tacit. pro gradibus Palatii confossium.

10. Et cum magno dedecore.] Vincitis a tergo trahibus productus circumducitur ad spectaculum vulgi: ac ne homo impudens in extremis saltem, malorum quæ gesserat, rubore faciem demitteret, subiecto in mentum gladio, seminudus multis cornu, fimo & cæteris turpioribus dictu purgamentis vultum ejus incessentibus pectus Gemonias trahitur. Epitom. Victor.

11. Et in Tiberim dejectus.] Et inde unco tractus in Tiberim. Sueton.

jectus, etiam communi caruit sepultura. Perit autem ¹ etatis anno septimo & quinquagesimo, imperij mense viii. & die uno.

XIX.

- Vespasianus huic successit, ² factus apud Palæstinam Imperator: princeps ³ obscure quidem natus, sed optimis comparandus, privata vita illustris; ut ⁴ a Claudio in Germaniam, deinde in Britanniam missus, ⁵ tunc & bis cum hoste conflixerit; duas validissimas gentes, ⁶ xx. op⁷ida, insulam ⁸ Vectam Britanniarum proximam Imperio Romano adjecerit. Romæ se in imperio moderatissime gessit: ⁹ pecuniæ tamen avidior fuit, ita ut eam nulli injuste auferret: quam cum omni diligentiarum provisione colligeret, tamen ¹⁰ studiosissime largiebatur, præcipue indigentibus; nec facile ante eum cujusquam principis vel major est liberalitas comperta, vel justior: placidissimæ bonitatis, ¹¹ ut qui majestatis quoque contra se reos ¹² non facile puniret ultra exilij pœnam. Sub hoc ¹³ Judæa Romano accessit imperio: & ¹⁴ Hierosolyma, quæ fuit urbs clarissima Palæstinæ: ¹⁵ Achaiam, ¹⁶ Lyciam, Rhodum, Byzantium, ¹⁷ Samum,

NOTÆ.

1. *Ætatis anno septimo & quinquagesimo.*] Idem Sueton. Tacit. Dio, & Zonaras tres fere annos detrahunt, & vixisse aiunt annos quatuor & quinquaginta, dies LXXXIX. imperium autem tenuisse per annum, demptis decem diebus. At Clemens menses vii. & diem unum. Sed apud Clementem legendum est ex Eutropio *μῆνας ἑξή, καὶ ἑκατὸν α.* Menses viii. diem unum. Calaub.

2. *Factus apud Palæstinam.*] Tunc bello Judaico præerat Vespasianus. Ad Sueton. 4.

3. *Obscure quidem natus.*] *Gens Flavia obscura illa quidem, ac sine ullis Majorum imaginibus.* Sueton. Avus Vespasiani vocabatur T. Flavius Petro, coactiones argentarias factitavit. Hujus filius Vespasianus pater cognomento Sabinus publicum quadragesimæ in Asia egit. Vespasianus primus vocatus Imperator de nomine familiae maternæ: mater enim ejus erat Vespasia Polla, filia Vespasij Pollionis, qui ter Tribunus militum fuerat, Præfectusque castrorum.

4. *Claudio in Germaniam, deinde.*] Ex Suetonio ad verbum: Claudio Principe Nacisli gratia legatus legionis in Germaniam missus est: inde in Britanniam translatus trices cum hoste conflixit. Duas va-

lidissimas gentes superque xx. oppida & insulam Vectam Britanniarum proximam in dedicationem redegit, partim Auli Plautij Consularis legati, partim Claudij ipsius ductu. Sed cum hic Eutropius trices & bis cum hoste Vespasianum conflixisse dicat, Sueton. vero trices, nescio an Suetonio addendum sit illud *bi*, an Eutropio detrahendum.

5. *Vectam.*] *Vetū*, vel *Vetla*, sive ut Diodorus *Ita*, maris Britannici insula.

6. *Pecunia tamen avidior.*] *Sola est in qua merito cupitur pecunia aviditas.* Sueton. 16. quem vide, ut & Victorem in Epitom. pag. 191.

7. *Studiosissime largiebatur.*] *In omne hominum genus liberalissimus.*] Sueton.

8. *Vi qui majestatis.*] Offensarum iniicitiarumque minime memor, &c. Sueton.

9. *Judæa.*] Judæi imperio additi. Victor.

10. *Hierosolyma.*] A Vespasiano capta die 8. Septemb. an. ab U. C. 812 anno primo ejus imperij.

11. *Achaiam, Lyciam, Rhodum.*] Ex Sueton. ad verbum, cap. viii.

12. *Lyciam.*] In Asia supra Pamphiliam.

13. *Samum.*] Insulam in mari Icario e regione loniæ. hodie *Samo*.

quæ liberæ ante hoc tempus fuerant : ¹ item Thraciam , ² Ciliciam-
Tracheam, Commagenem, quæ sub regibus amicis erant, in Pro-
vinciarum formam redegit.

Offensarum & inimicitiarum immemor fuit, ³ convicia a causidi-
cis & philosophis in se dicta, leniter tulit, diligens tamen coercitor
disciplinæ militaris. Hic cum Tito filio de Hierosolymis triumphavit.
Per hæc cum Senatui & Populo, postremo cunctis amabilis ac
jucundus esset, profluvio ventris extinctus est ⁴ in villa propria,
circa Sabinos, ⁵ annum ætatis agens LXX, imperij nonum, & diem
10. septimum : atque ⁶ inter Divos relatus est. ⁷ Genituram filiorum ita
cognitam habuit, ut cum multæ contra eum conjurationes fierent,
quas patefactas ingenti dissimulatione contempsit, in Senatu dixerit;
Aut filios sibi successuros, aut neminem.

Huic Titus filius successit, qui & ipse Vespasianus est dictus : vir
15. omnium virtutum genere mirabilis ; adeo ut amor & deliciæ huma-
ni generis diceretur : ⁸ facundissimus, bellicosissimus, moderatissi-
mus : causas Latine egit ; poemata & tragædiæ Græcæ composuit.
In oppugnatione Hierosolymorum sub patre militans, ⁹ XII. propu-
gnatores XII. sagittarum ictibus confixit. Romæ tantæ civilitatis
20. in imperio fuit, ut nullum omnino puniret ; ¹⁰ convictos adversum

XX:

XXI:

NOTÆ.

1. *Item Thraciam.*] Ita Sueton. *Item Thraciam, Ciliciam & Comagenem.* Ubi viri doctissimi Tò Thraciam in Trachiam commutant, ut Trachiam Ciliciam dixerit Sueton. omiſſa Thracia. Sed eos refellere videtur hic locus Eutropij, ex Sueton. manifeste deprimptus. Thraciæ ante Vespasianum imperio adjectæ, sed tunc a Vespasiano dispositæ, quippe ex Thraciis sex provincias fecit, Thraciam, Æmimontem, Mœsiam inferiorem, Scythiam, Rhodopen, Europam, in qua secundæ arcis orbis Romani sunt positæ. In novitia Imperij : sub dispositione viri spectabilis Vicari Diocesos Thraciarum. EUROPA, THRACIA, ÆMIMONTUS, RHODOPA, MOESSIA - SECUNDA, SCYTHIA.

2. *Cilicia-Trachea, Comagenem.*] *Cilicia-Trachea & Comagene, quam hodie Augustophratensem nominamus, provincie accessere.* Victor Epitome p. 195. ubi vide notata.

3. *Convicia a causidiciis.*] *Amicorum libertatem causidicorum figuras ac Philosophorum contumaciam lenissime tulit.* Sueton. *Convicia vocat Eutrop.* Sueton. *figuras.* Victor. *obliqua dicta.* Vbi vide

notata. p. 194.

4. *In villa propria.*] In Rheatino rure. Sueton. *Cytilius ac Rheatina rura ubi æstivare quotannis solebat, petiit.*

5. *Annum ætatis agens LXX.*] Vixit annos LXX. menses VII. dies VII. Regnum obtinuit annos X. sex diebus exceptis.

6. *Inter Divos relatus.*] Quod etiam cum de se futurum sentiret, prima morbi accessione, *Vr, inquit, puto, Deus fio.*

7. *Genituram filiorum.*] *Convenit inter omnes tam certum eum de sua suorumque genitura semper fuisse, ut post assidue in se conjurationes ausus sit affirmare Senatui, aut filios sibi successuros, aut neminem.* Sueton.

8. *Facundissimus, bellicosissimus.*] *Armorum & equitandi peritissimus, Latina Græcæque lingua vel in orando, vel in fingendo poematibus promptus & facili ad extemporalem usque.* Sueton.

9. *XII. propugnatores.*] Novissima Hierosolymorum oppugnatione XII. propugnatores totidem sagittarum confecit ictibus. Idem.

10. *Convictos adversum se conjurationis.*] Duos Patricij generis convictos in

versum sese conjurationis ita dimiserit, ut in eadem familiaritate; qua antea, habuerit. Facilitatis tantæ fuit & liberalitatis, ¹ ut nulli quidquam negaret: & cum ab amicis reprehenderetur, respondit: ² Nullum tristem debere ab Imperatore discedere. Propterea cum ³ quadam die in cœna recordatus fuisset, nihil se illo die cuiquam præstis-
 5. se dixit: ⁴ ô Amici, hodie diem peridi. Hic ⁵ Romæ amphitheatrum ædificavit, & quinque millia ferarum in dedicatione ejus occidit.

XXII.

Per hæc inusitato favore dilectus, morbo periit, in ea qua pater ⁶ villa, ⁷ post biennium, menses octo, dies xx. quam Imperator erat factus, ætatis anno altero & xl. ⁸ Tantus luctus eo mortuo publicus fuit, ut omnes tanquam in propria doluerint orbitate. Senatus obitu ipsius circa vespertam nuntiato, ⁹ nocte irrupit in Curiam: & tantas ei mortuo gratias laudesque concessit, quantas nec vivo ¹⁰ unquam egerat, nec præsentem. Inter Divos relatus est.

XXIII.

¹¹ Domitianus mox accepit imperium, frater ipsius junior, Neroni aut Caligulæ, aut Tiberio similior, quam patri vel fratri suo, ¹² primis tamen annis moderatus in imperio fuit: mox ad ingentia vitia progressus, libidinis, iracundiæ, crudelitatis, avaritiæ, tantum ¹³ in se odium concitavit, ¹⁴ ut merita patris & fratris aboleret.

NOTÆ.

affectione imperij, nihil amplius quam ut desisterent, monuit, dicens: Principatum fero dari, si quid præterea desiderarent, promittens se tributurum: & confestim quidem ad alterius matrem, quæ procul aberat, cursores suos misit, qui anxie filium salvum nunciarent, &c. Sueton. Adi & Victoris Epitom.

1. *Ve nulli quidquam negaret.*] Et etiâ petere qua vellent ultro adhortaretur.

2. *Nullum tristem.*] Non oportere quemquam a sermone Principis tristem decedere.

3. *O amici.*] Sueton. *Amici, diem peridi.*

4. *Roma amphitheatrum ædificavit.*] Imo dedicavit. Illud Augustus destinavit, Vespasianus extruxit, Titus dedicavit. Magna ex parte adhuc extat in Palatium, Cælum & Ædem Virginis.

5. *Post biennium menses octo.*] Menses duo: Sueton. *Excessit in eadem, qua pater, villa, Idibus Septembris post biennium, ac menses duos diesque xx. quam successerat patri, altero & quadragesimo aetatis anno.* Idem Victor.

6. *Tantus luctus eo mortuo.*] Ex Suetonio: *Quod ut palam factum est non fecit atque in domestico luctu mœrentibus publice cunctis. Senatus priusquam edito convocaretur ad Curiam cucurrit, obsecratisque adhuc foribus, deinde apertis, tantis mortuo gratias egit, laudesque concessit, quantas ne vivo quidem unquam, atque præsentem.*

7. *Nocte irrupit in Curiam.*] De more quidem, ut iustitiam scilicet indiceret.

8. *Domitianus mox accepit imperium.*] An. ab U. C. 833. in fine.

9. *Primis tamen annis moderatus.*] Inter initia usque adeo ab omni cæde abhorrebat, ut absente adhuc patre recordatus Virgilij versum

Impia quam casis gens est epulata juvenis.

Edicere destinavit, ne boves immolarentur. Sueton.

10. *Ve merita patris & fratris aboleret.*] Tantum fuit illud odium, ut eorum animis patris & fratris meritorum memoriam omnem extirparet.

¹ Interfecit nobilissimos ex Senatu. ² Dominum se & Deum primus appellari iussit: nullam sibi nisi auream & argenteam statuam in Capitolio poni passus est; ³ consobrinos suos interfecit, superbia quoque in eo execrabilis fuit.

- ⁵ ⁴ Expeditiones quatuor habuit, unam adversus ⁵ Sarmatas, alteram adversus ⁶ Catos, duas adversum Dacos. De Dacis Cartique duplicem quidem triumphum egit; ⁷ de Sarmatis solam lauream usurpavit. Multas quidem calamitates iisdem bellis passus est; nam in Sarmatia legiones ejus cum duce interfectæ: & a Dacis ⁸ Appius Sabinus ⁹ Consularis, & Cornelius Fuscus ¹⁰ Præfectus Prætorio, cum magnis exerciti-
¹⁰ bus occisi sunt. Romæ quoque multa opera fecit, in his ¹¹ Capitolium & ¹² Forum Transitorium, ¹³ Odæum, Porticus, ¹⁴ Isium ac Serapium, & Stadium. Verum cum ob scelera universis exosus esse cœpisset, interfectus est ¹⁵ suorum conjuratione in Palatio, ¹⁶ anno ætatis xlv. ¹⁵ imperij xv. Funus ejus cum ingenti dedecore per ¹⁷ vespillones exportatum, & ignobilitè est sepultum.

XXIV.

NOTÆ.

1. *Interfecit nobilissimos ex Senatu.*] Complures Senatores, in his aliquot Consulares interemit. Sueton. 10.

2. *Dominum se & Deum.*] Cum Epistolam formalem dictaret, subscriptis *Dominum ac Deus noster sis fieri jubet.*

3. *Consobrinos suos interfecit.*] Consobrinos dicit, opinor, cum Patruces potius dicere debuisset. Domitianus enim interfecit Flavius Clementem Flavij Sabini filium, qui Sabinus Vespasiani frater fuit.

4. *Expeditiones quatuor habuit.*] Ex Suetonio sex.

5. *Sarmatas.*] Sarmatia dividitur in Europæam & Asiaticam. Illa Russia nunc, hæc Tartaria.

6. *Catos.*] Germaniæ populos, hodie *Hessen.*

7. *De Sarmatis solam lauream usurpavit.*] De Sarmatis lauream modo Capitolino Jovi restitit. Sueton. 6. quod miror ab Eutropio prætermisum: nam inde constat, lauream Jovi restite, minus esse quam triumphare.

8. *Appius Sabinus Consularis.*] In Dacos duas [expeditiones suscepit:] primam Appio Sabinus oppresso: secundam Cornelio Fusco Præfecto cohortum Prætorianarum. Sueton.

9. *Consularis.*] Qui jam Consulatu functus fuerat, & revera Appius Sabinus

Consul fuerat cum Domitiano. an. U. 836.

10. *Præfectus Prætorio.*] Veteres omnem Magistratum cui pareret exercitus, Prætozem vocabant, & Prætorium tabernaculum ejus. Inde Præfectus Prætorio dicebatur, qui iis militibus præerat, quos Imperator in sui custodiam habebat. *Capitaine des Gardes.*

11. *Capitolium.*] Quod rursus arserat, sed illud, titulo tantum suo dedicavit, ac sine ulla pristini auctoris memoria. Suet.

12. *Forum Transitorium.*] Forum quod nunc *Nerva* vocatur. Sueton. Forum transitorium in iv. regione ponit P. Victor. *Pervium* vocat Victor p. 126. ubi vide notæ.

13. *Odæum.*] Sic dicebatur ædificium, in quo Cantores - Citharedi, Tibicines exercebantur. *Odæum* ab *oide cantum.*

14. *Isium ac Serapium.*] Id est Templum Iſidis & Templum Serapidis.

15. *Suorum conjuratione.*] Oppressus est amicorum libertorumque intimorum conspiratione, simul & uxoris. Sueton.

16. *Anno ætatis.*] Occisus est xliii. Kal. Septemb. anno ætatis xlv. Imperij xv. Cadaver ejus Sandapila per vespillones exportatum. Sueton.

17. *Vespillones.*] Qui funerandis corporibus conducuntur, sic dicti quia vespertino tempore ea efferebant.

EUTROPII BREVIARIUM HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER OCTAVUS.

A NNO octingentesimo & quinquagesimo ab Urbe condita, Vetere & Valente Consulibus, Respublica ad prosperissimum statum rediit, bonis principibus ingenti felicitate commissa. Demitiano enim exitiali tyranno Nervæ successit, ² vir in privata vita moderatus & strenuus; ³ nobilitatis mediæ, qui ⁴ senex admodum, operam dante Petronio Secundo, Præfecto Prætorio, item ⁵ Parthenio interfectore Demitiani, Imperator factus, æquissimum se & civilissimum præbuit. Reipublicæ divina provisione consuluit, ⁶ Trajanum adoptando. Mortuus est Romanæ, ⁷ post annum & quatuor menses imperij sui ac dies octo: ⁸ ætatis

NOTÆ.

1. Anno octingentesimo quinquagesimo.] Tunc vere fuit quingentesimus quadragesimus-octavus.

2. Vir in privata vita moderatus.] Quid enim Nervæ Narniensi prudentius magisque moderatum? Victor.

3. Nobilitatis mediæ.] Id est mediocritas. Sic Victor de Septimio Severo: Ortus mediæ humilitatis. Lactantius de vero cultu lib. vi. cap. xv. Eo igitur imprudentes revolvuntur, quo Peripatetici ratione perveniunt, ut vitia quoniam tolli non possunt mediæ temperanda sint. Sc-

natorij ordinis fuisse Nervam docet Victor pag. 126.

4. Senex admodum.] Anno lxxv.

5. Parthenico.] Præfecto cubiculi Domitiani.

6. Trajanum adoptando.] Hic Trajanum in liberi locum, inque partem imperij adoptavit. Victor. Epitom.

7. Post annum & quatuor menses.] Regnavit annum unum, menses quatuor, dies novem.

8. Ætatis lxx. & altero anno.] Imo sexagesimo-sexto.

1 x x. & al tero anno, atque inter Divos relatus est.

II.

¹ Succesit ei Ulpus Trajanus Crinitus, natus ² Italice in Hispania, familia antiqua magis quam clara: nam pater ejus primum Consul fuit. Imperator autem ³ apud Agrippinam civitatem in Gallus factus est. Rempubicam ita administravit, ut omnibus principibus merito praeferatur. Inusitatae civilis & fortitudinis fuit. Romani imperij, quod post Augustum magis fuerat quam nobiliter ampliatum, fines longe lateque diffudit: urbes trans Rhenum in Germania reparavit: ⁴ Daciam Decibalo victo subegit, provincia trans Danubium facta in his agris, ⁵ quos nunc Taiphali habent, & Victophali & Thervingi. Ea provincia decies centena milia in circuitu tenet.

III.

⁶ Armeniam, quam occupaverant Parthi, recepit, ⁷ Pharnace Syro occiso, qui eam tenebat. ⁸ Albanis regem dedit. Iberorum regem & Sauromatarum & Bosporanorum & Arabum, & ⁹ Osdroenorum, & Colchorum in fidem accepit, ¹⁰ Adiabenos, & ¹¹ Marchomodos occupavit: & ¹² Anthemisum magnam Persidis regionem,

NOTÆ.

1. *Succesit ei.*] An. ab U. C. 890.
2. *Italica in Hispania.*] Italica urbs Bæticæ in inferiori Hispania supra Bætim fluvium. Scipio rebus in Hispania compositis, reditum in Italiam parans, omnes Italos vel ægrotos, vel faucios in hac urbe collocavit, quam de ipsorum patria Italicam nominavit.
3. *Apud Agrippinam.*] Ad Rhenum, hodie Colagae.
4. *Daciam Decibalo victo.*] Primus aut solus etiam vires Romanis trans Istrum propagavit, domitis in provinciam Dacorum pileatis, facisque nationibus, Decibalo rege. Victor p. 126.
5. *Quos nunc Taiphali habent, & Victophali Thervingi.*] Videtur innuere has gentes post Dacos Daciam occupasse, & loca habitata.
6. *Armeniam.*] Simul ad ortum Solis cuncta gentes qua inter Indum & Euphratem amnes inclitos sunt, concessa bello. Victor.
7. *Pharnace Syro.*] Optime monuerunt viri doctissimi hic legendum *Parthamofri*. Scripserat Dion *Παρθαμένει* ὁ τοῦ Ἀρμενίου (βασιλεὺς) ἡλισσίου, quod Eutropius ita interpretatus est *Parthamofri Armeniorum rege occiso*. Sed

verbum *ἡλισσίου* non citius occidit significat quam *punitis*, *penas sumptis*, *ultus est*, &c. & falsum videtur illum regem fuisse occisum. Quare & Sextus Rufus illi tantum diadema sublatum scribit, *Armeniam recepit a Parthis*, sublatum *diadema regi Armenia Majoris*, regnum *ademit*. Pœtanius, qui Eutropium Græce vertit, hæc incertissime, ut alia pleraque omnia, depravatisimis Eutropij codicibus usus pro bonis & emendatis.

8. *Albanis regem, &c.*] Hæc omnia Sextus Rufus: *Albanis regem dedit, Iberos, Bosporianos, Colchos in fidem Romana ditionis recepit. Osdroenorum locum Arabum occupavit.*

9. *Osdroenorum.*] Osdroeni Parthi dicti a rege Osdroe hinc Cosdroe Artabani filio. Victor. *Imperati obfides Persarum regi nomine Cosdroe.* Osdroena regio inter Euphratem & Tigrim.

10. *Adiabenos.*] In Assyria trans Tigrim.

11. *Marchomodos.*] Alij *Mardomodos*, in finibus Assyriæ.

12. *Anthemisum.*] *Antemisum* optimam Persidum regionem. Sextus Rufus, Strab. Ptolemæus & Ammianus Anthemisum collocare videntur circa Mesopotamiam.

† Seleuciam

¹ Seleuciam & ² Ctesiphontem, Babylonem & ³ Edeffios vicit, ac tenuit usque ad Indiæ fines, ⁴ & mare Rubrum accessit: atque ibi trespiciens provincias fecit, Armeniam, Assyriam, Mesopotamiam, cum his gentibus quæ ⁵ Macedenam attingunt. Arabiam postea in provinciâ formam redegit, in mari Rubro classem instituit, ut per eam Indiæ fines vastaret.

Gloriam tamen militarem civilitate & moderatione superavit. IV.
⁶ Romæ & per provincias æqualem se omnibus exhibens; amicos ⁷ salutandi gratia frequentans, vel ægrotantes, vel cum festis dies ¹⁰ habuissent, convivia cum iisdem indiscreta vicissim habens, sæpe in vehiculis eorum sedens, nullum Senatorum ledens, nihil inpositum ad augendum fiscum agens. Liberalis in cunctos, publice privatinque ditans omnes & honoribus augens, quos vel mediocri familiaritate cognovisset: ⁸ orbem terrarum adificans, multas immunitates civitatibus tribuens; nihil non tranquillum & placidum agens: adeo ut omni ejus ætate unus tantum Senator damnatus sit; at is tamen per Senatum ignorante Trajano. Ob hoc per orbem terrarum Deo proximus, nihil non venerationis meruit & vivus & mortuus.
¹² 9 Inter alia dicta hoc illius fertur egregium, amicis culpantibus, quod nimis circa omnes comis esset, respondit: Talem se Imperatorem esse privatis, quales esse sibi Imperatores privatus optasset. Post ingentem igitur gloriam ¹⁰ belli domique quæsitam e Perside rediens, ¹¹ apud Seleuciam Isauriæ profluvio ventris extin-

V.

NOTÆ.

1. *Seleuciam.*] Supra Tigrim, ubi se cum Euphrate conjungit, trecentis stad. supra Babylonem. Seleucia dicta ab Antiocho de nomine patris Seleuci, cum prius a Conditore Alexandria diceretur.

2. *Ctesiphontem.*] Ctesiphon Assyriæ urbs trans Tigrim e regione Babylonis.

3. *Edeffos.*] Edeffa urbs trans Euphratem e regione Comagenæ in Osirhoena.

4. *Et mare Rubrum.*] Nota hic mare Rubrum dici sinum Pericum, mare Persicum, in quod se Euphrates & Tigris exonerare dicuntur. Contra quod quibusdam vitium est, qui mare Rubrum tantum dici putant sinum Arabicum inter Ægyptum & Arabiam. Si ita esset, hic certe mirum in modum desultoriam fecisset Eutropius.

5. *Macedenam.*] Alicubi supra sinum Persicum, ut puto.

6. *Roma & per provincias æqualem.*]

Eadem aliis verbis Victor in Eptome. *Liberabam in amicos, & tanquam vita condicione par, societatibus perfui.*

7. *Salutandi causa.*] Id est *invisendi.*

8. *Orbem terrarum adificans.*] Id est reficiens, restaurans. Sic Florus alicubi dicit Augustum imperium Romanum condidisse.

9. *Inter alia dicta.*] Aliud ejusdem dictum retulit Victor cum Prefecto Prætorij insignie potestatis pugionem daret: *Tibi istum, inquit, ad munimentum mei committo si recte agam, sin aliter, in me magis.*

10. *Belli domique quæsitam.*] Ista domi bellique per ellipsum dicta sunt, subintelligitur tempore: nam domi apud antiquos pro pace sua, cum dicitur domi bellique clarus, id est pacis bellique tempore.

11. *Apud Seleuciam.*] In Cilicia Trachea, e regione Cypri.

N

ctus est. Obiit autem² ætatis anno LXII. mense nono, & die quar-
to: imperij anno XIX. mense VI. die XV. Inter Divos relictus est,
³ solusque omnium intra Urbem sepultus. Ossa ejus collocata in
urna aurea, ⁴ in foro quod ædificavit, ⁵ sub columna sita sunt, cu-
jus latitudo CXLIV. pedes habet. Hujus tantum memoriz delatum
est, ut usque ad nostram ætatem non aliter in Senatu principibus
acclametur, nisi, Felicior Augusto, melior Trajano; Adeo in eo
gloria bonitatis obtinuit, ut vel assentantibus, vel vere laudantibus,
occasionem magnificentissimi præter exempli.

VI.

10. Defuncto Trajano, ⁵ Ælius Adrianus creatus est princeps; sine
aliqua quidem voluntate Trajani, ⁶ sed operam dante Plotina Tra-
jani uxore; nam eum Trajanus, ⁷ quamquam consobrinus filium,
vivens noluerat adoptare. Natus ⁸ & ipse ⁹ Italice in Hispania,
¹⁰ qui Trajani gloriæ invidens, statim provincias tres reliquit, quas
¹¹ Trajanus addiderat; & de Assyria, Mesopotamia, & Armenia re-

NOTÆ.

1. *Ætatis LXII.*] Scribe LXIII.

2. *Solusque omnium intra Urbem se-
pultus.*] Intra Urbem sepeliri mortuos
leges vetabant. Lex duodecim tabularum:
HOMINEM MORTUUM IN URBE NE SE-
PELITO, NEVE URITO. Magnum igitur
& eximium quiddam fuit in Urbe sepe-
liri, sed nescio cur Eutropius illud soli
omnium Trajano concessum: nam multi
ante illum idem jus consecuti.

3. *In foro quod ædificavit.*] Forum
Trajani & columnam, sic P. Victor in octa-
va Urbis regione: *Forum Trajani cum
templo & equo antea & columna Cochlide,
qua est alta pedes centum viginti octo,
habetque intus gradus centum octoginta
quinque, fenestellas quadraginta quin-
que.*

4. *Sub columna.*] Antiqui enim moris
fuit cippos sive columnas sepulchris im-
ponere.

5. *Ælius Adrianus.*] An. ab U. C.
289. post Ch. 117.

6. *Sed operam dante Plotina.*] Aurel.
Victor. Quamquam alij Plotinæ Trajani
conjugis favore imperium assecutum pu-
tent, quæ viri testamento hæredem regni
institutum simularet. Vide ibi notata pag.
128.

7. *Quamquam consobrina filium.*]
Certe legendum est, *quamquam consobri-
ni filium.* Hadrianus enim Imperator fi-
lius erat Adriani cognomento Asini, qui ex

Ulpia natus est, & Ulpia soror erat Traja-
ni, qui Imperatoris Trajani pater fuit.
Et sic Trajanus Imperator & Adrianus Afec
ex fratre & sorore nati, Amittini proprie
fuerunt, quos etiam consobrinos nomi-
nare solent Latini. Vide in Epitome Vi-
ctoris.

8. *Et ipse.*] Ut & Trajanus scilicet.

9. *Italice.*] Vide supra in Trajano.

10. *Qui Trajani gloriæ invidens.*] Hoc
Adriani factum diverse ab hominibus acce-
ptum est. Quidam enim invidia rerum
gestarum gloriæque Trajani scissæ Adria-
num interpretari sunt, inter eos Eutrop. &
Dio qui inconsiderate & inconsulte Persis
postulantibus Mesopotamiam a Trajano
acquisitam concessisse, & Euphratem imperij
terminum constituisse scribit. Alij
vero hoc in laudis parte posuerunt, consul-
teque ab Adriano factum existimarunt.
Inter eos Ælius Spartianus: *Tenenda per
orbem terrarum paci operam impendit.
Nam deficientibus his nationibus quas
Trajanus subegerat, Mauri laceſcebant,
Sarmata bellum inferebant, Britanni te-
neri sub Romana ditione non poterant,
Ægyptus seditionibus urgebatur, Lycia
denique ac Palaſtina rebelles animos ef-
ferebant; quare omnia trans Euphratem
ac Tigrim reliquit, exemplo, ut dicebat,
Catonis, qui Macedonia: liberos pronun-
tiavit, quia teneri non poterant.*

vocavit exercitus; ac finem imperij esse voluit Euphratem. ¹ Idem de Dacia facere conatum, amici deterruerunt; ² ne multi cives Romani Barbaris traderentur: propterea quod Trajanus victa Dacia, ex toto orbe Romano infinitas eo copias hominum transfulerat, ad ³ agros & urbes colendas. Dacia enim diuturno bello Decibali viris fuerat exhausta.

⁴ Pacem tamen omni tempore imperij sui habuit; semel tantum VII, per præsidem dimicavit, ⁵ orbem Romanum circumnivit, & ⁶ multa ædificavit. ⁷ Facundissimus Latino sermone, Græco eruditissimus fuit. ⁸ Non magnam clementiæ gloriam habuit: ⁹ diligentissimus tamen circa ærarium, & militum disciplinam. Obiit ¹⁰ in Campania, ¹¹ major sexagenario, ¹² imperij anno xxi. mense x. die xxix. ¹³ Senatus ei tribuere noluit divinos honores; tamen cum successor ipsius Titus Aurelius Fulvius Antoninus hoc vehementer exigeret, & universi Senatores palam resisterent, tandem obtinuit.

¹⁴ Ergo Adriano successit T. Antoninus Fulvius Boionius, ¹⁵ idem VIII.

NOTÆ.

1. *Idem de Dacia facere conatum.*] Hoc postea fecit Aurelianus desperans eam posse retineri. Vide lib. ix. & ibi notata.

2. *Ne multi cives Romani.*] Sed eos abducere poterat, & in alio loco collocare, quod & fecit Aurelianus infra lib. ix. *Abductisque Romanos ex urbibus & agris Dacia in media Mæsia collocavit.*

3. *Pacem tamen omni tempore.*] Spartian. Expeditiones sub eo graves nullæ fuerunt. Bella etiam silentio pene transacta. Sed Eutrop & Spartianus bellum Judaicum excipere debuerunt. Grave enim illud bellum fuit, quo sexcenta prope hostium milia occisi, & Romanis non parva clades accepta.

4. *Orbem Romanum circumnivit.*] *Nec quisquam fere principum tantum terrarum tam celeriter peragravit.* Spartian.

5. *Multa ædificavit.*] Quam opera ubique secisset, nunquam ipse nisi Trajani patris templo nomen suum scripsit. Romæ instauravit Pantheum, septa, basilicam Neptuni, sacras aedes plurimas, forum Augusti, lavacrum Agrippæ, eaque omnia propriis & veteribus nominibus consecravit, fecit & sui nominis pontem, & sepulchrum juxta Tiberim, &c. Idem.

6. *Facundissimus Latino sermone, Græco.*] Poëmatum & litterarum omnium studiosissimum dicit Spartianus, ubi per litteras omnes, Græcas & Latinas litteras in-

telligit.

7. *Non magnam clementiæ gloriam habuit.*] Clementiam cum simulasse scribit Victor in Epitom. & tandem plures e Senatu extinxisse. Vide ibi notata.

8. *Diligentissimus tamen circa ærarium & militum disciplinam.*] Officia sane publica & palatina, nec non militia in eam formam statuit, qua paucis per Constantinum immutatis hodie perseverat. Victor. in Epitom. Et Spartianus: *Siquidem ipse post Casarem Octavianum labantem disciplinam incuria superiorum Principum retinuit, ordinatus & officii & impendii.*

9. *In Campania.*] Apud Bajas.

10. *Major sexagenario.*] Annos natus lxi. menses v. dies xix.

11. *Imperij anno xxi.*] Eundem numerum Spartianus. Sed regnavit tantum ann. x. menses xi. uno die minus.

12. *Senatus ei tribuere noluit.*] *Atta ejus irrita fieri Senatus volebat, nec appellatus esset Divus nisi Antoninus rogasset.* Spartian.

13. *Ergo Adriano successit.*] An. ab U. C. 909. post Ch. nat. 137.

14. *Idem etiam Pius cognominatus.*] Propter ejus pietatem in Adrianum, cui contra omnium studia post mortem infinitos atque immensos honores decrevit. Vide Capitolin. 2.

etiam Pius nominatus; ¹ genere claro, sed non admodum vetere: vir insignis, ² & qui merito Numæ Pompilio conferatur; ita ut Romulo Trajanus æquetur. Vixit ingenti honore privatus; majori, in imperio, nulli acerbus, cunctis benignus: in re militari moderata gloria: defendere magis provincias quam amplificare studens; viros justissimos ad administrandam Rempublicam quærens; bonis honorem habens, improbos sine aliqua acerbitate detestans; ³ regibus amicis venerabilis non minus quam terribilis, adeo ut Barbarorum plurimarum nationes, depositis armis, ad eum controversias suas litetisque deferrent, sententiæque ejus parerent. Hic ante imperium diutissimis, ⁴ opes quidem suas stipendiis militum, & circa amicos liberalitatibus minuit, verum ⁵ ærarium opulentum reliquit. Pius propter clementiam dictus est. Obiit ⁶ apud Lorium villam suam, milliarium ab Urbe xii. ⁷ vitæ anno lxxiii. imperij xxiii. atque in-
 IX ⁸ ter Divos relatus est, & merito consecratus.
⁹ Post hunc imperavit M. Antoninus Verus; ⁹ haud dubie nobilissimus: ¹⁰ quippe cum ejus origo paterna a Numa Pompilio, materna a Salentino rege penderet: ¹¹ & cum eo L. Annius Antoni-

NOTÆ.

1. *Genere claro, sed non admodum vetere.*] Hic Eutrop. pugnare videtur cum Vitor, qui Antonium Pium *veterrima* familia virum dicit. Sed utrumque sic recte compones: si, quod ex Capitolino liquet, ejus familiam sero Romæ dicas introitusse, ejus avus paternus Titus Aurelius Fulvius bis Consul fuit & Orbis Præfectus. Pater Aurelius etiam Consul, avus maternus Attius Antoninus etiam bis Consul, &c.

2. *Et qui merito Numa Pompilio.*] Idem Capitolinus: *In cunctis postremo nobilibus, & qui merito Numa Pompilio ex bonorum sententia comparatur.*

3. *Regibus amicis venerabilis non minus quam terribilis.*] Vitor. in Epitom. Adeo tremantibus eum atque amantibus cunctis regibus nationibusque & populus, ut parentem seu patronum magis quam Dominum Imperatorem reputarent, omnesque uno ore in Cælestium morem propitium optantes, de controversiis inter se judicem poscerent. Unde Capitolinus: *Causas regales terminavit.*

4. *Opes quidem suas.*] De ejus liberalitate multa Julius Capitolinus.

5. *Ærarium.*] Id est fiscum: nam apud mediæ ætatis Scriptores ærarium & fiscus synonyma sunt, ut jam supra dictum est.

6. *Apud Lorium.*] Lorium, & Laurium in via Aurelia, quæ per Tuscaniam Arelatum ducebat. *Aspid.*

7. *Vitæ anno lxxiii. imperij xxiii.*] De ejus ætate & imperio discipantes admodum sententiæ. Sed vere vixit an. lxxiv. menses vi. imperavit an. xxii. mens. vii. dies xxvi.

8. *Post hunc imperavit.*] An. U. C. 933. post Ch. nat. 161.

9. *Haud dubie nobilissimus.*] Ejus avus Annius Verus, Consul & Præfectus Urbis. Pater Annius Verus qui in Prætura decessit. Vide apud Julium Capitolinum.

10. *Quippe cum ejus origo paterna.*] Capitolin. *Cujus familia in originem recurrens a Numa probatur sanguinem, ut Marius Maximus docet, item a rege Salentino Malennio Dasumni filio, qui Lupias condidit.*

11. *Et cum eo L. Annius Antoninus Verus.*] Vitor pag. 132. *Is consensum fratrem Lucium Verum in scitatum potentiam accepit. Ubi fratrem vocat, quem in Epitom. propinquum. Vide ibi notata. Et infra: Primo Lucius Commodus dicebatur, post adoptionem, dictus L. Annius Antoninus Verus. Vel potius: L. Crænius, & Lucius Commodus An-*

nus Verus; ¹ tumque primum Romana Respublica duobus æquo jure imperium administrantibus paruit; cum usque ad eum singulos semper habuisset Augustos.

- ² Hi & genere inter se conjuncti fuerunt, & affinitate, nam
 5. Verus Annii Antoninus ³ Marci Antonini filiam in matrimonium habuit: M. Antoninus gener Antonini Pij fuit, ⁴ per uxorem Galeriam Faustinam juniorem consobrinam suam. Hi bellum contra Parthos gesserunt, qui post victoriam Trajani tum primum rebellaverant. ⁵ Verus Antoninus ad id profectus est: ⁶ qui Antiochiæ &
 10. circa Armeniam agens, multa per duces & ingentia paravit: ⁷ Seleuciam Assyriæ urbem nobilissimam cum D. millibus hominum cepit: Parthicum triumphum revertis, ⁸ cum fratre eodemque socero triumphavit. ⁹ Obiit tamen in Venetiâ, ¹⁰ cum a Concordiâ civi-

X.

NOTÆ.

toninus Verus.

1. Tumque primum.] Tumque primum Romanum imperium duos Augustos habere cepit. Capitolin. in Marco. Idem in Ælio Vero. Verus certe cum Marco æquale gessit imperium: nam ipsi sunt qui primi duo Augusti appellati sunt, & quorum Fasti Consularibus sic nomina præscribuntur, ut dicantur non tantum duo Antonini, sed duo Augusti, tantumque hujus rei & novitas & dignitas valuit, ut Fasti Consulares nonnulli ab his sumerent ordinem Consulum.

2. Hi & genere inter se conjuncti fuerunt.] Ambo Hadriani nepotes per adoptionem.

3. Marci Antonini filiam.] Duxit uxorem Marci filiam Luvillam. Capitolin. in Vero.

4. Per uxorem Galeriam Faustinam.] Habuit uxorem Anniam Faustinam consobrinam suam. Idem. In Antonino Philosopho & in Antonino Pio, Cui uxor Annia Faustina, filij maris duo, Anna femina, gener per majorem filiam Lami Syllanus, per minorem Marcus Antoninus fuit. Consobrina autem Marci fuit Galeria sive Annia Faustina, quippe ex Galerâ Faustina amita sua, quæ Pio nupserat, nata fuit.

5. Verus Antoninus ad id profectus est.] Huc referenda verba Victoris. pag. 132. Ejus ductu Persa cum primum superavisset, ad extremum triumpho cessare.

6. Qui Antiochiâ & circa Armeniam.]

Capitolin. in Vero: Antiochiâ postquam venit, ipse quidem se luxuria dedit, duces autem consecrunt Parthicum bellum Statius Priscus & Avidius Cassius, & Martius Verus per quadriennium, &c.

7. Seleuciam Assyriæ urbem.] Seleucia, quæ ut milites nostros acceperat, expugnata est. Capitolin. At Eusebius in tertio Marci anno. Seleucia Syria. (optime Casaub. Assyria) urbs cum trecentis milibus hominum a Romanis capta. Qui locus ex Eutropio descriptus, nisi quod trecentos habet ubi Eutropius quingentos, vel ut Potamius quadringentos.

8. Cum fratre eodemque socero.] Marco Antonino. Fratres autem Antoninum & Verum vocat Eutropius, quia eorum adoptio varie tradita est. Quidam scripserunt Marcum ab Antonino Pio adoptatum, & Verum a Marco, & ita Verus Marci filius, non frater fuit. Sed alij utrumque, & Verum & Marcum ab Antonino Pio adoptatos dicunt, & sic recte fratres dicuntur ab Eutropio, Victore, Capitolino, &c.

9. Obiit tamen in Venetiâ.] Venetiâ hic regionem intelligi, non urbem. In via enim mortuus Verus.

10. Cum a Concordiâ Alitum proficeretur.] Qui Verus inter Alitum atque Concordiam iter faciens, idu sanguinis, quem morbum Græci ἀνέμων vocant, undecimo imperij anno extinctus est. Victor. in Epitome. Concordiâ Carnorum oppidum supra sinum Adriaticum. Alitum in Venetiâ.

N iij

tate Altinum proficisceretur, & cum fratre in vehiculo sederet, subito sanguine ictus, casu morbi quem Græci ἀπὸ πλῆθους vocant; vir ingenij parum civilis, reverentia tamen fratris nihil unquam atrox ausus. Cum obiisset 4 xi. imperij anno, inter Divos relatus est.

XI.

Post eum Marcus Antoninus solus Rempublicam tenuit, vir quem mirari facilius quis quam laudare possit. A principio vitæ tranquillissimus: adeo ut in infantia quoque cultum nec ex gaudio, nec ex mœnore mutaret. Philosophiæ deditus Stoicæ, ipse etiam non solum vitæ moribus, sed etiam eruditione philosophus; tantæ admirationis adhuc juvenis, ut eum successorem paraverit Adrianus relinqueret, adoptato tamen Antonino Pio generum esse ei idcirco voluerit, ut hoc ordine ad imperium perveniret.

Institutus est ad Philosphiam 7 per Apollonium Chalcedonium;

NOTÆ.

1. Subito sanguine ictus.] Vocem apoplexion interpretatur, quæ ab ἀπὸ πλῆθους, scio, percussio, quasi apoplexis fit subita sanguinis eruptio spiritum intercludens.

2. Vir ingenij parum civilis.] Hoc est quod Victor. dixit in Epitoma. Ingenij asperi atque lascivi.

3. Reverentia tamen fratris.] Narrat Capitolinus, reversum e Parthico bello minore circa fratrem. cultu fuisse Verum.

4. xi. imperij anno.] Hic est communis error Eutropij, Victoris, Cedreni & aliorum. Imperavit tantum an. ix. neque etiam integros.

5. A principio vitæ tranquillissimus, adeo ut.] Ex Capitolino hoc etiam accepit Eutrop. Erat enim ipse tanta tranquillitatis, ut vultum numquam mutaverit mœnore vel gaudio, Philosophia deditus Stoica.

6. Ut eum successorem paraverit Adrianus.] Ait Adrianum sibi successorem Marcum destinasse, sed adoptato Pio, ne Marcus imperio privaretur, illum Pio generum esse voluisse: ut ita post mortem Pij ad imperium perveniret. Et hoc etiam pæne ad verbum ex Capitolino qui sic scribit: Nam & Adrianus, ut dictum est, hunc eundem successorem paraverat, nisi ei atque periculo obstitisset, quod quidem apparet ex eo quod generum Pio hunc eundem delegit, ut ad eum, dignum utpote virum, quandoque Romanum perveniret imperium. Quem locum Capitolini co-mitor magis, quod ex eodem constat Adria-

num Pio generum, non Marcum, sed Verum delegisse, & post mortem Adriani ipsum Pium solum sponfalibus filia suæ cum Vero, Marcum sibi generum optasse. Quare, si quidquam hic post viros doctissimos mihi tentare fas esset, crederem Capitolinum scripsisse, quod generum Pius hunc eundem, &c. Ita ut hæc ejus mens fuerit, Adrianus Marcum sibi successorem parare decreverat, nisi Marco puerilis ætas obstitisset, & illud quidem ex eo apparet magis, quod post mortem Adriani Pius Marcum sibi generum delegit, quasi illud sibi secreto mandasset Adrianus, qui publice ea distinguere volebat quæ publice cum Vero pèpigerat. Innuit igitur Capitolinus Adrianum, qui filium Pij Vero dari mandarat, sententiam mutasse, & ab ipso Pio petiisse ut filiam suam non Vero, sed Marco traderet, ut ita Marcus ad imperium perveniret. Neque enim ita fecisset Pius, nisi illud Adriano ita placuisse intellexisset. Ego certe ita Capitolinum scripsisse existimo, Eutropium vero ejus verba vel jam corrupta exscripsisse, vel etiam ipsum cum non intelligeret, corripisse.

7. Per Apollonium Chalcedonium.] Vus est Apollonio Chalcedonico Stoico Philosopho, Capitolin. Ubi Chalcedonium vocat cum Eutropio, Pœanio & aliis. Sed cum idem Capitolinus sibi dicat hunc Apollonium Chalcide accitum, vere coniect doctissimus Casaubonus ubique legendum Chalcedono. Ita enim Chalcidis Syriacæ

ad scientiam Græcarum litterarum, ¹ per Sextum Chæronensem, Plutarchi nepotem. Latinas autem litteras cum ² Fronto orator nobilissimus docuit. ³ Hic cum omnibus Romæ æquo jure egit; ad nullam insolentiam elatus imperij fastu: liberalitatis promptissimæ, ⁴ provincias ingenti benignitate & moderatione tractavit. ⁵ Contra Germanos eo Principe res feliciter gessit sunt. ⁶ Bellum ipse unum gessit Marcomannicum; ⁷ sed quantum nulla memoria fuit, adeo ut Punicis conferatur; nam eo gravius est factum, quod universi exercitus perierant; ⁸ sub hoc enim tantus casus pestilentie fuit, ut ⁹ post victoriam Persicam Romæ, ac per Italiam provinciarum maxima hominum pars, militum omnes fere copie languore defecerint.

Ingenti ergo labore & moderatione, cum ⁹ apud Carnuntum jugi triennio perseverasset, bellum Marcomannicum confecit, ¹⁰ quod cum ¹¹ his Quadi, Vandali, Sarmatæ, Suevi, atque ¹² omnis Barbaria commoverat: multa hominum millia interfecit: ac Pannoniis servitio liberatis, Romæ rursus cum Commodio Antonino filio suo, quem jam Cæsarem fecerat, triumphavit. Ad hujus belli sum-

XIII.

NOTÆ.

gentile formarunt, ut observant veteres Magistri.

¹ Per Sextum Chæronensem Plutarchi nepotem.] *Audiuit & Sextum Chæronensem Plutarchi nepotem.* Capitolin. Hunc Sextum tantum vocat Marcus. Vide quæ a viris doctissimis apud Capitolinum, dicta sunt.

² Fronto Orator nobilissimus.] *Oratoribus usus est Græcis, Annio Marco, Caninio Celere, & Herode Attico: Latino, Frontone, Cornelio.* sed multum ex his Frontoni disulit, cui & statum in Senatu petiit. Capitolin.

³ Hic cum cœnibus Romæ] *Cum populo non aliter egit, quam cum civitate libera.* Idem.

⁴ Provincias ingenti benignitate.] *Ergo provincias post hac ingenti moderatione ac benignitate tractavit.* Idem.

⁵ Contra Germanos.] Statim post mortem Veri, Marcus expeditionem adversus Germanos repetiit, quam cum fratre susceperat, hic quoque Capitolinum describit Eutrop. Contra Germanos res feliciter gessit, speciale ipse bellum Marcomannicum, sed quantum nulla unquam memoria fuit, tum virtute, tum etiam felicitate transiegit.

⁶ Bellum ipse unum gessit.] Bellum Marcomannicum superstitit Vero motum fuit, sed dilatum propter bellum Parthicum, mortuo tandem Vero solus Marcus illud gessit & profugavit an. U. C. 926. quinto anno post mortem Veri.

⁷ Sed quantum nulla memoria fuit.] Innuit hic bellum antiquis, Gallorum, Cimbiorum, Pænorum & Mithridatis majus fuisse: quam sententiam a Capitolino expressit, ut supra vidimus. Dio magnum illud bellum vocat, & non solum inciperatam victoriam, sed quæ a Deo data esset.

⁸ Sub hoc.] *Et eo quidem tempore quo pestilentia graviter multa millia & populorum & militum interemerat.* Pestilentia hæc orta anno ante mortem Veri.

⁹ Apud Carnuntum.] In Pannonia superiori.

¹⁰ Quod cum his Quadi, Vandali.] *Pannonias ergo Marcomannos, Sarmatas, Vandals simul etiam Quadis extinctis servitio liberavit: & Roma cum Commodio, quem jam Cæsarem fecerat, filio ut diximus suo, triumphavit.* Capitolin.

¹¹ Omnis Barbaria.] Jani supra Germaniam Barbariam vocavit.

¹² Quem jam Cæsarem fecerat.] *Ab*

ptum ¹ ærario exhausto, ² cum largitiones nullas haberet, ³ neque indicere Provincialibus aut Senatui aliquid vellet, ⁴ instrumentum regij cultus, facta in foro Divi Traiani sectione, ⁵ distraxit: vasa aurea, pocula crystallina & ⁶ murrhina, ⁷ uxorum ac suam sericam ac auream vestem, multa ornamenta gemmarum: ac per duos continuos menses venditio habita est, multumque auti redactum. ⁸ Post victoriam tamen emptoribus pretia restituit, qui reddere comparata voluerunt: molestus nulli fuit, qui maluit semel empta retinere.

XIV. 10. ⁹ Hic permittit viris clarioribus, ut convivium eodem cultu quo ipse,

NOTE.

Adriano divisa nomina Caesarum atque Augusti, inductumque in Republicanum uti duo, seu plures summa potentia dissimiles, cognomento ac potestate dispari sunt. Victor. Nam cum aut *Caesaris* & *Augusti* nomina Imperatoribus tantum darentur, institutum ut ea dividerentur, & Augusti ipsi Imperatores, Cæsares vero qui ab Imperatoribus adoptati, imperique hæredes designati fuerant, dicerentur. Sicut *Ælius Verus* candidatus imperij, primus *Cæsar* dictus est. Vide apud Victorem p. 118.

1. *Ærario exhausto.*] Tam sisco quam ærario. Idem Victor. in Epitome. & ambo Capitolinum describunt.

2. *Cum largitiones nullas haberet.*] Id est cum nihil haberet quod largiretur militibus. Victor Epitome. *Hic cum ærario exhausto, largitiones, quas militibus impenderet, non haberet.*

3. *Neque indicere Provincialibus.*] De Senatu nihil Capitolini. Neque in animum induceret ut extra ordinem Provincialibus aliquid imperaret.

4. *Instrumentum regij cultus.*] Id est, ornamenta Imperialia. Id alij Imperatores fecere, ut Nervæ, qui, ut scribit Dio, cum argenti penuria laboraret, multas vestes, vasa aurea & argentea, & alia multa privatorum, regia prædia, domos & omnia, præter unice necessaria, vendidit.

5. *Distraxit.*] Vendit en detail.

6. *Murrhina.*] Id est porcellanea.

7. *Uxoriam ac suam sericam.*] De uxoria serica tantum Capitolini. Et vestem uxorum *sericam* & *auream*. Quia scilicet seneca & aurata vestis propria fuit Augustæ, non Augusti. Eutrop. tamen &

Victor suam interserunt, quia scilicet habuerunt rationem temporis sui, quo serica veste Augusti utebantur, ut optime Salmast.

8. *Post victoriam.*] Postquam illo auro redacto reliquias belli Narcomannici coëfecit. Capitolini. *Tantumque auti redactum ut reliquias belli Marcomannici exsententia persequutus, postea dederit prestatem emptoribus, ut si quis vellet empta reddere atque aurum recipere, secret licere: nec molestus ulli fuit, qui vel non reddidit empta, vel reddidit.* Joannes Antiochenis: τὸς μὲν ἐκείνους πωλούσας ἐν τῷ βασιλικῷ σκευῶν ἀνείλον, τὸ ἐν τῇ μητρὶ τῆς τιμῆς ἀπείδον, τὸς δὲ μὲν θύλακας ἐν ἱερῶν, οἱ δὲ quidem qui ornamenta regia reddere volebant, emptoris pretium restituit, reliquos qui nolabant non coëgit.

9. *Hic permittit viris clarioribus.*] Eadem Victor in Epitome: ex Capitolino uterque, ubi: Tunc viri clarioribus permittit, ut eodem cultu quo & ipse, vel ministeriis similibus convivium exhiberent: Erat autem hæc permissio necessaria, ut instituta sectio posset peragi: nam aliquin Imperatoriam suppellectilem quis esset ausus emere? Plinius loquens de auctione Traiani: *Tanta benignitas Principis, tanta securitas temporum est, ut ille nos principalibus rebus existimus dignos; nos non timeamus quod digni esse videamur.* Lamprid. in Heliogabalo. *Primus omnium privatorum toros aureis toralibus textit, quia tunc ex Antonini Marci auctoritate id fieri licebat, qui omnem apparatus Imperatorum publice venderat.* Celsus.

&c

⁴ & ministris similibus exhiberent. ⁵ In editione munerum post victoriam adeo magnificus fuit, ut centum simul leones exhibuisse tradatur. Cum igitur fortunatam Rempubicam & virtute & mansuetudine reddidisset, ⁶ obiit xviii. imperij anno, vitæ lxi. & 3. 4 omnibus certatim adniventibus, inter Divos relatus est.

Hujus successor L. Antoninus Commodus, nihil paternum habuit, ⁵ nisi quod contra Germanos feliciter & ipse pugnavit. ⁶ Septembrem mensem ad nomen suum transferre conatus est, ut Commodus diceretur; ⁷ sed luxuria & obscenitate depravatus, 10 gladiatorii armis sæpissime ⁸ in ludo, deinceps etiam in amphitheatro cum hujusmodi hominibus sæpe dimicavit. Obiit morte subita, ⁹ adeo ut strangulatus, vel veneno interfectus putaretur: 10 cum annis xii. post patrem, & viii. mensibus imperasset, tanta ex-

XV.

NOTÆ.

1. Et ministris similibus.] Neminem enim licebat ministris habere eodem cultu quo essent Imperatorij. Sueton. de Domitiano: *Generum fratris indigne ferens & ipsum albatos ministros habere, proclamavit*

ὅτι ἀλλοτρύων ἐσσι.

Capitolin. Supra pro ministris habet ministerii quod de ministris intelligendum esse negat Salmasius: *Ministeria*, inquit, hic sunt vasa aurea & argentea, ministeria enim pro vasis & poculis, Paulus lib. 3. Sentit. de Usufuclu: *Vasis argentei legatibus omnia continentur quæ capacitati alicui parata sunt, & ideo tam potiora quam escaria, item ministeria omnia debebuntur, veluti urcoli, patera, lancee, pipratoria, cochlearia quoque, itemque trulla, calices, scyphi & hæc similia.* Alias nemo nescit ministerium Latinis dictum pro argento nensali, vel delphica, in quo argentum illud exponebatur, Gloss. Delphica ὑποθήκη.

2. In editione munerum.] In munere autem publico tam magnanimus fuit, ut centum leones una missione simul exhibere sagittis interfectos. Capitolin. In Eusebij Chronico ad annum ultimum hujus Imperatoris hæc scripta sunt, etiam in antiquissimis membranis, ut testatur Casaub. *Antoninus post victoriam adeo in editione munerum magnificus fuit, ut centum leones exhibuerit.*

3. Obiit xviii. imperij anno.] Deest annus integer, & dies amplius decem sive

undecim. Vide apud Victorem pag. 134.

4. Omnibus certatim adniventibus.] Denique priusquam funus condereetur, ut plerique dicunt, (quod numquam antea factum fuerat, nec postea) *Senatus Populusque, non divisis locis, sed in una sede propitiis Deum dixit.* Vide apud Victorem.

5. Nisi quod contra Germanos.] Victi sunt sub eo tamen, quum ille sic viveret, per legatos Mauri, victi Daci, Pannonia quoque composita, in Britannia, in Germania & in Dacia imperium ejus recusantibus Provincialibus, quæ omnia ista per duces sedata sunt. Lamprid.

6. Septembrem mensem ad nomen suum.] De nominibus mensium a Commodio mutatis non parum dissentiunt Auctores. Sed verum est mensem Augustum Commodum dictum, non vero Septembrem. Vide apud Victorem pag. 134.

7. Sed luxuria & obscenitate depravatus.] Victor in Epitom. In tantum depravatus ut gladiatorii armis sæpissime in amphitheatro dimicaverit.

8. In ludo.] In ludo gladiatorio. dans la salle d'armes.

9. Adeo ut strangulatus, vel veneno.] Primum ei venenum datum, sed multa vini potione virus expellente, immixtus Narcissus validus Palæstrita, qui ei quasi arte exercitij brachiorum nodo fauces preffit, & spiritum interclussit. Ad Victorem pag. 136.

10. Cum annis xii. &c.] Imperavit

secratione omnium, ¹ ut hostis humani generis etiam mortuus sit digaretur.

XVI. Huic successit Pertinax grandævus jam; ² ut qui septuagenarii attigisset ætatem, Præfecturam Urbi tum agens, ex Senatus-consul-
to imperare iussus. ³ Octogesimo imperij die Prætorianorum mili-
tum seditione, & Juliani scelere occisus est.

XVII. Post eum ⁴ Salvius Julianus Rempubliam invasit, ⁵ vir nobilis; & juris peritissimus; nepos Salvij Juliani, qui sub Divo Adriano ⁶ Perpetuum composuit Edictum. ⁷ Victus est a Severo apud Mul-
vium pontem, interfectus in palatio, ⁸ vixit mensibus septem; postquam cœperat imperare.

XVIII. Hinc Imperij Romani administrationem Septimius Severus acce-
pit, oriundus ex Africa, ⁹ provincia Tripolitana, oppido Lepti, solus omni memoria & ante & postea ex Africa Imperator fuit.
¹⁰ Hic primum fisci advocatus, mox militaris Tribunus, per multa deinde & varia officia atque honores usque ad administrationem totius Reipublicæ pervenit, ¹¹ Pertinacem se appellari voluit, in honorem ejus Pertinacis, qui a Juliano fuerat occisus. Parcus admodum fuit, natura sævus. Bella multa & feliciter gessit. Pescen-

NOTÆ.

an. XII. menses VIII. dies XV.

1. *Vt hostis humani generis.* Hostis patriæ, hostis Deorum, hostis Senatus. Vide Lamprid. 18.

2. *Vt qui septuagenariam.* Annos natus LXVI. & menses v. ad imperium pro-
vectus Pertinax.

3. *Octogesimo imperij die.* Octogesi-
mo septimo: imperavit enim mensibus
II. diebus XXVII.

4. *Salvius Julianus.* Didium vocant Spartianus & Victor in Epitom. Salvium alter Victor pag. 136. ubi vide notata.

5. *Vir nobilis.* Ejus proavus paternus Salvius Julianus bis Consul, Præfectus Urbis & Jurisconsultus.

6. *Perpetuum composuit Edictum.* Prætores olim edicta, hoc est leges annuas scribebant, & quo edicto superioris anni Prætor usus fuerat, eo insequens Prætor fere non utebatur; quare varie inconditeque jus a Prætoribus promebatur, postea vero constitutum est ut edictum unum componeretur, ex quo omnes in posterum Prætores perpetuo jus dicerent, quod idcirco Perpetuum fuit appellatum.

7. *Vidus est a Severo apud Mulvium*

pontem. Eum Septimius Severus Imperator creatus, pontem proximo Milvium acie devicit, missique qui fugientem insequerentur, apud palatium Romæ obtruncavere. Victor. 137.

8. *Vixit mensibus septem.* Sed imperavit tantum mensibus duobus, diebus quinque, posteaque Severo sponte imperio cessit.

9. *Provincia Tripolitana, oppido Lepti.* Medio fere spatio inter Syrtim Majorem & Minorem, hodie Tripolis de Barbaria.

10. *Hic primum fisci advocatus.* Sic auspicia honorum cepisse patrocínio fisci dicit Victor de Severo pag. 142. Advocatum fisci eligebant Imperatores ex corpore advocatorum, qui in diversis foris postulabant. Ejus munus præcipue in his bonis quæ fisco commissa essent, exhibito delatore persequendis, versabatur, neque ille diu in officio durabat, sed cito mutabatur, quippe annum unum vel alterum compleret.

11. *Pertinacem se appellari voluit.* Alij hoc cognomen tum ei impositum tradunt ob ejus acerbicatem. Vide apud Vi-

nium Nigrum, qui in Ægypto & Syria rebellaverat, ¹ apud Cyzicum interfecit. ² Parthos vicit: ³ Arabas eo usque superavit, ut etiam provinciam ibi faceret; idcirco Parthicus & Arabicus dictus est. Multa toto Romano orbe reparavit. Sub eo etiam Clodius ⁵ Albinus, qui in occidendo Pertinace socius fuerat Juliano, ⁴ Cæsarem se in Gallia fecit: ⁵ victusque apud Lugdunum est & interfectus.

Severus autem præter bellicam gloriam, etiam civilibus studiis ⁶ clarus fuit, & litteris doctus, Philosophiæ scientiam ad plenum ⁷ adeptus. Novissimum bellum in Britannia habuit: utque receptas provincias omni securitate muniret, ⁸ vallum per xxxii. millia passuum a mari ad mare deduxit. ⁹ Decessit Eboraci ¹⁰ admodum senex, ¹¹ imperij anno xviii. mense 1 v. & Divus appellatus est: nam filios suos successores reliquit, Bassianum & Getam; ¹² sed Bassiano Antonini nomen a Senatu voluit imponi; itaque dictus est

XIX:

NOTÆ.

ctorem pag. 139.

1. *Apud Cyzicum interfecit.*] *Pescennium Nigrum apud Cyzicenos, Clodium Albinum Lugduni, victos coegit mori.* Victor. Herodianus tamen Pescennium Nigrum a Severo apud Issicum victum narrat, & in quodam Antiochiæ suburbio interfectum.

Cyzicum.] In Asia, in ipso littore Propontidis.

2. *Parthos vicit.*] Auxit imperium subactis Persarum rege nomine Abgaro. Victor.

3. *Arabas eo usque superavit.*] Neque minus in Arabas, simul adortus ut est in ditionem redegit provincia modo. Idem.

4. *Cæsarem se in Gallia fecit.*] De Cæsariis jam supra dictum est.

5. *Victusque apud Lugdunum.*] Apud Tiburtium, qui locus non procul Lugduno, victus est Albinus die 19. Februarij an. U. C. 910.

6. *Et litteris doctus.*] Philosophia, declamandi, cunctis postremo liberalium deditus studiis. Victor.

7. *Vallum per xxxii. millia.*] *Hic majora aggressus, Britanniam quod ea utilis erat, pulsus hostibus muro munivit, per transversam insulam ducto, utrinque ad finem Oceani.* Victor pag. 140. ubi murum vocat quem Eutrop. vallum. Sed si murum cespitium intelligas, utrumque

verum erit; muri enim cespitij propriæ valli dicuntur: & vallum Severi sic optime describit Beda historiæ lib. 1. *Severus recepit partem insula, a ceteris indomitæ gentibus, non muro, ut quidam existimant, sed vallo distinguendam putavit: murus enim de lapidibus, vallum vero, quo ad repellendum vim hostium castra muniuntur, sit de cespitibus, quibus circummissis a terra velut murus extruitur, altus super terram, ita ut in ante sit fossa, de qua levati sunt cespites, supra quam sudes de lignis fortissimi præsurguntur.* Itaque Severus magnam fossam firmissimumque vallum, crebris insuper turribus communitum, a mari ad mare duxit.

8. *Decessit Eboraci.*] Neque multo post Britannia municipio, cui Eboraci nomen, annis regni duodeviginti, morbo extinctus est. Victor.

9. *Admodum senex.*] Annos natus lxx. menses viii.

10. *Imperij anno xviii.*] Idem Victor Herodianus & Spartianus; sed imperavit tantum annos xvii. menses vii. dies iii.

11. *Sed Bassiano Antonini nomen.*] Non solum Bassiano, sed Getæ etiam Antonini nomen voluit imponi: quare cum abesset ita scribebat: *Salutate Antoninos filios & successores meos.* Sed prius Bassiano impositum.

O j

M. Aurelius Antoninus Bassianus, patrique successor. ¹ Nam Geta hostis publicus iudicatus, ² confestim periiit.

XX.

Marcus igitur Aurelius Antoninus Bassianus, ³ idemque Caracalla, morum fere paternorum fuit, paulo asperior & minax. ⁴ Opus Romæ egregium fecit lavacri, quæ Antoninianæ appellantur, nihil præterea memorabile: impatiens libidinis, ut qui ⁵ novercam suam Juliam uxorem duxerit. ⁶ Defunctus in Oſdroëne apud Edeſſam, moliens adverſum Parthos expeditionem, ⁷ anno imperij vi. menſe ii. vix egreſſus ætatis xlii. annum, funere publico elatus eſt.

XXI.

¹⁰. Opilius deinde Macrinus, qui Præfectus Prætorio erat, cum filio Diadumeno ⁹ facti Imperatores, nihil memorabile ex temporis brevitate geſſerunt: nam imperium eorum dum menſium & unius anni fuit: ¹⁰ ſeditione militari ambo pariter occiſi ſunt.

XXII.

Creatus eſt poſt hos M. Aurelius Antoninus: ¹¹ Hic Antonini Caracallæ filius putabatur: ¹² ſacerdos autem ¹³ Heliogabali templi erat. Is, cum Roman ingenti & militum & Senatus expectatione veniſſet,

NOTÆ.

1. Nam Geta hostis publicus iudicatus.] *Geta hostis eſt iudicatus.* Spartian.

2. Confestim periiit.] Poſtquam imperaſſet cum fratre annum unum, dies xxii. a fratre interfectus in ipſo ſinu matris Julix.

3. Idemque Caracalla.] Sic dictus quod indumenta in talos dimiſſa populo largiebatur. *Caracalla* a *Calaca*, unde noſtrum *caſaca*.

4. Opus Roma egregium fecit lavacri.] Nota opus lavacri pro lavacrum. De Thermis Antonianis ſic Spartian. Opera Roma reliquit *Therma* nominis ſui eximias, quarum cellam ſolearem Architecti negant poſſe ulla imitatione, qua facta eſt, fieri: nam ex are vel cupro celli ſuperpoſiti eſſe dicuntur, quibus cameratio tota concedita eſt: & tantum eſt ſpatium ut id-ipſum fieri negent poſſuiſſe docti Mechanici.

5. Novercam suam Juliam.] Getæ fratris quem occiderat matrem. Spartian. *Ad patricidum iunxit inceſtum, ſiquidem cum matrimonio copulavit cuius filium nuper occiderat.*

6. Defunctus in Oſdroëne apud Edeſſam.] Inter Edeſſam & Carras a duobus Centurionibus occiſus.

7. Anno imperij sexto.] Adde tantum iv. dies.

8. Opilius deinde Macrinus.] *Dehinc*

Opilius Macrinus, qui Præfecturam Prætorio gerebat, Imperator ejusque filius Diadumenus nomine, Caſar a Legionibus appellatur. Victor. Id factum an. U. C. 969. poſt Ch. 217.

9. Facti Imperatores.] Quidam Macrinum Imperatorem factum, at Diadumenum tantum Cæſarem. Capitolin. Scien- dum præterea quod Caſar fuiſſe dicatur, non Auguſtus Diadumenus puer, quem plerique pari fuiſſe cum patre imperio tradiderunt. Vide initium *Ælij Lampridij* in Diadumeno, & Victorem pag. 146.

10. Seditione militari ambo pariter occiſi ſunt.] *Eugens ſane Macrinus cum paucis & filio, in viſo quodam Biſthynia occiſus eſt cum Diadumeno, ablatumque ejus caput eſt, & ad Antoninum perlatum.* Capitolin.

11. Hic Antonini Caracalla filius putabatur.] Filius erat Semiamixæ ſororis Julix novercæ Antonini Caracallæ, cum Eutychianus in caſtra adduxit, fingens cum Caracallæ ſpurium. Vide apud Victor.

12. Sacerdos autem Heliogabali templi erat.] In ſolū ſacerdotium quem Heliogabalum Syri vocant, tanquam aſylum inſidiarum metu perſugerat. Victor. Inde ipſe etiam Imperator dictus Heliogabalus.

13. Heliogabali.] Syris *Alahgabal*, id eſt, *Dens monti*, quod ille eſſet e ſaxo rudi, & impoſito in modum plane montis:

probris se omnibus contaminavit. Impudicissime & obscœnissime vixit, ¹ biennioque post & vii. mensibus tumultu interfectus est militari, ² & cum eo mater Semia Syra.

- ³ Successit huic ⁴ Aurelius Alexander, ⁵ ab exercitu Cæsar, a Senatu Augustus nominatus, ⁶ juvenis admodum : 7 susceptoque adversus Persas bello, ⁸ Xerxem eorum regem gloriosissime vicit; ⁹ militarem disciplinam severissime rexit, ¹⁰ quædam tumultuantibus legiones integras exauctoravit, ¹¹ Afflictorum habuit, vel ¹² Scrinij magistrum, Ulpianum juris conditorem. Romæ quoque ¹³ favorabilis fuit. ¹⁴ Perit in Gallia, militari tumultu, ¹⁵ xiii. imperij an-

XXIII.

NOTÆ.

Græci vero nomen hoc desectentes ejus asperitatem proxime ad sonum linguæ suæ emollire conati sunt, pronuntiantes ΗΑΙΟΓ ΑΒΑΑΟC. Vide quæ viri doctissimi apud Lampridium notavere, & quæ ab illustriſſimo Bocharto, & quæ a Seldeno scripta sunt.

¹ Biennio post & vii. mensibus.] Regnavit annos 111. menses ix. dies iv.

² Et cum eo mater Semia Syra.] Semiam Syram hic vocat Eutrop. quam alij Semiamiram. Occisa est cum eo & mater Semiamira probroſissima muliere & digna filio. Lamprid. de hoc nomine vide quæ disputavit summus Scaliger in animadversionibus Eusebianis.

³ Successit huic.] An. Urbis 974. post C. 122.

⁴ Aurelius Alexander.] Consobrinus Heliogabali, quippe filius Mammææ, quæ Semiamiræ soror erat.

⁵ Ab exercitu Cæsar, a Senatu Augustus.] Augustum a militibus appellatum scribit Herodianus. A Senatu Cæsarem Lamprid. quem vide.

⁶ Juvenis admodum.] Adolescens sexdecim annorum.

⁷ Susceptoque, &c.] Conſeſſim apparatu magno bellum adversum Xerxem Persarum regem movet. Victor.

⁸ Xerxem.] Artaxerxem vocat Dio, Herodianus, Lamprid. Hic est Artaxerxes qui devicto & occiso Artabano rege Parthorum ultimo, primus antiquum Persarum in Oriente Imperium renovavit.

⁹ Militarem disciplinam severissime rexit.] Ita ut cum iter faceret non milites, sed Senatores transire dicerentur. Tribuni accincti, Centuriones verecundi, mi-

lites amabiles erant. Lamprid.

¹⁰ Quasdam tumultuantes Legiones.] Ibi (in Gallia) tumultuantes Legionum plerasque constantissime abiecit. Vict. p. 146

¹¹ Afflictorum habuit vel Scrinij Magistrum.] Vel hic pro particula &, ut sæpe apud historiarum Angulæ Scriptores. Nam & Afflictorum & Scrinij magistrum fuisse Ulpianum docet Lamprid. Nam & Consiliarius Alexandri & magister Scrinij Ulpianus fuisse perhibetur. Idem enim est Consiliarius & Afflictor. Nempe Jurisperitus, qui tum in publicis, tum in privatis judiciis ab iis qui judicium exercebant, in consilium publico constituto vocabantur adhibebatur.

¹² Scrinij magistrum.] Multa fuere Scrinia, veluti Scrinium epistoliarum, Scrinium memoriarum, Scrinium libellorum, Scrinium largitionum, Scrinium dispositionum: neque unus tantum Scrinij Magister Ulpianus, sed omnium. Festus Rufus: Hic Alexander Scriniorum magistrum habuit Ulpianum Jurisconsultorem. Nempe Ulpianus super omnes Scriniorum magistros, quos proximos sive principes vocabant, constitutus.

¹³ Favorabilis.] Cui omnes favent, qui omnium in se anorem colligit.

¹⁴ Perit in Gallia militari tumultu.] Lamprid. Denique agentem cum paucis in Britannia, ut alij volunt, in Gallia, in vico cui Sicilia nomen est, non ex omnium sententia, sed latrocinantium modo quidam milites, & bi præcipue qui Heliogabali præmiis effluverant, quum Severum principem pati non possent, occiderunt. Ad Victorum pag. 146.

¹⁵ xiii. imperij anno.] Imperavit ann.

O iij

no, & die VIII.] in matrem suam Mammæam unice pius.

NOTÆ.

XIII. diebus IX. vixit annis XXIX. men-
 sibus III. diebus VII. Lamprid. | unice pius fuit, ita ut Roma in palatio
 1. In matrem suam Mammæam unice | faceret dictæ nominis Mammæ, quæ
 pius.] Lamprid. In matrem Mammaam | imperium vulgus hodie ad Mammam vo-
 cant.

EUTROPII BREVARIUM HISTORIÆ ROMANÆ

LIBER NONVS.

OST hunc ¹ Maximinus ² ex corpore militari primus ad imperium accessit, sola militum voluntate, ³ cum nulla Senatus intercessisset auctoritas, neque ipse Senator esset, ⁴ Is bello adversus Germanos feliciter gesto, cum a militibus esset Imperator appellatus, ⁵ a Pupieno Aquileiæ occisus est, deferentibus eum militibus suis, cum filio adhuc puero, cum quo imperaverat ⁶ triennio, & paucis diebus.

Postea tres simul Augusti fuerunt: Pupienus, Balbinus, &

I:

II,

NOTÆ.

1. Maximinus.] De vico Thracia vicino Barbaria, barbaro etiam patre & matre genitus: quorum alter e Gothi, alter ex Alanis genitus perhibetur. Capitolino.

2. Ex corpore militari primus.] Primus e militaribus. Victor. pag. 148.

3. Cum nulla Senatus intercessisset auctoritas.] Verum ex Herodiano & Capitolino, qui sic scribit: sed occiso Alexandro Maximinus primus e corpore militari, nondum Senator, sine decreto Senatus Augustus ab exercitu appellatus est, filio sibi in participatu dato. Victor tamen Legionum suffragia a patribus approbata dicit.

4. Is bello adversus Germanos felici-

ter gesto.] Ingressus igitur Germaniam Transrhenanam per ccc. vel cccc. millia barbarici soli vicos incendit, greges abegit, prædas sustulit, barbarorum plurimos interemit, militem divitem reduxit, & nisi Germani per amnes & paludes ad sylvas confugissent, omnem Germaniam in Romanam ditionem redegerisset. Capitol.

5. A Pupieno Aquileia occisus est.] Eos Pupienus aquila obsidione consecit. Victor. a militibus in castris obtruncati.

6. Triennio & paucis diebus.] Horum imperio ad biennium per hujusmodi moras annus quæstus. Victor. Vide ibi notata pag. 150.

7. Postea tres simul Augusti fuerunt.] Gordianus patrem & filium præterit, qui

- Gordianus, ¹ duo superiores obscurissimo genere, Gordianus nobilis : ² quippe cujus pater senior Gordianus, consensu militum, cum Proconsulatum Africæ gereret, Maximino imperante, princeps fuisset electus. ³ Itaque cum Romam venissent Balbinus & Pupienus, ⁴ in palatio interfecti sunt, soli Gordiano imperium reservatum. Gordianus, ⁵ admodum puer, ⁶ cum Tranquillinam Romæ duxisset uxorem, ⁷ Janum Geminum aperuit : & ad Orientem profectus, Parthis bellum intulit, qui jam moliebantur erumpere, quod quidem mox feliciter gessit, ⁸ præliisque ingentibus Persas afflixit. ⁹ Hand longe a Romanis finibus interfectus est ¹⁰ fraude Philippi, qui post eum imperavit. ¹¹ Miles ei tumultum xx. milliario ¹² a Circesso, quod castrum nunc Romanorum est, Euphrati imminens ædificavit, ¹³ exequias Romam revexit, ipsum Divum appellavit.

N O T Æ.

insignia potestatis in Africa sumpserunt. Sed occiso Gordiano filio per Capellianum Mauritanæ Præsidem, Gordianus pater laqueo vitam finivit, quæ ubi Romani nuntiata sunt, Senatus Pupienum & Albinum Imperatores creavit, Gordianumque nepotem Cæsarem fecit : & ita tribus Imperatoribus contra Maximum fulta Respublica est.

1. *Duo superiores obscurissimo genere.* Nempe Pupienus & Balbinus. Pupienum quidem obscuro genere natum dicit Capitolinus ejusque patrem unum e plebe, ut nonnulli dicunt, fabrum ferrarium ; ut alij, rhediarum vehicularium fabricatorem. Sed idem Balbinum nobilissimum dicit, & familiæ vetustissimæ, quippe qui, ut ipse dicebat, a Balbo Cornelio Theophane historico originem duceret.

2. *Quippe cujus pater.* Certe hic errat Eutrop. qui hujus Gordiani patrem dicat Gordianum seniore qui in Africa Imperator factus est, quique laqueo vitam finivit, avum potius dicere debuerat : nam iste Gordianus, ut plures asserunt, natus est ex filia senioris Gordiani, ut unus aut duo, ex filio qui in Africa a Capelliano victus & occisus.

3. *Itaque cum Romam venissent, &c.* At in Urbe remanserat Balbinus. Fortasse hinc aliquid excidit, nempe scriptum fuerat : *Itaque cum Romam venisset Pupienus, Balbinus & Pupienus, &c.*

4. *In palatio interfecti sunt.* Ex Herodiano & Capitolino liquet eos non in palatio, sed e palatio per mediam civita-

tem productos in medio itinere interfectos.

5. *Admodum puer.* Annos natus xvi.
 6. *Cum Tranquillinam.* Filiam Mythetæ doctissimi viri. Capitolin.

7. *Janum Geminum aperuit.* In Persas profectus est cum prius fani ades, quas Marcus clauderat, patentes more veterum fecisset. Victor.

8. *Præliisque ingentibus Persas afflixit.* Illic frequentibus præliis pugnavit & vicit. Sapore Persarum rege submoto, & post Artaxerxem Antiochiam recepit, Carras & Nisibin, qua omnia sub Persarum imperio erant. Capitolin.

9. *Hand longe a Romanis finibus.* In Persidis finibus.

10. *Fraude Philippi.* Adi Capitolinum in Gordiano III. cap. 29. & 30.

11. *Miles ei tumultum xx. milliario a Circesso.* Festus Rufus : *miles ei tumultum vicessimo milliario a Circesso castris, quod & nunc extat, adificavit.* Hujus tumuli titulum Græcis, Latinis, Persicis, Judaicis & Ægypticis litteris scriptum sic refert Capitolin. Divo GORDIANO VICTORI PERSARUM, VICTORI GOTHORUM, VICTORI SARMATARUM, DEPULSORI ROMANARUM SEDITIONUM, VICTORI GERMANORUM ; SED NON VICTORI PHILIPPORUM.

12. *A Circesso.* Κίρκισσος vocant Græci Scriptores, Cirsosum corrupte Capitolin. Hujus castris situm Procopius & Zozimus ponunt in triangulo, quem Euphrates & Abortas confluentes faciunt.

13. *Exequias Romam revexit.* Sic jam Philippi

* Philippi duo, filius & pater, Gordiano occiso, ³ imperium in-
 vaserunt: atque exercitu incolumi reducto, ad Italiam e Syria pro-
 fecti sunt. ³ His imperantibus, millesimus annus Romæ urbis in-
 geniti ludorum apparatu spectaculorumque celebratus est. Ambo
 inde ab exercitu interfecti sunt: senior Philippus Veronæ, Romæ
 junior. ⁴ Annis v. imperaverunt, inter Divos tamen relati sunt.

⁵ Post hos Decius ⁶ e Pannonia inferiore, Bubalia natus, imperium
 sumpfit. Bellum civile, quod in Gallia motum fuerat, oppressit,
⁷ filium suum Cæsarem fecit. Romæ lavacrum ædificavit. ⁸ Cum
 biennio ipse & filius ejus imperassent, ⁹ uterque in Barbarico in-
 terfecti sunt, & inter Divos relati.

¹⁰ Mox Imperatores creati sunt, ¹¹ Gallus Hostilianus, & Galli
 filius Volusianus. ¹² Sub his Æmilianus in Mæsia res novas moli-

NOTÆ.

supra est, sic etiam Festus Rufus: *Atque*
exequiis ejus Romam cum maxima re-
verentia deduxerunt: sed malim reli-
 quias.

1. Philippi duo.] *Mareus Julius Philip-*
pus Arabi Thraconites sumpto in-confor-
tium Philippo filio, &c. Romam venere.
 Victor. pag. 151.

2. Imperium invaserunt.] Anno U. C.
 996. post Christ. 244.

3. His imperantibus.] Cassiodorus,
 Æmilianus & Aquilinus. *His Coss. mil-*
lesimus annus urbis Roma expletus est:
ob quam solemnitatem innumerabiles Phi-
lippus cum filio suo bestias in circo magno
interfecit, ludosque in campo Martio
Theatrales tribus diebus ac noctibus, pe-
pulo pervigilante, celebravit. Quadra-
ginta etiam missus natali Romæ urbis
concurserunt, & agon mille annorum ætus.

4. Annis v. imperaverunt.] Annos po-
 sentia quinque eger. Victor. Alij impe-
 rasse aiunt an. vi. Alij vii.

5. Post hos Decius.] An. U. 1003. post
 Christ. 251.

6. E Pannonia inferiore, Bubalia na-
 tus.] Bubalia Pannonia inferior dicta ab
 oppido Bubali. Sirmientium vico ortum
 Decium scribit Victor.

7. Filium suum.] Q. Herennium E-
 truscum Mæthum Decium.

8. Cum biennio ipse & filius.] Idem
 Victor, sed falso: nam ad summum re-
 gnarunt annum unum menses iv. & sub
 eis imperium invasere C. VALENS HOS-

TILIANUS MESSEUS, LUCIUS PRISCUS;
 ET JULIUS VALENS LICINIANUS. Nisi
 hic *Julius Valens* idem sit qui *Caius Va-*
lens, &c. Sane Julij Prisci & Julij Va-
 lentis tantum meminit Victor, quem vi-
 de pag. 153.

9. Uterque in Barbarico.] *Decij Bar-*
bares trans Danubium persequentes in
Abruto fraude cecidere. Victor.

10. Mox Imperatores creati.] An. Ur-
 bis 1004. post Christ. 252.

11. Gallus Hostilianus, & Galli filius.]
 Legendum, ut optime monuit doctissimus
 Calaubonus, *Gallus Hostilianusque, &c.*
 Quomodo Aurelius Victor: *Patres Gallo,*
Hostilianoque augusta imperia decernunt.
 Ut non aliter Eutropium scripsisse putem,
 addit vir summus, moveor hoc argumento
 quod Paulus Diaconus & alij e recentio-
 ribus Chronologis multi, qui fere Eutro-
 pium describere solent, errorem hunc non
 errant. Auctor quidem historiae miscel-
 læ hoc loco scribit: *Mox exercitus Im-*
peratores creavit Vibium Gallum, & fi-
lium Galli Volusianum. Horum tempor-
ibus Hostilianus Perpenna a Senatu Im-
perator creatus, nec multum post pestilen-
tia consumptus est. Pecanium qui mendam
 agnoscit non moramur, vitiolissimis eni-
 libris esse usum. Hujus sane mendæ ve-
 rustas, siquidem nienda est, colligi pos-
 test ex Orosio quem corruptam lectionem
 secutum esse dubitari non potest.

12. Sub his Æmilianus.] C. JULIUS
 ÆMILIANUS.

tus est : ad quem opprimendum cum ambo profecti essent, ¹ Interamnæ interfecti sunt, ² non completo biennio; nihil omnino claram gesserunt. ³ Sola pestilentia & morbis atque ægritudinibus notus eorum principatus fuit.

VI. 5. ⁴ Amilianus obscurissime natus, obscurius imperavit; ⁵ ac tertio mense ⁶ extinctus est.

VII. ⁶ Hinc Licinius Valerianus in Rhætia & Norico agens, ⁷ ab exercitu Imperator, & mox Augustus esse factus. ⁸ Gallienus quoque Romæ a Senatu Cæsar est appellatus. Horum imperium Romano nomini perniciosum, & pæne exitiabile fuit, vel infelicitate principum, ⁹ vel ignavia. ¹⁰ Germani Ravennam usque venerunt. Valerianus in Mesopotamia bellum gerens, ¹¹ a Sapore Persarum rege superatus est: mox etiam captus, apud Parthos ¹² ignobili servitute consenuit.

VIII. 15. Gallienus, cum adolescens factus esset Augustus, imperium primum feliciter, mox commode, ad ultimum perniciose gessit. Nam juvenis ¹³ in Gallia & Illyrico multa strenue fecit, ¹⁴ occiso apud

NOTÆ.

1. *Interamna interfecti sunt.*] *Ad quem expugnandum profecti Interamna ab suis caduntur.* Victor. Interamna hæc in Umbria ad flumen Nar.

2. *Non completo biennio.*] *Hic sane omnibus biennium profecit.* Victor.

3. *Sola pestilentia.*] *Dein pestilentia oritur, qua atrocius saviente Hostilianus enteriit.* Idem. Tunc Romæ ad quinque milia in Libitinæ rationes quotidie veniebant.

4. *Ac tertio mense.*] *Mense quarto.* Victor in Epitome.

5. *Extinctus est.*] *Morbo absumptum dicit Victor in Cæsaribus, a suis casum alter Victor in Epitome.*

6. *Hinc Licinius Valerianus.*] *At milites qui contracti undique apud Rhatias ob instans bellum, morabantur, Licinio Valeriano imperium deserunt.* Victor. an. U. 1005. post Ch. 254.

7. *Ab exercitu Imperator & mox Augustus.*] *Quippe Imperator dicebatur qui exercitui præerat, Augustus qui imperium regebat.*

8. *Gallienus quoque.*] *Ejus filium Gallienum Senatus Cæsarem creat.* Victor.

9. *Vel ignavia.*] *De Valeriano sic aliter Victor in Epitome: Stolidus tamen*

& multum iners, neque ad usum aliquem publici officij consilio seu gestis accommodatus.

10. *Romani Ravennam usque venerunt.*] *Contra eos missus Gallienus. Vide Zozim. Ravenna Senonum oppidum in littore Adriatico.*

11. *A Sapore rege superatus est.*] *Persarum regis, cui nomen Sapor erat, dolo circumventus, &c. Victor.*

12. *Ignobili servitute consenuit.*] *Alter Victor in Epitome. Valerianus vero in Mesopotamia bellum gerens a Sapore Persarum rege superatus, mox etiam captus, apud Parthos ignobili servitute consenuit. Nam quandiu vixit rex ejusdem provincie incurvato eo pedem cervicibus ejus imponens, equum conscendere solitus erat. Alter Victor in Cæsaribus ait, Valerianum fœde lanatum interiisse.*

13. *In Gallia & in Illyrico.*] *Adversus Germanos.*

14. *Occiso apud Murisiam Ingenno.*] *Ingebium vocat Victor: Ibi, inquit, Ingebium, quem curantem Pannonios, compta Valeriani clade, imperandi cupidò inceserat, Murisiam devicit. Sed Ingennum vocat Tr. bellius Pollio, & in nummis INGENUS. Vide notata apud Victorem pag. 155.*

- * Murſiam Ingenuo, qui purpuram ſumpſerat, & Trebelliano.
 * Diu placidus & quietus : 4 mox in omnem laſciviam diſſolutus,
 tenenda Reipublicæ habenas probroſa ignavia & deſperatione rela-
 xavit. 5 Alamanſi vaſtatis Galliis in Italiam irruerunt. 6 Dacia,
 5. quæ a Trajano ultra Danubium fuerat adjecta, amiſſa eſt. 7 Græ-
 cia, Macedonia, Pontus, Aſia, vaſtatæ per Gothos. Pannonia a
 Sarmatis Quadique populata eſt : 8 Germani uſque ad Hiſpanias
 penetraverunt, & civitatem nobilem Tarracoenem expugnaverunt.
 9 Parthi Meſopotamia occupata, Syriam ſibi cæperunt vindicare.
 10. Tum jam deſperatis rebus, & deſeto pæne Imperio Romano, I X.
 10 Poſthumus in Gallia, obſcuriſſime natus, purpuram ſumpſit : &
 11 per annos decem ita imperavit, ut conſumptas pæne provincias
 ingenti virtute & moderatione reparaverit ; 12 qui ſeditione militum
 interfectus eſt, quod Moguntiacum, quæ adveſum eum rebellave-
 rat, 13 Lolliano res novas moliente, diripiendam militibus tradere
 noluiſſet. 14 Poſt eum Marius viliffimus opifex purpuram accepit,
 & 15 ſecundo die interfectus eſt. 16 Victorinus poſtea Galliarum
 accepit imperium, 17 vir ſtrenuiſſimus : ſed cum nimæ libidinis

NOTÆ.

1. *Murſiam.*] In Pannonia inferiori.
 2. *Et Trebelliano.*] Legendum *Regal-
 liano* : Regallianus enim unius de xxx. Ty-
 rannis qui ſub Gallieno rebellarunt. Adi-
 Victorium p. 155. & Trebellium Pollionem.
 3. *Diu placidus & quietus.*] Hæc pen-
 dent a ſuperioribus, *mox commode*,
 &c.
 4. *Mox in omnem laſciviam diſſolu-
 tus.*] Hu proſpere ac ſupra vota cedeſti-
 bus, more hominum ſecundus ſolutior, rem
 Romanam quaſi naufragio dedit.
 5. *Alamanſi vaſtatis Galliis.*] Victor
 p. 156. *Alamanorum vis tunc aque Ita-
 liam poſſideret.*
 6. *Dacia, qua a Trajano ultra Danu-
 bium.*] Nunc intelligendus eſt Victor :
 Et amiſſa trans Iſtrum qua Trajanus
 quaſierat.
 7. *Græcia, Maced. Pont. Aſia vaſtata
 per Gothos.*] Idem Victor : Adeo utè Thra-
 ciam poſſiderent, vaſtato ac pæne direpto
 Tarracoenſum oppido.
 8. *Germani uſque ad Hiſpaniam.*]
 Francorum gentes direpta Gallia Hiſpa-
 niam poſſiderent, vaſtato ac pæne direpto
 Tarracoenſum oppido.
 9. *Parthi Meſopotamia occupata.*] Me-

- ſopotamiam Parthi occupaverunt.* Idem.
 10. *Poſthumus.*] C. Caſſius Poſthumus
 Labienus, quem Tranſilhenani limitis
 ducem & Galliar præſidem fecerat Valo-
 rianus.
 11. *Per annos decem.*] Pollio, *Per an-
 nos ſeptem Poſthumus*, inquit, *gratanter
 acceptus talem ſe præbuit per annos ſeptem,
 ut Gallias inſtauraverit.*
 12. *Qui ſeditione militum.*] Suorum
 tumultu perit, quod flagitantibus Mogun-
 tiacorum direptiones, quia Lollianum ju-
 verant, abnuſſet. Victor.
 13. *Lolliano res novas moliente.*] Huic
 inter xxx. Tyrannos quartum locum affi-
 gnat Trebellius Pollio. Interſcriptus eſt a
 Victorino.
 14. *Post eum Marius.*] Igitur, eo, Po-
 ſtumo, occiſo, Marius ferri quondam
 opifex, neque etiam tum militiſa ſatis
 clarum, regnum capit. Victor.
 15. *Secundo die interfectus eſt.*] Ita Vi-
 ctor, ſed tertio die Pollio.
 16. *Victorinus poſtea.*] Hunc tamen an-
 te Marium collocat Trebellius Pollio. Vi-
 ctorem ſequitur Eutrop.
 17. *Vir ſtrenuiſſimus.*] Et ſi ſcientia
 Poſthumo par. Victor. *Militaris induſtria
 virum vocat Pollio.*

esset, ¹ & matrimonia aliena corrumpere, ² Agrippinæ occisus
est, ³ Actuario quodam machinante dolum, imperij sui anno se-
cundo.

x.

4 Hinc successit Tetricus Senator, qui Aquitaniam honore Præ-
sidis administrans, abens a milibus Imperator electus est, & apud
Burdgalam purpuram sumpsit, seditiones multas militum pertulit.
Sed dum hæc in Gallia geruntur, in Oriente per 5 Odenatum Per-
sæ victi sunt: 6 defensa Syria, recepta Mesopotamia, usque ad Ctes-
iphontem Odenatus penetravit.

XI.

10. Ita Gallieno Rempubicam deferente, Romanum imperium in Occidente per Posthumum, per Odenatum in Oriente servatum est. Gallienus interea Mediolani 7 cum fratre Valeriano occisus est, 8 imperij anno nono : 9 Claudiusque ei successit, a militibus electus, a Senatu appellatus Augustus. 10 Hic Gothos, Illyricum:

NOTÆ.

1. Et matrimonia aliena corrumpere.]
 Qui & ipse quod matrimonium militum &
 militarium corrupendis operam daret,
 a quodam Aethario, cujus uxorem su-
 peratam, composita factione Agrippina
 percussus.

2. *Agrippina*. I Quæ urbs Ubiorum ad Rhenum, hodie *Cologne*.

3. *Achtium* quodam machinante delo.] Hunc locum pessime convertit Praxinos: δὲνα πῶς Ἀχθίου τὰ τελευτὰ ἐπαγο-
νται. γὰρ οὐδ' εἰ οὖνα τὸ πῶς ἐπὶ τοῦ
Servus quondam *Achtium* ei mortem affe-
rent: ita enim vocabatur qui eum occidi-
dit. Infestissime: nam primo, ut optime
notavit doctiss. Cafaub. falso *Servum* vocat:
militabat enim, quod non poterant
servi. Deinde *Acharium* viri proprium
putavit, quod est nomen officii. *Achua-*
rion est ὑπομεταστήτης, scriba. Scribam
enim in singulis Legionibus, hoc abunde
probat Victor, qui *Attislaum* live *Atti-*
lianum virum vocat & corpore *Achario-*
nium fuisse dicit. Ad illud pag. 117.

4. Hunc successit Tetricus Senator.] Interfecto Victorino, & ejus filio, pater ejus Victoria, sive Victoria, Tetricum Senatorem Pop. Rom. praefecit in Gallia regentem, ad imperium hortata, quod ejus erat, ut plerique loquuntur, affinis. Augustum appellari fecit, filiumque ejus Caesarem nuncupavit. Pollio.

5. *Odenatum.* } *Palmyrenorum* principi-
um.

6. Defensio Syria, recepta Mesopotamia.] Nisibin primum & Orientis plera que cum omni Mesopotamia in potestatem recepit, deinde ipsum regem victum fugere coëgit, postremo Trefiphonta usque. Saporem & ejus liberos persecutus, capris concubinis, capta etiam magna prada ad Orientem venit. Pollio.

7. *Cum fratre Valeriano.*] Sed e diversa matre genito.

8. Imperij anno nono.] Ita ViCTOR. Valerianus pater anno sexto impetravit a Persis captus: post eum filius Gallienus solus regnavit annos ix. Quidam tamen transtulisse, de quibus hic Pollio: De annis autem Gallieni & Valeriani ad imperium pertinensque, incerta traduntur, quorum xv. annos eisdem imperasse conficit, id est Gallienum usque ad quintum decimum pervenisse, Valerianum vero sexto rei captum, alij novem annis, alij decem etiam Gallienum imperasse in litteris mittant, cum conficit & decennalia Roma ab eodem celebrata, & post decennalia Gothos ab eo vidios, &c.

9: *Claudioſque ei ſucceſſit.*] An. Urbis
1020. poſt Ch. 268. Origo hujus Impe-
ratoris incerta. Quidam Gordiani notum
faciunt, alij ex Dalmatia oriundum, alij
Dardanum, & ab Illo Trojanorum, atque
ab ipſo Dardano ſanguinem trahere.

10. *Hic Gothos.*] Vide Pollutionem cap.
VI. & XII.

Macedoniamque vastantes, ingenti praelio vicit, parvus vir, ac modestus, & iusti tenax, atque Reipublicæ gerendæ idoneus: qui tamen ¹ inter biennium imperij ² morbo interiit, & Divus appellatus est. Senatus ingenti eum honore decoravit, scilicet ut in curia ³ clypeus ipsi aureus, ⁴ item in Capitolio statua aurea poneretur.

⁵ Quintilius post eum, Claudij frater, consensu militum Imperator electus est, ⁶ vir unica moderationis & civilitatis laude æquandus fratri vel præponendus, consensu Senatus appellatus Augustus, ⁷ septimo-decimo die imperij ⁸ occisus est.

⁹ Post eum ⁹ Aurelianus suscepit imperium, ¹⁰ Dacia Ripensi oriundus, vir in bello potens, animi tamen immodici, & ad crudelitatem propensioris, quique Gothos strenuissime vicit. Romanam ditionem ad fines pristinos varia bellorum felicitate revocavit: superavit in Gallia Tetricum ¹¹ apud Catalaunos, ¹² ipso Tetrico præcedente exercitum suum; cuius assiduas seditiones ferre non poterat: quin etiam per litteras occultas Aurelianus ita fuerat deprecatus, ¹³ ut inter alia versu Virgiliano uteretur: *Eripe me his, invide, ma-*

XII.

XIII.

NOTÆ.

1. Inter biennium imperij.] Imperavit anno uno, mensibus decem, diebus quinque.

2. Morbo interiit.] Finito sane bello Gothico, gravissimus morbus increbuit, tunc quum etiam Claudius affectus morbo mortales reliquit, & familiars virtutibus suis petis cæsum. Pollio. Factum igitur quod multi prodidere, Claudium vetus Deciorum exemplum renovasse, qui se pro salute Reipublicæ devoverunt: de quo ambo Victores, ubi vide quæ dicta sunt.

3. Clypeus ipsi aureus.] Illi Clypeus aureus, vel, ut Grammatici loquuntur, alypeum, aureum Senatus tenus iudicio in Romana Curia collocatum est. Pollio. Imaginem auream vocat Victor. Nempe erat imago clypeata, ut Itali vocant un busto, quales hodie Pictores nostri faciunt.

4. Item in Capitolio statua aurea.] Illi, quod nulli antea, Populus Rom. sumptu suo in Capitolio anno 700 Opt. Max. templum statum aureum decempe-dum collocavit. Pollio. Victor prope ipsum Jovis simulacrum positum dicit.

5. Quintilius] Quintilium vocant nummi veteres. Zozim. & alij.

6. Vir unica moderationis & civilitatis

laude.] Quintillius frater ejusdem vir. sanctus, & sui fratris, ut vero dixerim, frater, delatum sibi omnium iudicio suscepit imperium, non hæreditarium, sed merito virtutum. Pollio.

7. Septimo-decimo die.] Ita Pollio. Vopiscus *successimo* die.

8. Occisus est.] Quidam cum à militibus interfectum tradunt. Zozim. scribit eum Aureliano sponte cessisse, quasi potiori, & sibi venas incidisse.

9. Aurelianus suscepit imperium.] Anno Urbis 1022. post Ch. 270.

10. Dacia Ripensi.] Divus Aurelianus oriens, ut plures loquuntur, Si mihi, familia obscuriore, ut nonnulli Dacia Ripensi. Ego autem legisse me memini auctorem, qui cum Mors genitum prædicaret. Vopiscus. Dacia Ripensis dicta ad differentiam Daciæ Mediterraneæ. Sed eam Daciarum divisionem Aureliani tempore fuisse non puto.

11. Apud Catalaunos.] Hodie Chalons.

12. Ipso Tetrico præcedente exercitum.] Ipso Tetrico exercitum suum præcedente, quod ejus scelera ferre non possit. Vopiscus. Adi Victorem pag. 160.

13. Vt inter alia versu Virgiliano.] Ex Pollione: Versus denique illius fertur quem statim ad Aurelianum scripserat:

P. 117

lis.... Zenobiam quoque, ¹ occiso marito Odenato, qui Orientem tenebat, ² haud longe ab Antiochia non sine gravi prælio cepit : ingressusque Romam, nobilem triumphum quasi receptor Orientis Occidentisque egit; currum præcedentibus Tetrico & Zenobia : ³ qui quidem Tetricus etiam ⁴ Corrector Lucaniæ postea fuit, ac privatus diutissime vixit. Zenobia autem posteros, qui adhuc manent Romæ, reliquit.

XIV.

⁵ Hoc imperante etiam Monetarii in Urbe rebellaverunt, ⁶ vitiatii pecuniis, & ⁷ Felicissimo ⁸ Rationali interfecto : quos Aurelianus victos ultima crudelitate compescuit, plurimos nobiles capite damnavit : sævus & sanguinarius, ⁹ ac necessarius magis in quibusdam.

NOTÆ.

Eripe me his, invisse, malis.

1. *Occiso marito Odenato.*] Per consobrinum suum Meconium, qui & ipse imperium sumperat.

2. *Haud longe ab Antiochia non sine gravi.*] Hic errare Eutropium puto, ut & Festum Rufum, qui scribit Aurelianium Zenobiam apud Imas haud procul ab Antiochia vicisse, & captam Romam triumphantem ante curium duxisse: nam certum est eos res gestas diversis temporibus in unum confundere. Quippe Aurelianus primum levi prælio non longe ab Antiochia cum Zenobia dimicavit, deinde apud Emessam gravi certamine, quo Zenobia res penitus afflictæ sunt & attrita, & quo fugata ipsa Zenobia quæ inde se Palmyram recepit, quam cum fortiter obsidione premeret Aurelianus, Zenobia sibi fuga consulere tentavit, camelo igitur imposita ad Persas iter tendebat, sed per Aureliani equites capta, ad Aurelianium perducta est.

3. *Qui quidem Tetricus.*] Pudore tamen victus vir nimum Severus, eum, quem triumphaverat, Correctorem totius Italia fecit. Pollio.

4. *Corrector Lucaniæ.*] Totius Italiae Correctorem factum dicit Pollio, sed falsum est. Lucaniæ tantum Correctura data, ut Vopiscus & uterque Victor. Correctores dicebantur, quibus pars aliqua provinciarum regenda tradebatur.

5. *Hoc imperante etiam Monetarij.*] Fuit sub Aureliano etiam Monetarium bellum Felicissimo Rationali auctore, quod æterime severissimeque compescuit, &c. Vopiscus.

6. *Vitiata pecuniis.*] Nummariam non tam corrossissent. Victor. Pecuniam igitur non adulterabant Monetarii, sed illam corrodabant. Corrota enim pecunia recte vitata dici potest.

7. *Felicissimo Rationali interfecto.*] Solus, quod sciam, Eutropius scribit Monetarios Felicissimo interfecto adversus Aurelianium bellum intestinum movisse. Nam Vopiscus & Victor contra scribunt auctore Felicissimo seditionem illam motam, quod & Epistola Aureliani a Vopisco inserta verum esse vincit. Aurelianus Augustus ULPIO PATRI. Monetarij auctore Felicissimo ultimo servorum, cui procuracionem fisci mandaveram, rebellis spiritus extulerunt, hi compressi sunt.

8. *Rationali.*] Quis sit Rationalis nemo melius explicaverit quam Aurelianus ipse in Epistola, quam legere est apud Vopiscum & in nota superiori, inde enim patet Procuratorem fisci & Rationalem idem esse.

9. *Ac necessarius magis in quibusdam.*] Ex Vopisco, Principi necessarius magis quam bono. Incertus Scriptor apud Suidam de Aureliano: χαλκῶς πρὸς καὶ περὶ τοῦ ἀντιπάλου καὶ μάστιγι ἀναγκῆς ἐξουσίῃ, καὶ ἀντιπάλου βασιλεύς. Sævus & sanguinarius, ac necessarius magis dux, quam amabilis Imperator. Sunt autem hæc ad verbum ex Eutropio versa, ut alia multa quæ passim apud Suidam leguntur: ex quibus constat nobis ante Pecuniarum alium fuisse, qui Eutropium Græcum faceret, & quidem haud paulo elegantius & melius quam factum sit a Pecanio. Sed hic Græcus Interpres apud Eutropium se-

dam, quam in ullo amabilis Imperator: trux omni tempore, ¹ etiam filij forðis interfector: ² disciplinæ tamen militaris & morum dis-
solutorum magna ex parte corrector.

³ Urbem Romam muris firmioribus cinxit; ⁴ templum Soli ædi-
ficavit, in quo ⁵ infinitum auri gemmarumque constituit. ⁶ Pro-
vinciam Daciam, quam Trajanus ultra Danubium fecerat, intermi-
sit, ⁷ vastato omni Illyrico & Mæsia, desperans eam posse retineri;

XV,

NOTÆ.

git, necessarius magis dux quam, &c. ut Vopiscus scribit: Diocletianum frequen-
ter dixisse, cum Maximiani asperitatem reprehenderet, Aurelium magis ducem
esse debuisse quam principem.

1. Etiam filij fororis interfector.] Qui-
dam filiam fororis ab Aureliano interto-
ctam, Vopiscus: Hic cum usque eo seve-
ritatem retendisset ut & filiam fororis oc-
cideret. Idem mox: Addunt nonnulli fi-
lium fororis, non filiam, ab eodem interfe-
ctum. Plerique autem etiam filiam so-
roris. Quasi diceret: sunt qui filium so-
roris ab Aureliano interfectum dicunt,
sunt qui filiam. Merique etiam & filium &
filiam fororis, &c.

2. Disciplina tamen militaru.] Ita ut
nemo peccaverit postquam semel militaria
peccata semel ingenti severitate correxit.
Extat ejus Epistola quam ad Vicarium
suum scribebat: Si vis Tribunus esse, imo
si vis vivere, manus militum contine. Ne-
mo pullum alienum rapiat: ovem nemo
contingat: uvam nullus auferat: segetem
nemo deterat: oleum, sal, lignum nemo
exigat; annona sua contentus sit: de
præda hostis, non de lacrymis Provincia-
lium habeat: arma tersa sint: ferramen-
ta, famiata, calceamenta fortia: vestiu-
m nova vestem veterem excludat. Stipen-
dium in balneo non in popina habeat.
Torquem brachiale & annulum appo-
nat. Equum Sagmarium suum defricit:
capitum animalium non vendat: mulum
centuriarum communiter curet: alter al-
teri quasi servus obsequatur: a Medico
gratu curentur: aruspiciibus nil dent: in
hospitiis caste se agant: qui litem fecerit,
vapulet.

3. Urbem Romanam muris firmioribus
cinxit.] Non solum firmiores muros fe-
cit, sed etiam eorum ambitum ampliavit.
Videtur. Murus Urbem quam validissimu-

latiore ambitu circumfessit.

4. Templum Soli edificavit.] Vopis-
cus: Templum Solis magnificentissimum
constituit. Zozim. ait illud templum ab
eo ornatum fuisse donariis quæ a patria
adduxerat, Solis & Belæ simulacris. Sol
autem ab Aureliano præcipue cultus, quia
mater ejus sacerdos fuerat in templo So-
lis. Vide quæ notantur viri doctissimi apud
Vopiscum.

5. Infinitum auri.] Pater meus arbi-
trabatur addendum vocem pondus, eam
tamen non agnoscit Vopiscus: In templo
Soli, inquit, multum auri gemmarum-
que constituit.

6. Provinciam Daciam quam Traja-
nus.] Sextus Rufus: Trajanus Daces sub
rege Decibala vicit, & Daciam trans Da-
nubium in solo Barbarico provinciam fe-
cit, quæ in circuitu decies centena mil-
lia passuum habuit. Sed sub Gallieno Im-
peratore amissa est: & per Aurelianium,
translati exinde Romanis, duæ Dacia in
regionibus Mæsia ac Dardania factæ
sunt.

7. Vastato omni Illyrico & Mæsia.]
Ista lucem accipit ex Vopisco, unde fe-
re ad verbum translata: Quum vastatum
Illyricum ac Mæsiam deperditam videret,
provinciam trans Danubium Daciam a
Traiano constitutam sublato exercitu ac
Provincialibus, reliquit, desperans eam
posse retineri, abducosque ex ea populos
in Mæsiam collocavit, appellavitque suam
Daciam, quæ nunc duæ Mæsiæ dividit.
Eutropius tamen hic prætermisisse videtur
verba illa appellavitque suam Daciam,
nisi emendatioribus codicibus nactus sit eru-
ditiss. Salmastius, qui scribit Eutropium sic
Vopisci locum retulisse. In media Mæ-
sia collocavit, appellavitque eam Daci-
am, quæ nunc duæ Mæsiæ dividit, & est in
dextera Danubio, &c. Sed cæcæ verba non

abductosque Romanos ex urbibus & agris Dacie in media Mœsia collocavit: & est in dextera Danubio in mare fluenti, cum antea fuerit in læva. ² Occiditur servi sui fraude, ³ qui ad quosdam militares viros, amicos ipsius, nomina pertulit annotata, falso manum ejus imitatus, tamquam Aurelianus ipsos pararet occidere. Itaque ut præveniretur ab iisdem, interfectus est in itineris medio, quod inter Constantinopolin & Heracleam est ⁴ strata veteris, locus ⁵ Cænophrurium appellatur; ⁶ mors tamen ejus inulta non fuit. Meruit quoque inter Divos referri; ⁷ Imperavit annos v. menses vi.

XVI.

⁸ Tacitus post hunc suscepit imperium, vir egregie moratus, & Reipublicæ gerendæ idoneus; ⁹ nihil tamen clarum potuit ostendere, ¹⁰ intra vi. mensem imperij ¹¹ morte præventus. ¹² Florianus, ¹³ qui Tacito successerat, ¹⁴ duobus mensibus, & diebus xx.

NOTÆ.

agnoscunt libri editi, quos mihi videre contigit.

1. *Abductosque Romanos.*] Nam Trajanus ex toto orbe Romano instructas copias hominum transfulerat, ad agros & urbes colendas. Supra in Adriano.

2. *Occiditur servi sui fraude.*] *Malitia Notarii sui ex manu Mucaporis interemptus est.* Vopisc. qui hunc Notarium Mnesitheum vocat, at Zozius. Erotem.

3. *Qui ad quosdam militares viros.*] *Mnesitheus breve nominum conscripsit, mixtis iis quibus Aurelianus vere irascebatur, cum iis de quibus nihil asperum cogitabat, addito etiam suo nomine quo magis fidem faceret ingesta solitudinis: ac brevis legit singulis quorum nomina continebat, addens disposuisse Aurelianus eos omnes occidere, illos vero debere vita sua, si viri sunt, subvenire.* Vopiscus.

4. *Strata veteris.*] *Strata est via. Virgil. dixit strata viarum: & Italice strada. Hæc via grandibus saxis olim munita fuit, hodieque integra remanet: pertingebat autem ab illa ora ad Dyrrachium. Adeundus tibi est Bellonius testis oculatus lib. i. cap. 62.*

5. *Cænophrurium.*] *Κανὸν φρύγιον*, sive unica voce Κανὸνφρύγιον. Id est, novumcastrillum.

6. *Mors tamen ejus inulta non fuit.*] *Sane Mnesitheus postea surrectus ad stipem, bestiis obiectus est.* Vopisc. Idem scribit, Tacito eam primam curam fuisse,

se, ut omnes qui Aurelianium occiderant, interirerent bonos malosse. Adi Victorem pag. 163.

7. *Imperavit annos quinque, menses septem.*] Ita fere Zonaras, qui scribit Aurelianium imperasse annos vi. minus paucis mensibus. Vopiscus: *Imperavit annis sex, minus paucis diebus.*

8. *Tacitus post hunc suscepit imperium.*] Aurelianus occisus est anno U. C. 1027. post Ch. 275. die 29. Januarij, deinde interregnum fuit usque ad diem Septembris, quo Tacitus Imperator electus.

9. *Nihil tamen clarum potuit ostendere.*] *Gessit autem propter brevitatem temporum nihil magnum.* Vopiscus.

10. *Intra vi. mensem imperij.*] *A ducentesima regni luce, Victor, vere. Imperavit enim a die 25. Septembris usque ad diem 13. Aprilis, quo e vita excessit.*

11. *Morte præventus.*] *Interemptus est insidiis militaribus, ut alij dicunt v. l. mense, ut alij morbo interit.* Vopiscus. Victor in Cæsaribus cum Tyanæ mortuum dicit. Alter Victor in Epitom. apud Tarsum.

12. *Florianus.*] Taciti frater.

13. *Qui Tacito successerat.*] Hic post fratrem arripuit imperium, non Senatus auctoritate, sed suo motu, quasi hæreditarium esset imperium, quum sciret adiuturum esse in Senatu Tacitum ut quum mori cœpisset, non liberos suos, sed optimum aliquem principem faceret. Vopiscus.

14. *Duobus mensibus & diebus xx.*]

in imperio fuit, neque quidquam dignum memoria egit.

- ¹ Post hunc ² Probus, vir illustris gloria militari, ad administrationem Reipublicæ accessit, ³ Gallias a Barbaris occupatas ingenti præliorum felicitate restituit. Quosdam imperium usurpare conatos, scilicet ⁴ Saturninum in Oriente, Proculum & Bonosum Agrippinæ, multis certaminibus oppressit. ⁵ Vineas Gallos & Pannonios habere permisit: ⁶ opere militari Almani montem apud Sirmum, & Aureum apud Mæsam superiorem, vineis concessit, & provincialibus colendos dedit. Hic cum bella innumera gessisset, pace ⁷ parta, dixit ⁸ brevi milites necessarios non futuros: vir acer ac strenuus, iustus & qui Aurelianum æquaret gloria militati, morum tamen civilitate superaret. ⁹ Interfectus est tamen Sirmij, tumultu militari, ¹⁰ in turre ferrata. ¹¹ Imperavit annos sex, menses quatuor.
- ¹² Post hunc Carus est factus Augustus, ¹³ Narbonæ natus in XVIII.

NOTÆ.

Vix duobus mensibus imperium tenuit. Vopisc. sed vere Eutrop.

¹ *Post hunc Probus.*] Post mortem Floriani solus imperavit Probus, sed is ante mortem Floriani in Oriente electus fuerat Imperator.

² *Probus.*] Oriundus e Pannonia, civitate Sirmiensis, nobiliore matre quam patre, patrimonio moderato, affinitate non magna, &c. Pater nomine Maximus fuit, qui cum ordine honestissime duxisset Tribunatum adeptus est. Vopiscus.

³ *Gallias a Barbaris occupatas.*] Ex Vopisco: Huius gestis cum ingenti exercitu Gallias petit, quæ omnes occiso Posthumio turbata fuerant, interfecto Aureliano a Germanis possessa. Tanta autem illic prælia feliciter gessi, ut a Barbaris sexaginta per Gallias nobilissimæ reciperet civitates, &c.

⁴ *Saturninum in Oriente.*] Simul casus, Saturnino per Orientem, Agrippina Bonoso ab exercitu. Victor. Vopisc. Sed habuit etiam non leves Tyrannicos motus: nam & Saturninum, qui Orienti impemum arripuerat, variis præliorum generibus & nota virtute superavit, &c. Deinde quum Proculus & Bonosus apud Agrippinam in Gallia imperium arripissent, omnesque sibi Britannias, Hispanias & Braccata Gallia provincias vindicarent, Barbaris semet iuvantibus, vicit.

⁵ *Vineas Gallos & Pannonios.*] Hic

Galliam, Pannoniasque & Mæsam colles vinetis replevit. Victor. Primus Domitianus edixerat, ne quis in Italia novellaret, & postea observatum ut promiscui non esset juris vites influere, sed eorum tantum qui ab Imperatore veniam impetrassent.

⁶ *Opere militari.*] Hoc transcripsit Victor in Epitom. *Opere militari Almani montem apud Sirmum, & Aureum apud Mæsam superiorem vineis concessit.* Opere militari, id est, militum manu, opera, ut Vopisc. Ipse Almani montem in Illyrico circa Sirmum militari manu fossam læta vite concessit.

⁷ *Brevi milites necessarios non futuros.*] *Qua causa recepit omnibus pacatisque, dixisse proditur: brevi milites frustra fore.* Victor.

⁸ *Interfectus est tamen Sirmij.*] Istud tamen patri meo suspectum erat, propter alterum quod immediate præcedit.

⁹ *In turre ferrata.*] Hoc per moti milites confugientem cum in turrem ferratam, quam ipse specula causa edissimam exadificaverat, interemerunt. Vopisc.

¹⁰ *Imperavit annos v. s. menses i. v.*] Vopiscus eum occisum dicit quinto anno imperij. Sed melius Eutrop.

¹¹ *Post hunc Carus.*] An. U. C. 1034. post Ch. nat. 182.

¹² *Narbonæ natus in Gallia.*] Alicubi legerat Eutropius Carum Narbonæ natum.

- Gallia, ¹ qui confestim Carinum & Numerianum filios Cæsares fecit, ² cum quibus regnavit duobus annis: ³ sed dum bellum adversum Sarmatas gerit, nuntiato Persarum tumultu, ad Orientem profectus, res contra Persas nobiles gessit: ipsos prælio fudit: Seleuciam & Ctesiphontem urbes nobilissimas cepit: & cum castra supra Tigridem haberet, ⁴ ictu divini fulminis periiit. Numerianus quoque filius ejus, quem secum ad Persas duxerat, ⁵ adolescens egregie indolis, ⁶ cum, oculorum dolore correptus, lecticula veheretur, ⁷ impulsore Apro; qui socer ejus erat, per insidias occisus est; & cum dolo occultaretur ipsius mors, quo usque Aper invadere possit imperium, ⁸ fœtore cadaveris prodita est. Milites enim, qui eum sequabantur, fœtore commoti, diductis lecticulae palliis, post aliquot dies mortem ejus notam habere poterunt.

XIX.

- Interea Carinus, quem Cæsarem in Parthos proficiscens Carus, ⁹ in Illyrico, Gallia, Italia reliquerat, omnibus se sceleribus coinquinavit: plurimos innoxios hictis criminibus occidit: matrimonia nobilia corrumpit: condiscipulis quoque, qui eum in auditorio,

NOTÆ.

Quare statim putavit Narbonæ natum in Gallia: sed hæc *Narbona* in Illyrico. Vitiöse tamen scriptum *Narbona* pro *Narona*. Quamvis hæc menda apud Ptolemaeum adhaeserit, ut qui in descriptione Illyrici meminit *Ναρδονας καλοντας ἐμπόριον*, *Narbona insignis colonia*: verum hic Ptolemaeus corripit potuit ex Plinio, qui coloniam illam *Naronam* vocat, atque appositam eam esse cognomini fluvio. At iste fluvius *Naro* vel *Nar* dicebatur: unde *Narona colonia*. Vide apud Victorem pag. 169. De Cari patria multum diveritas sententias refert Vopiscus cap. iv.

1. Qui confestim Carinum, &c.] Isti confestim Carinum & Numerianum Cæsares fecit, Carinum ad Gallia munimentum dimisit, Numerianum in Mesopotamiam secum adduxit. Victor.

2. Cum quibus regnavit duobus annis.] Desunt circiter sex menses.

3. Sed dum bellum apud Sarmatas gerit.] Ingenti apparatu & totis viribus Probi profligato magna ex parte bello Sarmatico quod gerebat, contra Persas profectus, nullo sibi occurrente, Mesopotamiam Carus cepit & Ctesiphontem usque pervenit, Vopiscus.

4. Ictu divini fulminis periiit.] Istud

divini: additum fuit distinctionis gratia: nam & quædam machinæ bellicæ fulmina dicuntur. Quo tempore autem obiit Carus, tanta subito exorta tempestas, tantum tonitruum, ut inde fama emerserit fulmine interemptum, quem alioquin satius constabat ægritudine absumptum. Adi Vopisc. cap. viii.

5. Adolescens egregia indolis.] Moratus egregie & vere dignus imperio. Vopiscus.

6. Cum, oculorum dolore.] Hunc oculorum dolorem contraxerat Numerianus, quod nimio fletu oculos corripisset.

7. Impulsore Apro.] Apri Praefecti Praetorio soceri insidii extinguitur. Victor.

8. Fœtore cadaveris prodita est.] Joannes Antiochenus, *μετ' ἀρχαίων: Νυμαριανὸς τοῦ Προβίου ἐν κακῶν μυσθίων φασὶν ἀπὸ Περσῶν εἰσβαλῆναι, ἐν λαθρῇ αὐτοῦ ἐν τῷ πύργῳ καὶ λαβὴν ποιεῖν φασὶν: οὗ ἐκ τῆς δυσωδίας ἐπαλῶν. Numerianus oculis captus in aperta lectica a Perside ferebatur, quem socer clam interfecit, & sic mortuus omnibus rem ignorantibus, donec fœtore res prodita est.*

9. Omnibus sceleribus.] Hæc omnia tunc ad verbum Victor in Epitom. quem vide pag. 220.

14 vel levi fatigatione taxaverant, perniciosus fuit. Ob quā omnibus hominibus invisus, non multo post pœnas dedit. Nam de Perside victa exercitus rediens, cum Carum Augustum fulmine, Numerianum Cæsarem insidiis perdidisset, 2 Diocletianum Imperatorem creavit, 3 Dalmatia oriundum, virum obscurissime natum: adeo ut a plerisque scribæ filius, a nonnullis Anulini Senatoris libertinus fuisse credatur.

4 Is prima militum concione juravit, Numerianum nullo suo dolo interfectum; & cum juxta eum Aper, qui Numeriano insidias fecerat, constitisset, in conspectu exercitus manu Diocletiani gladio percussus est. Postea Carinum, omni odio & detestatione violentam, 5 apud Murgum ingenti prælio vicit proditum ab exercitu suo, quem fortiorem habebat, 6 certe desertum inter Viminatium atque Aureum montem. Ita rerum Romanarum potius, 7 cum

X X.

NOTÆ.

1. *Vel levi fatigatione taxaverant.*] Victor: verbi fatigatione tax. Verbi fatigatio & fatigatio simpliciter, nihil aliud est quam scomma, unde Joannes Antiochenus idem sic explicat: *Κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἐκ τοῦ πόνου τοῦ πρὸς τὸν ἀντιπάλου.* Carinus saevissimus erat, quippe qui condiscipulos, qui in eum in schola scommata vibraverant ultus est. Igitur fatigatio est scommata. Fatigare aliquem verbis vel jocis, pro mordere, lacessere, quod & fatigare simpliciter & absolute dixerunt. Severus Sulpitius in dialogis: *Sed supersedendum est ne Gallus sese existimet fatigari.* Et fatigatio pro scommate apud eundem: *Tum ille sicut est verecundissimus aliquantulum erubescens dum fatigationem meam accipit.* Plura vide apud Victorem pag. 120.

2. *Diocletianum Imperatorem creavit.*] Diocletianum omnes divino consensu, cui multa jam signa facta dicebantur imperij, Augustum appellaverunt. Vopiscus. Tunc domesticos regebat Diocletianus. Vide apud Victorem pag. 166.

3. *Dalmatia oriundum.*] Diocletianus Dalmata, Anulini Senatoris libertinus, matre pariter atque oppido nomine Diocles. Victor.

4. *Is prima militum concione.*] Hic quum tribunal conscendisset atque Augustus esset appellatus, & quaeretur quem admodum Numerianus esset occisus, edu-

cto gladio Aprum Praefectum Praetorij ostentans percussit, addens verbum suum: *Hic est auctor necis Numeriani.* Vopiscus. Male Victor, qui hoc a Diocletiano factum dicit post mortem Carini.

5. *Apud Murgum.*] Contra Diocletianum multis præliis conflixit, sed ultima pugna apud Murgum commissæ victus occubuit. Vopiscus. Optime loci situm hic declarat Eutrop. inter Viminatium urbem & Aureum montem. Murgum & Viminatium duo Moesia oppida vicina erant, ut indicio est historia quam narrat Priscus Rhetor initio excerptorum de legationibus. Idem Priscus in Gothica historia scribit Murgum ad Istrum fuisse sitam e regione Constantiæ: *ἡ Μαργὴ, inquit, πάλαι ἐστὶ τῶν ἐν Ἰατρὶα Μονῶν περὶ τὸ Ἰσθμὸν καὶ τὸν ποταμὸν, ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ καλεσθεῖς.* Murgus urbs est Masia in Illyria ad Istrum fluvium sita e regione Constantiæ, qua in altera ripa posita est.

6. *Certe desertum.*] Victor cum a militibus suis in pugna interfectum dicit.

7. *Cum tumultum rusticani.*] Namque ubi comperit Carini secessu Aelianum Amandumque per Galliam excita manu agrestium ac latronum, quos Bagaudas incolae vocant, populari late agris plerasque urbium tentare, Maximianum statim, fidum amicitia, quamquam seminagrestem, militia tamen atque ingenio bonum, Imperatorem jubet. Victor. Vide

Qij

Gallia, ¹ qui confestim Carinum & Numerianum filios Cæsares fecit, ² cum quibus regnavit duobus annis: ³ sed dum bellum adversum Sarmatas gerit, nuntiato Persarum tumultu, ad Orientem profectus, res contra Persas nobiles gessit: ipsos prælio fudit: Seleuciam & Ctesiphontem urbes nobilissimas cepit: & cum castra supra Tigridem haberet, ⁴ ictu divini fulminis periiit. Numerianus quoque filius ejus, quem secum ad Persas duxerat, ⁵ adolescens egregiæ indolis, ⁶ cum, oculorum dolore correptus, lecticula vehe-retur, ⁷ impulsore Apro, qui socer ejus erat, per insidias occisus ¹⁰ est; & cum dolo occultaretur ipsius mors, quo usque Aper invade-re possit imperium, ⁸ factore cadaveris prodita est. Milites enim, qui eum sequebantur, factore commoti, diductis lecticulae palliis, post aliquot dies mortem ejus notam habere poterunt.

XIX.

Interea Carinus, quem Cæsarem in Parthos proficiscens Carus, ¹⁵ in Illyrico, Gallia, Italia reliquerat, ⁹ omnibus se scelerebus coinquinavit: plurimos innoxios hæctis criminibus occidit: matrimonia nobilia corruptit: condiscipulis quoque, qui cum in auditorio,

NOTÆ.

Quare statim putavit: Narbonæ natum in Gallia: sed hæc *Narbona* in Illyrico. Vitiolæ tamen scriptum Narbona pro *Narona*. Quamvis hæc menda apud Ptole-mæum adhæserit, ut qui in descriptione Illyrici meminit *Narbonæ* *καλαρίας ἐμπορίου*, *Narbona insignis colonia*: verum hic Ptolemæus corripit potuit ex Plinio, qui coloniam illam *Narona* vocat, atque appositam eam esse cognomini fluvio. At iste fluvius *Naro* vel *Nar* dicebatur: unde *Narona* colonia. Vide apud Victorem pag. 169. De Cari patria multum diversas sententias refert Vopiscus cap. iv.

1. Qui confestim Carinum, &c.] *Iste confestim Carinum & Numerianum Cæsares fecit*, Carinum ad Gallia munimentum dimisit, Numerianum in Mesopotamiam secum adduxit. Victor.

2. Cum quibus regnavit duobus annis.] Desunt circiter sex menses.

3. Sed dum bellum apud Sarmatas gerit.] *Ingenti apparatu & totis viribus Probi profligato magna ex parte bello Sarmatico quod gerebat, contra Persas profectus, nullo sibi occurrente, Mesopotamiam Carus cepit & Ctesiphontem usque pervenit*, Vopiscus.

4. Ictum divini fulminis periiit.] *Istius*

divini additum fuit distinctionis gratia: nam & quædam machinæ bellicæ *fulmina* dicuntur. Quo tempore autem obiit Carus, tanta subito exorta tempestas, tantum tonitruum, ut inde fama emerisset fulmine interemptum, quem aliquem factis constabat ægritudine absumptum. Adi Vopisc. cap. viii.

5. Adolescens egregiæ indolis.] *Mortuus egregie & vere dignus imperio*. Vopiscus.

6. Cum, oculorum dolore.] Hunc oculorum dolorem contraxerat Numerianus, quod nimio fletu oculos corripisset.

7. Impulsore Apro.] *Apri Praefecti Praetorio sacri insidiis extinguitur*. Victor.

8. Factore cadaveris prodita est.] *Joannes Antiochenus, μετὰ ἀρχιεπισκόπου Νυμφανίου τοῦ Πρωτοῦ ἐκ κακῶς καὶ πολλοῦ πένθους ἐκ τῶν δορυδῶν ἐπαλάδῃ. Numerianus oculis captus in aperta lectica a Perside ferebatur, quem sacer clam interfecit, & sic mortuus omnibus rem ignorantibus, donec factore res prodita est.*

9. Omnibus scelerebus.] Hæc omnia vide pag. 220.

1 vel levi fatigatione taxaverant, perniciosus fuit. Ob quā omnibus hominibus invisus, non multo post pœnas dedit. Nam de Per-
sida victa exercitus rediens, cum Carum Augustum fulmine, Numerianum Cæsarem insidiis perdidisset, 2 Diocletianum Imperatorem creavit, 3 Dalmatia oriundum, virum obscurissime natum: adeo ut a plerisque scribæ filius, a nonnullis Anulini Senatoris libertinus fuisse credatur.

4 Is prima militum concione juravit, Numerianum nullo suo dolo interfecit; & cum juxta eum Aper, qui Numeriano insidias
10 fecerat, constitisset, in conspectu exercitus manu Diocletiani gladio percussus est. Postea Carinum, omni odio & detestatione viventem, 5 apud Murgum ingenti prælio vicit proditum ab exercitu suo, quem fortio-rem habebat, 6 certe desertum inter Viminatium atque Aureum montem. Ita rerum Romanarum potius, 7 cum

XX.

NOTÆ.

1. Vel levi fatigatione taxaverant.] Victor: verbi fatigatione tax. Verbi fatigatio & fatigatio simpliciter, nihil aliud est quam scomma, unde Joannes Antiochenus idem sic explicat: Καὶ τὸ ἀδύνατον ἐστὶν τοῦ πρὸς τὴν μάχην ἐκείνου. Carinus savissimus erat, quippe qui condiscipulos, qui in eum in schola scommata vibraverant ultus est. Igitur fatigatio est scomma. Fatigare aliquem verbis vel jociis, pro mordere, lacessere, quod & fatigare simpliciter & absolute dixerunt. Severus Sulpitius in dialogis: Sed supersedendum est ne Gallus sese existimet fatigari. Et fatigatio pro scommate apud eundem: Tum ille sicut est verecundissimus aliquantulum rubescens dum fatigationem meam accepit. Plura vide apud Victorem pag. 120.

2. Diocletianum Imperatorem creavit.] Diocletianum omnes divino consensu, cui multa jam signa facta dicebantur imperii, Augustum appellaverunt. Vopiscus. Tunc domesticos regebat Diocletianus. Vide apud Victorem pag. 166.

3. Dalmatia oriundum.] Diocletianus Dalmata, Anulini Senatoris libertinus, matre pariter atque oppido nomine Dioclea. Victor.

4. Is prima militum concione.] Hic quum tribunal conscendisset atque Augustus esset appellatus, & quæretur quem admodum Numerianus esset occisus, edu-

cto gladio Aprum Præfectum Prætorij assentans percussit, addens verba sua: Hic est auctor necis Numeriani. Vopiscus. Male Victor, qui hoc a Diocletiano factum dicit post mortem Carini.

5. Apud Murgum.] Contra Diocletianum multis præliis confixit, sed ultima pugna apud Murgum commissa victus occubuit. Vopiscus. Optime loci situm hic declarat Eutrop. inter Viminatium urbem & Aureum montem. Murgum & Viminatium duo Mœsiae oppida vicina erant, ut indicio est historia quam narrat Priscus Rhetor initio excerptorum de legationibus. Idem Priscus in Gothica historia scribit Murgum ad Istrum fuisse sitam e regione Constantiæ: & Marys, inquit, τῆς ἐκείνης πόλεως ἡμετέρας ἀλλοτρίας Καραίας πόλιν κατὰ τὴν ἐκείνην ἑξῆς καμάρ. Murgus urbs est Mæsia in Illyria ad Istrum sinuatum sita e regione Constantiæ, qua in altera ripa posita est.

6. Certe desertum.] Victor cum a militibus suis in pugna interfecit dicit.

7. Cum tumultum rusticani.] Namque ubi comperis Carini discessu Aelianum Amandumque per Galliam excita manu agrestium ac latronum, quos Bagandas incolæ vocant, populatim late agris plerasque urbium tentare, Maximianum statim, sedum amicitia, quamquam semimagrestem, militia tamen atque ingenio bonum, Imperatorem jubet. Victor. Vide

Qj

tumultum rusticani in Gallia concitassent, & factioni suæ Bagaudarum nomen inponerent, duces autem haberent Amandum & Alianum, ad subigendos eos Maximianum Herculum Cæsarem misit, qui levibus præliis agrestes domuit, & partem Galliarum formavit.

XXI.

Post hæc tempora etiam Carausius, qui vilissime natus, in strenuo militiæ ordine famam egregiam fuerat consecutus, cum apud Bononiam per tractum Belgicæ & Annoricæ pacandum mare accepisset, quod Franci & Saxones infestabant, multis Barbaris saepe captis, nec præda integra, aut provincialibus reddita, aut Imperatoribus missa, cum suspicio esse cœpisset, consulto ab eo admitti Barbaros, ut transeuntes cum præda exciperet, atque hac se occasione ditaret; a Maximiano iussus occidi, purpuram sumpsit, & Britannias occupavit.

XXII.

Ita cum per omnem orbem terrarum res turbata essent, & Carausius in Britanniiis rebellaret; Achilles in Ægypto: Africam Quinguentiani infestarent, Narseus Orienti bellum inferret; Diocletianus Maximianum Herculum ex Cæsare fecit Augustum, Constantium & Maximianum Cæsares, quorum Con-

N O T Æ

ibi notata pag. 168.

1. *Bagaudarum nomen.*] *Bagauda*, sive *Baganda*, vel *Vocanda*, vel *Baucanda*, populi circa Alpes, quales forte in Pyrenæis, quos vulgo dicimus *Miqueleti*. Castrum Bagaudarum, locus olim in agro Lutetiarum, quod horum Bagaudarum tunc receptaculum fuit, quem hodie *Saint-Maur* nominant, ut scribit *Vigenerus*.

2. *Carausius.*] Corausium vocat *Victor*, *Menapix* civem.

3. *Belgica.*] Ubi Hollandia, Zelandia, Flandria, Brabantia, Gueldria, Clivia, &c.

4. *Armorica.*] Hodie la Bretagne.

5. *Franci.*] Id est, Germani, ut alibi dictum est. *Paranda classis ac populandi Germani maria infestantibus Corausium præferece.* *Victor*.

6. *A Maximiano iussus occidi.*] *Herculij metu a quo se cadi iussum comperat, Britanniam hausto imperio cepessit.* *Maximianus Herculus cognomen dicitur propter cultum Herculis.*

7. *Achillius.*] Eodem tempore Orientem Persæ, Africam Julianus, hæc nationes Quinguentiana graviter quatiebant, adhuc apud Ægypti Alexandriam Achil-

leus nomine dominationis insignia induerat. *Victor*. Achilles, ut *Uliisses*, *Uliisses* Horat.

8. *Quinguentiani.*] Idem sunt ac Pentapointani in Libya. Sæpe enim apud meliores Græcos, *polu* gentem significat. Exempla apud *Homerum*, &c. *Pater meus*.

9. *Narseus.*] *Regulus Armeniae.* *Narxes*, *Narseus*, ut supra *Achilles*, *Achilleus*.

10. *Constantium & Maximianum.*] *Hic de causis filium Constantium, Galerium Maximianum, cui cognomen Armenario erat, creatos Cæsares in affinitatem vocant.* *Victor*.

11. *Quorum Constantium.*] *Pollio in Claudio: Vbiq; auspiciis Claudianis videri sunt Gotthi, prorsus ut jam tunc Constantio Cæsari, nepoti futuro, videretur Claudius securam parvo Rompublicam.* Et paulo post: *Que idcirco posui, ut sit omnibus clarum Constantium divini generis virum: sanctissimum Cæsarem & Augusta ipsius familia esse, & Augustum multos de se daturum, salvis Diocletiano & Maximiano Augustis, & eius fratre Galerio.*

stantius¹ per filiam nepos Claudij traditur; Maximianus Galerius in Dacia haud longe² Sardica natus. Atque ut eos etiam affinitate conjungeret, ³ Constantius privignam Herculij Theodoram accepit, ex qua postea sex liberos ⁴ Constantini fratres habuit: Galerius filiam Diocletiani Valeriam: ambo uxores, quas habuerant, repudiare compulsi. Cum Carausio tamen, cum bella frustra tentata essent contra virum rei militaris peritissimum, ⁵ ad postremum pax convenit. ⁶ Eum post septennium Allectus socius ejus occidit, atque ipse post eum Britannias triennio tenuit: ⁷ qui ductu Asclepiodoti Praefecti Praetorio est oppressus. Ita Britanniae decimo anno receptae.

Per idem tempus a Constantio Caesare in Gallia pugnatum est, XXII⁸. circa Lingones, die una adversam & secundam fortunam expertus est: nam cum, repente Barbaris ingruentibus, intra civitatem esset, ⁹ coactus tam praecipiti necessitate, ut clausis portis, in murum funibus tolleretur; vix quinque horis medijs adventante exercitu, ¹⁰ x. fere millia Alamannorum cecidit. ¹¹ Maximianus quoque Augustus bellum in Africa profligavit, domitis Quinguentianis, & ad pacem redactis. ¹² Diocletianus obsessum Alexandriae Achilleum viiit. ¹³ fere mense superavit, eumque interfecit: ¹⁴ victoria acerbè usus est, totam Aegyptum gravibus proscriptionibus caedibusque sordavit. Ea tamen occasione ordinavit provide multa, & disposuit, quae ad nostram aetatem manent.

NOTAE.

1. *Per filiam nepos Claudij.*] Constantius enim natus e filia Crispi qui Claudij frater fuit. Hic tamen Eutropius videtur Constantium ipsius Claudij *πατρυν* facere, & ex ejus filia natum. Possis etiam & aliter intelligere: nepotes enim frequenter apud hosce Scriptores *πατρυν* fratris sive sororis filios significant, ut jam supra. Et apud Ovidium quoque,

Casus ab Aenea qui tibi fratre nepos.

2. *Sardica.*] In Dacia Mediterranea.
3. *Constantius privignam.*] Prior (Constantius) Herculij privignam, alter (Galerius) Diocletiano editam sortiuntur, dirempti prioribus conjugii. Victor.

4. *Constantini fratres.*] Constantius dimisit Helenam, quam tamen ei uxorem fuisse negat Zozim. quippe quae nunquam in manum Imperatori Constantio legitime convenisset.

5. *Ad postremum pax convenit.*] Solique Carausio remissum insula imperium.

6. *Eum post septennium.*] Quem *πατρυν* sexennio post Allectus nomine dolo circumvenit. Sed recte Eutrop. post septennium.

7. *Qui ductu Asclepiodoti.*] Eum Constantium Asclepiodoto, qui Praetorianis Praefectus praerat, cum parte classis ac legionum praemisso, delevit. Victor.

8. *Circa Lingones.*] In ejus rei memoriam arcus editissimus hodieque extat Andomatuni Lingonum (hodie Langres) quem cum ibi agerem meminisse me videre. Sed nulla inscriptio est, ut puto. Hoc notare poterant Antiquarii: est autem in ea parte positus, qua e muris in latissima camporum spatia descenditur. *Pater meus.*

9. *Maximianus quoque Augustus.*] Per Africam gesta res pari modo. Victor.

10. *Diocletianus obsessum Alexandria Achilleum.*] At in Aegypto Achilleus facili negotio pulsus paenas luit. Idem.

11. *Victoria acerbè usus est.*] Alexandriae muros diruit, eamque multibus diripiendam tradidit.

XXIV.

¹ Galerius Maximianus primo adversum prælium, exin secundum habuit, inter Callinicum Carasque congressus, cum inconsulte magis quam ignave dimicasset, admodum enim parva manu cum copiosissimo hoste commisit. Pulsus igitur, & ad Diocletianum profectus, cum ei in itinere occurrisset, ² tanta insolentia fertur a Diocletiano exceptus, ut per aliquot passuum millia ³ purpuratus tradatur ad vehiculum cucurrisse.

XXV.

Mox tamen per Illyricum Mæthiamque contractis copiis, rursus cum Narseo Ormisda & Saporis avo, in Armenia Majore pugnavit ⁴ successe ingenti, nec minore consilio simulque fortitudine: quippe qui etiam ⁵ speculatoris munus cum altero ac tertio equite suscepit. ⁶ Pulso Narseo, castra ejus diripuit; uxores, sorores, liberos suscepit; infinitam ⁷ extrinsecus Persarum nobilitatem, ⁸ gazam Persicam copiosissimam, ipsum in ultimas regni solitudines coëgit; ⁹ quare a Diocletiano, in Mesopotamia cum præfidiis tum morante, ovans regressus, ingenti honore susceptus est. Varia deinceps & simul & vicinim bella gesserunt. Carpis & Bastarnis subactis, Sarmatis victis: ¹⁰ quarum nationum ingentes captivorum copias in Romanis finibus locaverunt.

XXVI.

¹⁰ Diocletianus moratus callide fuit, sagax præterea, & admodum subtilis ingenio, ¹¹ & qui severitatem suam aliena invidia vellet explere, ¹² diligentissimus tamen & ¹³ solertissimus Princeps, & qui in

NOTÆ.

1. Galerius Maximianus.] *A Persis primo graviter vexatus, contracto confestim exercitu a veteranis ac tyronibus, per Armeniam in hostes contendit, quæ ferme sola seu facilius vincendi via est, &c. Victor.*

2. Tanta insolentia.] *Hic tanta a Diocletiano indignatione susceptus est, ut ante carpentum ejus per aliquot millia passuum cucurrerit purpuratus: & cum vix impetrasset ut reparato de liminibus Daciae exercitus euentum Marti repeteret. Sextus Rufus.*

3. Purpuratus.] *Purpura enim insignis potestatis. Et in eo præcipue Diocletiani insolentia, quod purpuratum Galerium ante currum suum peditem currere siverit, quasi cursorem aliquem publicum.*

4. Speculatoris munus cum altero ac tertio equite.] *Festus Rufus: In Armenia Majore ipse Imperator cum duobus equitibus exploravit hostes.*

5. Pulso Narseo.] *Denique ibidem Narseum regem in ditionem subegit, ac*

simul liberos conjugesque, & Aulam regiam. Victor.

6. Extrinsecus.] *Latinitas illius ævi, pro insuper, præterea.*

7. Gazam.] *Gaza vox Persica, quæ divitias notat.*

8. Quare a Diocletiano, &c.] *Victor narrat Diocletianum impedisse quin Galerius Maximianus victor in provinciam novam fasces Romanos ferret. Vide ibi notata pag. 171.*

9. Quarum nationum.] *Ait multos captivos de Carpis, Bastarnis & Sarmatis in Romanis finibus collocatos. Victor ait Corporum nationem omnem translatam. Interca cæsi Marcomanni, inquit, Corporumque natio translata omnis in nostrum solum.*

10. Et qui severitatem suam aliena invidia vellet explere.] *Cum severe aliquid ageret Diocletianus, ita sibi providebat, ut eisdem facti invidia in alterum caderet.*

11. Solertissimus.] *Sollers ab arte & solia, id est solida; homo bonarum ar-*

imperio Romano ¹ primus regiae consuetudinis formam magis quam Romanae libertatis, invexit, adorarique se iussit, cum ante eum cuncti salutarentur : ² ornamenta gemmarum vestibus calceamentisque indidit. Nam prius imperij insigne ³ in chlamyde purpurea tantum erat : reliqua communia.

- f. Herculius autem, propalam ferus, & incivilis ingenij, ⁴ asperitatem suam etiam vultus horrore significans; hic naturae suae indulgens, Diocletiano in omnibus est severioribus consiliis obsecutus. ⁵ Cum tamen ingravescente aetate, parum se idoneum Diocletianus moderando imperio esse sentiret, auctor Herculio fuit, ut in privatam vitam concederent, & stationem tuendam Reipublicae viridioribus junioribusque mandarent; ⁶ cui aetate collega obtemperavit, tamen uterque una die privato habitu, imperij insigne mutavit; Nigredine Diocletianus, Herculius Mediolani; post triumphum in clypeum quem Romae ex numerosis gentibus egerant ⁷ pompa ferculorum illustri, qua Narsi conjuges sororesque & liberi ante currum ducti sunt. Concesserunt autem ⁸ Salonas unus, alter in Lucaniam.

Diocletianus privatus in villa, quae haud procul a Salonis est, praeclaro otio senuit; inusitata virtute usus; ⁹ ut solus omnium ¹⁰ post conditum Romanum imperium, ex tanto fastigio sponte ad

XXVII.

XXVIII.

NOTÆ.

tium, & in omni re prudens. Festus.

1. *Primus regiae consuetudinis formam.*] Cur primus, cum ante eum idem Caligula, Domitianus, &c. Melius Victor pag. 166. Namque se primus omnium Caligulam post Domitianumque, Dominum palam dici passus, & adorari se appellare uti Deum.

2. *Ornamenta gemmarum.*] Quippe qui primus ex auro veste quasita serici ac purpureae gemmarumque vim plantis concupiverit; qua quaquam plus quam civilia, tumidique & affluentis animi levitia tamen praeterita. Victor.

3. *In chlamyde purpurea.*] Fortasse hic chlamydem de paludamento intelligas, purpuream hic eam dixerit pro coccynea. Chlamydes enim sive paludamenta Imperatorum de cocco semper fuerunt tincta tam veteri stante Republica, quam hac recenti quae sub Imperatoribus.

4. *Asperitatem suam etiam vultus horrore.*] Idco semiangustem cum vocat Victor. De eodem sic alter Victor in Epitome: *Herculius ferus naturae, ardens li-*

bidine, consilii stolidus, ortu agresti Pannonioque.

5. *Cum tamen ingravescente aetate.*] ¹ *affertur Victor & Zo-* ² *mus, cur Diocletianus imperium depos-* ³ *uerit, quia scilicet rerum futuram per-* ⁴ *turbationem prospiciebat. Vide apud Vi-* ⁵ *ctor, pag. 172.*

6. *Cui aetate collega obtemperavit.*] Curam Reipublicae abiecit, cum in sententiam Herculum aegritime traduxisset.

7. *Pompa ferculorum.*] *Pompa* est transductio, transectio. *Fercula* sunt quae in ea pompa ferebantur, ut simulacra oppidorum, Deorum, spolia hostium, coronae, machinae, & alia id genus. Vide apud Florum 193.

8. *Salonas.*] In Illyrico, juxta mare.

9. *Ut solus omnium.*] Non solus, nam & idem cum illo fecerat Sylla, cum perpetuae Dictaturae honore se abdicavit ultro & volens, quia in re a C. Julio Caesare, eximio illo Dictatore, id est, eximio magistro, postea reprehensus est. *Pater meus.*

10. *Post conditum.*] Id est, revocatum, restitutum, ut jam supra vidimus.

privatæ vitæ statum civilitatemque remearet. Contigit igitur ei quod nulli post natos homines, ut cum privatus obisset, ¹ inter Divos tamen referretur.

NOTÆ.

1. *Inter Divos tamen.*] Quippe is ho- | gusto imperio fuerant.
nos illis tantum deferrebat qui cum Au-

EUTROPII BREVIARIUM HISTORIÆ ROMANÆ.

LIBER DECIMVS.

Is igitur abeuntibus, ² ad administrationem Reipublicæ Constantius & Galerius ³ Augusti creati sunt; divisusque inter eos Romanus orbis, ut Galliam, Italiam, Africam Constantius; Illyricum, Asiam, Orientem Galerius obtineret; ⁴ sumptis duobus Cæsaribus. Constantius tamen, contentus dignitate Augusti, Italiæ atque Africæ administrandæ sollicitudinem recusavit: vir egregius & præstantissimæ civilitatis; ⁵ divinis provincialium ac privatorum studiis; ⁶ fisci commoda non admodum affectans: ducensque melius, publicas opes a privatis haberi, quam intra unum claustrum reservari: adeo autem cultus modi,

NOTÆ.

1. *Hic igitur abeuntibus.*] Nempe Diocetiano & Hercutio.

2. *Ad administrationem, &c.*] Aliter lego, sic: *Hic igitur abeuntibus ab administratione Reipublicæ, Constantius & Galerius Augusti creati sunt.* Primum quia ita solent dicere Latini, *abire Magistratu, abire ab administratione.* Deinde quis ferre possit? *Creati sunt Augusti ad administrationem Reipublicæ.* Ridiculum. *Pater meus.*

3. *Augusti creati sunt.*] *Hic diebus Constantini pater atque Armenianus Cæsares, Augusti appellantur.* Victor in Epitom. Factum an. U. 1056. post

Ch. 304.

4. *Sumptis duobus Cæsaribus.*] Severo per Italiam, Maximino Galerio sororis filio per Orientem.

5. *Divinis provincialium ac privatorum studiis.*] Ferri potest. Malim tamen, *divinus provincialium ac privatorum studii;* quia scilicet ita loqui mos est. Eodem modo Victor de Constantio & de Galerio loquens: *Adeo miri, inquit, natura officii, &c.*

6. *Fisci commoda non admodum affectans.*] Id est, qui fisci & xararii opes in proprios usus convertere non tentabat.

R

- ci, ut feriatis diebus, si cum amicis numerosioribus esset epulandum, privatorum eis argento ostiatim petito triclinia sternerentur. Hic non modo amabilis, sed etiam venerabilis Gallis fuit: præcipue quod Diocletiani suspectam prudentiam, & Maximiani sanguinariam temeritatem imperio ejus evaserant. Obiit in Britannia, Eboraci, principatus anno tertio decimo, atque inter Divos relatus est.
- II. Galerius, vir & probe moratus, & egregius in re militari, Italiam quoque, sinente Constantio, administrationi suæ accessisse sentiret, Cæsares duos creavit. Verum Constantio mortuo, Constantinus, ex obscuriore matrimonio ejus filius, in Britannia creatus est Imperator, & in locum patris exoptatissimus moderator accessit. Romæ interea Prætoriani, excitato tumultu, Maxentium Herculi filium, qui hauri procul ab Urbe in villa publica morabatur, Augustum nuncupaverunt; quo nuncio Maximianus Herculus ad spem erectus resumendi fastigij, quod invitatus amiserat, Romam advolvit e Lucania, quam sedem privatus elegerat, in agris amoenissimis consenscens: Diocletianumque per litteras adhorta-

NOTE.

1. *Triclinia sternerentur.* Triclinia proprie dicebantur tres lecti ad tria latera mensæ ita dispositi, ut unum mensæ latus convivis vacuum ferculis locum præberet. Sed postea triclinia de conclavibus & cœnationibus ipsi dici cœpere, ut hic, nisi etiam de mensis ipsi malis intelligi, cum dicat eas argento ostiatim petito instructas fuisse. Argentum enim hic est *de la vaisselle d'argent*: nunquam tamen triclinia pro mensis memini me legisse.
2. *Suspectam prudentiam.* Hæc intelligenda sunt ex iis quæ supra dixit: Diocletianus moratus callide fuit, sagax præterea & admodum subtilis ingenio, & qui severitatem suam aliena invidia vellet excludere.
3. *Principatus anno tertio decimo.* Falsum est: si enim annos, quibus Cæsaris potestatem exercuit, conjungas cum annis quibus Augustum imperium obviuit, annos xv. invenies: quippe ætæus est Cæsar an. ab U. C. 1043. post Ch. 291. deinde Augustus factus anno U. C. 1016. post Ch. 304. Decessit biennio post & tribus mensibus.
4. *Cum Italiam quoque, sinente Constantio.* Constantius enim contentus dignitate Augusti, Italix atque Africæ administrandæ sollicitudinem recusavit, ut supra Nosse,
5. *Cæsares duos creavit.* Severum & Maximinum Galerium Cæsares intelligit, quos jam supra initio hujus libri creatos dixit.
6. *Ex obscuriore matrimonio ejus filius.* Ex Helena natus, quæ legitime Constantio nupta non fuit.
7. *Roma interea Prætoriani.* Interim Roma vulgus turmaque Prætoria Maxentium, retractante diu patre Herculo, Imperatorem confirmant. Victor.
8. *In villa publica.* Locus erat ita dictus extra urbem, Legatorum usui proprie destinatus. Sic & Constantinopolis, urbis Romæ æmula, villam & ipsa publicam habebat, sed Nicomediæ politam. Pater meus.
9. *Resumendi fastigij.* Sic supra fastigium de imperio usurpavit.
10. *Quod invitatus amiserat.* Ægre enim Diocletiano obtemperavit, qui ei auctor fuit, ut in privatam vitam concederet. In fine libri superioris.
11. *Diocletianumque etiam per litteras.* Idem Victor in Epitom. pag. 221. Quia Diocletianus dum ab Herculo atque Galerio ad recipiendum imperium rogaretur, tanquam pestum aliquem detestatus, in hunc modum respondit: Vitam Salona possitis visere olæ nostris manibus insinuat, profecto nunquam istud tentandum.

tus est, ut depositam resumeret potestatem; quas ille irritas habuit sed adversum motum Prætorianorum atque Maxentij Severus Cæsar Romam missus a Galerio, cum exercitu venit; obsidensque Urbem, militum suorum scelere desertus est.

5. Auctæ Maxentio opes, confirmatumque imperium. Severus fugiens, 2 Ravennæ interfectus est. Herculus tamen Maximianus, post hæc in concione exercitus filium Maxentium denudare conatus, seditionem & convicia militum tulit. Inde ad Gallias profectus est, dolo composito, tanquam a filio esset expulsus, 3 ut Constantino 10. genero jungeretur: molens tamen Constantinum reperta occasione interficere, qui in Galliis, & militum & provincialium ingenti jam favore regnabat, cælis Francis atque Alamannis, captisque eorum regibus: quos etiam bestiis, 4 cum magnificum spectaculum muneris parasset, objecit. Detectis igitur insidiis per Faustam filiam, 15. quæ dolum viro enuntiaverat, 5 profugit Herculus Massiliam, ibique oppressus: ex ea etenim navigare ad filium præparabat, pœnas dedit justissimo exitu; vir ad omnem asperitatem servitiumque proclivus, infidus, 6 incommodus, civilitatis penitus expers.

2 Per hoc tempus Licinius a Galerio Imperator est factus, Da-

III.

IV.

NOTÆ.

judicaretur. Ubi etiam illud mihi dubium quod dicit, Diocletianum a Galerio etiam sollicitatum ut imperium resumeret. Nam de solo Herculo hoc alij narrant. Zo- zimus etiam scribit Herculum non per li- teras egisse, sed ad Diocletianum ivisse, qui tunc Carnuti degebat.

1. *Militum suorum scelere desertus est.*] Is circum muros cum ageret, desertus a suis, quos pramiorum illecebris Maxen- tius traduxerat, &c. Victor. Zo- zimus narrat Maxentium Severo e Medi- olano profecto occurrisse, eumque militum animi majore ex parte pecunia corruptis, atque etiam Prædicto Prætorio Anullino sibi conciliato nullo negotio vicisse. Ip- sum Severum fuga Ravennam elapsum, &c.

2. *Ravennæ interfectus est.*] Idem Vi- ctor, obfessusque Ravenna obiit. At Zo- zimus ait Severum Ravennam elapsum, quo intellecto Maximianus Herculus Ma- xentij pater Lucania relicta Ravennam contendit, quumque perpersisset hac in- vitum ejici non posse, quod munita foret & conneatu abundaret, sacramentis eum deludens persuasit ut Romam veni- ret, quo pergens Severus ubi ad locum

venit, quem tres Tabernas vocant, ab in- sidiiis quas ibidem Maxentius posuerat, apprehensus, necatus cervicibus laqueo fractis. Ita Zo- zimus. quem sequutus Victor alter in Epitome scribit, *Severus ab Her- culo Maximiano Roma ad tres Tabernas extinguitur.*

3. *Ut Constantino genero jungeretur.*] Herculus enim Constantino Faustam de- dedit uxorem.

4. *Cum magnificum spectaculum mu- neris parasset.*] Mira loquendi ratio *spe- ctaculum muneris*. Satis fuisset dicere si- ve magnificum spectaculum, si ve magni- ficum munus. Sed ita Noster.

5. *Profugit Herculus Massiliam, ibi- que.*] Maximianus Herculus a Constani- no apud Massiliam obfessus, deinde cap- tus, pœnas mortis genere postremo, fra- ctis laqueo cervicibus, luit. Victor in Epi- tom. Zo- zimus. cum apud Tarsum morbo extinctum dicit. Sed in multis mihi sus- pecta Zo- zimi fides.

6. *Incommodus.*] Appellatio atrox & dira, ut & importunus, ubi de malo prin- cipe agitur.

7. *Per hoc tempus Licinius.*] Hoc a- rrior Galerius adscito in consilium juvio,

R ij

cia oriundus, notus ei antiqua consuetudine, & in bello, quod ad-
versus Narseum gesserat, strenuis laboribus & officiis acceptus :
1 mors Galerij confestum secuta est. Respublica tum ab his qua-
tuor Imperatoribus tenebatur, Constantino & Maxentio, 2 filijs
3 Augustorum ; Licinio & Maximino, 3 novis hominibus. Quinto
tamen Constantinus imperij sui anno, bellum adversum Maxentium
civile commovit, 4 copias ejus multis praeliis fudit : ipsum postre-
mo Romæ adversus nobiles omnibus exitiis sævientem, 5 apud pon-
tem Malvium vicit, Italiaque est potitus. Non multo post dein-
10 ceptus in Oriente quoque adversus Licinium 6 Maximinus res novas
molitus, vicinum exitium fortuita apud Tarsum morte prævenit.

V.

Constantinus tamen, vir ingens, & omnia efficere nitens quæ
animo præparasset, simul principatum totius orbis affectans, Li-
cino bellum intulit ; quamvis necessitudo illi & affinitas cum eo es-
15 set : nam soror ejus Constantia, nupta Licinio erat, ac primo cum
in Pannonia, 7 secundo ingenti apparatu bellum apud Cibalas in-
struentem, repentinus oppressit : omnique Dardania, Mœsia, Ma-

NOTÆ

Licinium veterè cognitum amicis Casarem, creat Augustum. Victor. Idem Zozim.

1. *Mors Galerij.*] An. U. C. 1063. post Ch. 311.

2. *Filijs Augustorum.*] Nempe Constantij & Herculij Maximiani.

3. *Novis hominibus.*] Qui nullo munere functi erant, cum Cæsares creati.

4. *Copias ejus multis praeliis fudit.*] Tunc Constantinus antequam cum Maxentio manum confereret, de auxilio divinus sollicitus in ipso meridie cælo ferens, multis simul adstantibus & videntibus cernit Crucem splendens, cum expressis in ea litteris, IN HOC SIGNO VINCES. Quapropter Constantinus ad-motus Christianæ Religioni vexilla militaria proposuit in formam Crucis cum duobus Græcis litteris Χ Ϟ, quæ Christi nomen expriment. Deinde fortissima Maxentij prælidia expugnavit, & triplici prælio victor potissimam Italix partem hoc anno occupavit.

5. *Apud pontem Milvium vicit.*] Maxentius dum adversus Constantinum congrederetur, paulo superius a ponte Milvio, in pontem navigiis compositum ab latere ingredi festinans, lapsus equi in profundum demersus est, voratumque limo, pondere thoracis corpus vix repperit. Vi-

ctor in Epitom. Hunc pontem ita construxerat Maxentius, ut ab una ripa ad alteram non peringeret, sed duas in partes ita divisum, ut in medio flumine pars utraque pontis fibulis ferreis conjungeretur, quæ revellerentur cum quis pontem junctum nollet. Et imperaverat fabris, ut cum primum viderent exercitum Constantini juncturæ pontis insistere, fibulas revellerent ac pontem solverent, ut ita quotquot hic insisterent, in fluvium delaberentur. Sed Maxentius insidias quas hosti paraverat interceptus. Inde intelligendus Victor in Cæsaribus pag. 176. *Sed Maxentius atrocior in duci, tandem urbe in saxa rubra millia ferme novem aggerimo progressus, dum cæsa acie fugiens semet Romam reciperet, insidiis quasi hosti apud pontem Milvium locaverat in transgressu Tiberi interceptus est.*

6. *Maximinus.*] Dum hac in Italia geruntur, Maximinus ad Orientem post biennij Augustum imperium susus fugatusque a Licinio, apud Tarsum perit. Victor. Factum ab U. C. 1065. post Ch. nat. 313. cum quadriennio Cæsar, & triennio Augustus fuisset.

7. *Secundo ingenti apparatu.*] Hic forte erat Eutrop. Post didicimus enim Constantini & Licinij, prima pugna apud Cibalas in Pannonia, secunda in Thracia,

cedonia potitus, numerosas provincias occupavit.

Varia deinceps inter eos bella, & ¹ pax reconciliata ruptaque est: postremo Licinius navali & terrestri prælio victus ² apud Nicomediam, se dedit, ³ & contra religionem sacramenti Thessalonicae ⁴ privatus occisus est. Eo tempore res Romana sub uno Augusto ⁵ & tribus Cæsaribus (quod nunquam alias) fuit; cum liberi Constantini Gallia, Orienti Italiaque præessent. Verum insolentia rerum secundarum aliquantum Constantinum ex illa ⁶ favorabili animi docilitate mutavit. Primum necessitudines persecutus, ⁷ egregium virum, & sororis filium, commodæ indolis juvenem interfecit, ⁸ mox uxorem, post numerosos amicos.

Vir primo imperij tempore optimis principibus, ultimo mediis comparandus. Innumera in eo animi corporisque virtutes clauerunt, militaris gloriæ appetentissimus, fortuna in bellis prospera ⁹ fuit; verum ita, ¹⁰ ut non superaret industriam. Nam etiam Gothos ¹¹ post civile bellum varie profligavit, pace his ad postremum datâ; ingentemque apud Barbaras gentes memoriam gratia collocavit. ¹² Civilibus artibus & liberalibus studiis deditus: affectator

VI.

VII.

NOTÆ.

postquam pax facta. Vide quæ apud Victor. pag. 223.

1. *Pax reconciliata ruptaque est.*] Pax facta postquam in Thracia pugnatum, ea post septennium dirempta, prope Adrianopolim pugna commissa, qua fusus fugatusque Licinius Byzantium se recepit, ubi amissis fere & prælio & tempestate navibus, relicto Byzantio Chalcedona se recepit. Inde ad Nicomediam fuga elapsus, ubi supplex Constantino factus est, cumque adlata purpura Imperatorem ac dominum salutavit, a quo Thessalonicam ablegatus.

2. *Apud Nicomediam.*] Distinctione tantum laborare videtur hic locus. Lego: *Postremo Licinius navali & terrestri prælio victus, apud Nicomediam se dedit.* Neque enim apud Nicomediam navali prælio vinci potuit. Lege modo notam superiorem.

3. *Et contra religionem.*] Neque multo post ei, violata iurjurandi religione, quod quidem Constantino non inolevis erat, laqueo vitam ademit. Zozim.

4. *Et tribus Cæsaribus.*] Eo modo Respublica unius arbitrio geri capit, liberum Cæsarium nomina diverse retentantibus. *Nam ea tempestate Imperatori nostro Constantio insigne Cæsaris datum.* Victor.

Hic igitur Eutropius Crispum, Constantinum & Constantium Cæsares intelligit, præterito Liciniano Licinij filio, nisi malis hic Licinianum, Crispum & Constantium designari, quod haud ita facile credam.

5. *Favorabili animi docilitate.*] Animi docilitas hoc loco lenitas est. Favorabilis autem cui omnes favent, aut qui omnium in se amorem colligit: ut jam supra.

6. *Egregium virum.*] Licinianum Licinij & Constantia Constantini sororis filium.

7. *Mox uxorem.*] Faustam, cum prius Crispum natu grandiorum filium occidisset. Vide apud Victor. pag. 177.

8. *Ut non superaret industriam.*] Fortuna Constantini ejus industriam non superabat: id est, non solum felicissimus, sed fortissimus etiam fuit. *Industria hic est fortitudo, virtus animi.*

9. *Post civile bellum.*] Cum Maxentio gestum.

10. *Civilibus artibus & liberalibus studiis deditus.*] Calumnias sedare legibus severissimis, nutrire artes bonas, præcipue studia litterarum: legere ipse, scribere, meditari, audire legationes & quærimonias provincialium. Victor in Epitom.

R liij

iusti amoris, quem omnino sibi & liberalitate & docilitate quesivit; sicut in nonnullos amicos dubius, ita in reliquos egregius: nihil occasionum prætermittens, quo opulentes eos clarioreque præstaret.

- VIII. 5. Multas leges rogavit; 1. quasdam ex bono & æquo, pleraque superfluas, 2. nonnullas severas, primusque 3. urbem nominis sui ad tantum fastigium evehere molitus est, ut Romæ æmulam faceret. 4. Bellum adversum Parthos moliens, qui jam Mesopotamiam fatigabant, 5. uno & trigésimo anno imperij, ætatis sexto & sexagesimo, 6. Nicomediæ in villa publica obiit. 7. Denuntiata mors ejus etiam per crinitam stellam 8. quæ inusitatæ magnitudinis aliquamdiu fulsit; eam Græci *Cometen* vocant; atque inter Divos merui referri.

IX.

- Successores 9. filios tres reliquit, atque unum fratris filium. Verum Dalmatius Cæsar. prosperissima indole, neque 9. patruo absumptis, haud multo post oppressus est factione militari, 10. & Constantio patruæ suæ sinente potius quam jubente, 11. Constantinum porro, fracti bellum inferentem, & apud Aquileiam inconsultus prælium aggressum, Constantis duces interemerunt; ita Respublica 12. ad duos Augustos redacta est. Constantis imperium, strenuum ali-

NOTÆ.

1. *Quasdam ex bono.*] Remota olei frumentique adventitia præbitiones quibus Tripolis ac Nicæa acerbiusangebantur, &c. Fiscales molestias severius pressa, &c. Victor in Cæsaribus.

2. *Nonnullas severas.*] Quibus gravissima tributa imperata.

3. *Urbem nominis sui.*] Constantinopolim.

4. *Bellum adversum Parthos.*] Ita anno imperij tricesimo secundoque, cum totum orbem tredecim tenuisset, sexaginta natus atque amplius duo, in Persas tendens, a quo bellum irrumperet accepterat, rure proximo Nicomediæ, Achyronem vocant, excessit. Victor.

5. *Uno & trigésimo.*] Imperavit tantum an. xxx. mensibus ix. diebus xxvii. Mortuus an. U. C. 1089. post Ch. nat. 337. die Maji 22.

6. *Nicomediæ in villa publica.*] Supra notatum est Constantinopolim instar Romæ villam suam publicam habuisse Nicomediæ positam.

7. *Denuntiata mors ejus etiam per crinitam stellam.*] Victor. Cum id terrum sidus regni, quod crinitum vocant, portendisset. Ea superstitione Veteres im-

buti fuere, ut crederent cometas, sive crinita sidera Principibus sive Regibus mortem intentare, eaque opinione multo hodieque sunt, etsi viri doctissimi probare sidera illa solida esse corpora nullo modo reliquis sideribus fœdiora.

8. *Filios tres.*] Constantinum, Constantem & Constantium: qui ita inter se imperium partiti, ut Constantinus cuncta trans Alpes: Constantius a freto Propontidis Asiam atque Orientem: Constantius Illyricum, Italiam, Africam, Dalmatiam, Thraciam, Macedoniam & Achaïam.

9. *Patruo.*] Constantino.

10. *Et Constantio patruæ suæ sinente potius.*] Constantij tamen insidius occisum Dalmatium dicit Zozim. Eutropio consentire videtur Victor: Igitur confestim Dalmatius, incertum quo suaseret, interficitur.

11. *Constantinum porro.*] Constantinus Latrocinij specie dum incautus fœdæque remulantis, in aliena irrumpit, obtruncatus est, projectusque in fluvium, cui nomen Alia est, non longe ab Aquileia, Victor in Epitom.

12. *Ad duos Augustos.*] Constantinum & Constantem.

quandiu & iustum fuit; mox cum & valetudine improspere, ¹ & amicis pravioribus uteretur, ad gravia vitia conversus, cum intolerabilis provincialibus, militibus injucundus esset, ² factione Magnentij occisus est. Obiit autem non longe ab Hispaniis, in castris ³ cui Helenæ nomen est, ⁴ anno imperij xvii, ⁵ ætatis trigesimo: ⁶ rebus tamen plurimis strenue militia gestis, exercituique per omnem vitæ tempus sine gravi crudelitate terribilis.

Diversa Constantij fortuna fuit; ⁷ a Persis enim multa & gravia perpeſsus, sæpe captis oppidis, obsessis urbibus, cæsis exercitibus, nullumque ei contra Saporem prosperum prælium fuit; ⁸ nisi quod apud ⁹ Singaram haud dubiam victoriam ferocia militum amisit, qui pugnam seditioſe & stolidè contra rationem belli, die jam præcipiti, poposcerunt. Post Constantis necem, Magnentio Italiam, Africam, Gallias obtinente; etiam Illyricum res novas habuit, ¹⁰ Veteranione ad imperium consensu militum electo: quem grandævum jam, & cunctis amabilem diuturnitate & felicitate militiæ, ¹¹ ad tuendum Illyricum Principem creaverunt: ¹² virum probum, & ¹³ mo-

X:

NOTÆ.

1. Et amicis pravioribus uteretur.] Militum pravitatem execrabilem vocat Victor.

2. Factione Magnentij occisus est.] Vide apud Victorem pag. 125.

3. Cui Helena nomen est.] Retinet nomen, nam ab Hispanis Elna dicitur.

4. Anno imperij xvii.] Imo xvi. Eodem decem Augustus, triennio Cæsar.

5. Ætate trigesimo.] Imo xxix. Natus enim post Ch. 321. occisus post Ch. nat. 350.

6. Rebus tamen pluribus strenue gestis.] Exercituum gentium compressi motibus. Victor.

7. A Persis enim multa & gravia perpeſsus.] Constantius in Persas vario ac magis difficili pugnavit eventu, præter leves excubantium in limite congressiones, majori Marte novies decortatus est per duces suos septies, ipse præsens bis adfuit. Perum Sisavæna, Singavæna præsentis Constantio: ac Singavæna, Constantinienſi quoque, & cum Amida capta est; grave sub eo Principe Respublica vulnus accepit. Sextus Rufus.

8. Nisi quod apud Singaram.] Totam hanc rem belle explicat Sextus Rufus: Nædurna vero Eliensis prope Singaram pugna, inquit, ubi præsens Constantius ad-

fuit, omnium expeditionum compensatus fuisset eventus, si loci & nocte adversariis, percitis ferocia militis ab intempestivo pugnandi tempore Imperator ipse eos adloquendo revocare potuisset, qui tamen invidi viribus, improvvisè adversum fratrem aquarum subsidium, incumbente jam vespere castra Perſarum aggressi, ruptis munitionibus occuparunt; fugæque rége, cum a prælio respirantes patentibus luminibus reperta aqua inhiarent, nimbo sagittarum obruti sunt, cum stolidè ad dirigendos certius in se ipsos lumina ipse per noctem accensa præberent.

9. Singaram.] Ad Tigrim fluvium.
10. Veteranione.] Malim Petranione. Ita enim uterque Victor & Zozim. Batex-viora.

11. Ad tuendum Illyricum.] Per Illyrios peditum magisterio milites curabat. Victor. Pannoniorum exercituum ducem vocat Zozim.

12. Virum probum, &c.] Eum tamen ingenio solidiorem, idcircoque agrestis veſcordia pessimam dicit Victor.

13. Mores veterum.] Magna laus cum quis antiquos mores obtinere diceretur, ita enim quasi aurei sæculi reliquæ quædam extollebatur. Sic apud Terent. Andr. v. iv. Optime hospes pol. Criso antiquum obtines,

rum veterum, ac jucundæ civilitatis: ¹ sed omnium liberalium artium expertem, adeo ut ne elementa quidem prima litterarum, nisi grandævus, ² & jam Imperator, acceperit.

X I.

Sed a Constantio, ³ qui ad ulsionem fraternæ necis bellum civile commoverat, abrogatum est Veteranioni imperium, qui ⁴ novo inusitatoque more, consensu militum ⁵ deponere insigne compulsum est. Romæ quoque tumultus fuit, ⁶ Nepotiano Constantini sororis filio per gladiatoriam manum imperium invadente: qui sævis exordiis dignum exitum nactus est; ⁷ vigesimo enim atque octavo die a Magnentianis ducibus oppressus, pœnas dedit: caputque ejus pilo per Urbem circumlatum est: ⁸ gravissimæ proscriptiones & nobilium cædes fuerunt.

X II.

Non multo post Magnentius ⁹ apud Murfiam profligatus acie est, ac pœne captus: ¹⁰ ingentes Romani imperij vires ea dimicatione consumptæ sunt, ad quælibet bella externa idoneæ, ¹¹ quæ multum triumphorum ¹² possent securitatisque conferre. ¹³ Orienti mox a Constantio Cæsar est datus ¹⁴ patris filius Gallus: Magnentiusque diversis præliis victus, ¹⁵ vim vitæ suæ apud Lugdunum attulit, imperij

NOTÆ.

1. Sed omnium liberalium artium expertem.] Litterarum prorsus experti. Victor.
2. Et jam Imperator.] Id est, paulo ante quam Imperator fieret, falsum enim si aliter intelligas.

3. Qui ad ulsionem fraterna cadu.] Necis Constantis qui a Magnentio occisus.

4. Novo inusitatoque more.] Novum hunc & inusitatum morem (id est modum) vocat, quod amice insignia imperij deposuerit, cum vi & armis retinere posset: vel potius, quod militum suorum consensu. Vide apud Victorem. pag. 180.

5. Deponere insigne.] Adderem Imperij. Pater meus.

6. Nepotiano Constantini sororis filio.] Hic diebus Roma Nepotianus Eutropia Constantini sororis filius, hortantibus perditus, Augusti nomen rapit. Victor in Epit. Aliter Victor Potentianum cum vocat.

7. Vigesimo atque octavo die.] Tricesimo die triduo minus. Victor.

8. Gravissima proscriptiones & nobilium cades.] Ab ipso Nepotiano scilicet & Magnentij ducibus perpetrata. Victor. Ejus solidum ingenium adeo plebi Romana patribusque exitio fuit, uti passim domus,

fera, via, templaque cruore ac cadaveribus opplerentur bustorum modo. Neque per eum sanguinem, verum etiam aduolantibus Magnentianis.

9. Apud Murfiam.] Hoc tempore Constantius cum Magnentio apud Murfiam dimicans vicit. Victor. Murfam vocat Zozim. Supra Dravum fluvium sita est in Illyrico.

10. Ingentes Romani imperij vires.] In quo bello pene nunquam amplius Romana consumpta sunt vires, totiusque imperij fortuna pessundata. Victor.

11. Quæ multum triumphorum.] Scribe, & quæ multum. Pater meus. Sed nihil necesse: idonea quæ, id est, ita idonea ut, &c. Loquendi modus temporibus illis familiaris.

12. Possent.] pro potuissent.

13. Orienti mox a Constantio.] Hoc jam factum ante Nepotiani cædem. Vide apud utrumque Victorem.

14. Patris filius Gallus.] Constantij filius, & Juliani, qui mox imperavit, frater.

15. Vim vitæ suæ apud Lugdunum.] Nec multo post apud Lugdunum coangustatus, gladio occulte proviso, iustum pulsu parietis juvenis, transverso latere, ut

anno

anno tertio, mense septimo: ² frater quoque ejus ³ Senonis, quem ad tuendas Gallias Cæsarem miserat.

Per hæc tempora etiam a Constantio multis incivilibus gestis, XIII.

¹ Gallus Cæsar occisus est: vit natufa ferus, & ad tyrannidem promior, si suo jure imperare licuisset. ⁴ Sylvanus quoque in Gallia res novas molitus, ante diem trigesimum extinctus est.

Solus in imperio Romano eo tempore Constantius Princeps & Augustus fuit. Mox ⁵ Julianum Cæsarem ad Gallias milit. patruelem suum, Galli fratrem, ⁶ tradita ei in matrimonium sorore; cum multa oppida XIV.

^{10.7} Barbari expugnassent, alia obsiderent, ubique fœda vastitas esset, Romanumque imperium non dubia jam calamitate nutaret: ⁸ a quo modicis copiis apud ⁹ Argentoratum Gallie urbem ingentes Alamanorum copiae extinctæ sunt, ¹¹ rex nobilissimus captus, Gallie restitutæ; multa postea per eundem Julianum egregie adversum Barbaros gesta sunt, submotique ultra Rhenum Germani, ¹² & finibus suis Romanum imperium restitutum.

Neque multo post, ¹³ cum Germanici jam exercitus a Galliarum præsidio tollerentur, consensu militum Julianus factus Augustus est: interjectoque anno, ad Illyricum obtinendum profectus est, Constantio Parthicis bellis occupato: quibus rebus cognitis ¹⁴ ad bellum civile conversus, in itinere obiit, ¹⁵ inter Ciliciam Cappado-

N O T Æ.

erat vasti corporis; vulnere naribusque, & ore cruorem effundens mense imperij quadragesimo secundo, atatis anno prope quinquagesimo, expiravit. Victor in Epitome.

1. Frater quoque ejus.] Decentius quem Cæsarem creatum Gallius præfecerat, is Magnentij morte audita, laqueo fasciæ ad collum posito vitam finivit.

2. Senonis.] In Gallia Lugdunensi putio.

3. Gallus Cæsar occisus est.] Neque multo post ob sevitiam atque animum trucem Gallus Augusti jussu interit. Victor. Unde patet verba illa, multu incivilibus gestis, non de Constantio, sed de Gallo ipso intelligenda.

4. Sylvanus quoque.] Sylvanus Imperator effectum die imperij victisimo octavo perimitur. Victor in Epitome.

5. Julianum.] Constantij filium.

6. Tradita ei in matrimonium sorore.] Helena.

7. Barbari.] Germani. Victor. Germani plerique tunc partium populantis.

8. A quo modicis copiis apud Argentoratum.] Iste (Julianus) in campu Argentoratensibus apud Gallias cum paucis militibus infirmis hostium copias delevit. Victor in Epitome.

9. Argentoratum.] Strasbourg.

10. Rex nobilissimus.] Chonodomarius.

11. Et finibus suis Romanum imperium restitutum.] Redditi limes Romanus possessionis. Victor in Epitome.

12. Cum Germanici jam exercitus a Galliarum præsidio tollerentur.] Constantius cum in Persas expeditionem pararet Germanicos exercitus qui Galliam tuebantur evocabat, sed milites qui inviti e Galliis in Orientem tradebantur, seditionem movent, & Julianum Imperatorem proclamant. An. U. 1112. post Ch. 360. Hoc intelligit Eutropius.

13. Ad bellum civile.] Cum patruele Juliano.

14. Inter Ciliciam Cappadociamque.] Benei In radicibus montis Tauri apud Mopocrenem mortuus. Adi Victorem pag. 227.

ciamque, ¹ anno imperij octavo & xxx. ² ætatis quinto & xl. meruitque inter Divos referri: vir egregiæ tranquillitatis, ³ placidus, nimis amicis & familiaribus credens, ⁴ mox etiam uxoris deditior: qui tamen primis imperij annis ingenti se modestia egerit: familiarium etiam locupletator: neque inhonoros sinens, quorum laboriosa expertus fuisset officia: ad severitatem tamen propensior, ⁵ si suspicio imperij moveretur, mitis alias, ⁶ & cujus in civilibus magis quam in externis bellis sit laudanda fortuna.

XVI.

7 Hinc Julianus rerum potitus est, ingentique apparatu Parthis intulit bellum; ⁸ cui expeditioni ego quoque interfui. Aliquot oppida & castella Persarum in deditionem accepit, vel vi oppugnavit. Assyriamque populatus, castra apud Ctesiphontem stativa aliquamdiu habuit; remeansque victor, dum se inconsultus patris inferit, ⁹ hostili manu interfectus est, ¹⁰ sexto Kalendas Julias imperij anno septimo, ætatis altero & trigésimo: atque inter Divos relatus est: vir egregius, & Republicam insigniter moderaturus, si per fata licuisset: ¹¹ liberalibus disciplinis apprime eruditus, Græcis doctior, atque adeo ut Latina eruditione nequaquam cum Græca scientia conveniret: facundia ingenti, promptæ memoriæ & tenacissimæ: ¹² in quibusdam Philosopho propior: in amicis liberalis: ¹³ sed minus diligens quam tantum Principem decuit: fuerunt enim nonnulli, qui vulnera gloriæ ejus inferrent: in provinciales justissimus: & tributorum, quatenus ferri posset, oppressor: civilis in cunctis: mediocrem habens ætarij curam: ¹⁴ gloriæ avidus, ac per eam animi

NOTÆ.

1. Anno imperij octavo & xxx.] Imperij nono atque trigésimo.] Victor. Eum tamen imperasse compertis an. 36. menses fere sex.

2. Ætatis quinto & quadragesimo.] Anno avi quarto & quadragesimo. Victor. Natus enim anno U. 1069. post Ch. 317. Mortuus vero an. U. 1113. post Ch. 361. Sed tunc puto annum quadragesimum quantum ingressus erat.

3. Placidus.] Placidus clemensque pro ægrot. Victor.

4. Mox etiam uxoris deditior.] Auriculari amoris deditus & uxorum. Victor.

5. Si suspicio imperij moveretur.] Id est, si aliquem imperium affectare suspicaretur. Nam & ideo Gallum interfici curavit. Zozim.

6. Et cujus in civilibus magis.] Hinc alter Victor in Epitom. Felix bellis civilibus, externis lacrymabilis.

7. Hinc Julianus.] Anno U. 1113. post

Ch. 361.

8. Cui expeditioni.] Hinc Eutropij ætas facile appareat. Sed de hoc jam satis.

9. Hostili manu interfectus est.] Ab uno ex hostibus & quidem fugiente, conto percutitur. Victor in Epitome.

10. Sexto Kalendas Julias.] Id est, die 25. Junij, quod verum est ex Ammiano.

11. Liberalibus disciplinis apprime eruditus.] Fuerat in equesteriarum ac negotiorum ingens scientia. Victor in Epitom.

12. In quibusdam Philosopho propior.] Æquarior Philosophos & Græcorum sapientissimos. Idem.

13. Sed minus diligens quam tantum Principem decuit.] Hæc interpretatus alter Victor in Epitom. Hæc minuebat, inquit, quarundam rerum neglectus modus.

14. Gloriæ avidus.] Cupido laudis immodica. Et: Ita illum cupido gloriæ flagrantior pervicerat, ut neque terra motu,

plerumque immodici: ¹ nimius religionis Christianæ insectator, perinde tamen ut cruore abstinere. Marco Antonino non absimilis: quem etiam æmulari studebat.

Post hunc Jovinianus, ² qui tunc domesticus militabat, ad ob- XVII.
³tinendum imperium consensu exercitus electus est, commendatione patris ⁴ quam sua militibus notior, qui jam turbatis rebus, exercitu quoque inopia laborante, uno a Persis atque altero prælio victus, pacem cum Sapore necessariam quidem, ⁵ sed ignobilem fecit, multatus finibus, ac nonnulla imperij Romani tradita: quod ante eum
¹⁰ 6 annis mille centum & duobus-de-viginti fere, ex quo Romanum imperium conditum erat, nunquam accidit. Quinetiam legiones nostræ ita & ⁷ apud Caudium per Pontium Telesinum, ita ⁸ & in Hispania apud Numantiam, ⁹ & in Numidia sub jugum missæ sunt, ut nihil tamen finium traderetur. Ea pacis conditio non penitus reprehendenda foret, si fœderis necessitatem, cum integrum fuit, mutare voluisset: ¹⁰ sicut a Romanis omnibus his bellis, quæ commemoravi, factum est. Nam & Samnitibus, & Numantinis, & Numidis confestim bella illata sunt: neque pax rata fuit. ¹¹ Sed dum æmulum imperij veretur, intra Orientem residens, gloriæ pa-

NOTÆ.

neque plerisque prælagis, quibus vetabatur petere Persidem, adductus sit finem ponere ardori, ac noctu quidem visus ingens globus caelo labi die belli cantum præstitit. Victor in Epitome.

1. *Nimius religionis Christianæ insectator.*] Ita ut labarum Constantini, id est, vexillum cum cruce, removerit.

2. *Qui tunc domesticus militabat.*] Credibile est fuisse illum domesticorum ducem aliquem, vel fortasse *magnum domesticatum* tunc gerebat, erat autem prima dignitas illis temporibus. De domesticis quos interdum *Proteiores* vocabant, cum scilicet in acie latus Principis protegabant, apud Victorem dictum est. Vide tamen Hotomannum & Cujacium: præter ceteros autem Joannem Meursium in Lexico Græco-Barbaro. Huc opinor traducendus locus est Satyrici Poëtæ (*domestica castra*), de quo haud scio an Interpretes monuerint. *Pater meus.*

3. *Electus est.*] An. U. 1115. post Ch. 363. die 27. Junij.

4. *Patris.*] Varroniani.

5. *Sed ignobilem fecit.*] Conditionibus, quod nunquam ante accidit, dispendio-

sis Romana Reipublica impostis, ut Nisibis & pars Mesopotamia traderetur. Sextus Rufus.

6. *Annis mille centum & duobus-de-viginti.*] Demendi sunt anni tres: tunc enim annus fuit ab U. C. 1115.

7. *Apud Caudium.*] Veturio Postumioque Coss. Flor. lib. 1. cap. 16.

8. *Et in Hispania apud Numantiam.*] Pompeio & Mancino Coss. Vide lib. 14. cap. xv. & Flor. lib. 11. cap. 18.

9. *Et in Numidia.*] Primum Consule Calpurnio, & iterum Consule Albino. Vide lib. 14. cap. xxiv. & Flor. lib. 11. cap. 1.

10. *Sicut a Romanis omnibus his bellis.*] Verum est omnibus his bellis pacem a Consulibus factam a Senatu reprobata esse. Sed tunc Consules ipsi ejusdem pacis auctores hostibus tradebantur. Hic autem detract similis prætextus. Ab Imperatore enim ipso facta pax, &c.

11. *Sed idem æmulum.*] Verebatur, si in Oriente diutius resideret, ne alter imperium occuparet. Idem fere Sextus Rufus: *Quibus* (conditionibus) *cupidior regni, quam gloria Jovinianus imperio radis acquievit.*

runt consuluit. Itaque iter ingressus, ¹ atque Illyricum petens, ² in Galatie finibus repentina morte obiit: vir alias neque iners neque imprudens.

XVIII.

Multi exanimatum opinantur nimia cruditate: inter cœnandum enim epulis indulserat: alij odore cubiculi, quod ex recenti ⁴ tectorio caleis, grave quiescentibus erat: quidam nimietate prunarum, quas gravi frigore adoleri multas iusserat. ⁵ Decessit imperij mense septimo, ⁶ quarto-decimo Kalendas Martias: ætatis, ⁷ ut qui plurimum ac minimum tradunt, tertio & trigésimo anno: ac benignitate Principum, qui ei successerunt, inter Divos relatus est. Nam & civilitati propior, & natura admodum liberalis fuit. Is status erat Romanæ rei, Joviniano eodem & Varroniano Consulibus, ⁸ anno Urbis conditæ millesimo centesimo & nono-decimo. ⁹ Quia autem ad inclytos Principes perventum est, interim operi modicum dabimus. ¹⁰ Nam reliqua stylo majore dicenda sunt: quæ nunc non tam præternittimus, ¹¹ quam ad majorem scribendi diligentiam reservamus.

NOTÆ.

1. *Atque Illyricum petens.*] Constantinopolim accelerabat, ut inde in Illyricum.

2. *In Galatia finibus.*] In urbe Dadastana inter Galatiam & Bithyniam.

3. *Nimia cruditate.*] Hæc a Perside hieme aspera mediæque Constantinopolim accelerans, cruditate stomachi, vel tectorio novi operis gravatus, repente interiit, Victor in Epitom.

4. *Tectorio.*] Tectorium, Cataplasma quo parietes induuntur.

5. *Decessit imperij mense septimo.*] Mensis enim xxvi. die Junij. Mortuus die xvii. Februarij anni sequentis, nempe an. U. 1116. post Ch. 364.

6. *Quarto-decimo Kalendas Martias.*] Id est, die xvi. Februarij. Alij decimo-tertio Kal. nempe die Februarij xvii.

7. *Ut qui plurimum minimumque tradunt, &c.*] Sic initio lib. i. post Troia excidium, ut qui plurimum minimumque tradunt, &c. Id est, ut eos præteream

qui, &c. Sunt enim qui plures annos Joviano tribuant. Vult ipse Victor in Epitome: Interiit, inquit, annos gerens proximè quadraginta. Sunt etiam qui pauciores: mediam inter utroque viam insinuat Eutropius.

8. *Anno Urbis conditæ centesimo & nono-decimo.*] Eundem numerum sequitur quem supra posuit. Vere tamen hic annus fuit Urbis conditæ m. c. xvi.

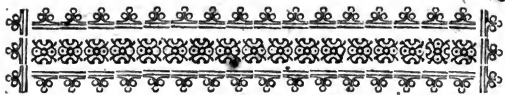
9. *Quia autem ad inclytos Principes.*] Intelligit Valentem & Valentinianum qui tunc imperitabant.

10. *Nam reliqua stylo majore dicenda sunt.*] Eodem modo Sextus Rufus post Jovianum operi modum faciens, sic Diocletianum alloquitur: *Quam magno deinceps ore, tua, Principi invisse, facta sunt personanda.*

11. *Quam ad majorem scribendi diligentiam.*] Quod tamen non præstitit Eutropius, vel morte præventus, vel quolibet casu impeditus.

FINIS.

INDEX

VOCABULORUM OMNIUM

QUÆ APUD EUTROPIUM LEGUNTUR.

Prior numerus librum, posterior caput indicat.

A2 A 1. I. II. 13. 18. 20. 2. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 15. 16. 18. 19. 21. 23. 24. 25. 26. 27. 3. 7. 9. 10. 11. 13. 14. 17. 18. 20. 21. 22. 4. 2. 3. 5. 9. 12. 14. 15. 16. 20. 22. 26. 27. 5. 1. 2. 5. 7. 8. 1. 5. 7. 8. 15. 19. 21. 23. 25. 7. 1. 2. 7. 9. 10. 15. 17. 18. 19. 24. 8. 9. 10. 11. 18. 19. 23. 9. 1. 2. 7. 8. 10. 11. 17. 19. 21. 22. 24. 28. 10. 1. 2. 3. 4. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 17. 18. 25. Ab 1. 1. 4. 5. 8. 11. 17. 18. 19. 20. 2. 1. 2. 5. 8. 32. 14. 16. 3. 7. 9. 10. 12. 15. 16. 18. 21. 22. 23. 4. 1. 4. 6. 9. 19. 21. 23. 5. 6. 8. 6. 6. 15. 19. 7. 7. 8. 15. 16. 18. 21. 24. 8. 8. 23. 9. 3. 7. 13. 15. 10. 2. 4. 9. Abduxit, 2. 20. abundantibus, 10. 2. absint, 1. 19. absunt, 1. 4. Ac, 1. 3. 11. 2. 6. 7. 24. 3. 4. 6. 4. 11. 13. 5. 4. 6. 8. 6. 6. 13. 24. 7. 1. 3.	12. 20. 24. 8. 1. 3. 6. 12. 13. 9. 3. 6. 11. 12. 13. 14. 17. 10. 1. 10. 12. 17. acceperat, 3. 15. accepissent, 5. 8. accepit, 1. 6. 15. 17. 2. 2. 5. 12. 3. 1. 14. 17. 13. 4. 1. 3. 7. 16. 5. 7. 6. 6. 7. 14. 7. 22. 8. 3. 18. 9. 1. 9. 22. accepisset, 9. 22. acceptæ, 2. 19. acceptis, 6. 14. 17. accepto, 1. 9. acceptus, 7. 16. 10. 4. accessit, 3. 18. 29. 8. 5. 9. 17. accidit, 10. 17. acciperet, 3. 12. 6. 21. acclametetur, 8. 5. acer, 9. 17. acerbe, 9. 23. acerbitate, 4. 16. acerbius, 8. 8. Achaia, 4. 2. Achaiz, 5. 6. Achaiam, 6. 6. 19. Achilleum, 9. 23. Achilles, 9. 21. Achillis, 2. 11. acie, 1. 19. 5. 8. acies, 6. 20. Acilio, 4. 19. Actium, 7. 7. actum, 2. 9. Acturio, 9. 9. Ad, 1. 2. 6. 2. 2. 5. 8. 11. 12. 14. 15. 16. 20. 21. 22. 23. 3. 1. 8. 9. 11. 12. 14. 21. 22. 4. 3. 4. 6. 7. 9. 12. 15. 19. 20. 5. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 6. 1. 2. 3. 4. 9. 10. 1. 12. 13. 14. 15. 17. 19. 21. 22. 23. 25. 7. 1. 2. 3. 6. 8. 10. 14. 15. 16. 18. 23. 8. 1. 3. 4. 5. 6. 8. 11. 12. 13. 15. 18. 19. 9. 1. 2. 3. 5. 8. 9. 10. 13. 15. 17. 18. 20. 22. 23. 24. 10. 2. 3. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 15. 17. addiderat, 8. 6. addidit, 7. 13. addita, 3. 22. adduxerat, 6. 8. adduxisse, 3. 8. ademerant, 7. 9. ademit, 1. 8. adempta, 6. 13. adco, 1. 11. 3. 20. 4. 7. 6. 24. 7. 18. 8. 6. 14. 10. 10. 16. adeptus, 8. 19. Adherbalem, 4. 25. adhortatus, 10. 2. adhuc, 1. 7. 8. 2. 6. 4. 11. 9. 1.

S ij

- Adiabenicus, 8. 8. 18.
 Adiabenus, 8. 3.
 adjecit, 1. 5. 7. 7.
 adjuncta, 9. 1.
 adjunxit, 1. 6. 7. 2. 2.
 adjucores, 4. 5.
 administrabat, 6. 10.
 administrandæ, 10. 1.
 administrandam, 8. 8.
 administrans, 9. 10.
 administrantibus, 8. 9.
 administrationem, 7. 9. 18.
 8. 1. 18. 9. 17. 10. 1.
 administrationi, 10. 1.
 administravit, 7. 10.
 admirans, 1. 14.
 admiratione, 2. 12.
 admirationis, 8. 11.
 admiratus, 2. 12.
 admittit, 1. 15. 7. 7.
 admittit, 3. 7.
 admittit, 9. 11.
 admodum, 5. 3. 7. 18. 8.
 1. 8. 18. 19. 23. 9. 2.
 14. 29.
 admittentibus, 8. 14.
 adoleri, 10. 18.
 adolescens, 7. 1. 8. 18.
 adolescentem, 5. 8. 6. 1.
 adolescentium, 6. 4.
 adoptando, 3. 1.
 adoptare, 8. 6.
 adoptata, 8. 11.
 adoptatus, 7. 2.
 adoptione, 6. 10.
 adorantique, 9. 16.
 Adrianus, 8. 6. 11.
 adventante, 9. 13.
 adversam, 9. 11.
 adverso, 2. 11.
 adversus, 3. 9. 10. 14.
 advocatus, 8. 18.
 advolvit, 10. 1.
 ædificavit, 6. 8. 7. 11. 8. 7.
 9. 2. 4.
 ædificavit, 5. 9.
 æger, 9. 17.
 ægri tudinibus, 9. 5.
 ægrotantes, 8. 4.
 Egypti, 3. 1. 4. 5. 6. 11.
 7. 7.
 Egypto, 8. 18.
 Egyptum, 7. 17. 9. 23.
 Egyptus, 7. 7.
 Elianum, 9. 10.
 Elius, 8. 6.
 Emilianus, 9. 5.
 Emilius, 1. 15. 2. 12. 5. 5.
 10.
 Emilio, 1. 19. 6. 11. 23.
 Amilius, 2. 12. 3. 10. 4. 5.
 6. 6. 4.
 Emo, 6. 10.
 æmulam, 10. 8.
 æmulari, 10. 16.
 æmulum, 10. 17.
 æmula, 4. 13.
 æqualem, 8. 4.
 æquam, 5. 1.
 æquandus, 9. 12.
 æquaret, 7. 8. 9. 17.
 æquetur, 8. 8.
 æquis, 1. 12.
 æquissimum, 8. 1.
 æquitate, 4. 6.
 æquo, 8. 12. 10. 8.
 Equorum, 1. 1.
 æquum, 4. 5.
 ærarij, 10. 16.
 ærario, 8. 13.
 ærarium, 8. 5.
 æstare, 6. 6.
 æstare, 6. 5.
 ætate, 3. 15. 9. 4.
 ætatem, 1. 16. 8. 5. 16.
 9. 23.
 ætatis, 3. 7. 7. 17. 18. 10.
 12. 14. 8. 1. 10. 10. 16.
 18.
 Etolis, 4. 4. 8. 9.
 affectans, 10. 1.
 affectator, 10. 7.
 affectari, 5. 4. 5. 5.
 afficiuntur, 3. 7.
 affinitas, 10. 5.
 affinitate, 8. 10. 9. 2.
 affixit, 9. 21.
 Afranio, 6. 10.
 Afri, 2. 19. 17. 21. 3. 14.
 15.
 Africa, 2. 11. 3. 10. 4. 18.
 12. 5. 9. 8. 18. 9. 23.
 Africæ, 4. 11. 9. 2. 10. 1.
 Africam, 2. 21. 12. 13. 16.
 3. 10. 21. 4. 5. 5. 9. 6.
 23. 9. 22. 10. 1. 10.
 Africani, 4. 9. 23.
 Africanus, 3. 23. 4. 3. 11.
 1. 16. 18.
 Afri, 2. 18. 17. 3. 11. 20.
 12.
 Afriorum, 2. 14. 25. 3. 14.
 20.
 Afros, 2. 18. 20. 21. 22.
 17.
 agebant, 2. 2. 6. 8.
 agens, 3. 7. 5. 9. 7. 10. 8.
 4. 10. 16. 9. 7.
 agentes, 6. 9.
 ægea, 5. 6. 6. 15.
 agentur, 1. 11. 9. 10.
 ageret, 1. 12. 7. 16.
 aggressum, 10. 9.
 aggressus, 2. 2. 3. 7. 15. 5.
 6. 10.
 agnovit, 7. 12.
 agrestes, 9. 10.
 Agrigentum, 3. 14.
 Agrippa, 7. 5.
 Agrippinæ, 9. 9. 9. 17.
 Agrippinam, 8. 1.
 agris, 1. 7. 8. 2. 10. 1.
 agro, 2. 18.
 Agrorum, 1. 6. 6. 14.
 agros, 2. 17. 8. 6.
 agrum, 1. 17.
 Alamanni, 9. 8.
 Alamannis, 10. 3.
 Alamannorum, 9. 45. 10.
 14.
 Albanis, 6. 14. 8. 3.
 Albanos, 1. 4.
 Albim, 7. 3.
 Albino, 1. 17. 4. 4.
 Albinus, 1. 18. 3. 4. 25. 22.
 Alexander, 8. 10.
 Alexandria, 9. 12.
 Alexandria, 9. 23.
 Alexandriam, 6. 21.
 Alexandrinæ, 7. 15.
 Alcido, 1. 17. 1. 18.
 alia, 4. 13. 5. 2. 8. 4. 9. 13.
 10. 14.
 aliaque, 5. 25.
 alias, 10. 6. 10. 17.
 aliena, 9. 9.
 aliena, 9. 16.
 alij, 1. 4. 7. 1. 10. 18.

aliis, 3. 15.
 alio, 3. 15.
 alios, 4. 7. 5. 7.
 aliqua, 1. 3. 6. 1. 8. 6. 8.
 aliquandiu, 10. 8. 10. 9. 16.
 aliquantulum, 10. 6.
 aliquantum, 2. c. 3. 6. 14.
 aliquid, 14. 8. 13.
 aliquo, 2. 21.
 aliquot, 3. 6. 9. 24. 10.
 16.
 alis, 2. 6.
 aliter, 3. 10. 5. 7.
 aliud, 6. 1. 8. 5.
 alius, 2. 16. 4. 9. 5. 3.
 alleclus, 9. 21.
 Alliam, 1. 20. 2. 2.
 Alimni, 9. 17.
 Alpes, 3. 5. 8. 6. 17. 7. 14.
 Alipibus, 7. 9.
 alter, 7. 9. 2. 1. 4. 2. 5. 8.
 6. 6. 10. 9. 27.
 alteram, 7. 24.
 altero, 1. 18. 3. 10. 6. 15.
 7. 22. 8. 1. 9. 15. 10. 17.
 alterum, 3. 13. 4. 14. 6. 19.
 7. 9. 8. 5.
 Altinum, 8. 10.
 amabilem, 10. 10.
 amabilis, 7. 10. 9. 14. 10. 1.
 amandum, 9. 20.
 ambre, 1. 10.
 ambo, 2. 21. 3. 14. 4. 21.
 5. 2. 7. 9. 6. 6. 10. 7. 1.
 8. 21. 9. 5. 21.
 ambos, 3. 10.
 Ambronibus, 5. 1.
 amican, 3. 7.
 amici, 7. 21. 7. 10. 8. 6.
 amicus, 1. 8. 3. 21. 5. 5. 7.
 19. 21. 8. 8. 10. 1. 9.
 amicianam, 2. 15. 6. 2. 3.
 87.
 amicos, 4. 25. 7. 8. 13. 8. 8.
 9. 15. 10. 6. 10. 16.
 amicum, 3. 15.
 amicus, 4. 10.
 amiferat, 4. 10.
 amiferunt, 2. 21.
 amiste, 5. 7. 7. 14. 10. 10.
 amissa, 9. 8.
 amissi, 4. 6.
 Amium, 6. 8.

amitteret, 5. 4.
 amoenissimus, 10. 2.
 amor, 7. 20.
 amore, 7. 10.
 amoris, 10. 7.
 amphitheatro, 8. 15.
 amphitheatrum, 7. 21.
 ampliatum, 8. 2.
 amplavit, 3. 4.
 amplificare, 8. 8.
 amplius, 1. 1. 2. 6. 3. 21.
 6. 25.
 Anci, 1. 6.
 ancilla, 1. 7. 17.
 Anctus, 4. 5.
 Andricus, 4. 13.
 Androgynus, 4. 14.
 Anicius, 4. 7.
 Anienem, 2. 5.
 animi, 9. 13. 10. 6. 7. 16.
 animo, 3. 15. 6. 18. 10. 5.
 animus, 3. 18.
 anni, 4. 10. 8. 21.
 annis, 10. 17.
 Annibal, 3. 14. 10. 11. 12.
 13. 18. 19. 21. 22. 4. 2. 3.
 4. 13.
 Annibale, 3. 7.
 Annibalem, 3. 10. 12. 16.
 19. 21. 22. 23.
 Annibali, 3. 7.
 Annibalis, 3. 9. 10. 15. 15.
 16. 5. 1.
 annis, 1. 4. 8. 2. 10. 3. 6.
 5. 3. 6. 17. 7. 8. 21. 8. 15.
 9. 3. 18. 10. 15. 17.
 Annius, 9. 8. 8. 10.
 anno, 1. 1. 2. 3. 5. 6. 7. 9.
 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
 17. 18. 2. 1. 4. 15. 19.
 17. 3. 7. 10. 12. 13. 15.
 16. 17. 18. 21. 4. 1. 7.
 9. 10. 18. 20. 21. 23. 14.
 25. 5. 4. 8. 6. 1. 6. 7.
 10. 11. 13. 15. 18. 21. 19.
 7. 1. 2. 5. 7. 8. 11. 12. 15.
 17. 18. 22. 23. 24. 8. 1.
 3. 5. 8. 10. 14. 17. 19.
 20. 23. 9. 11. 21. 10. 1.
 3. 4. 8. 9. 12. 15. 16.
 18.
 Annonem, 3. 10.
 annoque, 4. 22.

annorum, 2. 6.
 annos, 1. 1. 8. 11. 16. 2. 9.
 3. 1. 2. 14. 15. 4. 1. 7.
 11. 15. 16. 5. 9. 6. 12. 24.
 7. 9. 8. 13. 9. 9. 15. 17.
 annodis, 9. 15.
 annulorum, 3. 10.
 annulum, 6. 21.
 annum, 1. 3. 6. 10. 11.
 6. 23. 8. 10.
 annue, 1. 2. 10. 9. 3.
 annum, 1. 9.
 ante, 1. 12. 2. 13. 3. 10. 4.
 1. 3. 5. 7. 13. 26. 27. 5.
 7. 6. 16. 17. 23. 7. 8. 9.
 15. 19. 8. 8. 9. 26. 26.
 10. 17.
 aurea, 5. 4. 6. 25. 7. 9.
 10. 11. 21. 9. 16.
 Antemates, 1. 2.
 Anthemismus,
 Antiochensis, 6. 14.
 Antiochi, 4. 2.
 Antiochia, 9. 12.
 Antiochiz, 6. 14. 8. 10.
 Antiocho, 4. 2. 3. 4.
 Antiochum, 4. 2. 3. 5.
 Antiochus, 3. 1. 4. 3. 5.
 antiqua, 1. 12. 8. 2. 10. 4.
 antiquissimx, 7. 16.
 antiquissimam, 1. 19.
 antiquissimo, 6. 14. 23.
 Antonini, 8. 10. 19. 21.
 Antoninianx, 8. 20.
 Antonino, 8. 11. 1. 10. 16.
 Antoninus, 8. 7. 8. 9. 10.
 11. 15. 19. 20. 21.
 Antonium, 7. 1. 4.
 Antonius, 7. 1. 3. 6.
 Anulini, 9. 19.
 aper, 9. 20.
 aperuit, 9. 2.
 Apionis, 6. 11.
 ἀπῖον, 8. 10.
 apparatu, 4. 6. 9. 3. 10. 5.
 16.
 apparatus, 3. 15.
 appellabatur, 3. 10. 4. 3.
 appellantiur, 7. 13. 8. 20.
 appellari, 3. 22. 7. 11. 23. 8.
 18.
 appellatur, 1. 11. 9. 15.
 appellatus, 1. 20. 7. 10. 13.

8. 19. 9. 1.
 appellatque, 6. 11.
 appellavit, 9. 2. 7. 10.
 appetentissimus, 20. 7.
 appetus, 7. 18.
 appellatur, 7. 15.
 Appiani, 1. 9.
 Appio, 2. 16. 18. 16.
 Appus, 2. 9. 18. 6. 1. 7.
 24.
 Appius-Claudius, 1. 18.
 Apolloniam, 6. 10.
 Apollonium, 8. 12.
 appositā, 7. 18.
 appetine, 10. 16.
 Aprō, 9. 18.
 apud, 1. 2. 2. 8. 13. 14. 15.
 3. 9. 10. 12. 13. 14. 17.
 2. 4. 9. 13. 18. 19. 5.
 6. 11. 6. 8. 12. 17. 19. 20.
 22. 7. 3. 7. 8. 10. 13. 15.
 17. 19. 8. 8. 13. 18. 20.
 9. 7. 8. 11. 13. 15. 17.
 20. 21. 10. 4. 5. 6. 7. 9.
 10. 11. 12.
 Apulia, 2. 17. 3. 10. 6. 7.
 Apuliam, 2. 8. 3. 12.
 aquam, 2. 9.
 aquarum, 6. 14.
 Aquileiæ, 9. 1.
 Aquileiam, 10. 9.
 Aquilio, 2. 20.
 Aquitania, 7. 5.
 Aquitaniam, 7. 9. 9. 10.
 Arabas, 8. 18.
 Arabes, 6. 14.
 Arabiam, 8. 3.
 Arabicus, 8. 18.
 Arabum, 8. 3.
 arans, 1. 17.
 arbitrio, 3. 21.
 Archelai, 5. 6.
 Archelao, 5. 6.
 Archelaum, 5. 6. 7. 11.
 Ardeam, 1. 8.
 argenteam, 7. 13.
 argenti, 3. 18. 21. 22. 13.
 4. 1. 6. 13. 16.
 argenteque, 2. 27.
 argento, 10. 1.
 Argentoratum, 10. 14.
 argensum, 3. 15.
 Argos, 2. 14.
 Azarathes, 4. 5. 19.
 Arimino, 5. 8. 6. 19.
 Atiminum, 2. 16. 3. 8.
 Atiobarzanem, 5. 5.
 Atisdrichum, 6. 14.
 Atisobulus, 6. 16.
 Atistone, 5. 6.
 Atistonius, 4. 19.
 arma, 2. 18. 4. 11.
 armis, 2. 11.
 armatorum, 4. 14. 6. 7. 9.
 armatus, 2. 6.
 Armenem, 4. 1.
 Armenia, 6. 8. 12.
 Armeniæ, 6. 8. 9.
 Armeniam, 5. 5. 8. 3. 10.
 Armenius, 6. 9.
 Armeniorum, 6. 9.
 arnis, 7. 2. 8. 8. 15.
 Armericæ,
 atscat, 7. 14.
 arsit, 1. 4.
 Artaxata, 6. 13.
 Artachem, 6. 14.
 artibus, 10. 7.
 artium, 10. 10.
 Arvernorum, 4. 21.
 Arvernus, 6. 17.
 Arunculeius, 6. 17.
 Atuns, 1. 10.
 Atuspicum, 4. 14.
 ascendit, 2. 17.
 Asclepiodoti, 9. 22.
 Asdrubal, 3. 11. 4. 9. 13. 8.
 6.
 Asdrubale, 3. 8. 14.
 Asdrubalem, 3. 13. 15. 18.
 Asia, 2. 16. 4. 3. 19. 5. 6.
 7. 9. 8.
 Atix, 3. 4. 14. 4. 3. 5. 7.
 16.
 Asiam, 1. 1. 5. 4. 5. 6. 6.
 14. 7. 3. 6.
 Asiatici, 4. 3.
 Asina, 2. 10.
 Asinius, 5. 3.
 asperior, 8. 20.
 asperitatem, 9. 27. 10. 3.
 aspicere, 2. 6.
 aspidem, 7. 7.
 assensantibus, 8. 5.
 asserere, 5. 3.
 assessor, 4. 15.
 asseforem, 8. 23.
 assiduus, 9. 13.
 assurgeret, 6. 15.
 Assue, 8. 10.
 Assuriam, 8. 3. 10. 16.
 atlantibus, 4. 7.
 at, 8. 4.
 Atella, 7. 8.
 Athenæ, 5. 6.
 Atheniensis, 5. 6.
 Athenis, 5. 6.
 atque, 1. 2. 8. 11. 12. 15.
 2. 1. 11. 21. 3. 18. 23. 4.
 3. 7. 16. 18. 21. 5. 4. 5. 7.
 6. 1. 2. 3. 6. 8. 7. 10. 11.
 19. 7. 13. 14. 15. 18. 20.
 8. 1. 3. 8. 10. 13. 15. 18.
 9. 3. 5. 9. 20. 21. 22. 10.
 1. 2. 3. 8. 9. 11. 13. 14.
 16. 17.
 Attali, 4. 3. 19.
 Attalo, 3. 14. 6. 14.
 Attalus, 4. 7.
 attigerat, 7. 13.
 attingisset, 8. 16.
 Attilio, 2. 16. 21.
 Attilius, 2. 21.
 attingunt, 8. 2.
 attriti, 1.
 attulerant, 4. 7.
 attulit, 10. 12.
 avaræ, 6. 9.
 avaritia, 4. 6. 5. 12. 7. 11.
 avaritiæ, 7. 23.
 auctæ, 10. 3.
 auctorem, 4. 16.
 audacibus, 6. 15.
 audita, 2. 22. 3. 20. 4. 15.
 7. 6.
 auditorio, 9. 19.
 Aveninum, 1. 5.
 avetti, 2. 14.
 averit, 9. 2.
 auferret, 7. 19.
 Aufdio, 6. 7.
 avidior, 7. 19.
 avium, 7. 18.
 augendum, 8. 4.
 augens, 8. 4.
 Augusti, 7. 6. 12. 15. 9. 2.
 10. 1.
 Augusto, 7. 7. 8. 5. 10.
 6.

Augustorum

Augustorum, 10. 4.
Augustus, 8. 9. 10. 9.
Augustum 7. 4. 7. 7. 8. 2. 9.

19. 9. 20. 10. 2.
Augustus, 7. 1. 7. 3. 8. 23.
9. 7. 8. 9. 9. 10. 9. 11. 9.
12. 9. 15. 9. 18. 9. 23. 10.
14. 10. 15.

Aulo, 2. 17.
Aulus, 1. 18.
Aurea, 6. 22. 8. 13. 9. 11.
Auream, 7. 23. 8. f. 8. 13.
Aureis, 7. 14.

Aurelia, 7. 16.
Aurelianus, 9. 13. 17.
Aurelianus, 9. 13. 14. 15.
Aurelio, 6. 6.
Aurelius, 8. 7. 8. 19. 20. 22.

23.
Aureo, 1. f. 6. 4. 7.
Aureorum, 3. 1.
Aureum, 9. 17. 10.
Aureus, 9. 11.

Auri, 2. 17. 3. 18. 3. 23. 6. 10.
8. 13. 9. 15.
auro, 10.
aurum, 1. 20. 3. 15.

auspicia, 2. 16. 6. 18.
ausus, 7. 14. 8. 10.
aut, 2. 22. 3. 10. f. 2. 7. 8.

7. 20. 7. 23. 8. 13. 9. 21. 9.
25.
autem, 2. 1. 2. 17. 4. 5. 4. 6.
f. 3. 6. 12. 6. 17. 6. 23. 7.

9. 7. 10. 7. 17. 7. 18. 8. 5.
8. 12. 8. 19. 8. 22. 9. 10. 9.
13. 9. 20. 9. 27. 10. 1. 10.

9.
author, 9. 27.
authoritas, 9. 1.
avo, 9. 25.
avunculo, 7. 14.

avus, 4. 11.
auxilia, 1. 15. 3. 1. 13. 4. 19.
6. 20. 21.
auxiliis, 6. 11.

auxilio, 4. 2. 11.
auxilium, 1. 19. 2. 15. 2. 21.
24. 4. 3. 4. f. 4. 26. f. 9.
6. 22.

B.

Babylonem 8. 1.
Bagaudarum 9. 20.
Balbinus, 9. 23.
Balbo 3.
Barbaras, 10. 7.

Barbari, 10. 14.
Barbaria, 8. 13.
Barbarico, 9. 4.
Barbaris, 8. 6. 9. 17. 21.
Barbarorum, 8. 8.

Barbaros, 6. 21. 9. 21. 23. 10.
1.
Bassiano, 8. 19.
Bassianum, 8. 19.
Bassianus, 8. 19. 20.

Bassus, 7. 5.
Basternis, 9. 25.
Beatissimam, 7. 10.
Bebriacum, 7. 17.
Belgicæ, 9. 21.

belli, 1. 4. 2. 18. 7. 1. 3. 12. f.
2. f. 9. 6. 1. 6. 8. 7. 1. 7.
11. 9. 17. 22. 25. 10. f. 10.
17.

bellarum, 7. 4.
belli, 2. 19. 2. 27. 3. 3. 15. 4.
3. 4. 12. 4. 19. f. 4. 6. 14.
7. 17. 8. 13. 10. 10.

bellicam, 8. 19.
bellicosissimas, 6. 8.
bellicosissimus, 7. 20.
bellicus, 8. 5.

bellis, 1. 2. f. 1. 7. 8. 7. 9. 16.
24. 10. 15. 17.
bello, 2. 2. 2. 9. 3. f. 16. 4.

1. 4. 2. 4. 3. f. 6. 4. 6. 4.
26. f. 3. 6. 1. 6. 2. 6. 3. 6.
4. 6. 6. 14. 10. 7. 8. 7. 9.
7. 8. 23. 7. 17. 9. 1. 10.

7.
belloque, 4. 26.
belloorum, 9. 13.
bellum, 1. 3. 1. 9. 1. 11. 1. 14.

1. 6. 2. 1. 2. 7. 2. 8. 2. 9.
2. 16. 2. 18. 2. 19. 2. 21. 2.
27. 2. 28. 1. 3. 3. 3. 4. 4.
f. 3. 6. 3. 7. 3. 15. 3. 22.
3. 23. 4. 1. 4. 5. 4. 8. 4. 9.
4. 12. 4. 15. 4. 19. 4. 23.

4. 25. f. 1. f. 4. f. 5. f. 7.
f. 27. 6. 1. 6. f. 6. 7. 6. 9.
6. 10. 6. 11. 6. 11. 6. 13. 6.
14. 6. 16. 6. 17. 6. 19. 6.
22. 6. 23. 7. 3. 7. 4. 6. 6.

7. 12. 8. 10. 8. 13. 8. 19.
9. 3. 9. 4. 9. 7. 9. 18. 9.
22. 10. 4. 10. 7. 10. 9. 0.
11.

belumque, f. 1.
bene, 1. 8. 3. 12. 10. 4. 2.
4. 8.
Beneventum, 2. 16.

benignitate 8. 12. 0. 18.
benignus, 8. 8.
Berenice, 6. 11.
Bessi, 6. 10.
Bessis, 6. 10.

Bessia, 4. f.
bestiis, 10. f.
bibit, 4. 4.
Bibulo, 6. 17. 6. 19.

biennio, 9. 4. f.
biennioque, 8. 22.
biennium, 6. 4. 6. 1. 7. 22.
9. 11.

binorum, 2. 13. 4. 16. 6. 17
Bithynia, f. 5. 6. 8.
Bithynix, 4. 4. 4. f. 4. 7.
19. 6. 6.

Bithyniam, f. 5.
Bithyniam, 6. 6.
Bituito, 4. 21.
Bituitus, 4. 21.

Blasius, 2. 23.
blanditias, 7. 11.
blattcis, 7. 14.

Boccho, 4. 26.
Bocchum, 4. 26.
Boionius, 8. 8.
bona, 7. 16.

bonis, 7. 14. 8. 1. 8. 8.
bonitatis, 8. 5.
bono, 10. 8.
Bononiam, 9. 21.

Bonosum, 9. 17.
brachium, 2. 6.
breve, 7. 16.
brevis, 9. 17.
brevitate, 8. 21.

Britannia, 8. 19. 10. 1. 10. 2.
Britanniz, 7. 13. 19. 21. 9.

21. 9. 12.
 Britanniam, 7. 14. 7. 19.
 Britannias, 7. 13.
 Britannica, 7. 13.
 Britannici, 17. 3.
 Britannicum, 6. 17.
 Britannis, 9. 11.
 Britannis, 6. 17.
 Brutidifini, 1. 17.
 Bruti, 1. 11. 6. 25. 7. 4.
 Brutis, 3. 19.
 Brutisque, 2. 12.
 Brutus, 2. 12.
 Brutum, 1. 10. 7. 3.
 Brutus, 1. 8. 9. 1. 10. 4. 18.
 Bubalix, 9. 4.
 Budegalani, 9. 10.
 Buziani, 6. 10.
 Byzantium, 6. 6. 7. 19.

C.

Abira, 6. 8.
 Claudius, 9. 19.
 cadere, 4. 6.
 cæcidit, 5. 1. 7. 9. 23.
 Cæcilio, 2. 24. 4. 19. 14.
 Cæcilius, 4. 12. 10. 6. 1.
 cæderetur, 7. 15.
 cædes, 10. 11.
 cædibus, 10. 11.
 cædibusque, 9. 23.
 Cælio, 1. 4.
 Cæninenfes, 1. 2.
 Cæpio, 2. 23. 4. 15. 5. 1. 8.
 Cæpione, 4. 15. 27.
 cæsa, 2. 13. 14. 28. 3. 9. 5.
 1.
 Cæfar, 1. 12. 6. 17. 19. 20.
 21. 22. 23. 24. 25. 7. 2. 3.
 12. 13. 10. 2. 7. 12.
 Cæfare, 5. 2. 6. 23. 7. 1. 3. 9.
 19. 22.
 Cæfareæ, 7. 11.
 Cæfareæ, 7. 10.
 Cæfarem, 6. 19. 7. 4. 13. 8.
 11. 9. 4. 14. 9. 20.
 Cæfæres, 9. 18. 10. 10. 2.
 Cæfari, 6. 11. 7. 1. 2.
 Cæfaribus, 10. 1. 6.
 Cæfaris, 7. 1. 3. 6.

cæfi, 6. 17. 7. 1.
 cæfis, 1. 17. 7. 1. 10. 3. 10.
 Cæfione, 1. 16.
 cætera, 3. 13.
 cætera, 2. 26.
 cæteri, 3. 9. 5. 9.
 Cæii, 7. 14.
 Cæio, 2. 5. 15. 16. 10. 24. 27.
 3. 3. 4. 23. 26. 5. 2. 6. 15.
 Cæium, 2. 5. 4. 7. 6. 18.
 Cæius, 2. 13. 4. 5. 16. 21. 13.
 25. 6. 17. 7. 12.
 Calabrian, 3. 12.
 calamitate, 5. 4. 10. 14.
 calamitates, 7. 14.
 calatim, 6. 10.
 calceamentisque, 9. 26.
 calcis, 10. 18.
 calidis, 7. 14.
 Caligula, 7. 12. 23.
 Caligula, 7. 13. 14. 23.
 callide, 9. 15.
 Callinicum, 9. 24.
 Calpurnio, 4. 25.
 Calpurnus, 4. 25.
 Calvinus, 4. 21.
 calyber, 6. 10.
 Camillo, 1. 10. 2. 6.
 Camillus, 1. 19. 10. 2. 1. 4.
 Campania, 5. 4.
 Campaniæ, 3. 12. 7. 8. 8. 7.
 Campaniam, 1. 8. 2. 8. 12.
 3. 14.
 campo, 7. 8.
 Cannæ, 3. 10.
 Cantabrian, 7. 9.
 cantaret, 7. 14.
 capi, 3. 11.
 capit, 3. 15.
 capite, 7. 18. 9. 14.
 capiti, 7. 15.
 capitis, 2. 8.
 Capitolio, 1. 8. 7. 18.
 Capitolum, 1. 6. 10. 7. 13.
 24. 9. 11.
 caput, 1. 7. 16. 18.
 capiuntur, 3. 11.
 Cappadocem, 7. 11.
 Cappadociæ, 4. 5.
 Cappadociam, 5. 5. 10.
 15.
 Cappadox, 4. 19.

capta, 2. 2. 21. 5. 2. 16. 27.
 7. 14.
 capta, 1. 19. 2. 17. 3. 18.
 capti, 10. 13. 14. 22.
 captique, 2. 17. 3. 7.
 captus, 3. 4. 10. 5.
 captiva, 1. 7.
 captivi, 2. 27.
 captivus, 2. 11. 13. 14.
 captivorum, 2. 5. 10. 23.
 14.
 captivos, 2. 12. 3. 11. 13. 21.
 27. 4. 1.
 captos, 3. 22. 13. 6. 26. 9.
 captrum, 2. 1.
 aptus, 3. 13. 7. 3. 10. 13. 14.
 c. 7.
 Capua, 5. 7.
 Capuz, 6. 7.
 caput, 2. 14. 4. 19. 6. 14. 21.
 10. 11.
 Caracalla, 8. 10.
 Caracallæ, 8. 12.
 Carausio, 9. 22.
 Carausius, 9. 21. 22.
 Carbo, 5. 8.
 Carbone, 4. 24.
 carcere, 4. 19. 6. 15.
 Carinatem, 5. 8.
 Carinum, 9. 18. 10.
 Carinus, 9. 19.
 Carnutum, 8. 13.
 Carpis, 9. 25.
 Carras, 6. 18. 9. 14.
 Carthaginem, 2. 21. 25. 27.
 3. 7. 11. 15. 4. 2. 9. 11.
 Carthaginensem, 3. 13.
 Carthaginenses, 2. 21. 14.
 27. 3. 2.
 Carthaginensibus, 2. 26. 17.
 3. 10. 22. 23.
 Cathaginesi, 3. 12.
 Carthaginensium, 2. 20.
 11. 27. 3. 2. 7. 21. 4. 9.
 Carthago, 4. 11. 10.
 Carthalonem, 3. 16.
 caruit, 7. 18.
 Carum, 9. 19.
 Carus, 9. 18. 19.
 Casca, 6. 25.
 calibus, 2. 25.
 Cassique, 6. 18. 7. 3. 4.

- Cassius, 4. 11. 6. 25. 7. 3.
castella, 10. 16.
castitas, 10. 14.
castra, 2. 11. 3. 9. 20. 22. 4.
2. 5. 1. 6. 8. 12. 13. 21. 9.
18. 15. 10. 16.
castris, 5. 23. 5. 8.
castro, 10. 9.
castrum, 9. 2.
casu, 3. 14. 8. 20.
casus, 8. 12.
Catalaunos, 9. 13.
Catanenses, 3. 19.
catenas, 2. 2.
catenatis, 4. 27.
Cathina, 6. 15.
Cato, 4. 23. 5. 3. 6. 23.
Catone, 6. 12. 19.
Cathisque, 7. 24.
Catos, 7. 24.
Catuli, 5. 2. 6. 4.
Catulo, 2. 27. 5. 2. 6. 1.
Catulum, 5. 1.
Carulus, 3. 27.
causa, 1. 9. 2. 17. 6. 6. 13.
22. 8. 4.
causam, 1. 8. 19.
causas, 7. 20.
causidicus, 7. 20.
cecidit, 2. 20. 2. 14. 21. 24. 9.
7.
celeberrimi, 4. 13.
celebratus, 9. 3.
celerem, 7. 13.
celerant, 4. 19.
celeritate, 6. 12.
Celtiberna, 4. 15.
Cenophorum, 9. 15.
Censorino, 4. 9.
censor, 2. 9.
censum, 1. 7.
census, 1. 16. 2. 6. 18.
Ceneta, 6. 17. 8. 2.
centesimo, 2. 8.
centum, 1. 2. 1. 22. 3. 22. 4.
6. 5. 2. 7. 9. 6. 6. 9. 8. 5. 14.
10. 17.
Centumviginti, 5. 6.
Centurionis, 6. 2.
Centumalus, 3. 4.
ceperant, 1. 20. 2. 14.
ceperant, 2. 23.
cepisset, 2. 11.
cepit, 1. 11. 7. 2. 9. 11. 20.
21. 22. 24. 3. 14. 20. 4. 7.
11. 13. 16. 26. 5. 1. 6. 6. 3.
4. 8. 9. 10. 11. 14. 8. 20. 9.
13. 18.
cerneret, 7. 14.
certamen, 1. 16. 2. 5. 5.
25.
certamine, 2. 13. 21. 4. 3.
certaminibus, 9. 17.
certatim, 8. 14.
certe, 7. 18. 9. 20.
cessarent, 2. 18. 5. 2.
cessarit, 1. 18.
cessisset, 1. 10.
ceteris, 6. 14.
ceteros, 6. 25.
Chalcedonem, 6. 6.
Cheronensem, 8. 12.
Culamyae, 9. 26.
Chryso, 6. 7.
Cicerone, 6. 15. 7. 2.
Ciliua, 6. 1.
Ciliciz, 6. 3.
Ciliciam, 6. 3. 7. 19. 10.
15.
Cimbri, 4. 27. 5. 2.
Cimbricum, 5. 1.
Cimbris, 5. 1. 12.
Cimbros, 4. 24. 5. 1.
Cincinnati, 1. 19.
Cinnatus, 1. 17. 2. 2.
cingunt, 1. 2.
Cinna, 2. 15. 5. 4. 7.
cinxit, 9. 15.
circa, 2. 22. 4. 3. 6. 18. 27. 7.
13. 20. 8. 7. 10. 9. 22.
Circello, 21. 2.
circum, 5. 5. 6. 17. 8. 2.
circuivit, 8. 7.
circum, 1. 6.
circumduci, 3. 22.
circumlatum, 10. 11.
Citharædico, 7. 14.
cito, 7. 17.
cives, 3. 11. 4. 20. 5. 5. 8. 6.
civile, 5. 4. 7. 9. 6. 5. 19. 7.
3. 6. 17. 9. 4. 10. 4. 7. 11.
15.
civiles, 1. 9.
civilia, 7. 1.
civilibus, 6. 25. 7. 1. 10. 16.
civilis, 7. 15. 8. 10. 10. 7. 16.
civilissime, 7. 8.
civilitate, 8. 4. 9. 17.
civilitatemque, 9. 28.
civilitatis, 7. 27. 9. 11. 10. 1.
3. 10.
civitas, 1. 11. 2. 28. 4. 16. 5.
6.
civitate, 1. 2. 20.
civitatem, 1. 2. 5. 8. 14. 15.
19. 2. 2. 14. 21. 17. 1. 7. 12.
14. 18. 4. 3. 19. 6. 8. 9. 14.
24. 7. 1. 13. 9. 8. 27.
civitates, 1. 19. 2. 12. 19. 2.
23. 3. 12. 14. 16. 4. 3. 7. 11.
7. 9. 10.
civitati, 1. 5. 4. 13. 21.
civitatibus, 3. 14. 4. 1. 4. 6.
6. 8. 10. 11. 8. 4.
civitatum, 4. 11.
civium, 1. 7. 16.
clara, 7. 7. 8. 2.
clarioreque, 10. 7.
clarioribus, 8. 10.
claris, 6. 15.
clarissima, 3. 7. 7. 10. 19.
clarissimæ, 4. 13.
clarissimo, 6. 18.
claro, 3. 8.
claruerunt, 10. 7.
clarus, 2. 18. 9. 5. 16.
clarus, 8. 19.
classe, 2. 22. 27.
classim, 2. 16.
Claudiam, 2. 9.
Claudii, 5. 12. 22.
Claudio, 2. 15. 16. 7. 19.
Claudius, 1. 18. 2. 9. 3. 8. 6.
16. 9. 11.
clausis, 1. 8. 9. 23.
claustrum, 10. 1.
clementis, 8. 7.
clementium, 8. 8.
Cleopatra, 6. 12.
Cleopattam, 7. 6.
Clebaniorum, 6. 9.
cloacas, 1. 6.
Clodius, 8. 8.
Cluentius, 5. 3.
Clypeum, 2. 21.
clypeus, 9. 11.
Cnxi, 6. 18.
Cnæo, 2. 7. 3. 13. 4. 24. 5.
4. 6. 7. 12.

Cnæum, 5, 8, 6, 1, 7, 15.
 Cnæus, 2, 23, 3, 4, 5, 8, 9, 7, 7.
 coactus, 6, 6, 12, 23.
 coegit, 6, 3, 22, 9, 25.
 cœlium, 2, 1.
 cœna, 8, 18.
 cœperant, 3, 14.
 cœcandum, 10, 18.
 cœperat, 3, 23, 4, 26, 8, 17.
 cœpere, 1, 8, 9.
 cœperunt, 2, 7, 8, 9, 8.
 cœpit, 2, 1, 3, 18, 5, 6, 6, 19, 25, 7, 2.
 cœptum, 4, 5.
 coepit, 3, 23.
 coerceret, 1, 9.
 coercitor, 7, 20.
 cogente, 7, 7.
 cogniui, 3, 12, 5, 6, 8.
 cognito, 1, 15.
 cognito, 3, 8.
 cognitam, 4, 5, 6, 57.
 cognomen, 2, 5.
 cognomento, 7, 13.
 cognosceretur, 2, 18.
 cognovisset, 2, 12.
 cognovavit, 9, 19.
 Colchis, 6, 14.
 Colchorum, 8, 3.
 colebat, 1, 17.
 colendas, 8, 6.
 collata, 8, 5.
 Collatini, 1, 8.
 collati, 1, 11.
 collectis, 1, 9, 4, 14, 6, 11.
 collega, 1, 11, 4, 27, 6, 5, 18, 9, 27.
 collegam, 1, 10, 12, 5, 1.
 collegit, 2, 24.
 colligeret, 7, 19.
 Collinam, 5, 8.
 collocavit, 4, 6, 7, 9, 9, 15, 10, 7.
 colloque, 2, 5, 5, 7.
 colloquium, 3, 21.
 colonia, 4, 22.
 columna, 8, 5.
 comia, 7, 18.
 Comagenem, 7, 19.
 cometen, 10.
 comis, 8, 5.
 comitatu, 6, 22,

comitibus, 6, 13.
 commemorati, 10, 17.
 commendatione, 10, 37.
 commisit, 5, 6, 7, 14, 9, 14.
 commissa, 2, 11.
 commisso, 2, 13, 20, 3, 9, 23.
 commissum, 2, 27.
 committens, 7, 1.
 committere, 4, 9.
 commoda, 10, 1.
 commodæ, 10, 6.
 commodus, 8, 13.
 commodus, 8, 15.
 commota, 1, 19.
 commoti, 9, 19.
 commotis, 1, 2.
 commotum, 5, 4, 6, 7, 7.
 commotus, 5, 4.
 commoverat, 8, 13, 10, 11.
 commovere, 2, 16, 6, 5.
 commovisset, 6, 13.
 commovit, 1, 9, 6, 1, 7, 3, 7, 10, 4.
 communem, 1, 10.
 communi, 7, 8, 18.
 communia, 9, 26.
 comparandus, 7, 19, 10, 7.
 comparata, 8, 13.
 comparasset, 1, 2.
 comperisset, 2, 13.
 comperita, 7, 19.
 compercui, 9, 14.
 compleret, 2, 14.
 complexus, 1, 2.
 complures, 7, 17.
 compositas, 3, 18.
 composito, 6, 4, 10, 3.
 compositis, 6, 25.
 composuit, 7, 21, 8, 17.
 compulerunt, 5, 7.
 compulsi, 5, 8.
 compulsi, 9, 22.
 compulsus, 10, 11.
 conatos, 9, 17.
 conatus, 8, 15, 10, 3.
 concedente, 7, 14.
 concederet, 9, 27.
 concessa, 2, 28, 4, 3.
 concesserunt, 9, 27.
 conciderunt, 1, 16.
 concione, 10, 3.
 concitarent, 9, 23,

concitatore, 4, 3.
 concitavit, 1, 8, 4, 7, 23.
 concortia, 8, 10.
 concubina, 4, 19.
 conderent, 7, 10.
 condiscipuli, 9, 19.
 condita, 1, 2, 2, 18, 3, 10, 4, 9, 21, 22, 6, 15, 16.
 condixit, 2, 15, 16, 5, 4, 6, 7, 17, 18.
 conditam, 3, 3.
 conditio, 10, 17.
 conditione, 3, 2, 12.
 conditiones, 3, 21.
 conditionibus, 2, 12, 21, 3, 21, 4, 1, 3, 5.
 conditor, 1, 10.
 conditorem, 8, 23.
 conditum, 9, 28, 10, 17.
 confecere, 2, 9.
 confecit, 6, 12, 8, 7, 13.
 confecto, 6, 10, 10, 11.
 conferte, 10, 1.
 confestim, 8, 19, 9, 18, 10, 4, 17.
 confirmatumque, 10, 3.
 confixit, 7, 21.
 confixerit, 7, 19.
 confixit, 3, 9, 5, 1.
 confluentibus, 7, 4.
 confugit, 7, 2.
 confusam, 1, 3.
 congregatis, 3, 7, 9, 24.
 congregatos, 6, 19.
 congressus, 9, 5.
 conjectus, 1, 21.
 conjuges, 9, 17.
 conjuncti, 8, 10.
 conjunxerat, 1, 19.
 conjurationes, 7, 2.
 conjurationis, 7, 21.
 conjuratos, 6, 25.
 conjuratum, 6, 5.
 conjuravit, 6, 15.
 confcendenti, 7, 13.
 confecratur, 1, 2, 7, 13, 8, 8.
 confederant, 2, 5.
 confenscens, 10, 2, 17.
 consensit, 3, 5.
 consensu, 10, 10.
 confertit, 9, 17.
 consiliis, 9, 27,

- consilio, 1. 2. 9. 25.
 confobrinæ, 8. 6.
 confobrinam, 8. 10.
 confobrinus, 7. 23.
 confobrinus, 6. 7.
 confpecto, 6. 21.
 confpectu, 1. 8. 9. 20.
 Constantii, 10.
 Constantii, 10. 10.
 Constantini, 9. 7. 10. 6. 21.
 Constantino, 10. 4.
 Constantinopolique, 9. 15.
 Constantinopolis, 6. 6.
 Constantinum, 10. 3. 9.
 Constantinus, 10. 2. 3. 45. 9.
 Constantio, 9. 22. 10. 11. 12.
 13. 14. 15.
 Constantis, 10. 9.
 Constantium, 9. 20.
 confutit, 1. 1. 3. 9. 15.
 confuetudine, 1. 3. 10. 4.
 confuetudinem, 6. 22. 25.
 confuetudinis, 9. 26.
 consul, 1. 9. 2. 6. 7. 11. 10.
 23. 3. 4. 10. 12. 16. 20. 4.
 5. 6. 8. 11. 16. 19. 21. 23.
 26. 5. 1. 3. 4. 8. 6. 4. 6.
 17. 25. 7. 1. 3. 6. 8. 8. 2.
 consulare, 1. 18. 3. 10. 1.
 consulares, 5. 7. 9.
 consulari, 2. 1. 3.
 consularis, 7. 17.
 consularu, 2. 14. 5. 1. 6. 18.
 consulatam, 5. 8. 6. 2. 19.
 consulatui, 1. 12. 5. 1. 7. 2.
 18.
 consule, 2. 9. 10.
 consulem, 2. 9. 13. 3. 5. 10.
 14. 4. 3. 15. 6. 15.
 consules, 2. 14. 21. 22. 28. 3.
 10. 4. 21. 5. 5. 7. 8. 7. 1.
 consuli, 3. 9.
 consuliibus, 1. 16. 18. 2. 1. 4.
 9. 15. 16. 19. 20. 21. 22. 24.
 26. 27. 3. 6. 13. 18. 19. 4.
 4. 9. 20. 22. 24. 5. 31. 5.
 2. 4. 17. 6. 2. 6. 7. 8. 16.
 8. 1. 6.
 consulis, 3. 10.
 consultiſſimus, 4. 9.
 consulto, 9. 21.
 consuluit, 10. 17.
 consulum, 3. 14.
 conſumpſerunt, 5. 9.
 conſumpſit, 6. 6.
 conſumpta, 7. 15.
 conſumpta, 10. 12.
 conſumpti, 5. 8.
 contaminavit, 8. 12.
 contemptusque, 2. 11.
 contendit, 1. 15. 5. 5.
 contentione, 6. 21.
 contentos, 8. 4.
 contentus, 10. 1.
 contigerat, 3. 3.
 contigit, 2. 1.
 contegit, 9. 28.
 contineret, 4. 3.
 contingeret, 9. 13.
 continuos, 8. 13.
 contra, 1. 5. 15. 15. 18. 19. 2.
 10. 11. 13. 14. 18. 19. 20.
 21. 26. 27. 3. 2. 4. 6. 7. 10.
 12. 13. 18. 20. 4. 1. 2. 3. 4.
 5. 8. 9. 11. 12. 15. 26. 5. 1.
 1. 2. 6. 7. 8. 14. 6. 1. 2. 5.
 6. 7. 9. 12. 18. 19. 21. 23. 7.
 17. 1. 3. 6. 7. 12. 19. 20. 8.
 10. 12. 15. 9. 18. 22. 10. 5.
 10.
 contractis, 9. 25.
 contradicente, 3. 10.
 contradicendum, 6. 19.
 controverſias, 8. 8.
 contulit, 1. 11.
 convenerant, 6. 21.
 conveniret, 10. 16.
 convenit, 7. 4. 9. 21.
 conventu, 4. 6.
 converſus, 10. 9.
 convertit, 5. 7.
 convicia, 10. 3. 17. 20.
 convictos, 7. 21.
 convivia, 8. 14.
 convivi, 4. 6.
 convivio, 4. 6.
 copia, 5. 4.
 copiz, 2. 10. 3. 5. 16. 10. 6.
 21. 8. 12. 10. 14.
 copias, 3. 6. 8. 23. 7. 2. 9.
 17. 8. 6. 10. 4.
 copis, 2. 24. 27. 3. 7. 18. 5.
 4. 10. 14.
 copioſa, 3. 23.
 copioſiſſimam, 9. 25.
 copioſiſſimo, 9. 24.
 Corinthios, 4. 13.
 Corintho, 4. 13.
 Coriolos, 1. 4. 15.
 Cornelio, 2. 10. 20. 3. 6. 7.
 4. 2. 3. 5. 4. 6. 7. 8.
 Cornicum, 3. 18. 4. 26. 5.
 4.
 Corneliuſ, 2. 9. 14. 20. 3.
 15. 5. 7. 6. 23. 7. 7. 24.
 cornu, 6. 20.
 corpore, 9. 1.
 corpori que, 10. 7.
 corpus, 4. 5. 19. 6. 23.
 corrector, 9. 12. 14.
 correctum, 3. 26.
 correptus, 9. 18.
 correxit, 4. 16.
 corrumperet, 1. 18.
 corrumperet, 9. 9.
 corruptit, 9. 19.
 corruptus, 4. 25.
 Corſicam, 2. 2.
 Corvinus, 2. 6.
 Corvus, 2. 6.
 Coſconius, 6. 4.
 Coſix, 7. 14.
 Cotio, 7. 14.
 Cotia, 5. 6.
 Coyn, 4. 5.
 Craſſo, 4. 19. 6. 18.
 Craſſum, 7. 5.
 creati, 1. 9.
 creata, 1. 12.
 creati, 2. 18. 10. 1.
 creatus, 1. 3. 6. 8. 21. 10. 1.
 creaverunt, 10. 10.
 crebris, 6. 18.
 credatur, 9. 17.
 credens, 10. 15.
 creſcere, 2. 1.
 Creta, 6. 16.
 Creticum, 6. 11.
 Creticus, 6. 11.
 criminibus, 9. 19.
 crinitam, 10. 8.
 credelitate, 7. 8. 11. 12. 9.
 14.
 crudelitatem, 9. 13. 10. 9.
 crudelitatis, 7. 23.
 crudeliter, 7. 13.
 cruditate, 10. 18.
 cruentum, 4. 20.
 cruore, 10. 16.

- Adisabenus, 2. 8. 18.
 Adiabenos, 2. 3.
 adject, 1. f. 7. 7.
 adjecta, 9. 2.
 adiunxit, 1. 6. 7. 2. 1.
 adjuvantes, 4. f.
 administrabat, 6. 10.
 administrandz, 10. 1.
 administrandam, 8. 8.
 administrans, 9. 10.
 administrantibus, 8. 9.
 administracionem, 7. 9. 18.
 8. 2. 18. 9. 17. 10. 1.
 administracioni, 10. 1.
 administravit, 7. 10.
 admirans, 2. 14.
 admiratione, 2. 12.
 admirationis, 8. 11.
 admiratus, 2. 12.
 admisi, 2. 15. 7. 7.
 admittere, 3. 7.
 admittit, 9. 11.
 admodium, f. 3. 7. 18. 8.
 1. 8. 18. 19. 23. 9. 2.
 14. 29.
 adniventibus, 2. 14.
 adoleri, 10. 18.
 adolescens, 7. 1. 8. 18.
 adolescentem, f. 8. 6. 1.
 adolescentium, 6. 4.
 adoptando, 3. 1.
 adoptare, 8. 6.
 adoptata, 8. 11.
 adoptatus, 7. 2.
 adoptione, 6. 10.
 adoransque, 19. 16.
 Adelfanus, 8. 6. 11.
 adveniente, 9. 13.
 adveniam, 9. 12.
 adverso, 2. 11.
 adversus, 3. 9. 10. 14.
 advocatus, 8. 18.
 advolvit, 10. 2.
 edificavit, 6. 8. 7. 11. 3. 7.
 9. 2. 4.
 diligens, f. 9.
 erget, 2. 17.
 erget, 9. 17.
 eruditibus, 9. f.
 exortantes, 8. 4.
 Egypti, 3. 1. 4. f. 6. 21.
 7. 7.
 Egypto, 8. 18.
 Egyptum, 7. 17. 9. 23.
 Egyptus, 7. 7.
 Elianum, 9. 10.
 Elius, 8. 6.
 Emilianus, 9. f.
 Emilius, 1. 15. 2. 12. 3. f.
 10.
 Emilio, 1. 19. 6. 11. 23.
 Amilius, 2. 21. 3. 10. 4. f.
 6. 6. 4.
 Emo, 6. 10.
 emulam, 10. 8.
 emulari, 10. 16.
 emulum, 10. 17.
 exca, 4. 13.
 equalem, 8. 4.
 equam, f. 2.
 equandus, 9. 12.
 equaret, 7. 8. 9. 17.
 equetur, 8. 2.
 equis, 2. 12.
 exquisitum, 8. 1.
 equitate, 4. 6.
 equo, 8. 11. 10. 8.
 Equorum, 2. 1.
 equum, 4. f.
 exatij, 10. 16.
 exatio, 8. 13.
 exarium, 8. f.
 exate, 6. 6.
 exatem, 6. f.
 exate, 3. 15. 9. 4.
 exatem, 1. 16. 8. f. 16.
 9. 13.
 exatis, 3. 7. 7. 17. 18. 10.
 12. 24. 8. 1. 10. 10. 16.
 18.
 Exolis, 4. 4. 8. 9.
 affectans, 10. 1.
 affectator, 10. 7.
 affectari, f. 4. f. f.
 afficiuntur, 3. 7.
 affinitas, 10. f.
 affinitate, 8. 10. 9. 2.
 affixit, 9. 21.
 Afranio, 6. 10.
 Afri, 2. 19. 17. 21. 3. 14.
 15.
 Africa, 2. 11. 3. 10. 4. 18.
 21. f. 9. 8. 18. 9. 23.
 Africz, 4. 11. 9. 2. 10. 1.
 Africam, 2. 21. 23. 13. 16.
 3. 10. 21. 4. f. 9. 6.
 23. 9. 21. 10. 1. 10.
 Africani, 4. 9. 23.
 Africanus, 3. 23. 4. 3. 11.
 1. 16. 18.
 Afri, 2. 18. 17. 3. 11. 10.
 12.
 Afrozum, 2. 14. 25. 3. 14.
 10.
 Afros, 2. 18. 10. 21. 11.
 17.
 agebant, 2. 2. 6. 8.
 agens, 3. 7. f. 9. 7. 10. 8.
 4. 10. 16. 9. 7.
 agentes, 6. 9.
 agere, f. 6. 6. 25.
 ageretur, 2. 11. 9. 10.
 ageret, 1. 21. 7. 16.
 aggressum, 10. 9.
 aggressus, 2. 2. 3. 7. 15. 3.
 6. 10.
 agnovit, 7. 12.
 agrestes, 9. 10.
 Agrigentum, 3. 14.
 Agrippa, 7. f.
 Agrippinx, 9. 9. 17.
 Agrippinam, 8. 2.
 agris, f. 7. 2. 1. 10. 2.
 agro, 2. 18.
 Agrorum, 1. 6. 6. 14.
 agros, 2. 17. 8. 6.
 agrum, 1. 17.
 Alamanni, 9. 10.
 Alamannis, 2. 3.
 Alamannorum, 9. 43. 10.
 14.
 Albanis, 6. 14. 8. 3.
 Albanos, 1. 4.
 Albin, 7. 3.
 Albino, 2. 17. 4. 4.
 Albinus, 2. 18. 3. 4. 25. 22.
 Alexander, 8. 10.
 Alexandria, 9. 11.
 Alexandrix, 9. 23.
 Alexandriam, 6. 15.
 Alexandrinz, 7. 15.
 Aligido, 1. 17. 1. 18.
 alia, 4. 13. f. 2. 8. 4. 9. 13.
 10. 14.
 aliaque, f. 25.
 alias, 10. 6. 10. 17.
 aliena, 9. 9.
 aliena, 9. 16.
 alij, 2. 4. 7. 2. 10. 18.

aliis, 3. 15.
 alio, 3. 15.
 alios, 4. 7. 5. 7.
 aliqua, 1. 3. 6. 1. 8. 6. 8.
 aliquandiu, 10. 8. 10. 9. 16.
 aliquantulum, 10. 6.
 aliquantum, 2. c. 3. 6. 14.
 aliquid, 14. 8. 13.
 aliquo, 2. 21.
 aliquot, 3. 6. 9. 24. 10.
 16.
 alis, 2. 6.
 alter, 3. 10. 5. 7.
 aliud, 6. 1. 8. 5.
 alius, 2. 16. 4. 9. 5. 3.
 allectus, 9. 22.
 Allium, 1. 20. 2. 2.
 Alumnus, 9. 17.
 Alpes, 3. 5. 8. 6. 17. 7. 14.
 Alpibus, 7. 9.
 alter, 7. 9. 2. 1. 4. 9. 5. 8.
 6. 6. 10. 9. 27.
 alteram, 7. 14.
 altero, 1. 18. 3. 10. 6. 15.
 7. 22. 8. 1. 9. 15. 10. 17.
 alterum, 3. 13. 4. 14. 6. 19.
 7. 9. 8. 5.
 Altinum, 8. 10.
 amabilem, 10. 10.
 amabilis, 7. 20. 9. 14. 10. 1.
 amandum, 9. 10.
 ambre, 1. 19.
 ambo, 2. 22. 3. 14. 4. 21.
 5. 2. 7. 9. 6. 6. 10. 7. 1.
 8. 21. 9. 5. 22.
 ambo, 3. 10.
 Ambronibus, 5. 1.
 amicam, 3. 7.
 amici, 7. 21. 7. 10. 8. 6.
 amicis, 1. 8. 3. 22. 5. 5. 7.
 19. 21. 8. 8. 10. 1. 9.
 amicitiam, 2. 15. 6. 2. 3.
 47.
 amicos, 4. 15. 7. 8. 13. 8. 8.
 9. 15. 10. 6. 10. 16.
 amicum, 3. 15.
 amicus, 4. 10.
 amiserat, 2. 10.
 amiserunt, 2. 21.
 amiste, 5. 7. 7. 14. 10. 10.
 amissa, 9. 8.
 amissi, 4. 6.
 Amisum, 6. 8.

amitteret, 5. 4.
 amocnissimis, 10. 2.
 amor, 7. 10.
 amore, 7. 10.
 amoris, 10. 7.
 amphitheatro, 8. 15.
 amphitheatrum, 7. 21.
 ampliatum, 8. 2.
 amplavit, 3. 4.
 amplificare, 8. 8.
 amplius, 1. 1. 2. 6. 3. 21.
 6. 25.
 Anci, 1. 6.
 ancilla, 1. 7. 17.
 Ancus, 4. 5.
 Andricus, 4. 13.
 Androgynus, 4. 14.
 Anicius, 4. 7.
 Anienem, 1. 5.
 animi, 9. 13. 10. 6. 7. 16.
 animo, 3. 15. 6. 18. 10. 5.
 animus, 3. 18.
 anni, 4. 10. 8. 21.
 annis, 10. 17.
 Annibal, 3. 14. 10. 11. 12.
 13. 18. 19. 21. 22. 4. 2. 3.
 4. 13.
 Annibale, 3. 7.
 Annibalem, 3. 10. 12. 16.
 19. 21. 22. 23.
 Annibali, 3. 7.
 Annibalis, 3. 9. 10. 13. 15.
 16. 5. 1.
 annis, 1. 4. 8. 2. 10. 3. 6.
 5. 3. 6. 17. 7. 8. 23. 8. 15.
 9. 3. 18. 10. 15. 17.
 Annius, 9. 8. 8. 10.
 anno, 1. 1. 2. 3. 5. 6. 7. 9.
 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
 17. 18. 2. 1. 4. 15. 19.
 27. 3. 7. 10. 12. 23. 15.
 16. 17. 18. 21. 4. 1. 7.
 9. 10. 18. 10. 22. 23. 24.
 25. 5. 4. 8. 6. 1. 6. 7.
 10. 11. 13. 15. 18. 21. 19.
 7. 1. 2. 5. 7. 8. 11. 12. 15.
 17. 18. 22. 23. 24. 8. 2.
 3. 5. 8. 10. 14. 17. 19.
 20. 23. 9. 21. 22. 10. 1.
 3. 4. 8. 9. 12. 15. 16.
 18.
 Annonem, 3. 10.
 annoque, 4. 22.

annorum, 2. 6.
 annos 1. 1. 8. 11. 19. 2. 9.
 3. 1. 2. 14. 15. 4. 1. 7.
 11. 15. 16. 5. 9. 6. 12. 24.
 7. 8. 13. 9. 9. 15. 17.
 annotata, 9. 15.
 annulorum, 3. 10.
 annulum, 6. 21.
 annum, 1. 3. 6. 10. 11.
 6. 23. 8. 20.
 annue, 1. 2. 10. 9. 3.
 annum, 1. 9. 2.
 ante, 1. 22. 2. 15. 3. 10. 4.
 1. 3. 5. 7. 13. 16. 27. 5.
 7. 6. 16. 17. 23. 7. 8. 9.
 15. 19. 8. 8. 9. 16. 16.
 10. 17.
 antea, 5. 4. 6. 25. 7. 9.
 10. 11. 21. 9. 15.
 Antennares, 1. 2.
 Anthemisum,
 Antiochenisibus, 6. 14.
 Antiochi, 4. 2.
 Antiochia, 9. 12.
 Antiochiz, 6. 14. 8. 10.
 Antiocho, 4. 2. 3. 4.
 Antiochum, 4. 2. 3. 5.
 Antiochus, 3. 1. 4. 3. 5.
 antiqua, 1. 12. 8. 2. 10. 4.
 antiquissimæ, 7. 16.
 antiquissimam, 1. 19.
 antiquissimo, 6. 14. 23.
 Antonini, 8. 10. 19. 22.
 Antoninianæ, 8. 10.
 Antonino, 8. 11. 1. 10. 16.
 Antoninus, 8. 7. 8. 9. 10.
 11. 15. 19. 20. 21.
 Antonium, 7. 1. 4.
 Antonius, 7. 1. 3. 6.
 Anulini, 9. 19.
 aper, 9. 10.
 aperuit, 9. 2.
 Apionis, 6. 11.
 «ΠΑΡΕΝ», 8. 10.
 apparatu, 4. 6. 9. 3. 10. 5.
 16.
 apparatus, 3. 15.
 appellabatur, 3. 10. 4. 3.
 appellantur, 7. 13. 8. 20.
 appellari, 3. 12. 7. 11. 23. 8.
 18.
 appellatur, 1. 12. 9. 15.
 appellatus, 1. 20. 7. 10. 13.

Augustorum, 10. 4.
 Augustos, 8. 9. 10. 9.
 Augustum 7. 4. 7. 7. 8. 2. 9.
 19. 9. 10. 10. 2.
 Augustus, 7. 1. 7. 3. 8. 23.
 9. 7. 8. 9. 10. 9. 11. 9.
 12. 9. 15. 9. 18. 9. 23. 10.
 14. 10. 15.
 Aulo, 2. 17.
 Anius, 2. 18.
 Aurca, 6. 12. 8. 13. 9. 11.
 Aurcam, 7. 23. 8. 5. 8. 13.
 Aureis, 7. 14.
 Aurelia, 7. 16.
 Aurelianum, 9. 13. 17.
 Aurelianus, 9. 13. 14. 15.
 Aurelio, 6. 6.
 Aurelius, 8. 7. 8. 19. 20. 12.
 23.
 Aureo, 2. 5. 6. 4. 7.
 Aureorum, 3. 1.
 Aureum, 9. 17. 10.
 Aureus, 9. 11.
 Auri, 2. 17. 3. 13. 3. 23. 6. 10.
 8. 13. 9. 15.
 auro, 20.
 aurum, 1. 20. 3. 15.
 auspicia, 2. 26. 6. 18.
 ausus, 7. 14. 8. 10.
 aut, 2. 22. 3. 10. 5. 2. 7. 8.
 7. 20. 7. 23. 8. 13. 9. 21. 9.
 25.
 autem, 2. 1. 2. 27. 4. 5. 4. 6.
 5. 3. 6. 12. 6. 17. 6. 23. 7.
 9. 7. 10. 7. 17. 7. 18. 8. 5.
 8. 12. 8. 19. 8. 12. 9. 10. 9.
 13. 9. 10. 9. 27. 10. 1. 10.
 9.
 author, 9. 27.
 authoritas, 9. 1.
 avo, 9. 25.
 avunculo, 7. 14.
 avus, 4. 11.
 auxilia, 1. 15. 3. 1. 12. 4. 19.
 6. 20. 21.
 auxiliis, 6. 11.
 auxilio, 4. 2. 11.
 auxilium, 1. 19. 2. 11. 2. 11.
 24. 4. 3. 4. 5. 4. 26. 5. 9.
 6. 21.

B.

Babylonem 8. 3.
 Bagaudarum 9. 10.
 Balbinus, 9. 2.
 Balbo 3. 3.
 Barbaras, 10. 7.
 Barbari, 10. 14.
 Barbaria, 8. 13.
 Barbarico, 9. 4.
 Earbaris, 8. 6. 9. 17. 25.
 Barbarorum, 8. 8.
 Barbaros, 6. 21. 9. 21. 23. 10.
 1.
 Baffiano, 8. 19.
 Baffianum, 8. 19.
 Baffianus, 8. 19. 20.
 Baffus, 7. 3.
 Baffernis, 9. 15.
 Beatissimam, 7. 10.
 Bebriacum, 7. 17.
 Belgicæ, 9. 11.
 bella, 1. 4. 2. 18. 7. 3. 12. 5.
 2. 5. 9. 6. 1. 6. 8. 7. 1. 7.
 11. 9. 17. 12. 25. 10. 5. 10.
 17.
 bellarum, 7. 4.
 bellis, 2. 19. 2. 27. 3. 3. 15. 4.
 3. 4. 12. 4. 19. 5. 4. 6. 14.
 7. 17. 8. 13. 10. 10.
 bellicam, 8. 19.
 bellicosissimas, 6. 8.
 bellicosissimus, 7. 20.
 bellique 8. 5.
 bellis, 1. 2. 5. 1. 7. 8. 7. 9. 16.
 24. 10. 15. 17.
 bello, 2. 2. 2. 9. 3. 3. 5. 16. 4.
 1. 4. 2. 4. 3. 5. 6. 4. 6. 4.
 2. 6. 5. 3. 6. 1. 6. 2. 6. 3. 6.
 4. 6. 6. 14. 10. 7. 8. 7. 9.
 7. 8. 23. 7. 17. 9. 1. 10.
 7.
 belloque, 4. 16.
 bellorum, 9. 13.
 bellum, 1. 3. 1. 9. 1. 11. 1. 14.
 1. 6. 2. 1. 2. 7. 2. 8. 2. 9.
 2. 16. 2. 18. 2. 19. 2. 21. 2.
 27. 2. 18. 1. 3. 3. 3. 4. 4.
 5. 3. 6. 3. 7. 3. 15. 3. 2.
 3. 23. 4. 1. 4. 5. 4. 8. 4. 9.
 4. 12. 4. 15. 4. 19. 4. 23.

4. 25. 5. 1. 5. 4. 5. 5. 7.
 5. 27. 6. 1. 6. 5. 6. 7. 6. 9.
 6. 10. 6. 11. 6. 11. 6. 13. 6.
 14. 6. 16. 6. 17. 6. 19. 6.
 21. 6. 13. 7. 3. 7. 4. 7. 6.
 7. 12. 8. 10. 8. 13. 8. 19.
 9. 3. 9. 4. 9. 7. 9. 15. 9.
 22. 10. 4. 10. 7. 10. 9. 0.
 11.
 bellumque, 5. 1.
 bene, 1. 8. 3. 12. 10. 4. 2.
 4. 8.
 Beneventum, 2. 16.
 benignitate 8. 11. 0. 18.
 benignus, 8. 8.
 Berenice, 6. 21.
 Bessii, 6. 10.
 Bessii, 6. 10.
 Bessia, 4. 5.
 bestii, 10. 3.
 bibit, 4. 4.
 Bibulo, 6. 17. 6. 19.
 biennio, 9. 4. 5.
 biennioque, 8. 12.
 biennium, 6. 4. 6. 1. 7. 22.
 9. 11.
 binorum, 2. 13. 4. 16. 6. 17.
 Bithynia, 5. 5. 6. 8.
 Bithyniæ, 4. 4. 4. 5. 4. 7.
 19. 6. 6.
 Bithyniam, 5. 5.
 Bithyniam, 6. 6.
 Bituito, 4. 2.
 Bituitus, 4. 21.
 Bixus, 2. 23.
 blandinas, 7. 12.
 blattis, 7. 14.
 Bocchio, 4. 16.
 Bocchum, 4. 16.
 Boionius, 8. 8.
 bona, 7. 16.
 bonis, 7. 14. 8. 1. 8. 8.
 bonitatis, 8. 5.
 bono, 10. 8.
 Bononiam, 9. 21.
 Bonosum, 9. 17.
 brachium, 2. 6.
 breve, 7. 16.
 brevi, 9. 17.
 brevitate, 8. 21.
 Britannia, 8. 19. 10. 1. 10. 2.
 Brianniz, 7. 13. 19. 12. 9.

21. 9. 12.
 Britanniam, 7. 14. 7. 19.
 Britannias, 7. 13.
 Britannica, 7. 13.
 Britannici, 7. 13.
 Britannicum, 6. 17.
 Britannius, 9. 21.
 Britannis, 6. 17.
 Brundisii, 2. 17.
 Bruti, 1. 11. 6. 25. 7. 4.
 Brutis, 3. 19.
 Brunsique, 2. 12.
 Brutios, 2. 12.
 Brutum, 1. 10. 7. 3.
 Brutus, 1. 8. 9. 1. 10. 4. 18.
 Bubalis, 9. 4.
 Burdegalan, 9. 10.
 Buziani, 6. 10.
 Byzantium, 6. 6. 7. 19.

C.

Cabira, 6. 8.
 Claudius, 9. 19.
 cadere, 4. 6.
 cecidit, 5. 1. 7. 9. 25.
 Cæcilio, 2. 24. 4. 19. 24.
 Cæcilius, 4. 12. 10. 6. 1.
 cæderetur, 7. 15.
 cædes, 10. 11.
 cædibus, 10. 11.
 cædibusque, 9. 23.
 Cælio, 1. 4.
 Cæninentes, 1. 2.
 Cæpio, 2. 23. 4. 15. 5. 1. 2.
 3.
 Cæpione, 4. 15. 27.
 Cæsa, 2. 13. 14. 23. 3. 9. 5.
 2.
 Cæsar, 1. 12. 6. 17. 19. 20.
 21. 22. 23. 24. 25. 7. 2. 3.
 12. 23. 10. 2. 7. 12.
 Cæfire, 5. 2. 6. 23. 7. 1. 3. 9.
 20. 12.
 Cæsarca, 7. 11.
 Cæsarca, 7. 10.
 Cæsarum, 6. 19. 7. 4. 13. 8.
 13. 9. 4. 14. 9. 10.
 Cæsares, 9. 18. 10. 10. 2.
 Cæsari, 6. 21. 7. 1. 2.
 Cæsariibus, 10. 1. 6.
 Cæsaris, 7. 1. 3. 6.

cæsi, 6. 17. 7. 1.
 cæsis, 1. 17. 7. 1. 10. 3. 10.
 Cæstone, 1. 16.
 cætera, 3. 23.
 cætera, 2. 26.
 cæteri, 3. 9. 5. 9.
 Cæli, 7. 14.
 Caio, 2. 5. 15. 16. 20. 24. 17.
 3. 3. 4. 23. 26. 5. 2. 6. 15.
 Caium, 2. 5. 4. 7. 6. 18.
 Caius, 2. 23. 4. 5. 16. 21. 23.
 25. 6. 17. 7. 12.
 Calabrian, 3. 12.
 calamitate, 5. 4. 10. 24.
 calamitates, 7. 14.
 calatim, 6. 10.
 calcamentisque, 9. 16.
 calcis, 10. 18.
 calidis, 7. 14.
 Caligula, 7. 12. 23.
 Caligula, 7. 13. 14. 23.
 callide, 9. 15.
 Callinicum, 9. 24.
 Calpurnio, 4. 25.
 Calpurnus, 4. 25.
 Calvinus, 4. 21.
 calyber, 6. 10.
 Camillo, 1. 10. 2. 6.
 Camillus, 1. 19. 10. 2. 1. 4.
 Campania, 5. 4.
 Campaniæ, 3. 12. 7. 8. 8. 7.
 Campaniam, 1. 8. 2. 8. 12.
 5. 14.
 campo, 7. 8.
 Canux, 3. 10.
 Cantabrian, 7. 9.
 cantaret, 7. 14.
 capi, 3. 11.
 capie, 3. 15.
 capite, 7. 18. 9. 14.
 capui, 7. 15.
 capitis, 2. 8.
 Capitolio, 1. 8. 7. 18.
 Capitoliu, 1. 6. 10. 7. 13.
 24. 9. 11.
 capium, 1. 7. 16. 18.
 capiuntur, 3. 11.
 Cappadocem, 7. 11.
 Cappadociæ, 4. 5.
 Cappadociam, 5. 5. 10.
 15.
 Cappadox, 4. 19.

capta, 2. 2. 21. 5. 2. 26. 27.
 7. 14.
 capite, 1. 19. 2. 27. 3. 18.
 capui, 3. 10. 13. 14. 22.
 captique, 2. 17. 3. 7.
 capris, 3. 4. 10. 5.
 capiva, 1. 7.
 captivi, 2. 27.
 captivis, 2. 12. 13. 14.
 captivorum, 2. 5. 10. 21.
 24.
 captivos, 2. 12. 5. 11. 13. 21.
 17. 4. 1.
 capros, 3. 22. 23. 6. 16. 9.
 caprum, 2. 1.
 aptus, 3. 13. 7. 3. 10. 12. 14.
 c. 7.
 Capua, 5. 7.
 Capux, 6. 7.
 caput, 2. 14. 4. 19. 6. 14. 21.
 10. 11.
 Caracalla, 8. 10.
 Caracallæ, 8. 12.
 Carausio, 9. 22.
 Carausius, 9. 21. 22.
 Carbo, 5. 8.
 Carbone, 4. 24.
 carcere, 4. 19. 6. 15.
 Carinatem, 5. 8.
 Carinum, 9. 18. 10.
 Carinus, 9. 19.
 Carnutum, 8. 13.
 Carpis, 9. 25.
 Carras, 6. 18. 9. 24.
 Carthaginem, 2. 21. 25. 27.
 3. 7. 11. 15. 4. 2. 9. 11.
 Carthaginiensem, 3. 13.
 Carthagenenses, 2. 21. 14.
 27. 3. 2.
 Carthagenensibus, 2. 26. 27.
 3. 20. 22. 23.
 Carthagini, 3. 12.
 Carthaginiensium, 2. 20.
 21. 27. 3. 2. 7. 21. 4. 9.
 Carthago, 4. 11. 20.
 Carthalonem, 3. 16.
 caruit, 7. 18.
 Carui, 9. 19.
 Carus, 9. 18. 19.
 Calca, 6. 25.
 casibus, 2. 25.
 Cassique, 6. 18. 7. 3. 4.

- Cassius, 4. 21. 6. 25. 7. 3.
 castella, 10. 16.
 castitas, 10. 14.
 castra, 2. 11. 1. 9. 20. 22. 4.
   1. f. 1. 6. 8. 12. 13. 21. 9.
   18. 25. 10. 16.
 castis, 3. 23. f. 8.
 castro, 10. 9.
 castrum, 9. 2.
 casu, 3. 14. 8. 10.
 casus, 8. 12.
 Catalaunos, 9. 13.
 Catanenſes, 3. 19.
 catenas, 2. 2.
 catenatis, 4. 27.
 Catilina, 6. 15.
 Cato, 4. 23. f. 3. 6. 23.
 Catone, 6. 12. 19.
 Catinque, 7. 24.
 Catos, 7. 24.
 Catuli, f. 2. 6. 4.
 Catulo, 2. 27. f. 2. 6. f.
 Catulum, f. 1.
 Catulus, 2. 27.
 caufa, 1. 9. 2. 27. 6. 6. 13.
   22. 8. 4.
 cauſam, 1. 8. 19.
 cauſas, 7. 20.
 caufidici, 7. 20.
 cecidit, 2. 20. 2. 14. 21. 14. 9.
   7.
 celeberrimi, 4. 13.
 celebratus, 9. 3.
 celerem, 7. 13.
 celerant, 4. 19.
 celeritate, 6. 12.
 Celtiberia, 4. 15.
 Cenophrurium, 9. 15.
 Censorio, 4. 9.
 cenſor, 2. 9.
 cenſum, 1. 7.
 cenſus, 1. 16. 2. 6. 18.
 Centena, 6. 17. 8. 2.
 centeſimo, 2. 8.
 centum, 1. 2. 2. 22. 3. 22. 4.
   6. 5. 2. 7. 9. 6. 6. 9. 8. f. 14.
   10. 17.
 Centumviginti, f. 6.
 Centurionis, 6. 2.
 Centumalus, 3. 4.
 ceperant, 1. 20. 2. 14.
 ceperant, 2. 23.
 cepiſſet, 2. 11.
 cepit, 1. 11. 7. 2. 9. 11. 20.
   21. 22. 24. 3. 14. 20. 4. 7.
   11. 13. 16. 26. f. 1. 6. 6. 3.
   4. 8. 9. 10. 11. 14. 8. 10. 9.
   13. 18.
 cernere, 7. 14.
 certamen, 1. 16. 2. f. 3.
   23.
 certamine, 2. 13. 21. 4. 3.
 certaminibus, 9. 17.
 certatim, 8. 14.
 certe, 7. 18. 9. 10.
 cellarent, 2. 18. f. 2.
 cellarit, 1. 18.
 celliſſet, 1. 10.
 ceteris, 6. 14.
 ceteros, 6. 25.
 Chalcedonem, 6. 6.
 Cheronenſem, 8. 12.
 Chelamyce, 9. 16.
 Chryſo, 6. 7.
 Cicetone, 6. 15. 7. 2.
 Cilicia, 6. 1.
 Ciliciz, 6. 3.
 Ciliciam, 6. 3. 7. 19. 10.
   15.
 Cimbrici, 4. 27. f. 2.
 Cimbricum, f. 1.
 Cimbris, f. 1. 12.
 Cimbroſ, 4. 24. f. 1.
 Cincinnato, 1. 19.
 Cincinnatus, 1. 17. 2. 2.
 cingunt, 1. 2.
 Cinna, 2. 15. f. 4. 7.
 cinxit, 9. 15.
 citca, 2. 22. 4. 3. 6. 18. 27. 7.
   13. 20. 8. 7. 10. 9. 22.
 Circeſſo, 21. 2.
 circui, f. 5. 6. 17. 8. 2.
 circuiuit, 8. 7.
 circum, 1. 6.
 circumduci, 3. 22.
 circumlarum, 10. 11.
 Citharædico, 7. 14.
 cito, 7. 17.
 ciues, 3. 11. 4. 20. f. 5. 8. 6.
 civile, f. 4. 7. 9. 6. f. 19. 7.
   3. 6. 17. 9. 4. 10. 4. 7. 11.
   15.
 ciuiles, 1. 9.
 ciuilia, 7. 1.
 ciuilibus, 6. 25. 7. 1. 10. 16.
 ciuiliſ, 7. 15. 8. 10. 10. 7. 16.
 ciuiſſime, 7. 8.
 ciuinate, 8. 4. 9. 17.
 ciuilitatemque, 9. 18.
 ciuilitatis, 7. 21. 9. 11. 10. 1.
   3. 10.
 ciuitas, 1. 11. 2. 28. 4. 16. f.
   6.
 ciuitate, 2. 20.
 ciuitatem, 1. 2. f. 3. 8. 14. 15.
   19. 2. 2. 14. 21. 17. 4. 7. 12.
   14. 18. 4. 3. 19. 6. 8. 9. 11.
   24. 7. 1. 13. 9. 8. 21.
 ciuitates, 1. 19. 2. 12. 19. 2.
   23. 3. 12. 14. 16. 4. 3. 7. 11.
   7. 9. 10.
 ciuitati, 1. 5. 4. 13. 21.
 ciuitatibus, 3. f. 4. 4. 1. 4. 6.
   6. 8. 10. 11. 8. 4.
 ciuitatum, 4. 11.
 ciuium, 1. 7. 16.
 clara, 7. 7. 8. 2.
 clarioreſque, 10. 7.
 clarioribus, 8. 10.
 clariſ, 6. 15.
 clariſſima, 3. 1. 7. 10. 19.
 clariſſimæ, 4. 13.
 clariſſimo, 6. 18.
 claro, 8. 8.
 claruerunt, 10. 7.
 clarum, 2. 18. 9. f. 16.
 clarus, 8. 19.
 claſſe, 2. 22. 27.
 claſſem, 2. 26.
 Claudiam, 2. 9.
 Claudii, f. 12. 22.
 Claudio, 2. 15. 16. 7. 19.
 Claudius, 1. 18. 2. 9. 3. 8. 6.
   16. 9. 11.
 clauſis, 1. 8. 9. 13.
 clauſtrum, 10. 1.
 clementix, 8. 7.
 clementiam, 8. 8.
 Cleopatra, 6. 12.
 Cleopatram, 7. 6.
 Clebanatorum, 6. 9.
 cloacas, 1. 6.
 Clodius, 8. 8.
 Cluentius, f. 3.
 Clypeam, 2. 21.
 clypeus, 9. 11.
 Cnæi, 6. 18.
 Cnæo, 2. 7. 3. 13. 4. 24. f.
   4. 6. 7. 12.

Cnrum, f. 8. 6. 1. 7. 15.
 Cnrum, 2. 23. 3. 4. 5. 8. 9.
 7. 7.
 coactus, 6. 6. 12. 23.
 coegit, 6. 3. 22. 9. 25.
 cœlum, 2. 1.
 cœna, 8. 18.
 cœperant, 3. 14.
 cœmandum, 10. 18.
 cœperat, 3. 23. 4. 26. 8. 17.
 cœpere, 1. 8. 9.
 cœperunt, 2. 7. 8. 9. 8.
 cœpit, 2. 1. 3. 18. 5. 6. 6. 19.
 15. 7. 2.
 cœptum, 4. 5.
 coeptus, 3. 23.
 coaceret, 1. 9.
 coacerit, 7. 20.
 cogente, 7. 7.
 cognita, 3. 12. 5. 6. 8.
 cognitio, 1. 15.
 cognito, 3. 8.
 cognitam, 4. 5. 6. 57.
 cognomen, 2. 5.
 cognomento, 7. 13.
 cognosceretur, 2. 18.
 cognovisset, 2. 12.
 conquinavit, 9. 19.
 Colchis, 6. 14.
 Colchorum, 8. 3.
 colebar, 1. 17.
 colendas, 8. 6.
 collata 8. 5.
 Collatini, 1. 8.
 collati, 1. 11.
 collectus, 1. 9. 4. 14. 6. 11.
 collega, 1. 11. 4. 27. 6. 5. 18.
 9. 27.
 collegam, 1. 10. 12. 5. 1.
 collegit, 2. 24.
 colligeret, 7. 19.
 Collinam, f. 8.
 collocavit, 4. 6. 7. 9. 9. 15.
 10. 7.
 colloque, 2. 5. 5. 7.
 colloquium, 3. 22.
 colonia, 4. 12.
 columna, 8. 5.
 coma, 7. 18.
 Comagenem, 7. 19.
 com: ten, 10.
 comis, 8. 5.
 comitatu, 6. 22.

comitibus, 6. 12.
 commemorari, 10. 17.
 commendatione, 10. 37.
 commisit, 5. 6. 7. 14. 9. 24.
 commissa, 2. 11.
 commisso, 2. 13. 20. 3. 9.
 23.
 commissum, 2. 27.
 committens, 7. 1.
 committere, 4. 9.
 commoda, 10. 1.
 commoda, 10. 6.
 commodo, 8. 13.
 commodus, 8. 15.
 commota, 1. 19.
 commoti, 9. 19.
 commotis, 1. 20.
 commotum, 5. 4. 6. 7. 7.
 commotus, 5. 4.
 commoverat, 8. 13. 10. 11.
 commovere, 2. 16. 6. 5.
 commovisset, 6. 13.
 commovit, 1. 9. 6. 1. 7. 3. 7.
 10. 4.
 communem, 1. 10.
 communi, 7. 8. 18.
 communia, 9. 26.
 comparandus, 7. 19. 10. 7.
 comparata, 8. 13.
 comparavisset, 1. 2.
 comperisset, 2. 13.
 compesta, 7. 19.
 compercuit, 9. 14.
 compleret, 2. 14.
 completus, 1. 12.
 complures, 7. 17.
 compositas, 3. 18.
 composito, 6. 4. 10. 3.
 compositis, 6. 25.
 composuit, 7. 21. 8. 17.
 compulerunt, 5. 7.
 compulit, 5. 8.
 compulsi, 9. 22.
 compulsi, 10. 11.
 conatos, 9. 17.
 conatus, 8. 15. 10. 3.
 concedente, 7. 14.
 concederent, 9. 27.
 concessa, 2. 18. 4. 3.
 concesserunt, 9. 27.
 conciderunt, 1. 16.
 concione, 10. 3.
 concitarent, 9. 23.

concitatore, 4. 5.
 concitavit, 1. 8. 4. 7. 23.
 concordia, 8. 10.
 concubina, 4. 19.
 conderent, 7. 10.
 condiscipuli, 9. 19.
 condita, 1. 2. 2. 18. 3. 10. 4.
 9. 21. 22. 6. 15. 16.
 condite, 2. 15. 16. 5. 4. 6. 7.
 17. 18.
 conditam, 1. 3.
 conditio, 10. 17.
 conditione, 3. 2. 12.
 conditiones, 3. 22.
 conditionibus, 2. 12. 21. 3.
 21. 4. 1. 3. 5.
 conditor, 1. 20.
 conditorem, 8. 23.
 conditum, 9. 28. 10. 17.
 confecere, 2. 9.
 confecit, 6. 12. 8. 7. 13.
 confecto, 6. 10. 10. 11.
 confere, 10. 1.
 confestim, 8. 19. 9. 18. 10. 4.
 17.
 confirmatumque, 10. 3.
 confixit, 7. 21.
 conflixit, 7. 19.
 conflixit, 3. 9. 5. 1.
 confluentibus, 7. 4.
 confugit, 7. 2.
 confulam, 1. 3.
 congregatis, 3. 7. 9. 24.
 congregatos, 6. 19.
 congressus, 9. 5.
 conjectus, 1. 21.
 conjuges, 9. 27.
 conjuncti, 8. 10.
 conjunxerat, 1. 19.
 conjurationes, 7. 2.
 conjurationis, 7. 21.
 conjuratos, 6. 25.
 conjuratum, 6. 5.
 conjuravit, 6. 15.
 conscendent, 7. 13.
 conscetrant, 1. 2. 7. 13. 8.
 8.
 confederant, 2. 5.
 confescentes, 10. 2. 17.
 consensit, 3. 5.
 consensu, 10. 10.
 consensit, 9. 17.
 consiliis, 9. 27.

consilio, 1. 2. 9. 15.
 consobrinus, 8. 6.
 consobrinam, 8. 10.
 consobrinus, 7. 23.
 consobrinus, 6. 7.
 conspecto, 6. 21.
 conspectu, 1. 8. 9. 10.
 Constantii, 10.
 Constantii, 10. 10.
 Constantini, 9. 7. 10. 6. 11.
 Constantino, 10. 4.
 Constantinopolique, 9. 15.
 Constantinopolis, 6. 6.
 Constantinum, 10. 3. 9.
 Constantinus, 10. 2. 3. 45. 9.
 Constantius, 9. 22. 10. 11. 12.
 13. 14. 15.
 Constantis, 10. 9.
 Constantium, 9. 10.
 constitui, 1. 1. 3. 9. 15.
 consuetudine, 1. 3. 10. 4.
 consuetudinem, 6. 22. 25.
 consuetudinis, 9. 16.
 consul, 1. 9. 1. 6. 7. 11. 10.
 23. 3. 4. 10. 12. 16. 20. 4.
 5. 6. 8. 11. 16. 19. 21. 23.
 26. 5. 1. 3. 4. 8. 6. 4. 6.
 17. 25. 7. 1. 3. 6. 8. 8. 2.
 consulari, 1. 18. 3. 10. 1.
 consulares, 5. 7. 9.
 consulari, 2. 1. 3.
 consularis, 7. 17.
 consulat, 2. 14. 5. 1. 6. 18.
 consulum, 5. 8. 6. 2. 19.
 consulum, 1. 12. 5. 1. 7. 2.
 18.
 consule, 2. 9. 10.
 consulem, 2. 9. 13. 3. 5. 10.
 14. 4. 3. 15. 6. 15.
 consules, 2. 14. 21. 22. 28. 3.
 10. 4. 21. 5. 5. 7. 8. 7. 1.
 consuli, 3. 9.
 consulis, 1. 16. 18. 2. 1. 4.
 9. 15. 16. 19. 20. 21. 22. 14.
 26. 27. 3. 6. 13. 18. 19. 4.
 4. 9. 20. 22. 24. 25. 31. 5.
 2. 4. 17. 6. 1. 6. 7. 8. 16.
 8. 1. 6.
 consulis, 3. 10.
 consulum, 4. 9.
 consulo, 9. 21.
 consulum, 10. 17.
 consulum, 3. 14.

consumperunt, 5. 9.
 consumpsit, 6. 6.
 consumpta, 7. 15.
 consumpta, 10. 12.
 consumpti, 5. 8.
 contaminavit, 8. 22.
 contempusque, 2. 11.
 contendit, 1. 15. 5. 5.
 contentione, 6. 21.
 contentos, 8. 4.
 contentus, 10. 1.
 contigerat, 3. 3.
 contigisset, 2. 5.
 contigit, 9. 28.
 contineret, 4. 3.
 comingeret, 9. 23.
 continuos, 8. 13.
 contra, 1. 5. 13. 15. 18. 19. 2.
 10. 11. 13. 14. 18. 19. 10.
 21. 26. 27. 3. 2. 4. 6. 7. 10.
 12. 13. 18. 10. 4. 1. 2. 3. 4.
 5. 8. 9. 11. 12. 15. 16. 5. 1.
 1. 2. 6. 7. 8. 14. 6. 1. 2. 5.
 6. 7. 9. 12. 18. 19. 21. 23. 7.
 17. 1. 3. 6. 7. 12. 19. 20. 8.
 10. 12. 15. 9. 18. 22. 10. 5.
 10.
 contractis, 9. 25.
 contradicente, 3. 10.
 contradictum, 6. 19.
 controversas, 8. 8.
 contulit, 1. 11.
 convenerant, 6. 21.
 conveniret, 10. 16.
 convenit, 7. 4. 9. 22.
 conventu, 4. 6.
 conversus, 10. 9.
 convertit, 5. 7.
 convicia, 10. 3. 17. 10.
 convictos, 7. 21.
 convivia, 8. 14.
 convivii, 4. 6.
 convivio, 4. 6.
 copia, 5. 2.
 copiar, 2. 10. 3. 5. 16. 10. 6.
 21. 8. 13. 10. 14.
 copias, 3. 6. 8. 23. 7. 1. 9.
 17. 8. 6. 10. 4.
 copias, 2. 24. 27. 3. 7. 18. 5.
 4. 10. 14.
 copiosa, 3. 23.
 copiosissimam, 9. 25.
 copiosissimo, 9. 24.

Corinthios, 4. 13.
 Corintho, 4. 13.
 Coriolos, 1. 4. 15.
 Cornelio, 2. 10. 10. 3. 6. 7.
 4. 2. 3. 5. 4. 6. 7. 8.
 Cornulum, 3. 18. 4. 26. 5.
 4.
 Cornelius, 2. 9. 14. 10. 3.
 15. 5. 7. 6. 23. 7. 7. 24.
 cornu, 6. 20.
 corpore, 9. 1.
 corpori que, 10. 7.
 corpus, 4. 5. 19. 6. 23.
 corrector, 9. 17. 14.
 correctum, 3. 26.
 correptus, 9. 18.
 correxit, 4. 16.
 corrumpere, 1. 18.
 corrumpet, 9. 9.
 corruptus, 9. 19.
 corruptus, 4. 25.
 Coriscam, 2. 23.
 Corvinus, 2. 6.
 Corvus, 2. 6.
 Cosconius, 6. 4.
 Cotix, 7. 14.
 Cotto, 7. 14.
 Cotta, 5. 6.
 Cotyn, 4. 5.
 Crasso, 4. 19. 6. 18.
 Crassum, 7. 5.
 creati, 4. 9.
 creati, 1. 12.
 creati, 2. 18. 10. 1.
 creatus, 1. 3. 6. 8. 21. 10. 1.
 creaverunt, 10. 10.
 crebris, 6. 18.
 credatur, 9. 17.
 credens, 10. 15.
 crescere, 2. 1.
 Creta, 6. 16.
 Creticum, 6. 11.
 Creticus, 6. 11.
 criminibus, 9. 19.
 crinitam, 10. 8.
 crudelitate, 7. 8. 11. 12. 9.
 14.
 crudelitatem, 9. 13. 10. 9.
 crudelitatis, 7. 23.
 crudeliter, 7. 13.
 cruditate, 10. 18.
 cruentum, 4. 10.
 cruore, 10. 16.

Cruſtuminos, 1. 3.
 cryſtallina, 8. 13.
 Creſiphontem, 8. 3. 9. 18. 12.
 16.
 cubituli, 10. 18.
 cucurcutant, 7. 10.
 cucurtille, 9. 24.
 cui, 1. 6. 7. 6. 21. 9. 27. 10.
 16.
 cuiquam, 7. 21.
 cuius, 4. 13. 7. 11. 8. 5. 19. 9.
 21.
 cultu, 8. 14.
 cum, 1. 2. 4. 7. 8. 10. 11. 12.
 17. 20. 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
 12. 13. 14. 17. 18. 19. 21. 22.
 23. 24. 5. 26. 27. 3. 6. 8.
 10. 11. 13. 14. 5. 18. 10. 21.
 22. 23. 4. 3. 6. 10. 15. 5. 5.
 4. 6. 7. 6. 1. 7. 14. 18. 7.
 1. 2. 11. 13. 16. 8. 4. 7. 9.
 12. 15. 9. 1. 2. 4. 5. 2. 23.
 24. 25. 10. 1. 2. 3. 9. 14.
 15. 16. 17.
 cunctis, 7. 10. 8. 8. 10.
 10.
 cunctos, 7. 17. 8. 4. 10. 16.
 cupiditate, 7. 7.
 curam, 10. 16.
 curia, 9. 11.
 curiam, 6. 2. 7. 12.
 Curio, 6. 2. 2.
 Curius, 2. 9. 14.
 cutru, 4. 7.
 cutrum, 4. 1. 7. 13. 27. 6.
 16. 9. 27.
 Curſor, 2. 8.
 curſu, 2. 14.
 cuſtodia, 2. 17.
 Cyrene, 6. 11.
 Cyzicenam, 6. 8.
 Cyzici, 6. 6.
 Cyzico, 6. 6.
 Cyzicu, 6. 6. 18.

D

Dacia, 8. 6. 9. 13. 22.
 Daciam, 8. 2. 9. 15.
 Dacis, 7. 24.
 Dacos, 7. 9. 7. 24.
 Dalmaras, 5. 7.
 Dalmaria, 4. 22. 9. 19.

Dalmarix, 6. 4.
 Dalmatiani, 7. 9.
 Dalmarius, 10. 9.
 damnati, 1. 18.
 damnatus, 2. 8.
 damnatusque, 1. 19.
 damnavit, 9. 4.
 dante, 7. 2. 8. 1. 6.
 Danubio, 9. 15.
 Danubium, 6. 10. 8. 2. 9.
 15.
 Daphnensis, 6. 14.
 Dariania, 10. 5.
 Dardanos, 5. 7.
 dare, 2. 11. 3. 7.
 daret, 4. 1.
 darent, 3. 25.
 daretur, 7. 2.
 dati, 2. 17. 3. 22.
 data, 3. 22. 4. 1. 10. 7.
 datæ, 3. 21. 4. 6.
 datum, 9. 20.
 darur, 1. 3.
 daturum, 5. 7.
 datus, 2. 9. 6. 1. 21.
 de, 1. 8. 11. 12. 2. 5. 7. 9. 16.
 17. 18. 19. 3. 4. 10. 18. 4.
 4. 7. 11. 18. 19. 22. 27. 4.
 8. 9. 6. 15. 16. 5. 15. 17.
 18. 10. 2. 4. 9. 19.
 debebant, 3. 2.
 debere, 7. 21.
 deberent, 1. 16.
 decem, 1. 18. 4. 1. 3. 5. 5. 6.
 9. 17. 91. 9.
 Decemvitalis, 1. 18.
 Decemviri, 1. 18.
 Decemviro, 6. 13.
 decepti, 3. 14.
 deceptu, 2. 20.
 decessit, 1. 3. 8. 19. 10. 18.
 Deceballi, 8. 6.
 Decebaldo, 8. 2.
 Decebalum, 8. 6.
 decies, 8. 2.
 decimo, 2. 13. 6. 1. 7. 12. 8.
 8. 7. 9. 12.
 decimo-tertio, 4. 18. 10. 1.
 decimo-quinto, 1. 19. 7. 24.
 decimo-sexto, 6. 11.
 decimo-septimo, 10. 6.
 decimo-octavo, 8. 19.
 decimus, 4. 18.

decimum-septimum, 3. 23.
 decoravit, 9. 11.
 decreta, 6. 17.
 decretum, 5. 1. 6. 128.
 decretus, 2. 2. 3. 5. 5. 2.
 decrevit, 8. 23.
 dedecora, 7. 12.
 dedecore, 1. 9. 14. 11. 24.
 dederet, 4. 5. 5.
 dederit, 2. 6.
 dederunt, 6. 9.
 dedicatione, 7. 21.
 dediderunt, 3. 9. 16. 4. 6. 5.
 9.
 dedidit, 4. 6. 13. 10. 5.
 dedit, 2. 11. 4. 5. 5. 4. 6. 2.
 & 3. 6. 14. 22. 8. 3. 9. 17.
 19. 10. 3. 11.
 deditionem, 2. 4. 3. 4. 14. 4.
 16. 19. 5. 7. 6. 3. 14. 10. 15.
 16.
 deditor, 10. 15.
 deditus, 8. 11. 10. 7.
 deducta, 4. 2.
 deducti, 4. 20.
 deduxit, 2. 24. 8. 19.
 defecerint, 8. 12.
 defendendam, 7. 3.
 defenderant, 4. 1.
 defendere, 2. 12. 8. 8.
 defendi, 1. 10.
 defenſa, 9. 10.
 defenſorem, 1. 13.
 deſenſum, 8. 2.
 deſerent, 8. 8.
 deſeretur, 6. 19.
 deſormavit, 7. 14.
 deſuncto, 14. 7. 5. 6.
 deſuchus, 7. 18.
 deſin, 7. 18.
 deinceps, 8. 15. 9. 23. 10. 4.
 deinde, 1. 2. 6. 2. 9. 14. 3. 6.
 23. 4. 8. 16. 6. 13. 20. 7.
 19. 8. 18. 20. 9. 3.
 Deiotaro, 6. 14.
 delatus, 1. 7.
 delatum, 8. 5.
 delatus, 2. 4. 5. 1.
 deſclatus, 6. 14.
 delendam, 6. 15.
 deleta, 1. 11.
 deletæ, 2. 9.

deletis, 2. 1. 3. 12.
delecto, 9. 9.
deleverit, 6. 9.
delictis, 7. 10.
demerit, 2. 26. 27.
demerit, 2. 22.
Demetrius, 4. 1.
Demetrius, 4. 2.
demum, 5. 4.
Denique, 6. 24.
Dentatus, 2. 14.
denuntiata, 10. 8.
denuntiaverunt, 3. 7.
Deo, 7. 8.
Deos, 8. 8. 14.
deponere, 10. 11.
depopulatus, 2. 12.
depositum, 10. 2.
depositis, 8. 8.
depravatus, 8. 15.
deprecacone, 1. 15.
depreccatus, 8. 15.
deprecatus, 9. 13.
deprehens, 6. 15.
descript, 1. 3.
deserente, 9. 11.
deserentibus, 9. 1.
deseretur, 4. 6.
deserit, 3. 20.
desertum, 9. 20.
desertus, 10. 2.
deseruerat, 3. 12.
desuisse, 2. 25.
desperans, 3. 10.
desperatis, 7. 7. 9. 9.
desistitur, 7. 15.
detectus, 10. 13.
deterio, 1. 17.
detrastans, 8. 8.
detrastatione, 9. 10.
detraxerat, 1. 11.
devicta, 7. 13.
Deum, 7. 23.
dextera, 5. 15.
dextrum, 2. 6.
diadema, 6. 13.
Diadumeno, 8. 11.
dicatur, 4. 7.
dicebat, 4. 14.
dicemus, 1. 12.
dicens, 4. 6.
dicenque, 10. 1.
dicerecur, 7. 20. 8. 15.

dici, 1. 12.
dicitur, 2. 11. 3. 21. 6. 11. 7.
21.
dicta, 8. 4.
dicta, 7. 15.
Dictator, 1. 19. 6. 23.
Dictatore, 1. 19. 2. 8.
Dictatorem, 2. 10.
dictatori, 2. 12.
Dictatoris, 2. 8. 6. 25.
Dictatura, 1. 12.
Dictatura, 1. 12.
dictum, 5. 9.
dictus, 2. 6. 7. 2. 0. 8. 8.
19.
dicuntur, 5. 8.
diductis, 9. 19.
die, 2. 14. 1. 15. 4. 24. 5. 5.
6. 10. 20. 25. 7. 5. 18. 21.
8. 5. 7. 16. 9. 9. 12. 13. 22.
27. 10. 10. 11. 12.
diebus, 2. 2. 3. 24. 4. 14. 9.
16. 10. 1.
diem, 4. 19. 7. 20. 7. 21. 10.
13.
dies, 1. 2. 2. 18. 4. 5. 7. 11.
8. 1. 8. 4. 9. 18. 19.
differendo, 3. 9. 10.
difficilis, 2. 14.
diffidere, 3. 18.
diffudit, 8. 2.
diffugerunt, 3. 9.
dignatus, 3. 10.
dignitas, 1. 12. 2. 3.
dignitate, 01. 1.
dignitatem, 2. 3. 25.
dignitates, 2. 1.
dignum, 9. 16. 10. 11.
dilectus, 7. 22.
diligens, 10. 16.
diligentia, 7. 19.
diligentissimus, 8. 7. 9. 16.
dignificabat, 4. 9.
dumicandum, 4. 9.
dumicare, 4. 6.
dumicasset, 6. 18. 9. 24.
dumicatione, 10. 12.
dumicationes, 6. 13.
dumicatum, 5. 2.
dumicaverat, 7. 3.
dumicaverunt, 2. 11. 20. 6.
20.
dumicaverit, 5. 9. 2. 8. 3. 6.

4. 6. 5. 4. 7. 8. 6. 1. 20.
8. 7. 15.
dimidium, 4. 6.
diminuit, 7. 14.
dimiserit, 7. 21.
dimissis, 3. 12.
dimissis, 6. 19.
dimittit, 2. 11.
dimittique, 3. 12.
Diocletiani, 9. 20. 12. 10.
1.
Diocletiano, 9. 24. 25.
Diocletianum, 9. 19. 22. 24.
28.
Diocletianus, 9. 27.
Diogenes, 5. 6.
directa, 6. 8. 21.
diripiendam, 9. 9.
diripuit, 6. 12. 13.
disciplinæ, 7. 20. 9. 14.
disciplinam, 4. 20. 8. 7.
disciplinis, 10. 16.
disperit, 3. 16.
displacuerit, 2. 11.
displacuerant, 3. 22.
duplicit, 2. 2. 13.
disposuit, 9. 23.
disputacione, 1. 3.
disimulatione, 7. 20.
dissolutorum, 9. 14.
dissolutus, 9. 8.
distrahit, 8. 13.
distribuit, 4. 7.
dicans, 1. 4.
dicaret, 9. 21.
dicatur, 2. 22.
dicionem, 6. 1. 9. 13.
dissimulus, 8. 8.
diu, 1. 20. 2. 3. 4. 16.
diversa, 10. 10.
diversis, 10. 12.
dvi, 8. 13.
divina 8. 1.
divini, 9. 18.
divines, 8. 7.
divinum, 3. 10.
divisa, 7. 3.
divisisset, 1. 19.
divisorem, 4. 10.
divisusque, 10. 1.
dvo, 8. 17.
divos, 7. 20. 8. 5. 10. 9. 3.
4. 28. 10. 8. 15. 16.

diutissime, 9. 13.
 diutius, 2. 22.
 diuturnitate, 10. 10.
 diuturnitatem, 1. 9.
 diurno, 8. 6.
 divini, 9. 2.
 divus, 7. 10. 8. 19. 9. 11.
 dixerit, 7. 21.
 divinus, f. 4.
 dixit, 2. 4.
 dixisset, 7. 17.
 dixit, 2. 13. 9. 17.
 dixitque, 1. 25. 6. 20.
 facilitate, 10. 6. 7.
 doctus, 8. 19.
 docuit, 8. 18.
 documentum, 7. 7.
 Dolabella, 2. 18.
 dolo, 9. 18. 9. 20. 10. 3.
 dolore, 9. 18.
 doluerint, 7. 21.
 dolum, 10. 3.
 domesticus, 10. 17.
 domus, 8. 5.
 dominis, 2. 27.
 dominum, 2. 14. 7. 22.
 domitam, 4. 3.
 Domitiani, 8. 1.
 Domitiano, 8. 1.
 Domitianus, 7. 21. 4. 21.
 Domitio, f. 9.
 domitis, 9. 23.
 Domitium, f. 9.
 Domitius, 4. 21. 6. 1.
 domo, 4. 5. 7.
 domuit, 6. 17. 9. 20.
 dona, 4. 7.
 donare, 4. 3.
 donavit, 6. 14.
 dux, 7. 14.
 dux, 7. 19. 14.
 dubia, 10. 14.
 dubie, 8. 9.
 dubitavit, 6. 19.
 dubius, 10. 7.
 ducere, 2. 6. 3. 23. 7. 1. 18. 7.
 24.
 ducent, 2. 27. 23. 3. 7. 10.
 14. 16. 18. 23. 4. 1. 5. 1. 3.
 6. 9.
 ducenta, 1. 19. 3. 23.
 ducentamilia, f. 1.
 ducentas, 2. 22.

ducentis, 1. 8. 2. 26.
 ducentur, 6. 21.
 duces, 1. 16. 2. 13. 21. 5. 3. 8.
 6. 2. 7. 1. 8. 10. 9. 20. 10.
 9.
 duci, 1. 16. 2. 17. 4. 2.
 ducibus, 6. 1. 3. 1. 6. 7. 7.
 18. 10. 11.
 ducti, 2. 5. 4. 7. 6. 16. 9.
 2.
 ductu, 9. 11.
 ductus, 4. 7. 13. 18. 27.
 Duilius, 2. 10.
 Duilius, 2. 20.
 dum, f. 1. 7. 6. 6. 11. 7. 7.
 9. 18. 10. 16.
 duo, 1. 9. 2. 11. 4. 14. 17. 6.
 8. 17. 25. 7. 1. 14. 18. 8.
 19. 9. 2.
 duobus, 1. 18. 2. 4. 7. 27. 6.
 7. 16. 18. 10. 1. 8.
 duobus-deviginti, 50. 17.
 duodecim, 2. 27. 6. 14. 7.
 21. 8. 15.
 duodecimo, 4. 17. 7. 8. 8.
 23.
 duos, 6. 12. 8. 13. 19. 10. 9.
 duplicavit, 6.
 dura, 2. 7.
 durissimis, 2. 21.
 duxerat, 9. 18.
 duxerit, 8. 20.
 duxisset, 9. 2.
 duxit, 1. 7. 2. 14. 4. 1. 7. 6.
 dux, 1. 15. 2. 21. 4. 9. 11. 15.
 7. 3. 16.

E

E, 2. 6. 3. 8. 11. 4. 24. 25.
 6. 19. 7. 15. 8. f. 9. 3.
 6.
 ea, 1. 10. 2. 25. 3. 8. 10. 12.
 4. 3. f. f. 5. 6. 7. 7. 22. 8.
 25. 23. 10. 11. 17.
 eam, 1. 19. 3. 11. 4. 9. 11. 16.
 9. 10. 8.
 Edessam, 8. 20.
 Edessios, 8. 3.
 edius, 1. 2. 13.
 educerent, 3. 28.
 efficere, 10. 5.
 efficiebat, 2. 6.
 effraido, 6. 7.
 effugerunt, 6. 7.
 egebat, 1. 9. 3. 10. 7. 2.
 egerant, 9. 27.
 egerit, 10. 15.
 egerunt, 4. 14.
 egressent, 1. 18.
 egi, 1. 2. 2. 20. 25. 3. 1. 16.
 4. 18. 7. 5. 13. 21. 24. 8.
 12. 4. 13. 16. 10. 16.
 egressa, 7. 13.
 egressa, 10. 15.
 egressam, 9. 21.
 egressas, 3. 16. 4. 15.
 egressio, 9. 16.
 egressum, 8. 10. 10. 6.
 egressus, 10. 17. 10.
 egressus, 8. 20.
 eis, 1. 1. 19. 2. 4. 6. 3. 1. 11.
 15. 4. 1. 6. 15. 26. f. 1. f.
 6. 1. 2. 10. 12. 14. 17. 7. 9.
 10. 12. 18. 12. 8. 2. 7. 11.
 9. 2. 11. 24. 28. 10. 4.
 10.
 eis, 18. 1.
 ejus, 1. 6. 8. 2. 9. 3. 13. 14.
 1. 8. 20. 4. 5. 6. 11. 12. 15.
 19. 26. 5. 7. 8. 6. 1. 5. 6. 7.
 8. 11. 12. 13. 15. 16. 17. 21.
 21. 7. 1. 7. 8. 10. 13. 14.
 15. 16. 18. 21. 24. 8. 2. 4.
 8. 9. 18. 9. 4. 15. 18. 22.
 25. 10. 1. 2. 4. 5. 8. 11.
 12.
 elatus, 8. 12. 10.
 electus, 7. 16. 9. 2. 10. 11. 9.
 12. 10. 17.
 elegantem, 4. 6.
 elegerat, 10. 20.
 elegit, 1. 2.
 elementa, 10. 10.
 elephantis, 2. 13. 21. 3. 11.
 elephantorum, 2. 11. 24.
 elephas, 2. 14.
 emptio, 8. 13.
 emptoribus, 8. 13.
 enim, 1. 9. 2. 8. 25. 27. 3. 3.
 14. 4. 19. 5. 5. 6. 6. 7. 19.
 7. 3. 8. 1. 4. 6. 12. 9.
 19. 24. 10. 3. 10. 11. 16.
 18.
 eo, 1. 7. 2. 1. 2. 5. 7. 12. 3.
 10. 21. 23. 4. 3. 4. 7. 12.
 16.

16. 18. 10. 11. 25. 26. 5. 2.
3. 6. 7. 8. 6. 5. 7. 8. 14.
15. 21. 22. 23. 24. 8. 5. 6.
8. 9. 12. 18. 22. 9. 11. 10.
5. 6. 7. 10. 14.
eodem, 8. 13. 14.
corum, 2. 1. 7. 9. 3. 22. 4.
1. 6. 21. 5. 1. 6. 1. 8. 4. 21.
9. 5. 10. 3.
cos, 1. 19. 2. 7. 9. 11. 13. 18.
27. 3. 11. 13. 4. 9. 5. 2. 7.
6. 1. 17. 7. 1. 3. 6. 9. 11. 22.
10. 1. 5. 7.
Ephesum, 5. 5.
Epiti, 2. 11. 4. 7.
Epiro, 7. 7.
Epirum, 2. 13.
Epistolam, 6. 14.
epulandum, 10. 1.
epulatus, 7. 18.
epulis, 10. 18.
equitatu, 4. 9.
equitanus, 1. 6.
equite, 9. 25.
equites, 3. 14. 6. 20.
equitibus, 3. 23. 6. 15.
equitum, 1. 1. 18. 19. 2. 8. 3.
6. 7. 8. 10. 11. 4. 2. 5. 6.
6. 20. 13. 7. 2. 10.
erant, 1. 7. 16. 2. 6. 26. 3.
14. 16. 5. 2. 6. 1. 11. 2. 7.
19. 23.
erat, 1. 7. 2. 6. 8. 3. 15. 4. 13.
5. 9. 11. 5. 2. 5. 7. 9. 6. 17.
7. 13. 15. 8. 22. 9. 18. 26.
10. 5.
erecla, 7. 18.
ereclius, 10. 2.
ergo, 5. 1. 6. 8. 25. 26. 7. 2. 8.
8. 13.
eripe, 9. 13.
erudiniore, 10. 11. 16.
eruditissimus, 8. 7.
eruditus, 10. 16.
erumpere, 9. 2.
Esquium, 1. 17.
esse, 1. 9. 13. 16. 2. 1. 8. 12.
25. 3. 12. 4. 6. 10. 14. 5.
7. 7. 9. 4. 17. 18. 8. 5.
11. 9. 11.
essent, 1. 9. 2. 3. 6. 18. 23. 27.
3. 21. 4. 6. 5. 8. 6. 8. 9.
5. 22.

esset, 1. 10. 15. 2. 6. 7. 18.
3. 18. 22. 4. 4. 11. 6. 12.
7. 17. 20. 8. 5. 9. 1. 8. 9.
23. 10. 1. 5. 3.
est, 1. 1. 2. 3. 5. 6. 7. 8. 9.
11. 12. 16. 17. 18. 19. 20.
2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 12.
13. 14. 16. 17. 18. 19. 20.
21. 22. 25. 26. 27. 3. 1. 2. 3.
4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13.
14. 16. 18. 20. 21. 22.
23. 4. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 10.
11. 13. 14. 15. 16. 19. 20.
21. 22. 24. 25. 26. 27. 5.
1. 2. 4. 6. 7. 8. 6. 1. 2.
3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
12. 13. 14. 5. 16. 17. 18.
19. 20. 21. 22. 23. 24. 25.
7. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9.
10. 11. 12. 13. 15. 16. 18.
19. 20. 21. 24. 8. 1. 2. 5.
6. 8. 10. 12. 13. 14. 15. 16.
17. 18. 19. 20. 21. 9. 1.
2. 3. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
12. 13. 15. 17. 18. 19. 20.
21. 22. 23. 24. 25. 27. 18.
10. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9.
11. 12. 13. 15. 16. 17.
etiam, 1. 6. 12. 14. 15. 19.
10. 21. 23. 2. 2. 3. 5. 6.
8. 9. 11. 13. 14. 16. 19.
20. 23. 27. 1. 2. 4. 6. 7.
8. 9. 12. 13. 14. 15. 16. 18.
20. 22. 4. 7. 8. 11. 12.
14. 15. 24. 26. 5. 5. 6. 7.
8. 9. 14. 19. 23. 7. 2. 6. 7.
9. 1. 12. 13. 17. 18. 8. 8.
11. 15. 18. 19. 9. 2. 7. 9.
11. 14. 19. 25. 27. 10. 1.
7. 8. 10. 12. 13. 15. 16.
evalerant, 10. 1.
evast, 3. 15.
evahere, 10. 8.
eventu, 3. 18.
eversa, 4. 20. 7. 14.
evertit, 4. 16. 6. 10.
eum, 1. 8. 9. 12. 15. 2. 11. 12.
13. 14. 25. 3. 9. 12. 15. 4.
1. 5. 6. 7. 9. 12. 16. 19. 5.
4. 6. 18. 13. 15. 17. 25. 7.
1. 4. 17. 19. 8. 6. 8. 9. 11.
9. 1. 2. 9. 11. 12. 13. 19.
10. 22. 26. 10. 17.

eundem, 4. 25.
Eumenæ, 3. 14.
Eumenes, 4. 4. 7. 19.
Eumeni, 4. 3.
Eumeniam, 4. 3.
Eumenis, 4. 16.
eunibius, 1. 8.
evocatos, 7. 11.
evocaverunt, 3. 18.
evocavit, 3. 18.
Euphratem, 6. 18.
Euphrati, 9. 2.
Europa, 4. 3.
ex, 1. 2. 5. 7. 9. 10. 12. 13.
16. 18. 2. 2. 6. 7. 11. 12.
13. 15. 18. 21. 22. 25. 26.
27. 28. 3. 2. 3. 7. 11. 13.
18. 21. 22. 24. 4. 3. 5. 7.
10. 12. 13. 16. 19. 21. 24.
5. 2. 4. 5. 6. 7. 6. 5. 6.
11. 19. 23. 25. 7. 3. 4. 7.
8. 9. 10. 12. 8. 6. 11. 16.
18. 21. 6. 14. 20. 22. 27.
28. 10. 2. 3. 6. 18.
examinatum, 10. 18.
exauroravit, 8. 23.
exce, 15. 7. 9.
excepit, 9. 14.
excidiis, 4. 11.
excidium, 1. 1.
exciperet, 9. 21.
excitæ, 1. 19.
excitato, 10. 2.
exclusus, 1. 18.
exconsul, 6. 3.
excretionem, 18. 15.
excreandum, 6. 19.
exempli, 8. 5.
exemplo, 7. 14.
exequias, 7. 18. 9. 2.
exercendo, 1. 16.
exercitibus, 5. 8. 6. 19. 7. 17.
24. 10. 10.
exercitu, 2. 21. 3. 8. 10. 14.
4. 5. 6. 5. 4. 6. 6. 12.
19. 7. 3. 8. 10. 9. 7. 10.
23. 10. 17.
exercitum, 7. 12. 15. 16. 17.
2. 8. 11. 14. 3. 8. 10. 4.
26. 8. 4. 6. 7. 9. 2. 13. 10.
4. 11.
exercitusque, 10. 9.

exercitus, 1. 2. 17. 5. 1. 12. 22.
3. 14. 4. 16. 1. 2. 6. 2. 2.
18. 20. 7. 1. 3. 8. 6. 12. 5.
19. 10. 10. 3. 12. 15. 17.
exlaufta, 8. 13.
exhibebant, 3. 7.
exhiberet, 8. 14.
exhibuisse, 8. 14.
exhibuit, 7. 18.
exi, etc., 1. 7.
exigeret, 8. 7.
exiguam, 1. 1.
exiliu, 7. 19.
existendum, 3. 10.
critabile, 9. 7.
exitiales, 7. 15. 23.
exitiales, 8. 1.
exitus, 10. 4.
exitu, 10. 3.
exoptatissimus, 10.
exolus, 7. 24.
expectare, 2. 12.
expectatione, 8. 22.
expeditione, 7. 13.
expeditionem, 6. 9. 8. 20.
expeditiones, 7. 14.
expeditionis, 10. 10.
expellive, 5. 5.
experts, 10. 3.
expertem, 10. 10.
expertus, 9. 23. 10. 15.
exploratores, 2. 11. 16. 3.
12.
exportatum, 7. 24.
exportassent, 10. 14.
expugnauerunt, 4. 9. 9.
8.
expugnauit, 3. 6. 14.
expunrat, 6. 25.
expulsus, 1. 9.
expulsus, 1. 19. 15. 10. 6.
15.
externa, 10. 12.
externis, 10. 15.
extincta, 6. 6. 5. 6. 10. 12.
7. 7.
extinctus, 2. 25. 8. 20. 8.
5. 9. 10. 13.
extinct, 7. 13.
extoruit, 7. 2.
extrahebat, 7. 14.
extrinsecus, 9. 2.
exulabat, 1. 10.

F.

Fabia, 1. 16.
fabio, 2. 8. 16. 3. 16.
fabioque, 3. 10.
fabium, 2. 9. 3. 16.
Fabius, 1. 9. 3. 16.
Fabius maximus, 3. 9.
Fabricio, 2. 12. 3. 15.
Fabricium, 2. 12.
Fabricius, 2. 14.
facere, 8. 6.
faceret, 2. 2. 24. 4. 10. 10.
8.
facile, 6. 21. 7. 8.
facilius, 8. 11.
facta, 2. 9. 3. 12. 23.
facta, 7. 4.
facti, 1. 18. 3. 10. 8. 20.
factione, 10. 9.
factioni, 9. 20.
factum, 8. 12. 10. 17.
factus, 1. 9. 11. 12. 17. 3. 10.
4. 11. 16. 5. 1. 6. 10. 7.
7. 17. 9. 8. 1. 2. 9. 7.
18. 10. 4. 5.
facundia, 10. 16.
facundissimus, 7. 10. 8. 7.
Falsis, 2. 28.
Falsicos, 1. 19.
faniam, 7. 21.
fame, 1. 10. 3. 7. 4. 16. 19.
famem, 19. 21.
fameque, 6. 6.
fames, 2. 22.
familia, 1. 16. 7. 15. 18.
familiaritate, 7. 21. 8. 4.
familiaribus, 10. 15.
familiarium, 10. 15.
fastigii, 10. 21.
fastigio, 7. 8. 8. 12. 9. 28.
fastigium, 10. 8.
fata, 10. 16.
fataliter, 1. 11.
fatigabant, 10. 8.
fatigatione, 9. 19.
fangaverit, 2. 9.
favebat, 7. 1.
favorabilis, 8. 23.
favore, 2. 8. 21. 10. 3.
faustam, 10. 3.
Faustinam, 8. 10.

faustus, 6. 25.
fecerat, 3. 22. 7. 13. 19.
fecissent, 2. 11.
fecit, 1. 6. 8. 10. 3. 14. 4. 5.
5. 23. 6. 6. 17. 20. 23. 7.
2. 12. 24. 8. 3. 18. 20. 9. 4.
10. 17.
felicio, 7. 8. 8. 5.
felicitissime, 2. 8.
felicitissimo, 9. 14.
felicitate, 6. 12. 8. 1. 9. 13.
17.
felicitas, 8. 12. 15. 18. 9. 1.
2. 8.
felicia, 5. 2.
ferarum, 7. 21.
feratur, 1. 7.
ferulorum, 9. 27.
fere, 2. 8. 13. 3. 5. 20. 4. 20.
5. 9. 6. 6. 7. 17. 7. 1. 18.
8. 12. 10. 9. 23. 10. 17.
ferente, 1. 11.
ferme, 1. 2. 17.
ferocia, 10. 10.
feriata, 7. 17.
ferox, 10. 13.
ferru, 2. 14. 9. 24.
ferre, 4. 16.
ferri, 0. 16. 7. 1.
ferro, 2. 12.
ferru, 8. 4.
festmans, 5. 7.
festus, 10. 1.
fictus, 9. 19.
fictum, 2. 19. 21. 4. 1. 3. 16.
8. 5.
Fidenas, 1. 19.
Fidenates, 2. 19.
fidissime, 7. 8.
fictet, 2. 25. 6. 14.
fieri, 2. 3. 21.
fili, 1. 5.
fili, 1. 7.
filium, 1. 18. 7. 12. 8. 10.
9. 22.
filu, 1. 7. 2. 7. 6. 12. 25.
filius, 4. 7. 27. 10. 4.
filio, 4. 19. 6. 18. 7. 13. 8.
1.
filioque, 7. 13.
filios, 1. 6. 10. 5. 7. 8.
13. 9. 20. 8. 19. 6. 8.

silium, 4. 1. 4. 7. 14. 6. 21.
7. 6. 10. 9. 4. 10. 2. 3.
9.
silus, 1. 8. 10. 15. 4. 2. 5. 8.
6. 1. 10. 13. 14. 1. 10. 8.
21. 9. 3. 4. 18. 19. 10. 2.
12.
siluque, 5. 6.
sinem, 2. 11. 2. 23. 4. 26. 5.
6. 2. 3. 12. 7. 8. 8. 2. 3. 6.
9. 13. 15. 10. 17.
sines, 8. 3.
sinibus, 4. 4. 6. 1. 10. 14.
sinis, 6. 1. 7.
sinito, 3. 1.
sinium, 10. 8.
sinitumque, 3. 6.
firmioribus, 9. 15.
fici, 8. 18. 10. 1.
sico, 2. 17.
sicum, 3. 6. 8. 4.
flagitiosissimum, 4. 15.
Flaminio, 3. 9. 42. 4. 20.
Flaminium, 3. 9. 4. 4.
Flaminium, 4. 1.
fiens, 1. 23.
fletu, 1. 15.
Florianus, 9. 16.
Floro, 2. 10.
floruit, 7. 9.
fluenti, 9. 15.
flumen, 1. 20. 2. 2. 6. 1.
fluvium, 2. 5. 4. 21. 7. 9.
fluxit, 2. 3.
foedæ, 10. 14.
foedavit, 9. 23.
foederis, 4. 16. 10. 17.
foemina, 1. 7.
foeminam, 1. 8.
foetore, 9. 19.
foret, 10. 17. 18.
formam, 7. 11. 19.
foro, 7. 16. 8. 5. 13.
fortiorem, 9. 20.
fortissimos, 6. 20.
fortunatus, 8. 2.
fortuita, 10. 4.
fortuna, 6. 1. 19. 10. 7. 10.
fortunam, 6. 1. 6. 8. 9. 23.
fortunatum, 8. 14.
fracta, 3. 14.
Franci, 9. 21.

Francis, 10.
frater, 3. 11. 13. 4. 5. 16. 19.
7. 18. 7. 22.
fratres, 1. 1. 4. 7. 7. 14. 8.
10. 9. 12.
fratrem, 3. 13. 15. 16. 18. 4.
25. 10. 14.
fratri, 4. 3. 8. 10. 10. 9.
fratris, 4. 3. 8. 10.
fraude, 2. 20. 9. 2. 15.
fregit, 3. 9.
frequens, 8. 4.
frequenter, 7. 16.
frigidis, 7. 14.
figore, 10. 18.
fronæ, 8. 12.
frumenta, 3. 7.
frustra, 9. 22.
fusile, 1. 21.
fudit, 5. 4. 9. 18. 10. 4.
fuerant, 2. 18. 25. 3. 7. 4.
16. 7. 18. 19.
fuerat, 1. 9. 2. 9. 27. 3. 1. 13.
17. 4. 20. 5. 5. 6. 1. 25.
7. 2. 8. 6. 8. 18. 9. 8.
fuerunt, 4. 13. 6. 24.
fuga, 5. 8.
fugatus, 4. 2. 7. 1.
fugatus, 2. 13. 6. 10. 21.
fugavit, 3. 14. 5. 4. 6. 6.
fugerat, 4. 4. 19.
fugeret, 2. 15.
fugiens, 7. 6. 10. 3.
fugienti, 7. 6.
fugientibus, 6. 14.
fuisse, 3. 5. 4. 7. 5. 8. 9. 19.
fuisset, 1. 8. 2. 9. 4. 2. 7. 7.
10. 10. 15.
fuit, 1. 11. 15. 2. 20. 21. 22.
23. 28. 3. 23. 4. 6. 15.
16. 19. 5. 1. 2. 5. 16.
23. 7. 8. 9. 10. 13. 14.
16. 7. 8. 1. 20. 21.
22. 21. 8. 2. 7. 10. 12.
13. 14. 18. 20. 23. 24. 9. 2.
9. 7. 16. 19. 20. 21. 23.
27. 10. 1. 4. 6. 9. 11. 14.
17. 18.
fulmine, 4. 9. 19.
fulminis, 9. 18.
fulsit, 10. 8.
Fulvio, 2. 18. 22.

Fulvius, 2. 2. 13. 4. 4. 8. 8.
funere, 8. 20.
funestissimus, 7. 12.
funibus, 9. 23.
furca, 7. 15.
Furio, 2. 6. 24.
Furius, 1. 19.
fuscus, 7. 24.
fusus, 4. 3.
futuros, 1. 9. 9. 17.
futurum, 5. 4.

G

G Alatia, 7. 10.
Galarix, 6. 14. 17.
Galba, 7. 16.
Galbam, 7. 17.
Galeriam, 8. 10.
Galeri, 10. 4.
Galerio, 10. 2. 10. 4.
Galerius, 9. 2. 9. 14. 10.
1. 2.
Galli, 1. 20. 2. 5. 2. 6. 3. 8.
5. 1. 9. 5. 10. 14.
Gallia, 2. 16. 4. 22. 4. 24.
4. 27. 6. 17. 7. 9. 8. 18.
8. 23. 9. 8. 9. 9. 10. 9.
13. 9. 18. 9. 1. 9. 20. 10.
11.
Gallix, 9. 20.
Galliam, 6. 17.
Galliarum, 9. 9. 10. 15.
Gallias, 7. 3. 9. 17. 10. 10.
11.
Gallieno, 9. 10. 12.
Gallienus, 9. 7. 8. 9. 10.
10. 6.
Galliis, 8. 2. 9. 8. 10. 3.
1. 10. 2. 6. 4. 2. 18. 7. 16.
1.
Gallorum, 2. 3. 5. 6. 4. 21.
5. 1.
Gallos, 2. 5. 6. 3. 9. 17.
Gallum, 2. 5. 1. 6.
Gallus, 7. 7. 9. 5. 10. 12.
gaudio, 8. 11.
gazam, 9. 25.
gemmarum, 8. 1. 9. 26.
gemmarumque, 9. 15.
gener, 1. 12. 6. 10. 6. 23.
gener, 6. 25. 7. 17. 7. 20.

8. 8. 9. 10.
 generi, 1. 7.
 generis, 6. 15. 7. 20. 8. 15.
 genero, 10. 3.
 genitrix, 8. 11.
 genituram, 7. 10.
 genitus, 1. 7.
 gentes, 5. 1. 6. 2. 7. 19. 10.
 7.
 gentibus, 1. 9. 8. 3. 9. 27.
 gentis, 6. 14.
 gentium, 4. 7.
 Gentius, 4. 5.
 Genuitio, 2. 4.
 genus, 6. 13.
 gerebat, 4. 15. 6. 7.
 gerebatur, 2. 8.
 gerenda, 9. 11.
 gerens, 7. 13. 9. 18.
 gereret, 3. 7.
 gerit, 3. 17.
 Germani, 9. 7. 10. 14.
 Germania, 6. 17. 7. 9.
 Germaniam, 7. 19. 8. 1.
 Germanici, 10. 15.
 Germanis, 7. 17.
 Germanorum, 5. 14. 7. 9.
 Germanos, 7. 12. 8. 12. 9.
 1.
 Germanosque, 6. 17.
 geruntur, 6. 12.
 gesserant, 7. 3.
 gesserat, 2. 1. 3. 15. 4. 5. 7.
 18. 1. 4.
 gesserunt, 3. 4. 5. 2. 8. 10.
 9. 5. 25.
 gessisset, 5. 3. 9. 17.
 gessit, 1. 3. 4. 1. 8. 4. 15. 6.
 11. 7. 5. 7. 11. 7. 19. 8.
 12. 8. 18. 9. 2. 8. 9. 18.
 gitta, 3. 5. 4. 9.
 gitta, 2. 19.
 gittis, 1. 9.
 gittio, 9. 1.
 gittum, 3. 1. 2. 5. 4.
 gladius, 5. 4. 7.
 glitta, 8. 20.
 Girmi, 8. 19.
 Glinno, 4. 2.
 Glabione, 4. 2.
 gladiatores, 6. 7.
 gladiatorium, 10. 11.
 gladiatorius, 8. 15.

gladio, 7. 18.
 gloria, 3. 3. 14. 3. 18. 4. 1.
 18. 4. 21. 5. 9. 6. 10. 8.
 5. 8. 8. 9. 17.
 glorix, 8. 6. 10. 16. 10.
 17.
 gloriam, 6. 2. 4. 8. 3. 8. 7.
 19.
 gloriosissime, 8. 13.
 Gordiano, 9. 2.
 Gordianus, 9. 2.
 Gothos, 9. 8. 9. 11. 9. 13.
 11. 7.
 Gracchus, 3. 8. 9.
 Græca, 10. 16.
 Græcarum, 8. 12.
 Græci, 7. 21.
 Græci, 8. 7. 10. 10. 8.
 Græcia, 5. 6. 9. 8.
 Græciæ, 2. 14. 3. 14. 4. 4.
 13.
 Græciam, 2. 13. 5. 7. 6.
 10.
 Græcis, 10. 16.
 Græco, 8. 7.
 Græcos, 3. 12.
 grandævum, 10. 10.
 grandævus, 8. 16. 10. 0.
 grandem, 3. 6.
 grandes, 7. 2.
 grandi, 6. 13.
 grandis, 5. 6.
 gratiæ, 10. 7.
 gratias, 3. 1. 7. 22.
 gravior, 2. 20.
 grave, 6. 16. 10. 15.
 gravi, 4. 5. 5. 4. 7. 11. 7.
 18. 5. 11. 10. 1. 10. 1.
 gravis, 6. 8. 9. 9. 10. 10.
 gravibus, 5. 23.
 gravissima, 6. 17.
 gravissime, 10. 11.
 gravissimam, 5. 8.
 gravissimeque, 1. 20.
 gravissimis, 7. 16.
 gravissimum, 4. 19. 5. 3.
 gravius, 1. 20. 8. 12.
 Gulone, 2. 16.

H

Habebar, 1. 7. 2. 4. 4.
 5. 6. 19. 7. 22. 9.
 10.
 habebatur, 4. 9.
 habebant, 1. 14. 3. 15. 4.
 16.
 habendo, 1. 9. 4. 19. 6. 9.
 8. 4. 8. 9. 8.
 habere, 2. 13. 2. 25. 3. 2.
 20. 9. 9. 17.
 haberetur, 5. 8.
 habent, 1. 2. 9. 18. 2. 14.
 3. 21. 4. 1. 5. 14. 5. 7.
 16. 17. 8. 13. 9. 18.
 haberi, 2. 1. 3.
 habens, 10. 16.
 habent, 8. 2.
 habet, 1. 1. 12. 7. 13. 8.
 5.
 habita, 8. 13.
 habitabant, 6. 10.
 habitam, 6. 13.
 habitu, 7. 10. 14. 9. 27.
 habitus, 1. 16. 2. 6. 18.
 habuerant, 9. 22.
 habuerat, 6. 12.
 habuerunt, 3. 3. 5. 9.
 habuisse, 4. 7.
 habuissent, 8. 4.
 habuissent, 8. 9.
 habuit, 1. 7. 10. 2. 16. 4.
 6. 5. 1. 5. 6. 2. 12. 20. 7.
 7. 20. 14. 8. 7. 10. 15.
 19. 21. 9. 24. 10. 2. 10.
 16.
 hac, 1. 9. 2. 11. 3. 12. 5. 6.
 9. 11.
 hæ, 4. 6.
 hæc, 1. 2. 16. 2. 24. 3. 18.
 4. 6. 5. 9. 6. 8. 6. 12. 7.
 20. 21. 9. 10. 10. 10. 3.
 10. 15.
 haud, 8. 9. 2. 13. 22. 18. 10.
 2. 10.
 haufit, 6. 12.
 Helenæ, 10. 9.
 Helioabali, 8. 2.
 Hera leon, 9. 15.
 Herculi, 9. 22. 17.

Herculum, 9. 20.
Herculus, 1. 10. 2. 2.
hi, 4. 9. 8. 10.
hic, 1. 4. 6. 7. 15. 2. 1. 11. 6.
13. 7. 1. 5. 6. 11. 13. 18.
10. 11. 8. 8. 13. 18. 19. 22.
9. 11. 17. 27. 10. 1.
Hiceto, 3. 2.
Hierone, 2. 18.
Hicnus, 5. 3.
hinc, 1. 9. 6. 19. 8. 1. 18.
Hirtius, 7. 1.
his, 1. 7. 11. 19. 20. 2. 5. 7.
19. 10. 3. 2. 3. 11. 21.
4. 1. 5. 14. 17. 6. 3. 14. 7.
4. 24. 8. 2. 3. 10. 13. 10.
1. 4. 7.
Hispania, 6. 3. 13. 16. 4.
13. 16. 6. 1. 8. 2. 10. 17.
Hispanix, 3. 7.
Hispaniam, 3. 17.
Hispaniarum, 3. 13.
Hispaniarum, 3. 17.
Hispanias, 2. 15. 3. 13. 9.
10. 18.
Hispanis, 3. 1. 3. 15. 7. 16.
9.
Historico, 3. 5.
hoc, 2. 6. 6. 7. 4. 7. 5. 3. 4.
6. 16. 7. 9. 10. 14. 15.
16. 8. 11. 12. 14. 10. 14.
hodie, 7. 11.
homines, 1. 6. 5. 6. 9. 18.
hominibus, 8. 15. 9. 19. 10.
10. 4.
hominis, 4. 6.
hominum, 2. 9. 9. 21. 18. 3.
5. 11. 15. 16. 6. 9. 8. 6. 10.
12. 13.
honestate, 2. 14.
honesti, 2. 25.
honestis, 1. 18.
honor, 2. 4.
honoratu, 7. 18.
honorates, 7. 18.
honore 1. 2. 2. 8. 11. 4. 7.
9. 10. 11. 25. 27.
honorem, 4. 6. 7. 10. 8. 8.
18.
honores, 6. 25. 8. 7.
honoribus, 7. 8. 8. 4.
honorifice, 2. 12.
honorificeque, 6. 13.

Horatium, 1. 10.
horis, 9. 23.
horum, 9. 7.
hos, 7. 24. 8. 23. 9. 2.
hoste, 2. 11. 7. 19.
hostilia, 10. 16.
hostilia, 3. 22.
Hostilianus, 9. 17.
Hostilius, 1. 4.
hostis, 2. 9. 7. 1. 14. 15. 16.
8. 15. 19.
hostium, 2. 13. 14. 10. 21.
24. 27. 5. 1. 3. 6. 8.
huic, 4. 12. 3. 7. 4. 2. 6. 7.
7. 14. 16. 19. 20. 8. 7. 8.
16. 23.
hujus, 4. 9. 7. 16. 8. 5. 13.
14.
hujusmodi, 8. 16.
humana, 1. 1.
humericis, 3. 6.
humiliter, 7. 18.
hunc, 1. 5. 7. 3. 15. 4. 13. 5.
9. 6. 12. 7. 7. 13. 8. 9.
9. 1. 7. 13. 16. 17. 18. 10.
17.

I.

I Acere, 2. 1.
iam 1. 18.
iam, 2. 1. 8. 11. 12. 10. 5. 6.
6. 19. 20. 8. 16. 9. 2. 10.
14. 15. 17.
Janiculum, 1. 5.
Janum, 9. 2.
Iberix, 6. 14.
Ibcorum, 8. 3.
ibi, 1. 11. 2. 9. 4. 16. 4. 6.
11. 5. 8. 6. 2. 14. 20. 8. 3.
18.
ibidem, 3. 15. 4. 8. 10. 14.
ibique, 10. 3.
ictibus, 7. 21.
ictu, 9. 18.
ictus, 1. 4. 8. 10.
id, 2. 8. 27. 3. 23. 5. 5. 6. 9.
11. 12. 8. 10.
idem, 1. 6. 2. 6. 4. 10. 15.
6. 8.
idemque, 8. 20.
igitur, 1. 9. 2. 18. 25. 3. 1.
12. 4. 11. 13. 16. 7. 3. 8.

14. 19. 9. 28. 10. 1. 3.
19.
ignave, 9. 24.
ignavia, 9. 28.
ignarum, 10. 24.
igneque, 2. 12.
ignobilem, 10. 17.
ignobili, 9. 7.
ignobiliter, 7. 24.
ignominiam, 4. 16.
ignominiose, 4. 25.
ignominioleque, 4. 25.
idem, 6. 4. 7. 24.
ille, 2. 15. 10. 6.
illata, 7. 17.
illarum, 1. 22. 2. 7. 3. 7.
illarum, 5. 5.
ille, 1. 11. 2. 8. 3. 1. 2. 14. 6.
11. 13. 7. 1.
illi, 6. 10. 10. 5.
illic, 2. 13. 5. 4. 7. 14.
illis, 7. 5.
ilius, 8. 4.
illo, 4. 16. 6. 20.
illos, 2. 25.
illustri, 7. 7. 9. 27.
illustris, 9. 17.
illustres, 7. 13.
Illyrici, 4. 5.
Illyricis, 3. 4.
Illyrico, 9. 8.
Illyricos, 3. 4.
Illyricum, 1. 4. 6. 17. 7. 9.
9. 25. 10. 1. 10. 15. 17.
Illyricis, 4. 16.
imaginem, 7. 14.
imitationem, 4. 3.
imitatus, 9. 15.
immanissimus, 6. 17.
immemor, 7. 20.
immodici, 9. 13.
immunitates, 3. 4.
impar, 6. 1.
impatientem, 3. 11.
impatencia, 3. 10.
impellentes, 3. 2.
impressant, 9. 4.
imperasset, 8. 15. 18.
imperator, 2. 10. 12. 17. 25.
7. 16. 17. 19. 21. 22. 8. 1.
7. 18. 9. 1. 7. 10. 14.
10. 2. 4. 7. 10.
imperabat, 6. 8. 9.
V iij

imperante, 9, 1. 14.
 impetantibus, 9, 3. 7.
 imperare, 8, 16. 17. 10. 13.
 imperatorem, 8, 6. 7. 19.
 imperatores, 4. 15. 8. 5. 21.
 imperatoribus, 9. 21. 10. 4.
 imperatrat, 9, 1.
 imperaverunt, 1, 2. 9. 1.
 imperavit, 6. 7. 7. 3. 18. 8.
 9, 9. 2. 6. 9. 11. 17. 20.
 imperii, 1. 3. 5. 7. 8. 2. 3.
 7. 12. 15. 16. 17. 18. 20.
 24. 8. 1. 2. 6. 7. 8. 9. 10.
 12. 14. 6. 18. 19. 23. 9.
 4. 5. 7. 9. 11. 12. 14. 16.
 19. 24. 26. 27. 10. 2. 3. 4.
 6. 7. 8. 9. 12. 13. 15. 16.
 17. 18. 19. 20.
 imperio, 4. 16. 18. 10. 6.
 8. 11. 13. 7. 7. 9. 13. 15.
 17. 18. 19. 20. 23. 8. 1.
 3. 4. 6. 8. 13. 9. 2. 5. 7.
 9. 11. 14. 16. 19. 24. 26.
 27. 1. 6. 14.
 imperium, 1. 2. 5. 6. 7. 9.
 18. 27. 6. 5. 10. 7. 4. 6.
 9. 10. 11. 16. 17. 22. 25.
 8. 2. 5. 6. 8. 9. 11. 11. 16.
 18. 20. 9. 1. 3. 5. 7. 8. 9.
 11. 13. 14. 5. 16. 17. 20.
 24. 25. 28. 10. 2. 3. 6. 9.
 10. 11. 13. 14. 16. 17.
 impetu, 8, 9.
 implendum, 1. 16.
 imponent, 9, 20.
 imponi, imponitur, 6, 7.
 inposita, 3, 6.
 inposito, 2, 5.
 impolitus, 4, 26.
 inpositus, 6, 14. 7. 17.
 improbat, 4, 25.
 improbos, 8, 8.
 impropera, 10, 9.
 imprudens, 10, 18.
 impudicissime, 8, 21.
 impulsore, 9, 18.
 iu, 1, 1. 3. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
 14. 16. 18. 20. 21. 2. 1. 2.
 3. 5. 6. 7. 8. 11. 12. 14.
 16. 18. 19. 20. 21. 22. 24.
 27. 3. 2. 4. 5. 6. 7. 8.
 9. 10. 11. 12. 13. 1. 15.
 16. 17. 18. 20. 23. 26. 4.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 10.
 12. 13. 14. 15. 16. 17. 19.
 20. 22. 24. 27. 5. 1. 1. 3. 4.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 1. 6.
 7. 8. 9. 10. 12. 6. 1. 2.
 3. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13.
 14. 15. 17. 18. 20. 22. 23.
 24. 15. 7. 2. 4. 5. 8.
 9. 10. 11. 1. 13. 14. 15.
 16. 17. 18. 19. 20. 21.
 22. 23. 24. 26. 27. 8. 1. 2.
 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
 13. 14. 17. 18. 19. 20. 23.
 24. 25. 19. 2. 4. 5. 7. 8. 9.
 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17.
 18. 19. 20. 21. 23. 24. 25.
 26. 27. 28. 10. 1. 2. 3. 4.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 14. 15.
 16. 17. 18. 20.
 inchoavit, 1, 6.
 incederet, 7, 13.
 incendit, 7, 14.
 incidit, 3, 18.
 incivilis, 10, 13.
 incivilis, 9, 2.
 inclytus, 6, 11.
 inclytus, 3, 17.
 inclytum, 9, 27.
 incognitas, 2, 11.
 incognitum, 7, 10.
 incognitus, 6, 7.
 incolebant, 6, 2.
 incommodus, 10, 3.
 incofulte, 9, 24.
 inconciliatus, 10, 9. 16.
 incrementis, 1, 1.
 inde, 1. 19. 2. 20. 3. 9. 7. 7.
 9. 6. 4. 9. 10. 14. 20. 22.
 23.
 Indi, 7, 10.
 indicere, 8, 13.
 indictus, 2. 11. 17. 3. 18. 4. 13.
 Indiz, 8, 1.
 indidit, 9, 26.
 indigentibus, 7, 19.
 indiscreta, 8, 4.
 indole, 10, 9.
 indolis, 9, 18.
 indu, 2. 3. 21.
 inducus, 2. 1. 25.
 inducus, 9, 27.
 indulicet, 10, 18.
 indultia, 5, 8.

industriæ, 6, 12.
 inustriam, 10, 7.
 induxit, 2, 9.
 inesse, 3, 20.
 infames, 4, 16.
 infames, 2, 13.
 infantia, 8, 11.
 infelicitate, 9, 7.
 inferentem, 10, 9.
 inferiori, 9, 4.
 inferent, 10, 10.
 inferret, 4, 1. 9. 22.
 inferret, 3, 22.
 infestabant, 6, 12. 9. 11.
 infestarent, 9, 13.
 infidus, 10, 1.
 infinita, 1, 3. 5. 2. 6. 23.
 infinitam, 7, 3. 4. 9. 25.
 infinitamque, 4, 21.
 infinitas, 8, 6.
 infinitorum, 4, 6.
 infinitum, 2. 21. 6. 16. 9.
 15.
 infinitis, 3, 20.
 in factus, 2, 22.
 inungi, 4, 16.
 ingenii, 1. 2. 9. 24. 3. 18. 4.
 4. 5. 9. 6. 10. 11. 7.
 1. 12. 20. 24. 8. 8. 12. 9.
 3. 11. 17. 20. 21. 27. 10. 3.
 15.
 ingens, 1, 14. 15. 18. 4. 9.
 6. 10. 23. 7. 4. 5.
 ingentem, 2. 23. 4. 26. 8.
 1.
 ingentes, 3. 5. 3. 6. 6. 6.
 ingenti, 2. 8. 9. 23. 4. 7. 5.
 1. 6. 12. 8. 1. 13. 9. 25. 10.
 16. 5.
 ingentia, 8, 10.
 ingentibus, 6, 11. 12. 10. 9.
 2.
 ingenio, 9, 8.
 ingloriz, 7, 18.
 ingravescit, 9, 27.
 ingrua, 6, 23.
 ingressi, 5, 7.
 ingressus, 10, 5. 4. 8. 6. 20.
 7. 12. 13. 10. 10.
 inhonoros, 10, 15.
 initio, 7, 8.
 injundus, 10, 9.
 injuna, 1, 8.

- injuriarum, 1. 12. 4. 13. 16. 6.
19.
injuriarum, 7. 20.
injurias, 5. 5.
injuste, 7. 19.
injustum, 8. 4.
innoxios, 9. 19.
innumera, 9. 17.
innumera, 10. 7.
innumeros, 6. 10.
inopia, 10. 17.
inflatibiles, 5. 8.
infector, 10. 16.
insequenti, 2. 19. 3. 18. 4.
7. 25.
insequenribus, 2. 16.
infricit, 10. 16.
infricta, 7. 15.
infidias, 3. 18. 6. 17. 9. 18.
10.
infidias, 1. 26. 8. 1. 9. 19.
10. 3.
infigne, 9. 26. 17. 10. 11.
infignis, 7. 16. 8. 8.
infigit, 10. 16.
infolentia, 9. 14. 10. 6.
infolentiam, 8. 12.
infolentnotes, 1. 9.
infolentius, 6. 25.
infolent, 7. 6.
infoluit, 1. 6. 8. 3.
infolutus, 8. 12.
infolutum, 3. 23.
infoluentem, 0. 5.
infolumenta, 8. 3.
infoluit, 2. 21.
infolula, 6. 21.
infolulam, 7. 19.
infolulas, 7. 13.
infolule, 7. 13.
infolger, 3. 14. 4. 6.
infolgra, 6. 20.
infolgras, 1. 13.
infolgrum, 10. 7.
infol, 1. 1. 2. 14. 3. 11. 4.
7. 10. 5. 7. 6. 17. 25. 7.
9. 10. 22. 8. 1. 4. 5. 8.
10. 9. 4. 13. 15. 10. 24.
28. 10. 1. 5. 8. 8.
infolra, 3. 7. 8. 13. 15. 16.
23. 5. 2. 6. 7. 3. 9. 11. 19.
10.
infolramus, 9. 5.
inter etilis, 9. 1.
interemerant, 10. 9.
interemille, 4. 25.
intermit, 3. 9. 7. 7.
interempti, 6. 1.
interfecerant, 4. 21. 5. 7.
7. 3.
interfecit, 3. 21. 15. 5. 4. 7.
14. 2. 8. 13. 18. 9. 23. 10. 6.
interfecta, 3. 18. 7. 24.
interfecti, 2. 13. 9. 3.
interfectis, 7. 14.
interfecto, 7. 1. 18. 9. 14.
interfectores, 4. 15.
interfectum, 9. 20.
interfectus, 4. 15. 19. 5. 8.
6. 15. 18. 23. 7. 4. 6. 12.
15. 18. 8. 15. 17. 18. 22.
9. 2. 9. 15. 17. 10. 3. 10.
interficere, 10. 3.
interficere, 2. 8.
interficere, 5. 6.
interfici, 4. 15.
interfici, 3. 20.
interficiunt, 3. 14.
interfui, 10. 16.
interfuit, 3. 5.
interfectis, 2. 10.
interfecto, 2. 14.
interfectoque, 10. 15.
interit, 9. 11.
interit, 3. 22. 4. 19. 5. 6.
7. 4. 6.
interiores, 8. 18.
intermisit, 4. 15.
internecionem, 4. 12.
interveniens, 6. 20.
intolerabili, 10. 9.
intra, 2. 9. 28. 4. 3. 5. 4.
6. 2. 3. 5. 6. 11. 12. 7. 3.
8. 5. 9. 11. 16. 13. 10. 1.
6.
intravit, 1. 6.
intuens, 6. 12.
intulerat, 3. 1.
intulerunt, 2. 18. 4. 21.
intulissent, 1. 11.
intulit, 1. 11. 4. 1. 6. 10.
1. 14. 17. 7. 12. 13. 9. 2.
10. 0. 16.
invadere, 5. 6.
invadit, 3. 10.
invaserunt, 9. 3.
invasit, 5. 5. 6. 8. 17. 7.
17.
inventi, 1. 16.
inventumque, 6. 22.
inventus, 1. 17.
invenit, 9. 26.
invis, 3. 8.
invisum, 1. 20.
invisit, 9. 13.
invisi, 2. 20.
invidus, 7. 9.
invidens, 8. 6.
invidia, 9. 26.
invisus, 9. 19.
invisavit, 1. 2.
invisus, 10. 2.
invisitata, 9. 28.
invisitata, 4. 7. 4. 10. 8.
invisitata, 7. 22.
invisitaroque, 10. 11.
Jovi, 1. 8.
Jovienus, 1. 7.
ipse, 1. 2. 6. 7. 8. 13. 20. 2.
8. 14. 21. 25. 1. 9. 20. 12.
4. 2. 3. 6. 7. 11. 5. 3. 4. 5.
6. 6. 6. 15. 21. 7. 11. 13.
20. 8. 11. 12. 14. 15. 9. 2.
4. 22. 10. 13.
iphi, 2. 2. 3. 18. 6. 22.
iphi, 1. 18.
iphi, 2. 1. 9.
iphi, 1. 9. 4. 3. 5. 7. 7.
10. 12. 22. 13. 8. 7. 9. 15.
iphi, 1. 14. 3. 23. 7. 5. 9.
13.
iphi, 1. 15. 1. 9. 7. 9. 15. 18.
ipsum, 2. 27. 3. 9. 11. 16. 6.
9. 9. 2. 10. 4.
ira, 5. 8.
iracundia, 7. 23.
iratus, 1. 15. 5. 5.
ire, 3. 12. 3. 21.
irritas, 10. 2.
irumpendi, 6. 9.
irumpentes, 7. 5.
irrupunt, 8. 8.
irrupit, 7. 22.
is, 1. 1. 17. 2. 19. 21. 3. 7.
9. 13. 15. 8. 20. 16. 9.
25. 16. 5. 2. 3. 7. 13. 9.
22.
is, 1. 6.
is, 1. 18.

- Iauria, 1. 6.
 Iauria, 8. 5.
 Iauriani, 6. 3.
 Iaurios, 6. 3.
 Iaurum, 6. 47.
 Ibum 7. 24.
 Istrum, 6. 18.
 ita, 1. 1. 6. 1. 8. 10. 16. 18. 20.
 21. 20. 24. 3. 1. 1. 16. 18.
 21. 4. 2. 4. 5. 11. 13. 16.
 5. 1. 3. 4. 6. 10. 13. 6. 1.
 3. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 12. 13.
 7. 2. 4. 5. 7. 8. 13. 15. 17.
 19. 20. 21. 22. 8. 2. 5. 9.
 10. 11. 16. 17. 20. 9. 3.
 9. 10. 13. 20. 22. 27. 10.
 7. 9. 11. 13. 16. 17. 23.
 Italia, 2. 11. 2. 13. 6. 9. 13. 15.
 16. 18. 20. 1. 22. 4. 7.
 8. 13. 17. 24. 27. 5. 2. 4.
 5. 7. 10. 6. 7. 13. 18. 7.
 3. 7. 8. 15. 17. 19. 20. 8.
 7. 16. 17. 18. 9. 3. 6. 13.
 18.
 Italicque, 10. 4.
 Italix, 2. 12. 7. 12. 13. 17. 21.
 28. 3. 3. 8. 11. 12. 6. 7.
 8. 2. 10. 1. 10.
 Italicque, 10. 6.
 Italian, 2. 5. 9. 11. 3. 2. 8.
 12. 13. 10. 4. 7. 9. 13. 6.
 17. 22. 24. 5. 2. 4. 7. 6.
 7. 18. 13. 7. 3. 13. 17. 8.
 4. 7. 12. 9. 3. 8. 12. 10.
 21.
 Italicx, 8. 8.
 Italicum, 5. 9.
 itaque, 2. 9. 14. 17. 20. 25. 3.
 2. 7. 13. 16. 18. 4. 6. 9.
 12. 5. 1. 7. 8. 10. 18. 9.
 2. 15.
 itau, 2. 6. 6. 12. 9. 9.
 itau, 7. 19. 9. 1. 15. 24.
 itinere, 9. 24.
 iunens, 9. 15.
 iterum, 1. 11. 3. 6. 10. 17. 4.
 14. 16. 5. 1. 2. 4. 5. 6. 2.
 3. 7. 8. 1. 10.
 Iturzos, 6. 14.
 Iuba, 7. 3. 7. 10.
 iubente, 3. 22. 10. 9.
 iubetur, 3. 20.
 iucunda, 10. 10.
 iucundus, 7. 20.
 Iulxa, 7. 19.
 Iudam, 6. 14.
 Iudorum, 6. 14.
 iudicaretur, 8. 15.
 iudicatus, 7. 1. 15. 18. 19.
 iudices, 1. 17.
 iugerum, 1. 17.
 iugi, 8. 13.
 iugularis, 7. 16. 18.
 iugum, 2. 9. 7. 14. 10. 17.
 iugurtha, 4. 26. 27.
 iugurtha, 4. 25. 26.
 iugurtham, 4. 25. 26. 5. 1.
 6. 1.
 iugurthinam, 5. 1.
 Iuliam, 8. 20.
 Iulia, 5. 2.
 Iuliam, 7. 13.
 Iulia, 6. 17.
 Iuliani, 8. 16. 17.
 Iuliano, 8. 18.
 Iulianum, 10. 14.
 Iulianus, 8. 17. 10. 15. 16.
 iungeretur, 10. 3.
 iunio, 10. 26. 4. 27. 6. 16.
 junior, 1. 8. 4. 11. 7. 23. 9.
 3.
 juniorem, 8. 10.
 junioribusque, 9. 27.
 iunius, 9. 14. 13.
 Iunius Brutus, 1. 9.
 iuventium, 4. 12.
 iunxerat, 4. 2.
 iunxerunt, 2. 10. 3. 8.
 iuravit, 19. 20.
 iure, 8. 9. 12. 18.
 Iuris, 8. 13.
 iusserat, 7. 14.
 iusserunt, 2. 13. 3. 12.
 iusserantque, 3. 22.
 iussit, 2. 11. 14. 27. 4. 10. 16.
 20. 7. 11. 23. 9. 26.
 iussu, 4. 19.
 iussus, 8. 16. 9. 21.
 iussusque, 6. 19.
 iusti, 9. 11. 10. 7.
 iustior, 7. 19.
 iustissimo, 10. 3.
 iustissimos, 8. 8.
 iustissimus, 10. 16.
 iustissimum, 7. 5.
 iustum, 5. 17. 10. 9.
 iustus, 9. 1.
 iuvene, 6. 18.
 iuvenem, 10. 6.
 iuvenis, 4. 11. 5. 3. 8. 23. 9.
 8.
 iuvit, 4. 19.
 iuxta, 4. 6. 21. 5. 1. 9. 20.
 L.
 Laborante, 10. 17.
 laborarent, 1. 20.
 laboravit, 7. 6.
 labore, 8. 13.
 laboribus, 10. 4.
 laboriosa, 10. 15.
 Lacedæmonis, 2. 21. 4. 1.
 lacrymabile, 6. 19.
 ladiens, 8. 4.
 Lælio, 4. 3.
 lætitia, 3. 15.
 læti, 9. 15.
 Lævino, 3. 13.
 Lævino, 3. 4. 11.
 Lævus, 7. 13.
 Lamponium, 5. 8.
 langore, 8. 12.
 largiebatur, 7. 19.
 largitiones, 8. 13.
 largius, 1. 12.
 lasciviam, 9. 8.
 latere, 7. 7.
 Latina, 10. 16.
 Latinas, 8. 12.
 Latine, 7. 21.
 Latini, 2. 6. 7.
 Latino, 8. 7.
 Latinos, 1. 5. 8. 18.
 latrocinaretur, 1. 1.
 latratrocinati, 3. 7.
 latrones, 1. 3.
 latronum, 4. 15.
 latuit, 5. 6.
 lavari, 8. 20.
 lavacrum, 9. 4.
 lavaret, 7. 14.
 laudanda, 10. 15.
 laudare, 8. 11.
 laude, 9. 12.
 laudescere, 7. 22.
 lauream, 7. 4.
 lecti, 2. 6.
 lecticuli, 9. 19.
 lectissima

lectissima, f. 6. 6. 8.
legati, 2. 12. 15. 3. 21. 22. f.
7. 6. 17.
legatio, 3. 2.
legationes, 4. 6.
legatis, 1. 19. 2. 11. 12. 13. 3.
12.
legatorum, 4. 13.
legatos, 2. 14. 3. 1. 7. 12. 7.
10. 11.
legatum, 2. 12.
legatus, 2. 16. 4. 3. 3.
leges, 1. 3.
legibus, 4. 1.
legiones, 2. 6. 7. 14. 8. 23.
legionesque, 7. 14.
legionibus, 6. 17.
leniter, 7. 20.
lenitatis, 7. 19.
Lentulo, 6. 7.
Lentulus, 6. 14.
leones, 8. 14.
Lepido, 1. 6. 12. 7. 21.
Lepidus, 6. 4. 7. 3.
Lepti, 8. 8.
levia, 6. 2. 9. 19.
levibus, 9. 20.
levius, 6. 7.
libenter, 7. 16.
libera, 7. 19.
liberalibus, 10. 7.
liberalissimus, 7. 8.
liberalis, 8. 4. 10. 12.
liberalitas, 7. 19.
liberalitate, 10. 7.
liberalitatibus, 8. 8.
liberalitatis, 7. 21.
liberalium, 10. 10.
liberata, 10. 21.
liberatus, 2. 8.
liberavit, 3. 17.
liberi, 4. 6. 9. 27. 10. 6.
liberies, 1. 8.
liberos, 9. 12. 9. 25.
libertate, 6. 14.
libertatem, 15. 3.
libertatis, 6. 25. 8. 13. 9. 26.
libertis, 7. 15. 8. 12. 17.
liberum, 9. 19. 10. 13.
libidine, 7. 11. 12. 8. 31.
libidinis, 7. 15. 8. 20. 12. 9. 9.
17.
Libone, 2. 17. 19.

librarum, 3. 21.
Liburnas, 2. 20. 8.
Libya, 6. 11.
Libydam, 4. 4.
Licinio, 10. 4.
Licinio, 6. 6. 7. 10. 4. 6. 7.
Licinius, 4. 5. 19. 6. 7. 18. 7.
8. 10. 4. 5. 18.
liceret, 2. 27.
licuisset, 10. 13. 16.
ligures, 3. 2. 8.
Lilybæum, 2. 27.
Lingonas, 9. 22.
literarum, 8. 12. 10. 10.
litteras, f. 5. 8. 12. 9. 13. 10. 2.
litteris, 8. 19.
litteræ, 8. 8.
Livio, 3. 18.
Livius, 4. 8.
Lycia, 6. 3.
Lyciam, 7. 19.
locaverunt, 9. 25.
loci, 6. 14.
locis, 3. 3. 13.
loco, 1. 9.
locum, 10. 2.
locupletator, 10. 15.
locus, 7. 7. 9. 15.
Lolliano, 9. 9.
Lorios, 8. 8.
Lollius, 7. 19.
longe, 1. 11. 1. 8. 5. 6. 7. 7.
9. 7. 12. 14. 16. 8. 2. 5.
7. 10. 13. 17. 22. 10. 4. 7. 9.
Longinus, 4. 21.
longius, 9. 8.
Lonia, 6. 22.
Lucania, 9. 13.
Lucaniam, 7. 27.
Lucanus, 2. 12. 2. 14.
Lucio, 1. 2. 5. 10. 13. 16. 2. 3.
4. 6. 9. 11. 15. 17. 20. 21.
14. 26. 3. 3. 7. 12. 16.
19. 4. 3. 5. 8. 9. 13. 17.
19. 22. 24. 4. 25. 5. 2. 4.
6. 13. 6. 6. 10. 12. 16. 27.
Lucium, 3. 4. 7. 12. 16. 5.
4. 7.
Lucius, 1. 8. 9. 4. 7. 10.
4. 5. 7. 6. 1. 3. 5. 8. 12.
15. 16. 21. 23. 7. 2. 3. 5. 8.
8. 4. 6. 9. 15.
Lucretia, 1. 9. 10.

Lucretiam, 1. 8.
Lucretium, 1. 10.
Luclatio, 2. 2.
Luclatium, f. 1.
Luclatius, 2. 27. 28.
lucltus, 7. 22.
Lucullo, 6. 8. 9. 11.
Lucullus, 6. 7. 8. 9. 10.
ludo, 6. 17. 8. 15.
ludorum, 6. 3.
ludos, 1. 6.
Lugdunum, 8. 18. 10. 12.
Lucino, 2. 15.
Lufitania, 11. 27.
Lufitania, 4. 27.
Lufitani, 4. 27.
Lufitanis, 4. 18.
luxerunt, 1. 10. 11. 7. 14. 8.
15.

M.

Macedenam, 8. 3.
Macedonia, 3. 13. 14. 4.
5. 12. 13. 14. 27. 6. 5. 9. 8.
Macedoniæ, 3. 12. 6. 5. 7. 3.
Macedoniam, 2. 12. 4. 12.
6. 7. 10. 19. 6. 10. 7. 3.
Macedoniamque, 9. 11.
Macedonibus, 4. 6.
Macedonicæ, 4. 2. 6. 17.
Macedonicum, 4. 1. 6. 8.
machinante, 9. 9.
Macrinus, 8. 20.
magis, 9. 3. 14. 4. 6. 16.
7. 18. 8. 2. 8. 9. 24. 26.
magister, 1. 8. 12.
magistro, 1. 19. 7. 2.
magna, 3. 14. 8. 18. 9. 14.
magnaque, 4. 21. 6. 23. 8. 3.
magnæ, 2. 19.
magnam, 5. 1. 6. 9. 8. 3. 7.
Magnentianis, 10. 11.
Magnentii, 10. 9.
Magnentio, 10. 10.
Magnentius, 10. 12.
Magnentiusque, 10. 12.
Magnus, 4. 3.
magnificensimam, 4. 7.
magnifici, 8. 5.
magni, 6. 18. 10. 8.
magnificum, 10. 3.
magnificus, 8. 14.
magnitudinis, 4. 7. 17.
magno, 3. 11. 4. 7. 7. 18.

X

- magnorum, 1. 19. 3. 5.
 majestatis, 7. 19.
 majori, 12. 6. 24. 7. 19. 8. 7.
 majore, 9. 25.
 majores, 2. 3.
 majori, 6. 10. 23.
 mala, 2. 24.
 male, 19. 3. 16. 6. 19.
 malis, 3. 10. 9. 13.
 maluit, 8. 13.
 malus, 1. 9.
 Mammam, 8. 23.
 Mancinam, 4. 16.
 Mancinus, 4. 16.
 mandarent, 9. 27.
 mandaretur, 3. 7.
 mandata, 7. 18.
 mandavit, 5. 5.
 manens, 9. 14.
 manent, 9. 13.
 maente, 6. 17.
 maneret, 1. 9. 13.
 manibus, 3. 11. 6. 13.
 Manilio, 13. 4. 9.
 Manilium, 3. 12.
 Manlius, 2. 5. 21. 28. 5. 1.
 mansit, 1. 14.
 mansuetudine, 8. 14.
 mansurum, 3. 25.
 manu, 3. 6. 9. 10. 24. 10. 16.
 manum, 9. 15. 10. 11.
 manumissi, 3. 10.
 manus, 1. 21.
 Marcellus, 3. 10. 6. 19.
 Marcellus, 3. 6. 12. 16. 4. 8.
 Marchomedes, 8. 3.
 Marci, 8. 10.
 Marcio, 2. 5. 4. 12. 5. 2.
 Marco, 2. 6. 17. 19. 21. 22.
 3. 6. 18. 4. 2. 9. 21. 27.
 6. 1. 6. 7. 21. 10. 16.
 Marcomannicum, 8. 12.
 Marcum, 12.
 Marcus, 8. 1. 2. 6. 3. 12. 23.
 4. 2. 4. 5. 1. 6. 4. 7. 8. 18.
 23. 7. 2. 4. 10. 8. 9. 18.
 19. 10. 22.
 mare, 1. 5. 4. 14. 5. 5. 8. 3.
 9. 19.
 Mari, 2. 10. 21. 17. 8. 9. 19.
 Maria, 6. 12.
 Marianæ, 5. 8. 9.
 Marianarum, 6. 1.
 Marii, 4. 27. 5. 2. 8.
 Mario, 4. 27.
 Maritima, 2. 11.
 Maritimas, 7. 9.
 Maritimis, 2. 13.
 maritto, 9. 13.
 maritus, 2. 9. 14.
 Matium, 2. 8. 4. 27. 5. 4. 8.
 Marius, 5. 1. 4. 5. 7. 8. 9. 9.
 Marj, 5. 3.
 Martias, 2. 17. 10. 18.
 Martio, 7. 8.
 Martis, 1. 1.
 Martius, 1. 5.
 Massiliam, 10. 3.
 Massiniissa, 4. 5. 10.
 mater, 1. 15. 4. 5. 8. 21.
 materia, 8. 9.
 materno, 7. 17.
 matrem, 8. 23.
 matrimonial, 9. 9. 19.
 matrimonio, 10. 2.
 matrimonium, 8. 10. 14.
 maternæ, 1. 11.
 Mauritania, 7. 10.
 Mauritanæ, 4. 16. 5. 9. 6. 13.
 Maxentii, 10. 2.
 Maxentio, 10. 3.
 Maxentium, 10. 2. 3.
 Maxima, 8. 12.
 Maximam, 3. 15. 7. 11.
 maxime, 1. 9. 12.
 Maximiani, 10. 1. 2.
 Maximiano, 9. 21.
 Maximianum, 9. 10.
 Maximianus, 9. 22. 23. 10. 3.
 Maximino, 9. 2.
 Maximinus, 9. 1. 10.
 maximo, 2. 4. 8. 3. 16.
 maximum, 2. 9. 3. 16.
 Mazaci, 7. 11.
 me, 9. 13.
 medix, 8. 1.
 medicus, 2. 14.
 medie, 7. 13.
 medietate, 2. 28.
 medii, 2. 8.
 mediis, 9. 13. 10. 7.
 medio, 9. 15.
 mediocrem, 10. 16.
 mediocri, 8. 4.
 Mediolani, 9. 11. 27.
 Mediolanum, 3. 6.
 melior, 8. 5.
 melioribus, 6. 21. 10. 1.
 Memmius, 4. 9.
 memorabile, 8. 20. 21.
 memoria, 1. 1. 3. 23. 7. 18. 8.
 10. 18. 9. 16.
 memoriæ, 8. 5. 10. 16.
 memoriam, 4. 6.
 menæ, 6. 14. 7. 12. 16. 18.
 8. 5. 7. 20. 2. 6. 14. 10.
 11. 18.
 mensæ, 8. 15. 9. 16.
 mensis, 1. 3. 6. 12. 7. 22. 8.
 1. 13. 9. 15. 17.
 mensibus, 8. 15. 17. 22. 9. 16.
 mensium, 8. 11.
 mentionem, 1. 10.
 menium, 7. 18.
 merita, 7. 23.
 merito, 8. 2. 8.
 merium, 2. 7. 5. 1.
 meruit, 2. 20.
 merus, 4. 14.
 meruit, 4. 11. 6. 2. 3. 8. 4.
 9. 15. 10. 8.
 meruitque, 10. 15.
 Mesopotamia, 8. 6. 9. 7. 8.
 10. 25.
 Mesopotamiam, 6. 8. 8. 3.
 10. 8.
 Metelli, 4. 13. 17. 6. 5.
 Metello, 2. 24. 4. 2. 22. 24.
 Metellum, 4. 27.
 Metellus, 2. 24. 4. 12. 15. 16.
 6. 1. 11. 16.
 metu, 3. 14. 4. 9. 15.
 Micipsæ, 4. 25.
 migravit, 1. 19.
 miles, 9. 2.
 militabat, 1. 17. 18.
 militans, 7. 21.
 militarem, 8. 4. 23.
 militares, 2. 3. 7. 21.
 militari, 7. 14. 8. 8. 21. 23.
 9. 1. 17. 10. 2. 9.
 militaribus, 7. 16.
 militaris, 6. 24. 7. 20. 8.
 18. 9. 14. 21. 10. 7.
 militarium, 2. 3.
 militem, 2. 21. 4. 16.
 militem, 1. 18. 2. 6. 7. 11. 5.
 10. 2. 6. 5. 2. 19. 9. 17. 19.
 militia, 10. 9.
 militiæ, 9. 20. 10. 10.

militibus, 3. 20. 4. 7. 6. 12.
 15. 7. 17. 9. 1. 9. 11. 12.
 10. 9. 17.
 militum, 2. 6. 8. 3. 10. 11.
 4. 9. 6. 9. 7. 2. 8. 8. 12.
 16. 12. 9. 1. 2. 9. 18. 12.
 10. 2. 3. 5. 10.
 mille, 2. 11. 3. 13. 6. 20.
 millicimus, 9. 3.
 millia, 1. 7. 16. 2. 5. 6. 7. 9.
 13. 14. 16. 18. 20. 21. 24.
 25. 27. 3. 10. 11. 16. 21. 22.
 23. 28. 3. 14. 4. 1. 3. 14. 5.
 2. 6. 8. 9. 6. 6. 2. 9. 20.
 7. 9. 18. 21. 8. 2. 13. 19.
 9. 23. 24.
 millianum, 1. 8. 15. 3. 14.
 miliario, 1. 4. 5. 17. 19. 20. 2.
 5. 8. 12. 6. 7. 13. 8. 8. 9.
 millibus, 2. 9. 3. 15. 10. 22.
 4. 6. 12. 5. 12. 6. 8. 9.
 12. 8. 10. 12.
 millium, 23. 7.
 milvum, 8. 27. 10. 4.
 minax, 8. 10.
 minimum, 10. 28.
 minimumque, 1. 1.
 ministris, 8. 14.
 minus, 10. 16.
 miset, 5. 6. 10. 12.
 miserant, 3. 1. 7. 7. 10. 14.
 misit, 2. 12. 3. 11. 12. 14.
 22. 5. 5. 6. 11. 10. 14.
 missa, 2. 9. 9. 21. 10. 17.
 missi, 2. 9. 2. 1. 15. 6. 1.
 missum, 4. 12.
 missus, 1. 19. 2. 5. 11. 14.
 21. 3. 9. 13. 16. 20. 25. 16.
 6. 1. 2. 6. 18. 7. 19.
 mitis, 10. 15.
 miueretur, 5. 4.
 mitritur, 1. 1.
 mittuntur, 3. 10.
 minor, 6. 24.
 minore, 6. 12. 9. 25.
 minorem, 5. 5. 8. 14.
 minuir, 2. 8.
 minus, 1. 19.
 Minutio, 2. 6. 4. 27.
 mirari, 8. 10.
 mirabilis, 7. 20.
 Mitridate, 5. 9.
 Mitridatem, 5. 7. 6. 7. 8. 10.

Mitridates, 4. 19. 5. 5. 6. 6.
 8. 12.
 Mithridati, 5. 5. 6. 6. 9.
 Mitridatici, 6. 14.
 Mitridarico, 6. 11. 16.
 Mitridaticum, 5. 4. 6. 8.
 Mitridatus, 6. 16. 22.
 moderata, 8. 8.
 moderando, 9. 27.
 moderatione, 4. 3. 26. 8.
 12. 9. 9.
 moderationi, 9. 13.
 moderator, 7. 8.
 moderatissimæ, 7. 19.
 moderatissimus, 7. 19.
 moderator, 10. 2.
 moderatus, 7. 23. 8. 1.
 modestia, 10. 15.
 modestus, 9. 11.
 modici, 10. 1.
 modicis, 10. 14.
 modios, 3. 11.
 modo, 10. 1.
 modus, 2. 6.
 maxime, 8. 11.
 Moguntiacum, 9. 9.
 Moxia, 9. 5. 15. 17.
 Moxiamque, 9. 25.
 Moxios, 5. 9.
 molestus, 8. 13.
 moliens, 8. 20. 10. 3.
 moliente, 9. 9.
 mollis, 9. 5. 10. 4. 8.
 mollis, 7. 17.
 Monetarii, 9. 14.
 monte, 1. 4. 17. 18.
 montem, 9. 17. 20.
 montes, 1. 7.
 monuit, 3. 10.
 monumentum, 7. 13.
 morabatur, 10. 2.
 morante, 9. 25.
 moraretur, 6. 6.
 moratur, 9. 16. 28. 10. 2.
 morbis, 9. 5.
 morbo, 1. 3. 5. 10. 6. 2. 7.
 12. 9. 11. 15.
 more, 10. 11.
 morentur, 7. 1.
 moretis, 1. 1.
 moribus, 8. 11.
 moriens, 7. 10.
 Mors, 9. 15. 10. 4. 8.

morte, 7. 8. 17. 8. 8. 15.
 16. 10. 17.
 mortem, 5. 8. 6. 12. 22. 7.
 2. 13. 9. 18.
 mortuus, 1. 10. 4. 5. 7. 22.
 10. 2.
 mortuus, 1. 10. 11. 2. 4. 4.
 10. 6. 2. 6. 7. 11. 8. 1. 4. 15.
 mortuus, 10. 9. 14. 8. 10. 10.
 motum, 4. 18. 9. 4. 10. 21.
 mota, 1. 18.
 moveretur, 10. 15.
 moverunt, 5. 3. 6. 7. 7. 3.
 movisset, 4. 15.
 movit, 1. 18. 4. 12.
 multa, 10. 14.
 Mox, 1. 8. 19. 2. 5. 6. 11.
 12. 14. 3. 9. 14. 22. 4. 5. 7.
 15. 18. 20. 5. 5. 8. 6. 10. 12.
 14. 17. 21. 7. 2. 16. 23. 8.
 18. 9. 2. 5. 7. 8. 9. 25. 10.
 6. 9. 12. 14. 15.
 Mucio, 4. 22.
 mulctatus, 6. 17.
 mulclavir, 6. 12.
 muliebri, 7. 7.
 multa, 3. 20. 22. 4. 9. 5. 3. 6.
 14. 24. 8. 7. 10. 13. 18. 9.
 8. 23. 18. 10. 14.
 multarum, 4. 6. 7.
 multum, 6. 4.
 multas, 3. 12. 4. 16. 6. 7.
 10. 25. 2. 7. 24. 8. 4.
 9. 10. 10. 8.
 multi, 3. 8. 6. 5. 7. 3. 10. 8.
 6. 10. 18.
 multique, 7. 2.
 multis, 1. 9. 3. 4. 14. 23. 6.
 6. 7. 9. 21. 10. 13.
 multisque, 2. 21.
 multitudinem, 1. 2. 4. 21.
 multo, 2. 5. 4. 15. 6. 12. 7.
 18. 9. 19. 10. 4. 9. 12. 15.
 multos, 5. 7.
 multum, 8. 12. 13.
 Mummii, 4. 13.
 Mummus, 4. 13.
 Mundam, 6. 24.
 munerata, 6. 14. 7. 10.
 muneris, 10. 3.
 munerum, 8. 14.
 muniter, 8. 19.
 munus, 9. 25.

X ij

Murena, 6. 16.
Murgum, 9. 10.
Muris, 9. 15.
muros, 1. 6.
murghina, 8. 13.
Mursam, 10. 12.
Mursiam, 10. 12.
murm, 1. 7. 9. 23.
mus, 2. 13.
mutare, 10. 17.
mutaret, 2. 11.
mutata, 6. 19.
mutati, 2. 1.
mutati, 9. 8.
mutavit, 2. 17. 10. 6.
N
Nabidem, 4. 1.
Nabidis, 4. 1.
nactus, 10. 11.
nam, 1. 3. 8. 1. 2. 1. 3. 4. 6.
13. 15. 17. 21. 25. 26. 27.
3. 2. 4. 5. 6. 9. 12. 16. 4.
4. 5. 6. 7. 8. 12. 16. 19. 5.
2. 4. 7. 18. 12. 6. 1. 8. 6.
7. 10. 15. 17. 7. 4. 6. 9.
11. 14. 16. 17. 18. 10. 12.
14. 25. 8. 2. 5. 6. 8. 10. 13.
16. 19. 20. 11. 12. 9. 3. 5.
8. 15. 19. 21. 23. 26. 10. 5.
8. 12.
nans, 10. 7.
Narbonæ, 9. 18.
Narbonam, 4. 21.
nequaquam, 10. 16.
nare, 4. 7.
Narkei, c. 2.
Narkeo, 9. 25.
Narkeum, 9. 24. 10. 4.
Narkeus, 9. 22.
Nasica, 4. 25.
nationes, 1. 2. 8. 8.
nationum, 9. 25.
natos, 9. 28.
natura, 8. 18.
naturæ, 9. 27.
naturi, 7. 8. 9. 19.
natus, 1. 1. 3. 15. 4. 7. 6. 14.
7. 1. 18. 19. 8. 2. 9. 4. 6.
9. 18. 21. 22.
naturalis, 6. 8.
navali, 2. 12. 4. 3. 6. 7. 6. 7.
10. 5.
naves, 2. 10. 11. 27. 3. 7.

21. 4. 1.
naufragio, 2. 16.
naufragium, 2. 22.
navibus, 2. 21. 22. 23. 16.
27.
navigare, 10. 3.
navigatio, 6. 12.
Navium, 2. 22.
ne, 1. 9. 18. 2. 3. 6. 7. 8.
25. 3. 7. 12. 16. 19. 21.
4. 1. 2. 3. 4. 7. 11. 5. 1. 2.
6. 10. 6. 7. 12. 15. 17. 19.
10. 14. 7. 12. 17. 8. 4. 6.
10. 6. 10.
nec, 2. 11. 14. 16. 4. 6. 9.
15. 16. 5. 4. 7. 6. 7. 15.
20. 25. 7. 11. 16. 19. 22.
8. 11. 13. 21. 22. 25.
necem, 10. 20.
necessarium, 10. 27.
necessarios, 3. 11. 9. 17.
necessitate, 9. 23.
necessitatem, 2. 9. 10. 17.
necessitudines, 10. 6.
necessitudo, 10. 9.
necis, 10. 11.
negaret, 7. 21.
negatum, 2. 7.
negavit, 2. 25.
negligenter, 6. 9.
neminem, 7. 20.
nemo, 7. 10.
nepos, 1. 5. 4. 5. 9. 7. 1. 12.
13. 14. 8. 12. 17. 9. 22. 23.
nepotem, 8. 12.
Nepotiano, 10. 11.
neque, 1. 1. 11. 12. 10. 2. 9.
10. 17. 10. 22. 4. 5. 9. 6.
2. 14. 7. 3. 8. 13. 7. 16. 10.
9. 15. 17. 18.
Nero, 7. 14.
Nerone, 8. 18. 7. 23.
Nerenti, 3. 18.
Neronis, 7. 18.
Nerva, 8. 1.
neutro, 7. 17.
Nicomede, 5. 5.
Nicomedem, 4. 7. 5. 5.
Nicodemus, 6. 6.
Nicomedia, 9. 17. 10. 8.
Nicomediam, 4. 5.
Nicomediensium, 4. 4.
nigrum, 8. 18.

nihil, 2. 10. 16. 18. 25. 3. 16.
21. 26. 4. 20. 23. 7. 6. 9.
12. 14. 17. 21. 8. 4. 11. 15.
21. 9. 2. 5. 10. 13. 16. 10.
4. 7. 9. 15. 17.
Nilo, 6. 12.
nimix, 9. 9.
nimis, 10. 18.
nimix, 9. 9.
nimis, 10. 18.
nimis, 8. 5. 10. 15.
nisi, 1. 4. 8. 12. 15. 17. 20.
2. 16. 13. 15. 17. 21. 22.
3. 12. 15. 20. 21. 4. 5. 7. 4.
5. 4. 6. 7. 7. 1. 2. 16. 10.
23. 8. 5. 10. 15. 10. 4. 10.
Nisibi, 6. 9.
Nisibim, 6. 9.
nitens, 10. 5.
nixus, 10. 5.
nobilem, 1. 19. 7. 13. 9. 8.
13.
nobiles, 1. 16. 9. 14. 10. 2. 4.
6.
nobili, 1. 7. 9. 9. 19.
nobilitas, 3. 14.
nobilitas, 7. 17.
nobiliore, 2. 12.
nobiliores, 3. 10.
notus, 8. 17. 19. 9. 2.
nobilissima, 7. 14.
nobilissimæ, 1. 5. 4. 13. 21.
nobilissimam, 6. 2. 8. 10.
nobilissimas, 7. 9. 3. 18.
nobilissima, 6. 15.
nobilissimis, 3. 20.
nobilissimos, 3. 15. 4. 8. 5.
7. 7. 21.
nobilissimus, 2. 5. 8. 9. 6. 12.
nobilitas, 6. 19. 23.
nobilitate, 9. 19.
nobilitatem, 6. 19. 7. 3. 6.
20. 9. 25.
nobilitatis, 7. 16. 8. 1.
nobilitas, 7. 18. 8. 2.
nobilitum, 10. 11.
noct, 2. 14. 6. 20. 7. 22.
noctem, 2. 11.
nocturna, 2. 4.
nocturno, 6. 12.
Nolam, 3. 12.
nollent, 2. 6.
noluerant, 2. 7.

noluerat, 8. 26.
noluisse, 9. 9.
noluit, 6. 20. 8. 7.
nomen, 1. 10. 2. 6. 18. 4. 7.
3. 4. 10. 11. 3. 12. 15. 17.
7. 1. 6. 10. 15. 18. 8. 10.
15. 9. 5. 7. 17. 20. 10. 9.
15. 17. 18.
nominat, 9. 15.
nominarent, 7. 10.
nominati, 1. 18.
nominatus, 8. 8. 23.
nominavit, 2. 25.
nominus, 1. 2. 12. 3. 6. 4. 5.
7. 11.
nominis, 6. 19. 10. 8.
non, 1. 2. 6. 8. 10. 11. 14.
16. 19. 2. 2. 3. 5. 6. 13.
14. 16. 18. 21. 22. 24. 25. 3.
1. 4. 7. 10. 11. 15. 17. 4.
3. 5. 6. 15. 17. 19. 5. 4. 6.
7. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 7.
4. 8. 10. 13. 16. 18. 19. 4.
5. 7. 8. 11. 12. 9. 5. 6. 13.
15. 16. 18. 19. 22. 1. 3. 4.
6. 7. 9. 12. 13. 14. 16.
18.
nonagesimo-tertio, 6. 17.
nonagesimo-septimo, 4. 16.
nonagesimo-quinto, 7. 17.
nonagesimo-septimo, 4. 16.
novas, 4. 6.
nonnulla, 10. 17.
nonnulli, 10. 16.
nonnullis, 9. 19.
nonnullos, 8. 5. 9. 11. 10. 7.
non parum, 1. 6.
nonum, 7. 20.
Norbanum, 5. 7.
Norico, 9. 7.
nostre, 10. 10. 17.
nostram, 8. 5. 9. 23.
notabilis, 7. 18.
notam, 7. 12. 9. 18.
noti, 3. 1. 10. 17.
notissima, 7. 18.
notus, 9. 5. 10. 4.
nova, 1. 12. 6. 1.
novam, 3. 21.
novas, 9. 5. 9. 10. 10. 4. 9. 13.
novem, 2. 9. 6. 17.
novercam, 6. 17.
novis, 10. 4.

novissimum, 8. 19.
novo, 10. 11.
novum, 6. 14.
nox, 2. 11.
nudare, 10. 3.
nudus, 5. 6. 7. 15. 18.
nulla, 6. 16. 8. 12. 9. 1.
nullam, 2. 23. 7. 23. 8. 12.
nullas, 8. 13.
nulli, 5. 9. 7. 21. 8. 13. 9.
18.
nullis, 7. 19.
nullo, 3. 10. 7. 9. 9. 10.
nullos, 3. 3.
nulum, 3. 3. 6. 16. 7. 21. 8.
4.
nulumque, 10. 10.
nullus, 2. 23. 3. 5.
Numapompilio, 3. 3. 8. 8.
9.
Numa-Pompilius, 1. 5.
Numiz, 1. 5.
Numantiam, 4. 16. 10. 17.
numantinis, 4. 16. 18.
Numeriano, 9. 20.
Numerianum, 9. 8. 9.
Numerianus, 9. 18.
numerosioribus, 10. 5.
numerosus, 10. 5.
numerosis, 5. 3. 9. 27.
numerosos, 10. 10.
numerus, 1. 6.
numerus, 1. 24.
Nunsidarum, 4. 10. 25.
Numidas, 2. 24. 25.
Numidia, 5. 1. 10. 17.
Numidiz, 3. 20. 4. 5.
Numidis, 3. 7.
numinibus, 3. 10.
numinis, 1. 15.
numquam, 2. 18. 3. 4. 15.
6. 20. 7. 11. 10. 17.
nuge, 1. 12. 4. 20. 6. 6. 17.
7. 10. 14. 15. 8. 2. 9. 2.
nuntiaretur, 4. 5.
nuntiatur, 22. 9.
nuntiaverunt, 10. 5.
nuntio, 10. 2.
nuntium, 3. 15.
nupta, 10. 5.
nulgum, 7. 17.
nutaret, 10. 14.

O B, 1. 19. 2. 17. 18. 7.
21.
obedirent, 5. 3.
objecit, 10. 3.
obierat, 4. 19.
obisset, 9. 28.
obiit, 8. 5. 8. 10. 14. 15.
10. 1. 9.
obitu, 7. 21.
oblatum, 4. 19.
obscenissime, 8. 22.
obscenitate, 8. 15.
obscuro, 7. 19.
obscurissime, 9. 9.
obscuriori, 10. 21.
obscurus, 9. 6.
obsecutus, 9. 27.
obsequens, 1. 20.
obsequit, 5. 8.
obsequetur, 1. 15.
obsequeretur, 7. 10.
obsequis, 10. 10.
obsequum, 9. 24.
obsequus, 6. 6.
obsequum, 4. 1.
obsequens, 17. 19.
ol fidenque, 10. 2.
obfiderent, 1. 20. 10. 14.
obfideretur, 1. 17.
obfides, 3. 3. 15. 17. 4. 1. 3.
6. 14. 7. 9.
obfidibus, 6. 17.
obfisione, 6. 6.
obtemperavit, 9. 27.
obtinendum, 10. 15. 17.
obtinente, 10. 10.
obtinere, 2. 24. 10. 1.
obtinuerunt, 2. 15.
obtinuit, 2. 25. 7. 8. 5. 7.
obtulit, 6. 3. 11.
obvius, 7. 18.
occasione, 2. 8. 3. 9. 9. 23.
10. 3.
occasione, 6. 9. 8. 5.
occasionum, 10. 7.
occidendo, 8. 18.
occidente, 9. 11.

occidentisque, 9. 13.
 occiderat, 7. 15.
 occidere, 6. 24.
 occiderentur, f. 5.
 occiderunt, 1. 10. 6. 23.
 occidi, 9. 21.
 occidit, 1. 8. 18. 2. 5. 10. 22.
 3. 6. 16. 4. 26. 5. 9. 6.
 21. 7. 17. 21. 9. 19. 22.
 occiduntur, 3. 11.
 occisa, 2. 11. 27. 3. 13. 4. 3.
 occisi, 3. 10. 7. 24. 8. 21.
 occisus, 2. 9. 3. 15. 20. 4. 6.
 12. 5. 8. 6. 12. 14.
 occiso, f. 9. 7. 17. 8. 3. 9.
 13.
 occisorum, 2. 13.
 occisos, 2. 11.
 occisurum, 2. 14.
 occisus, 1. 6. 2. 14. 3. 16. 18.
 5. 3. 1. 24. 7. 2. 3. 16. 18.
 8. 16. 18. 9. 1. 9. 11. 12.
 18. 10. 6. 9. 12.
 occultaretur, 9. 18.
 occultas, 9. 13.
 occupantem, 6. 12.
 occupantur, 1. 20.
 occupata, f. 6. 9. 8.
 occupatas, 9. 17.
 occupato, 10. 15.
 occupaverant, 8. 3.
 occupaverat, 8. 12. f. 4. 7.
 6. 8.
 occupaverunt, 7. 3.
 occupavit, 2. 1. 3. 12. 5. 8.
 3. 9. 11. 10. 5.
 occurreret, 9. 24.
 occurrat, 3. 6. 9.
 Oceano, 7. 13.
 Oceanum, 6. 17.
 Oclacilio, 2. 18.
 Oclavian, 7. 6.
 Oclavianus, 12. 1. 7. 3. 3.
 8.
 Oclavianum, 7. 4. 7.
 Oclavio, f. 4.
 oclavo, 6. 1. 7. 8. 12. 18. 9.
 23. 10. 11.
 oclavo-decimo, 1. 4. 8. 15.
 2. 12.
 oclingenta, 3. 23.
 oclingentesimo & quinquagesimo, 7. 24.

oclingentos, 2. 11. 8. 15.
 octo, 3. 15. 12. 8. 8. 22.
 octodecim, 11. 6. 9.
 octogesimo, 6. 7. 8. 16.
 octoginta, 1. 7. 2. 12. 5. 1.
 octuagesima-tertia, 7. 11.
 oculorum, 9. 18.
 oculos, 2. 6.
 odærum, 7. 24.
 Odenato, 9. 13.
 Odenatum, 9. 10. 11.
 Odenatus, 9. 10.
 odio, 9. 20.
 odium, 7. 23.
 odore, 10. 18.
 Oenonizo, 6. 7.
 offensarum, 7. 10.
 offerebatur, 4. 3.
 offerentibusque, 2. 25.
 officia, 8. 18. 10. 15.
 officii, 10. 4.
 olim, 7. 5.
 olympiadis, 1. 1.
 olympum, 6. 3.
 omina, 6. 18.
 omne, 1. 16. 3. 15.
 omnem, 3. 11. 5. 5. 6. 10. 11.
 17. 9. 8. 22. 10. 3. 9.
 omnes, 1. 16. 2. 1. 13. 3. 7.
 11. 15. 19. 4. 3. 6. 9. 5. 6.
 6. 1. 7. 7. 9. 22. 8. 4. 5.
 12.
 omni, 1. 9. 2. 19. 21. 6. 8.
 7. 19. 8. 4. 7. 18. 19. 9.
 15. 10. 21.
 omnique, 10. 5.
 omnia, 1. 1. 2. 2. 12. 24. 5.
 12. 10. 15.
 omnibus, 1. 7. 2. 25. 3. 3.
 18. 7. 14. 15. 18. 8. 4. 12.
 14. 22. 9. 19. 27. 10. 4. 17.
 omnino, 1. 16. 7. 14. 21. 9.
 7. 15. 8. 13.
 omnis, 3. 14. 3. 10. 6. 19.
 9. 5. 10. 7.
 omnium, 1. 8. 3. 15. 6. 3. 7.
 11. 20. 8. 15. 9. 28. 10. 10.
 opera, 7. 24.
 operam, 7. 2.
 opere, 1. 17. 9. 17.
 operum, 8. 6.
 opes, 10. 1. 3.
 opifex, 9. 9.

Opilius, 8. 20.
 opinantur, 10. 18.
 oppida, 2. 2. 4. 26. 7. 19. 10.
 14. 16.
 oppidis, 10. 10.
 oppido, 7. 8. 8. 18.
 oppidum, 6. 6. 10.
 oppræserat, 6. 8.
 oppræssit, 6. 6. 9. 4. 17. 10.
 5.
 oppræssor, 10. 16.
 oppræssus, 5. 9. 11. 10. 3.
 9. 11.
 opprimendum, 9. 5.
 opprimere, 7. 1.
 oppugnabat, 1. 8.
 oppugnans, 1. 8.
 oppugnare, 3. 7.
 oppugnatione, 7. 21.
 oppugnatur, 1. 15.
 oppugnavit, 6. 3. 10. 16.
 optasset, 8. 5.
 optat, 7. 7.
 optimam, 1. 14.
 optimis, 7. 19. 10. 7.
 optimus, 2. 6.
 opulenta, 2. 28.
 opulentiores, 10. 7.
 opulentissima, 4. 16.
 opulentum, 8. 8.
 opes, 8. 8.
 opus, 8. 8. 20.
 orans, 7. 7.
 orator, 7. 2. 8. 2.
 orbe, 1. 1. 6. 12. 25. 7. 2. 8.
 18.
 orbem, 1. 7. 6. 16. 21. 8. 4.
 7. 9. 12.
 orbis, 2. 11. 10. 1. 5.
 orbitate, 7. 2.
 Orcades, 7. 13.
 ordinarios, 7. 18.
 ordinavit, 9. 23.
 ordine, 8. 11. 9. 21.
 ordinat, 4. 7.
 oriente, 9. 10. 11. 17. 10. 4.
 orientem, 7. 3. 6. 9. 13. 18.
 orientis, 9. 22. 10. 6. 12.
 orientis, 6. 20. 9. 13.
 origo, 8. 9.
 oritur, 7. 17.
 oriundum, 9. 19.
 oriundus, 8. 18. 9. 13.

Ornifidæ, 9. 25.
 ornamenta, 4. 11. 13. 9. 16.
 Orodem, 6. 14. 7. 5.
 Orodus, 6. 17. 7. 5.
 ortus, 1. 2.
 ortum, 6. 11.
 Orycum, 6. 3.
 Oſdroene, 8. 10.
 Oſdroenorum, 8. 3.
 offa, 8. 5.
 offendere, 7. 17. 9. 16.
 ostendique, 2. 11. 3. 22.
 Oſtiam, 1. 5.
 oſtium, 10. 1.
 Otho, 7. 17. 9. 18.
 Othonis, 7. 16.
 ovans, 9. 25.

P

Pacandum, 9. 21.
 pacc, 3. 3. 6. 6. 7. 8.
 10. 7.
 pacem, 1. 8. 11. 15. 1. 12. 13.
 19. 21. 24. 25. 27. 3. 2. 21.
 22. 4. 3. 5. 16. 5. 7. 6. 14.
 7. 2. 6. 8. 7. 9. 23.
 Pacillo, 3. 2. 24.
 pacis, 3. 2. 10. 10. 17.
 Pacorum, 7. 5.
 Palæopharſalum, 6. 10.
 Paleſtina, 7. 10.
 Paleſtina, 7. 10.
 Paleſtinum, 7. 15.
 palam, 2. 18. 8. 7.
 palatino, 1. 1.
 palatio, 7. 12. 15. 24. 8. 17.
 9. 2.
 polliis, 9. 19.
 paludibus, 5. 6.
 pamphilia, 6. 1.
 Pamphiliani, 6. 3.
 Pannonia, 9. 4. 9. 8. 10.
 5.
 Pannonis, 7. 9.
 Pannonicum, 7. 9.
 Pannonis, 8. 12.
 Pannonios, 10. 7.
 Panſa, 7. 1.
 Panticaſtron, 7. 9.
 Paphlagon, 4. 19.
 Paphlagonia, 6. 8.
 Paphlagoniam, 5. 5.

Papyro, 1. 8. 9.
 Papyrius, 2. 8.
 paranti, 6. 9.
 parare, 6. 22.
 pararet, 9. 15.
 paraſſet, 10. 3.
 parata, 3. 5.
 paratis, 4. 6.
 paratum, 1. 9.
 paratus, 2. 10. 4. 5.
 paraſiſſimus, 1. 9.
 paraverunt, 1. 27.
 paravit, 6. 19.
 parvus, 1. 8. 8. 18. 9. 11.
 parentibus, 3. 15.
 parente, 3. 2.
 parentem, 8. 5.
 pariter, 4. 20. 8. 21.
 partiſidia, 7. 14.
 pars, 3. 10. 8. 12.
 parte, 2. 12. 4. 3. 5. 6. 6.
 9. 6. 13. 7. 8. 9. 14. 10. 17.
 partem, 2. 12. 4. 9. 5. 1. 6.
 4. 9. 9. 10.
 Parthenio, 8. 1.
 Parthenopolia, 6. 10.
 Parthi, 7. 6. 14. 8. 3. 9. 8.
 Parthicus, 10. 15.
 Parthicum, 8. 10.
 Parthicus, 7. 5. 9. 9. 10. 16.
 Parthis, 8. 10. 18. 10. 9.
 7. 19. 10. 8.
 partibus, 7. 14.
 partim, 4. 16.
 partis, 5. 9.
 partium, 6. 1. 7. 1.
 parvi, 1. 1.
 parva, 9. 24.
 paruerant, 3. 1.
 paruerunt, 7. 1.
 parvis, 2. 6.
 parvit, 8. 9.
 parum, 1. 16. 9. 27. 10. 17.
 paſa, 2. 23.
 paſſum, 2. 24.
 paſſus, 5. 5. 7. 24.
 paſſum, 8. 2. 8. 19.
 paſtor, 4. 15.
 paſtores, 1. 1.
 paſtefactus, 7. 2.
 paſtefecit, 3. 8.
 pater, 1. 18. 7. 18. 12. 8. 2.
 9. 2. 3.

paterentur, 5. 5.
 paterna, 8. 9.
 paterno, 7. 17.
 paternorum, 8. 10.
 paternum, 8. 15.
 patet, 6. 17.
 patravit, 8. 10.
 patre, 7. 11.
 patrem, 1. 10. 15.
 patri, 7. 5. 23.
 patrique, 8. 10.
 patriz, 1. 10. 5. 7.
 patriam, 1. 15. 2. 13. 6. 15.
 patrimonio, 6. 9.
 patris, 7. 2. 7. 23. 10. 2.
 17.
 patruſe, 10. 9. 10. 14.
 patru, 10. 12.
 patruo, 10. 9.
 patruus, 7. 13.
 paucis, 9. 1.
 paucos, 2. 5. 6. 12.
 Pauli, 4. 6.
 Paulo, 3. 10. 8. 10.
 Paulus, 3. 10. 4. 5. 6.
 pauper, 1. 4.
 pauperem, 2. 12.
 pax, 2. 9. 13. 15. 27. 8. 3.
 22. 4. 1. 5. 7. 7. 4. 9. 22.
 10. 8. 10. 5. 17.
 pectus, 7. 1.
 pecunia, 4. 25. 6. 13. 6. 16.
 pecuniz, 7. 19.
 pecuniis, 5. 14.
 pedes, 4. 6.
 peditum, 3. 7. 3. 11. 4. 3. 6.
 20.
 Pelignique, 5. 3.
 pelleretur, 1. 9.
 penderet, 8. 9.
 pene, 1. 11. 2. 8. 5. 7. 7.
 14. 9. 7. 9. 10. 12.
 penetraverunt, 8. 8.
 penetravit, 6. 10. 9. 10.
 peccatus, 7. 9. 10. 3. 17.
 per, 1. 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
 12. 13. 16. 2. 1. 5. 9. 11. 3.
 1. 5. 7. 12. 14. 16. 22. 4. 1.
 4. 9. 10. 16. 25. 26. 27. 5.
 4. 5. 6. 9. 6. 7. 9. 11. 14.
 16. 17. 18. 21. 7. 2. 3. 41.
 7. 8. 9. 11. 12. 15. 20. 21.

24. 8. 4. 7. 10. 12. 13. 14.
 18. 19. 23. 9. 8. 10. 11. 13.
 18. 21. 23. 24. 25. 10.
 3. 4. 9. 12. 13. 16.
 percussoribus, 7. 1.
 percussus, 9. 10.
 perdidit, 4. 3.
 perdidit, 1. 4. 19. 5. 1.
 perdidit, 7. 21.
 perdidit, 9. 19.
 perdidit, 5. 8. 6. 12.
 perdiditque, 3. 11.
 perditus, 2. 21.
 peremit, 3. 10.
 pereunt, 3. 10.
 perfectus, 4. 5.
 perfidiam, 3. 22.
 perfugas, 5. 11.
 Pergamum, 4. 19.
 periculum, 5. 7.
 perierant, 3. 10.
 perigrunt, 5. 2.
 perit, 1. 5. 10. 6. 21. 7. 3. 18.
 22. 8. 22. 23. 9. 18.
 perinde, 10. 16.
 perisset, 1. 30.
 perissimum, 3. 23.
 perissimum, 9. 12.
 perissimum, 2. 17.
 perlata, 3. 14.
 permanent, 1. 6.
 permittit, 4. 7.
 permittit, 4. 6. 8. 14. 9. 17.
 permittente, 4. 7.
 permutationem, 2. 24.
 pernicie, 2. 21.
 perniciosa, 9. 8.
 perniciosa, 5. 3.
 perniciosa, 9. 19.
 perenna, 4. 19.
 perennis, 10. 10.
 perperum, 2. 5. 8. 17.
 pervenit, 2. 12.
 perire, 7. 9. 10.
 Perisiam, 7. 5. 9. 18. 10.
 10.
 Perisias, 6. 8. 9. 18. 7. 5. 8.
 23. 9. 18.
 persecutus, 2. 2. 5. 8. 10. 6.
 8.
 Persei, 4. 14. 5. 15.
 persequitur, 1. 11.
 Perseo, 4. 6.
 persequendum, 7. 1.
 perseverasset, 2. 15.
 perseveraverunt, ve 2. 2.
 Perseus, 4. 7.
 Persicam, 8. 18.
 Perside, 8. 5.
 Persidis, 8. 3.
 Persis, 10. 10. 17.
 Pertinace, 8. 18.
 Pertinacem, 8. 18.
 pertinax, 1. 16.
 pertrahit, 3. 6.
 perveniret, 8. 11.
 Pescennium, 8. 18.
 pestilentia, 7. 6. 9. 15.
 pestilentia, 8. 12.
 petebant, 1. 15.
 petens, 10. 17.
 petentes, 2. 25.
 petenti, 4. 5. 17.
 petentibus, 7. 17.
 peterent, 2. 12. 15.
 petetret, 2. 15.
 petierant, 2. 15. 21.
 petierunt, 3. 22.
 petiit, 6. 10.
 petiit, 3. 22.
 Petricio, 6. 10.
 Petreus, 6. 23.
 Petronio, 8. 1.
 Pharnacem, 6. 22.
 Pharnacis, 6. 22.
 Phasclidem, 6. 3.
 Philippi, 2. 10. 4. 1. 9. 2.
 3.
 Philippo, 3. 14. 4. 2. 4. 5. 5.
 2.
 Philippo, 7. 3.
 Philippum, 3. 13. 4. 1.
 Philippus, 3. 12. 13. 9. 3.
 Philosophia, 8. 19.
 Philosophia, 8. 11.
 Philosophiam, 8. 12.
 Philosophis, 17. 10.
 Philosopho, 10. 16.
 Philosophus, 8. 11.
 Phoenices, 6. 8.
 Phrygia, 4. 1.
 Piceni, 3. 18.
 Picentes, 2. 16. 5. 3.
 Picentibus, 5. 3.
 picta, 4. 14.
 pictore, 2. 16.
 pii, 8. 10.
 Piraco, 6. 6.
 Piratico, 6. 16.
 piscaretur, 7. 14.
 piscum, 7. 18.
 pius, 8. 2.
 placidissimi, 7. 19.
 placidum, 8. 18.
 placidus, 9. 8. 10. 15.
 placuerat, 1. 9. 2. 3.
 placuisse, 4. 15.
 placuit, 1. 9. 2. 3.
 Plautium, 7. 13.
 plerisque, 9. 19.
 plerumque, 10. 16.
 plerisque, 10. 8.
 Plodia, 8. 6.
 plurima, 2. 9.
 plurimz, 8. 8.
 plutium, 10. 9.
 plurimos, 9. 14.
 pluresque, 8. 8.
 plurimum, 10. 18.
 poemata, 7. 21.
 poena, 7. 15.
 poenam, 7. 15. 19.
 Porsus, 9. 19. 10. 3. 21.
 Porsus, 1. 7.
 Polemone, 7. 14.
 pompa, 2. 14. 7. 4. 9.
 27.
 Pompeii, 6. 5. 13. 19. 20.
 23. 24. 7. 4. 6.
 Pompeio, 6. 12. 19. 7. 4.
 Pompeius, 4. 15. 16. 5. 9.
 1. 13. 14. 16. 20. 21. 7.
 6.
 pondus, 3. 21. 22. 2. 4. 1. 6.
 16.
 pondus, 3. 16. 22. 23.
 poneretur, 9. 11.
 poni, 7. 2.
 pontem, 8. 17. 10. 4.
 Ponti, 5. 5. 6. 8. 7. 9.
 Pontiam, 1. 8.
 Ponticum, 5. 5.
 Ponticus, 4. 10.
 Pontium, 9. 17.
 ponto, 6. 9. 22.
 Pontum, 6. 9. 10. 7. 3.
 pontus,

Fontius, 9. 8.
poposcerunt, 2. 11. 10. 10.
poposita, 3. 17.
popolata, 9. 8.
populatus, 10. 16.
populi, 2. 8. 3. 2. 4. 10. 5.
f. 6. 1. 11.
populis, 2. 14. 4. 25. 5. 5. 6.
1. 7. 10.
populo, 1. 11. 2. 7. 9. 4. 25.
f. 3. 6. 25. 7. 10.
populorum, 4. 6. 6. 20.
populum, 1. 8. 4. 6. 16.
populus, 1. 2. 4. 15. 16.
Porcio, 4. 11.
Porcius, 6. 23.
porro, 10. 9.
Pursena, 1. 11.
porta, 2. 1. 9. 14.
portis, 1. 11. 9. 23.
poscete, 6. 6.
posita, 2. 7.
positam, 1. 8.
positas, 6. 10. 7. 13.
posse, 2. 13. 3. 18.
possent, 2. 10. 3. 21. 10. 12.
posset, 1. 9. 11. 13. 1. 6. 12.
15. 8. 11. 10. 16.
possidens, 1. 8.
possideret, 1. 8.
post, 1. 1. 5. 7. 9. 11. 12. 13.
25. 16. 19. 21. 3. 11. 12.
23. 4. 7. 12. 15. 16. 5. 12.
6. 1. 4. 7. 8. 11. 7. 13. 12.
8. 1. 2. 5. 9. 10. 12. 13. 14.
15. 16. 12. 9. 2. 4. 7. 9.
23. 16. 18. 19. 10. 12. 12.
10. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 12. 16.
18.
postea, 1. 2. 12. 19. 10. 2. 6.
9. 12. 11. 4. 4. 5. 8. 19. 25.
3. 6. 7. 1. 17. 26. 7. 1. 8.
53. 18. 9. 2. 9. 20. 12. 10.
14.
posteriori, 3. 15.
posteris, 2. 5.
posteror, 9. 13.
Posthumius, 4. 3. 4.
Posthum, 4. 4.
postquam, 2. 25. 3. 11. 17.
20. 7. 8. 1. 17.
postremum, 6. 18. 6. 21. 7.

14. 9. 12. 4. 10. 7.
posuerunt, 4. 7.
potens, 9. 13.
potentes, 1. 8.
potentissimus, 3. 1.
poterat, 4. 9. 9. 13.
poteris, 2. 5.
potest, 1. 1. 11. 2. 14.
potestas, 1. 18.
potestate, 1. 1. 3.
potestatem, 1. 9. 2. 17. 4.
6. 12. 6. 24. 10. 2.
potestates, 2. 3.
potestatis, 1. 9.
potius, 6. 12. 7. 7. 18. 9.
20. 10. 4. 5.
potius, 10. 9.
potuerat, 1. 16. 2. 14.
potuerint, 1. 12.
potuerunt, 9. 18.
potuisse, 2. 11. 6. 10.
potuissent, 6. 13.
potuit, 2. 10. 7. 17. 9. 16.
præbere, 4. 3.
præbentibus, 9. 13.
præbuit, 4. 5. 8. 2.
præcepit, 2. 8.
præcessit, 2. 8.
præcipit, 10. 10.
præciparetur, 7. 15.
præcipitio, 9. 21.
præcipue, 7. 10.
præcipuum, 2. 12.
præclaro, 9. 18.
prædix, 2. 12. 3. 14. 9. 11.
prædam, 1. 19. 3. 15. 14. 4.
17.
præerat, 4. 9.
præferat, 5. 18.
præfectoptatorio, 8. 1.
præfecturam, 8. 16.
præfectus, 7. 14.
præferatur, 8. 3.
prælia, 6. 2. 14.
præliis, 2. 9. 23. 3. 22. 4. 16.
5. 1. 6. 6. 11. 1. 7. 18. 19.
7. 5. 6. 9. 9. 10. 10. 4.
12. 16.
prælio, 3. 16. 17. 10. 4. 4.
19. 1. 7. 6. 12. 15. 10. 21.
7. 3. 6. 17. 9. 11. 23. 18.
20. 10. 5. 7. 17.

præliorum, 1. 3. 9. 17.
prælium, 5. 7. 14. 10. 9.
10.
Prænesti, 2. 11. 5. 8.
Prænestinos, 2. 2.
præparabat, 10. 3.
præparasset, 10. 7.
præponendus, 2. 12.
præpositusque, 7. 7.
prærens, 6. 7.
prærenti, 7. 21.
prærentis, 8. 7.
præsidis, 9. 10.
præsidium, 2. 32.
præstabant, 1. 19.
præstare, 1. 15. 1. 6. 4.
5.
præstet, 8. 5.
præstinisse, 7. 21.
præstint, 4. 6.
præstiteret, 7. 18.
præter, 4. 5. 5. 3. 6. 1. 8.
10.
præterea, 2. 19. 6. 10. 7. 21.
8. 20. 9. 16.
prætextam, 1. 17.
prætor, 7. 10.
prætozem, 4. 12.
prætoriani, 10. 2.
prætorianorum, 8. 16.
prætorii, 3. 22.
prætorio, 7. 24. 9. 11.
prætorios, 6. 20.
præveniretur, 9. 15.
prævenit, 7. 2.
præventus, 9. 16.
prima, 7. 1. 10.
primam, 2. 11.
primarium, 10. 10.
primis, 7. 8.
primio, 1. 9. 18. 2. 7. 3. 4.
15. 5. 5. 6. 6. 7. 17. 20. 7.
3. 8. 14. 10. 5. 6.
primum, 1. 6. 19. 2. 11. 18.
20. 12. 3. 4. 23. 4. 16.
5. 4. 7. 7. 8. 2. 9. 10. 9.
8. 18. 24. 10. 6.
primus, 1. 7. 10. 12. 2. 14.
3. 9. 15. 4. 27. 5. 4. 6. 3.
10. 23. 7. 5. 23. 9. 1.
primusque, 1. 6. 7. 10.
Principes, 7. 19. 8. 7.
Y

principatum, 10. 5.
 principatus, 9. 15. 10. 1.
 principe, 8. 2.
 principem, 10. 10. 16.
 principibus, 8. 1. 2. 5.
 principio, 8. 11.
 principis, 7. 19.
 principum, 9. 7.
 priorem, 4. 18.
 priscus, 1. 6.
 Pristinos, 9. 13.
 privata, 7. 16. 17. 19.
 privatæ, 9. 18.
 privatam, 7. 17.
 privatis, 2. 17. 8. 5. 10. 1.
 privato, 9. 17.
 privatorum, 10. 1.
 privatos, 1. 19.
 privatus, 1. 11. 5. 8. 8. 9.
 13. 18. 1.
 privignam, 9. 11.
 privigni, 7. 11.
 privignum, 7. 9.
 privignus, 6. 10.
 prius, 1. 3. 2. 14. 3. 12. 9.
 16.
 pro, 1. 9. 18. 2. 1. 3. 5. 4.
 6. 16. 7. 6. 10.
 probe, 10. 2.
 probis, 8. 12.
 probe, 10. 2.
 probis, 8. 12.
 probum, 10. 10.
 probus, 9. 17.
 procul, 10. 2.
 processerunt, 2. 11.
 processisset, 2. 6.
 proclivus, 10. 3.
 proconsul, 6. 4. 16.
 proconsulatum, 9. 1.
 proconsule, 3. 13. 6. 7.
 proconsulem, 1. 12.
 procubuisse, 6. 13.
 procul, 9. 18.
 Proculum, 9. 17.
 prodente, 9. 13.
 prodita, 9. 19.
 produrum, 9. 20.
 productis, 6. 10.
 profectæ, 2. 6.
 profecti, 1. 16. 2. 22. 3. 23. 4.
 9. 7. 1. 3. 10. 15.

profectus, 3. 2. 17. 6. 23. 9.
 10. 15.
 proficisceretur, 8. 10.
 profugavit, 9. 23.
 profuvio, 9. 23.
 profugit, 7. 23.
 profuit, 7. 23.
 progressus, 7. 23.
 promissa, 2. 14.
 promittens, 2. 1. 4. 3. 12.
 prompta, 10. 16.
 promptissime, 8. 11.
 promior, 10. 13.
 pronunciavit, 4. 6.
 propalam, 9. 1.
 prope, 6. 1.
 propensior, 7. 16. 10. 15.
 propior, 10. 16.
 propria, 7. 20. 10. 16.
 proprius, 1. 13.
 propior, 1. 8. 16. 2. 6. 9.
 15. 3. 12. 4. 3. 5. 15. 6.
 19. 7. 17. 8. 8.
 proscriptionibus, 9. 18.
 prospera, 10. 7.
 propugnatores, 7. 1.
 prosperima, 10. 9.
 prosperum, 10. 10.
 prosequeretur, 7. 13.
 protrahebatur, 5. 1.
 provide, 9. 23.
 providentia, 8. 1. 2.
 provincia, 8. 2. 3.
 provincie, 9. 11. 14. 8. 3.
 provinciale, 10. 16.
 Provincialibus, 8. 13. 9. 10.
 17.
 provincialium, 10. 1.
 provinciam, 4. 16. 6. 2. 11.
 8. 18. 9. 15.
 provinciarum, 7. 19.
 provincias, 6. 12. 8. 4. 19.
 9. 9. 10. 5.
 provincialis, 8. 11.
 provocantem, 2. 5.
 provocavit, 2. 6.
 proximam, 7. 19.
 praecentiam, 10. 1.
 pinarium, 10. 18.
 pinam, 4. 4.
 Prusias, 4. 7.
 Picudopiscus, 4. 14.

Pseudophilippum, 4. 12.
 Pseudophilippus, 4. 12.
 Ptolemæus, 15. 3. 1.
 Ptolemæum, 3. 1.
 Ptolemæus, 4. 6. 8. 9. 7.
 5.
 p. bike, 7. 18. 8. 4.
 publicola, 1. 10.
 publico, 3. 7. 13. 14.
 Publicum, 7. 15.
 publicus, 6. 23. 7. 18.
 Publicum, 4. 11.
 Publius, 3. 10. 5. 3.
 puer, 9. 2.
 puertem, 1. 16.
 pugna, 1. 5.
 pugnam, 5. 8. 6. 8. 10. 10.
 pugnare, 3. 11.
 pugnaret, 2. 8.
 pugnatum, 6. 8. 9. 23.
 pugnaverat, 6. 10.
 pugnavit, 2. 14. 4. 25. 5. 2.
 6. 17. 7. 6. 11.
 pulis, 5. 25.
 pulvium, 1. 10.
 pandus, 5. 1.
 Punico, 3. 10. 4. 1.
 Punicum, 3. 7. 13. 4. 9.
 puniendo, 4. 16.
 puniret, 7. 19. 7. 21.
 pupenus, 9. 2.
 purputam, 9. 8. 9. 10.
 putabantur, 1. 3.
 putabatur, 8. 23.
 putaretur, 3. 10. 4. 15. 6.
 1. 8. 15.
 putatus, 7. 8.
 Pylicene, 5. 5.
 Pyliceni, 6. 14.
 Pyrenæum, 3. 8.
 Pyrethi, 2. 14.
 Pyrho, 2. 13.
 Pyrhoque, 2. 14.
 Pyrum, 2. 11. 14.
 Pyrrhus, 2. 11. 12. 23.

Qua, 3. 16. 6. 8. 7. 18. 9.
12.
quadam, 7. 21.
Quadi, 8. 13.
Quadique, 9. 8.
quadragesimo, 10. 15.
quadragesimo-tercio, 1. 3.
quadragesimo-quinio, 7.
14.
quadraginta, 1. 8. 3. 10. 4.
7. 5. 2. 6. 12. 10. 2. 8. 8.
5.
quadriennio, 5. 4.
quadringenta, 7. 9.
quadringenti, 3. 10.
quadringentes, 6. 17.
quadringentis, 6. 21.
quz, 1. 8. 11. 12. 19. 20. 3.
16. 20. 16. 18. 4. 6. 7. 16.
20. 15. 5. 7. 9. 6. 2. 9. 17.
19. 22. 7. 3. 7. 9. 10. 11.
13. 14. 15. 18. 19. 21. 23.
8. 3. 10. 9. 3. 8. 9. 13. 14.
15. 18. 10. 2. 5. 8. 12.
13.
quzcumque, 2. 11.
quzdam, 7. 13.
quzrens, 8. 8.
quzretur, 7. 3.
quzritam, 8. 5.
quzrit, 10. 17.
quzritore, 4. 4.
quzritorem, 4. 6. 16.
quale, 3. 23.
qualem, 2. 13.
qualis, 2. 13.
quam, 1. 2. 3. 7. 8. 9. 12. 14.
18. 2. 8. 12. 13. 14. 15. 21.
25. 27. 28. 3. 10. 14. 20.
21. 23. 4. 5. 6. 9. 1. 16.
18. 6. 8. 19. 11. 27. 7.
10. 13. 15. 17. 18. 19. 21.
23. 8. 1. 2. 3. 5. 8. 11. 9.
14. 15. 16. 10. 1. 2. 9.
10. 14. 16. 17.
quamquam, 2. 18. 4. 2. 3.
3. 5.
quantas, 7. 10. 22.
quantus, 5. 1.
quantum, 1. 1. 10. 8.
quare, 6. 12. 7. 1.
quarta, 2. 12. 14. 3. 12.

quarto, 1. 1. 11. 2. 5. 3. 12.
6. 23. 7. 12. 8. 5. 19. 20.
quarto-decimo, 7. 15.
quartum, 3. 14. 4. 3. 5. 6.
6. 1. 7. 15.
quarum, 1. 15.
quas, 5. 7. 10. 8. 6. 10. 1.
22.
quazdam, 7. 13. 13.
quazsi, 1. 20. 2. 25. 7. 2. 14.
9. 15.
quatenus, 10. 16.
quaterna, 4. 1.
quatuor, 3. 15. 7. 8. 13. 28.
8. 1. 9. 17. 10. 4.
quem, 1. 11. 2. 8. 14. 3. 15.
4. 13. 16. 5. 10. 7. 1. 6. 18.
8. 0. 11. 9. 18. 19. 26. 27.
10. 7. 10. 14.
quemquam, 4. 20.
quemdam, 3. 14.
queſta, 1. 8.
qui, 1. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 11.
12. 15. 19. 17. 18. 16. 10. 2.
2. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 14.
18. 15. 27. 3. 2. 5. 7. 10.
13. 4. 15. 21. 23. 4. 3. 4.
5. 11. 14. 19. 26. 5. 3. 4.
5. 7. 9. 1. 6. 6. 7. 8. 9. 10.
11. 16. 17. 18. 20. 12. 21.
25. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8.
9. 12. 13. 14. 15. 17. 18. 19.
20. 8. 9. 10. 13. 14. 6.
17. 18. 20. 9. 2. 8. 9. 10.
11. 13. 15. 16. 17. 18. 19.
20. 22. 23. 25. 26. 27. 10.
2. 3. 8. 10. 11. 15. 17.
20.
quia, 2. 26. 3. 7. 4. 3. 19.
5. 1. 6. 13.
quibus, 3. 21. 4. 1. 3. 6. 17.
7. 9. 10. 11. 13. 17. 9.
18.
quibzdam, 6. 15. 9. 14. 10.
16.
quicquam, 1. 12. 4. 9. 7.
11. 13. 17. 9. 18.
quidam, 2. 6. 4. 22. 15. 10.
10.
quiddam, 3. 10.
quidem, 1. 3. 6. 15. 17. 7.
24. 8. 6. 9. 13. 10. 17.
quidquam, 1. 10.

quiescentibus, 10. 4. 18.
quietus, 9. 8.
quin, 10. 17.
quindecim, 2. 2. 5. 8.
quingentis, 3. 20. 22. 8. 10.
quinos, 1. 2.
quinquagesimo-primo, 4.
9.
quinquaginta, 4. 1. 7. 8.
19.
quinque, 1. 10. 1. 13. 21. 4.
6. 8. 20. 21. 9. 13. 15. 15.
23.
Quinquaginti, 9. 22.
Quinquaginta, 9. 23.
Quinto, 1. 19. 2. 4. 4. 20.
Quintum, 4. 4.
Quintus, 1. 17. 2. 5.
Quinto, 1. 11. 2. 8. 18. 19.
3. 9. 4. 22. 5. 1. 2. 4.
6. 1. 7. 18. 10. 4. 15.
Quintum, 1. 1.
Quintus Martius, 1. 15.
Quintus, 2. 28. 3. 15. 4. 12.
15. 26. 5. 1. 6. 1.
quippe, 7. 18. 8. 9. 12.
Quirinali, 7. 1.
quiquam, 1. 9.
quo, 1. 1. 10. 11. 13. 2. 13.
3. 12. 14. 18. 4. 15. 19. 21.
5. 4. 8. 10. 11. 12. 14. 19.
21. 24. 7. 5. 2. 7. 7. 8. 12.
12. 14. 9. 1. 15. 10. 2. 7.
14.
Quod, 1. 20. 2. 7. 8. 19. 20.
22. 28. 19. 3. 1. 10. 4.
31. 15. 25. 1. 2. 4. 5. 9.
6. 10. 11. 12. 13. 14. 16.
7. 9. 16. 8. 2. 5. 11. 13.
15. 9. 2. 4. 9. 15. 12. 15.
18. 10. 1. 2. 4. 6. 10. 17.
18.
quodam, 2. 28. 6. 21.
quoque, 1. 7. 18. 21. 12. 13.
2. 7. 3. 9. 15. 22. 4. 5. 15.
15. 25. 5. 1. 8. 6. 3. 6. 8.
9. 1. 14. 15. 17. 22. 7. 6.
9. 19. 23. 24. 8. 18. 29.
9. 7. 13. 15. 19. 20. 23. 25.
30. 0. 2. 4. 11. 22. 13. 17.
quos, 1. 13. 8. 11. 24. 3. 11.
15. 21. 6. 9. 7. 1. 8. 4.
9. 14. 10. 3.
Y j

quosdam, 7. 11. 13. 9. 15.

17.

quousque, 4. 21.

R

Rapturam, 12.

rapuit, 1. 2.

rationali, 9. 14.

rationem, 10. 10.

Ravennae, 10. 3.

Ravennam, 1. 6. 3. 12. 20. 5.

4. 5. 6. 7. 14. 8. 8. 9. 7.

10. 1.

rebellandum, 3. 2.

rebellantem, 6. 22.

rebellantem, 4. 7.

rebellaret, 9. 41.

rebellaverunt, 1. 19.

rebellaverant, 8. 10.

rebellaverat, 8. 15. 9. 9.

rebellaverunt, 1. 9. 14.

rebellavit, 4. 5. 14.

rebus, 2. 6. 7. 7. 16. 7. 9. 10.

10. 9. 15. 16.

recedente, 3. 11.

recederet, 4. 3.

recedit, 3. 21.

recenti, 3. 18.

recepti, 1. 2. 12. 21. 3. 14. 16.

4. 12. 5. 9. 6. 14. 7. 9. 8.

3.

recepta, 3. 14. 6. 8.

receptae, 9. 22.

receptas, 8. 18.

recesserunt, 1. 10. 10.

recessisset, 2. 13.

recessit, 2. 14. 7. 6.

reciperetur, 1. 11.

recognoscebant, 4. 11.

reconciliata, 10. 5.

rectum, 2. 6.

recusavit, 10. 1.

redacta, 10. 9.

reducta, 6. 1.

reductis, 9. 23.

reddere, 8. 13.

redderent, 3. 21.

redderentur, 1. 9. 2. 15.

redderet, 4. 1.

reddiderat, 2. 13.

reddiderunt, 7. 9.

reddidisset, 8. 14.

reddidit, 3. 15. 4. 11. 6. 14.

reddita, 3. 7. 9. 21.

redditi, 2. 27.

reddito, 2. 27.

redditus, 4. 2.

redegit, 4. 12. 7. 11. 9. 8.

3.

redcūtes, 2. 22. 4. 22.

rediens, 4. 19. 6. 18. 19.

22. 8. 5. 9. 2. 19.

redisset, 2. 8. 5. 7.

redit, 2. 21. 26. 3. 9. 23. 1. 4.

7. 6. 10. 15. 7. 8. 8. 1.

redimendis, 2. 12.

redimerent, 5. 11.

redinuit, 2. 17.

redire, 6. 19. 20.

redirent, 2. 27.

reducētes, 2. 23.

reduci, 2. 14.

reducto, 9. 3.

reduxit, 2. 17.

referre, 9. 4.

referretur, 9. 28.

referri, 9. 15. 10. 15.

reformavit, 9. 20.

rege, 1. 9. 11. 2. 18. 3. 14. 15.

23. 4. 5. 4. 6. 7. 6. 5. 7.

8. 14. 21. 22. 33. 7. 0. 11.

13. 14. 8. 6. 9. 9. 4. 6. 7.

regem, 1. 10. 16. 19. 2. 6.

10. 11. 2. 1. 6. 10. 15. 17.

4. 1. 2. 3. 4. 5. 10. 15. 18.

20. 24. 26. 5. 4. 6. 9. 11.

6. 6. 9. 10. 12. 12. 14. 8.

1. 2. 3. 4. 23. 9. 10. 13.

17. 21. 25.

reges, 1. 8. 21. 11. 14. 15.

16. 2. 3. 4. 6. 7. 17. 19.

23. 25. 6. 7. 12. 17. 23.

25. 7. 10. 11.

regi, 4. 3. 4. 5. 10. 16. 17.

22. 25.

regii, 5. 13. 6. 12. 17. 22.

regia, 6. 5.

regiz, 6. 22.

regibus, 1. 9. 4. 6. 7. 8. 5.

2. 3. 5. 6. 6. 5. 7. 7. 12.

15. 19. 8. 4. 5. 6. 8. 10.

2. 3.

regina, 7. 7.

reginam, 7. 6.

regio, 6. 22.

regionem, 8. 3.

regiones, 6. 9.

regis, 1. 6. 7. 8. 4. 3. 4. 7.

15. 19. 25. 26. 6. 4. 6. 8.

9. 12. 18. 7. 2. 3. 5. 7.

regnabat, 10. 3.

regnante, 3. 3.

regnare, 7. 7.

regnasset, 1. 8.

regnatum, 1. 8.

regnaverunt, 1. 12.

regnavit, 9. 12.

regni, 1. 2. 12. 14. 6. 2.

regois, 7. 10.

regno, 6. 8.

regnorum, 6. 10.

regnum, 1. 6. 9. 11. 10. 15.

5. 7. 4. 5. 8. 9. 7. 10.

11.

regredi, 3. 21.

regrediens, 6. 7.

regressus, 1. 18. 2. 15. 3. 14.

6. 23.

regum, 1. 8. 4. 19.

regulo, 2. 16. 20. 11. 22.

regulum, 2. 24.

Regulus, 2. 21.

rei, 6. 24. 9. 22. 8. 18. 9.

8. 11. 16. 17. 10. 1.

reipublicae, 9. 27.

relati, 9. 3.

relatum, 3. 8.

relatus, 7. 20. 21. 8. 1. 5. 8.

10. 0. 1. 16.

relaxavit, 9. 1.

relictus, 5. 7.

relictio, 3. 8.

religionem, 10. 5.

religionis, 5. 10. 16.

relinquam, 2. 15. 4. 26. 6.

10. 8. 6. 8. 19. 9. 14. 10.

9.

relinquens, 4. 2.

relinquere, 8. 11.

relinquo, 5. 6. 9. 16.

relinquos, 10. 7.

- rem, 2. 8.
remandatumque, 2. 13.
remanerat, 3. 1. 7. 11.
remanerunt, 2. 25.
remanſit, 2. 21.
remancſque 10. 16.
remearer, 9. 28.
remiſit, 7. 17.
Remo, 1. 1.
remorum, 4. 7.
remotis, 1. 15. 2. 25.
rempublicam, 6. 1. 7. 2. 8.
10. 8. 11. 14. 17.
renovarum, 6. 9. 10. 6.
reos, 7. 19.
reparanda, 2. 3. 17.
reparare, 3. 2.
reparata, 4. 20. 7. 12.
reparatis, 7. 24.
reparato, 2. 9.
reparaverat, 6. 11. 24.
reparaverant, 9. 23.
reparavcrit, 9. 9.
reparaverunt, 2. 22.
reparavit, 2. 8. 8. 18.
repente, 9. 23.
repetitur, 4. 4.
repentina, 10. 37.
reperita, 2. 8.
repetens, 6. 8.
reporavit, 3. 13.
repoſuit, 6. 13.
reprehenderetur, 7. 22.
reprehendo, 10. 17.
repudiare, 9. 22.
repudians, 2. 15.
repudiata, 7. 6.
retum, 10. 6. 16.
res, 2. 1. 19. 3. 5. 16. 17. 4.
4. 1. 0. 15. 6. 18. 7. 9. 8.
8. 1. 11. 9. 9. 22. 10. 4. 6.
10. 13.
reſervari, 10. 1.
reſervato, 9. 2.
reſilens, 10. 17.
reſiſterent, 7. 21. 8. 7. 5.
reſpondit, 5. 7.
reſponſa, 3. 7.
reſponſum, 5. 5.
reſponſumque, 11. 11.
reſpublica, 1. 1. 7. 3. 2. 1. 9.
10. 4. 6.
reſtrui, 1. 9.
reſtruit, 6. 18. 8. 13. 9. 17.
reſtruitur, 10. 14.
reſtitutum, 10. 15.
reſumendi, 10. 2.
reſumeret, 19. 2.
reſuſperſerunt, 2. 3.
reſtibus, 7. 14.
reſtinere, 8. 13.
reſtineri, 3. 18.
reſtro, 2. 21.
reſuſcitent, 2. 13.
reſtulit, 3. 16.
reſverentia, 4. 9.
reſverſus, 2. 13.
reſverens, 6. 3.
reſverxit, 8. 10.
Rex, 1. 3. 8. 9. 19. 2. 14. 3.
1. 12. 4. 3. 5. 6. 10. 16.
19. 5. 5. 7. 6. 11. 16. 7.
ſi 30. 14.
rexit, 8. 23.
Rheni, 7. 9.
Rhenum, 6. 7. 9. 8. 2.
Rhetia, 7. 9. 9. 7.
Rhetiam, 7. 9.
Rhodanum, 4. 17. 5. 1. 6.
17.
Rhodiis, 4. 3.
Rhodopam, 6. 2.
Rhodum, 6. 19.
ripam, 7. 9.
roganti, 9. 13.
rogatus, 6. 14.
rogavit, 10. 8.
Roma, 1. 4. 7. 8. 7. 20. 9.
10.
Romæ, 1. 2. 3. 5. 6. 8. 9. 11.
12. 15. 2. 2. 5. 8. 9. 18. 19.
20. 25. 3. 9. 10. 11. 15.
4. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 20.
24. 5. 1. 2. 4. 5. 8. 10. 13.
6. 3. 5. 6. 7. 10. 17. 21.
25. 7. 4. 6. 8. 3. 15. 16.
19. 2. 24. 8. 1. 3. 4. 7.
12. 13. 15. 10. 22. 19. 2.
3. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 14.
17. 23. 25. 27. 10. 2. 4.
5. 6. 7. 8. 10. 11.
Romam, 1. 2. 11. 2. 8. 12.
13. 14. 15. 17. 10. 21. 24.
3. 2. 3. 5. 6. 7. 13. 14. 15.
18. 20. 21. 23. 4. 3. 7. 21.
5. 1. 4. 6. 7. 6. 4. 6. 10.
23. 25. 7. 2. 6. 8. 14. 18.
8. 22. 9. 2. 13. 15. 10.
2.
Romana, 1. 5. 21. 1. 27. 8. 9.
9. 7. 10. 6.
Romanæ, 6. 2. 25. 9. 3. 25.
Romanam, 2. 9. 4. 5.
Romanas, 7. 14.
Romani, 1. 18. 20. 2. 8. 11.
12. 13. 20. 21. 22. 24. 25.
27. 3. 1. 3. 7. 10. 13. 15.
4. 2. 5. 7. 8. 10. 16. 20.
25. 5. 1. 2. 4. 5. 6. 10. 12.
6. 1. 2. 4. 13. 19. 21. 23.
7. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 8. 1.
2. 6. 8. 13. 17. 28. 19. 20.
2. 3. 7. 12. 17.
Romanis, 1. 3. 11. 2. 7. 11.
13. 25. 16. 19. 20. 21. 21.
24. 25. 3. 1. 23. 7. 7. 11. 12.
18. 19. 22. 4. 1. 2. 3. 4. 5.
6. 12. 15. 5. 5. 6. 12. 13.
25. 9. 2. 15. 18. 17.
Romano, 2. 21. 4. 5. 16. 5.
5. 2. 6. 8. 9. 11. 7. 5. 10.
13. 15. 19. 9. 7. 9. 13. 26.
26. 10. 14.
Romanorum, 1. 7. 15. 2. 7.
8. 10. 11. 12. 15. 21. 27.
3. 6. 8. 10. 11. 12. 13. 16.
4. 4. 5. 6. 7. 9. 13. 14. 15.
5. 2. 4. 5. 7. 9. 10. 13.
6. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10.
14. 16. 17. 7. 3. 5. 6. 9.
10. 13. 8. 4. 6. 9. 2. 5. 7.
9. 11. 12. 15. 19. 20.
Romanos, 1. 16. 15. 19. 20.
2. 10. 11. 12. 13. 3. 12. 15.
21. 4. 5. 15. 19. 5. 2. 6.
9. 10. 9.
Romanſque, 1. 15.
Romanum, 1. 1. 2. 25. 4. 12.
6. 6. 7. 7. 14. 8. 7. 19.
28. 10. 14.
Romanus, 1. 17. 1. 25. 3.
15. 4. 19. 10. 1.
Romulo, 1. 1. 8. 8.
Romulum, 2. 4.

quosdam, 7. 11. 13. 9. 15.
 17.
 quousque, 4. 21.

R

R Aptarum, 12. 2.
 rapuit, 1. 2.
 rationali, 9. 14.
 rationem, 10. 10.
 Ravennæ, 10. 3.
 Ravensam, 2. 6. 3. 12. 10. 5.
 4. 5. 6. 7. 14. 8. 8. 9. 7.
 10. 1.
 rebellandum, 3. 2.
 rebellantem, 6. 22.
 rebellantem, 4. 7.
 rebellaret, 9. 62.
 rebellaverunt, 1. 19.
 rebellaverant, 8. 10.
 rebellaverat, 8. 18. 9. 9.
 rebellaverunt, 1. 9. 14.
 rebellavit, 4. 5. 14.
 rebus, 2. 6. 7. 7. 16. 7. 9. 10.
 10. 9. 15. 16.
 recedente, 3. 18.
 recederet, 4. 3.
 recedit, 3. 23.
 recenti, 3. 18.
 recepit, 1. 2. 12. 21. 3. 14. 16.
 4. 12. 5. 9. 6. 14. 7. 9. 8.
 3.
 recepta, 3. 14. 6. 8.
 receptæ, 9. 22.
 receptas, 8. 18.
 recesserunt, 1. 10. 20.
 recessisset, 2. 13.
 recessit, 2. 14. 7. 6.
 recipere, 1. 11.
 recognoscere, 4. 11.
 reconciliata, 10. 5.
 reculum, 2. 6.
 recusavit, 10. 1.
 redacta, 10. 9.
 redactæ, 6. 1.
 redactis, 9. 23.
 reddere, 8. 13.
 redderent, 3. 21.
 redderentur, 1. 9. 2. 15.

redderet, 4. 1.
 reddiderat, 2. 13.
 reddiderunt, 7. 9.
 reddidisset, 8. 14.
 reddidit, 3. 15. 4. 11. 6. 14.
 reddita, 3. 7. 9. 21.
 redditi, 2. 27.
 reddito, 2. 27.
 redditus, 4. 2.
 redegit, 4. 11. 7. 11. 19. 8.
 3.
 redeunt, 2. 22. 4. 22.
 rediens, 4. 19. 6. 18. 19.
 22. 8. 5. 9. 2. 19.
 rediisset, 2. 8. 5. 7.
 rediit, 2. 11. 16. 3. 9. 13. 4.
 7. 6. 10. 15. 7. 8. 8. 1.
 redimendis, 2. 12.
 redimentum, 3. 11.
 redimit, 2. 27.
 redire, 6. 19. 20.
 redirent, 2. 27.
 reducentes, 2. 23.
 reduci, 2. 14.
 reducto, 9. 3.
 reduxit, 2. 21.
 referre, 9. 4.
 referretur, 9. 28.
 refertur, 9. 15. 10. 15.
 reformavit, 9. 20.
 rego, 1. 9. 11. 2. 18. 3. 14. 15.
 22. 4. 5. 4. 6. 7. 6. 5. 7.
 8. 14. 21. 22. 13. 7. 0. 11.
 13. 14. 8. 6. 9. 9. 4. 6. 7.
 regem, 1. 10. 16. 19. 2. 6.
 10. 11. 2. 11. 6. 10. 15. 27.
 4. 1. 2. 3. 4. 5. 10. 15. 15.
 20. 24. 26. 5. 4. 6. 9. 11.
 6. 6. 9. 10. 12. 12. 14. 8.
 1. 2. 3. 4. 23. 9. 10. 13.
 27. 21. 25.
 reges, 1. 8. 11. 11. 14. 15.
 16. 2. 3. 4. 6. 7. 17. 19.
 23. 25. 6. 7. 12. 17. 23.
 25. 7. 10. 11.
 regi, 4. 3. 4. 5. 10. 16. 17.
 22. 25.
 regii, 5. 13. 6. 12. 17. 22.
 regia, 6. 5.
 regix, 6. 22.
 regibus, 1. 9. 4. 6. 7. 8. 5.
 2. 3. 5. 6. 6. 5. 7. 7. 12.

15. 19. 8. 4. 5. 6. 8. 10.
 2. 3.
 regina, 7. 7.
 reginam, 7. 6.
 regio, 6. 22.
 regionem, 8. 3.
 regiones, 6. 9.
 regis, 1. 6. 7. 8. 4. 3. 4. 7.
 15. 19. 15. 16. 6. 4. 6. 8.
 9. 12. 18. 7. 2. 3. 5. 7.
 regnabat, 10. 3.
 regnante, 3. 3.
 regnare, 7. 7.
 regnasset, 1. 8.
 regnatum, 1. 8.
 regnaverat, 1. 12.
 regnavit, 9. 12.
 regni, 1. 2. 12. 14. 6. 2.
 regnis, 7. 10.
 regno, 6. 8.
 regnorum, 6. 10.
 regnum, 1. 6. 9. 11. 10. 15.
 5. 7. 4. 5. 8. 9. 7. 10.
 11.
 regredi, 3. 21.
 regrediens, 6. 7.
 regressus, 1. 18. 2. 15. 3. 14.
 6. 23.
 regum, 1. 8. 4. 19.
 regulo, 2. 16. 20. 21. 22.
 regulum, 2. 14.
 Regulus, 2. 21.
 rei, 6. 24. 9. 22. 8. 18. 9.
 8. 11. 16. 27. 10. 1.
 reipublicæ, 9. 27.
 relati, 9. 3.
 relatum, 3. 8.
 relatus, 7. 20. 21. 8. 1. 5. 8.
 10. 0. 1. 16.
 relaxavit, 9. 1.
 relictus, 5. 7.
 relictus, 3. 8.
 religionem, 10. 5.
 religionis, 5. 10. 16.
 relinquam, 2. 13. 4. 16. 6.
 10. 8. 6. 8. 19. 9. 14. 10.
 9.
 relinquens, 4. 2.
 relinquere, 8. 11.
 relinquo, 5. 6. 9. 16.
 reliquos, 10. 7.

sem, 2. 8.
remandatumque, 2. 13.
remanerat, 3. 7. 1.
remanerunt, 2. 21.
remanit, 2. 21.
remanisque 10. 16.
remarcat, 9. 28.
remisit, 7. 11.
Remo, 1. 1.
remorum, 4. 7.
remotis, 1. 15. 2. 25.
republicam, 6. 1. 7. 2. 8.
10. 8. 8. 11. 14. 17.
renovatum, 6. 9. 10. 6.
reos, 7. 19.
reparanda, 2. 3. 11.
reparare, 3. 2.
reparata, 4. 20. 7. 12.
reparatis, 7. 24.
reparato, 2. 9.
reparaverat, 6. 11. 24.
reparaverant, 9. 13.
reparaverit, 9. 9.
reparaverunt, 2. 22.
reparavit, 2. 8. 8. 18.
repente, 9. 23.
repetitus, 4. 4.
repentina, 10. 37.
reperta, 2. 8.
repetens, 6. 8.
reptavit, 3. 13.
repositi, 6. 13.
reprehenderetur, 7. 21.
reprehendo, 10. 17.
repudiare, 9. 22.
repudiatis, 2. 15.
repudiata, 7. 6.
retrum, 10. 6. 16.
res, 2. 1. 19. 3. 5. 16. 17. 4.
4. 1. 0. 15. 6. 18. 7. 9. 8.
8. 1. 12. 9. 9. 22. 10. 4. 6.
10. 13.
reservari, 10. 1.
reservato, 9. 2.
resilens, 10. 17.
resilienter, 7. 21. 8. 7. 5.
respondit, 3. 7.
responsa, 3. 7.
responsum, 5. 5.
responsamque, 11. 11.
republica, 1. 1. 7. 3. 8. 1. 9.

10. 4. 6.
restitui, 1. 9.
restituere, 6. 18. 8. 13. 9. 17.
restitutum, 10. 14.
restitutum, 10. 15.
resumendi, 10. 2.
resumeret, 19. 2.
resumpserunt, 2. 3.
retibus, 7. 14.
retinere, 8. 13.
retinere, 3. 18.
retro, 2. 21.
retulissent, 2. 13.
retulit, 3. 16.
reverentia, 4. 9.
reverfus, 2. 4.
revertens, 6. 3.
revertit, 8. 10.
Rex, 1. 3. 8. 9. 19. 2. 14. 3.
1. 12. 4. 3. 5. 6. 10. 16.
19. 5. 5. 7. 6. 11. 16. 7.
31. 30. 14.
rex, 8. 23.
Rheni, 7. 9.
Rhenum, 6. 7. 9. 8. 2.
Rhetia, 7. 9. 9. 7.
Rhetiam, 7. 9.
Rhodanum, 4. 21. 5. 1. 6.
17.
Rhodiis, 4. 1.
Rhodopam, 6. 2.
Rhodum, 6. 19.
ripam, 7. 9.
roganti, 9. 13.
rogatus, 6. 14.
rogavit, 10. 8.
Roma, 1. 4. 7. 8. 7. 10. 9.
10.
Romæ, 1. 2. 3. 5. 6. 8. 9. 11.
12. 13. 2. 2. 5. 8. 9. 18. 19.
20. 25. 3. 9. 10. 13. 15.
4. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 20.
24. 5. 1. 2. 4. 5. 8. 10. 13.
6. 3. 5. 6. 7. 10. 17. 21.
25. 7. 4. 6. 8. 3. 15. 16.
19. 2. 24. 8. 1. 3. 4. 7.
12. 13. 15. 10. 22. 19. 2.
3. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 14.
17. 23. 25. 27. 10. 2. 4.
5. 6. 7. 8. 10. 11.
Romam, 1. 1. 11. 2. 8. 12.
13. 14. 15. 17. 20. 21. 24.

3. 1. 3. 5. 6. 7. 13. 14. 15.
18. 20. 21. 23. 4. 1. 7. 21.
5. 1. 4. 6. 7. 6. 4. 6. 10.
23. 25. 7. 2. 6. 8. 14. 18.
8. 22. 9. 2. 13. 15. 10.
2.
Romana, 1. 5. 2. 1. 27. 8. 9.
9. 7. 10. 6.
Romanæ, 6. 2. 25. 9. 3. 25.
Romanam, 2. 9. 4. 5.
Romanas, 7. 14.
Romanus, 1. 18. 10. 2. 8. 17.
12. 13. 20. 21. 22. 24. 25.
27. 3. 1. 3. 7. 10. 13. 15.
4. 2. 5. 7. 8. 10. 16. 20.
25. 5. 1. 2. 4. 5. 6. 10. 12.
6. 1. 2. 4. 13. 19. 22. 23.
7. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 8. 1.
2. 6. 8. 13. 17. 18. 19. 20.
2. 3. 7. 12. 17.
Romanis, 1. 3. 11. 2. 7. 12.
13. 25. 16. 19. 20. 21. 21.
24. 25. 3. 1. 23. 5. 7. 11. 12.
18. 19. 22. 4. 1. 2. 3. 4. 5.
6. 12. 15. 5. 5. 6. 12. 13.
25. 9. 2. 25. 18. 17.
Romano, 2. 21. 4. 5. 16. 5.
5. 2. 6. 8. 9. 11. 7. 10.
13. 15. 19. 9. 7. 9. 23. 26.
26. 10. 14.
Romanorum, 1. 7. 15. 2. 7.
8. 10. 11. 12. 15. 21. 27.
3. 6. 8. 10. 11. 12. 13. 16.
4. 4. 5. 6. 7. 9. 13. 14. 15.
5. 2. 4. 5. 7. 9. 10. 13.
6. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10.
14. 16. 17. 7. 3. 5. 6. 9.
10. 13. 8. 4. 6. 9. 2. 5. 7.
9. 11. 12. 15. 19. 20.
Romanos, 1. 16. 15. 19. 20.
2. 10. 11. 12. 13. 3. 12. 15.
22. 4. 5. 15. 19. 5. 2. 6.
9. 10. 9.
Romanosque, 1. 15.
Romanum, 1. 1. 2. 25. 4. 12.
6. 6. 7. 7. 14. 8. 7. 29.
28. 10. 4.
Romanus, 1. 17. 2. 25. 3.
15. 4. 19. 10. 1.
Romulo, 1. 1. 8. 8.
Romulum, 2. 4.

quosdam, 7. 11. 13. 9. 15.
 17.
 quousque, 4. 21.

R

R Aptarum, 12. 1.
 rapuit, 1. 2.
 rationali, 9. 14.
 ranonem, 10. 10.
 Ravenar, 10. 3.
 Ravenam, 2. 6. 3. 12. 10. 5.
 4. 5. 6. 7. 14. 8. 8. 9. 7.
 10. 1.
 rebellandum, 3. 2.
 rebellantem, 6. 12.
 rebellant, 4. 7.
 re'claret, 9. 42.
 rebellant, 1. 19.
 rebellaverant, 8. 10.
 rebellaverat, 8. 18. 9. 9.
 rebellaverunt, 1. 9. 14.
 re'claverunt, 4. 5. 14.
 rebidavit, 4. 5. 14.
 rebis, 2. 6. 7. 7. 16. 7. 9. 10.
 10. 9. 15. 16.
 recedente, 3. 17.
 recederet, 4. 3.
 recedit, 3. 23.
 recenti, 3. 18.
 recepit, 1. 2. 12. 21. 3. 14. 16.
 4. 12. 5. 9. 6. 14. 7. 9. 8.
 3.
 recepta, 3. 14. 6. 8.
 receptae, 9. 22.
 receptas, 8. 18.
 recesserunt, 1. 10. 20.
 recessisset, 2. 13.
 recessit, 2. 14. 7. 6.
 recipietur, 1. 11.
 recognoscabant, 4. 11.
 reconciliata, 10. 5.
 rectum, 2. 6.
 recusavit, 10. 1.
 redacta, 10. 9.
 redactx, 6. 1.
 redactis, 9. 23.
 reddere, 8. 13.
 redderent, 3. 15.
 redderentur, 1. 9. 2. 15.

redderet, 4. 1.
 reddiderat, 2. 13.
 reddiderunt, 7. 9.
 reddidisset, 8. 14.
 reddidit, 3. 15. 4. 11. 6. 14.
 reddita, 3. 7. 9. 21.
 redditi, 2. 27.
 reddito, 2. 27.
 redditus, 4. 2.
 redegit, 4. 12. 7. 11. 19. 8.
 3.
 redeuntes, 2. 22. 4. 22.
 rediens, 4. 19. 6. 18. 19.
 22. 8. 5. 9. 2. 19.
 rediisset, 2. 8. 5. 7.
 rediit, 2. 11. 16. 3. 9. 23. 4.
 7. 6. 10. 25. 7. 8. 8. 1.
 redimendis, 2. 12.
 redimenter, 3. 11.
 redimit, 2. 27.
 redire, 6. 19. 20.
 redirent, 2. 27.
 reducentes, 2. 23.
 reduci, 2. 14.
 reducto, 9. 3.
 reduxit, 2. 21. 11.
 referte, 9. 4.
 referretur, 9. 28.
 refertur, 9. 15. 10. 15.
 reformavit, 9. 20.
 reges, 1. 9. 11. 2. 18. 3. 14. 15.
 22. 4. 5. 4. 6. 7. 6. 5. 7.
 8. 11. 21. 22. 13. 7. 0. 11.
 13. 14. 8. 6. 9. 9. 4. 6. 7.
 regem, 1. 10. 16. 19. 2. 6.
 10. 11. 2. 1. 6. 10. 15. 17.
 4. 1. 2. 3. 4. 5. 10. 15. 18.
 20. 24. 26. 5. 4. 6. 9. 11.
 6. 6. 9. 10. 12. 12. 14. 8.
 1. 2. 3. 4. 23. 9. 10. 13.
 17. 21. 25.
 reges, 1. 8. 11. 11. 14. 15.
 16. 2. 3. 4. 6. 7. 17. 19.
 23. 25. 6. 7. 12. 17. 23.
 25. 7. 10. 11.
 regi, 4. 3. 4. 5. 10. 16. 17.
 22. 25.
 regii, 5. 13. 6. 12. 17. 22.
 regia, 6. 5.
 regix, 6. 22.
 regibus, 1. 9. 4. 6. 7. 8. 5.
 2. 3. 5. 6. 6. 5. 7. 7. 12.

15. 19. 8. 4. 5. 6. 8. 10.
 2. 3.
 regina, 7. 7.
 reginam, 7. 6.
 regio, 6. 22.
 regionem, 8. 3.
 regiones, 6. 9.
 regis, 1. 6. 7. 8. 4. 3. 4. 7.
 15. 19. 25. 16. 6. 4. 6. 8.
 9. 12. 18. 2. 3. 5. 7.
 regnabat, 10. 3.
 regnante, 3. 3.
 regnare, 7. 7.
 regnasset, 1. 8.
 regnatum, 1. 8.
 regnaverint, 1. 12.
 regnavit, 9. 12.
 regni, 1. 2. 12. 14. 6. 2.
 regnis, 7. 10.
 regno, 6. 8.
 regnorum, 6. 10.
 regnum, 1. 6. 9. 11. 10. 15.
 5. 7. 4. 5. 8. 9. 7. 10.
 11.
 regredi, 3. 21.
 regrediens, 6. 7.
 regredus, 1. 18. 2. 25. 3. 14.
 6. 23.
 regum, 1. 8. 4. 19.
 regulo, 2. 16. 20. 21. 22.
 regulum, 2. 14.
 Regulus, 2. 21.
 rei, 6. 24. 9. 22. 8. 18. 9.
 8. 11. 16. 27. 10. 1.
 reipublice, 9. 27.
 relati, 9. 3.
 relatum, 3. 8.
 relatus, 7. 20. 21. 8. 15. 8.
 10. 0. 1. 16.
 relaxavit, 9. 1.
 relictus, 5. 7.
 relicto, 3. 8.
 religionem, 10. 5.
 religionis, 5. 10. 16.
 relinquam, 2. 13. 4. 16. 6.
 10. 8. 6. 8. 19. 9. 14. 10.
 9.
 relinquent, 4. 1.
 relinqueret, 11.
 relinquo, 5. 6. 9. 16.
 reliquos, 10. 7.

- rem, 2. 8.
remandatumque, 2. 15.
remanerat, 3. 1. 7. 1.
remanerunt, 2. 11.
remanit, 2. 21.
remcanique 10. 16.
remeatet, 9. 18.
remisit, 7. 11.
Remo, 1. 1.
remorum, 4. 7.
remotis, 1. 15. 2. 15.
rempublicam, 6. 1. 7. 2. 8.
10. 8. 8. 11. 14. 17.
renovalum, 6. 9. 10. 6.
reos, 7. 19.
reparanda, 2. 3. 11.
reparare, 3. 2.
reparata, 4. 10. 7. 12.
reparatis, 7. 14.
reparato, 2. 9.
reparaverat, 6. 11. 24.
reparaverant, 9. 23.
reparaverit, 9. 9.
reparaverunt, 2. 21.
reparavit, 2. 8. 8. 18.
repente, 9. 13.
repenitus, 4. 4.
repentina, 10. 37.
reperia, 2. 8.
repetens, 6. 8.
reportavit, 3. 13.
reposit, 6. 13.
reprehenderetur, 7. 11.
reprehendo, 10. 17.
repudiare, 9. 12.
repudiatis, 2. 15.
repudiata, 7. 6.
rerum, 10. 6. 16.
res, 2. 1. 19. 3. 5. 16. 17. 4.
4. 1. 0. 15. 6. 18. 7. 9. 8.
8. 1. 12. 9. 9. 22. 10. 4. 6.
10. 13.
reservari, 10. 1.
reservato, 9. 2.
resiliens, 10. 17.
resisterent, 7. 21. 8. 7. 5.
respondit, 5. 7.
responsa, 3. 7.
responsum, 5. 5.
responsumque, 11. 11.
republica, 1. 1. 7. 3. 8. 1. 9.
10. 4. 6.
restitu, 1. 9.
restitu, 6. 18. 8. 13. 9. 17.
restitu, 10. 14.
restitu, 10. 15.
resumendi, 10. 2.
resumeret, 19. 2.
resumpserunt, 2. 3.
retibus, 7. 14.
retinere, 8. 13.
retineri, 3. 18.
retro, 2. 21.
retulissent, 2. 13.
retulit, 3. 16.
reverentia, 4. 9.
reversus, 2. 13.
revertens, 6. 3.
revexit, 8. 10.
Rex, 1. 3. 8. 9. 19. 2. 14. 3.
1. 12. 4. 3. 5. 6. 10. 16.
19. 5. 5. 7. 6. 11. 16. 7.
5. 10. 14.
rex, 8. 13.
Rheni, 7. 9.
Rhenum, 6. 7. 9. 8. 2.
Rhetia, 7. 9. 9. 7.
Rhetiam, 7. 9.
Rhodanum, 4. 21. 5. 1. 6.
17.
Rhodiis, 4. 3.
Rhodopam, 6. 2.
Rhodum, 6. 19.
ripam, 7. 9.
roganti, 9. 13.
rogatus, 6. 14.
rogavit, 10. 8.
Roma, 1. 4. 7. 8. 7. 10. 9.
10.
Romæ, 1. 2. 3. 5. 6. 8. 9. 11.
12. 15. 2. 2. 5. 8. 9. 18. 19.
20. 25. 3. 9. 10. 13. 15.
4. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 20.
24. 5. 1. 2. 4. 5. 8. 10. 13.
6. 3. 5. 6. 7. 10. 17. 21.
25. 7. 4. 6. 8. 3. 15. 16.
19. 21. 24. 8. 1. 3. 4. 7.
12. 13. 15. 10. 21. 19. 2.
3. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 14.
17. 21. 25. 27. 10. 2. 4.
5. 6. 7. 8. 10. 11.
Romam, 1. 2. 11. 2. 8. 12.
13. 14. 15. 17. 10. 21. 24.
3. 2. 3. 5. 6. 7. 13. 14. 15.
18. 20. 11. 23. 4. 3. 7. 21.
5. 1. 4. 6. 7. 6. 4. 6. 10.
23. 25. 7. 2. 6. 8. 14. 18.
8. 22. 9. 2. 13. 15. 10.
2.
Romana, 1. 5. 2. 1. 27. 8. 9.
9. 7. 10. 6.
Romanæ, 6. 2. 25. 9. 3. 25.
Romanam, 2. 9. 4. 5.
Romanas, 7. 14.
Romanj, 1. 18. 20. 2. 8. 11.
12. 13. 20. 21. 22. 14. 25.
27. 3. 1. 3. 7. 10. 13. 15.
4. 2. 5. 7. 8. 10. 16. 20.
25. 5. 1. 2. 4. 5. 6. 10. 12.
6. 1. 2. 4. 13. 19. 22. 13.
7. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 8. 2.
2. 6. 8. 13. 17. 18. 19. 20.
2. 3. 7. 12. 17.
Romanis, 1. 3. 11. 2. 7. 11.
13. 25. 16. 19. 20. 26. 21.
24. 25. 3. 1. 23. 5. 7. 11. 12.
18. 19. 22. 4. 1. 2. 3. 4. 5.
6. 12. 15. 5. 5. 6. 12. 13.
25. 9. 2. 25. 18. 17.
Romano, 2. 21. 4. 5. 16. 5.
5. 2. 6. 8. 9. 11. 7. 10.
13. 15. 19. 9. 7. 9. 13. 16.
26. 10. 14.
Romanorum, 1. 7. 15. 2. 7.
8. 10. 11. 12. 15. 21. 27.
3. 6. 8. 10. 11. 12. 13. 16.
4. 4. 5. 6. 7. 9. 13. 14. 15.
5. 2. 4. 5. 7. 9. 10. 13.
6. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10.
14. 16. 17. 7. 3. 5. 6. 9.
10. 13. 8. 4. 6. 9. 2. 5. 7.
9. 11. 12. 15. 19. 20.
Romanos, 1. 16. 15. 19. 20.
2. 10. 11. 12. 13. 3. 12. 15.
22. 4. 5. 15. 19. 5. 2. 6.
9. 10. 9.
Romanosque, 1. 15.
Romanum, 1. 1. 2. 25. 4. 12.
6. 6. 7. 7. 14. 8. 7. 39.
28. 10. 4.
Romanus, 1. 17. 2. 25. 3.
15. 4. 19. 10. 1.
Romulo, 1. 1. 8. 8.
Romulum, 2. 4.

quodam, 7. 11. 13. 9. 15.
17.
quousque, 4. 21.

R

R Aptarum, 2. 2.
rapuit, 1. 2.
rationali, 9. 14.
rationem, 10. 10.
Ravennæ, 10. 3.
Ravennam, 1. 6. 3. 12. 10. 5.
4. 5. 6. 7. 14. 8. 8. 9. 7.
10. 2.
rebellandum, 3. 2.
rebellantem, 6. 22.
rebellantem, 4. 7.
rebellaret, 9. 42.
rebellavit, 1. 19.
rebellaverant, 8. 10.
rebellaverat, 8. 18. 9. 9.
rebellaverunt, 1. 9. 14.
rebellavit, 4. 5. 14.
rebus, 1. 6. 7. 7. 16. 7. 9. 10.
10. 9. 15. 16.
recedente, 3. 11.
recederet, 4. 3.
recedit, 3. 25.
recenti, 3. 18.
recepti, 1. 2. 12. 21. 3. 14. 16.
4. 12. 5. 9. 6. 14. 7. 9. 8.
3.
recepta, 3. 14. 6. 8.
receptæ, 9. 22.
receptas, 8. 18.
recesserunt, 1. 10. 20.
recessisset, 2. 13.
recessit, 2. 14. 7. 6.
reciperetur, 1. 11.
recognoscabant, 4. 11.
reconciliata, 10. 5.
rectum, 2. 6.
recusavit, 10. 1.
reliacta, 10. 9.
reductæ, 6. 1.
reductis, 9. 23.
reddere, 8. 13.
redderent, 3. 21.
redderentur, 1. 9. 2. 15.

redderet, 4. 1.
reddiderat, 2. 13.
reddiderunt, 7. 9.
reddidisset, 8. 14.
reddidit, 3. 15. 4. 11. 6. 14.
reddita, 3. 7. 9. 21.
redditi, 2. 27.
reddito, 2. 27.
redditus, 4. 2.
redegit, 4. 12. 7. 11. 19. 8.
3.
redcuntes, 2. 22. 4. 22.
rediens, 4. 19. 6. 18. 19.
22. 8. 5. 9. 2. 19.
redidisset, 2. 8. 5. 7.
redidit, 2. 21. 16. 3. 9. 23. 4.
7. 6. 10. 15. 7. 8. 8. 2.
redimendis, 2. 12.
redimenter, 3. 11.
redimit, 2. 27.
redire, 6. 19. 20.
redirent, 2. 27.
reducunt, 2. 23.
reduci, 2. 14.
reducto, 9. 3.
reduxit, 2. 11.
referre, 9. 4.
referretur, 9. 28.
referri, 9. 15. 10. 15.
reformavit, 9. 20.
rege, 1. 9. 11. 2. 18. 3. 14. 15.
22. 4. 5. 4. 6. 7. 6. 5. 7.
8. 14. 21. 22. 23. 7. 0. 11.
13. 14. 8. 6. 9. 9. 4. 6. 7.
regem, 1. 10. 16. 19. 2. 6.
10. 11. 2. 1. 6. 10. 15. 17.
4. 1. 2. 3. 4. 5. 10. 15. 18.
20. 24. 26. 5. 4. 6. 9. 11.
6. 6. 9. 10. 12. 12. 14. 8.
1. 2. 3. 4. 23. 9. 10. 13.
17. 21. 25.
reges, 1. 8. 11. 11. 14. 15.
16. 2. 3. 4. 6. 7. 17. 19.
23. 25. 6. 7. 12. 17. 23.
25. 7. 10. 11.
regi, 4. 3. 4. 5. 10. 16. 17.
22. 25.
regii, 5. 13. 6. 12. 17. 22.
regia, 6. 5.
regix, 6. 22.
regibus, 1. 9. 4. 6. 7. 8. 5.
2. 3. 5. 6. 6. 5. 7. 7. 12.
15. 19. 8. 4. 5. 6. 8. 10.
2. 3.
regina, 7. 7.
regiam, 7. 6.
regio, 6. 22.
regionem, 8. 3.
regiones, 6. 9.
regis, 1. 6. 7. 8. 4. 3. 4. 7.
15. 19. 25. 26. 6. 4. 6. 8.
9. 12. 18. 2. 3. 5. 7.
regnabat, 10. 3.
regnamic, 3. 3.
regnare, 7. 7.
regnasset, 1. 8.
regnatum, 1. 8.
regnasset, 1. 12.
regnavit, 9. 12.
regni, 1. 2. 12. 14. 6. 2.
regnis, 7. 10.
regno, 6. 8.
regnorum, 6. 10.
regnum, 1. 6. 9. 11. 10. 15.
5. 7. 4. 5. 8. 9. 7. 10.
11.
regredi, 3. 21.
regrediens, 6. 7.
regressus, 1. 28. 2. 25. 3. 14.
6. 23.
regum, 1. 8. 4. 19.
regulo, 2. 16. 20. 21. 22.
regulum, 2. 14.
Regulus, 2. 21.
rei, 6. 24. 9. 22. 8. 18. 9.
8. 11. 16. 17. 10. 1.
reipublicæ, 9. 27.
relati, 9. 3.
relatum, 3. 8.
relatus, 7. 20. 2. 8. 1. 5. 8.
10. 0. 1. 16.
relaxavit, 9. 1.
relictus, 5. 7.
relicto, 3. 8.
religionem, 10. 5.
religionis, 5. 10. 16.
relinquam, 2. 13. 4. 16. 6.
10. 8. 6. 8. 19. 9. 14. 10.
9.
relinquens, 4. 2.
relinquere, 8. 11.
relinquo, 5. 6. 9. 26.
reliquos, 10. 7.

sem, 1. 8.
remandatumque, 1. 11.
remanerat, 3. 7. 1.
remanerunt, 2. 11.
remanit, 2. 21.
remanique 10. 16.
remaret, 9. 28.
remisit, 7. 11.
Remo, 1. 1.
remorum, 4. 7.
remotis, 1. 15. 2. 25.
republicam, 6. 1. 7. 2. 8.
10. 8. 8. 11. 14. 17.
renovatum, 6. 9. 10. 6.
reos, 7. 19.
reparanda, 2. 3. 11.
reparare, 3. 2.
reparata, 4. 10. 7. 12.
reparatis, 7. 24.
reparatio, 2. 9.
reparaverat, 6. 11. 24.
reparaverant, 9. 23.
reparaverit, 9. 9.
reparaverunt, 2. 21.
reparavit, 2. 8. 8. 18.
repente, 9. 23.
reperitus, 4. 4.
repentina, 10. 37.
reperta, 2. 8.
repetens, 6. 8.
repositavit, 3. 13.
reposit, 6. 13.
reprehenderetur, 7. 21.
reprehendo, 10. 17.
repujare, 9. 22.
repudiatis, 2. 15.
repudiata, 7. 6.
repudiat, 10. 6. 16.
retum, 10. 6. 16.
res, 2. 1. 19. 3. 5. 16. 17. 4.
4. 1. 0. 15. 6. 18. 7. 9. 8.
8. 1. 12. 9. 22. 10. 4. 6.
10. 13.
reſervari, 10. 1.
reſervato, 9. 2.
reſilens, 10. 17.
reſilient, 7. 21. 8. 7. 5.
reſpondit, 5. 7.
reſponſa, 3. 7.
reſponſum, 5. 5.
reſponſumque, 11. 11.
reſpublica, 1. 1. 7. 3. 8. 1. 9.

10. 4. 6.
reſtuit, 1. 9.
reſtituit, 6. 18. 8. 13. 9. 17.
reſtituit, 10. 14.
reſtitutum, 10. 15.
reſumendi, 10. 2.
reſumeret, 19. 2.
reſumpſerunt, 2. 3.
reſcribis, 7. 14.
reſtinere, 8. 13.
reſcribi, 3. 18.
reſtro, 2. 21.
reſultent, 2. 13.
reſultit, 3. 16.
reſverentia, 4. 9.
reſverſus, 2. 13.
reſvertens, 6. 3.
reſvexit, 8. 10.
Rex, 1. 3. 8. 9. 19. 2. 14. 3.
1. 12. 4. 3. 5. 6. 10. 16.
19. 5. 5. 7. 6. 11. 16. 7.
ſi 30. 14.
rexit, 8. 23.
Rheni, 7. 9.
Rhenum, 6. 7. 9. 8. 2.
Rhetia, 7. 9. 9. 7.
Rhetiam, 7. 9.
Rhodanum, 4. 21. 5. 1. 6.
17.
Rhodiis, 4. 3.
Rhodopam, 6. 2.
Rhodum, 6. 19.
ripam, 7. 9.
roganti, 9. 13.
rogatus, 6. 14.
rogavit, 10. 8.
Roma, 1. 4. 7. 8. 7. 20. 9.
10.
Romæ, 1. 2. 3. 5. 6. 8. 9. 11.
12. 15. 2. 2. 5. 8. 9. 18. 19.
20. 25. 3. 9. 10. 13. 15.
4. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 10.
24. 5. 1. 2. 4. 5. 8. 10. 13.
6. 3. 5. 6. 7. 10. 17. 21.
25. 7. 4. 6. 8. 3. 15. 16.
19. 2. 24. 8. 1. 3. 4. 7.
12. 13. 15. 20. 22. 19. 2.
3. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 14.
17. 23. 25. 27. 10. 2. 4.
5. 6. 7. 8. 10. 11.
Romam, 1. 2. 11. 2. 8. 12.
13. 14. 15. 17. 20. 21. 24.

3. 2. 3. 5. 6. 7. 13. 14. 15.
18. 20. 21. 23. 4. 3. 7. 21.
5. 1. 4. 6. 7. 6. 4. 6. 10.
23. 25. 7. 2. 6. 8. 14. 18.
8. 22. 9. 2. 13. 15. 10.
2.
Romani, 1. 5. 2. 1. 27. 8. 9.
9. 7. 10. 6.
Romanæ, 6. 2. 25. 9. 3. 25.
Romanam, 2. 9. 4. 5.
Romanas, 7. 14.
Romani, 1. 18. 20. 2. 8. 11.
12. 13. 20. 21. 22. 24. 25.
27. 3. 1. 3. 7. 10. 13. 15.
4. 2. 5. 7. 8. 10. 16. 20.
25. 5. 1. 2. 4. 5. 6. 10. 12.
6. 1. 2. 4. 13. 19. 22. 23.
7. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 8. 1.
2. 6. 8. 13. 17. 28. 19. 20.
2. 3. 7. 12. 17.
Romanis, 1. 3. 11. 2. 7. 11.
13. 25. 16. 19. 20. 21. 21.
24. 25. 3. 1. 23. 5. 7. 11. 12.
18. 19. 22. 4. 1. 2. 3. 4. 5.
6. 12. 15. 5. 5. 6. 12. 13.
25. 9. 2. 25. 18. 17.
Romano, 2. 21. 4. 5. 16. 5.
5. 2. 6. 8. 9. 11. 7. 10.
13. 15. 19. 9. 7. 9. 13. 26.
26. 10. 14.
Romanorum, 1. 7. 15. 2. 7.
8. 10. 11. 12. 15. 21. 27.
3. 6. 8. 10. 11. 12. 13. 16.
4. 4. 5. 6. 7. 9. 13. 14. 15.
5. 2. 4. 5. 7. 9. 10. 13.
6. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10.
14. 16. 17. 7. 3. 5. 6. 9.
10. 15. 8. 4. 6. 9. 2. 5. 7.
9. 11. 12. 15. 19. 20.
Romanos, 1. 16. 15. 19. 20.
2. 10. 11. 12. 13. 3. 12. 15.
21. 4. 5. 15. 9. 5. 2. 6.
9. 10. 9.
Romanosque, 1. 15.
Romanum, 1. 1. 2. 25. 4. 12.
6. 6. 7. 7. 14. 8. 7. 39.
28. 10. 4.
Romanus, 1. 17. 2. 25. 3.
15. 4. 19. 10. 1.
Ronulo, 1. 1. 8. 8.
Romulum, 2. 4.

quosdam, 7. 11. 13. 9. 15.
 quousque, 4. 21.

R

Raptarum, 12. 2.
 rapuit, 1. 2.
 rationali, 9. 14.
 rationem, 10. 10.
 Ravenar, 10. 1.
 Ravensam, 2. 6. 3. 12. 10. 5.
 4. 5. 6. 7. 14. 8. 8. 9. 7.
 10. 1.
 rebellandum, 1. 2.
 rebellantem, 6. 12.
 rebellant, 4. 7.
 rebellaret, 9. 42.
 rebellant, 1. 19.
 rebellaverant, 8. 10.
 rebellaverat, 8. 18. 9. 9.
 rebellaverunt, 1. 9. 14.
 rebellavit, 4. 5. 14.
 rebus, 6. 7. 7. 16. 7. 9. 10.
 10. 9. 15. 16.
 recedente, 1. 11.
 recederet, 4. 1.
 recedit, 3. 21.
 recenti, 1. 18.
 recepti, 7. 2. 12. 11. 3. 14. 16.
 4. 12. 5. 2. 6. 14. 7. 2. 2.
 1.
 recepta, 1. 14. 6. 2.
 receptæ, 9. 22.
 receptas, 8. 18.
 recesserunt, 1. 10. 10.
 recessisset, 2. 13.
 recessit, 2. 14. 7. 6.
 recipere, 1. 11.
 recognoscebant, 4. 11.
 reconciliata, 10. 1.
 rectum, 2. 6.
 recusavit, 10. 1.
 redacta, 10. 2.
 redactæ, 6. 1.
 redactis, 9. 21.
 reddere, 8. 13.
 redderent, 3. 21.
 redderentur, 1. 2. 2. 21.

redderet, 4. 1.
 reddiderat, 2. 13.
 reddiderunt, 2. 9.
 reddidisset, 2. 14.
 reddidit, 3. 15. 4. 11. 6. 14.
 reddita, 3. 7. 9. 21.
 redditi, 2. 27.
 reddito, 2. 27.
 redditus, 4. 1.
 redegit, 4. 11. 7. 11. 19. 8.
 1.
 redcūtes, 2. 11. 4. 12.
 rediens, 4. 12. 6. 18. 19.
 22. 8. 5. 9. 2. 12.
 redisset, 2. 8. 5. 7.
 rediit, 2. 21. 26. 3. 9. 25. 4.
 7. 6. 10. 31. 7. 8. 8. 1.
 redimendis, 2. 11.
 redimerent, 3. 11.
 rediunt, 2. 27.
 redire, 6. 19. 10.
 redirent, 2. 27.
 reducentes, 2. 23.
 reduci, 2. 14.
 reducto, 9. 5.
 reduxit, 2. 21.
 refecit, 9. 4.
 referret, 9. 28.
 referri, 9. 15. 10. 15.
 reformavit, 9. 20.
 regē, 1. 9. 11. 2. 18. 3. 14. 15.
 21. 4. 5. 4. 6. 7. 6. 5. 7.
 8. 14. 21. 22. 11. 7. 0. 11.
 13. 14. 8. 6. 9. 9. 4. 6. 7.
 regem, 1. 10. 16. 12. 2. 6.
 10. 11. 3. 14. 10. 15. 17.
 4. 1. 2. 1. 4. 1. 10. 15. 18.
 10. 14. 16. 5. 4. 6. 2. 11.
 6. 6. 9. 10. 12. 11. 14. 8.
 1. 2. 3. 4. 25. 2. 10. 15.
 17. 21. 21.
 reges, 1. 8. 31. 11. 14. 15.
 16. 2. 1. 4. 6. 7. 17. 19.
 23. 25. 6. 7. 12. 17. 21.
 25. 7. 10. 11.
 regi, 4. 1. 4. 5. 10. 16. 17.
 22. 25.
 regii, 5. 13. 6. 12. 17. 22.
 regia, 6. 5.
 regis, 6. 22.
 regibus, 1. 9. 4. 6. 7. 8. 5.
 2. 3. 1. 6. 6. 5. 7. 7. 12.

15. 19. 8. 4. 5. 6. 8. 10.
 2. 1.
 regina, 7. 7.
 reginam, 7. 6.
 regio, 6. 12.
 regionem, 8. 1.
 regiones, 6. 9.
 regis, 1. 6. 7. 8. 4. 3. 4. 7.
 15. 19. 25. 26. 6. 4. 6. 8.
 2. 12. 18. 7. 2. 3. 5. 7.
 regnabat, 10. 1.
 regnante, 1. 3.
 regnare, 7. 7.
 regnasset, 1. 8.
 regnarum, 1. 8.
 regnavit, 1. 11.
 regnavit, 9. 11.
 regni, 1. 2. 12. 14. 6. 2.
 regnis, 7. 10.
 regno, 6. 8.
 regnorum, 6. 10.
 regnum, 1. 6. 9. 11. 10. 15.
 5. 7. 4. 5. 8. 9. 7. 10.
 11.
 regredi, 3. 21.
 regrediens, 6. 7.
 regressus, 1. 18. 2. 25. 1. 14.
 6. 21.
 regum, 1. 8. 4. 19.
 reguli, 1. 16. 10. 21. 22.
 regulum, 2. 14.
 Regulus, 2. 21.
 rei, 6. 24. 9. 22. 8. 18. 9.
 3. 11. 16. 27. 10. 1.
 reipublicæ, 9. 27.
 relati, 9. 1.
 relatum, 3. 8.
 relatus, 7. 10. 22. 8. 1. 5. 8.
 10. 0. 1. 16.
 relaxavit, 9. 1.
 relictus, 5. 7.
 relicto, 3. 18.
 religionem, 10. 5.
 religionis, 15. 10. 16.
 relinquam, 2. 11. 4. 16. 6.
 10. 8. 6. 3. 19. 9. 14. 10.
 9.
 relinquens, 4. 2.
 relinqueret, 1. 11.
 relinquo, 5. 6. 2. 26.
 reliquos, 10. 7.

rem, 1. 8.
remandandumque, 2. 13.
remanſerat, 3. 7. 1.
remanſerunt, 2. 11.
remanſit, 2. 11.
remeaſque 10. 16.
remearet, 9. 18.
remiſit, 7. 11.
Remo, 1. 1.
remorum, 4. 7.
remotiſ, 1. 15. 2. 25.
rempublicam, 6. 3. 7. 2. 8.
10. 8. 8. 11. 14. 17.
renovatum, 6. 9. 10. 6.
reos, 7. 19.
reparanda, 1. 1. 11.
reparare, 1. 2.
reparata, 4. 10. 7. 12.
reparatiſ, 7. 24.
reparato, 2. 2.
reparaverat, 6. 11. 24.
reparaverant, 9. 11.
reparaverit, 9. 9.
reparaverunt, 2. 24.
reparavit, 1. 8. 8. 18.
repente, 2. 23.
repetit, 4. 4.
repentina, 10. 17.
repetra, 2. 8.
repetens, 6. 8.
reporavit, 1. 11.
repoſuit, 6. 11.
reprehenderetur, 7. 21.
reprehendo, 10. 17.
repudiare, 9. 24.
repudiatiſ, 2. 11.
repudiata, 7. 6.
retum, 10. 6. 16.
res, 2. 1. 19. 1. 5. 16. 17. 4.
4. 1. 0. 15. 6. 18. 7. 2. 8.
2. 1. 12. 9. 9. 22. 10. 4. 6.
10. 11.
reſervati, 10. 1.
reſervato, 2. 2.
reſiliens, 10. 17.
reſiſtenter, 7. 21. 8. 7. 1.
reſpondit, 1. 7.
reſponſa, 1. 7.
reſponſum, 1. 1.
reſponſumque, 11. 11.
reſpublica, 1. 2. 7. 1. 8. 1. 9.

4. 10. 4. 6.
reſtatu, 1. 2.
reſtituit, 6. 18. 8. 13. 9. 17.
reſtituta, 10. 14.
reſtitutum, 10. 15.
reſumendi, 10. 2.
reſumeret, 19. 2.
reſuſciterent, 2. 1.
reſtituiſ, 7. 14.
reſtinere, 8. 11.
reſtinere, 1. 18.
reſtro, 2. 21.
reſuſcitent, 2. 1.
reſtituiſ, 1. 16.
reſverentia, 4. 9.
reſverſus, 2. 11.
reſvertens, 6. 3.
reſvexit, 8. 10.
Rex, 1. 1. 8. 2. 19. 2. 14. 3.
1. 12. 4. 1. 5. 6. 10. 16.
19. 5. 5. 7. 6. 11. 16. 7.
ſi 10. 14.
reſit, 8. 21.
Rheni, 7. 9.
Rhenum, 6. 7. 9. 8. 2.
Rhetia, 7. 9. 2. 7.
Rhetiam, 7. 9.
Rhodanum, 4. 21. 1. 1. 6.
17.
Rhodiiſ, 4. 1.
Rhodopi, 6. 2.
Rhodum, 6. 19.
ripam, 7. 9.
roganti, 9. 13.
rogatus, 4. 14.
rogavit, 10. 8.
Roma, 1. 4. 7. 8. 7. 20. 9.
10.
Romæ, 1. 2. 3. 1. 5. 6. 8. 9. 11.
12. 15. 3. 3. 5. 8. 9. 18. 19.
20. 25. 1. 9. 10. 11. 15.
4. 7. 8. 11. 11. 14. 16. 20.
24. 5. 1. 2. 4. 5. 8. 10. 13.
6. 1. 5. 6. 7. 10. 17. 21.
25. 7. 4. 6. 8. 3. 15. 16.
19. 2. 24. 2. 1. 3. 4. 7.
12. 13. 15. 20. 22. 19. 2.
1. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 14.
17. 21. 25. 27. 10. 1. 4.
5. 6. 7. 8. 10. 11.
Romam, 1. 2. 11. 3. 8. 13.
13. 14. 15. 17. 20. 21. 24.

1. 2. 1. 5. 6. 7. 11. 14. 15.
18. 10. 11. 21. 4. 1. 7. 21.
1. 1. 4. 6. 7. 6. 4. 6. 10.
21. 25. 7. 2. 6. 8. 14. 18.
2. 22. 9. 2. 13. 11. 10.
12.
Romana, 1. 1. 2. 1. 27. 2. 2.
2. 7. 10. 6.
Romanæ, 6. 2. 25. 9. 1. 25.
Romanam, 2. 2. 4. 15.
Romanas, 7. 14.
Romanj, 1. 18. 10. 2. 8. 11.
12. 13. 20. 22. 24. 24. 25.
27. 3. 1. 1. 7. 10. 13. 15.
4. 2. 5. 7. 8. 10. 16. 20.
25. 1. 2. 4. 5. 6. 10. 12.
6. 1. 2. 4. 13. 19. 22. 23.
7. 1. 5. 6. 2. 9. 10. 8. 1.
2. 6. 8. 11. 17. 28. 19. 20.
2. 7. 12. 17.
Romanis, 1. 1. 11. 2. 7. 11.
13. 25. 16. 19. 20. 21. 21.
24. 25. 3. 1. 21. 5. 7. 11. 12.
18. 19. 22. 4. 1. 3. 4. 5. 6.
12. 15. 5. 5. 6. 12. 13.
25. 9. 2. 25. 18. 17.
Romano, 2. 11. 4. 5. 16. 5.
5. 2. 6. 8. 9. 11. 7. 10.
13. 15. 19. 2. 7. 9. 3. 26.
26. 10. 14.
Romanorum, 1. 7. 15. 2. 7.
8. 10. 11. 12. 15. 22. 27.
1. 6. 8. 10. 11. 13. 11. 16.
4. 4. 5. 6. 7. 9. 13. 14. 15.
5. 2. 4. 5. 7. 9. 10. 11.
6. 1. 4. 6. 7. 8. 9. 10.
14. 16. 17. 7. 1. 5. 6. 9.
10. 11. 8. 4. 6. 2. 2. 7.
9. 11. 12. 15. 19. 20.
Romanos, 1. 16. 15. 19. 20.
2. 10. 11. 12. 11. 1. 12. 15.
22. 4. 5. 15. 19. 5. 2. 6.
9. 10. 9.
Romanſque, 1. 15.
Romanum, 1. 1. 2. 25. 4. 12.
6. 6. 7. 7. 14. 8. 7. 29.
18. 10. 4.
Romanus, 1. 17. 2. 25. 3. 1.
15. 4. 19. 10. 1.
Romulo, 1. 1. 8. 8.
Romulum, 2. 4.

- Senam, 1. 18.
 Senator, 7. 16. 8. 4. 9. 1.
 10.
Senatorem, 8. 4.
 Senatores, 1. 1. 3. 10. 5.
9. 6. 10. 8. 7. 1. 5.
 Senatoribus, 6. 5.
 Senatoris, 2. 12.
 Senatorum, 1. 16.
 Senatus, 1. 11. 2. 9. 11. 1. 11.
4. 3. 7. 5. 5. 7. 6. 21.
7. 1. 15. 2. 9. 1. 1. 8. 5. 9.
11.
 Senatium, 1. 11. 2. 5. 11. 7.
1. 8. 4.
 Senatu, 2. 11. 2. 7. 1. 2. 1. 4.
16. 19. 20. 5. 7. 6. 1. 7.
1. 1. 4. 8. 7. 19. 2. 2. 2. 1.
15. 12.
 senatusque, 6. 19.
 Senatus-consulto, 8. 16.
 senectutem, 1. 2.
 senem, 2. 5.
senex, 8. 1. 8. 19.
 senius, 2. 2. 4.
 senioribus, 1. 2.
 Senones, 1. 20.
 Senonis, 10. 12.
 sentiret, 2. 17. 10. 1.
 sentium, 7. 13.
 sepelitur, 7. 8.
 sepelivit, 2. 11.
 septem, 1. 8. 1. 3. 1. 8. 9. 6.
7. 6. 20. 7. 18. 8. 17.
 septennium, 9. 12.
 septimo, 7. 16. 10. 18.
 septimum, 7. 20.
 septimus, 1. 8. 8. 18.
 septingentesimo, 4. 11. 7. 1.
 septuagesimam, 8. 13.
 septuagesimo, 7. 16. 8. 11.
 8.
 septuaginta, 4. 7. 5. 6. 6.
 12.
 sepultus, 7. 18.
 sepultum, 4. 19.
 sepultura, 7. 18.
 sepulturae, 1. 11.
 sepultus, 8. 5.
 sepultusque, 7. 16.
 Se uani, 7. 17.
 sequebantur, 9. 19.
 sequebatur, 2. 12.
 sequenti, 1. 27. 1. 14.
 sequi, 6. 8.
 Serapium, 7. 24.
 Sergius, 6. 15.
 sericam, 8. 15.
 Sertorii, 6. 1.
 Sertorium, 5. 1.
 Sertorius, 6. 1.
 servari, 2. 21.
 servatum, 9. 21.
 servi, 2. 10.
 servieat, 2. 25.
 Servili, 6. 5.
 Servilio, 2. 27. 6. 1.
 Servilius, 2. 13.
 Servio, 1. 21.
 servis, 4. 14.
 servitio, 8. 2.
 servitute, 2. 7.
 Servius, 1. 7.
 sestertium, 6. 17.
 severas, 10. 8.
 severioribus, 7. 17.
 severissime, 8. 11.
 severitate, 4. 6.
 severitatem, 1. 10. 7. 16. 9.
 26.
 Severus, 8. 18. 19. 10. 1.
 sex, 2. 7. 28. 9. 15. 17. 22.
 sexagenario, 8. 7.
 sexagesimo, 8. 4. 10. 8.
 sexagesimum-nonum, 5. 7.
 20.
 sexaginta, 2. 21. 11. 4. 10.
5. 2. 9. 6. 7. 14. 25. 9.
 21.
 sexcentesima, 4. 8.
 sexcentesimo, 4. 22. 23. 6.
6. 7. 15. 17. 18.
 sexdecim, 4. 7.
 sexies, 5. 4.
 sexto, 7. 4. 8. 10. 20. 10.
 16.
 sexto-decimo, 1. 5.
 sextum, 8. 12. 9. 16.
 sextus, 4. 21. 6. 23.
 si, 1. 9. 12. 13. 14. 2. 11. 5.
5. 6. 21. 22. 10. 1. 15.
 sibi, 1. 10. 13. 2. 1. 10. 12.
14. 1. 8. 4. 6. 7. 5. 2. 1.
7. 20. 22. 8. 5. 9. 2. 20.
 7. 15.
 si, 2. 12.
 Sicilia, 2. 12. 18. 19. 24. 1.
8. 14. 7. 4.
 Siciliæ, 2. 18. 2. 27. 1. 1.
14. 4. 11.
 Siciliam, 1. 18. 5. 8. 2.
 sicut, 7. 2. 10. 17.
 sicuti, 4. 1.
 signa, 1. 10. 5. 2. 7. 9.
 significans, 2. 27.
 similem, 1. 19.
 similibus, 8. 14.
 similior, 7. 23.
 similis, 6. 16. 7. 8. 18.
 simillimus, 7. 14.
 simul, 2. 1. 17. 4. 5. 13. 5.
2. 6. 7. 15. 8. 14. 2.
1. 15. 10. 5.
 sine, 1. 3. 2. 27. 4. 16. 5. 7.
6. 11. 19. 8. 6. 2. 13. 10.
 2.
 sinente, 10. 2.
 Singaram, 10. 10.
 singulare, 2. 5.
 singulari, 6. 18.
 singuli, 1. 16.
 singulos, 8. 9.
 Similitre, 6. 20.
 Sinopen, 6. 8.
 Sipylum, 4. 1.
 sit, 8. 4. 12. 15.
 situ, 8. 5.
 Smyrne, 4. 1.
 socer, 6. 21. 2. 18.
 socer, 1. 12.
 socero, 8. 10.
 sociale, 5. 2.
 socialis, 5. 4.
 sociis, 6. 15.
 socius, 8. 18. 9. 21.
 socordia, 6. 11.
 sol, 2. 14.
 sola, 6. 12. 9. 1.
 solam, 7. 24.
 solas, 2. 5.
 solertissimus, 2. 16.
 soli, 1. 6. 2. 15.
 solitudines, 2. 25.
 sollicitans, 2. 13.
 sollicitari, 2. 14.
 sollicitata, 1. 12.
 sollicitudinem, 10. 1.
 solveretur, 2. 87.
 solo, 4. 16.
 solum, 2. 6. 27. 4. 1. 8. 11.

solus, 6. 1. 7. 8. 8. 5. 11.

18. 9. 21. 10. 14.

soluta, 2. 9.

soluti, 4. 16.

Sophene, 6. 13.

soror, 10. 5.

sorore, 7. 6.

sororem, 4. 5.

sorores, 2. 15.

sorori, 6. 22.

sororibus, 7. 13.

sorori, 2. 14. 18. 5. 11.

Spartaco, 6. 17.

spatiofior, 6. 14.

speculatoris, 2. 15.

spectaculi, 4. 7. 7. 14. 10.

3.

spectaculorumque, 9. 3.

spectaculum, 2. 4. 7. 10. 3.

spem, 2. 3. 10. 12.

spolia, 3. 3. 4. 13.

spoliis, 1. 20.

fore, 7. 17. 22. 18.

spondidit, 1. 14.

spurio, 2. 9. 4. 4.

spurius, 1. 10. 4. 35.

stadium, 7. 24.

staret, 1. 11.

statim, 1. 9. 20. 5. 6. 21.

8. 6. 10. 16.

statuonem, 9. 27.

statua, 9.

statuaz, 1. 17.

statuam, 7. 21.

statum, 2. 13. 8. 1. 9. 18.

stellam, 10. 8.

stergore, 7. 18.

sternerentur, 10. 1.

stipendiis, 1. 18. 8. 8.

Stoicz, 8. 11.

stolide, 10. 10.

stangulatus, 4. 19.

Stratonice, 4. 19.

stravit, 2. 9.

strenus, 3. 6. 5. 1. 7. 12. 9.

9. 18. 10. 2.

strenuissime, 2. 11.

strenuissimus, 2. 2.

strenuo, 2. 21.

strenuum, 10. 9.

strenuus, 6. 1. 8. 1. 2. 17.

10. 4.

studius, 8. 19. 10. 7.

studiosissimi, 7. 19. 0.

stupra, 7. 11.

stupradet, 1. 8.

stuprum, 1. 18.

sua, 1. 4. 3. 6. 15. 4. 11. 5.

1. 6. 10. 25. 16. 10. 17.

20.

sua, 1. 7. 12. 4. 10. 7. 12.

12. 9. 10. 10. 11.

suam, 1. 15. 4. 2. 12. 8. 10.

11. 20. 11. 9. 17. 25.

suas, 1. 13. 8. 8.

suasit, 2. 4.

sub, 1. 7. 11. 1. 9. 7. 14. 19.

8. 5. 12. 18. 9. 5. 10. 6.

17.

subacta, 2. 17. 3. 13.

subactam, 7. 22.

subacti, 2. 6. 4. 17.

subactis, 9. 35.

subactum, 6. 21.

subegit, 1. 7. 8. 6. 4. 7. 1.

subegendos, 2. 10.

subigeret, 3. 11.

subjugati, 4. 16.

subita, 1. 18.

subito, 1. 2. 2. 15. 6. 7. 8.

10.

sublato, 2. 5. 18.

sublatum, 1. 6.

submersa, 2. 17.

submotique, 10. 14.

submovit, 7. 22.

subniliis, 9. 2.

subveniret, 5. 7.

suburbano, 7. 15.

succedunt, 1. 10.

successerat, 1. 6. 7. 2. 16.

successit, 4. 15. 6. 19. 7. 16.

19. 20. 8. 1. 2. 16. 20.

23. 9. 10. 11.

succellor, 4. 17. 6. 2. 2. 8.

2. 11. 15.

succellorem, 8. 11.

succellotes, 2. 9. 8. 19.

succellori, 6. 1.

succellu, 2. 2.

succellum, 2. 26.

succelluros, 4. 6.

succellus, 6. 17.

sudore, 1. 17.

Succilani, 1. 8.

sui, 1. 7. 2. 11. 6. 12. 21. 7.

2. 15. 17. 8. 1. 7. 2. 15.

10. 4. 8.

Sulpicio, 2. 16.

Sulpicium, 2. 5. 11.

Sulpicius, 2. 1.

summm, 1. 18.

summoti, 2. 11.

sumpsit, 1. 10. 9. 4. 9. 10.

10.

sumprum, 1. 15.

sumprus, 2. 18.

sumprumque, 7. 14.

sunt, 1. 4. 11. 12. 16. 18. 19.

20. 2. 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8.

10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.

24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.

32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39.

40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47.

48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55.

56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63.

64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71.

72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79.

80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87.

88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95.

96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103.

104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111.

112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119.

120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127.

128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135.

136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143.

144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151.

152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159.

160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167.

168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175.

176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183.

184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191.

192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199.

200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207.

208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215.

216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223.

224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231.

232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239.

240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247.

248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255.

256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263.

264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271.

272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279.

280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287.

288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295.

296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303.

304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311.

312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319.

320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327.

328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335.

336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343.

344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351.

352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359.

360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367.

368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375.

376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383.

384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391.

392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399.

400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407.

408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415.

416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423.

424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431.

432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439.

440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447.

448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455.

456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463.

464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471.

472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479.

480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487.

488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495.

496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503.

504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511.

512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519.

520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527.

528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535.

536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543.

544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551.

552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559.

560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567.

568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575.

576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583.

584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591.

592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599.

600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607.

608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615.

616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623.

624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631.

632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639.

640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647.

648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655.

656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663.

664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671.

672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679.

680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687.

688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695.

696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703.

704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711.

712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719.

720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727.

728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735.

736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743.

744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751.

752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759.

760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767.

768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775.

776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783.

784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791.

792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799.

800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807.

808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815.

816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823.

824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831.

832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839.

840. 841. 842. 843. 84

olus, 6. 1. 7. 8. 8. f. 11.
18. 2. 10. 14.
 soluta, 2. 9.
 soluti, 4. 16.
 Sophene, 6. 13.
 soror, 10. 5.
 sorore, 7. 6.
 sororem, 4. 5.
 sorores, 2. 15.
 soroti, 6. 22.
 sororibus, 7. 17.
 soroti, 9. 14. 18. 5. 11.
 Spartaco, 6. 17.
 spatiofior, 6. 14.
 spectatoris, 2. 15.
 spectaculi, 4. 7. 7. 14. 19.
 3.
 spectaculorumque, 9. 3.
 spectaculum, 2. 4. 7. 10. 3.
 spem, 2. 3. 10. 12.
 spolia, 1. 1. 4. 11.
 spoliis, 1. 20.
 f. ote, 7. 17. 9. 18.
 spondidit, 1. 14.
 spurio, 2. 9. 4. 42.
 spurius, 1. 10. 4. 25.
 stadium, 7. 14.
 statet, 1. 11.
 statim, 1. 9. 20. 5. 6. 31.
8. 6. 10. 16.
 stat onem, 9. 27.
 statua, 9.
 statua, 1. 17.
 statuam, 7. 31.
 statum, 2. 13. 8. 1. 9. 18.
 stellam, 10. 8.
 stergore, 7. 18.
 sternentur, 10. 1.
 stipendii, 1. 18. 8. 8.
 Stoicæ, 8. 11.
 stolidæ, 10. 10.
 strangulatus, 4. 19.
 Stratonicen, 4. 19.
 stravit, 1. 9.
 strenus, 1. 6. 3. 7. 12. 9.
9. 18. 10. 2.
 strenuissime, 2. 13.
 strenuissimus, 9. 9.
 strenuo, 9. 21.
 strenuum, 10. 9.
 strenuus, 6. 1. 8. 1. 2. 17.
10. 4.
 studius, 8. 19. 10. 7.

studioſissimi, 7. 19. 0.
 supra, 7. 12.
 supradict, 1. 8.
 stuprum, 1. 18.
 sua, 1. 4. 3. 6. 15. 4. 11. 5.
1. 6. 10. 25. 16. 10. 17.
20.
 sua, 1. 7. 10. 4. 10. 7. 11.
11. 9. 10. 10. 2. 12.
 suam, 1. 15. 4. 1. 12. 8. 10.
11. 20. 13. 9. 17. 25.
 suas, 1. 21. 8. 8.
 suasit, 1. 4.
 sub, 1. 7. 12. 12. 9. 7. 14. 19.
8. 11. 18. 2. 5. 10. 6.
17.
 subacta, 2. 17. 3. 13.
 subactam, 7. 2.
 subacti, 2. 6. 4. 27.
 subactis, 9. 25.
 subactum, 6. 21.
 subegit, 1. 7. 8. 6. 4. 7. 1.
 subigendos, 9. 20.
 subigret, 3. 11.
 subjugati, 4. 16.
 subita, 1. 18.
 subito, 1. 2. 1. 15. 6. 7. 8.
10.
 sublati, 2. 18.
 sublatuna, 1. 6.
 submersa, 2. 17.
 submonique, 10. 14.
 submovi, 7. 2.
 subtilis, 9. 2.
 subveniret, 5. 7.
 suburbano, 7. 15.
 succedunt, 1. 10.
 successerat, 1. 6. 7. 9. 16.
 successit, 4. 15. 6. 19. 7. 16.
19. 10. 8. 1. 2. 8. 16. 20.
23. 9. 10. 11.
 succellor, 4. 17. 6. 3. 2. 8.
7. 11. 15.
 succellorem, 8. 11.
 succellōres, 2. 2. 8. 19.
 succellori, 6. 12.
 * succellu, 2. 2.
 succellum, 9. 16.
 succelluros, 4. 6.
 succellus, 6. 17.
 sudore, 1. 17.
 Sueſſani, 1. 8.
 sui, 1. 7. 2. 11. 6. 12. 21. 7.

2. 15. 17. 8. 1. 7. 2. 15.
10. 4. 8.
 Sulpicio, 2. 16.
 Sulpicium, 2. 13.
 Sulpicius, 2. 12.
 sumum, 1. 18.
 summoti, 1. 11.
 sumpti, 1. 10. 9. 4. 9. 10.
10.
 sumptum, 1. 11.
 sumptus, 7. 12.
 sumptuariusque, 7. 14.
 sunt, 1. 4. 12. 12. 16. 18. 19.
20. 2. 1. 1. 4. 4. 5. 6. 7. 8.
10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.
24. 25. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8.
10. 15. 16. 18. 21. 22. 4.
4. 2. 3. 4. 6. 8. 9. 12. 13.
20. 24. 25. 27. 5. 1. 2. 3.
1. 6. 7. 8. 9. 10. 6. 7. 12.
15. 16. 17. 18. 20. 21. 7.
6. 10. 14. 16. 24. 25. 8.
7. 12. 21. 22. 23. 24. 25.
3. 4. 5. 11. 19. 25. 27. 10.
1. 4. 7. 12. 15. 16. 17.
 suis, 1. 7. 8. 2. 2. 1. 6. 2.
4. 5. 15. 1. 4. 8. 10. 6. 2.
14. 25. 7. 10. 16. 9. 1.
 suo, 1. 2. 2. 1. 5. 14. 15. 7.
7. 4. 2. 6. 6. 12. 7. 8. 11.
21. 24. 8. 11. 2. 20. 10.
9.
 suorum, 5. 4. 6. 7. 4. 5.
10. 10.
 suos, 4. 5. 15. 7. 12. 13. 23.
 supellectilis, 1. 23.
 super, 6. 10.
 superant, 2. 22.
 superaret, 9. 17. 10. 7.
 sup̄rari, 6. 10.
 superati, 2. 7. 4. 5.
 superatus, 1. 15. 4. 14. 16.
 superavit, 1. 4. 2. 24. 4.
26. 5. 12. 14. 8. 4. 2. 2.
31.
 superbi, 1. 7.
 superbia, 7. 23.
 superbus, 1. 8.
 superciliosus, 5. 6.
 superfuant, 7. 4.
 superfluus, 10. 8.
 superfluit, 1. 16.
 superiore,

superiore, 2. 17.
superiorem, 6. 17.
superiores, 9. 2.
supercrevit, 1. 2.
supplicius, 2. 2. 3. 11.
supra, 1. 2. 2. 6. 7. 9. 18. 9.
18.
Surrena, 6. 18.
Sutenam, 7. 5.
susceperunt, 1. 16.
suscepit, 1. 5. 1. 7. 7. 12. 9.
2. 16. 10. 11.
suscepti, 2. 12.
suscepto, 6. 12. 7. 12.
susceptoque, 8. 3.
suscepum, 2. 17. 2. 12.
suscepum, 4. 19. 6. 8. 7. 2. 9.
2. 7.
sulcipi, 1. 11.
sulcipitur, 4. 2.
suspectam, 10. 1.
suspiciis, 9. 21. 10. 15.
sustinet, 1. 12.
sustulerunt, 2. 9. 7. 14.
Sutrinorum, 2. 12.
suum, 2. 22. 3. 6. 18. 4. 1. 7.
2. 6. 1. 6. 7. 6. 3. 1. 4. 7. 1.
9. 2. 1. 1. 7. 4. 1. 10. 14.
Sylla, 5. 4. 7. 2. 2. 9. 6. 1.
Syllæ, 5. 6. 7. 8. 6. 23.
Syllam, 4. 2. 6. 5. 4. 7. 2.
Syllano, 6. 16.
Sylvanus, 2. 13.
Syphacem, 1. 20.
Syphax, 3. 20.
Syræ, 8. 22.
Syraculana, 1. 14.
Syracusanorum, 19.
Syria, 6. 13. 8. 18. 9. 1. 10.
Syrizæ, 1. 1. 4. 1.
Syriacum, 4. 2.
Syriam, 6. 8. 14. 7. 5. 2. 8.
Syrmiu, 9. 17.

T.

TAbula, 4. 11.
Tactio, 9. 16.
Tacitus, 2. 16.
Taiphali, 8. 22.
talem, 2. 6.
talenta, 4. 1. 9.
talentorum, c. 3.

talis, 2. 15.
talia, 3. 16.
talis, 7. 15.
tam, 1. 19. 7. 13. 8. 17. 9. 23.
tamen, 1. 7. 1. 9. 10. 20. 2. 3.
6. 9. 11. 18. 22. 16. 28. 3.
2. 10. 14. 16. 18. 22. 4. 5.
19. 22. 27. 1. 4. 7. 10. 13.
6. 2. 4. 5. 8. 10. 13. 18. 20.
22. 22. 7. 1. 2. 3. 4. 5. 9.
14. 16. 17. 18. 12. 20. 22.
8. 2. 4. 7. 8. 10. 17. 13. 16.
9. 1. 3. 11. 14. 15. 16. 17.
20. 31. 22. 33. 25. 26. 27.
28. 10. 3. 4. 5. 7. 12. 13. 14.
15.
tandem, 8. 7.
tanquam, 1. 13. 7. 22. 9. 15.
10. 3.
tanta, 1. 16. 2. 6. 8. 22. 6. 15.
18. 19. 9. 24.
tanta, 7. 21. 8. 11.
tantam, 4. 18. 6. 24.
tantas, 7. 12.
tanti, 2. 25. 6. 21. 7. 17.
tantis, 8. 2. 27. 7. 8.
tanto, 7. 10. 7. 14. 8. 10. 9.
12.
tantorum, 6. 10.
tantos, 4. 15.
tantum, 2. 6. 2. 11. 21. 23. 3.
3. 5. 6. 6. 8. 12. 20. 7. 23.
8. 5. 7. 9. 16. 10. 8.
tantus, 7. 22. 8. 12.
Tarentinis, 2. 11.
Tarento, 2. 14.
Tarentum, 8. 14. 1. 16.
Tarquinii, 1. 7. 10. 12.
Tarquinio, 1. 8. 1. 9.
Tarquinium, 1. 15.
Tarquinius, 1. 6. 2. 9. 10. 15.
Tatraconem, 8. 9.
Tatium, 10. 4.
Tautomitani, 2. 19.
Taurum, 4. 3.
Taxaverant, 9. 13.
teclorio, 10. 18.
Telefinum, 10. 17.
temeritatem, 10. 12.
tempestas, 2. 22.
tempestat, 1. 2.
templa, 1. 1.
templi, 8. 22.

templum, 1. 8. 9. 15.
tempora, 6. 18. 9. 10. 10. 11.
tempor, 2. 9. 11. 22. 1. 1. 12.
13. 14. 15. 4. 3. 1. 6. 1. 15. 5.
1. 6. 7. 8. 6. 2. 4. 5. 16. 7.
4. 5. 8. 9. 13. 8. 5. 2. 10.
9. 5. 7. 12. 14. 10. 2. 5. 6.
7. 12. 13. 14.
temporibus, 6. 4. 7. 17. 10.
tempus, 4. 10. 7. 19. 9. 22. 21.
10. 4. 7.
tenacillime, 10. 16.
tenax, 9. 12.
tenebat, 5. 1. 7. 6. 8. 1. 9. 17.
tenebant, 2. 27. 28.
tenebantur, 2. 27. 3. 19.
tenebatur, 10. 4.
tenende, 9. 22.
tenent, 2. 2.
tenere, 3. 14.
tenent, 2. 25.
tenentur, 2. 27.
teneret, 5. 4. 7. 3.
tenetur, 2. 12.
tenet, 8. 2.
renderent, 2. 10.
tenuerat, 4. 6. 6. 8. 7. 8.
tenuit, 8. 3. 11. 9. 22.
tentabant, 1. 2.
tentata, 9. 22.
ter, 6. 14. 17.
trecentesimo, 1. 17.
ter, 0. 5. 7.
terra, 2. 10.
tertium, 1. 7. 6. 16. 17. 22.
8. 4. 9. 12.
terrestris, 10. 1.
terribilis, 8. 8. 10. 8. 9.
territorio, 1. 5.
tertio, 1. 1. 1. 1. 1. 2. 19. 4.
5. 22. 26. 1. 1. 6. 7. 21. 7.
21. 9. 6. 21. 10. 10. 12.
12.
tertium, 4. 8. 6. 1.
tertius, 3. 11.
testamento, 6. 6. 7. 1.
testamentum, 4. 16. 6. 11. 7.
2.
Tetrico, 9. 13.
Tetricum, 9. 13.
Tetricus, 9. 10.
Teutobodum, 5. 5.
Teutonæ, 5. 1. 1. 3.

olus, 6. 1. 7. 8. 9. 11.
 12. 2. 3. 10. 14.
 soluta, 3. 9.
 soluti, 4. 16.
 Sophene, 6. 13.
 soror, 10. 5.
 sorore, 7. 6.
 sororem, 4. 5.
 sorores, 2. 15.
 sorori, 6. 22.
 sororibus, 7. 17.
 sorori, 9. 14. 18. 5. 17.
 Spartaco, 6. 27.
 spatiohor, 6. 14.
 speculatoris, 2. 15.
 spectaculi, 4. 7. 47. 14. 10.
 1.
 spectaculorumque, 9. 3.
 spectaculum, 2. 4. 7. 10. 3.
 spem, 1. 35. 10. 12.
 spolia, 1. 1. 4. 12.
 spolis, 1. 20.
 fore, 7. 17. 2. 18.
 sponsoisset, 2. 14.
 spurio, 2. 2. 4. 4.
 spurius, 1. 10. 4. 35.
 stadium, 7. 24.
 statet, 1. 11.
 statim, 1. 9. 10. 5. 6. 23.
 8. 6. 10. 16.
 stat onem, 9. 27.
 statua, 2.
 statuz, 2. 17.
 statuam, 7. 21.
 statum, 2. 11. 8. 1. 9. 18.
 stellam, 10. 8.
 stegore, 7. 18.
 sternerentur, 10. 1.
 stipendius, 1. 18. 8. 2.
 Stoice, 8. 11.
 stolidi, 10. 10.
 stangulatus, 4. 19.
 Stratonicen, 4. 19.
 stravit, 2. 9.
 strenus, 1. 6. 3. 7. 12. 9.
 9. 18. 10. 2.
 strenuissime, 2. 13.
 strenuissimus, 2. 2.
 strenuo, 2. 21.
 strenuum, 10. 2.
 strenuus, 6. 1. 8. 1. 2. 17.
 10. 4.
 studius, 8. 19. 10. 7.

studiosissimi, 7. 19.
 supra, 7. 12.
 supradict, 1. 8.
 stuprum, 1. 18.
 sua, 1. 4. 3. 6. 15. 4. 11. 5.
 1. 6. 10. 25. 16. 10. 17.
 10.
 sua, 1. 7. 10. 4. 10. 7. 13.
 12. 9. 10. 10. 2. 12.
 suam, 1. 15. 4. 2. 12. 8. 10.
 13. 20. 23. 9. 17. 25.
 suas, 1. 21. 8. 8.
 suasit, 2. 4.
 sub, 1. 7. 11. 2. 9. 7. 14. 19.
 8. 5. 12. 18. 9. 1. 10. 6.
 17.
 subacta, 2. 15. 3. 13.
 subactam, 7. 2.
 subacti, 2. 6. 4. 27.
 subactis, 9. 25.
 subactum, 6. 15.
 subegit, 1. 7. 8. 6. 4. 7. 1.
 subigendos, 2. 10.
 subigere, 1. 11.
 subjugati, 4. 16.
 subita, 2. 18.
 subito, 1. 2. 1. 15. 6. 7. 8.
 10.
 sublati, 2. 1. 28.
 sublatum, 1. 6.
 submersa, 2. 27.
 submorique, 10. 14.
 submovit, 7. 2.
 subtilis, 9. 2.
 subveniret, 1. 7.
 suburbano, 7. 15.
 succedunt, 1. 10.
 successerat, 1. 6. 7. 9. 16.
 successit, 4. 15. 6. 19. 7. 16.
 19. 20. 8. 12. 8. 16. 20.
 21. 9. 10. 11.
 succellor, 4. 17. 6. 2. 2. 8.
 7. 11. 11.
 succellorem, 8. 11.
 succelliores, 2. 2. 8. 19.
 succellori, 6. 1.
 successu, 2. 2.
 successum, 9. 26.
 successuros, 4. 6.
 successus, 6. 17.
 sudore, 1. 17.
 suessani, 1. 8.
 sui, 1. 7. 2. 11. 6. 12. 21. 7.

2. 15. 17. 8. 1. 7. 9. 15.
 10. 4. 8.
 Sulpicio, 2. 16.
 Sulpicium, 2. 13.
 Sulpicius, 2. 18.
 summm, 1. 18.
 summoti, 2. 11.
 sumpti, 1. 10. 2. 4. 9. 10.
 10.
 sumprum, 1. 11.
 sumprus, 7. 18.
 sumprumque, 7. 14.
 sunt, 1. 4. 11. 12. 16. 18. 19.
 20. 2. 1. 1. 4. 1. 6. 7. 8.
 10. 11. 11. 11. 14. 15. 16.
 17. 18. 15. 20. 21. 22. 23.
 26. 27. 1. 2. 4. 1. 7. 8.
 10. 15. 16. 18. 21. 22. 4.
 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 12. 13.
 20. 24. 25. 27. 5. 1. 2. 1.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 6. 7. 12.
 15. 16. 17. 18. 20. 21. 2.
 6. 10. 14. 16. 24. 25. 2.
 7. 11. 21. 22. 23. 2. 2.
 3. 4. 1. 15. 19. 25. 27. 10.
 1. 4. 7. 12. 15. 16. 17.
 suis, 1. 7. 8. 2. 2. 1. 6. 9.
 4. 5. 11. 1. 4. 8. 10. 6. 1.
 24. 25. 7. 10. 16. 9. 1.
 suo, 1. 2. 2. 2. 1. 14. 15. 7.
 7. 4. 1. 6. 6. 12. 7. 8. 11.
 23. 24. 8. 11. 9. 20. 10.
 2.
 suorum, 1. 4. 6. 7. 4. 5.
 10. 10.
 suos, 4. 6. 15. 7. 12. 13. 23.
 supellectilis, 1. 21.
 super, 6. 0.
 superant, 2. 22.
 superaret, 2. 17. 10. 7.
 superi rati, 6. 10.
 superati, 2. 7. 4. 5.
 superatus, 1. 15. 4. 14. 16.
 superavit, 1. 4. 2. 24. 4.
 16. 5. 13. 14. 8. 4. 8. 2.
 23.
 superbi, 1. 7.
 superbia, 7. 13.
 superbus, 1. 8.
 superciliosus, 1. 6.
 superfuertant, 7. 4.
 superfluas, 10. 8.
 superfluit, 1. 16.
 superiore,

superiore, 2. 17.
superiorem, 6. 17.
superiores, 9. 2.
superuevum, 1. 12.
supplicius, 2. 15. 1. 11.
supra, 1. 1. 2. 6. 7. 9. 18. 9.
18.
Sutena, 6. 18.
Sutenam, 7. 5.
susceperunt, 1. 16.
suscepit, 1. 5. 1. 7. 7. 12. 1. 2.
35. 16. 10. 11.
suscepti, 2. 12.
suscepto, 6. 12. 7. 16.
susceptoque, 8. 24.
susceprum, 2. 17. 2. 18.
susceprus, 4. 19. 6. 8. 7. 2. 9.
25.
sulcippi, 1. 11.
sulcippiur, 4. 8.
suspectam, 10. 1.
suspiciis, 9. 21. 10. 15.
sustineret, 1. 18.
sustulerunt, 2. 9. 7. 14.
Sutrinorum, 2. 1.
suum, 2. 22. 1. 6. 18. 4. 1. 7.
26. 5. 6. 7. 6. 11. 14. 7. 1.
9. 8. 15. 7. 4. 11. 10. 14.
Sylla, 5. 4. 7. 2. 8. 9. 6. 12.
Syllæ, 5. 8. 7. 8. 6. 11.
Syllam, 4. 26. 5. 4. 7. 2.
Syllano, 6. 16.
Sylvanus, 2. 11.
Syphacem, 1. 20.
Syphax, 3. 20.
Syræ, 8. 22.
Syracufana, 1. 14.
Syracusanorum, 19.
Syria, 6. 11. 8. 18. 9. 1. 10.
Syriæ, 1. 1. 4. 12.
Syriacum, 4. 2.
Syriam, 6. 8. 14. 7. 5. 2. 8.
Syrmiu, 9. 17.

T.

TAbula, 4. 11.
Tacito, 9. 16.
Tacitus, 2. 16.
Taiphali, 8. 22.
talem, 2. 5.
talenta, 4. 1. 2.
talentorum, c. 12.

talcs, 2. 15.
talia, 3. 16.
talis, 7. 15.
tami, 1. 19. 7. 13. 8. 17. 9. 23.
tamen, 1. 7. 1. 9. 10. 20. 2. 1.
6. 9. 11. 18. 23. 16. 28. 3.
2. 10. 14. 16. 18. 23. 4. 5.
19. 22. 27. 5. 4. 7. 10. 13.
6. 2. 4. 5. 8. 10. 11. 18. 20.
22. 22. 7. 12. 2. 1. 4. 5. 9.
14. 16. 17. 18. 12. 20. 22.
8. 2. 4. 7. 8. 10. 11. 13. 16.
9. 2. 1. 11. 14. 15. 16. 17.
20. 11. 22. 13. 25. 26. 27.
28. 10. 3. 4. 5. 7. 12. 13. 14.
15.
tandem, 8. 7.
tanquam, 1. 11. 7. 22. 9. 15.
10. 3.
tanta, 1. 16. 2. 6. 8. 9. 6. 15.
18. 19. 9. 24.
tanta, 7. 21. 8. 11.
tantam, 4. 18. 6. 24.
tantas, 7. 12.
tanti, 2. 25. 6. 11. 7. 17.
tantis, 8. 2. 27. 7. 8.
tanto, 7. 10. 7. 14. 8. 10. 9.
18.
tantorum, 6. 10.
tantos, 4. 15.
tantum, 2. 6. 2. 11. 21. 23. 3.
1. 5. 6. 6. 8. 12. 20. 7. 23.
8. 5. 7. 9. 26. 10. 8.
tanius, 7. 22. 8. 12.
Tarentinis, 2. 11.
Tarentio, 2. 14.
Tarentum, 8. 14. 1. 16.
Tarquinii, 1. 7. 10. 12.
Tarquinio, 1. 8. 1. 9.
Tarquinium, 1. 25.
Tarquinius, 1. 6. 8. 9. 10. 11.
Tarracensem, 8. 9.
Tarsum, 10. 4.
Tauromitani, 2. 19.
Taurum, 4. 1.
Taxaverant, 9. 13.
teclotio, 10. 18.
Telclinum, 10. 17.
temeritatem, 10. 12.
tempestas, 2. 22.
tempestat, 1. 2.
templa, 1. 1.
templi, 2. 22.

templum, 1. 8. 9. 15.
tempota, 6. 18. 9. 20. 10. 11.
tempor, 2. 9. 11. 22. 1. 1. 12.
13. 14. 15. 4. 1. 5. 6. 11. 15. 5.
1. 6. 7. 8. 6. 2. 4. 5. 16. 7.
4. 5. 8. 9. 13. 8. 5. 2. 10.
9. 5. 7. 12. 14. 10. 2. 5. 6.
7. 11. 11. 14.
temporibus, 6. 4. 7. 17. 20.
tempus, 4. 10. 7. 19. 9. 2. 21.
10. 4. 7.
tenacillime, 10. 16.
tenax, 9. 12.
tenebat qf, 1. 7. 6. 8. 3. 9. 13.
tenebant, 2. 27. 28.
tenebantur, 2. 27. 3. 19.
tenebatur, 10. 4.
tenende, 9. 8.
tenent, 2. 8.
tenere, 3. 14.
tenent, 2. 25.
tenentur, 2. 27.
tenerei, 5. 4. 7. 5.
tenetur, 2. 12.
tenet, 8. 2.
tenderent, 2. 10.
tenuerat, 4. 6. 6. 8. 7. 8.
tenuis, 8. 3. 11. 9. 12.
tentabant, 1. 2.
tentata, 9. 22.
ter, 6. 14. 17.
tercentesimo, 1. 17.
ter, 10. 5. 7.
terra, 2. 20.
certarum, 7. 7. 6. 16. 17. 22.
8. 4. 9. 12.
terrelltri, 10. 5.
terribilis, 8. 8. 10. 8. 9.
tertitorio, 1. 5.
tertio, 1. 1. 11. 12. 20. 2. 19. 4.
5. 2. 2. 26. 5. 1. 6. 7. 35. 7.
11. 9. 6. 11. 10. 10. 12.
12.
tertium, 4. 8. 6. 1.
tertius, 1. 11.
testamento, 6. 6. 7. 1.
testamentum, 4. 16. 6. 11. 5.
2.
Tetrico, 9. 13.
Tetticum, 9. 11.
Tetricus, 9. 10.
Teutobodum, 5. 8.
Teutoncs, 5. 1. 1. 3. 2.

ojus, 6. 1 7. 8 8. f. 11.

18. 2 21. 10. 14.

soluta, 2. 9.

soluti, 4. 16.

Sophene, 6. 13.

foror, 10. 5.

forore, 7. 6.

fororem, 4. f.

forores, 2. 15.

forori, 6. 22.

fororibus, 7. 17.

forori, 9. 14. 18. 5. 11.

Spartaco, 6. 17.

spatiofior, 6. 14.

speculatoris, 2. 15.

spectaculi, 4. 7. 7. 14. 10.

1.

spectaculorumque, 9. 1.

spectaculum, 2. 4. 7. 10. 3.

spem, 2. 25. 10. 12.

spolia, 3. 4. 13.

spoliis, 3. 20.

spore, 7. 17. 22. 18.

spopondisset, 2. 14.

spurio, 2. 9. 4. 42.

spurius, 1. 10. 4. 25.

stadium, 7. 14.

stacer, 1. 11.

statim, 1. 9. 20. 5. 5. 6. 21.

8. 6. 10. 16.

statuam, 9. 17.

statuaz, 2. 17.

statuam, 7. 23.

statum, 2. 13. 8. 1. 9. 28.

stellam, 10. 8.

stengore, 7. 18.

sternerentur, 10. 1.

stipendiis, 1. 18. 8. 2.

Stoicz, 8. 11.

stolide, 10. 10.

stangulatus, 4. 19.

Stratonice, 4. 19.

stravit, 2. 9.

strenus, 3. 6. 5. 1. 7. 11. 9.

9. 18. 10. 2.

strenuissime, 2. 11.

strenuissimus, 2. 2.

strenuo, 2. 21.

strenuum, 10. 9.

strenuus, 6. 1. 8. 1. 2. 17.

10. 4.

studii, 8. 19. 10. 7.

studiofissi, 7. 19. 2.

stupra, 7. 12.

stupradet, 1. 8.

stuprum, 1. 18.

sua, 1. 4. 1. 6. 15. 4. 11. 5.

1. 6. 20. 25. 36. 10. 17.

20.

sua, 1. 7. 10. 4. 10. 7. 12.

12. 9. 20. 10. 2. 12.

suam, 1. 15. 4. 2. 12. 8. 10.

11. 20. 13. 9. 17. 25.

suas, 1. 21. 8. 8.

suavit, 1. 4.

sub, 1. 7. 12. 2. 9. 7. 14. 19.

3. 12. 18. 9. 5. 10. 6.

17.

subacta, 1. 25. 3. 13.

subactam, 7. 2.

subacti, 2. 6. 4. 27.

subactis, 9. 25.

subactum, 6. 21.

subegit, 1. 7. 8. 6. 4. 7. 12.

subegendo, 2. 20.

subigeret, 3. 11.

subjugati, 4. 16.

subita, 1. 18.

subito, 1. 2. 1. 15. 6. 7. 8.

10.

sublato, 2. 12. 8.

sublatum, 1. 6.

submersa, 2. 17.

submotique, 10. 14.

submovit, 7. 2.

subtilis, 9. 2.

subveniret, 5. 7.

suburbano, 7. 15.

succedunt, 7. 10.

successerat, 1. 6. 7. 9. 16.

successit, 4. 15. 6. 19. 7. 16.

19. 20. 8. 1. 2. 8. 16. 20.

23. 9. 10. 11.

succellor, 4. 17. 6. 2. 9. 2.

7. 11. 15.

succellorem, 8. 11.

succellores, 2. 2. 8. 19.

succellori, 6. 1.

succellu, 2. 2.

succellum, 9. 26.

succelluros, 4. 6.

succellus, 6. 17.

suctore, 1. 17.

suctilani, 1. 8.

sui, 1. 7. 2. 11. 6. 12. 21. 7.

2. 15. 17. 8. 1. 7. 9. 15.

10. 4. 8.

Sulpicio, 2. 16.

Sulpicium, 2. 5. 13.

Sulpicius, 2. 18.

sumum, 1. 18.

summoti, 2. 11.

sumpsit, 1. 10. 9. 4. 9. 10.

10.

sumprum, 1. 11.

sumprus, 7. 18.

sumpruamque, 7. 14.

sunt, 1. 4. 11. 12. 16. 18. 19.

20. 2. 1. 1. 4. 5. 6. 7. 8.

10. 12. 13. 14. 15. 16.

17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.

24. 25. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8.

10. 15. 16. 18. 21. 22. 4.

4. 2. 1. 4. 6. 8. 9. 12. 13.

20. 24. 25. 27. 5. 1. 2. 3.

5. 6. 7. 8. 9. 10. 6. 7. 12.

15. 16. 17. 18. 20. 21. 7.

6. 10. 14. 16. 24. 25. 8.

7. 12. 21. 22. 23. 9. 1. 2.

3. 4. 5. 11. 19. 25. 27. 10.

2. 4. 7. 12. 15. 16. 17.

suis, 1. 7. 8. 2. 2. 1. 6. 2.

4. 5. 15. 1. 4. 8. 10. 6. 2.

14. 25. 7. 10. 16. 9. 1.

suo, 1. 2. 2. 2. 5. 14. 15. 3.

7. 4. 3. 6. 6. 12. 7. 8. 11.

23. 14. 8. 11. 2. 20. 10.

9.

suorum, 5. 4. 6. 7. 4. 5.

10. 10.

suos, 4. 5. 15. 7. 12. 13. 2.

supellectilis, 1. 23.

super, 6. 10.

superant, 2. 22.

superaret, 9. 17. 10. 7.

suprari, 6. 10.

superati, 2. 7. 4. 5.

superatus, 1. 15. 4. 14. 16.

superavit, 1. 4. 2. 24. 4.

26. 5. 13. 14. 2. 4. 2. 2.

17.

superbi, 1. 7.

superbia, 7. 22.

superbus, 1. 8.

superellent, 5. 6.

superfuerant, 7. 4.

superfluus, 10. 8.

superfuit, 1. 16.

superiore,

superiore, 2. 27.
superiorem, 6. 17.
superiores, 9. 2.
superuentum, 1. 8.
supplicii, 2. 15. 3. 11.
supra, 1. 12. 2. 6. 7. 9. 12. 2.
12.
Surenā, 6. 18.
Surenām, 7. 5.
susceperunt, 1. 16.
suscepit, 1. 5. 1. 7. 7. 12. 2.
25. 16. 10. 11.
suscepti, 2. 12.
suscepto, 6. 12. 7. 1.
susceptoque, 8. 21.
suscepum, 2. 17. 2. 18.
suscepum, 4. 19. 6. 8. 7. 2. 9.
25.
suscipi, 1. 11.
suscipitur, 4. 8.
suspectam, 10. 1.
suspiciis, 2. 21. 10. 15.
sustinet, 1. 18.
sustulerunt, 2. 9. 7. 14.
Sutrinorum, 2. 1.
suum, 2. 22. 3. 6. 18. 4. 1. 7.
26. 5. 6. 7. 6. 11. 14. 7. 1.
9. 8. 15. 2. 4. 11. 10. 14.
Sylla, 5. 4. 7. 8. 2. 6. 1.
Sylla, 5. 6. 7. 8. 6. 11.
Syllam, 4. 28. 5. 4. 7. 8.
Syllano, 6. 16.
Sylvanus, 2. 11.
Syphacem, 3. 20.
Syphax, 3. 20.
Syrta, 8. 22.
Syracusana, 3. 14.
Syracusano, 19.
Syria, 6. 11. 8. 18. 9. 1. 10.
Syriz, 3. 1. 4. 5.
Syrriacum, 4. 2.
Syriam, 6. 8. 14. 7. 5. 2. 2.
Syrnium, 9. 17.

T.

TAbula, 4. 13.
Tacito, 19. 16.
Tacitus, 9. 16.
Taiphali, 8. 2.
talent, 8. 1.
talenta, 4. 1. 9.
talentorum, c. 3.

talcs, 2. 15.
talia, 3. 16.
talis, 7. 15.
tamen, 1. 19. 7. 13. 8. 17. 9. 23.
tamen, 1. 7. 1. 9. 10. 20. 21.
6. 9. 11. 18. 22. 16. 3. 8. 1.
2. 10. 14. 16. 18. 12. 4. 5.
19. 22. 17. 5. 4. 7. 10. 13.
6. 3. 4. 5. 8. 10. 13. 18. 20.
21. 22. 7. 1. 2. 3. 4. 5. 9.
14. 16. 17. 18. 12. 20. 22.
8. 2. 4. 7. 8. 10. 11. 13. 16.
9. 1. 3. 13. 14. 15. 16. 17.
20. 11. 12. 13. 25. 26. 17.
28. 10. 3. 4. 5. 7. 12. 13. 14.
15.
tandem, 8. 7.
tanquam, 1. 13. 7. 22. 9. 15.
10. 1.
tanta, 1. 16. 2. 6. 8. 12. 6. 15.
18. 19. 9. 24.
tanta, 7. 21. 8. 11.
tantam, 4. 18. 6. 14.
tantas, 7. 12.
tanti, 2. 25. 6. 21. 7. 17.
tantis, 8. 2. 17. 7. 8.
tanto, 7. 10. 7. 14. 8. 10. 9.
18.
tantorum, 6. 10.
tantos, 4. 15.
tantum, 2. 6. 2. 11. 21. 23. 3.
3. 5. 6. 8. 12. 20. 7. 23.
8. 5. 7. 9. 16. 10. 8.
tantus, 7. 12. 8. 12.
Tarentinis, 2. 11.
Tarento, 2. 14.
Tarentum, 8. 14. 3. 16.
Tarquinius, 1. 7. 10. 12.
Tarquinio, 1. 8. 14. 9.
Tarquinium, 1. 25.
Tarquinius, 1. 6. 8. 9. 10. 15.
Tarracoenem, 8. 9.
Tarsum, 10. 4.
Tauromitani, 4. 19.
Taurum, 4. 3.
Taxaverant, 9. 13.
teclorio, 10. 18.
Telefinum, 10. 17.
temeritatem, 10. 1.
tempestas, 2. 22.
tempestate, 1. 22.
templa, 1. 3.
templi, 8. 22.

templum, 1. 8. 9. 15.
tempora, 6. 18. 9. 20. 10. 13.
tempor, 2. 9. 11. 22. 2. 12.
13. 14. 15. 4. 1. 5. 6. 11. 15. 1.
1. 6. 7. 8. 6. 2. 4. 1. 16. 7.
4. 5. 8. 9. 11. 8. 5. 2. 10.
9. 17. 12. 14. 10. 2. 5. 6.
7. 11. 13. 14.
temporibus, 6. 4. 7. 17. 20.
tempus, 4. 10. 7. 19. 2. 21.
10. 4. 7.
tenacillimē, 10. 16.
tenax, 9. 11.
tenebat, 5. 1. 7. 8. 6. 1. 9. 13.
tenebant, 2. 17. 18.
tenebantur, 2. 17. 1. 19.
tenebatur, 10. 4.
tenendē, 9. 2.
tenent, 2. 8.
tenere, 3. 14.
tenentem, 2. 15.
tenentur, 2. 17.
tenet, 5. 4. 7. 5.
tenetur, 2. 12.
tenet, 8. 2.
tenderent, 2. 10.
tenuerat, 4. 6. 6. 8. 7. 8.
tenuit, 8. 1. 11. 9. 12.
tentabant, 1. 2.
tentata, 9. 22.
ter, 6. 14. 17.
tercentesimo, 1. 17.
tercio, 5. 7.
terra, 1. 20.
tertium, 7. 7. 6. 16. 17. 22.
8. 4. 9. 22.
terrestri, 10. 5.
terribilis, 8. 8. 10. 8. 9.
teritorio, 1. 5.
tertio, 1. 11. 12. 20. 2. 19. 4.
5. 2. 16. 1. 1. 6. 7. 25. 7.
22. 9. 25. 10. 10. 12.
18.
tetrarium, 4. 8. 6. 1.
tertius, 3. 11.
testamento, 6. 6. 7. 1.
testamentum, 4. 16. 6. 12. 7.
2.
Tetrico, 9. 13.
Tetricum, 9. 13.
Tetricus, 9. 10.
Teurobodem, 5. 8.
Teutoncs, 5. 1. 5. 2.

superiore, 2. 27.
superiorem, 6. 17.
superiores, 9. 2.
superventum, 1. 2.
supplicii, 2. 25. 3. 11.
supra, 1. 2. 2. 6. 7. 9. 12. 9.
18.
Sutena, 6. 18.
Sutenam, 7. 5.
susceperunt, 1. 16.
suscepit, 1. 5. 1. 7. 7. 12. 2.
25. 16. 10. 11.
suscepti, 2. 12.
suscepto, 6. 12. 7. 1.
susceproque, 8. 25.
suscepum, 2. 17. 2. 18.
suscepus, 4. 19. 6. 8. 7. 2. 2.
25.
sulcipi, 1. 11.
sulcipiur, 4. 8.
suspectam, 10. 1.
sulcipis, 2. 11. 10. 15.
sustineret, 1. 12.
sustulerunt, 2. 9. 7. 14.
Sutrinorum, 2. 1.
suum, 2. 22. 1. 6. 18. 4. 1. 7.
16. 5. 6. 7. 6. 11. 14. 7. 1.
9. 8. 11. 2. 4. 13. 10. 14.
Sylla, 5. 4. 7. 2. 2. 9. 6. 1.
Sylla, 1. 6. 7. 8. 6. 23.
Syllam, 4. 26. 1. 4. 7. 2. 2.
Syllano, 6. 16.
Sylvanus, 2. 11.
Syphacem, 3. 20.
Syphax, 3. 20.
Syra, 8. 22.
Syraculana, 1. 14.
Syracusanorum, 19.
Syria, 6. 13. 8. 18. 2. 1. 10.
Syria, 3. 1. 4. 2. 5.
Syriacum, 4. 2.
Syriam, 6. 8. 14. 7. 1. 9. 8.
Syrmium, 9. 17.

T.

TAbula, 4. 13.
Tacito, 9. 16.
Tacitus, 2. 16.
Taiphali, 8. 2.
talem, 8. 5.
talenta, 4. 1. 2.
talentorum, C. 1.

talcs, 2. 15.
talia, 3. 16.
talis, 7. 15.
tam, 1. 19. 7. 13. 8. 17. 2. 23.
tamen, 1. 7. 1. 2. 10. 20. 2. 5.
6. 9. 11. 18. 22. 16. 22. 1.
2. 10. 14. 16. 18. 22. 4. 5.
19. 22. 27. 1. 4. 7. 10. 11.
6. 3. 4. 5. 8. 10. 11. 18. 20.
21. 22. 7. 1. 2. 3. 4. 5. 9.
14. 16. 17. 18. 12. 20. 22.
8. 2. 4. 7. 8. 10. 11. 11. 16.
9. 2. 1. 11. 14. 15. 16. 17.
20. 11. 22. 23. 25. 26. 27.
28. 10. 3. 4. 5. 7. 12. 13. 14.
15.
tandem, 8. 7.
tanquam, 2. 13. 7. 22. 9. 15.
10. 3.
tanta, 1. 16. 3. 6. 8. 22. 6. 15.
18. 19. 9. 24.
tanta, 7. 21. 8. 11.
tantam, 4. 18. 6. 24.
tantas, 7. 12.
tanti, 2. 15. 6. 21. 7. 17.
tantis, 8. 2. 27. 7. 8.
tanto, 7. 10. 7. 14. 8. 10. 2.
18.
tanrorum, 6. 10.
tantos, 4. 15.
tantum, 2. 6. 2. 11. 21. 23. 3.
1. 1. 6. 6. 8. 12. 20. 7. 25.
8. 1. 7. 2. 26. 10. 8.
tantus, 7. 22. 8. 12.
Tarentinis, 2. 11.
Tarento, 2. 14.
Tarentum, 8. 14. 3. 16.
Tarquinii, 1. 7. 10. 12.
Tarquinio, 1. 8. 1. 9.
Tarquinium, 1. 25.
Tarquinius, 1. 6. 8. 9. 10. 15.
Tarracoenem, 8. 9.
Tarsum, 10. 4.
Tauromitani, 2. 19.
Taurum, 4. 13.
Taxavrant, 9. 13.
teclorio, 10. 18.
Telefinum, 10. 17.
temeritatem, 10. 1.
tempestas, 1. 2. 22.
tempestate, 1. 2.
templa, 1. 1.
templi, 8. 22.

templum, 1. 8. 9. 15.
tempota, 6. 18. 9. 20. 10. 11.
tempor, 2. 9. 11. 22. 1. 1. 12.
13. 14. 15. 4. 1. 5. 6. 1. 16. 1.
1. 6. 7. 8. 6. 2. 4. 5. 16. 7.
4. 5. 8. 9. 13. 3. 1. 2. 10.
9. 5. 7. 12. 14. 10. 2. 5. 6.
7. 11. 13. 14.
temporibus, 6. 4. 7. 17. 20.
tempus, 4. 10. 7. 19. 9. 2. 21.
10. 4. 7.
tenacillime, 10. 16.
tenax, 9. 11.
tenebat, 1. 7. 6. 8. 3. 9. 13.
tenebant, 2. 27. 28.
tenebantur, 2. 27. 3. 19.
tenebatur, 10. 4.
tenende, 9. 2.
tenent, 2. 2.
tenere, 3. 14.
tenent, 2. 15.
tenerentur, 2. 27.
tenet, 5. 4. 7. 5.
tenetur, 2. 12.
tenet, 8. 2.
tenderent, 2. 10.
tenuerat, 4. 6. 6. 8. 7. 8.
tenuit, 8. 3. 11. 9. 22.
tentaba, 1. 2.
tentata, 9. 22.
ter, 6. 14. 17.
trecentesimo, 1. 17.
ter, 0. 5. 7.
terra, 2. 20.
tertium, 1. 7. 6. 16. 17. 22.
8. 4. 9. 22.
terreftri, 10. 5.
terribilis, 8. 8. 10. 8. 9.
territorio, 1. 1.
tertio, 1. 1. 11. 20. 2. 19. 4.
5. 22. 26. 5. 1. 6. 7. 25. 7.
2. 9. 6. 25. 10. 10. 12.
18.
tertium, 4. 8. 6. 1.
terius, 1. 13.
testamento, 6. 6. 7. 1.
testamentum, 4. 16. 6. 12. 5.
2.
Tetrico, 9. 13.
Tetricum, 9. 13.
Tetricus, 9. 10.
Turobodum, 5. 5.
Teutoncs, 1. 1. 1. 2.

Z

Teutonibus, 3. 1.
 Theodoram, 0. 22.
 Thermas, 7. 15.
 Theringi, 8. 2.
 Thessalia, 6. 10.
 Theſſaliam, 6. 22.
 Theſſalonica, 0. 16.
 Thracia, 4. 5.
 Thraciam, 7. 19.
 Thufciam, 1. 2.
 Thufcis, 2. 10.
 Tiberii, 7. 12.
 Tiberio, 7. 10. 13.
 Tigrane, 6. 8.
 Tigranem, 6. 8. 12. 14.
 Tigrani, 6. 13.
 Tigranis, 6. 9. 16.
 Tigranoceratam, 6. 9.
 Tigridem, 9. 18.
 Tigutinis, 1. 1.
 timens, 6. 1.
 timor, 1. 2.
 tirones, 1. 6.
 Tito, 6. 3. 9. 13. 4. 10. 7. 10.
 Titum, 1. 11. 4. 4.
 Titurius, 6. 17.
 Titus, 2. 2. 5. 3. 8. 4. 1. 5. 3. 7. 10. 8. 7. 8.
 togam, 1. 7.
 togati, 7. 10.
 tolleretur, 7. 4. 10. 15.
 tolleretur, 9. 13.
 Tolumnius, 1. 12.
 Tomos, 6. 10.
 Torquati, 1. 5.
 Torquato, 1. 12.
 Torquatum, 1. 12.
 torque, 1. 5.
 torquibus, 4. 11.
 tot, 1. 5. 3. 5. 6. 7.
 tota, 1. 5.
 totam, 1. 11. 9. 13.
 totamque, 6. 10.
 totius, 1. 11. 6. 10. 8. 10. 10. 10. 10. 10.
 toto, 1. 11. 6. 14. 7. 8. 8. 18.
 torum, 1. 11. 5. 15. 6. 6. 11.
 tracta, 5. 2.
 tractavit, 1. 11. 8. 11.
 tractum, 5. 4.
 tradater, 4. 5. 8. 4.
 tradere, 9. 2.

traderetur, 4. 2. 4. 8. 6. 10.
 tradi, 17.
 tradidit, 4. 16.
 tradiderunt, 1. 9.
 tradita, 10. 14. 7.
 traditumque, 1. 5.
 traditur, 4. 2. 9. 21.
 tradunt, 1. 1.
 traduntur, 7. 18.
 tragico, 7. 14.
 tragardias, 7. 11.
 traher, 1. 11.
 trahere, 8. 15.
 Trajani, 8. 6. 11.
 Trajano, 8. 4. 6. 8. 8. 9. 9.
 Trajanum, 8. 1.
 Trajanus, 8. 1. 6. 9. 15.
 tranquille, 7. 13.
 Tranquilliam, 9. 2.
 tranquillitas, 1. 12.
 tranquillissimus, 8. 11.
 tranquillitatis, 10. 15.
 trans, 2. 5. 6. 17. 18. 7. 9. 8.
 transacta, 1. 11.
 transacto, 4. 11.
 transactum, 4. 9.
 transalpinis, 4. 21.
 tranſegerunt, 4. 18.
 tranſeunt, 9. 21.
 tranſeunt, 4. 1.
 tranſgreſſus, 5. 6. 6. 14.
 tranſierant, 3. 16.
 tranſierunt, 3. 15.
 tranſiit, 8.
 tranſiſſent, 2. 11.
 tranſirent, 7. 7.
 tranſitet, 1. 11.
 tranſiſſe, 1. 2.
 tranſitorium, 7. 14.
 tranſiuit, 6. 10.
 tranſlatum, 1. 21.
 Tranſmarino, 1. 11.
 tranſtulerat, 8. 6.
 tranſtulerunt, 1. 11.
 tranſuſſit, 6. 6.
 tranſulit, 6. 9.
 Trebellio, 9. 2.
 Trebiani, 3. 2.
 trecentarum, 2. 21.
 trecentesimo, 1. 1. 19.
 trecenti, 2. 16. 5. 2.

trecentis, 2. 17.
 trecentos, 5. 2.
 tres, 1. 7. 2. 21. 1. 11. 22. 4.
 13. 7. 1. 18. 8. 6. 9. 2. 10. 9.

tria, 1. 10.

Triball, 4. 17.
 tribuens, 8. 4.
 tribuere, 8. 7.
 Tribuni, 1. 13.
 Tribuno, 2. 6.
 Tribunorum, 2. 3.
 Tribunos pleb, 1. 13.
 Tribunus, 2. 6. 4. 9. 8. 18.
 tribus, 8. 2. 9. 6. 10. 7. 5.
 tributa, 2. 17.
 tribui, 6. 17.
 tributorum, 4. 6. 10. 16.
 tributum, 4. 9.
 tricimo, 2. 8. 10. 18.
 tricies & bis, 7. 12.
 Tricipitum, 1. 10.
 tricinia, 10. 1.
 triduo, 5. 6.
 triennio, 1. 3. 8. 13. 9. 1.
 triennium, 6. 1.
 trigesimo, 4. 22. 10. 8. 9.
 trigesimo & octavo, 7. 17.
 trigesimo nono, 7. 12.
 trigessimus, 11. 13.
 triginta, 1. 4. 2. 12. 3. 21. 4. 5. 6. 7. 10. 8. 19.
 Tripolitana, 8. 19.
 tristem, 7. 21.
 trium, 2. 6.
 triumphans, 1. 6. 10. 3. 6.
 triumphantem, 7. 13.
 triumphati, 4. 19.
 triumphatum, 1. 11. 2. 7. 16. 19. 1. 1. 1. 4. 22.
 triumphaverunt, 4. 21.
 triumphavi, 2. 2. 14. 18. 4. 7. 18. 13. 9. 6. 11. 16. 7. 10. 8. 10. 13.
 triumphi, 4. 11. 27. 6. 5. 16.
 triumphorum, 10. 11.
 trium, hos, 2. 1.
 triumphum, 7. 10. 4. 18. 14. 6. 3. 2. 3. 4. 8. 10. 9. 13. 17.
 triumphus, 3. 5. 5. 2.
 triumphusque, 2. 2.
 Troja, 7. 14.
 Troja, 1. 1.
 trux, 2. 14.

ruenda, 9. 17.
ruendum, 10. 10.
ruendas, 10. 12.
ruerentur, 6. 2.
rulerat, 4. 1.
rulerant, 4. 1.
tolisse, 1. 11.
tulit, 10. 1.
Tullio, 6. 15.
Tullius, 1. 7.
Tullus, 1. 4.
tum, 1. 13. 3. 6. 2. 13. 14. 16.
3. 2. 4. 1. 8. 16. 4. 2. 1. 16.
2. 1. 1. 7. 8. 6. 4. 7. 8. 7.
2. 8. 10. 9. 9. 15. 10. 4. 6.
tumque, 1. 11. 8. 9.
tumultu, 8. 11. 3. 9. 17. 18.
10. 1.
tumultum, 1. 18. 9. 10.
tumultuarias, 8. 15.
tumultus, 10. 11.
tumulum, 2. 1.
tunc, 1. 1. 2. 14. 21. 7. 6. 4.
9. 7. 10. 17.
turbata, 7. 1. 1. 21.
turbatæ, 2. 11.
turbati, 10. 17.
turpi, 7. 11.
Turre, 1. 11. 1.
Tuscia, 1. 11. 7. 1.
Tusci, 2. 5.
Tusculum, 1. 11.
Tusis, 1. 8.
tuta, 6. 11.
tutor, 6. 11.
tutus, 1. 13.
Tyberium, 7. 9.
Tyberim, 7. 18.
tyranidem, 10. 13.
tyranno, 8. 1.

V.

VAgantes, 6. 7.
Valente, 8. 4.
Valeriam, 9. 11.
Valeriano, 2. 11.
Valerianu, 9. 6. 17.
Valerio, 2. 6. 19. 3. 19.
Valerium, 1. 11.
Valerius, 1. 9. 10. 11. 2. 6. 11.
29. 9.

validissimas, 7. 19.
validissimos, 6. 10.
vallum, 8. 19.
Vandalis, 8. 13.
varia, 6. 1. 8. 8. 9. 13. 25. 10.
5.
variam, 6. 5.
variarum, 4. 11.
varias, 6. 1.
varie, 10. 7.
varis, 1. 11. 16.
vario, 6. 1.
Vatro, 1. 10.
Varrone, 6. 10.
Varronis, 1. 10.
Varus, 6. 13.
vasa, 8. 11.
vastabat, 1. 10.
vastata, 6. 8. 2. 8.
vastatis, 1. 11. 2. 8.
vastantes, 2. 11.
vastaret, 8. 1.
vastato, 9. 15.
vastavit, 1. 11. 10.
ubi, 8. 1. 3. 11. 15. 4. 2. 6. 19.
23.
ubicumque, 5. 5.
ubique, 10. 14.
vectam, 7. 19.
vehementer, 8. 7.
vehementer, 9. 18.
vehiculis, 8. 4.
vehiculo, 8. 10.
vehiculum, 7. 10. 9. 14.
Veientani, 1. 19.
Veientes, 1. 1. 4. 16. 19.
Veientium, 1. 10.
vel, 1. 6. 3. 15. 4. 2. 6. 15. 7.
10. 18. 19. 8. 4. 1. 2. 7.
11. 2.
vellet, 7. 18. 8. 11. 9. 16.
vendicante, 10. 11.
vendidit, 1. 16.
venditio, 8. 11.
venditorum, 1. 16.
veneno, 2. 14. 8. 15.
venenum, 2. 4. 6. 11.
venerabilis, 10. 1.
venerant, 1. 1. 11. 4. 6. 5.
5.
venerat, 1. 1. 11. 18. 20.
venere, 1. 15.
venerunt, 1. 10. 5. 7. 7. 1.

Venetia, 8. 10.
veniam, 6. 14.
veniebat, 4. 19.
veniens, 1. 2. 1. 18.
veniensque, 1. 8.
veniente, 1. 2.
venientem, 1. 14. 6. 2.
venientes, 1. 11.
venienti, 6. 15.
venientium, 1. 14.
venirent, 2. 7.
veniret, 6. 14.
venissent, 1. 15. 3. 7. 9. 1.
venisset, 2. 15. 6. 15.
venit, 1. 11. 12. 14. 1. 1. 12.
18. 4. 6. 7. 5. 4. 7. 6. 13.
19. 11. 10. 2.
Ventidius, 7. 5.
ventum, 1. 11.
verberavit, 1. 6.
veretur, 1. 17.
Verone, 2. 1.
versu, 2. 11.
verum, 1. 11. 11. 1. 1. 1. 7. 14.
8. 10. 1. 6. 7. 9.
verus, 8. 9. 8. 10.
Vespasiani, 7. 18.
Vespasianus, 7. 18. 19.
vesperam, 7. 11.
vespillone, 7. 14.
Vestalia, 1. 1.
vestem, 8. 13.
vestibus, 2. 16.
vestra, 11.
vetante, 2. 8.
Veteranioni, 10. 15.
vetere, 7. 1. 8. 8.
veterem, 2. 11.
veteres, 9. 15.
veterum, 10. 10.
Veturia, 1. 11.
Veturio, 2. 9.
vexit, 1. 6.
vi, 10. 16. 18.
via, 7. 16.
viam, 1. 2. 7. 15.
vicerat, 4. 1. 6. 8.
vicerunt, 1. 2. 7. 1.
vicissimum, 1. 7. 1. 9.
vicina, 2. 16.
vicinæ, 1. 19.
vicinam, 6. 14.
vicinum, 10. 4.

victimam, 2. 4.
 vicit, 1. 2. 4. 6. 8. 17. 19. 21.
 1. 2. 9. 11. 10. 4. 1. 12. 16.
 1. 6. 7. 6. 1. 1. 12. 14. 17.
 21. 7. 5. 6. 9. 8. 3. 8. 23. 9.
 15. 9. 20. 10. 4.
 victique, 4. 6.
 victa, 8. 6.
 victam, 2. 9.
 victas, 6. 9.
 victi, 1. 11. 14. 19. 20. 2. 5.
 5. 16. 19. 21. 3. 2. 4. 27. 5.
 1. 6. 7. 7. 3. 9. 10.
 victique, 6. 7.
 victo, 1. 17. 4. 6. 7. 6. 9. 8.
 2.
 victor, 1. 21. 1. 23. 23. 2. 10.
 23. 10. 16.
 victoria, 1. 7. 2. 10. 9. 23.
 victoriz, 1. 7.
 victoriam, 2. 6. 1. 3. 8. 10.
 11. 13. 14. 10. 10.
 victoribus, 6. 12.
 victorinus, 2. 9.
 victoris, 1. 8.
 victores, 1. 10. 1. 14. 6. 10.
 7. 1.
 victrici, 2. 12.
 victum, 1. 15. 17. 4. 5. 19.
 victus, 1. 11. 2. 21. 2. 6. 3. 24.
 4. 6. 19. 6. 17. 18. 20. 22.
 24. 7. 1. 6. 7. 17.
 victuque, 2. 21. 6. 21. 8. 12.
 videretur, 7. 16.
 vidisse, 2. 13.
 vidisset, 1. 22.
 victus, 1. 3.
 vigesimo, 7. 2. 10. 11.
 vigesimo & quarto, 1. 5.
 vigesimo septimo, 4. 21.
 viginti, 2. 6. 12. 3. 15. 4. 3.
 6. 5. 7. 7. 22. 9. 16.
 vilissima, 2. 11.
 vilissimas, 2. 9.
 villa, 7. 20. 21. 9. 28. 10. 2.
 8.
 villam, 8. 8.
 vim, 8. 12.
 viminalem, 1. 7.
 Viminisium, 2. 10.
 vincendo, 6. 17.
 vincere, 6. 10.
 vinceret, 6. 18.

vincitur, 1. 11.
 vincuntur, 1. 10.
 Vindelicos, 7. 9.
 vindicandum, 1. 12.
 vindicare, 2. 8.
 vindicarent, 1. 16.
 vindicaturus, 7. 22.
 vincas, 2. 17.
 vineis, 2. 17.
 vir, 1. 15. 6. 1. 12. 15. 7. 8.
 20. 8. 8. 10. 17. 9. 2. 12.
 16. 17. 10. 1. 5. 16. 17.
 vires, 1. 11. 8. 6. 10. 1. 1.
 Virgiliano, 2. 11.
 virginem, 1. 12.
 virgines, 1. 2.
 Virginii, 1. 12.
 Virgino, 1. 16.
 virginis, 1. 1.
 virgis, 7. 15.
 viri, 1. 10. 21. 6. 21.
 Viriatus, 4. 15.
 Vitidomarus, 1. 6.
 viris, 6. 15. 8. 11.
 viro, 1. 20. 10. 1.
 vires, 1. 2. 9. 15.
 virtus, 2. 6.
 virtute, 1. 14. 6. 18. 8. 14. 9.
 9.
 virtutem, 4. 11.
 virtutes, 10. 7.
 virtutum, 7. 20.
 virum, 1. 12. 4. 2. 6. 7. 13. 9.
 19. 22. 10. 10.
 visus, 4. 14.
 vita, 7. 16. 17. 19.
 vitabant, 4. 2.
 vitæ, 4. 10.
 vitam, 9. 2. 7. 10. 9.
 Vitellius, 7. 17. 18.
 vitia, 7. 21. 10. 9.
 vitiat, 2. 4.
 vitiosum, 4. 16.
 vivens, 6. 6.
 viventem, 9. 20.
 vividioribus, 9. 27.
 viva, 7. 11.
 vivus, 8. 4.
 vix, 1. 21. 8. 2. 22. 1. 23. 5.
 6. 8. 29. 9. 23.
 vixit, 6. 12. 7. 8. 23. 8. 8. 17.
 22.
 vlla, 2. 22. 3. 23. 9. 14.

ullo, 2. 12.
 ullus, 1. 12. 2. 9. 7. 12. 1. 8.
 Ulisium, 10. 12.
 Ulpianus, 8. 22.
 ultra, 5. 2. 7. 2. 13. 9. 9.
 15. 10. 14.
 ultima, 2. 11. 11. 9. 2. 15. 10.
 7.
 ultimum, 2. 8.
 ultimus, 1. 8.
 ultra, 11. 14.
 una, 6. 6. 7. 22. 9. 22.
 unam, 6. 6. 7. 14.
 undecimo, 8. 10.
 unguentis, 7. 14.
 uni, 7. 1.
 unica, 9. 12.
 unice, 8. 15.
 univerte, 6. 19.
 universi, 8. 17.
 universis, 7. 23.
 univerto, 7. 16.
 universus, 5. 7.
 unius, 2. 22.
 unquam, 6. 16. 7. 22. 8. 10.
 uno, 1. 1. 9. 23. 14. 5. 5. 5.
 7. 18. 22. 9. 17. 10. 6. 17.
 unum, 2. 6. 21. 23. 5. 4. 7. 8.
 6. 24. 8. 12. 10. 1. 9.
 unus, 1. 2. 9. 16. 18. 7.
 vocant, 8. 10. 10. 8.
 vocaretur, 1. 9. 4. 12. 7. 12.
 vocavit, 1. 2.
 voce, 2. 11.
 volentem, 4. 6.
 Volsci, 1. 14. 1. 22.
 Volscorum, 1. 15. 2. 2.
 Volcos, 1. 8. 15.
 Volsone, 2. 12.
 voluerit, 2. 12. 6. 24. 8. 12.
 voluerunt, 4. 5. 8. 13.
 voluisset, 1. 2. 10. 17.
 voluit, 1. 18. 4. 1. 5. 5. 6. 6.
 22. 8. 6. 18. 19.
 Volumnia, 1. 17.
 voluntaria, 7. 17.
 voluntate, 6. 25. 6. 9. 2.
 Volusianus, 8. 1.
 urbe, 1. 5. 9. 10. 11. 15. 16.
 17. 18. 19. 20. 22. 5. 8.
 18. 25. 3. 10. 14. 22. 4. 2.
 21. 22. 23. 5. 7. 6. 15. 19. 7.
 7. 16. 8. 1. 9. 14. 10. 2.

urbem, 1. 1. 2. 4. 6. 8. 20.
2. 1. 4. 6. 7. 8. 6. 19.
20. 22. 7. 3. 14. 18. 24. 8. f.
10. 9. 14. 10. 2. 8. 8. 11. 14.
 urbes, 4. 1. 6. f. 1. 8. 2. 6. 2.
 urbi, 17. 2. 4. 2.
18. 1. 7. 2. 19.
 urbibus, 10. 10.
 urbis, 1. 2. 6. 14. 2. 2. 15.
18. 1. 14. 4. 11. f. 4. 6. 6.
7. 17. 18. 7. 1. 10. 15. 19.
8. 16. 2. 3.
 urbium, 4. 11.
 urbs, 7. 10.
 urnam, 8. f.
 uscudamam, 6. 10.
 usque, 1. 8. 15. 2. 2. 3. 13. 14.
6. 2. 10. 17. 7. 8. 15.
 usque, 8. 1. f. 2. 13. 18. 24.
9. 8. 10.
 usus, 8. 13.
 usus, 9. 13.

usurpavit, 7. 24.
 usurpare, 9. 17.
 ut, 1. 1. 1. 19. 20. 2. 3. 7. 8.
11. 12. 18. 21. 23. 24. 25.
27. 1. 7. 10. 11. 12. 20. 22.
4. 1. 3. f. 6. 7. 11. 15. 16.
1. 4. f. 6. 7. 8. 6. 6. 2. 18.
21. 24. 7. 1. 2. 8. 10. 13. 14.
15. 17. 18. 22. 20. 21. 22.
23. 8. 2. f. 11. 12. 14. 15. 20.
2. 7. 9. 13. 21. 23. 24. 27.
28. 10. 1. 2. 1. 7. 8. 17.
 uteretur, 10. 13.
 uterque, 2. 4. 19. 27.
 utque, 8. 19.
 utrinque, 6. 20.
 utriusque, 1. 2.
 utriusque, 4. f.
 utroque, f. 2. 1. 4. f. 7. f. 2.
 vulnera, 10. 16.
 vulneratus, 2. 13. 13. 17. 3. 9.
 vulnere, 2. 11.

vulneribus, 6. 25.
 vultu, 2. 11.
 vultum, 7. 18. 8. 11.
 vultus, 2. 17.
 uxor, 1. 8. 11. 15. 4. f.
 uxorē, 1. 12. 7. 2. 14. 8. 6.
 uxorem, 1. 4. 7. 8. 2. 3. f. 4.
f. f. 7. 7. 6. 8. 10. 20. 9. 2.
10. 16.
 uxores, 9. 25.
 uxoribus, 10. 15.

X

X Ennem. 3. 23.

Z

Z Enobia, 9. 17.
 Zenobiam, 2. 13.

FINIS INDICIS GENERALIS.

